

November 13-14, 2025
Ankara, Türkiye

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT BOOK



EDITED BY
Assoc. Prof. Dr. Ethem İlhan ŞAHİN
Assist Prof. Dr. Özlem ÖZKAN ÖNÜR

ISBN - 979-8-89695-239-8
www.izdas.org

ABSTRACT BOOK



9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

November 13-14, 2025
Ankara Türkiye

Editors

Assoc. Prof. Dr. Ethem İlhan ŞAHİN

Assist Prof. Dr. Özlem ÖZKAN ÖNÜR

25.11.2025

by Liberty Academic Publishers, New York, USA

ALL RIGHTS RESERVED NO PART OF THIS BOOK MAY BE REPRODUCED IN ANY FORM, BY
PHOTOCOPYING OR BY ANY ELECTRONIC OR MECHANICAL MEANS, INCLUDING
INFORMATION STORAGE OR RETRIEVAL SYSTEMS, WITHOUT PERMISSION IN WRITING
FROM BOTH THE COPYRIGHT OWNER AND THE PUBLISHER OF THIS BOOK.

© Liberty Academic Publishers 2025

The digital PDF version of this title is available Open Access and distributed under the terms of the
Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits adaptation, alteration, reproduction and distribution for
noncommercial use, without further permission provided the original work is attributed. The
derivative works do not need to be licensed on the same terms.

adopted by Mariam Rasulan

ISBN: 979-8-89695-239-8

CONGRESS ID

TITLE OF CONGRESS

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES
CONGRESS

PARTICIPATION

Keynote & Invited

DATE - PLACE

November 13-14, 2025

Ankara Türkiye

EDITORS

Assoc. Prof. Dr. Ethem İlhan ŞAHİN
Assist Prof. Dr. Özlem ÖZKAN ÖNÜR

ORGANIZATION

İKSAD-Institute of Economic Development and Social Researches

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ORGANIZING COMMITTEE MEMBERS

Prof. Dr. Nilgün ULUTAŞDEMİR- Ordu University
Assoc.Prof. Prof. Dr. Özlem ULGER - Batman University
Assoc.Prof. Dr. Ethem İlhan ŞAHİN -Adana Alparslan Türkeş Science and
Technology University
Assoc. Prof. Dr. Dr. Hüseyin ERİŞ- Harran University
Assist. Prof. Dr. Filiz AYGÜN ERTÜRK - Bayburt University
Dr. Serkan GÜN- Siirt University
Dr. Ali MUTİ - General Directorate of Land Registry and Cadastrate
Dr. Songül DEMİREL DEĞİRMENCİ - Hitit Üniversitesi
Dr. Elvan CAFAROV, Azerbaijan State Pedagogy University
Dr. Viola MAKHZOUM, Islamic University of Lebanon
Lect. Dr. Burak SAYAR, Bitlis Eren University
Dr. Muhammad Faisal - Sindh Madressatul Islam University (SMIU),
Karachi, Pakistan

SCIENCE & ADVISORY COMMITTEE

Prof. Dr. Ahmet Niyazi ÖZKER, Bandırma Onyedi Eylül University
Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK, Tekirdağ Namık Kemal University
Assoc. Prof. Dr. Güray ALPAR- Strategic Thinking Institute
Assoc. Prof. Dr. Özlem ÜLGER - Batman University
Assoc.Prof. Dr. Ethem İlhan ŞAHİN -Adana Alparslan Türkeş Science and
Technology University
Assoc. Prof. Dr. Cavit POLAT - Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Assoc. Dr. Nazife ASLAN, Ankara Hacı Bayram Veli University
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Emin KALGI - Ardahan University
Assoc. Dr. Froilan Mobo - Philippine Merchant Marine Academy
Assoc. Prof. Dr. Songül AKIN-Dicle University
Assoc. Prof. Dr. Ayşegül TÜRK - Ankara Hacı Bayram Veli University
Assist. Prof. Dr. Filiz AYGÜN ERTÜRK - Bayburt University
Asst. Prof. Dr. Fatma HASTAOĞLU, Sivas Cumhuriyet University
Dr. Damezhan SADYKOVA - Kazakh Girls State Pedagogical University
Dr. Mariam S. OLSSON - Labanise University
Dr. Songül DEMİREL DEĞİRMENCİ - Hitit Üniversitesi
Dr. Muntazir MEHDI, National University of Modern Languages
Dr. WU Yicheng - Minzu University
Dr. Ali MUTİ - General Directorate of Land Registry and Cadastrate
Dr. Serkan GÜN, Siirt University
Dr. Mohammed Shoaib KHAN - Pak Turk Maarif School
Dr. Muhammad Faisal - Sindh Madressatul Islam University (SMIU), Karachi,
Pakistan
Lecturer, Dr. Burak SAYAR, Bitlis Eren University

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PARTICIPATING COUNTRIES (31)

Türkiye, Azerbaijan, TRNC, Nigeria, Iran, Pakistan, Albania, Kosovo, Romania, Indonesia, Mexico, Vietnam, Bangladesh, Uzbekistan, Kazakhstan, Algeria, India, Morocco, Portugal, Belarus, Lebanon, South Africa, Slovakia, Philippines, USA, Colombia, Spain, Ukraine, Saudi Arabia, Georgia, Yemen

TOTAL ABSTRACTS: 411

The number of abstracts from foreign countries: **218**

The number of abstracts from Türkiye: **193**

LANGUAGES

Turkish, English

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PHOTO GALLERY



9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS



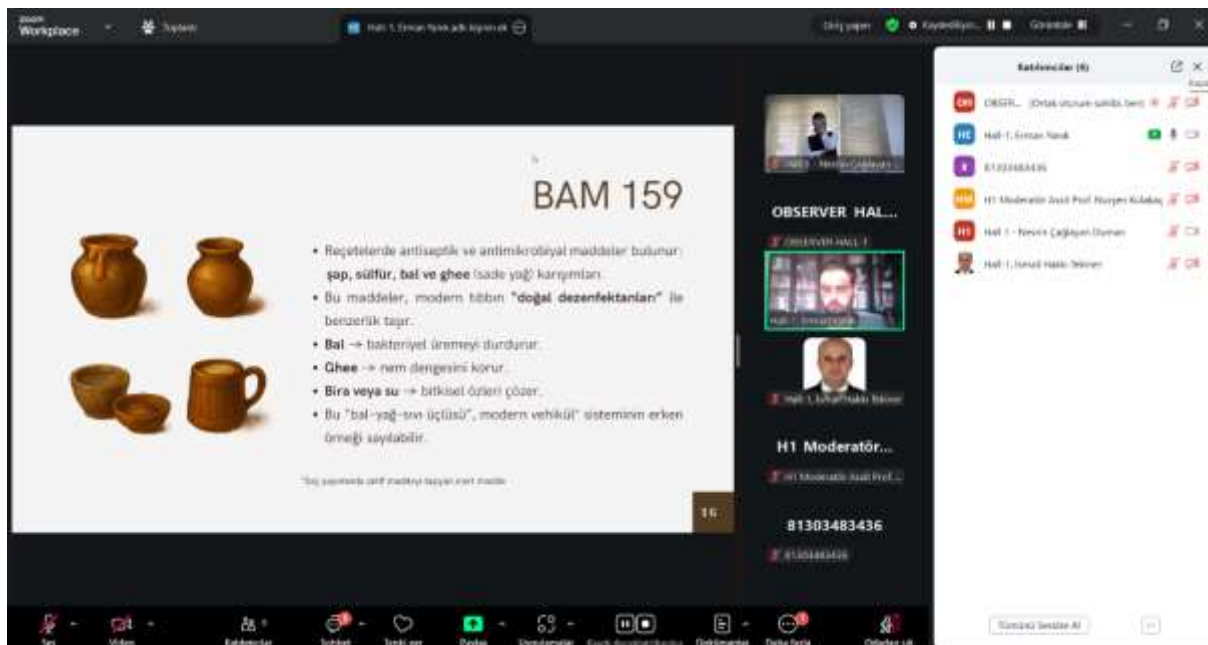
9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS



9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS



9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS



ABSTRACT BOOK

The screenshot shows a Windows 10 desktop environment. The primary application is a presentation window titled 'Witboj'. The presentation content is in Turkish and includes a list of bullet points and a photograph of a yellow crane on a red roof. To the right of the presentation is a Zoom window displaying a grid of participants. The participants are: Observer hall 4, Ceylaner Hall 4, Hall 4 Tuz, Serap Güler, Hall 4 Berkay Yılmaz, Hall 4 Berkay Yılmaz, Eren Doğan, and Hall 4 Berkay Yılmaz. The Windows taskbar is visible at the bottom with various icons and the system clock showing 15:48 on 04.11.2020.



9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

November 13-14, 2025
Ankara Türkiye

PROGRAM

Meeting ID: 813 0348 3436
Passcode: 131413

<https://us02web.zoom.us/j/81303483436?pwd=Ac7Vst2zoZ2X9KbJisTuWNR2axLfzY.1>

PARTICIPANT COUNTRIES (31):

Türkiye, Azerbaijan, TRNC, Nigeria, Iran, Pakistan, Albania, Kosovo, Romania, Indonesia, Mexico, Vietnam, Bangladesh, Uzbekistan, Kazakhstan, Algeria, India, Morocco, Portugal, Belarus, Lebanon, South Africa, Slovakia, Philippines, USA, Colombia, Spain, Ukraine, Saudi Arabia, Georgia, Yemen



ÖNEMLİ, DİKKATLE OKUYUNUZ LÜTFEN / IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

Önemli, Dikkatle Okuyunuz Lütfen

- ❖ Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildiriler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
- ❖ Online sunum yapabilmek için <https://zoom.us/join> sitesi üzerinden giriş yaparak "Meeting ID or Personal Link Name" yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
- ❖ Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
- ❖ Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
- ❖ Uygulama tablet, telefon ve PC'lerde çalışıyor.
- ❖ Her oturumdaki sunucular, sunum saatinden 15 dk öncesinde oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
- ❖ Tüm kongre katılımcıları canlı bağlanarak tüm oturumları dinleyebilir.
- ❖ Moderatör – oturumdaki sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) kısmından sorumludur.

Dikkat Edilmesi Gerekenler- TEKNİK BİLGİLER

- ◆ Bilgisayarınızda mikrofon olduğuna ve çalıştığına emin olun.
- ◆ Zoom'da ekran paylaşma özelliğine kullanabilmelisiniz.
- ◆ Kabul edilen bildiri sahiplerinin mail adreslerine Zoom uygulamasında oluşturduğumuz oturuma ait ID numarası gönderilecektir.
- ◆ Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir
- ◆ Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- ❖ To be able to attend a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID "Meeting ID or Personal Link Name" and solidify the session.
- ❖ The Zoom application is free and no need to create an account.
- ❖ The Zoom application can be used without registration.
- ❖ The application works on tablets, phones and PCs.
- ❖ The participant must be connected to the session 15 minutes before the presentation time.
- ❖ All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- ❖ Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

Points to Take into Consideration - TECHNICAL INFORMATION

- ◆ Make sure your computer has a microphone and is working.
- ◆ You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- ◆ Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- ◆ Requests such as change of place and time will not be taken into consideration in the congress program.



FACE TO FACE PRESENTATIONS

14.11.2025

Moderator: Prof. Dr. Memet ŞAHİN

Ankara Local Time: 13:00 – 14:30

**Adress: Ankara Büyükşehir Belediyesi
GENÇ AKADEMİ ULUS**

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
FUZZY SETS, INTUITIONISTIC FUZZY SETS, NEUTROSOPHIC SETS AND ITS SOME EXTENSIONS	Memet ŞAHİN	Gaziantep University, Türkiye
FUZZY PARTIAL G-METRIC SPACES	Memet ŞAHİN Tuğçe KÜÇÜKLER	Gaziantep University, Türkiye
FUZZY METRIC SPACES	Memet ŞAHİN	Gaziantep University, Türkiye
THE OPINIONS OF PRIMARY AND SECONDARY CARE PHYSICIANS ON THE USE ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) APPLICATIONS FOR PREPARTICIPATION SPORTS EVALUATION OF CHILDREN	İrem TÜRKYILMAZ	Ministry of Health Iskenderun State Hospital, Türkiye
INFLUENCE OF PRETREATMENTS AND MICROWAVE POWER ON GREENHOUSE GAS EMISSIONS DURING THE DRYING OF MANGO SLICES	Seda GÜNAYDIN	Necmettin Erbakan University, Türkiye
AN APPLICATION OF FUZZY, INTUITIONISTIC FUZZY, NEUTROSOPHIC, AND NEUTROSOPHIC QUADRUPLE METRICS	Memet ŞAHİN Arif SARIOĞLAN	Gaziantep University, Türkiye



FACE TO FACE PRESENTATIONS

14.11.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Safiye SARI

Ankara Local Time: 14:30 – 16:30

**Adress: Ankara Büyükşehir Belediyesi
GENÇ AKADEMİ ULUS**

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE PLACE OF DEMONSTRATION EXPERIMENTS IN PHYSICS EDUCATION	Halit TAŞKIN	Zonguldak Bülent Ecevit University, Türkiye
AN ANALYSIS OF 18TH CENTURY OTTOMAN WOMEN'S GARMENT FORMALITY THROUGH LEVNI'S MINIATURES	Safiye SARI	Atatürk University, Türkiye
A COMPARATIVE ANALYSIS OF REGIONAL LABOR MARKET INDICATORS: THE CASE OF AMASYA	Göksu DEMİR Leyla Firuze ARDA Emrah KOPARAN	Amasya University, Türkiye
A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ACADEMIC STUDIES ON SOFT POWER AND CULTURAL DIPLOMACY: EVIDENCE FROM THE SCOPUS DATABASE	Aydın YEŞİLYURT	Akdeniz University, Türkiye
GLOBAL VISIBILITY OF TURKISH TELEVISION DRAMAS IN ACADEMIC RESEARCH: A BIBLIOMETRIC MAPPING USING VOSVIEWER	Aydın YEŞİLYURT	Akdeniz University, Türkiye
THE CHANGE IN CONSUMPTION BEHAVIOR OF THREE GENERATIONS OF PARENTS FOR THEIR CHILDREN	Vildan ÜSTÜN	Ankara Hacı Bayram Veli University, Türkiye
THE NARRATIVE OF IDENTITY IN RELATION TO POWER IN GRAMSCIAN AND HABERMASIAN INTERNATIONAL RELATIONS THEORIES	Elif ŞİMŞEK	Erciyes University, Türkiye
A NATIONAL IDEAL IN THE POETRY OF AHMET JAVAD	Reyhan DADAŞOVA	Baku Business University



Session 1 / Hall-1

13.11.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Nurşen KULAKAÇ

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE ROLE OF NEXT-GENERATION PROTEIN SOURCES IN NUTRITION: SUSTAINABILITY, NUTRITIONAL VALUE, AND CONSUMER ACCEPTANCE	Hatice KARAKOÇ K. Esen KARACA ÇELİK	İzmir Demokrasi University, Türkiye
INVESTIGATION OF NUTRITIONAL QUALITY PROPERTIES OF ALTERNATIVE HAZELNUT SKIN PROTEIN	Leila MEHDIZADEHTAPEH Gülden GÖKŞEN Yasemin YILMAZER Mehmet ÖZBİL Pınar OBAKAN YERLİKAYA İsmail Hakkı TEKİNER	Recep Tayyip Erdoğan University, Türkiye Tarsus University, Türkiye İstanbul Sabahattin Zaim University, Türkiye Gebze Technical University, Türkiye İstanbul Medeniyet University, Türkiye Independent Researcher, Türkiye
DESIGN AND EVALUATION OF SODIUM ALGINATE AND CARBOXYMETHYLCELLULOSE-BASED HYDROGELS CONTAINING CALCIUM BUTYRATE	İrem SİRKECİ Ayşe Pınar YAĞCILAR Neslihan ÜSTÜNDAĞ OKUR	Bezmialem Vakıf University, Türkiye
BLINDNESS, PROPHECY AND HEALING: THE MEANING, DISEASES AND CURES OF THE EYE IN ANCIENT MESOPOTAMIA	Erman YANIK	Republic of Turkey Ministry of Health, General Directorate of Health Promotion, Türkiye Museum Project Coordinator
CRISIS MANAGEMENT IN HEALTHCARE INSTITUTIONS	Hakan TİMUR	Ordu University, Türkiye
PSYCHOLOGICAL RESILIENCE IN HEALTHCARE WORKERS	Hakan TİMUR	Ordu University, Türkiye
ANALYSIS OF REPORTED CASES OF UVEITIS AS AN ADVERSE EVENT OF TUMOUR NECROSIS FACTOR INHIBITORS	Erkan DUMAN Nesrin ÇAĞLAYAN DUMAN	Westeye Hospital, Erbil, Irak Ordu University, Türkiye
DEBRIDEMENT APPROACH IN WOUND MANAGEMENT AND EVIDENCE-BASED PRACTICES	Nurşen KULAKAÇ Nilgün ULUTAŞDEMİR	Gümüşhane University, Türkiye Ordu University, Türkiye
INTEGRATING ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO CARDIAC SURGERY: FROM PREOPERATIVE PLANNING TO POSTOPERATIVE CARE	Nurşen KULAKAÇ Nilgün ULUTAŞDEMİR	Gümüşhane University, Türkiye Ordu University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 1 / Hall-2

13.11.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Hande BAKIRHAN
Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
NUTRITIONAL VALUE OF SEAWEEDS AND THEIR POTENTIAL EFFECTS ON HEALTH	Hande BAKIRHAN	Kahramanmaraş İstiklal University, Türkiye
THE IMPACT OF GENDER FACTOR ON HEALTH LITERACY AND NUTRITIONAL STATUS: A CROSS-SECTIONAL STUDY ON ADULT INDIVIDUALS	Büşra ERDOĞAN TAŞGIN Hande BAKIRHAN Yunus Emre BAKIRHAN	İstanbul Medipol University, Türkiye Kahramanmaraş İstiklal University, Türkiye İzmir Katip Çelebi University, Türkiye
THE ROLE OF LIFESTYLE CHANGES IN THE MANAGEMENT OF PATIENTS UNDERGOING HEMODIALYSIS	Volkan KINA Zümrüt AKGÜN ŞAHİN	Ardahan University, Türkiye Kafkas University, Türkiye
RENAL TRACT INFECTIONS (UTI) AND NURSING CARE AFTER RENAL TRANSPLANTATION	Zümrüt AKGÜN ŞAHİN Volkan KINA	Kafkas University, Türkiye Ardahan University, Türkiye
TOTAL PARENTERAL NUTRITION USE IN PEDIATRICS: CURRENT APPROACHES AND ITS IMPORTANCE IN CLINICAL PRACTICE	İrem SİRKECİ Mehmet Evren OKUR	Bezmialem Vakıf University, Türkiye
SOCIAL DETERMINANTS OF VACCINE HESITANCY: AN EVALUATION OF MANAGERIAL INTERVENTIONS	Fatih BUDAK Ceren Seda ÇİÇEK BUDAK	Karamanoğlu Mehmetbey University, Türkiye Political Science and Public Administration Expert, Karaman, Türkiye
AN EVALUATION OF POST-EARTHQUAKE HEALTH SERVICES MANAGEMENT FROM THE PERSPECTIVE OF POLITICAL SCIENCE AND HEALTH MANAGEMENT	Fatih BUDAK Ceren Seda ÇİÇEK BUDAK	Karamanoğlu Mehmetbey University, Türkiye Political Science and Public Administration Expert, Karaman, Türkiye
THE PATHOLOGIZATION OF EXISTENTIAL INQUIRY: HOW PRODUCTION PRESSURE MANIFESTS IN HEALTH MANAGEMENT	Zehra ECER	Tarsus University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 1 / Hall-3

13.11.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Sinem TARHAN

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE ROLE OF PEDAGOGICAL SUPPORT IN THE SOCIO-SOCIAL DEVELOPMENT OF STUDENTS WITH LEARNING DIFFICULTIES	Ayşən Məmmədova	Azerbaijan University of Languages, Azerbaijan
THE IMPORTANCE OF COGNITIVE FLEXIBILITY IN SCHOOL GUIDANCE AND PSYCHOLOGICAL COUNSELING PRACTICES	Sinem TARHAN	Bartın University, Türkiye
EXAMINING THE RELATIONSHIP AND CORRELATION BETWEEN PERCEIVED PARENTAL ACCEPTANCE-REJECTION IN ADULTHOOD AND THE CHILD-REARING STYLES OF MOTHERS OF PRESCHOOL CHILDREN	Emine DURDU HAKYEMEZ Nalan ARABACI	Ministry of National Education of the Republic of Türkiye, Türkiye Ordu University, Türkiye
REORGANIZATION OF FIELDS AND BRANCHES IN VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION	Erdal AKPINAR Erman YÜKSELTÜRK	Kırıkkale University, Türkiye
THE POLITICAL INTEGRATION OF SEPARATIST ARMED MOVEMENTS AND PUBLIC CONSENT: A THEORETICAL FRAMEWORK AND THREE CASE STUDIES	Sabri KIZILTAN	Ministry of National Education of the Republic of Türkiye, Türkiye
TRAINING PRE-SERVICE TEACHERS IN BEHAVIOR MANAGEMENT TOWARD STRAY ANIMALS	Kezban KILIÇ	Eskişehir Osmangazi University, Türkiye
EXAMINING THE LEADERSHIP STYLES OF PILATES INSTRUCTORS AND THE INSTRUCTOR-ATHLETE RELATIONSHIP ACCORDING TO DIFFERENT VARIABLES	Ayşe ALKAN Nuri Berk Güngör	Balıkesir University, Türkiye
THE EFFECT OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL ACTIVITY ON PHYSICAL EDUCATION COURSE MOTIVATION	Yiğit ŞENGÜL Nuri Berk GÜNGÖR	Balıkesir University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 1 / Hall-4

13.11.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Viola Makhzoum

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
QUALITATIVE PEDAGOGIES FOR INCLUSIVE TEACHING TOWARDS POSITIVE DEVELOPMENT OF THE NIGERIAN CHILD	Baffa Bashari Ibrahim	Jigawa State College of Education and Legal Studies Ringim, Nigeria
DEVELOPING A SCHOOL BEHAVIORAL CULTURE MODEL BASED ON CULTURAL VALUES FOR GENERAL EDUCATION STUDENTS	Pham The Hung	Dong Thap University, Vietnam
EMBRACING ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL CONNECTIVITY FOR MANAGING ODL AND TEACHING LEARNING RESOURCES IN NIGERIAN SECONDARY SCHOOLS	Umar Muhammad BURWA Rabi'u MUHAMMAD	Northwest University, Sokoto Maryam Abacha American University, Nigeria
LECTURERS' AWARENESS AND ATTITUDE TOWARDS UTILIZATION OF E-LEARNING FOR INSTRUCTIONAL DELIVERY IN COLLEGES OF EDUCATION IN NIGER STATE	Dr Saliu M. R, Kaka F, Usman Z.N., Hussaini I 4	Federal University of Technology, Minna, Nigeria
CHRISTIAN LEADERSHIP MODELS IN THE PERSPECTIVE OF SERVICE AND TRANSFORMATION: A THEOLOGICAL AND PRACTICAL APPROACH	Mutiara Juwita, Anius Kalolik	Christian University Of Indonesia
LEGEND AS A LINGUISTIC AND CULTURAL PHENOMENON (based on legends of Belarusian castles)	Irina Kopytich Irina Lyubanets	Educational institution "Baranovichi State University"
DIFFERENCES IN HYDRATION LEVELS AND BODY MASS INDEX AND AEROBIC PERFORMANCE IN PHYSICAL EDUCATION TRAINEES DURING SUMMER	Dr. Manjunatha E	Shankaraghatta Kuvempu university Shivamogga, Karnataka, India
THE ROLE OF UNIVERSITY CURRICULA IN FOSTERING LIFELONG LEARNING SKILLS AMONG STUDENTS	Assist. Prof. Dr. Viola Makhzoum Lara Al-Janoun	Islamic University of Lebanon (IUL) Saint Joseph University of Lebanon
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 1 / Hall-5

13.11.2025

Moderator: Baffa Bashari Ibrahim

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE MUTUAL INFLUENCE OF ART AND LITERATURE ON THE NATIONAL IDENTITY OF IRANIANS FROM ANCIENT TIMES TO THE PRESENT DAY	Abbas Eghbal Mehran Mohammad Reza Alam	Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
THE IMPACT OF INDUSTRIALIZATION AND COMMERCE ON THE FORMATION OF NEW SOCIAL CLASSES IN COLONIAL COCHINCHINA (1880-1930)	M.A. Dinh Hong Khoa Dr. Duong To Quoc Thai	Dong Thap University
THE CHALLENGES OF IMPLEMENTING COMPETENCY-BASED CURRICULUM: INSIGHTS FROM PRIMARY STAKEHOLDERS ON NEW CURRICULUM OF BANGLADESH	MD. Kamrul Islam	Gopalganj Science and Technology University, Gopalganj, Bangladesh
INNOVATION AND CHALLENGES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN KOSOVO: EDUCATIONAL AND ENVIRONMENTAL PERSPECTIVES	Msc. Selvije Lajqi Soreja Adzajlic	University “Haxhi Zeka” Pejë, UÇK 30000, Pejë, Kosovo
EMPOWERING GIRLS IN STEM THROUGH AI-DRIVEN EDUCATION	MUSA Mohammed	Niger State College of Education Minna, Nigeria
DIGITAL SCREEN EXPOSURE AND CHILDREN'S LEARNING OUTCOMES IN KHULNA, BANGLADESH	Md. Fajlay Rabbi, Sourav Adhikary, Mihir Halder, S.M.Shamsul Alam	Khulna University, Bangladesh Govt. Teachers' Training College, Khulna, Bangladesh
QUALITATIVE PEDAGOGIES FOR INCLUSIVE TEACHING TOWARDS POSITIVE DEVELOPMENT OF THE NIGERIAN CHILD	Baffa Bashari Ibrahim	Jigawa State College of Education and Legal Studies Ringim, Nigeria
DESIGN AND IMPLEMENTATION OF A VIRTUAL CHEMISTRY LABORATORY: A CASE STUDY OF SELECT SECONDARY SCHOOLS IN ABUJA	Anga Peter Inalegwu	
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 1 / Hall-6

13.11.2025

Moderator: Dorcas Bot Mwanta

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
DESIGN AND IMPLEMENTATION OF A VIRTUAL CHEMISTRY LABORATORY: A CASE STUDY OF SELECT SECONDARY SCHOOLS IN ABUJA	Anga Peter Inalegwu, Dr. Idris S.B. Bauchi	Federal University of Technology, Minna, Nigeria
REVOLUTIONARY TECHNIQUES FOR ENHANCING EDUCATIONAL QUALITY THROUGH ADAPTIVE LEARNING IMPLEMENTATION	Essuy K. A Pit'ay, Simon Nainggolan, Halim Wiryadinata	Indonesian Christian University
LEXICAL PECULIARITIES OF BELARUSIAN AND ENGLISH FAIRY TALES	Mariya Grigorovich, Anastasiya Gritz, Ekaterina Kaplinskaya	High School #21, Baranovichi, Belarus
LEXICAL MEANS OF CREATING THE MAIN CHARACTER'S IMAGE IN GOTHIC NOVELS	Adelina Trafimchyk	Baranovichi State University, Belarus
COLOR TERM FORMATION IN ULYSSES AND FINNEGANS WAKE: MULTILINGUAL ETYMOLOGY AND SEMANTIC EXPANSION	Margarita Razvodovskaya Irina Kopytich	Baranavichy State University, Republic of Belarus
BUILDING AWARENESS OF SUSTAINABLE EDUCATION THROUGH TECHNOLOGICAL INNOVATION IN THE DIGITAL ERA	Yusthina Hardiyati Ndolu, Stephany Brigitha Sopacua	Christian University of Indonesia
INFLUENCE OF TEACHERS' PROFESSIONALISM ON CLASSROOM INSTRUCTION AND STUDENTS' MATHEMATICS ACHIEVEMENTS IN JOS NORTH, PLATEAU STATE, NIGERIA	Dorcas Bot Mwanta	University of Jos, Nigeria
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 1 / Hall-7

13.11.2025

Moderator: PaedDr. Eva HABIŇÁKOVÁ

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
LEADERSHIP TRAINING FOR GIRLS IN UNDERPRIVILEGED AREAS	Noorjan Mossawi	Ahlul bayt international university of Iran.
IDENTITY AND JUSTICE BEYOND THE STATE: INDIGENOUS MARRIAGE VERSUS PRIVATE INTERNATIONAL LAW	Estefania Herrera Gordillo María Esther López Pérez Gloria Auristela Hernández Pérez	Universidad Juárez Autónoma de Tabasco
THE REFLECTION OF MIGRATION PHENOMENON IN NEWSPAPERS	PaedDr. Eva HABIŇÁKOVÁ	The University of SS. Cyril and Methodius in Trnava, Slovakia
INTEGRATING STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT AND KNOWLEDGE MANAGEMENT: A PATHWAY TO ENHANCED ORGANIZATIONAL PERFORMANCE	Agnesë Ibrahim Qëndresë Ibrahim	University of Prishtina, Kosovo
INTERNATIONAL INHERITANCE IN PRIVATE INTERNATIONAL LAW	Jesús Arley Romero Palomeque Gloria Auristela Hernández Pérez	Universidad Juárez Autónoma de Tabasco
BETWEEN WAR AND OBLIVION: THE FAILURE OF INTERNATIONAL LAW IN THE FACE OF THE HUMANITARIAN CRISIS IN GAZA	Guillermo de la Cruz Hernández Elizabeth Landero Correa Gloria Auristela Hernández Pérez	Universidad Juárez Autónoma de Tabasco
LA SUCESIÓN TRANSNACIONAL: DESAFÍOS JURÍDICOS Y HUMANOS EN LA HERENCIA INTERNACIONAL	Andrés Eduardo Ocaña Aguirre María Fernanda Suarez Cornelio Gloria Auriestela Hernández Pérez	Universidad Juárez Autónoma de Tabasco
IDENTIDAD Y JUSTICIA MÁS ALLÁ DEL ESTADO: MATRIMONIO INDÍGENAS FRENTE AL DERECHO INTERNACIONAL PRIVADO	Estefania Herrera Gordillo María Esther López Gloria Auristela Hernández Pérez	Universidad Juárez Autónoma de Tabasco, México
SOLIDARITY TOURISM : A REAL SUSTAINABLE RESPONSE TO SEISMIC DISASTERS IN AL HAOUZ PROVINCE ?	Wissal ZIDAUI Mohamed BOUKHEROUK	Université Cadi Ayyad (Marrakech), Morocco
LA PROTECCIÓN INTERNACIONAL DE LOS MIGRANTES Y REFUGIADOS: RETOS Y AVANCES EN EL MARCO JURÍDICO INTERNACIONAL	Mayrani Vazquez Perez María Fernanda Landero Hernandez Dra. Gloria Auristela Hernandez Pérez	Universidad Juárez Autónoma de Tabasco
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 2 / Hall-1

13.11.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Tacinur AKÇA

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
DOES THE IMPACT OF MANAGERIAL INCIVILITY ON EMPLOYEE EXHAUSTION DIFFER BETWEEN THE PUBLIC AND PRIVATE SECTORS?	Duygu ÖZKAN Nur ÇAMLICA ŞENDEMİR Ozan BÜYÜKYILMAZ	Karabük University, Türkiye Safranbolu Şefik Dizdar Meslek Yüksekokulu, Türkiye.
RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION AND INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES EFFECTS ON ENVIRONMENTAL DEGRADATION: PANEL DATA ANALYSIS ON THE MINT COUNTRIES	Gürsan CİVELEK	Gümüşhane University, Türkiye
AGE ESTIMATION OF SCALDBACK (<i>ARNOGLOSSUS KESSLERI</i> SCHMIDT, 1915) (PLEURONECTIFORMES: BOTHIDAE) ALONG THE WESTERN BLACK SEA COAST USING THE BHATTACHARYA METHOD	Erhan ÇİLOĞLU	Recep Tayyip Erdoğan University, Türkiye
İŞSİZLİK VE ATIL İŞSİZLİK ORANLARI	Süleyman DİLCİOĞLU	Selçuk University, Türkiye
DISINFORMATION IN CLIMATE CHANGE JOURNALISM: ETHICAL CHALLENGES AND THE ROLE OF VERIFICATION	Sinem YELES KARAMAN	Konya Technical University, Türkiye
FINANCIAL LITERACY AND DIGITALIZATION AMONG WOMEN ENTREPRENEURS	Merve Süheyla DEMİR Ayşegül TOY	Sivas Cumhuriyet University, Türkiye
THE ROLE OF ECONOMIC POLICY UNCERTAINTY IN GOLD MARKETS	Tacinur AKÇA	Ordu University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 2 / Hall-2

13.11.2025

Moderator: Dr. Sinan KIZILTOPRAK

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
INCOME DISTRIBUTION AND ECONOMIC POLICIES IN THE CONTEXT OF THE PASINETTI INDEX	Muhterem Çağdaş ABAY	Gümüşhane University, Türkiye
THE CRISIS OF NEO-LIBERALISM AND THE POLITICAL ECONOMY OF THE ALTERNATIVE RIGHT	Muhterem Çağdaş ABAY	Gümüşhane University, Türkiye
FREE TRADE AGREEMENTS (FTAS) IN THE REVISION OF THE EU-TÜRKİYE CUSTOMS UNION: AN ASSESSMENT FROM TÜRKİYE'S PERSPECTIVE	Tayfur Süleyman KOÇ Yusuf AKARSU	Alanya Alaaddin Keykubat University, Türkiye
TÜRKİYE'NİN MALİ YAPISINDA TÜTÜN ÜRÜNLERİ ÜZERİNDEKİ ÖTV'YE YÖNELİK DEĞERLENDİRME	Cem AKIN Esra DOĞAN KENDİRCİ	Kırşehir Ahi Evran University, Türkiye Eskişehir Osmangazi University, Türkiye
AN EXAMINATION OF THE COMPLIANCE OF NEWS PRODUCED BY THE ROBOT JOURNALIST AI NUNTİUM WITHIN THE CONTEXT OF NEW MEDIA WITH THE FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF JOURNALISM	Zeynep KAYA Murat ÇINAR	Ankara University, Türkiye
THE USE OF PHENOMENOLOGY APPROACH IN MANAGEMENT AND ORGANIZATION STUDIES	Sinan KIZILTOPRAK	Düzce University, Türkiye
A STUDY TO RESEARCH THE ROLE OF DIFFERENT DISCIPLINES IN THE HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF STRATEGY	Sinan KIZILTOPRAK	Düzce University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 2 / Hall-3

13.11.2025

Moderator: Prof. Dr. Zekiye TAMER

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
CHANGE IN INCOME DISTRIBUTION AND ITS COURSE IN TR52 (KONYA-KARAMAN) REGION	Ahmet YETKİN Mehmet ALAGÖZ	Selçuk University, Türkiye
ENFLASYON VE DIŞ TİCARET AÇIĞI İLİŞKİSİNE BİR BAKIŞ: TÜRKİYE EKONOMİSİ (2015-2024)	Selim TAŞAR Mehmet ALAGÖZ	Selçuk University, Türkiye
THE IMPACT OF FINTECH INTEGRATION IN BANKING ON FINANCIAL PERFORMANCE AND RISK INDICATORS	Muhammet Naif BARUT Mesut ASLAN	Bingöl, Merkez, Türkiye Bingöl University, Türkiye
BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON INTEGRATED REPORTING	Reşat KARCIOĞLU Seyhan ÖZTÜRK	Atatürk University, Türkiye
A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF PUBLICATIONS ON CREATIVE ACCOUNTING	Reşat KARCIOĞLU Seyhan ÖZTÜRK	Atatürk University, Türkiye
CULTURAL STRUCTURE AND TOURISM IN CYPRUS: THE CASE OF KAPALI MARAŞ	Zekiye TAMER	Sivas Cumhuriyet University, Türkiye
AN EXAMINATION OF BOOK READING GROUPS AS AAN EVENT OF PUBLIC RELATIONS	Fatma DOĞAN Zekiye TAMER	Sivas Cumhuriyet University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 2 / Hall-4

13.11.2025

Moderator: Prof.Dr Besa Xhaferi

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
WORKLIFE BALANCE AND EMPLOYEE PERFORMANCE IN SELECTED DEPOSIT MONEY BANKS IN ILARO, OGUN STATE	TAIWO Akeem A., OMOJARO Anthony O., TAIWO Funke R.	The Federal Polytechnic Ilaro, Ogun State, Nigeria.
EXPLORING STRATEGIC DECISION-MAKING THROUGH THE LENS OF MANAGEMENT ACCOUNTING IN NIGERIAN ORGANIZATIONS	Umar Baba Shaaba	Ahman Pategi University, Kwara State, Nigeria
AI-OBJECT DETECTION IN DIGITAL MARKETING	Ihor Ponomarenko Olga Kornieva Dmytro Ponomarenko	State University of Trade and Economics, Ukraine. Coherent Solutions, USA International University of Business and Law, Mykolaiv, Ukraine
BEYOND WAGES: UNDERSTANDING THE MICROECONOMIC DRIVERS OF EMPLOYEE FINANCIAL PARTICIPATION	Prof.Dr Besa Xhaferi	University of Tetova, Faculty of Economics
DIGITALISATION, JOBS, AND SKILLS IN EMERGING MARKETS: WORKFORCE SHIFTS UNDER TECHNOLOGICAL CHANGE	Lisian Roseni	University of Tirana, Tirana, Albania.
ANALYSIS OF INDONESIA'S ECONOMIC GROWTH PROJECTIONS FOR 2025–2026: REVIEW OF WORLD BANK PREDICTIONS AND MACROECONOMIC POLICY IMPLICATIONS	Nafila Tri AFRIZA Mayaza RAIHANDINI Muhammad Yumnani GHIFARI	K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan
THE ROLE OF ISLAMIC FINANCE IN EMPOWERING MICRO, SMALL, AND MEDIUM ENTERPRISES (MSMEs)	Arina Manasikana Nabila Meca Asri Nabila Suci Rahmadani	K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan
THE THEORETICAL FOUNDATION OF SHARIA	Nabila Suci Rahmadani Nabila Meca Asri Arina Manasikana	K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 2 / Hall-5

13.11.2025

Moderator: Yusuf Ahmed Tijjani

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
ANALYSIS OF THE BASIC PRINCIPLES OF ISLAMIC FINANCE AND ITS IMPLICATIONS FOR THE MODERN FINANCIAL SYSTEM	Dimas Jaya Tri Samudra Kharisma Nur Sakinah Salsabila	UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan
TRANSFORMATION OF ISLAMIC SOCIAL FINANCE: BETWEEN REGULATORY CHALLENGES AND DIGITALIZATION OPPORTUNITIES	Elisa Oktaviana Revalina Oktaviani Malfaliya Nabila	K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan
ANALYSIS OF THE PRINCIPLES OF THE PROHIBITION OF RIBA, GHARAR, AND MAYSIR IN MODERN FINANCIAL TRANSACTIONS	Arina Manasikana Nabila Meca Asri Nabila Suci Rahmadani	K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan
PILLARS AND CONDITIONS IN SHARIA TRANSACTIONS	Nabila Suci Rahmadani Nabila Meca Asri Arina Manasikana	K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan
DIGITAL TRANSFORMATION IN THE IMPLEMENTATION OF SHARIA MICROFINANCE PRODUCTS: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES IN THE DIGITAL ECONOMY ERA	Windi Rizki Febrianingtyas Widia Reza Valentina Nala Maghfirah	K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan
DEFINITION AND CONCEPT OF SHARIA IN FINANCING	Elsa Az Zahra Hani Hidayah Zahra Eka Firdayanti	K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan
ENHANCING INTERNALLY GENERATED REVENUE IN KATSINA STATE: A PLS-SEM ANALYSIS OF THE ROLES OF SECURITY ENHANCEMENT, TAXPAYER COMPLIANCE, AND ECONOMIC DIVERSIFICATION	Yusuf Ahmed Tijjani	Ahmadu Bello University Zaria
DIGITAL TAX ADMINISTRATION MECHANISM ON SUSTAINABLE TAX FRAUD PREVENTION AND DETECTION OF KATSINA STATES INTERNAL REVENUE SERVICES OF NIGERIA: A PROPOSE FRAMEWORK	Yusuf Ahmed Tijjani, Samau'al Sani	Ahmadu Bello University Zaria Kaduna Polytechnic

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 2 / Hall-6

13.11.2025

Moderator: Pegah Ghorbanpour

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
FinTech AND FINANCIAL INCLUSION: A GLOBAL REVIEW OF EMPIRICAL EVIDENCE, MODERATING FACTORS, AND POLICY IMPLICATIONS	Elmira Azizi Pegah Ghorbanpour	University of Tabriz, Tabriz, Iran
INNOVATING TOURISM WITH AI: A COMPARATIVE STUDY OF SMART TRAVEL TOOLS ACROSS NATIONS	Pegah Ghorbanpour Elmira Azizi	University of Tabriz, Iran
IMPACT OF BUSINESS AND ENVIRONMENTAL FACTORS ON THE PROFITABILITY OF SMALL AND MEDIUM SCALES ENTERPRISES IN LAGOS STATE: A PARAMETRIC ANALYSIS APPROACH	Ikegwu Emmanuel M, Ayodeji Adekunle A, Azeez Yetunde A.	Yaba College of technology, Yaba Lagos
IMPACT OF NIGERIA STUDENTS' COST OF LIVING AND FINANCIAL LITERACY ON THEIR WELL-BEING: A STATISTICAL APPROACH	Ikegwu Emmanuel M, Fadiji Ademola A., Bamimore Habeeb A., Idris Muhammad A.	Yaba College of Technology, Yaba Lagos
ENHANCING FINANCIAL INDICATORS FOR CLASSIFYING SME GROWTH IN ALBANIA: A DISCRIMINANT ANALYSIS	Ina Sejdini Imelda Sejdini Ardita Todri	University of Elbasan
FRAUD AND DEPOSIT MONEY BANKS' PERFORMANCE NEXUS IN NIGERIA	ACHUGAMONU Bede Uzoma, NWANKWO Alexius Ndudi, OMANKHANLEN Alexander Ehimare	Covenant University, Nigeria
DIVIDED HUMAN RIGHTS: MIGRANT DOUBLE STANDARDS IN THE FACE OF DEPORTATIONS	Valeria HERNÁNDEZ SANDOVAL Nisanyerly DE JESÚS VILCHEZ LÓPEZ	Licenciatura en Derecho, México
ANALYSIS OF THE CONTRIBUTION OF REGIONAL TAXES AND LEVIES TO THE ORIGINAL REGIONAL REVENUE OF LAMPUNG PROVINCE 2020-2024	Nadia Safira, Meisyifa Nur Nabila, Rian Satria Prayoga, Ratna Septiyanti, Mega Metalia	University of Lampung.
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 3 / Hall-1

13.11.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Hasan ÇELİKYÜREK

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
EXPECTATIONS AND SOLUTION SUGGESTIONS OF SMALL ANIMAL BUSINESSES IN VAN PROVINCE FROM AGRICULTURAL PUBLICATION AND CONSULTANCY SERVICES	Hasan ÇELİKYÜREK Selçuk Seçkin TUNCER Rıdvan BAYRAM Abdurrahman YAMAÇ Azat ARAS	Van Yüzüncü Yıl University, Türkiye Hakkâri University, Türkiye
GLOBAL SHEEP PRODUCTION: CARBON FOOTPRINT AND SUSTAINABLE PRODUCTION STRATEGIES	İrfan İNAN	Van Yüzüncü Yıl University, Türkiye
THE ROLE OF AGROECOLOGY IN GLOBAL SHEEP FARMING: SUSTAINABILITY AND SOCIOECONOMIC PERSPECTIVES	İrfan İNAN	Van Yüzüncü Yıl University, Türkiye
EFFECTS OF DEXPANTHENOL ON HEPATOCELLULAR ANTIOXIDANT DEFENSE: AN EXPERIMENTAL PRELIMINARY EVALUATION	Neşe Hayat AKSOY Caner ÖZTÜRK Erkan ÖZKAN Ramazan ARSLAN	Aksaray University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 3 / Hall-2

13.11.2025

Moderator: Lect. Hakan Tahiri MUTLU

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
SURFACES FORMED BY CONE ENVELOPES ASSOCIATED WITH THE D-FRAME	Erdem KOCAKUŞAKLI	National Defense University, Türkiye
SURFACES CONSTRUCTED BY CONE ENVELOPES ASSOCIATED WITH THE PARALLEL TRANSPORT FRAME	Erdem KOCAKUŞAKLI	National Defense University, Türkiye
THE INFLUENCE OF THE STATE OF NATURE THEORY ON JOHN RAWLS'S UNDERSTANDING OF THE INITIAL STATE	Deniz BERK ALBAYRAK	Katip Çelebi University, Türkiye
THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL CAPITAL AND WORK PRODUCTIVITY AMONG PUBLIC EMPLOYEES: THE MEDIATING ROLE OF INTRINSIC MOTIVATION	Hasan Saltuk DURAK Hakan Tahiri MUTLU	Düzce University, Türkiye Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye
THE EVOLUTION OF ENERGY IMPORT DEPENDENCE IN THE EU-27: AN ANALYSIS OF IMPORT COMPOSITION, TIME TRENDS, AND STRUCTURAL BREAKS	Hakan Tahiri MUTLU Hasan Saltuk DURAK	Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye Düzce University, Türkiye
SOCIAL WORK IN NORWAY	Ummühani USLU	Alanya Alaaddin Keykubat University, Türkiye
THE EVOLUTION OF THE KNOWLEDGE GAP THEORY IN THE NEW DIGITAL WORLD: INFORMATION INEQUALITIES IN THE AGE OF CHATGPT	Ferhat Atik	Kyrenia American University

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 3 / Hall-3

13.11.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Şeker DAĞ

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF RESVERATROL ON BRAIN MITOCHONDRIA	Şeker DAĞ	Sivas Cumhuriyet University, Türkiye
A MATHEMATICAL ANALYTICAL MODEL IN APPLIED TOXICOLOGY	Burcu YEŞİLBUDAK Şehmus FINDIK	Çukurova University, Türkiye
PROBIOTICS: THE ROLE OF GUT-FRIENDLY MICROORGANISMS ON HUMAN HEALTH AND THEIR CURRENT APPLICATION AREAS	Selin DOĞAN İrem Nur KAZAN	Atatürk University, Türkiye
FROM TRADITION TO BIOTECHNOLOGY: THE SCIENTIFIC BASIS FOR KURUT'S PROBIOTIC, ANTIMICROBIAL, AND ANTIBIOTIC-LIKE EFFECTS	Selin DOĞAN Kübra HUNU	Atatürk University, Türkiye
PH-SENSITIVE FILMS	Batoul Alhaj Khalaf Remziye Aysun Kepekçi	Gaziantep University, Türkiye
INVESTIGATION OF THE BIOLOGICAL ACTIVITY OF <i>ARUM DIOSCORIDIS</i> PLANT EXTRACT	Ayşe KAAL Remziye Aysun Kepekçi	Gaziantep University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 3 / Hall-4

13.11.2025

Moderator: Dr. Saba Zubair

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
SOCIAL MEDIA AND BODY IMAGE DISSATISFACTION: A HIDDEN PUBLIC HEALTH CRISIS	LAIBA RANA, MUDASIR IMRAN	Sahara medical college, MBBS-Narowal, Pakistan
POLICY ANALYSIS OF MATERNAL AND NEONATAL HEALTH CARE IN THE ARMED CONFLICT IN YEMEN: A SYSTEMATIC REVIEW	Abduladeem G.M. Al-Selwi, Amr Farhan, Amr R. Haidar	University Mohammed V, Rabat, Morocco. Taiz University in Yemen.
SUPPLY CHAIN RESILIENCE IN PHARMA: Post-COVID-19 Era and Emerging Risks	Vaishnavi.K, R.Kishore, R.Sriarasuvasan, S.Rubinthara, Dr.R.Devi	Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India
MICROBIAL POWERHOUSES: UNLOCKING THE POTENTIALS OF BIOFUELS THROUGH MICRO-ORGANISMS	Nworah Florence N., Eje Ozoemena E., Igwebuike Nancy C.	University of Nigeria, Nsukka, Enugu State, Nigeria
SOURSOP (ANNONA MURICATA) LEAVES IN THE TREATMENT OF CANCER	Nworah Florence N., Eje Ozoemena E., Igwebuike Nancy C.	University of Nigeria, Nsukka, Enugu State, Nigeria
GREEN PHARMACY: A SUSTAINABLE APPROACH TO DRUG DEVELOPMENT	Keerthana.V, Meenatchi.S, Kishore.R, Vaishnavi.K, Dr.R.Saravanan	Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India-600073
IMPACT OF ADOLESCENCE ANXIETY ON EDUCATION: ADAPTATION OF COPY-CAT PROGRAM FOR BETTER LEARNING	Dr. Saba Zubair, Dr.Zarish Patrus, Dr. Sadaf Naeem, Dr.Yousra Shafiq, Dr.Huma Ali	Jinnah Sindh Medical University, Pakistan.
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 3 / Hall-5

13.11.2025

Moderator: Mohcin ELKHATIR

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
EMOTIONAL SUPPORT DURING CHILDBIRTH: A CASE STUDY ON MY PERSONAL EXPERIENCE IN A PRIVATE HOSPITAL IN ALBANIA	Andja Lala, Brunilda Mëhilli, Venemin Gega, Behije Gollobërda, Brikena Duka	University of Elbasan “Aleksander Xhuvani”
DIETARY HABITS AND COGNITIVE PERFORMANCE IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS: A CROSS-SECTIONAL STUDY IN KHEMISSAT REGION IN MOROCCO	Mohcin ELKHATIR, Chaymae GHAFLOULI, Bouchra LOUASTE, Abdelkarim ELKHATIR, Youssef ABOUSSALEH	Ibn Tofail University, Morocco Sidi Mohammed Ben Abdellah University, Morocco
NUTRITIONAL, THERAPEUTIC POTENTIAL AND FUNCTIONAL APPLICATIONS OF MANGO KERNEL OIL	Laiba Riaz, Muhammad Haseeb Ahmad	Government College University Faisalabad, Pakistan
TELEPHARMACY AND DIGITAL HEALTH ECONOMICS	Keerthana.V, Meenatchi.S, Kishore.R, Vaishnavi.K, Dr.R.Saravanan	Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India
GUAVA (PSIDIUM GUAJAVA L.): A GLORIOUS PLANT WITH CANCER PREVENTIVE AND THERAPEUTIC POTENTIAL	Keerthana.V, Meenatchi.S, Kishore.R, Vaishnavi.K, Dr.R.Saravanan	Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India
EXPLORING OPUNTIA STRICTA MUCILAGE AS A BIO-BASED EXCIPIENT IN PHARMACEUTICAL DEVELOPMENT	Midhat F. Desai, Firoj A. Tamboli, Priti S. Bhosale	Bharati Vidyapeeth College of Pharmacy, Kolhapur -416013 Maharashtra, India
TARGETED PROTEIN DEGRADATION: THE NEXT WAVE IN DRUG MECHANISM	R. Kishore, K. Vaishnavi, S. Meenatchi, V. Keerthana	Bharath institute of higher Education and research ,chennai, India - 600 073

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 3 / Hall-6

13.11.2025

Moderator: Dr. Paul Philiemon Wambani

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
OPPORTUNITIES FOR USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN CLINICS	Egor Vasilievich Tumanik Nagornov I.V.	Military Medical Institute Military Medical Institute, Belarusian State Medical University, Republic of Belarus
MODELLING SMART SECURITY SYSTEM BASED ON IOT TECHNIQUES	Arkan Khalid, Fatma Hussain, Ali Mohammed ,Diyar-Karrar Salam, Zainab Ehssan	
DESIGN AND IMPLEMENTATION SOCIAL NETWORKING PLATFORM WITH SECURE AUTHENTICATION	Jogendra Kumar, Lovely Sharma	G.B.Pant Institute of Engineering and Technology Ghurdauri Pauri Grahwal Uttarakhand, India
AI AND GAMING SMARTER NPC'S AND PROCEDURAL WORLDS	J.Jeyavarshana Dr S.SELVAM	Nadar Mahajana Sangam S.Vellaichamy Nadar College S.Vellaichamy Nadar College
EVALUATING THE POTENTIAL AND CHALLENGES OF INTEGRATING SMART SYSTEMS AND THE INTERNET OF THINGS (IOT) WITH HOSPITALITY MANAGEMENT IN NIGERIA	Dr. Paul Philiemon Wambani Dr. Daniel Marcel	Ramat polytechnic Maiduguri, Borno state Nigeria Mudiame University, Irrua, Edo State
University of Pretoria, Pretoria 0083, South Africa	JAYAKUMAR. S	Annamalai University, Annamalainagar-608002, Tamilnadu, India
IMPROVING ALGORITHM FOR LIVER CANCER PREDICTION SYSTEM	Jael Hephzibah Simon	Karunya Institute of Technology and Sciences, Coimbatore, India

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 4 / Hall-1

13.11.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Sevgi DÖNMEZ

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
HIGHLAND CULTURES OF MALATYA IN THE EARLY BRONZE AGE: AN ASSESSMENT OF SETTLEMENT PATTERNS AND SOCIAL ORGANIZATION	Sevgi DÖNMEZ	İnönü University, Türkiye
SOME CEREMONIAL DRINKING VESSELS AND THEIR FUNCTIONS FROM THE ASSYRIAN TRADING COLONIAL ERA	Laleş USLU AZARAK	Dicle University, Türkiye
RESEARCH AND DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE RAW MATERIAL USAGE ON ANGOP PRESCRIPTIONS IN CERAMIC TILES	Aykut KÖKOĞLU Mehmet Feyzullah DURUM Mert ŞAHİN Erman AYDIN	Yüksel Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Aydın, Türkiye Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
A FORMAL ANALYSIS OF THE 'ANIMAL STYLE' TILES IN THE 16TH-CENTURY OTTOMAN İZNIK EVANI GROUP	Gamze GÖRGÜNAY	Atatürk University, Türkiye
CONTEMPORARY PRACTICES IN MOSAIC ART	Sadık ARSLAN	İğdır University, Türkiye
A SOLUTION PROPOSAL TO THE ISSUE OF MULTIPLE SALES PROMISES FOR THE SAME IMMOVABLE PROPERTY: NOTARIAL ANNOTATION	İbrahim GÜL	Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye
PROTECTION OF REGISTERED TRADEMARKS UNDER UNFAIR COMPETITION PROVISIONS IN INDUSTRIAL PROPERTY LAW	Hamit ÇAVUŞ	Karabük University, Türkiye
INVALIDITY OF THE MEDIATION CERTIFICATE IN LABOUR DISPUTES	Hamit ÇAVUŞ	Karabük University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 4 / Hall-2

13.11.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Süleyman GÜMRÜKÇÜOĞLU

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE INSTITUTIONALIZATION OF KNOWLEDGE: A HISTORICAL COMPARISON OF THE MADRASA AND THE UNIVERSITY"	Süleyman GÜMRÜKÇÜOĞLU	Marmara University, Türkiye
THREE RISĀLAS AND ONE THEME: AN EVALUATION OF IBN ABI 'L-DUNYĀ'S RISĀLAS ON ŞABR, RIDĀ, AND SHUKR	Hümeyra ÖZTÜRK	Marmara University, Türkiye
THE FOUNDATIONS OF THE SOCIO-POLITICAL HIERARCHY IN FĀRĀBĪ'S POLITICAL PHILOSOPHY	Bahar KOCA	Ankara University, Türkiye
TARİX FƏLSƏFƏSİNİN HUMANİTAR ELMLƏR SİSTEMİNDƏ YERİ	Əliyev Qoşqar Cəlal oğlu Talışinski Leyla Azər qızı Qasıмова Bəsti Oktay qızı	Azerbaijan Medical University
AN EXAMINATION OF WEALTH AND CREDIT-DEBT LEVELS IN THE OTTOMAN PROVINCIAL SOCIETY DURING THE AGE OF CRISES: THE CASE OF KASTAMONU IN THE LIGHT OF PROBATE INVENTORIES (1750-1890)	Kaan Ramazan AÇIKGÖZ	Sakarya University, Türkiye
NAXÇIVANDA MÜXTƏLİF TİBB ELMLƏRİNİN YARANMA VƏ İNKİŞAF MƏRHƏLƏLƏRİ	Əliyev Qoşqar Cəlal oğlu Səbuhi İbrahimov Talışinski Leyla Azər qızı	Azerbaijan Medical University
MEVLEVI MUSICIANS AND THEIR CONTRIBUTIONS TO RELIGIOUS MUSIC	Mesut ENGİN	Ağrı İbrahim Çeçen University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-3

13.11.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Barış Seçkin ARSLAN

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
DEVELOPMENT OF EFFECTIVE AND SUSTAINABLE FORMULATIONS FOR THE REMOVAL OF PESTICIDE RESIDUES ON FRUITS AND VEGETABLES	Aylin RAZLIKLI Özge KARATAŞ Berkay ŞERAN Orkan AKKOYUN	Viking Temizlik Ve Kozmetik Ürün. Paz. San. Tic. A.Ş., İzmir, Türkiye
PREPARATION AND IDENTIFICATION OF ALGINATE WOUND DRESSING/BIOFILM LOADED WITH SILVER NANOPARTICLES BIOSYNTHESIZED FROM AVOCADO (<i>PERSEA AMERICANA</i>) WASTE	Rasha ABDULBARI Deniz UZUNOĞLU DOĞRUYOL Ayla ÖZER	Mersin University, Türkiye
INVESTIGATION OF THE USE OF WATER-SOLUBLE PILLAR[5]ARENES AS NEW PLANT GROWTH REGULATORS TO REDUCE THE HARMFUL EFFECTS OF PARAQUAT	Nubar MAMMADOVA Ahmed Nuri KURŞUNLU Ersin GÜLER	Selçuk University, Türkiye
DEVELOPMENT OF A SMART BIOFILM BASED ON DEEP EUTECTIC SOLVENTS AND ITS APPLICATION IN MONITORING THE FRESHNESS OF CHICKEN MEAT	Fatmanur SARITARLA Arzu UYANIK Mustafa YILMAZ	Selçuk University, Türkiye
NATURAL QUINONES AS ELECTRON CARRIERS IN A LIVING CELL	Adila Mahmudova Zumrud Mammadova	Azerbaijan State Pedagogical University
SYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF NEW PHTHALOCYANINES CONTAINING 2-(METHYLTHIO)QUINOLINE GROUP	Mustafa ALALOUSH Nagihan ÖZTÜRK Barış Seçkin ARSLAN	Sakarya University, Türkiye
INVESTIGATION OF THE PHOTOPHYSICOCHEMICAL PROPERTIES OF SOME PHTHALOCYANINE COMPOUNDS BASED ON 2-(METHYLTHIO)QUINOLINE	Nagihan ÖZTÜRK Mustafa ALALOUSH Maryam Chateen Jalal ALWINDI Kader YILDIRIM Fatma İrem GÜLER Barış Seçkin ARSLAN	Sakarya University, Türkiye
EFFECT OF MIXING RATIO ON RHEOLOGICAL AND HARDNESS PROPERTIES OF EPDM/SBR RUBBER BLENDS	Ali ÖTELEŞ İlker KÖPRÜ Salih Hakan YETGİN	Seçil Kauçuk San. ve Tic. A.Ş., Türkiye
EFFECT OF Micro- and Nano-Al(OH) ₃ ON FLAME RETARDANCY AND PHYSICAL PROPERTIES OF EPDM RUBBER	Melisa İŞİN İlker KÖPRÜ Salih Hakan YETGİN	Seçil Kauçuk San. ve Tic. A.Ş., Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 4 / Hall-4

13.11.2025

Moderator: Ananda Majumdar

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
NAVIGATING SPIRITUAL LANDSCAPES: THE WOOING GROUP AND ITS INTERFAITH CONNECTIONS	Ananda Majumdar	Harvard University
CULTURAL AWARENESS AS DETERMINANT OF ACADEMIC LIFE SATISFACTION AMONG COLLEGE STUDENTS	Cohleen Belle H. Valiente Sidney Jian G. Villegas Ariel M. Larobis Vinn Marco S. Miguel Aldwin T. Miranda	Agri-business and Marine and Aquatic School of Technology (SPAMAST), Malita, Davao Occidental, Philippines
THE REGROUPING AND TROOP MOVEMENT ACTIVITIES IN THE COCHINCHINA REGION TO THE NORTH OF THE 17TH PARALLEL	PhD. Duong To Quoc Thai Assoc. Prof. Dr. Ho Son Dai Tran Duy E	Dong Thap University
FORMATION OF STUDENTS' SCIENTIFIC LITERACY THROUGH THE STUDY OF DISEASE-RESISTANT PEAR CULTIVARS	Issayev G.I. Ikapova I.S. Karimzhan T.M. Danebek A.B.	Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Turkestan
IMPROVING THE FUNCTIONAL LITERACY OF STUDENTS ON AI TECHNOLOGY IN TEACHING BIOLOGY	Issayev G.I. Ikapova I.S. Aldanbek D.S. Karimzhan T. M.	Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Turkestan
VIETNAMESE EFL STUDENTS' PERCEPTIONS OF BRITISH-AMERICAN CULTURE THROUGH A CULTURAL STUDIES COURSE	Thai Cong Dan Thai Phan Bao Han	Can Tho University of Technology, Vietnam
ULOS AS A SYMBOL OF UNITY AND SOCIAL HARMONI: A SOCIOLOGICAL EXLORATION OF BATAK CULTURAL VALUE	Desmawati Hombing, Roy Sianiar	Universitas Kristen Indonesia
THE ECONOMIC TRANSFORMATION OF COCHINCHINA FROM THE LATE 19th TO THE EARLY 20th CENTURY UNDER FRENCH COLONIAL RULE	M.A. Dinh Hong Khoa Dr. Duong To Quoc Thai	Dong Thap University
ULOS AS A SYMBOL OF UNITY AND SOCIAL HARMONI: A SOCIOLOGICAL EXLORATION OF BATAK CULTURAL VALUE	Desmawati Hombing, Roy Sianiar	Universitas Kristen Indonesia
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-5

13.11.2025

Moderator: Major Gheorghe Giurgiu

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE GUT-BRAIN-SKIN AXIS IN ACNE: IMPACT OF POLENODERM	Major Gheorghe Giurgiu Prof. dr. Manole Cojocaru	Deniplant-Aide Sante Medical Center, Romania Titu Maiorescu University, Romania
APHAISIA :- A COMPREHENSIVE LANGUAGE DISORDER	Granthali P. Shape, Abhinay Yadav	JES's SND College of Pharmacy, Babhulgaon, Dist. Nashik, India
INFLUENCE OF CYP3A5-rs15524 GENE POLYMORPHISM ON THE PHYSIOLOGICAL AND CLINICAL RESPONSE TO CARBAMAZEPINE IN PASHTUN EPILEPTIC PATIENTS	Dr. Ayesha Jamil Dr. Muhammad Saleh Faisal Dr Shaikh Fahad Falah Dr Bela Inayat Dr Zubia Shah	Khyber Girls Medical College, Peshawar – Pakistan
SYSTEMIC BARRIERS TO EARLY CANCER DIAGNOSIS: COMPARATIVE INSIGHTS FROM GEORGIA, BULGARIA, SERBIA, ARMENIA, AND ROMANIA	Professor Shalva Zarnadze, MD, MPH, PhD Professor Irine Zarnadze, MD, MPH, PhD Ivliane Surmava, Ekaterine Machitadze	TSMU, Georgia
GENOTYPE–TERROIR–DRYING INTERACTIONS GOVERNING THE PHENOLIC QUALITY OF CANNABIS SATIVA L. SEED DECOCTIONS	BOUSSETTA Oumayma, ELRHERABI Amal, RAMDANI Mohammed	Mohammed Premier University, Morocco
DEVELOPMENT AND EVALUATION OF A NANO LIPIDIC CARRIER-BASED TOPICAL GEL FOR THE MANAGEMENT OF PERIPHERAL NEUROPATHIC PAIN	Shama Parveen, Vijay Kumar, Ayesha Siddiqui, Pooja Jain, Mohd. Aamir Mirza, Zeenat Iqbal	SPER, Jamia Hamdard, New Delhi
Fisetin: FROM DIETARY SOURCE TO THERAPEUTIC POSSIBILITIES	Pooja Rasal, Gaurav Kasar	JES's SND College of Pharmacy, Babhulgaon, Dist. Nashik, India Divine College of Pharmacy, Satana, Dist. Nashik, India
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-6

13.11.2025

Moderator: K.R.Padma

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
MULTI-TARGETED POLYPHENOL THERAPY FOR MITIGATING OXIDATIVE AND INFLAMMATORY STRESS IN ANTIFUNGAL TREATMENTS	Manju Singh, Gaurav, Praveen Kumar Gaur, Vijay Kumar	Dr. KN Modi Institute of Pharmaceutical Education and Research Dr. A.P.J. Abdul Kalam Technical University IIMT University Metro College of Health Science and Research School of Pharmaceutical Education and Research, Jamia Hamdard, India
EXPLORING THE DETRIMENTAL IMPACTS OF EXOTIC TITHONIA DIVERSIFOLIA AND POTENTIAL PHARMACEUTICAL BENEFITS	K.R.Padma K.R.Don	SriPadmavatiMahilaVisvaVidyalayam (Women's University), Tirupati, AP. Bharath Institute of Higher Education and Research (BIHER) Bharath University, Chennai, Tamil Nadu, India
ENHANCING STUDENTS' SCIENTIFIC LITERACY THROUGH THE MASTERY OF BLACK WALNUT (JUGLANS NIGRA L.) CULTIVATION TECHNOLOGY	Issayev G.I. Maulen B.K.	Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Turkestan
ACADEMIC STRESS, HEALTH ANXIETY AND FEAR OF CONTAMINATION IN MEDICAL STUDENTS	Rabbia Akhtar, Areeba Fatima and Dr. Shahnila Tariq	University of Management and Technology, Lahore Pakistan.
LEADERSHIP TRAINING FOR GIRLS IN UNDERPRIVILEGED AREAS	Noorjan Mossawi	Ahlul bayt international university of Iran
IMPACT OF MUSIC LISTENING HABITS ON EMOTION REGULATION AND RUMINATION AMONG YOUNG ADULTS	Rizwan Ullah Khan Ayesha Abbas	Abasyn University Islamabad Campus
DYNAMICS OF INTELLIGENCE OF LOW-SPEECH ADOLESCENTS	Mirzarakhimova Gulnora Ikromovna	Chirchik State Pedagogical University, Uzbekistan
PSYCHOLOGICAL DETERMINANTS OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS	Mirkosimova Khulkar Mirobidovna	Chirchik State Pedagogical University, Uzbekistan
THE IMPORTANCE OF MODERN TECHNOLOGIES IN BUSINESS DEVELOPMENT	Meylieva Mutabar Sayfullayevna	Chirchik State Pedagogical University, Uzbekistan
THE IMPACT OF VIRTUAL DEPENDENCE ON HUMAN PSYCHOLOGY	Khudayberdiyev Oybek Gafurovich	Chirchik State Pedagogical University, Uzbekistan
PROBLEMS OF STUDYING THE SOCIAL INTELLIGENCE OF PERSONALITY	Avlaev Orif Umirovich	Chirchik State Pedagogical University, Uzbekistan

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 1 / Hall-1

14.11.2025

Moderator: Prof. Dr. Suat CANOĞLU

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
NANOPARTICLE AND ACCUMULATOR PLANTS	Ozan ONAT Sude Kartal Sevinç YEŞİLYURT	Tekirdağ Namık Kemal University, Türkiye
THE IMPACTS OF GLOBAL WARMING AND CLIMATE CHANGE ON MEDICINAL AND AROMATIC PLANTS	Hüseyin GÜNGÖR Bahar GEDİK Berkay Hakkı KANTAR	Düzce University, Türkiye
HOST RANGE AND PATHOGENICITY OF SPODOPTERA EXIGUA NUCLEOPOLYHEDROVIRUS ISOLATES FROM TÜRKİYE	Dönüş GENÇER Zeynep BAYRAMOĞLU	Trabzon University, Türkiye
A STUDY ON THE PRODUCTION OF NANOFIBERS BASED ON OLİVE LEAF AND ROSEMARY PLANTS	Suat CANOĞLU	Marmara University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 1 / Hall-2

14.11.2025

Moderator: Prof. Dr. İlknur Kars Durukan

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THEORETICAL INVESTIGATION OF THE MECHANICAL, VIBRATIONAL, AND THERMODYNAMIC PROPERTIES OF LiNaTe COMPOUND USING DFT	İlknur Kars Durukan Yasemin Öztekin Çiftci	Gazi University, Türkiye
STRUCTURAL, ELECTRONIC, AND OPTICAL PROPERTIES OF LiNaTe COMPOUND: A THEORETICAL STUDY USING VASP	İlknur Kars Durukan Yasemin Öztekin Çiftci	Gazi University, Türkiye
THE EFFECT OF PRESSURE ON THE OPTOELECTRONIC PROPERTIES OF LiNaSe COMPOUNDS	Yasemin ÇİFTÇİ İlknur KARS DURUKAN	Gazi University, Türkiye
MECHANICAL PROPERTIES OF THE YARI HEUSLER LiNaSe COMPOUND: PRESSURE EFFECT	Yasemin ÇİFTÇİ İlknur KARS DURUKAN	Gazi University, Türkiye
ELECTROCHEMICAL ANALYSIS OF PANI/MnO ELECTRODE	Dilek VATANSEVER	Bursa Uludağ University, Türkiye
THE INFLUENCE OF NANOPARTICLES ON VISCO-ELASTIC CHARACTERISTICS OF A SMECTIC LIQUID CRYSTAL HOST	Murat ÖZERGÜL Haluk ÖZBEK Sevtap YILDIZ	İstanbul Technical University, Türkiye
AN EXPERIMENTAL RESEARCH ON THE POTENTIAL USE OF CERAMIC FILTER-PRESS SLUDGE IN INDUSTRIAL GLAZE FORMULATION AS ADDITIVE	Elif Çelikkardeş Berkay Sözüdoğru Hande Özge Üstün Burak Özkal	Yurtbay Seramik, Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir-Türkiye
FACTORS INFLUENCING THE FORMATION OF DEPTH PERCEPTION IN GRAPHIC DESIGN	Hande Özge Üstün Elif Çelikkardeş Berkay Sözüdoğru Burak Özkal	Yurtbay Seramik, Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir-Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 1 / Hall-3

14.11.2025

Moderator: Prof. Dr. Meryem EVECEN

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
AN APPROACH TO DEVELOPING ACADEMIC ETHICS CULTURE IN TÜRKİYE: PRIORITIZATION OF SCIENTIFIC ETHICAL PRINCIPLES USING THE SWARA METHOD	Aslı Abdulvahitoğlu Adnan Abdulvahitoğlu	Adana Alparslan Türkeş Science and Technology University, Türkiye Mudanya University, Türkiye
COMPARATIVE ANALYSIS OF ACADEMIC ETHICAL VIOLATIONS USING THE DEMATEL APPROACH	Aslı Abdulvahitoğlu Adnan Abdulvahitoğlu	Adana Alparslan Türkeş Science and Technology University, Türkiye Mudanya University, Türkiye
AN ANSYS-BASED INVESTIGATION OF THE ELECTROMAGNETIC PROPERTIES OF AIRCRAFT NOSE RADOM WITH DIFFERENT FIBER REINFORCEMENTS	Serkan Güneş Mürsel Ekrem	Ostim Technical University, Türkiye Necmettin Erbakan University, Türkiye
VIRTUAL VALIDATION OF COMPOSITE AIRCRAFT NOSE RADOMES	Serkan Güneş Mürsel Ekrem	Ostim Technical University, Türkiye Necmettin Erbakan University, Türkiye
PROPOSING A NEW MODEL IN IDENTIFICATION OF RICE SPECIES	Meryem EVECEN Ömer ESEN	Amasya University, Türkiye
SOME CHEMICAL COMPUTATION STUDIES ON CHALCONE DERIVATIVE C ₁₃ H ₉ XOS (X:OH, Br) COMPOUND	Meryem EVECEN	Amasya University, Türkiye
BLACKOUT CIRCUIT DESIGN	Cumhur MELCİK	Department of R&D, Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş.
OPTIMIZATION OF ADDITIVE FORMULATION TO IMPROVE PROCESS EFFICIENCY IN POLYPROPYLENE TAPE WEFT-YARN MANUFACTURING	Nahide Elif AŞCI KIYMAZ Betül GÜLGEÇ Hasan ALKAYA	İşbir Sentetik Dokuma San. A.Ş., Balıkesir, Türkiye.
EVALUATION OF ELECTROMAGNETIC RADIATION LEVELS IN AN EDUCATIONAL INSTITUTION FROM AN OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY PERSPECTIVE	Muhammed Faruk YILDIRIM Halife ÇAĞLAR	Çankkale Onsekiz Mart University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 1 / Hall-4

14.11.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Birsen AÇIKEL

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
BINARY ANGULAR PATTERN MODELING (BAPM) FOR ECG CLASSIFICATION	Hazret TEKİN	Şırnak University, Türkiye
A NOVEL MULTI-VARIABLE AXIOMATIC DESIGN MODEL WITH ASYMMETRIC LEG LENGTHS FOR PRE-OWNED LAPTOP SELECTION	Adil Baykasoğlu Filiz Şenyüzlüler	Dokuz Eylül University, Türkiye
A WEIGHTED AXIOMATIC DESIGN FRAMEWORK FOR INTERVAL-BASED EVALUATION OF ELECTRIC VEHICLES	Adil Baykasoğlu Filiz Şenyüzlüler	Dokuz Eylül University, Türkiye
A STUDY ON ENHANCING ENERGY EFFICIENCY IN A HEAT PUMP TUMBLE DRYER THROUGH THE USE OF AN INNOVATIVE HEAT EXCHANGER AND AIRFLOW OPTIMIZATION	Fuat Karaova Berkay Yılmaz Yusuf Balsever	Vestel Beyaz Eşya Çamaşır Kurutma Makinası AR-Ge Merkezi, Manisa, Türkiye.
A COMPUTATIONAL STUDY ON PRESSURE LOSS AND DESIGN OPTIMIZATION OF AIR TANKS CONNECTING TURBOCHARGER AND INTERCOOLER IN MARINE ENGINES	Ahmet Bahadır CANSEVER Enes HASANOGLU	İstanbul Technical University, Türkiye
INVESTIGATION OF DELAMINATION FORMATION CHARACTERISTICS OF AEROSPACE-GRADE LAMINATED COMPOSITES DURING ORTHOGONAL CUTTING IN ANSYS ENVIRONMENT	Eren DOĞAN Çağın BOLAT	Samsun University, Türkiye
RUNWAY INCURSIONS AND CLOSE CALL EVENTS: RISK FACTORS AND PREVENTIVE COCKPIT ALERTING SYSTEMS	Birsen AÇIKEL	Eskişehir Technical University, Türkiye
AUTONOMOUS PICK AND PLACE IN INDUSTRIAL ROBOTS	Abdul Razzak KHATIB	Fırat University, Türkiye
ONE-DIMENSIONAL INVESTIGATION OF COOLING SYSTEM ARCHITECTURES IN HEAVY- DIESEL POWERPACKS	Aysu CANGÖZ Emre ORMAN	İstanbul Technical University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 1 / Hall-5

14.11.2025

Moderator: Irina-Ana DROBOT

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
A SYSTEMATIC ANALYSIS OF THE GOVERNING PRINCIPLES OF WOMEN'S INHERITANCE IN ISLAMIC JURISPRUDENCE: EXPLORING THE BALANCE BETWEEN INDIVIDUAL RIGHTS AND FAMILY STRUCTURES	Dr. Tayyebah Setorg	Ahlulbayt University
HOW DO HUMAN ACTIVITIES ALTER OR MANAGE LANDSCAPES?	Ana-Maria CIOBOTARU Ion ANDRONACHE	Gheorghe Balș" Technical College, Romania Alma Mater Europaea University (AMEU), Slovenia "Vasile Alecsandri" Secondary School, Romania "Alexandru Ioan Cuza" Secondary School, Romania
EXAMINATION OF THE DIFFERENCE IN THE PREVALENCE OF VIOLENCE AGAINST WOMEN IN URBAN AND RURAL AREAS AMONG THOSE AGED 20 TO 40 IN BADAQHSAN	Bibi Sayeda Sayedi	Ahlul-Bayt International University Tehran.
MORAL ISSUES: THEIR COMPLEXITY IN THE NOVEL THE LIGHT OF DAY BY GRAHAM SWIFT	Irina-Ana DROBOT	Technical University of Civil Engineering Bucharest, Romania
ETHICS IN SOCIAL WORK: BETWEEN PROFESSIONAL VALUES AND MORAL RESPONSIBILITY	Drd. BAN Rahela, Dr. RUNCAN Remus	Aurel Vlaicu" University of Arad
BOUTIQUE HOTELS, INFORMALITY AND INNOVATION DYNAMICS, CASE STUDY OF MARRAKECH RIADS	Chorouk BOUSBAA Mohamed BOUKHEROUK	Cadi Ayyad University, Marrakech
COMPARATIVE ANALYSIS OF EXACT AND FDM SOLUTIONS WITH ERROR ANALYSIS FOR THERMAL TRANSPORT OF COPPER-BLOOD NANOFLUID IN ARTERIES WITH STENOSIS AND THROMBOSIS	Zeeshan Asghar	Prince Sultan University, Riyadh 11586, Saudi Arabia.
A SYSTEMATIC ANALYSIS OF THE PRINCIPLES GOVERNING WIFE-INITIATED DIVORCE IN ISLAMIC JURISPRUDENCE: BALANCING INDIVIDUAL RIGHTS AND FAMILY STRUCTURES	Sareh Larijani Tayebe Setorg	Ahlul Bayt International University, Iran

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 1 / Hall-6

14.11.2025

Moderator: Tahereh Setorg

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE MEANING OF BRIDEWEALTH (BÖWÖ) IN NIAS WEDDING TRADITIONS	Mutiara Juwita, Anius Kalolik	Christian University Of Indonesia University
EFFECTS OF COVID-19 ON THE SHELLFISH INDUSTRY OF BANGLADESH	Maruf Hasan., Md. Nishat Hawlader., Tareq Rashid., Md. Mizanur Rahman	Patuakhali Science and Technology University, Bangladesh
ANALYSES THE RESILIENCE OF AFGHAN WOMEN IN THE FACE OF RESTRICTIONS DURING THE ISLAMIC EMIRATE ERA	Zahra Sahil	Ahlubayt international University,Iran
ANALYSIS OF THE THEMATIC DIMENSIONS OF THE RULE OF JARY IN THE VERSE 'BE WITH THE TRUTHFUL' (AL TAWBAH 119) AND ITS APPLICATION TO QUR'ANIC AND HADITH ATTRIBUTES OF THE SADIQIN	Tahereh Setorg	Shiraz University, Shiraz, Iran
A DYNAMIC ASSESSMENT OF THE UNDERGROUND ECONOMY IN ROMANIA	Ioja Anca- Emilia Popescu C. Cristian	Alexandru Ioan Cuza University, Romania
THE INFLUENCE OF RELIGIOUS LITERACY ON STUDENTS' CAMPUS LIFE	Edel Quinn D. Casis, Jona Jean M. Delos Santos, Mae Fritz Moranta, Abdullah P. Mangulayon, and Aldwin T. Miranda	Southern Philippines, Agri-business and Marine and Aquatic School of Technology (SPAMAST), Malita, Davao Occidental, Philippines
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 1 / Hall-7

14.11.2025

Moderator: Dr. Deepali Tomar

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
IDENTIDAD Y JUSTICIA MÁS ALLÁ DEL ESTADO: MATRIMONIO INDÍGENAS FRENTE AL DERECHO INTERNACIONAL PRIVADO	Estefania Herrera Gordillo María Esther López Pérez Gloria Auristela Hernández Pérez	universidad Juárez autónoma de tabasco
INNOVATING TOURISM WITH AI: A COMPARATIVE STUDY OF SMART TRAVEL TOOLS ACROSS NATIONS	Pegah Ghorbanpour Elmira Azizi	University of Tabriz, Tabriz, Iran.
FINTECH AND FINANCIAL INCLUSION: A GLOBAL REVIEW OF EMPIRICAL EVIDENCE, MODERATING FACTORS, AND POLICY IMPLICATIONS	Elmira Azizi Pegah Ghorbanpour	University of Tabriz, Tabriz, Iran.
THE DYNAMICS OF THE DEVELOPMENT OF THE ISLAMIC FINANCE INDUSTRY AND THE URGENCY OF INNOVATION IN FACING TECHNOLOGICAL DISRUPTION IN THE GLOBAL AND REGIONAL ERA	Kharisma Nur Sakinah Salsabila Dimas Jaya Tri Samudra	UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan
FROM CASINOS TO CARBON NEUTRALITY: THE RESILIENCE OF MONACO'S LUXURY-DRIVEN ECONOMY	Dr. Amit Joshi Reigell Hevbrani Evan Sinaga Joseph Daniel Chandra Jayson Bryce Wijaya	RCS, KJ, Jakarta
AN ASSESSMENT OF ENTREPRENEURIAL PERFORMANCE- A CASE OF UTTRAKHAND'S MICRO ENTERPRISES	Dr. Deepali Tomar	Tecnia Institute of Advanced Studies CDL, Delhi India
CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN THE GARMENT MANUFACTURING SECTOR	Malvina Hysa Dori Risilia	Logos University College, Albania Agricultural University of Tirana, Albania
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 2 / Hall-1

14.11.2025

Moderator:

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
POUNING EFFECT ON ADJACENT REINFORCED CONCRETE STRUCTURES AT DIFFERENT FOUNDATION LEVELS	Ömer Birkan YILMAZ İsmail TOZLU Samet Oğuzhan DOĞAN Şenol GÜRSOY	Karabük University, Türkiye
EFFECT OF COMMON FOUNDATIONS ON STRUCTURAL BEHAVIOUR IN ADJACENT BLOCKS	Mohammad Sulaiman RAJAB Mohammad Sulaiman RAJAB İsmail TOZLU Şenol GÜRSOY	Karabük University, Türkiye
EXPLORING MODEL SELECTION UNCERTAINTIES IN THE DEVELOPMENT OF IDF CURVES	Hasan Hakan SUSAM Ahmad Abu Arra Eyüp ŞİŞMAN	Yıldız Technical University, Türkiye
EVALUATION OF THE IMPACTS OF CLIMATE CHANGE ON IDF CURVES: THE CASE OF TRABZON	Hasan Hakan SUSAM Ahmad Abu Arra Eyüp ŞİŞMAN	Yıldız Technical University, Türkiye
THE EFFECT OF CaCO ₃ (Calcite) ADDITION ON THE MECHANICAL PROPERTIES OF AEM-BASED RUBBER	Serbay DÖNMEZ Levent Cenk KUMRUOĞLU Merve KARATAŞ	İskenderun Technical University, Türkiye
DEVELOPMENT OF FLAME RETARDANT MASTERBATCH FOR THE USE OF ATH-FILLED POLYMERIC COMPOSITES IN CABLE AND IRRIGATION PIPE APPLICATIONS	Nahide Elif AŞCI KIYMAZ Betül GÜLGEÇ	İşbir Sentetik Dokuma San. A.Ş., Balıkesir, Türkiye.
SOIL-FRIENDLY WEED MANAGEMENT	Seren DOĞAR KAVAN Ramazan GÜRBÜZ	Iğdır University, Türkiye
SOIL WEED SEED BANKS AND THEIR MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE AGRICULTURE	Seren DOĞAR KAVAN	Iğdır University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 2 / Hall-2

14.11.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Oğulcan EREN

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
DEEP LEARNING-BASED CONTAINER DAMAGE DETECTION: PERFORMANCE ANALYSIS OF YOLOv8 and Faster R-CNN	Serhat AÇIL Veysel TİLEĞİ	Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş., Mersin, Türkiye
TEACHING METHODS FOR PROGRAMMING COURSES IN VOCATIONAL HIGH SCHOOLS IN TURKEY: A LITERATURE REVIEW	Erdal AKPINAR Erman YÜKSELTÜRK	Kırıkkale University, Türkiye
ArGemma: FINE-TUNING GEMMA FOR ARABIC	Taha ALSELWI	Sakarya University, Türkiye
SUSTAINABLE URBAN DRAINAGE SYSTEMS (SUDS) AS A RESPONSE TO CLIMATE-INDUCED FLOOD RISKS: ENGINEERING STRATEGIES	Aslı TİKTAŞ	Kırşehir Ahi Evran University, Türkiye
ARTIFICIAL INTELLIGENCE APPLICATIONS IN SMART ENERGY MANAGEMENT: A REVIEW AND CASE ANALYSIS	Aslı TİKTAŞ	Kırşehir Ahi Evran University, Türkiye
AN OVERVIEW OF MACHINE LEARNING-BASED SURROGATE MODELING APPROACHES IN ENGINEERING DESIGN	Nurullah YÜKSEL	Gazi University, Türkiye
THREE-DIMENSIONAL PRINTING OF HYDROGELS: PROCESSES, MATERIAL CHARACTERISTICS, AND RECENT ADVANCES	Oğulcan EREN	Gazi University, Türkiye
COMPARATIVE EVALUATION OF LLAMA 3 AND GEMMA MODELS IN A RAG-BASED ENTERPRISE CHATBOT SYSTEM	Emine Nida HANBAY Engin AVCI	Fırat University, Türkiye
COMPARING MACHINE LEARNING MODELS IN DIABETES DETECTION	A. B. Aben M. Kh. Hinizov	International Kazakh-Turkish University named after Khoja Ahmed Yasawi, Kazakhstan

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 2 / Hall-3

14.11.2025

Moderator: Dr. Hatice Esra MESÇİOĞLU

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE POSITION OF THE TÜRKİYE TOURİSM PROMOTION AND DEVELOPMENT AGENCY IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION AND ITS COMPARATIVE ANALYSIS	Mehmet Enes TAMBAĞ	Yıldırım Beyazıt University, Türkiye
THE OTTOMAN DYNASTY AND FOUNDATION CULTURE: ACCOUNTING FOR THE FOUNDATIONS ESTABLISHED BY AYŞE SULTAN, DAUGHTER OF MURAD III, AND HER HUSBAND GAZİ İBRAHİM PASHA	Rümeysa KARS	Nevşehir hacı Bektaş Veli University, Türkiye
THE RELATIONSHIP BETWEEN SECONDARY SCHOOL TEACHERS' QUALITY OF WORK LIFE AND JOB SATISFACTION LEVELS	Meral YAMAN Salih Paşa MEMİŞOĞLU	Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye
INTRODUCTION OF INTERNATIONAL ICT PRACTICES TO AZERBAIJAN'S EDUCATION SYSTEM	Asmet Idris-gizi Ismayilkhanova	ASPU
CURRICULUM LITERACY IN EDUCATION:A QUALITATIVE ANALYSIS	Enver ESERLİ Gülay EKİCİ	Safranbolu Science and Art Center Balıkesir University, Türkiye
SCHOOL IS BEAUTIFUL: AN EXAMPLE OF QUALITATIVE ANALYSIS OF THE COGNITIVE STRUCTURES OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS	Gülay EKİCİ Enver ESERLİ	Balıkesir University, Türkiye Safranbolu Science and Art Center
THE TRANSFORMATIVE ROLE OF POETRY IN OLDER ADULT EDUCATION: AN ASSESSMENT IN LIGHT OF LLL POLICIES IN EUROPE	Halil KARKA Hüseyin KAYGIN	Bartın University, Türkiye
A GENERAL VIEW OF ETHICAL CRITICISM: MORALISM VERSUS AUTONOMISM	Hatice Esra MESÇİOĞLU	Karabük University, Türkiye
MAGIC AND LOVE IN RENAISSANCE: A COMPARATIVE READING OF FERNANDO DE ROJAS'S LA CELESTINA AND LOPE DE VEGA'S THE KNIGHT FROM OLMEDA	Hatice Esra MESÇİOĞLU	Karabük University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 2 / Hall-4

14.11.2025

Moderator: Dr. Iram Liaqat

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
CARCASS CHARACTERISTICS OF BROILER CHICKENS FED SUN-DRIED YAM PEEL MEAL AS A SUBSTITUTE FOR MAIZE MEAL	Agwu Ani Ekwe, Enyenihi Glory Eddy	Federal Polytechnic Ngodo-Isuochi, Abia State, Nigeria. University of Uyo, Akwa Ibom State, Nigeria.
HONEY EFFICACY AS INHIBITORY AGENT AGAINST MULTISPECIES BACTERIAL BIOFILM	Dr. Iram Liaqat	Government College University, Lahore
BEE PARASITES THAT ARE IN COMMON WITH BUMBLEBEES. <i>Crithidia bombi</i> and <i>Crithidia mellificae</i>	Academician prof Dr Ivan Pavlović prof dr Nada Plavša PhD Nataša Rajić-Savić	Scientific Institute of Veterinary Medicine of Serbia, Belgrade, Serbia University of Novi Sad, Serbia Veterinary Ambulance "Minic", Belgrade, Serbia
DETECTION AND ANTIBIOGRAM OF MULTIDRUG RESISTANT STAPHYLOCOCCUS AUREUS IN FROZEN CHICKEN SOLD IN OYO STATE, NIGERIA	Okunlade A. O, Solesi T. O	University of Ibadan, Nigeria
ADVANCES IN NANOTECHNOLOGY-BASED FOOD PACKAGING: MIGRATION, TOXICITY, AND PUBLIC HEALTH CONCERNS	Mir-Hassan Moosavy	University of Tabriz, Iran
PHYSICOCHEMICAL, NUTRITIONAL, AND SENSORY ATTRIBUTES OF HIGH FIBER FRUIT LEATHER OF RED DRAGON FRUIT-PEEL AND MANGO	U. Das, M.A. Bin Hasan, T. Hussain, A. Rahman, A. Mahmood, S. Marma, J. Tasnia, S. Akter, S. Barua, N.S. Fabia	Chattogram Veterinary and Animal Sciences University, Chattogram 4225, Bangladesh
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 2 / Hall-5

14.11.2025

Moderator: Richard Constaninescu

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
WHY ARE NOSOCOMIAL INFECTIONS A CHALLENGE FOR THE LEGAL WORLD?	Voroneanu-Popa Rareş-Vasile Richard Constaninescu	"Grigore T. Popa" University of Medicine and Pharmacy
ADVANCEMENTS IN INTESTINAL DIALYSIS FOR CHRONIC RENAL FAILURE: A DIETARY INNOVATION FOR UREA REDUCTION AND RENAL SUPPORT	Aamir Jalal Al Mosawi	Baghdad Medical City and the National Training and Development Center
EXPANSION OF PHARMACIST ROLES IN PRIMARY HEALTHCARE SERVICES	David.G, Deepak.S , Palanisamy.A ,Ravi.C , N Jayaramakani , Dr.R.Srinivasan	Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai 600073, India
CHILDREN AT RISK: THE DARK SIDE OF INTERNATIONAL ADOPTION	Ángela Montserrat David Castro María Fernanda Jiménez Ramos Auristela Hernández Pérez	Universidad Juárez Autónoma de Tabasco
CHILD PROTECTION THROUGH INTERNATIONAL ADOPTION	Daniela Alejandro de la Cruz María Guadalupe Hernández Cuba Gloria Auristela Hernández Pérez	Universidad Juárez Autónoma de Tabasco
FACTORS OF PAIN AND PAIN INTERFERENCE IN PATIENTS TREATED BY HEMODIALYSIS	Fatima Zahra BOUCHACHI Mohamed CHAHBOUNE	Hassan First University of Settat, Morocco
GOLD NANOPARTICLES: SYNTHESIS, APPLICATION IN COLON CANCER THERAPY AND NEW APPROACHES	V.Ranjani, Dr. R. Srinivasan, Dr. R. Devi	Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, Tamil Nadu, India.
BARRIERS TO EQUITABLE HEALTHCARE IN REMOTE AREAS OF BANGLADESH: A STUDY OF NANIYARCHAR IN THE CHITTAGONG HILL TRACTS	Md. Fahim Shahriar, Paris Chakma, Sampurna Chakma	University of Rajshahi, Bangladesh University of Dhaka, Bangladesh
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 2 / Hall-6

14.11.2025

Moderator: Dr. Beena Zehra

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
IMPLICATIONS AND ENVIRONMENTAL IMPACT OF ARTISANAL GOLD MINING ON LAND USE PATTERNS IN MINNA METROPOLIS, NIGER STATE	Abdullahi M.I. Usman Z.N., Ndako N., Abdullahi M. K., Hussaini I.	Niger State College of Education, Federal University of Technology, Minna, Nigeria
A SUSTAINABLE APPROACH TO RECYCLE SKIN FLESHING WASTE FROM PAKISTANI TANNERIES INTO FATLIQUOR	Dr. Beena Zehra, Tahira Ayaz, Dr. Rajkumar Deewani, Dr. Farman Ahmed	Leather Research Centre, Pakistan
ROLE OF CLIMATE IN THE DISTRIBUTION OF A WOODY ENCROACHER IN MONTANE GRASSLANDS OF SOUTHERN AFRICA	Gbenga F. Akomolafe	University of Pretoria, South Africa
RENEWABLE AND RECYCLABLE INSULATION PRODUCTS	Mrajji Ouahiba	Hassan II University of Casablanca Morocco. Higher School of Textile and clothing Industries, Casablanca, Morocco.
PROSPECT OF PROFITABILITY AND SOCIO-TECHNOLOGICAL STATUS OF BANANA PRODUCTION IN RAJSHAHI REGION IN BANGLADESH	Most.Sherajam Munira Mitu, Md.Mizanur Rahman, Mst. Dilshad Jahan Mohona, Indrani Sen, Nishat tasnim, Ouishorjo Rani Paul, Most.Humayara kabir	University of Rajshahi, Rajshahi-6205, Bangladesh
EXAMINING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SHOPPING MALLS	Chinedu OLUIGBO Uchenna EBERENDU Rotimi-Williams BELLO Chidiebere MARSHALL	Niger Delta University, Nigeria Federal Polytechnic Ekowe, Nigeria University of Africa, Nigeria Drexel University, United States of America
MICROPLASTICS IN AQUATIC SYSTEMS: IMPACTS ON FISH AND CONSEQUENCE TO HUMAN HEALTH	Saikot Hasan Akhi Akther	Bangladesh Agricultural University, Bangladesh University of Rajshahi, Bangladesh
BIOACTIVE COMPOUNDS AND THEIR FUNCTIONS IN PLANT DEFENSE AND ADAPTATION TO ABIOTIC STRESS	Hamza EL KISSANY, Hicham EL-BOUKHARY, Hicham EL KISSANI, Adil LAAZIZ, Abdelouahed HAJJAJI	Sidi Mohamed Ben Abdellah University, Fez, Morocco.
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 2 / Hall-7

14.11.2025

Moderator: Israt Jahan Irin

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
A SURVEY TO COLLECT INFORMATION ABOUT EXPERIENCES ON PREVENTIVE AND CORRECTIVE MAINTENANCE OF POWER AND DISTRIBUTION TRANSFORMERS FILLED WITH NATURAL ESTERS	Elmer Sorrentino Belén García Diego García	Universidad Carlos III de Madrid, Madrid, Spain Grupo de Investigación en Alta Tensión, Cali, Colombia
EVALUATING THE STRUCTURAL AND FUNCTIONAL TRAITS OF VARIOUS PEARL MILLET GERMPLASM UNDER THE ENVIRONMENTAL CONDITIONS IN DERA GHAZI KHAN, PUNJAB, PAKISTAN	Syeda Sabika Zahra Naqvi, Syed Mohsan Raza Shah, Farooq Ahmad, Kainat Fatima, Saira Malik	University of Education, Lahore, Pakistan
VALORIZATION OF LOCAL CATTLE BY-PRODUCTS: PHYSICOCHEMICAL CHARACTERIZATION OF TALLOW FROM INDONESIAN ONGOLE CROSSBRED CATTLE FOR ENHANCED AGRICULTURAL ECONOMY	Nur Vera, Suhardi, Ari Wibowo	Mulawarman University, Indonesia
EFFECTS OF ARBUSCULAR MYCORRHIZAL FUNGI ON TOMATO PLANT GROWTH, NUTRIENTS UPTAKE AND SOIL AGGREGATE STABILITY IN CLAY SOIL	Nishat Jahan Nadira, Prokash Biswas, Milton Halder	Khulna University, Bangladesh
TOLERANCE OF MAIZE (Zea mays L.) TO BACTERIAL STREAK AS INFLUENCED BY SEED MORPHOLOGY AND GENOTYPIC VARIATION IN A NATURALLY INFECTED FIELD	Oluwafemi Michael Adedire, Bukola Ojo Adediran	Federal College of Agriculture, Apata, Ibadan, Nigeria
ENHANCING SALT TOLERANCE IN FOXTAIL MILLET THROUGH ORGANIC INPUTS: A SOIL-PLANT-MICROBE INTERACTION PERSPECTIVE	Israt Jahan Irin	Khulna Agricultural University, Khulna, Bangladesh
EVALUATION OF THE BACTERIOLOGICAL QUALITY AND HYGIENE OF FROZEN MEAT COMMERCIALY AVAILABLE IN ALGERIA	Fahima NABI, Meriem CHEBAANI, BENDAHBI Fatiha	Université Dr Yahia Farès de Médéa, Algérie.

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 3 / Hall-1

14.11.2025

Moderator: Prof. Dr. Sefa LÖK

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
DECISION-MAKING IN INFERIOR ALVEOLAR NERVE-RISK MANDIBULAR THIRD MOLARS: CORONECTOMY OR FULL EXTRACTION?	Nursena Ünlü Kuzu	Tokat Gaziosmanpaşa University, Türkiye
ANALYSIS OF ANTIMICROBIAL ACTIVITY OF ROSEMARY EXTRACT PREPARED WITH HYDROGEN-RICH WATER ON STAPHYLOCOCCUS AUREUS	Yasemin ARSLAN HÜDAVERDİ Şule ARSLAN	İstanbul Aydın University, Türkiye
HEALING THROUGH MOVEMENT: THE EFFECT OF EXERCISE ON EMOTIONAL REGULATION AND SELF-PERCEPTION IN YOUTH AT RISK FOR MENTAL ILLNESS	Atiye Nur CANDAN Sefa LÖK	Selçuk University, Türkiye
THE PROTECTIVE ROLE OF PHYSICAL ACTIVITY IN STRENGTHENING MENTAL WELL-BEING IN YOUTH: A PSYCHOSOCIAL RESILIENCE PERSPECTIVE	Atiye Nur CANDAN Sefa LÖK	Selçuk University, Türkiye
FAT AND PROTEIN COUNT IN TYPE 1 DIABETES	Kübra ATAKUL Reci MESERİ	Ege University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 3 / Hall-2

14.11.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Ayşe Betül BİLEN

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
OCCUPATIONAL STRESS, WEIGHT MANAGEMENT NUTRITION KNOWLEDGE AND EMOTIONAL EATING BEHAVIOR IN HEALTHCARE WORKERS: A SINGLE-CENTER CROSS-SECTIONAL STUDY	Ayşe Betül BİLEN Kardelen KANDEMİR Burçe ÖZGENÇ ÖZÇAKIR Begüm PULAT Merve Nur POLATDEMİR Cansu DERTOP Aysu YAĞCI	İstanbul Atlas University, Türkiye
KNOWLEDGE LEVELS OF INTENSIVE CARE NURSES REGARDING INVASIVE ARTERIAL MONITORING AND ARTERIAL BLOOD GAS SAMPLING	Berna AVCI ŞAHİN Özlem Canbolat	Gazi University, Türkiye
EXAMINING SOCIAL POLICIES IN COMBATING POVERTY AND THE CULTURE OF POVERTY FROM A SOCIAL WORK PERSPEVTIVE	Rukiye BAYRAM	Health Sciences University, Türkiye
INTERVENTIONS IN PRESSURE ULSERS PREVENTION	Özlem KARABAĞ Zümrüt AKGÜN ŞAHİN	Ardahan University, Türkiye Kafkas University, Türkiye
THE IMPACT OF CONTINUOUS IMPROVEMENT (KAIZEN) PRACTICES ON QUALITY MANAGEMENT IN HOSPITALS	Javid Mammadlı	Ondokuz Mayıs University, Türkiye
ACCESSORY OCCIPITAL SUTURE DETECTED INCIDENTALLY ON BRAIN TOMOGRAPHY AFTER HEAD TRAUMA	Özkan ÖZGER	İstanbul Rumeli University, Türkiye Doruk Yıldırım Hospital, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 3 / Hall-3

14.11.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Ömer ÖZBİLEN

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
UPPER TRUNCATED RAMOS-LOUZADA DISTRIBUTION AND COMPREHENSIVE ANALYSIS	Ömer ÖZBİLEN Murat GENÇ	Mersin University, Türkiye Çukurova University, Türkiye
SDSS-100K: CLASSIFICATION WITH k-NN GRAPH-BASED LOCAL STRUCTURE REPRESENTATION	Fatih KUTLU Kübra GÖLELİ	Van Yüzüncü Yıl University, Türkiye
EXPLORING PFAS-FREE ALTERNATIVES FOR SAFER NONWOVEN TEXTILES	Ali Berk DEMİR	Hassan Tekstil A.S., İstanbul, Türkiye
THE EFFECT OF B ADDITION TO 17-4 PH STAINLESS STEEL ON MICROSTRUCTURE	Ömer Faruk GÜDER Aysel ERSOY	İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Türkiye
DYEING OF COTTON/PES FABRICS WITH <i>RUBIA TINCTORUM</i> USING MICROWAVE ENERGY AND INVESTIGATION OF COLOR PROPERTIES	Nur KILINÇ Mehmet KILINÇ	Giresun University, Türkiye
INFLUENCE OF MATERIAL SELECTION ON THE WEAR BEHAVIOR OF GLASS CRUSHING BLADES	Serdar ŞAHİN Hakan AYDIN	Üçge Arge Merkezi, Bursa, Türkiye Bursa Uludağ University, Türkiye
THERMAL ANALYSIS OF A WAVE CHANNEL HYDRAULIC CYLINDER SYSTEM BASED ON SENSOR AND INFRARED IMAGING MEASUREMENTS	Batın DEMİRCAN Tuğçe YAREN Sabri BIÇAKÇI Ersin AKYÜZ	Balıkesir University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 3 / Hall-4

14.11.2025

Moderator: Alexander PLAKIDA

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
ASSOCIATION BETWEEN VACCINATION AND CHILDHOOD MALNUTRITION IN BANGLADESH: EVIDENCE FROM BDHS	Md Hasibul Hasan, Sathi Akter, Md Saif Uddin Rashed	University of Barishal, Barishal
ASSOCIATION BETWEEN MALNUTRITION AND COMMON CHILDHOOD ILLNESSES AMONG UNDER-FIVE CHILDREN IN BANGLADESH: EVIDENCE FROM BDHS 2017-18	Sathi Akter, Md. Ayub Ali	University of Barishal, Barishal
MODERATING ROLE OF SELF-CONCEPT CLARITY BETWEEN CELEBRITY WORSHIP AND DESIRE FOR FAME AMONG YOUNG ADULTS	Sobia Liaqat, Dr. Anam Khan, Umm Eman Syed, Neelam Bibi, Dr. Saba Ghayas, Anam Yousaf	Rawalpindi Women University Rawalpindi Institute of Cardiology University of Sargodha
MEDICATION ERRORS AND PATIENT SAFETY	R.Sriarasuvasan, K.Vaishnavi, S.Rubinthara.	Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India
COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE PHENOTYPE OF PATIENTS WITH HYPOGONADISM IN THE AGE ASPECT	Alexander PLAKIDA Sergiy BOGATSKY	SE «Ukrainian Research Institute of Medical Rehabilitation and Resort Therapy of the Ministry of Health of Ukraine», Odessa, Ukraine
GREEN SYNTHESIS OF SILVER NANOPARTICLES USING EXTRACTS OF MIKANIA CORODA LEAVES AND EVALUATION OF THEIR ANTIOXIDANT AND ANTIMICROBIAL PROPERTIES	R Kishore, K Vaishnavi, S Meenatchi, V.keerthana	Bharath institute of higher Education and research ,chennai, India
A COMPREHENSIVE QUALITY ASSESSMENT AND ADULTERATION SCREENING OF RAW MILK FROM LOCAL DAIRIES IN SHIRAZ, IRAN	Arezoo Alimohammadi, Rahim Azari, Fatemeh Dezhgard, Alireza Bakhtiyari, Saeed Aeenehvand	Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran
SILENT STEPS AND SPLIT ATTENTION: A CROSS-SECTIONAL QUANTITATIVE STUDY OF HOW MOBILE PHONE USE AND NOISE-CANCELING HEADPHONES INFLUENCE GAIT BEHAVIOR IN HEALTHY YOUNG ADULTS	Ismail S. Abalharith, Dr. Mohammad Ahsan	Imam Abdulrahman bin Faisal University

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 3 / Hall-5

14.11.2025

Moderator: Dr Saima Shaheen

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THYROID HORMONE LEVELS AND THEIR ASSOCIATION WITH PLASMA ZINC LEVELS AMONG ADOLESCENT AFGHAN REFUGEES; A CROSS-SECTIONAL STUDY	Dr Saima Shaheen Dr Nabila Sher	Khyber Girls Medical College, Hayatabad, Peshawar.
ASSESSMENT OF THE EFFECTS OF SPORTS BETTING ON THE ACADEMIC AND SOCIAL WELL-BEING OF STUDENTS AT FEDERAL COLLEGE OF AGRICULTURE, MOOR PLANATAION, IBADAN, OYO STATE, NIGERIA	Otse Moses Okpekwu Umoru Rapheal Sunday Peter Anyanwu C.	Federal College of Agriculture WESLEY UNIVERSITY ONDO
TOXICOLOGICAL EVALUATION OF FLAVONOID EXTRACTS FROM SMYRNIUM OLUSATRUM: INSIGHTS FROM IN VITRO AND IN VIVO ASSESSMENTS	Omaima BOUDAIA, Zineb SEKKOUT, Kaouthar ELBIRGUI, Najat ELAMRANI, Driss RADALLAH, Amal EL HAMSAS EL YOUNBI	Ben M'Sik, University Hassan II, Casablanca, Morocco Environment and Health, Faculty of medicine and pharmacy of Casablanca. Morocco
ESTIMATION OF VARIABILITY AND IDENTIFICATION OF SUPERIOR GENOTYPES IN SODIUM AZIDE (SA)-INDUCED RICE MUTANTS (M3)	Md. Musabbir Hossain Shoun	Khulna University, Bangladesh.
EXTRACTION, PARTIAL PURIFICATION OF PAPAIN ENZYME FROM PAPAYA (CARICA PAPAYA L.) AND EVALUATION OF MEAT TENDERIZING EFFECT	Adrita Noumi Arshi, Baishakhi Mistry, Dr. Kazi Mohammed Didarul Islam, Dr. Md. Emdadul Islam	Khulna University
PHYTOCHEMICALS WITH ANTI-INFLAMMATORY POTENTIAL: FOCUS ON MEDICINAL PLANTS	Ahmed Attahiru, Ahmed Musa Ahmed, Bashar Attahiru	Kebbi State University of Science and Technology, Aliero, Nigeria
EVALUATING THE STRUCTURAL AND FUNCTIONAL TRAITS OF VARIOUS PEARL MILLET GERMPLASM UNDER THE ENVIRONMENTAL CONDITIONS IN DERA GHAZI KHAN, PUNJAB, PAKISTAN	Syeda Sabika Zahra Naqvi, Syed Mohsan Raza Shah, Farooq Ahmad, Kainat Fatima, Saira Malik	University of Education, Lahore, Pakistan
UNRAVELLING THE ANTICONVULSANT POTENTIAL OF 1,3,4-OXADIAZOLE-CARBAMOTHIOATES: SYNTHESIS, IN VIVO SCREENING, ELECTROPHYSIOLOGICAL VALIDATION AND MOLECULAR DOCKING STUDIES	Zainib Razzaq Samreen Gul Khan Kiran Aftab Fozia Anjum Mehr un Nisa	Government College University, Faisalabad 38000, Pakistan University of Lahore, Lahore 40100, Pakistan

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 3 / Hall-6

14.11.2025

Moderator: Joseph Chisom Okoye

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
USE OF LASER FOR WEED CONTROL IN AGRICULTURE: A REVIEW	Joseph Chisom Okoye	Nigerian Young Researchers Academy
UNRAVELLING THE REGULATORY NETWORK AND EVOLUTIONARY ASPECTS OF THE ARID GENE FAMILY OF ARABIDOPSIS THROUGH IN- SILICO ANALYSES	Pinki Debnath, Md. Redwan Ahmed, Nahida Akter, Rounak Jahan Raka	Sylhet Agricultural University, Sylhet, Bangladesh. Bangladesh Agricultural University, Mymensingh, Bangladesh University of Science and Technology Chittagong, Bangladesh
BIOLOGICAL CONTROL OF PHYTOPATHOGENS USING SAHARAN ACTINOBACTERIA: A STEP TOWARDS SUSTAINABLE AGRICULTURE	Fedwa BEGHDADI, El-Hadj DRICHE	Genomics and Bioinformatics (LBMGB) Hassiba Benbouali University of Chlef, Algeria
VALORIZATION OF ROCK PHOSPHATE AND ORGANIC WASTE THROUGH COMPOSTING : AN ASSESSMENT OF ITS MATURITY FOR SUSTANAIBLE APPLICATION IN AGRICULTURE	Coulibaly Madoussou, Younes Essmlali, Zahouily Mohamed	Hassan II University, Morocco Mohammed VI Polytechnic University, Ben Guerir, Morocco
HARNESSING MARINE BIOACTIVES FOR SUSTAINABLE ANTIFUNGAL STRATEGIES IN AGRICULTURE	Nouzha Baki Senhaji, Houda EL Yacoubi, Atmane Rochdi	Université Ibn Tofail, Kénitra, Maroc.
PROTECTIVE PROPERTIES OF A SPECIES FROM THE EUPHORBIACEAE FAMILY AGAINST INDUCED STRESS IN EUKARYOTIC CELLS	Ba Kadiata, EL Khalfi Bouchra, Elmakssoudi Abdelhakim, Soukri Abdelaziz	Hassan II University of Casablanca, Morocco
PHENOLOGICAL STUDY OF THREE VARIETIES OF PEACH (PRUNUS PERSICA L. BATSCH) WITH LOW CHILLING REQUIREMENTS INTRODUCED INTO THE MITIDJA REGION OF ALGERIA	Amara Nacira, Amara Sabrina, Touati Souad	Saad Dahleb Blida 1, University, Algeria Technical and Scientific Centre for Physical and Chemical Analysis, CRAPC, Algeria
ANTIBIOTIC STEWARDSHIP IN CANCER CARE: CHALLENGES, STRATEGIES, AND FUTURE DIRECTIONS	Mst Sabiha Nusrat	Texas Tech University, Lubbock, Texas

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.



Session 3 / Hall-7

14.11.2025

Moderator: Dr. Beena Zehra

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
PRODUCTION AND CHARACTERIZATION OF CARBON NANOTUBES FROM BIOCHAR UNDER MICROWAVE IRRADIATION	Faisal Nazir	The University Of Agriculture, Faisalabad, Pakistan
SEASONAL VARIATION AND ASSESSMENT OF HEAVY METAL CONTAMINATION IN AGRICULTURAL SOILS TO MONGLA EXPORT PROCESSING ZONE (MEPZ), BANGLADESH	Nuzhat Tabassum Muniza, Md. Nahid Mahmud, Rafiya Raidah	Patuakhali Science and Technology University, Dumki IUBAT-International University of Business Agriculture and Technology, Bangladesh Khulna University, Khulna
STUDY OF THE CHEMICAL COMPOSITION AND ANTIOXIDANT AND ANTIMICROBIAL ACTIVITIES OF THE ESSENTIAL OIL OF THE AERIAL PART OF THYMUS ZYGIS FROM MOROCCO	EL BRAHIMI Rajae, BARI Amina	Sidi Mohammed Ben Abdallah University, Fez
PORPHYRIN-BASED SOLAR HARVESTING: QUANTUM MODELLING AND IMPEDANCE SPECTROSCOPY STUDY FOR DSSCs	Rajaa Diany, Mohammed Salah, Abdessamad Tounsi	Sultan Moulay Slimane University, Beni Mellal, Morocco Chouaib Doukkali University, El Jadida, Morocco
SYNTHESIS AND CATALYTIC PROPERTIES OF WATER-SOLUBLE SCHIFF BASE COMPLEXES OF TRANSITION METALS	RAHHOU Abd Elaziz	Cadi Ayyad University, Morocco
APPLICATION OF THIN-LAYER CHROMATOGRAPHY IN THE ASSESSMENT OF LIPOPHILICITY OF ORTHO THIOCARBOHYDRAZONES	Dragana Mekić, Đendi Vaštag, Gorana Mrđan, Borko Matijević, Suzana Apostolov	University of Novi Sad
THE STRATEGIC FINANCIAL MANAGEMENT OF R&D INVESTMENT IN ORGANIC CHEMISTRY-BASED INDUSTRIES: EVIDENCE FROM THE PHARMACEUTICAL SECTOR	Yusuf Ahmed Tijjani, Usman Abdullahi	Ahmadu Bello University Zaria1. College of Science and Technology. Kaduna Polytechnic
REUSE OF SKIN FLESHING WASTE FROM PAKISTANI TANNERIES INTO A RETANNING AGENT	Dr. Beena Zehra Tahira Ayaz Dr. Rajkumar Dewani	Leather Research Centre, PCSIR, D-102, SITE, South Avenue, Karachi, Pakistan
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-1

14.11.2025

Moderator: Dr. Neslihan Gözde Oral

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
ENERGY EFFICIENCY AWARENESS IN RESIDENTIAL BUILDINGS IN CYPRUS: AN EMPIRICAL ANALYSIS OF SUSTAINABLE BEHAVIORS, USER PREFERENCES, AND DESIGN PRINCIPLES	Neslihan Gözde Oral	European University of Lefke, TRNC.
A PHENOMENOLOGICAL APPROACH TO THE EXPERIENCE OF VISUAL DEPRIVATION: THE CASE OF THE DÜZCE CULTURAL CENTER	Ceren EDREMIT Tuğba SİYAH Mıray Dızem YILMAZ	Düzce University ,Türkiye
INCLUSIVE DEVELOPMENT MODEL OF HISTORICAL MONUMENTS IN KARABAKH: THE CASE OF QARĞABAZAR CARAVANSERAI	Ayten Memmedova	Baku Engineering University, Baku
ESTABLISHMENT OF AN INCLUSIVE REHABILITATION CENTER IN KARABAKH: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES	Ayten Memmedova	Baku Engineering University, Baku
ILLUSION TECHNIQUES AND THE TRANSFORMATION OF SPACE PERCEPTION IN RENAISSANCE WALL PAINTINGS	Ebru Danışık Türkan Nihan Hacıömeroğlu	Eskişehir Osmangazi University ,Türkiye
DIGITAL RESTORATION OF ESMA SULTAN PAVILION: AI-DRIVEN STRUCTURAL HEALTH ASSESSMENT FOR CULTURAL HERITAGE MANAGEMENT	Ezgi YILMAZ	Istanbul Aydın University, Istanbul, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-2

14.11.2025

Moderator: Prof.Dr.Seval Sevgi KIRDAR

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
CALCULATION AND REDUCTION SCENARIOS OF CARBON FOOTPRINT IN A BUSINESS	Abdulla SAKALLI Merve KARATAŞ TÜMKAYA Serbay DÖNMEZ	İskenderun Technical University, Türkiye
KM PAPER FACTORY COGENERATION UNIT INVESTIGATION OF WATER SAVING OPPORTUNITIES AT THE WATER TREATMENT PLANT	Sibel BİLGİÇ KARA Fatih BUCAK	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş. – Ar-Ge Merkezi, Türkiye
RESEARCH ON THE PRODUCTION OF HIGH-STRENGTH BASE BOARDS AND THEIR EVALUATION IN THE SHOE INDUSTRY	Sibel BİLGİÇ KARA Mevlüt AKIN	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş. – Ar-Ge Merkezi, Türkiye
EVALUATION OF PRODUCTS PROTECTED BY ANKARA PROVINCE GEOGRAPHICAL INDICATION REGISTRATION	Seval Sevgi KIRDAR	Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Türkiye
PRODUCTION TECHNOLOGY OF TRADITIONAL KARABURUN KOPANISTI CHEESE PRODUCED IN DIFFERENT SEASONS	Oktay DARCAN Seval Sevgi KIRDAR	Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-3

14.11.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Ebru ÖZTÜRK ÇOPUR

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
CLIMATE CHANGE AND REPRODUCTIVE HEALTH FROM A PUBLIC HEALTH PERSPECTIVE	Ebru ÖZTÜRK ÇOPUR Fatma KARASU	Kilis 7 Aralık University, Türkiye Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Türkiye
THE ROLE OF MIDWIFERY AS A PREVENTIVE HEALTH DISCIPLINE AGAINST INCREASING CESAREAN SECTION RATES	Emel GÜÇLÜ CİHAN Nurten ÖZÇALKAP	Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Türkiye Ağrı İbrahim Çeçen University, Türkiye
THE EFFECTS OF HYPERTENSION ON WOMEN'S HEALTH	Emel GÜÇLÜ CİHAN Nurten ÖZÇALKAP	Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Türkiye Ağrı İbrahim Çeçen University, Türkiye
BRAIN FOG AND CARE BEHAVIORS AMONG NURSES	Şule ECEVİT ALPAR Kübranur YILMAZ	Marmara University, Türkiye University, Türkiye
RESTORATIONS OF PEG LATERAL TEETH WITH DIRECT COMPOSITE RESIN VENEERS: CASE REPORT	Dilan Bayram Nursena Ünlü KUZU	Tokat Gaziosmanpaşa University, Türkiye
INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE NUTRITION KNOWLEDGE LEVELS OF PARENTS OF GYMNASTIC CHILDREN AND THE FREQUENCY OF PACKAGED FOOD CONSUMPTION	Esratur Demir Şule Arslan	İstanbul Aydın University, Türkiye
REFLECTION OF ELT TEACHERS ON THE TÜRKİYE CENTURY EDUCATION MODEL	Nermin GÖKEL Nermin GÖKEL Emrah ŞAVRAN Gülden TÖM	MEB, Antalya, TÜRKİYE Osmaniye Korkut Ata University, Türkiye Cukurova University, Türkiye
INTERACTIVE STRATEGIES ON STUDENTS' INTERCULTURAL COMPETENCE IN VIRTUAL LEARNING ENVIRONMENTS	Nermin GÖKEL Nermin GÖKEL Emrah ŞAVRAN Gülden TÖM	MEB, Antalya, TÜRKİYE Osmaniye Korkut Ata University, Türkiye Cukurova University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-4

14.11.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Demet Ünalnış Aykar

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
EXAMINING THE EFFECT OF EARLY LITERACY AND EMOTION REGULATION SKILLS ON COMMUNICATION	Sıla ÇÖKELEKOĞLU Mehmet GÜNEY	Kırıkkale University, Türkiye Ankara University, Türkiye
AN INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN COGNITIVE FUSION AND MINDFULNESS LEVELS AMONG HEALTH SCIENCES STUDENTS	Mehmet GÜNEY Gülen BARAN	Ankara University, Türkiye
AGE AND SEX RELATED VARIATIONS IN HIPPOCAMPAL AND WHITE/GREY MATTER VOLUMES IN ADULTS	Erdal KURTOĞLU	Kastamonu University, Türkiye
THALAMIC AND SUBNUCLEI VOLUME CHANGES ACROSS AGE AND SEX	Demet Ünalnış Aykar	Kastamonu University, Türkiye
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-5

14.11.2025

Moderator: Dr.S.Lakshmi

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
TOWARDS A SUSTAINABLE AGRICULTURAL REVOLUTION WITH COGNITIVE SYSTEMS	Dr.S.Lakshmi	SRM Institute of Science and Technology,Kattankulatur
BUILDING AWARENESS OF SUSTAINABLE EDUCATION THROUGH TECHNOLOGICAL INNOVATION IN THE DIGITAL ERA	Yusthina Hardiyati Ndolu, Stephany Brigitha Sopacua	Christian University of Indonesia
EFFECT OF GLOBALIZATION FOR DISORGANIZED WORKFORCE WORKING IN THE CONSTRUCTION ZONE	Sanjana Singh, Sandeepan Saha, Subhojit Chattaraj, Sandip Sarkar	Greater Kolkata College of Engineering and Management, JIS Group, India
STUDY ON CALIFORNIA BEARING RATIO PROPERTIES WITH VARIATION IN MOISTURE CONTENT OF AN ALLUVIAL SUBGRADE	Raunak Sengupta, Rajibul Islam, Sk. Tahidul Islam, Sandeepan Saha, Dr. Sumit Kumar Biswas	Jadavpur University, India
MODELLING AND SIMULATION OF CIGS SOLAR CELLS ON THE PERFORMANCE OF ZINC SULFIDE INSULATION LAYER	Abdelali Laid, Abed zoulikha	University Djillali Liabes of Sidi Bel Abbès,Algeria
NUMERICAL INVESTIGATION OF THERMAL AND ELECTRICAL PERFORMANCE OF A PHOTOVOLTAIC/THERMAL (PVT) SOLAR COLLECTOR WITH MAZE AND STRAIGHT FLOW CHANNELS	Mouad Benaicha Youssef Es-Sabry	Mohammed 1st University, Morocco
SCREENING LEGUME GERMPLASM FOR DROUGHT TOLERANCE USING PEG 6000-INDUCED WATER DEFICIT	Dr. Meriem CHEBAANI Dr. Fahima NABI Dr. Habib MOUISSA	Université Ziane Achour Djelfa
APPLICATION OF THE DHOLE OPTIMIZATION ALGORITHM (DOA) FOR SOLVING THE OPTIMAL POWER FLOW PROBLEM	Hana MERAH Mohammed JAMEEL	University of El-Oued, Algeria. Sana'a University, Yemen
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-6

14.11.2025

Moderator: Anita Pandey

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
DISTRIBUTION, DIVERSITY, AND ECOLOGY OF SPIDER SPECIES IN TWO DISTINCT HABITATS WITHIN THE CHHATTISGARH, INDIA	Anita Pandey	Kirodimal govt. arts and science college, Raigarh, Chhattisgarh, India.
VALORIZING ROSEMARY FOR THE PROTECTION OF POLLINATOR FAUNA: A STUDY ON THE TELLIAN BEE OF NORTHERN ALGERIA	Ahlam INOURI, Amira Chahrazad BENABDELHAK, Hanane TITOUAH, Fahima MECHIAH, Mohammed BENHOULA, Amina BOUCHEMAL, Zeyneb LADOUALI, Zoubeida MEGHLAOUI, Mokrane IGUER-OUADA	Université de Béjaïa, 06000 Algérie.
ASSESSMENT OF SOME RICE (ORYZA SATIVA L.) GENOTYPES FOR SALINITY STRESS TOLERANCE USING MORPHO-PHYSIOLOGICAL AND MOLECULAR ANALYSIS	Bashir Mohammed Mayaki, Lawan Abdu Sani, Usman Abubakar, Jibril Sani Mohammed, Nuradeen Muhammed, Tijjani Abubakar	Bayero University, Kano, Nigeria
MANAGEMENT OF OXIDATIVE STRESS-INDUCED MALE INFERTILITY: A REVIEW OF THE PROTECTIVE ROLE OF MEDICINAL PLANTS	Amina Teibi Nabila Belyagoubi-Benhammou Abdel Halim Harrath	University Abou-Bekr Belkaïd, Algeria. King Saud University, Saudi Arabia
ASSESSMENT OF PHYSICO-CHEMICAL PARAMETERS AND HEAVY METAL CONTAMINATION IN SURFACE AND TAP WATER SOURCES IN THE VUSHTRRI REGION, KOSOVO	Ramiz Parduzi, Ilirjana Osmani	University of Pristina "Hasan Prishtina", Kosovo
THE ANATOMY OF SESAME BOOM IN A GLOBALIZED MARKET: A COMPARATIVE DECOMPOSITION OF GROWTH AND RISK IN SIX LEADING NATIONS	Sadiq Mohammed Sanusi, Singh Invinder Paul, Ahmad Muhammad Makarfi, Sani Bashir Sanyinna	FUD, Dutse, Nigeria SKRAU, Bikaner, India BUK, Kano, Nigeria
ENHANCED PHOTOCATALYTIC DEGRADATION OF RHODAMINE B VIA MECHANOCHEMICALLY SYNTHESIZED AgI-BiOI/g-C ₃ N ₄ HETEROJUNCTION	Wail El Mouhri, Iliass Nadif, Naoual Tajat, Widad El Hayaoui, Hamza Al-Boufarissi, Jamal Talebi, Abderrahim Idlahcen, Idriss Bakas, Samir Qourzal, Ali Assabbane, Malika Tamimi	University of IBN ZOHR, Morocco
COMPARISON OF TWO SYNTHESIS APPROACHES FOR INCORPORATING NSAIDS INTO LAYERED DOUBLE HYDROXIDES: STRUCTURAL CHARACTERIZATION AND STUDY OF DRUG RELEASE PROFILES IN INTESTINAL CONDITIONS	Iliass Nadif, Wail El Mouhri, Naoual Tajat, Widad El Hayaoui, Jamal Talebi, Hamza Al-Boufarissi, Idriss Bakas, Samir Qourzal, Ali Assabbane, Malika Tamimi	IBN ZOHR University, Faculty of Sciences, Department of chemistry, Agadir, Morocco
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



Session 4 / Hall-7

14.11.2025

Moderator: Md. Hasan Ali

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 131413

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
SUSTAINABLE RETAIL ENVIRONMENTS: A DESIGN-BASED EXPLORATION OF ZERO-WASTE GROCERY STORES	Ayesha Zulfiqar Farhana Naz Maryam Usman	Interior Designer Lahore, Pakistan Lahore College for Women University, Pakistan
DETERMINANTS OF SMES' CAPITAL STRUCTURE IN THE INFRASTRUCTURE CONSTRUCTION SECTOR IN PORTUGAL – INFLUENCE OF THE PANDEMIC CRISIS	Francisco VARELA Mário A. ANTÃO Nuno BAPTISTA	Universidade Lusíada, Lisboa, Portugal
CORPORATE VALUATION: A CASE STUDY OF SUZANO S.A.	Eduardo FORSTHOFER Mário A. ANTÃO Nuno BAPTISTA	Universidade Lusíada, Lisboa, Portugal
CONTRIBUTION TO THE STUDY: THE RELATIONSHIP BETWEEN DATE PALM POLLINATION, DATE PRODUCTION, AND QUALITY	Afaf Chelli, Mezerdi Farid, Messaoud Roumani, Mesnoua Mohamed	Mohamed Khider University of Biskra, Algeria Scientific and Technical Research Center for Arid Regions of Biskra, Algeria
ROSEHIP WASTE POWDER AS A FUNCTIONAL INGREDIENT IN PORK SAUSAGE REFORMULATION: IMPACTS ON THEIR QUALITY	Alexandra Raluca BORȘA (BOGDAN), Melinda FOGARASI, Andrei BORȘA, Floricuța RANGA, Anda Elena TANISLAV, Vlad MUREȘAN, Cristina Anamaria SEMENIUC	University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Cluj-Napoca, Romania
FUNCTIONALIZATION OF COTTON FIBERS WITH RuO ₂ /TiO ₂ NANOSTRUCTURES	Mouheb Sboui Youssef O. Al-Ghamdi	Majmaah University, Saudi Arabia
COMPUTATIONAL DRUG DESIGN OF COUMARIN AND ITS ANALOGUES AGAINST P53 FOR TREATMENT OF CANCER	Md. Hasan Ali, Md. Sagar Hossain, Abu Bakar Siddique, Abul Bashar Ripon Khalipha, Md Sujon Hossen	Gopalganj Science and Technology University, Gopalganj-8100, Bangladesh
CONTRIBUTION TO THE STUDY: THE RELATIONSHIP BETWEEN DATE PALM POLLINATION, DATE PRODUCTION, AND QUALITY	Afaf Chelli, Mezerdi Farid, Messaoud Roumani, Mesnoua Mohamed	Mohamed Khider University of Biskra, Algeria Scientific and Technical Research Center for Arid Regions of Biskra, Biskra, Algeria
All participants must join the conference 10 minutes before the session time. Every presentation should last not longer than 10-12 minutes. Kindly keep your cameras on till the end of the session.		



9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CONTENT

CONGRESS ID	I
SCIENTIFIC COMMITTEE	II
PHOTO GALLERY	III
PROGRAM	IV
CONTENT	V

Author	Title	No
Baffa Bashari Ibrahim	QUALITATIVE PEDAGOGIES FOR INCLUSIVE TEACHING TOWARDS POSITIVE DEVELOPMENT OF THE NIGERIAN CHILD	1
Abbas Eghbal Mehran Mohammad Reza Alam	THE MUTUAL INFLUENCE OF ART AND LITERATURE ON THE NATIONAL IDENTITY OF IRANIANS FROM ANCIENT TIMES TO THE PRESENT DAY	2
LAIBA RANA Sahara MUDASIR IMRAN	SOCIAL MEDIA AND BODY IMAGE DISSATISFACTION: A HIDDEN PUBLIC HEALTH CRISIS	3
Ayshah MAMMADOVA	THE ROLE OF PEDAGOGICAL SUPPORT IN THE SOCIO-SOCIAL DEVELOPMENT OF STUDENTS WITH LEARNING DIFFICULTIES	4
Sinem TARHAN	THE IMPORTANCE OF COGNITIVE FLEXIBILITY IN SCHOOL GUIDANCE AND PSYCHOLOGICAL COUNSELING PRACTICES	6
Duygu ÖZKAN Nur ÇAMLICA ŞENDEMİR Ozan BÜYÜKYILMAZ	DOES THE IMPACT OF MANAGERIAL INCIVILITY ON EMPLOYEE EXHAUSTION DIFFER BETWEEN THE PUBLIC AND PRIVATE SECTORS?	8
Büşra ERDOĞAN TAŞGIN Hande BAKIRHAN Yunus Emre BAKIRHAN	THE IMPACT OF GENDER FACTOR ON HEALTH LITERACY AND NUTRITIONAL STATUS: A CROSS-SECTIONAL STUDY ON ADULT INDIVIDUALS	10
Hande BAKIRHAN	NUTRITIONAL VALUE OF SEAWEEDS AND THEIR POTENTIAL EFFECTS ON HEALTH	12
Deniz BERK ALBAYRAK	JOHN RALWS'IN BAŞLANGIÇ DURUMU ANLAYIŞINDA DOĞA DURUMU TEORİSİNİN ETKİSİ	14
Sevgi DÖNMEZ	HIGHLAND CULTURES OF MALATYA IN THE EARLY BRONZE AGE: AN ASSESSMENT OF SETTLEMENT PATTERNS AND SOCIAL ORGANIZATION	15
Halit TAŞKIN	THE PLACE OF DEMONSTRATION EXPERIMENTS IN PHYSICS EDUCATION	17
Hasan ÇELİKYÜREK Selçuk Seçkin TUNCER Rıdvan BAYRAM Abdurrahman YAMAÇ Azat ARAS	EXPECTATIONS AND SOLUTION SUGGESTIONS OF SMALL ANIMAL BUSINESSES IN VAN PROVINCE FROM AGRICULTURAL PUBLICATION AND CONSULTANCY SERVICES	19
Süleyman GÜMRÜKÇÜOĞLU	THE INSTITUTIONALIZATION OF KNOWLEDGE: A HISTORICAL COMPARISON OF THE MADRASA AND THE UNIVERSITY	21

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Leila MEHDIZADEHTAPEH Gülşen GÖKŞEN Yasemin YILMAZER Mehmet ÖZBİ Pınar OBAKAN YERLİKA İsmail Hakkı TEKİNER	INVESTIGATION OF FOOD SAFETY RISKS AND NUTRITIONAL ENDPOINTS OF ALTERNATIVE HAZELNUT SKIN PROTEIN	23
Issayev G.I. Ikapova I.S. Karimzhan T.M. Danebek A.B.	FORMATION OF STUDENTS' SCIENTIFIC LITERACY THROUGH THE STUDY OF DISEASE-RESISTANT PEAR CULTIVARS	25
Andja Lala, Brunilda Mëhilli, Venemin Gega, Behije Gollobërda, Brikena Duka	EMOTIONAL SUPPORT DURING CHILDBIRTH: A CASE STUDY ON MY PERSONAL EXPERIENCE IN A PRIVATE HOSPITAL IN ALBANIA	26
Rasha ABDULBARI Deniz UZUNOĞLU DOĞRUYOL Ayla ÖZER	PREPARATION AND IDENTIFICATION OF ALGINATE WOUND DRESSING/BIOFILM LOADED WITH SILVER NANOPARTICLES BIOSYNTHESIZED FROM AVOCADO (PERSEA AMERICANA) WASTE	27
Ozan ONAT Sude KARTAL Sevinç YEŞİLYURT	NANOPARTICLE AND ACCUMULATOR PLANTS	29
Egor Vasilievich Tumanik Nagornov I.V.	OPPORTUNITIES FOR USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN CLINICS	31
Issayev G. I. Ikapova I.S. Aldanbek D.S. Karimzhan T. M.	IMPROVING THE FUNCTIONAL LITERACY OF STUDENTS ON AI TECHNOLOGY IN TEACHING BIOLOGY	32
Ananda Majumdar	NAVIGATING SPIRITUAL LANDSCAPES: THE WOOING GROUP AND ITS INTERFAITH CONNECTIONS	33
Ferhat Atik	PSYCHOLOGY OF COMMUNICATION AND PSYCHOLOGICAL CODES OF WAR	34
Safiye SARİ	AN ANALYSIS OF 18TH CENTURY OTTOMAN WOMEN'S GARMENT FORMALITY THROUGH LEVNI'S MINIATURES	36
Muhammed Faruk YILDIRIM Halife ÇAĞLAR	EVALUATION OF ELECTROMAGNETIC RADIATION LEVELS IN AN EDUCATIONAL INSTITUTION FROM AN OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY PERSPECTIVE	38
Aslı ABDULVAHİTOĞLU Adnan ABDULVAHİTOĞLU	AN APPROACH TO DEVELOPING ACADEMIC ETHICS CULTURE IN TÜRKİYE: PRIORITIZATION OF SCIENTIFIC ETHICAL PRINCIPLES USING THE SWARA METHOD	40
Aslı ABDULVAHİTOĞLU Adnan ABDULVAHİTOĞLU	COMPARATIVE ANALYSIS OF ACADEMIC ETHICAL VIOLATIONS USING THE DEMATEL APPROACH	42
Emine DURDU HAKYEMEZ Nalan ARABACI	YETİŞKİNLİKTE ALGILANAN EBEVEYN KABUL- REDDİNİN OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÇOCUĞA SAHİP ANNELEİN ÇOCUK YETİŞTİRME STİLLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	44
Leila MEHDIZADEHTAPEH Gülşen GÖKŞEN Yasemin YILMAZER Mehmet ÖZBİ	INVESTIGATION OF NUTRITIONAL QUALITY PROPERTIES OF ALTERNATIVE HAZELNUT SKIN PROTEIN	46

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Pınar OBAKAN YERLİKA İsmail Hakkı TEKİNER		
Göksu DEMİR Leyla Firuze ARDA Emrah KOPARAN	A COMPARATIVE ANALYSIS OF REGIONAL LABOR MARKET INDICATORS: THE CASE OF AMASYA	48
Gürsan CİVELEK	RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION AND INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES EFFECTS ON ENVIRONMENTAL DEGRADATION: PANEL DATA ANALYSIS ON THE MINT COUNTRIES	50
Mesut ENGİN	MEVLEVI MUSICIANS AND THEIR CONTRIBUTIONS TO RELIGIOUS MUSIC	52
Egor Vasilyevich Tumanik Nagornov I.V.	OPPORTUNITIES FOR USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE CLINIC	53
Zekiye TAMER	CULTURAL STRUCTURE AND TOURISM IN CYPRUS: THE CASE OF KAPALI MARAŞ	54
Fatma DOĞAN Zekiye TAMER	AN EXAMINATION OF BOOK READING GROUPS AS AAN EVENT OF PUBLIC RELATIONS	55
Hazret TEKİN	BINARY ANGULAR PATTERN MODELING (BAPM) FOR ECG CLASSIFICATION	57
Reşat KARCIOĞLU Seyhan ÖZTÜRK	BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON INTEGRATED REPORTING	59
Reşat KARCIOĞLU Seyhan ÖZTÜRK	A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF PUBLICATIONS ON CREATIVE ACCOUNTING	61
Ömer Birkan YILMAZ İsmail TOZLU Samet Oğuzhan DOĞAN Şenol GÜRSOY	POUNDING EFFECT ON ADJACENT REINFORCED CONCRETE STRUCTURES AT DIFFERENT FOUNDATION LEVELS	63
Serhat AÇIL Veysel TİLEĞİ	DERİN ÖĞRENME TABANLI KONTEYNER HASAR TESPİTİ: YOLOv8 ve Faster R-CNN'nin PERFORMANS İNCELEMESİ	65
Erman YANIK	BLINDNESS, PROPHECY AND HEALING: THE MEANING, DISEASES AND CURES OF THE EYE IN ANCIENT MESOPOTAMIA	66
Adil BAYKASOĞLU Filiz ŞENYÜZLÜLER	A NOVEL MULTI-VARIABLE AXIOMATIC DESIGN MODEL WITH ASYMMETRIC LEG LENGTHS FOR PRE-OWNED LAPTOP SELECTION	68
Filiz ŞENYÜZLÜLER Adil BAYKASOĞLU	A WEIGHTED AXIOMATIC DESIGN FRAMEWORK FOR INTERVAL-BASED EVALUATION OF ELECTRIC VEHICLES	70
Nurşen KULAKAÇ Nilgün ULUTAŞDEMİR	DEBRIDEMENT APPROACH IN WOUND MANAGEMENT AND EVIDENCE-BASED PRACTICES	72
Nurşen KULAKAÇ Nilgün ULUTAŞDEMİR	INTEGRATING ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO CARDIAC SURGERY: FROM PREOPERATIVE PLANNING TO POSTOPERATIVE CARE	74
Hakan TİMUR	CRISIS MANAGEMENT IN HEALTHCARE INSTITUTIONS	76
Hakan TİMUR	PSYCHOLOGICAL RESILIENCE IN HEALTHCARE WORKERS	78
Birsen AÇIKEL	RUNWAY INCURSIONS AND CLOSE CALL EVENTS: RISK FACTORS AND PREVENTIVE COCKPIT ALERTING SYSTEMS	80

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Erdal AKPINAR Erman YÜKSELTÜRK	REORGANIZATION OF FIELDS AND BRANCHES IN VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION	81
Oğulcan EREN	THREE-DIMENSIONAL PRINTING OF HYDROGELS: PROCESSES, MATERIAL CHARACTERISTICS, AND RECENT ADVANCES	83
Batoul ALHAJ KHALAF Remziye Aysun KEPEKÇİ	PH SENSITIVE FILMS	85
Ayşe KAAL Remziye Aysun KEPEKÇİ	INVESTIGATION OF THE BIOLOGICAL ACTIVITY OF Arum dioscoridis PLANT EXTRACT	87
Nubar MAMMADOVA Ahmed Nuri KURŞUNLU Ersin GÜLER	INVESTIGATION OF THE USE OF WATER-SOLUBLE PILLAR[5]ARENES AS NEW PLANT GROWTH REGULATORS TO REDUCE THE HARMFUL EFFECTS OF PARAQUAT	89
Erhan ÇİLOĞLU	AGE ESTIMATION OF SCALDBACK (ARNOGLOSSUS KESSLERİ SCHMIDT, 1915) (PLEURONECTIFORMES: BOTHIDAE) ALONG THE WESTERN BLACK SEA COAST USING THE BHATTACHARYA METHOD	91
Mehmet Enes TAMBAĞ	THE POSITION OF THE TÜRKİYE TOURISM PROMOTION AND DEVELOPMENT AGENCY IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION AND ITS COMPARATIVE ANALYSIS	93
Zümrüt AKGÜN ŞAHİN Volkan KINA	RENAL TRACT INFECTIONS (UTI) AND NURSING CARE AFTER RENAL TRANSPLANTATION	95
Volkan KINA Zümrüt AKGÜN ŞAHİN	THE ROLE OF LIFESTYLE CHANGES IN THE MANAGEMENT OF PATIENTS UNDERGOING HEMODIALYSIS	96
Ayşe ALKAN Nuri Berk GÜNGÖR	EXAMINING THE LEADERSHIP STYLES OF PILATES INSTRUCTORS AND THE INSTRUCTOR-ATHLETE RELATIONSHIP ACCORDING TO DIFFERENT VARIABLES	97
Yiğit ŞENGÜL Nuri Berk GÜNGÖR	THE EFFECT OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL ACTIVITY ON PHYSICAL EDUCATION COURSE MOTIVATION	99
İrem SİRKECİ Ayşe Pınar YAĞCILAR Neslihan ÜSTÜNDAĞ OKUR	DESIGN AND EVALUATION OF SODIUM ALGINATE AND CARBOXYMETHYLCELLULOSE-BASED HYDROGELS CONTAINING CALCIUM BUTYRATE	101
Tacinur AKÇA	THE ROLE OF ECONOMIC POLICY UNCERTAINTY IN GOLD MARKETS	103
Memet ŞAHİN Arif SARIOĞLAN	AN APPLICATION OF FUZZY, INTUITIONISTIC FUZZY, NEUTROSOPHIC, AND NEUTROSOPHIC QUADRUPLE METRICS	104
Nahide Elif AŞCI KIYMAZ Betül GÜLGEÇ Hasan ALKAYA	OPTIMIZATION OF ADDITIVE FORMULATION TO IMPROVE PROCESS EFFICIENCY IN POLYPROPYLENE TAPE WEFT-YARN MANUFACTURING	106
Sabri KIZILTAN	THE POLITICAL INTEGRATION OF SEPARATIST ARMED MOVEMENTS AND PUBLIC CONSENT: A THEORETICAL FRAMEWORK AND THREE CASE STUDIES	108
Süleyman DİLCİOĞLU	İŞSİZLİK VE ATIL İŞSİZLİK ORANLARI	110
Nermin GÖKEL Emrah ŞAVRAN	REFLECTION OF ELT TEACHERS ON THE TÜRKİYE CENTURY EDUCATION MODEL	111

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Gülden TÜM		
Nermin GÖKEL Emrah ŞAVRAN Gülden TÜM	INTERACTIVE STRATEGIES ON STUDENTS' INTERCULTURAL COMPETENCE IN VIRTUAL LEARNING ENVIRONMENTS	113
Memet ŞAHİN	FUZZY SETS, INTUITIONISTIC FUZZY SETS, NEUTROSOPHIC SETS AND ITS SOME EXTENSIONS	115
Major Gheorghe Giurgiu Manole Cojocaru	THE GUT-BRAIN-SKIN AXIS IN ACNE: IMPACT OF POLENODERM	117
Əliyev Qoşqar Cəlal oğlu Leyla Azər qızı Qasımova Bəsti Oktay qızı	TARİX FƏLSƏFƏSİNİN HUMANİTAR ELMLƏR SİSTEMİNDƏ YERİ	118
Erdal AKPINAR Erman YÜKSELTÜRK	TEACHING METHODS FOR PROGRAMMING COURSES IN VOCATIONAL HIGH SCHOOLS IN TURKEY: A LITERATURE REVIEW	119
Ömer ÖZBİLEN Murat GENÇ	UPPER TRUNCATED RAMOS-LOUZADA DISTRIBUTION AND COMPREHENSIVE ANALYSIS	121
Aykut KÖKOĞLU Mehmet Feyzullah DURUM Mert ŞAHİN Erman AYDIN	RESEARCH AND DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE RAW MATERIAL USAGE ON ANGOP PRESCRIPTIONS IN CERAMIC TILES	123
Erdem KOCAKUŞAKLI	SURFACES CONSTRUCTED BY CONE ENVELOPES ASSOCIATED WITH THE PARALLEL TRANSPORT FRAME	125
Erdem KOCAKUŞAKLI	SURFACES FORMED BY CONE ENVELOPES ASSOCIATED WITH THE D-FRAME	126
Rümeysa KARS	THE OTTOMAN DYNASTY AND FOUNDATION CULTURE: ACCOUNTING FOR THE FOUNDATIONS ESTABLISHED BY AYŞE SULTAN, DAUGHTER OF MURAD III, AND HER HUSBAND GAZI İBRAHİM PASHA	127
Mohammad Sulaiman RAJAB İsmail TOZLU Şenol GÜRSOY	EFFECT OF COMMON FOUNDATIONS ON STRUCTURAL BEHAVIOUR IN ADJACENT BLOCKS	129
Serbay DÖNMEZ Levent Cenk KUMRUOĞLU Merve KARATAŞ	THE EFFECT OF CaCO_3 (CALCITE) ADDITION ON THE MECHANICAL PROPERTIES OF AEM-BASED RUBBER	131
Nahide Elif AŞCI KIYMAZ Betül GÜLGEÇ	DEVELOPMENT OF FLAME RETARDANT MASTERBATCH FOR USE OF ATH-FILLED POLYMERIC COMPOSITES IN CABLE AND IRRIGATION PIPE APPLICATIONS	133
Neslihan Gözde ORAL	ENERGY EFFICIENCY AWARENESS IN RESIDENTIAL BUILDINGS IN CYPRUS: AN EMPIRICAL ANALYSIS OF SUSTAINABLE BEHAVIORS, USER PREFERENCES, AND DESIGN PRINCIPLES	135
İrem SİRKECİ Mehmet Evren OKUR	TOTAL PARENTERAL NUTRITION USE IN PEDIATRICS: CURRENT APPROACHES AND ITS IMPORTANCE IN CLINICAL PRACTICE	137
Fuat KARAOVA Berkay YILMAZ Yusuf BALSEVER	BİR ISI POMPALI ÇAMAŞIR KURUTMA MAKİNESİNDE YENİLİKÇİ ISI DEĞİŞTİRİCİSİ KULLANIMI VE AKIŞ OPTİMİZASYONU İLE ENERJİ VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMA ÇALIŞMASI	139

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Fatih BUDAK Ceren Seda ÇİÇEK BUDAK	SOCIAL DETERMINANTS OF VACCINE HESITANCY: AN EVALUATION OF MANAGERIAL INTERVENTIONS	141
Fatih BUDAK Ceren Seda ÇİÇEK BUDAK	AN EVALUATION OF POST-EARTHQUAKE HEALTH SERVICES MANAGEMENT FROM THE PERSPECTIVE OF POLITICAL SCIENCE AND HEALTH MANAGEMENT	143
Nursena ÜNLÜ KUZU	DECISION-MAKING IN INFERIOR ALVEOLAR NERVE- RISK MANDIBULAR THIRD MOLARS: CORONECTOMY OR FULL EXTRACTION?	145
Taha ALSELWI	ARGEMMA: FINE-TUNING GEMMA FOR ARABIC	147
Hasan Hakan SUSAM Ahmad Abu Arra Eyüp ŞİŞMAN	EXPLORING MODEL SELECTION UNCERTAINTIES IN THE DEVELOPMENT OF IDF CURVES	149
Hasan Hakan SUSAM Ahmad Abu Arra Eyüp ŞİŞMAN	EVALUATION OF THE IMPACTS OF CLIMATE CHANGE ON IDF CURVES: THE CASE OF TRABZON	151
Aylin RAZLIKLİ Özge KARATAŞ Berkay ŞERAN Orkan AKKOYUN	DEVELOPMENT OF EFFECTIVE AND SUSTAINABLE FORMULATIONS FOR THE REMOVAL OF PESTICIDE RESIDUES ON FRUITS AND VEGETABLES	153
Aslı TİKTAŞ	SUSTAINABLE URBAN DRAINAGE SYSTEMS (SUDS) AS A RESPONSE TO CLIMATE-INDUCED FLOOD RISKS: ENGINEERING STRATEGIES	155
Aslı TİKTAŞ	ARTIFICIAL INTELLIGENCE APPLICATIONS IN SMART ENERGY MANAGEMENT: A REVIEW AND CASE ANALYSIS	157
Şeker DAĞ	INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF RESVERATROL ON BRAIN MITOCHONDRIA	158
Gamze Görgünay	A FORMAL ANALYSIS OF THE ‘ANIMAL STYLE’ TILES IN THE 16TH-CENTURY OTTOMAN İZNIK EVANI GROUP	160
Burcu YEŞİLBUDAK Şehmus FINDIK	A MATHEMATICAL ANALYTICAL MODEL IN APPLIED TOXICOLOGY	162
Tayyebbeh Setorg	A SYSTEMATIC ANALYSIS OF THE GOVERNING PRINCIPLES OF WOMEN’S INHERITANCE IN ISLAMIC JURISPRUDENCE: EXPLORING THE BALANCE BETWEEN INDIVIDUAL RIGHTS AND FAMILY STRUCTURES	163
Reyhan Dadaşova	A NATIONAL IDEAL IN THE POETRY OF AHMET JAVAD	164
Estefania Herrera Gordillo María Esther López Pérez Gloria Auristela Hernández Pérez	IDENTIDAD Y JUSTICIA MÁS ALLÁ DEL ESTADO: MATRIMONIO INDÍGENAS FRENTE AL DERECHO INTERNACIONAL PRIVADO	166
Zehra ECER	THE PATHOLOGIZATION OF EXISTENTIAL INQUIRY: HOW PRODUCTION PRESSURE MANIFESTS IN HEALTH MANAGEMENT	168
Desmawati Hombing, Roy Sianiar	ULOS AS A SYMBOL OF UNITY AND SOCIAL HARMONI: A SOCIOLOGICAL EXPLORATION OF BATAK CULTURAL VALUE	169
Dinh Hong Khoa Duong To Quoc Thai	THE ECONOMIC TRANSFORMATION OF COCHINCHINA FROM THE LATE 19th TO THE EARLY 20th CENTURY UNDER FRENCH COLONIAL RULE	170

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Hasan Saltuk DURAK Hakan Tahiri MUTLU	THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL CAPITAL AND WORK PRODUCTIVITY AMONG PUBLIC EMPLOYEES: THE MEDIATING ROLE OF INTRINSIC MOTIVATION	171
Hakan Tahiri MUTLU Hasan Saltuk DURAK	THE EVOLUTION OF ENERGY IMPORT DEPENDENCE IN THE EU-27: AN ANALYSIS OF IMPORT COMPOSITION, TIME TRENDS, AND STRUCTURAL BREAKS	173
Noorjan Mossawi	LEADERSHIP TRAINING FOR GIRLS IN UNDERPRIVILEGED AREAS	176
Memet ŞAHİN Tuğçe KÜÇÜKLER	FUZZY PARTIAL G-METRIC SPACES	177
Muhammet Naif BARUT Mesut ASLAN	THE IMPACT OF FINTECH INTEGRATION IN BANKING ON FINANCIAL PERFORMANCE AND RISK INDICATORS	179
Meral YAMAN Salih Paşa MEMİŞOĞLU	THE RELATIONSHIP BETWEEN SECONDARY SCHOOL TEACHERS' QUALITY OF WORK LIFE AND JOB SATISFACTION LEVELS	181
Kezban KILIÇ	TRAINING PRE-SERVICE TEACHERS IN BEHAVIOR MANAGEMENT TOWARD STRAY ANIMALS	183
Abdullahi, M.I. Usman, Z.N. Ndako N, Abdullahi M. K; Hussaini, I;	IMPLICATIONS AND ENVIRONMENTAL IMPACT OF ARTISANAL GOLD MINING ON LAND USE PATTERNS IN MINNA METROPOLIS, NIGER STATE	185
Yasemin ARSLAN HÜDAVERDİ Şule ARSLAN	ANALYSIS OF ANTIMICROBIAL ACTIVITY OF ROSEMARY EXTRACT PREPARED WITH HYDROGEN-RICH WATER ON STAPHYLOCOCCUS AUREUS	186
Hümeýra ÖZTÜRK	THREE RISĀLAS AND ONE THEME: AN EVALUATION OF IBN ABI 'L-DUNYĀ'S RISĀLAS ON ŞABR, RIDĀ, AND SHUKR	188
CEREN EDREMİT TUĞBA SİYAH MİRAY DİZEM YILMAZ	FENOMOLOJİK BİR YAKLAŞIMLA GÖRSEL YOKSUNLUK DENEYİMİ: DÜZCE KÜLTÜR MERKEZİ ÖRNEĞİ	190
Atiye Nur CANDAN Sefa LÖK	HEALING THROUGH MOVEMENT: THE EFFECT OF EXERCISE ON EMOTIONAL REGULATION AND SELF-PERCEPTION IN YOUTH AT RISK FOR MENTAL ILLNESS	192
Atiye Nur CANDAN Sefa LÖK	THE PROTECTIVE ROLE OF PHYSICAL ACTIVITY IN STRENGTHENING MENTAL WELL-BEING IN YOUTH: A PSYCHOSOCIAL RESILIENCE PERSPECTIVE	194
Nurullah YÜKSEL	AN OVERVIEW OF MACHINE LEARNING-BASED SURROGATE MODELING APPROACHES IN ENGINEERING DESIGN	196
Zeynep KAYA Murat ÇINAR	AN EXAMINATION OF THE COMPLIANCE OF NEWS PRODUCED BY THE ROBOT JOURNALIST AI NUNTİUM WITHIN THE CONTEXT OF NEW MEDIA WITH THE FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF JOURNALISM	198
Selim TAŞAR Mehmet ALAGÖZ	ENFLASYON VE DIŞ TİCARET AÇIĞI İLİŞKİSİNE BİR BAKIŞ: TÜRKİYE EKONOMİSİ (2015–2024)	200
Dilek VATANSEVER	ELECTROCHEMICAL ANALYSIS of PANI/Mn OXIDE ELECTRODE	202

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Ayten MEMMEDOVA Emil	KARABAĞ'DA KAPSAYICI REHABİLİTASYON MERKEZİNİN KURULMASI: OLANAKLAR VE SORUNLAR	204
Ayten MEMMEDOVA Emil	KARABAĞ'DA TARİHİ ESERLERİN GELİŞİMİ İÇİN KAPSAYICI MODEL: KARGABAZAR KERVANSARAY ÖRNEĞİ	206
Kübra ATAKUL Reci MESERİ	FAT AND PROTEIN COUNT IN TYPE 1 DIABETES	208
Merve KARATAŞ Abdulla SAKALLI Serbay DÖNMEZ	CALCULATION AND REDUCTION SCENARIOS OF CARBON FOOTPRINT IN A BUSINESS	210
İlknur KARS DURUKAN Yasemin ÖZTEKİN ÇİFTCİ	THEORETICAL INVESTIGATION OF THE MECHANICAL, VIBRATIONAL, AND THERMODYNAMIC PROPERTIES OF LiNaTe COMPOUND USING DFT	212
İlknur KARS DURUKAN Yasemin ÖZTEKİN ÇİFTCİ	STRUCTURAL, ELECTRONIC, AND OPTICAL PROPERTIES OF LiNaTe COMPOUND: A THEORETICAL STUDY USING VASP	214
Emel GÜÇLÜ CİHAN Nurten ÖZÇALKAP	THE ROLE OF MIDWIFERY AS A PREVENTIVE HEALTH DISCIPLINE AGAINST INCREASING CESAREAN SECTION RATES	216
Emel GÜÇLÜ CİHAN Nurten ÖZÇALKAP	THE EFFECTS OF HYPERTENSION ON WOMEN'S HEALTH	219
Selin DOĞAN İrem Nur KAZAN	PROBIOTICS: THE ROLE OF GUT-FRIENDLY MICROORGANISMS ON HUMAN HEALTH AND THEIR CURRENT APPLICATION AREAS	221
Əliyev Qoşqar Cəlal oğlu Səbuhi İbrahimov Talışinski Leyla Azər qızı	NAXÇIVANDA MÜXTƏLİF TİBB ELMLƏRİNİN YARANMA VƏ İNKİŞAF MƏRHƏLƏLƏRİ	223
Ayşe Betül BİLEN Kardelen KANDEMİR Burçe ÖZGENÇ ÖZÇAKIR Begüm PULAT Merve Nur POLATDEMİR Cansu DERTOP Aysu Yağcı	OCCUPATIONAL STRESS, WEIGHT MANAGEMENT, NUTRITIONAL KNOWLEDGE AND EMOTIONAL EATING BEHAVIOR IN HEALTH CARE WORKERS: A SINGLE-CENTER CROSS-SECTIONAL STUDY	225
Ömer Faruk GÜDER Aysel ERSOY	THE EFFECT OF B ADDITION TO 17-4 PH STAINLESS STEEL ON MICROSTRUCTURE	228
Yasemin ÖZTEKİN ÇİFTCİ İlknur KARS DURUKAN	MECHANICAL PROPERTIES OF THE YARI HEUSLER LiNaSe COMPOUND: PRESSURE EFFECT	230
Yasemin ÖZTEKİN ÇİFTCİ İlknur KARS DURUKAN	THE EFFECT OF PRESSURE ON THE OPTOELECTRONIC PROPERTIES OF LINASE COMPOUNDS	232
Hüseyin GÜNGÖR Bahar GEDİK Berkay Hakkı KANTAR	THE IMPACTS OF GLOBAL WARMING AND CLIMATE CHANGE ON MEDICINAL AND AROMATIC PLANTS	234
İrfan İNAN	GLOBAL SHEEP FARMING CARBON FOOTPRINT AND SUSTAINABLE PRODUCTION STRATEGIES	236

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

İrfan İNAN	THE ROLE OF AGROECOLOGY IN GLOBAL SHEEP FARMING: SUSTAINABILITY AND SOCIOECONOMIC PERSPECTIVES	238
Kaan Ramazan AÇIKGÖZ	AN EXAMINATION OF WEALTH AND CREDIT-DEBT LEVELS IN THE OTTOMAN PROVINCIAL SOCIETY DURING THE AGE OF CRISES: THE CASE OF KASTAMONU IN THE LIGHT OF PROBATE INVENTORIES (1750-1890)	240
Fatmanur SARITARLA Arzu UYANIK Mustafa YILMAZ	DEVELOPMENT OF A SMART BIOFILM BASED ON DEEP EUTECTIC SOLVENTS AND ITS APPLICATION IN MONITORING THE FRESHNESS OF CHICKEN MEAT	242
Erkan DUMAN Nesrin ÇAĞLAYAN DUMAN	ANALYSIS OF REPORTED CASES OF UVEITIS AS AN ADVERSE EVENT OF TUMOUR NECROSIS FACTOR INHIBITORS	243
Nur KILINÇ Mehmet KILINÇ	DYEING OF COTTON/PES FABRICS WITH RUBIA TINCTORUM USING MICROWAVE ENERGY AND INVESTIGATION OF COLOR PROPERTIES	245
Adila Mahmudova, Zumrud Mammadova	NATURAL QUINONES AS ELECTRON CARRIERS IN A LIVING CELL	247
Asmet Idris-gizi Ismayilkhanova	INTRODUCTION OF INTERNATIONAL ICT PRACTICES TO AZERBAIJAN'S EDUCATION SYSTEM	249
İbrahim GÜL	A SOLUTION PROPOSAL TO THE ISSUE OF MULTIPLE SALES PROMISES FOR THE SAME IMMOVABLE PROPERTY: NOTARIAL ANNOTATION	252
Berna AVCI ŞAHİN Özlem CANBOLAT	KNOWLEDGE LEVELS OF INTENSIVE CARE NURSES REGARDING INVASIVE ARTERIAL MONITORING AND ARTERIAL BLOOD GAS SAMPLING	254
Gülay EKİCİ Enver ESERLİ	SCHOOL IS BEAUTIFUL: AN EXAMPLE OF QUALITATIVE ANALYSIS OF THE COGNITIVE STRUCTURES OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS	256
Enver ESERLİ Gülay EKİCİ	CURRICULUM LITERACY IN EDUCATION:A QUALITATIVE ANALYSIS	258
Aydın YEŞİLYURT	A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ACADEMIC STUDIES ON SOFT POWER AND CULTURAL DIPLOMACY: EVIDENCE FROM THE SCOPUS DATABASE	260
Aydın YEŞİLYURT	GLOBAL VISIBILITY OF TURKISH TELEVISION DRAMAS IN ACADEMIC RESEARCH: A BIBLIOMETRIC MAPPING USING VOSVIEWER	262
Serdar ŞAHİN Hakan AYDIN	INFLUENCE OF MATERIAL SELECTION ON THE WEAR BEHAVIOR OF GLASS CRUSHING BLADES	264
Rukiye BAYRAM	EXAMINGING SOCIAL POLICIES IN COMBATING POVERTY AND THE CULTURE OF POVERTY FROM A SOCIAL WORK PERSPEVTIVE	266
Eren DOĞAN Çağın BOLAT	INVESTIGATION OF DELAMINATION FORMATION CHARACTERISTICS OF AEROSPACE-GRADE LAMINATED COMPOSITES DURING ORTHOGONAL CUTTING IN ANSYS ENVIRONMENT	267
Meryem EVECEN Ömer ESEN	PROPOSING A NEW MODEL IN IDENTIFICATION OF RICE SPECIES	269

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Meryem EVECEN	SOME CHEMICAL COMPUTATION STUDIES ON CHALCONE DERIVATIVE C ₁₃ H ₉ XOS (X:OH, Br) COMPOUND	270
Ahmet YETKİN Mehmet ALAGÖZ	CHANGE IN INCOME DISTRIBUTION AND ITS COURSE IN TR52 (KONYA-KARAMAN) REGION	271
Pham The Hung	DEVELOPING A SCHOOL BEHAVIORAL CULTURE MODEL BASED ON CULTURAL VALUES FOR GENERAL EDUCATION STUDENTS	273
Pegah Ghorbanpour Elmira Azizi	INNOVATING TOURISM WITH AI: A COMPARATIVE STUDY OF SMART TRAVEL TOOLS ACROSS NATIONS	274
Elmira Azizi Pegah Ghorbanpour	FINTech AND FINANCIAL INCLUSION: A GLOBAL REVIEW OF EMPIRICAL EVIDENCE, MODERATING FACTORS, AND POLICY IMPLICATIONS	275
Sinan KIZILTOPRAK	THE USE OF PHENOMENOLOGY APPROACH IN MANAGEMENT AND ORGANIZATION STUDIES	276
Sinan KIZILTOPRAK	A STUDY TO RESEARCH THE ROLE OF DIFFERENT DISCIPLINES IN THE HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF STRATEGY	278
Hamit ÇAVUŞ	PROTECTION OF REGISTERED TRADEMARKS UNDER UNFAIR COMPETITION PROVISIONS IN INDUSTRIAL PROPERTY LAW	280
Hamit ÇAVUŞ	INVALIDITY OF THE MEDIATION CERTIFICATE IN LABOUR DISPUTES	282
Özlem KARABAĞ Zümrüt AKGÜN ŞAHİN	INTERVENTIONS IN PRESSURE ULSERS PREVENTION	284
Javıd Mammadlı	THE IMPACT OF CONTINUOUS IMPROVEMENT (KAIZEN) PRACTICES ON QUALITY MANAGEMENT IN HOSPITALS	286
Neşe Hayat AKSOY Caner ÖZTÜRK Erkan ÖZKAN Ramazan ARSLAN	EFFECTS OF DEXPANTHENOL ON HEPATOCELLULAR ANTIOXIDANT DEFENSE: AN EXPERIMENTAL PRELIMINARY EVALUATION	288
Cem AKIN Esra DOĞAN KENDİRCİ	TÜRKİYE'NİN MALİ YAPISINDA TÜTÜN ÜRÜNLERİ ÜZERİNDEKİ ÖTV'YE YÖNELİK DEĞERLENDİRME	290
Özkan ÖZGER	ACCESSORY OCCIPITAL SUTURE DETECTED INCIDENTALLY ON BRAIN TOMOGRAPHY AFTER HEAD TRAUMA	291
Cumhur MELCİK	BLACKOUT CIRCUIT DESIGN	293
Ahmet Bahadır CANSEVER Enes HASANOĞLU	A COMPUTATIONAL STUDY ON PRESSURE LOSS AND DESIGN OPTIMIZATION OF AIR TANKS CONNECTING TURBOCHARGER AND INTERCOOLER IN MARINE ENGINES	294
Mustafa ALALOUSH Nagihan ÖZTÜRK Barış Seçkin ARSLAN	SYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF NEW PHTHALOCYANINES CONTAINING 2- (METHYLTHIO)QUINOLINE GROUP	296
Nagihan ÖZTÜRK Mustafa ALALOUSH Maryam Chateen Jalal ALWINDI Kader YILDIRIM Fatma İrem GÜLER	INVESTIGATION OF THE PHOTOPHYSICOCHEMICAL PROPERTIES OF SOME PHTHALOCYANINE COMPOUNDS BASED ON 2- (METHYLTHIO)QUINOLINE	298

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Barış Seçkin ARSLAN		
Tayfur Süleyman KOÇ Yusuf AKARSU	FREE TRADE AGREEMENTS (FTAS) IN THE REVISION OF THE EU-TÜRKİYE CUSTOMS UNION: AN ASSESSMENT FROM TÜRKİYE'S PERSPECTIVE	300
Bahar Koca	THE FOUNDATIONS OF THE SOCIO-POLITICAL HIERARCHY IN FĀRĀBĪ'S POLITICAL PHILOSOPHY	303
Abdul Razzak KHATIB	AUTONOMOUS PICK AND PLACE IN INDUSTRIAL ROBOTS	305
Kübranınur YILMAZ Şule ECEVİT ALPAR	HEMŞİRELERDE BEYİN SİSİ VE BAKIM DAVRANIŞLARI	306
Muhterem Çağdaş ABAY	INCOME DISTRIBUTION AND ECONOMIC POLICIES IN THE CONTEXT OF THE PASINETTI INDEX	308
Muhterem Çağdaş ABAY	THE CRISIS OF NEO-LIBERALISM AND THE POLITICAL ECONOMY OF THE ALTERNATIVE RIGHT	310
Ali Berk DEMİR	EXPLORING PFAS-FREE ALTERNATIVES FOR SAFER NONWOVEN TEXTILES	312
Kübra GÖLELİ Fatih KUTLU	SDSS-100K: K-NN GRAF TEMELLİ YEREL YAPI TEMSİLİYLE SINIFLANDIRMA	313
Vildan ÜSTÜN	THE CHANGE IN CONSUMPTION BEHAVIOR OF THREE GENERATIONS OF PARENTS FOR THEIR CHILDREN	317
Dönüş GENÇER Zeynep BAYRAMOĞLU	HOST RANGE AND PATHOGENICITY OF SPODOPTERA EXIGUA NUCLEOPOLYHEDROVIRUS ISOLATES FROM TÜRKİYE	319
Dilan BAYRAM Nursena Ünlü KUZU	RESTORATIONS OF PEG LATERAL TEETH WITH DIRECT COMPOSITE RESIN VENEERS: CASE REPORT	321
Emine Nida HANBAY Engin AVCI	COMPARATIVE EVALUATION OF LLAMA 3 AND GEMMA MODELS IN A RAG-BASED ENTERPRISE CHATBOT SYSTEM	323
Merve Süheyla DEMİR Ayşegül TOY	FINANCIAL LITERACY AND DIGITALIZATION AMONG WOMEN ENTREPRENEURS	325
Ebru DANIŞIK Türkan Nihan HACİÖMEROĞLU	ILLUSION TECHNIQUES AND THE TRANSFORMATION OF SPACE PERCEPTION IN RENAISSANCE WALL PAINTINGS	327
Ezgi YILMAZ	DIGITAL RESTORATION OF ESMA SULTAN PAVILION: AI-DRIVEN STRUCTURAL HEALTH ASSESSMENT FOR CULTURAL HERITAGE MANAGEMENT	329
Selin DOĞAN Kübra HUNU	FROM TRADITION TO BIOTECHNOLOGY: THE SCIENTIFIC BASIS FOR KURUT'S PROBIOTIC, ANTIMICROBIAL, AND ANTIBIOTIC-LIKE EFFECTS	330
Aysu CANGOZ Emre ORMAN	ONE-DIMENSIONAL INVESTIGATION OF COOLING SYSTEM ARCHITECTURES IN HEAVY-DUTY DIESEL POWERPACKS	332
Şule ARSLAN Esrannur Demir	JİMNASTİK YAPAN ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNİN BESLENME BİLGİ DÜZEYİ İLE PAKETLİ ÜRÜN TÜKETİM SIKLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	334
Hasibul Hasan, Sathi Akter, Saif Uddin Rashed	ASSOCIATION BETWEEN VACCINATION AND CHILDHOOD MALNUTRITION IN BANGLADESH: EVIDENCE FROM BDHS	336
Sathi Akter, Ayub Ali	ASSOCIATION BETWEEN MALNUTRITION AND COMMON CHILDHOOD ILLNESSES AMONG UNDER-	337

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

	FIVE CHILDREN IN BANGLADESH: EVIDENCE FROM BDHS 2017–18	
Melisa IŞIN İlker KÖPRÜ Salih Hakan YETGİN	EFFECT OF Micro- and Nano-Al(OH) ₃ ON FLAME RETARDANCY AND PHYSICAL PROPERTIES OF EPDM RUBBER	338
Ali ÖTELEŞ İlker KÖPRÜ Salih Hakan YETGİN	EFFECT OF MIXING RATIO ON RHEOLOGICAL AND HARDNESS PROPERTIES OF EPDM/SBR RUBBER BLENDS	340
Sıla ÇÖKELEKOĞLU Mehmet GÜNEY	EXAMINING THE EFFECT OF EARLY LITERACY AND EMOTION REGULATION SKILLS ON COMMUNICATION SKILLS	342
Mehmet GÜNEY Gülen BARAN	AN INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN COGNITIVE FUSION AND MINDFULNESS LEVELS AMONG HEALTH SCIENCES STUDENTS	344
Demet ÜNALMIŞ AYKAR	THALAMIC AND SUBNUCLEI VOLUME CHANGES ACROSS AGE AND SEX	346
Halil KARKA Hüseyin KAYGIN	THE TRANSFORMATIVE ROLE OF POETRY IN OLDER ADULT EDUCATION: AN ASSESSMENT IN LIGHT OF LLL POLICIES IN EUROPE	348
Elif SIMSEK	THE NARRATIVE OF IDENTITY IN RELATION TO POWER IN GRAMSCIAN AND HABERMASIAN INTERNATIONAL RELATIONS THEORIES	350
Seren DOĞAR Ramazan GÜRBÜZ	SOIL-FRIENDLY WEED MANAGEMENT	352
Seren DOĞAR	SOIL WEED SEED BANKS AND THEIR MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE AGRICULTURE	354
Sadık ARSLAN	CONTEMPORARY PRACTICES IN MOSAIC ART	356
Erdal KURTOĞLU	AGE AND SEX RELATED VARIATIONS IN HIPPOCAMPAL AND WHITE/GREY MATTER VOLUMES IN ADULTS	358
Ummühani USLU	NORVEÇ’TE SOSYAL HİZMET/SOSYAL ÇALIŞMA	360
Suat CANOĞLU	A STUDY ON THE PRODUCTION OF NANOFIBERS BASED ON OLIVE LEAF AND ROSEMARY PLANTS	361
Sibel BİLGİÇ KARA Fatih BUCAK	KM PAPER FACTORY COGENERATION UNIT INVESTIGATION OF WATER SAVING OPPORTUNITIES AT THE WATER TREATMENT PLANT	363
Sibel BİLGİÇ KARA Sibel BİLGİÇ KARA	RESEARCH ON THE PRODUCTION OF HIGH- STRENGTH BASE BOARDS AND THEIR EVALUATION IN THE SHOE INDUSTRY	365
Batın DEMİRCAN Tuğçe YAREN Sabri BIÇAKÇI Ersin AKYÜZ	THERMAL ANALYSIS OF A WAVE CHANNEL HYDRAULIC CYLINDER SYSTEM BASED ON SENSOR AND INFRARED IMAGING MEASUREMENTS	367
İrem TÜRKYILMAZ	THE OPINIONS OF PRIMARY AND SECONDARY CARE PHYSICIANS ON THE USE ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) SUPPORTED APPLICATIONS FOR PREPARTICIPATION SPORTS EVALUATION OF CHILDREN	369

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Laleş USLU AZARAK	SOME CEREMONIAL DRINKING VESSELS AND THEIR FUNCTIONS FROM THE ASSYRIAN TRADING COLONIAL ERA	371
Ebru ÖZTÜRK ÇOPUR Fatma KARASU	CLIMATE CHANGE AND REPRODUCTIVE HEALTH FROM A PUBLIC HEALTH PERSPECTIVE	372
Oktay DARCAN Seval Sevgi KIRDAR	FARKLI MEVSİMLERDE ÜRETİLEN GELENEKSEL KARABURUN KOPANİSTİ PEYNİRİNİN ÜRETİM TEKNOLOJİSİ	374
Seval Sevgi KIRDAR	PRODUCTION TECHNOLOGY OF TRADITIONAL KARABURUN KOPANISTI CHEESE PRODUCED IN DIFFERENT SEASONS	376
Hatice Esra MESÇİOĞLU	A GENERAL VIEW OF ETHICAL CRITICISM: MORALISM VERSUS AUTONOMISM	378
Hatice Esra MESÇİOĞLU	MAGIC AND LOVE IN RENAISSANCE: A COMPARATIVE READING OF FERNANDO DE ROJAS'S LA CELESTINA AND LOPE DE VEGA'S THE KNIGHT FROM OLMEDA	379
Sinem YELES KARAMAN	DISINFORMATION IN CLIMATE CHANGE JOURNALISM: ETHICAL CHALLENGES AND THE ROLE OF VERIFICATION	381
Elif ÇELİKKARDEŞ Berkay SÖZÜDOĞRU Hande Özge ÜSTÜN Burak ÖZKAL	AN EXPERIMENTAL RESEARCH ON THE POTENTIAL USE OF CERAMIC FILTER-PRESS SLUDGE IN INDUSTRIAL GLAZE FORMULATION AS ADDITIVE	382
Hande Özge ÜSTÜN Elif ÇELİKKARDEŞ Berkay SÖZÜDOĞRU Burak ÖZKAL	FACTORS INFLUENCING THE FORMATION OF DEPTH PERCEPTION IN GRAPHIC DESIGN	383
Avlaev Orif Umirovich	PROBLEMS OF STUDYING THE SOCIAL INTELLIGENCE OF PERSONALITY	385
Khudayberdiyev Oybek Gafurovich	THE IMPACT OF VIRTUAL DEPENDENCE ON HUMAN PSYCHOLOGY	386
Meylieva Mutabar Sayfullayevna	THE IMPORTANCE OF MODERN TECHNOLOGIES IN BUSINESS DEVELOPMENT	387
Mirkosimova Khulkar Mirobidovna	PSYCHOLOGICAL DETERMINANTS OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS	388
Mirzarakhimova Gulnora Ikromovna	DYNAMICS OF INTELLIGENCE OF LOW-SPEECH ADOLESCENTS	389
Wissal ZIDAOU Mohamed BOUKHEROUK	SOLIDARITY TOURISM: A REAL SUSTAINABLE RESPONSE TO SEISMIC DISASTERS IN AL HAOUZ PROVINCE?	390
Voroneanu-Popa Rareş-Vasile Richard Constaninescu	WHY ARE NOSOCOMIAL INFECTIONS A CHALLENGE FOR THE LEGAL WORLD?	391
Joseph Chisom Okoye	USE OF LASER FOR WEED CONTROL IN AGRICULTURE: A REVIEW	392
Umar Muhammad BURWA Rabi'u MUHAMMAD	EMBRACING ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL CONNECTIVITY FOR MANAGING ODL AND TEACHING LEARNING RESOURCES IN NIGERIAN SECONDARY SCHOOLS	393
Omaima BOUDAIA, Zineb SEKKOUT, Kaouthar ELBIRGUI, Najat	TOXICOLOGICAL EVALUATION OF FLAVONOID EXTRACTS FROM SMYRNIUM OLUSATRUM:	394

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ELAMRANI, Driss RADALLAH and Amal EL HAMSAS EL YOUNBI	INSIGHTS FROM IN VITRO AND IN VIVO ASSESSMENTS	
Faisal Nazir	PRODUCTION AND CHARACTERIZATION OF CARBON NANOTUBES FROM BIOCHAR UNDER MICROWAVE IRRADIATION	395
Kharisma Nur Sakinah Salsabila Dimas Jaya Tri Samudra	THE DYNAMICS OF THE DEVELOPMENT OF THE ISLAMIC FINANCE INDUSTRY AND THE URGENCY OF INNOVATION IN FACING TECHNOLOGICAL DISRUPTION IN THE GLOBAL AND REGIONAL ERA	396
Ayesha Zulfiqar Farhana Naz Maryam Usman	SUSTAINABLE RETAIL ENVIRONMENTS: A DESIGN- BASED EXPLORATION OF ZERO-WASTE GROCERY STORES	397
Sobia Liaqat, Dr. Anam Khan, Umm Eman Syed, Neelam Bibi, Dr. Saba Ghayas, Anam Yousaf	MODERATING ROLE OF SELF-CONCEPT CLARITY BETWEEN CELEBRITY WORSHIP AND DESIRE FOR FAME AMONG YOUNG ADULTS	398
Fedwa BEGHADADI and El- Hadj DRICHE	BIOLOGICAL CONTROL OF PHYTOPATHOGENS USING SAHARAN ACTINOBACTERIA: A STEP TOWARDS SUSTAINABLE AGRICULTURE	399
Rizwan Ullah Khan Ayesha Abbas	IMPACT OF MUSIC LISTENING HABITS ON EMOTION REGULATION AND RUMINATION AMONG YOUNG ADULTS	400
S.Lakshmi	TOWARDS A SUSTAINABLE AGRICULTURAL REVOLUTION WITH COGNITIVE SYSTEMS	401
Noorjan Mossawi	LEADERSHIP TRAINING FOR GIRLS IN UNDERPRIVILEGED AREAS	402
Maruf Hasan, Nishat Hawlater, Tareq Rashid., and Mizanur Rahman	EFFECTS OF COVID-19 ON THE SHELLFISH INDUSTRY OF BANGLADESH	403
R.Sriarasuvasan, K.Vaishnavi, S.Rubinthara	MEDICATION ERRORS AND PATIENT SAFETY	404
Saliu, M. R; Kaka, F; Usman, Z.N.; Hussaini, I	LECTURERS' AWARENESS AND ATTITUDE TOWARDS UTILIZATION OF E-LEARNING FOR INSTRUCTIONAL DELIVERY IN COLLEGES OF EDUCATION IN NIGER STATE	405
Nuzhat Tabassum Muniza, Nahid Mahmud, Rafiya Raidah	SEASONAL VARIATION AND ASSESSMENT OF HEAVY METAL CONTAMINATION IN AGRICULTURAL SOILS TO MONGLA EXPORT PROCESSING ZONE (MEPZ), BANGLADESH	406
Alexander PLAKIDA SergiyBOGATSKY	COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE PHENOTYPE OF PATIENTS WITH HYPOGONADISM IN THE AGE ASPECT	407
EL BRAHIMI Rajae, BARI Amina	STUDY OF THE CHEMICAL COMPOSITION AND ANTIOXIDANT AND ANTIMICROBIAL ACTIVITIES OF THE ESSENTIAL OIL OF THE AERIAL PART OF THYMUS ZYGIS FROM MOROCCO	408
R Kishore, K Vaishnavi, S Meenatchi, V.keerthana	GREEN SYNTHESIS OF SILVER NANOPARTICLES USING EXTRACTS OF MIKANIA CORODA LEAVES AND EVALUATION OF THEIR ANTIOXIDANT AND ANTIMICROBIAL PROPERTIES	409

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Coulibaly Madoussou, Younes Essmlali, Zahouily Mohamed	VALORIZATION OF ROCK PHOSPHATE AND ORGANIC WASTE THROUGH COMPOSTING : AN ASSESSMENT OF ITS MATURITY FOR SUSTANAIBLE APPLICATION IN AGRICULTURE	410
Jael Hephzibah Simon	IMPROVING ALGORITHM FOR LIVER CANCER PREDICTION SYSTEM	
Estefania Herrera Gordillo María Esther López Pérez Gloria Auristela Hernández Pérez	IDENTITY AND JUSTICE BEYOND THE STATE: INDIGENOUS MARRIAGE VERSUS PRIVATE INTERNATIONAL LAW	412
Mutiara Juwita, Anius Kalolik	THE MEANING OF BRIDEWEALTH (BÖWÖ) IN NIAS WEDDING TRADITIONS	414
Francisco VARELA Mário A. ANTÃO Nuno BAPTISTA	DETERMINANTS OF SMEs' CAPITAL STRUCTURE IN THE INFRASTRUCTURE CONSTRUCTION SECTOR IN PORTUGAL – INFLUENCE OF THE PANDEMIC CRISIS	415
Eduardo FORSTHOFER Mário A. ANTÃO Nuno BAPTISTA	CORPORATE VALUATION: A CASE STUDY OF SUZANO S.A.	416
Mutiara Juwita, Anius Kalolik	CHRISTIAN LEADERSHIP MODELS IN THE PERSPECTIVE OF SERVICE AND TRANSFORMATION: A THEOLOGICAL AND PRACTICAL APPROACH	417
Arezoo Alimohammadi, Rahim Azari, Fatemeh Dezhgard, Alireza Bakhtiyari, Saeed Aeenehvand	A COMPREHENSIVE QUALITY ASSESSMENT AND ADULTERATION SCREENING OF RAW MILK FROM LOCAL DAIRIES IN SHIRAZ, IRAN	418
Ismail S. Abalharith, Mohammad Ahsan	SILENT STEPS AND SPLIT ATTENTION: A CROSS- SECTIONAL QUANTITATIVE STUDY OF HOW MOBILE PHONE USE AND NOISE-CANCELING HEADPHONES INFLUENCE GAIT BEHAVIOR IN HEALTHY YOUNG ADULTS	419
Saima Shaheen Nabila Sher	THYROID HORMONE LEVELS AND THEIR ASSOCIATION WITH PLASMA ZINC LEVELS AMONG ADOLESCENT AFGHAN REFUGEES; A CROSS- SECTIONAL STUDY	420
Irina Kopytich Irina Lyubanets	LEGEND AS A LINGUISTIC AND CULTURAL PHENOMENON (based on legends of Belarusian castles)	422
Manjunatha E	DIFFERENCES IN HYDRATION LEVELS AND BODY MASS INDEX AND AEROBIC PERFORMANCE IN PHYSICAL EDUCATION TRAINEES DURING SUMMER	423
Yusthina Hardiyati Ndolu, Stephany Brigitha Sopacua	BUILDING AWARENESS OF SUSTAINABLE EDUCATION THROUGH TECHNOLOGICAL INNOVATION IN THE DIGITAL ERA	424
Desmawati Hombing, Roy Sianiar	ULOS AS A SYMBOL OF UNITY AND SOCIAL HARMONI: A SOCIOLOGICAL EXLORATION OF BATAK CULTURAL VALUE	425
Fahim Shahriar, Paris Chakma, Sampurna Chakma	BARRIERS TO EQUITABLE HEALTHCARE IN REMOTE AREAS OF BANGLADESH: A STUDY OF NANIYARCHAR IN THE CHITTAGONG HILL TRACTS	426
Otse Moses Okpekwu Umoru Rapheal Sunday Peter Anyanwu C.	ASSESSMENT OF THE EFFECTS OF SPORTS BETTING ON THE ACADEMIC AND SOCIAL WELL-BEING OF STUDENTS AT FEDERAL COLLEGE OF AGRICULTURE, MOOR PLANATAION, IBADAN, OYO STATE, NIGERIA	427

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Beena Zehra, Tahira Ayaz, Rajkumar Deewani, Farman Ahmed	A SUSTAINABLE APPROACH TO RECYCLE SKIN FLESHING WASTE FROM PAKISTANI TANNERIES INTO FATLIQUOR	428
Musabbir Hossain Shoun	ESTIMATION OF VARIABILITY AND IDENTIFICATION OF SUPERIOR GENOTYPES IN SODIUM AZIDE (SA)-INDUCED RICE MUTANTS (M3)	429
Adrita Noumi Arshi, Baishakhi Mistry, Kazi Mohammed Didarul Islam, Emdadul Islam	EXTRACTION, PARTIAL PURIFICATION OF PAPAIN ENZYME FROM PAPAYA (CARICA PAPAYA L.) AND EVALUATION OF MEAT TENDERIZING EFFECT	430
Violla Makhzoum Lara Al-Janoun	THE ROLE OF UNIVERSITY CURRICULA IN FOSTERING LIFELONG LEARNING SKILLS AMONG STUDENTS	431
Sareh Larijani Tayebe Setorg	A SYSTEMATIC ANALYSIS OF THE PRINCIPLES GOVERNING WIFE-INITIATED DIVORCE IN ISLAMIC JURISPRUDENCE: BALANCING INDIVIDUAL RIGHTS AND FAMILY STRUCTURES	432
V.Ranjani, R. Srinivasan, R. Devi	GOLD NANOPARTICLES: SYNTHESIS, APPLICATION IN COLON CANCER THERAPY AND NEW APPROACHES	433
K.R.Padma K.R.Don	EXPLORING THE DETRIMENTAL IMPACTS OF EXOTIC TITHONIA DIVERSIFOLIA AND POTENTIAL PHARMACEUTICAL BENEFITS	434
Amit Joshi Reigell Hevbrani Evan Sinaga Joseph Daniel Chandra Jayson Bryce Wijaya	FROM CASINOS TO CARBON NEUTRALITY: THE RESILIENCE OF MONACO'S LUXURY-DRIVEN ECONOMY	435
Manju Singh, Gaurav, Praveen Kumar Gaur, Vijay Kumar	MULTI-TARGETED POLYPHENOL THERAPY FOR MITIGATING OXIDATIVE AND INFLAMMATORY STRESS IN ANTIFUNGAL TREATMENTS	436
Deepali Tomar	AN ASSESSMENT OF ENTREPRENEURIAL PERFORMANCE- A CASE OF UTTARAKHAND'S MICRO ENTERPRISES	437
Malvina Hysa Dori Risilia	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN THE GARMENT MANUFACTURING SECTOR	438
Seda GÜNAYDIN	INFLUENCE OF PRETREATMENTS AND MICROWAVE POWER ON GREENHOUSE GAS EMISSIONS FROM MANGO DRYING PROCESS	439
Zeeshan Asghar	COMPARATIVE ANALYSIS OF EXACT AND FDM SOLUTIONS WITH ERROR ANALYSIS FOR THERMAL TRANSPORT OF COPPER-BLOOD NANOFLUID IN ARTERIES WITH STENOSIS AND THROMBOSIS	441
Rajaa Diany, Mohammed Salah, Abdessamad Tounsi	PORPHYRIN-BASED SOLAR HARVESTING: QUANTUM MODELLING AND IMPEDANCE SPECTROSCOPY STUDY FOR DSSC	442
Thai Cong Dan Thai Phan Bao Han	VIETNAMESE EFL STUDENTS' PERCEPTIONS OF BRITISH-AMERICAN CULTURE THROUGH A CULTURAL STUDIES COURSE	443
Gbenga F. Akomolafe	ROLE OF CLIMATE IN THE DISTRIBUTION OF A WOODY ENCROACHER IN MONTANE GRASSLANDS OF SOUTHERN AFRICA	444
JAYAKUMAR. S	AI DRIVEN SUPERBRAKE SYSTEM	445

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Ahmed Attahiru, Ahmed Musa Ahmed and Bashir Attahiru	PHYTOCHEMICALS WITH ANTI-INFLAMMATORY POTENTIAL: FOCUS ON MEDICINAL PLANTS	446
Mrajji Ouahiba	RENEWABLE AND RECYCLABLE INSULATION PRODUCTS	447
Fatima Zahra BOUCHACHI Mohamed CHAHBOUNE	FACTORS OF PAIN AND PAIN INTERFERENCE IN PATIENTS TREATED BY HEMODIALYSIS	448
Syeda Sabika Zahra Naqvi, Syed Mohsan Raza Shah, Farooq Ahmad, Kainat Fatima, Saira Malik	EVALUATING THE STRUCTURAL AND FUNCTIONAL TRAITS OF VARIOUS PEARL MILLET GERMPLASM UNDER THE ENVIRONMENTAL CONDITIONS IN DERA GHAZI KHAN, PUNJAB, PAKISTAN	449
A. B. Aben M. Kh. Hinizov	COMPARING MACHINE LEARNING MODELS IN DIABETES DETECTION	450
Eva HABIŇÁKOVÁ	THE REFLECTION OF MIGRATION PHENOMENON IN NEWSPAPERS	451
Dorcas Bot Mwanta	INFLUENCE OF TEACHERS' PROFESSIONALISM ON CLASSROOM INSTRUCTION AND STUDENTS' MATHEMATICS ACHIEVEMENTS IN JOS NORTH, PLATEAU STATE, NIGERIA	452
Zainib Razzaq Samreen Gul Khan Kiran Aftab Fozia Anjum Mehr un Nisa	UNRAVELLING THE ANTICONVULSANT POTENTIAL OF 1,3,4-OXADIAZOLE-CARBAMOTHIOATES: SYNTHESIS, IN VIVO SCREENING, ELECTROPHYSIOLOGICAL VALIDATION AND MOLECULAR DOCKING STUDIES	453
RAHHOU Abd Elaziz	SYNTHESIS AND CATALYTIC PROPERTIES OF WATER-SOLUBLE SCHIFF BASE COMPLEXES OF TRANSITION METALS	454
Sanjana Singh, Sandeepan Saha, Subhojit Chattaraj, Sandip Sarkar	EFFECT OF GLOBALIZATION FOR DISORGANIZED WORKFORCE WORKING IN THE CONSTRUCTION ZONE	455
Raunak Sengupta, Rajibul Islam,. Tahidul Islam, Sandeepan Saha, Sumit Kumar Biswas	STUDY ON CALIFORNIA BEARING RATIO PROPERTIES WITH VARIATION IN MOISTURE CONTENT OF AN ALLUVIAL SUBGRADE	456
Agwu, Ani Ekwe and Enyenihi, Glory Eddy	CARCASS CHARACTERISTICS OF BROILER CHICKENS FED SUN-DRIED YAM PEEL MEAL AS A SUBSTITUTE FOR MAIZE MEAL	457
Nouzha Baki Senhaji, Houda EL Yacoubi, Atmane Rochdi	HARNESSING MARINE BIOACTIVES FOR SUSTAINABLE ANTIFUNGAL STRATEGIES IN AGRICULTURE	458
Daniela Alejandro de la Cruz María Guadalupe Hernández Cuba Gloria Auristela Hernández Pérez	CHILD PROTECTION THROUGH INTERNATIONAL ADOPTION	459
Yusthina Hardiyati Ndolu, Stephany Brigitha Sopacua	BUILDING AWARENESS OF SUSTAINABLE EDUCATION THROUGH TECHNOLOGICAL INNOVATION IN THE DIGITAL ERA	461
Ángela Montserrat David Castro María Fernanda Jiménez Ramos Auristela Hernández Pérez	CHILDREN AT RISK: THE DARK SIDE OF INTERNATIONAL ADOPTION INFANCIAS EN RIESGO: EL LADO OSCURO DE LA ADOPCIÓN INTERNACIONAL	462

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Agnesë Ibrahim Qëndresë Ibrahim	INTEGRATING STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT AND KNOWLEDGE MANAGEMENT: A PATHWAY TO ENHANCED ORGANIZATIONAL PERFORMANCE	464
Chorouk BOUSBAA Mohamed BOUKHEROUK	BOUTIQUE HOTELS, INFORMALITY AND INNOVATION DYNAMICS, CASE STUDY OF MARRAKECH RIADS	465
Beena Zehra Tahira Ayaz Rajkumar Dewani	REUSE OF SKIN FLESHING WASTE FROM PAKISTANI TANNERIES INTO A RETANNING AGENT	466
Duong To Quoc Thai Ho Son Dai Tran Duy E	THE REGROUPING AND TROOP MOVEMENT ACTIVITIES IN THE COCHINCHINA REGION TO THE NORTH OF THE 17TH PARALLEL	467
Ba Kadiata, EL Khalfi Bouchra , Elmakssoudi Abdelhakim and Soukri Abdelaziz	PROTECTIVE PROPERTIES OF A SPECIES FROM THE EUPHORBIACEAE FAMILY AGAINST INDUCED STRESS IN EUKARYOTIC CELLS	468
Cohleen Belle H. Valiente Sidney Jian G. Villegas Ariel M. Larobis Vinn Marco S. Miguel Aldwin T. Miranda	CULTURAL AWARENESS AS DETERMINANT OF ACADEMIC LIFE SATISFACTION AMONG COLLEGE STUDENTS	469
Jesús Arley Romero Palomeque Gloria Auristela Hernández Pérez	LA HERENCIA INTERNACIONAL EN EL DERECHO INTERNACIONAL PRIVADO INTERNATIONAL INHERITANCE IN PRIVATE INTERNATIONAL LAW	471
Dinh Hong Khoa Duong To Quoc Thai	THE IMPACT OF INDUSTRIALIZATION AND COMMERCE ON THE FORMATION OF NEW SOCIAL CLASSES IN COLONIAL COCHINCHINA (1880-1930)	473
Guillermo de la Cruz Hernández Elizabeth Landero Correa Gloria Auristela Hernández Pérez	BETWEEN WAR AND OBLIVION: THE FAILURE OF INTERNATIONAL LAW IN THE FACE OF THE HUMANITARIAN CRISIS IN GAZA	474
Margarita Razvodovskaya Irina Kopytich	COLOR TERM FORMATION IN ULYSSES AND FINNEGANS WAKE: MULTILINGUAL ETYMOLOGY AND SEMANTIC EXPANSION	476
Andrés Eduardo Ocaña Aguirre María Fernanda Suarez Cornelio Doctora en Derecho	LA SUCESIÓN TRANSNACIONAL: DESAFÍOS JURÍDICOS Y HUMANOS EN LA HERENCIA INTERNACIONAL	477
Adelina Trafimchyk	LEXICAL MEANS OF CREATING THE MAIN CHARACTER'S IMAGE IN GOTHIC NOVELS	479
Yusuf Ahmed Tijjani Usman Abdullahi	THE STRATEGIC FINANCIAL MANAGEMENT OF R&D INVESTMENT IN ORGANIC CHEMISTRY-BASED INDUSTRIES: EVIDENCE FROM THE PHARMACEUTICAL SECTOR	480
Hatice KARAKOÇ K. Esen KARACA ÇELİK	THE ROLE OF NEXT-GENERATION PROTEIN SOURCES IN NUTRITOON: SUSTAINABILITY, NUTRITIONAL VALUE, AND CONSUMER ACCEPTANCE	481
Memet ŞAHİN	FUZZY METRIC SPACES	483

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

David.G, Deepak.S ,Palanisamy.A ,Ravi.C , N Jayaramakani , R.Srinivasan	EXPANSION OF PHARMACIST ROLES IN PRIMARY HEALTHCARE SERVICES	485
Mariya Grigorovich, Anastasiya Gritz, Ekaterina Kaplinskaya	LEXICAL PECULIARITIES OF BELARUSIAN AND ENGLISH FAIRY TALES	486
Wissal ZIDAOU Mohamed BOUKHEROUK	SOLIDARITY TOURISM: A REAL SUSTAINABLE RESPONSE TO SEISMIC DISASTERS IN AL HAOUZ PROVINCE ?	488
Estefania Herrera Gordillo María Esther López Gloria Auristela Hernández Pérez	IDENTIDAD Y JUSTICIA MÁS ALLÁ DEL ESTADO: MATRIMONIO INDÍGENAS FRENTE AL DERECHO INTERNACIONAL PRIVADO	489
Mayrani Vazquez Perez María Fernanda Landero Hernandez Gloria Auristela Hernandez Pérez	INTERNATIONAL PROTECTION OF MIGRANTS AND REFUGEES: CHALLENGES AND ADVANCES IN THE INTERNATIONAL LEGAL FRAMEWORK	491
Valeria HERNÁNDEZ SANDOVAL Nisanyerly DE JESÚS VILCHEZ LÓPEZ	DIVIDED HUMAN RIGHTS: MIGRANT DOUBLE STANDARDS IN THE FACE OF DEPORTATIONS	493
Nadia Safira, Meisyifa Nur Nabila , Rian Satria Prayoga, Ratna Septiyanti, Mega Metalia	ANALYSIS OF THE CONTRIBUTION OF REGIONAL TAXES AND LEVIES TO THE ORIGINAL REGIONAL REVENUE OF LAMPUNG PROVINCE 2020-2024	495
Essuy K. A Pit'ay, Simon Nainggolan, Halim Wiryadinata	REVOLUTIONARY TECHNIQUES FOR ENHANCING EDUCATIONAL QUALITY THROUGH ADAPTIVE LEARNING IMPLEMENTATION	496
R. Kishore, K . Vaishnavi, S. Meenatchi, V. Keerthana	TARGERED PROTEIN DEGRADATION: THE NEXT WAVE IN DRUG MECHANISM	497
Rabbia Akhtar, Areeba Fatima and Shahnila Tariq	ACADEMIC STRESS, HEALTH ANXIETY AND FEAR OF CONTAMINATION IN MEDICAL STUDENTS	498
Midhat F. Desai, Firoj A. Tamboli, Priti S. Bhosale	EXPLORING OPUNTIA STRICTA MUCILAGE AS A BIO-BASED EXCIPIENT IN PHARMACEUTICAL DEVELOPMENT	499
Keerthana.V, Meenatchi.S,Kishore.R , Vaishnavi.K, R.Saravanan	GUAVA (PSIDIUM GUAJAVA L.): A GLORIOUS PLANT WITH CANCER PREVENTIVE AND THERAPEUTIC POTENTIAL	500
Keerthana.V, Meenatchi.S, Kishore.R , Vaishnavi.K, R.Saravanan	TELEPHARMACY AND DIGITAL HEALTH ECONOMICS	501
Anga Peter Inalegwu, Idris S.B. Bauchi	DESIGN AND IMPLEMENTATION OF A VIRTUAL CHEMISTRY LABORATORY: A CASE STUDY OF SELECT SECONDARY SCHOOLS IN ABUJA	502
Sabiha Nusrat	ANTIBIOTIC STEWARDSHIP IN CANCER CARE: CHALLENGES, STRATEGIES, AND FUTURE DIRECTIONS	503
Laiba Riaz, Muhammad Haseeb Ahmad	NUTRITIONAL, THERAPEUTIC POTENTIAL AND FUNCTIONAL APPLICATIONS OF MANGO KERNEL OIL	505

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Fahima NABI, Meriem CHEBAANI, BENDAHI fatiha	EVALUATION OF THE BACTERIOLOGICAL QUALITY AND HYGIENE OF FROZEN MEAT COMMERCIALY AVAILABLE IN ALGERIA	506
Edel Quinn D. Casis, Jona Jean M. Delos Santos, Mae Fritz Moranta, Abdullah P. Mangulayon, and Aldwin T. Miranda	THE INFLUENCE OF RELIGIOUS LITERACY ON STUDENTS' CAMPUS LIFE	507
Pooja Rasal, Gaurav Kasar	FISETIN: FROM DIETARY SOURCE TO THERAPEUTIC POSSIBILITIES	508
Iram Liaqat	HONEY EFFICACY AS INHIBITORY AGENT AGAINST MULTISPECIES BACTERIAL BIOFILM	509
Mohcin ELKHATIR, Chaymae GHAFLOULI, Bouchra LOUASTE, Abdelkarim ELKHATIR and Youssef ABOUSSALEH	DIETARY HABITS AND COGNITIVE PERFORMANCE IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS: A CROSS-SECTIONAL STUDY IN KHEMISSAT REGION IN MOROCCO	510
Most.Sherajam Munira Mitu, Mizanur Rahman, Mst. Dilshad Jahan Mohona, Indrani Sen, Nishat tasnim, Ouishorjo Rani Paul, Most.Humayara kabir	PROSPECT OF PROFITABILITY AND SOCIO-TECHNOLOGICAL STATUS OF BANANA PRODUCTION IN RAJSHAHI REGION IN BANGLADESH	511
Ina Sejdini Imelda Sejdini Ardita Todri	ENHANCING FINANCIAL INDICATORS FOR CLASSIFYING SME GROWTH IN ALBANIA: A DISCRIMINANT ANALYSIS	512
ACHUGAMONU Bede Uzoma, NWANKWO Alexius Ndudi & OMANKHANLEN Alexander Ehimare	FRAUD AND DEPOSIT MONEY BANKS' PERFORMANCE NEXUS IN NIGERIA	513
Anga Peter Inalegwu	DESIGN AND IMPLEMENTATION OF A VIRTUAL CHEMISTRY LABORATORY: A CASE STUDY OF SELECT SECONDARY SCHOOLS IN ABUJA	514
Israt Jahan Irin	ENHANCING SALT TOLERANCE IN FOXTAIL MILLET THROUGH ORGANIC INPUTS: A SOIL-PLANT-MICROBE INTERACTION PERSPECTIVE	515
Dragana Mekić, Đendi Vaštag, Gorana Mrđan, Borko Matijejić, Suzana Apostolov	APPLICATION OF THIN-LAYER CHROMATOGRAPHY IN THE ASSESSMENT OF LIPOPHILICITY OF ORTHO THIOCARBOHYDRAZONES	516
Oluwafemi Michael Adedire and Bukola Ojo Adediran	TOLERANCE OF MAIZE (Zea mays L.) TO BACTERIAL STREAK AS INFLUENCED BY SEED MORPHOLOGY AND GENOTYPIC VARIATION IN A NATURALLY INFECTED FIELD	517
Hasan Ali, Sagar Hossain, Abu Bakar Siddique, Abul Bashar Ripon Khalipha, Sujon Hossen	COMPUTATIONAL DRUG DESIGN OF COUMARIN AND ITS ANALOGUES AGAINST P53 FOR TREATMENT OF CANCER	518
Paul Philiemon Wambani Daniel Marcel	EVALUATING THE POTENTIAL AND CHALLENGES OF INTEGRATING SMART SYSTEMS AND THE INTERNET OF THINGS (IOT) WITH HOSPITALITY MANAGEMENT IN NIGERIA	519

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Saba Zubair, Zarish Patrus, Sadaf Naeem, Yousra Shafiq, Huma Ali	IMPACT OF ADOLESCENCE ANXIETY ON EDUCATION: ADAPTATION OF COPY-CAT PROGRAM FOR BETTER LEARNING	520
Baffa Bashari Ibrahim	QUALITATIVE PEDAGOGICAL FOR INCLUSIVE TEACHING TOWARDS POSITIVE DEVELOPMENT OF THE NIGERIAN CHILD	521
Fajlay Rabbi, Sourav Adhikary, Mihir Halder, S.M.Shamsul Alam	DIGITAL SCREEN EXPOSURE AND CHILDREN'S LEARNING OUTCOMES IN KHULNA, BANGLADESH	522
Shama Parveen, Vijay Kumar, Ayesha Siddiqui, Pooja Jain, Mohd. Aamir Mirza, Zeenat Iqbal	DEVELOPMENT AND EVALUATION OF A NANO LIPIDIC CARRIER-BASED TOPICAL GEL FOR THE MANAGEMENT OF PERIPHERAL NEUROPATHIC PAIN	523
Ioja Anca- Emilia Popescu C. Cristian	A DYNAMIC ASSESSMENT OF THE UNDERGROUND ECONOMY IN ROMANIA	524
Afaf Chelli, Mezerdi Farid, Messaoud Roumani, Mesnoui Mohamed	CONTRIBUTION TO THE STUDY: THE RELATIONSHIP BETWEEN DATE PALM POLLINATION, DATE PRODUCTION, AND QUALITY	525
Ikegwu, Emmanuel M; Ayodeji, Adekunle A.; Azeez, Yetunde A.	IMPACT OF BUSINESS AND ENVIRONMENTAL FACTORS ON THE PROFITABILITY OF SMALL AND MEDIUM SCALES ENTERPRISES IN LAGOS STATE: A PARAMETRIC ANALYSIS APPROACH	526
Ikegwu, Emmanuel M.; Fadiji, Ademola A.; Bamimore, Habeeb A.; Idris, Muhammad, A	IMPACT OF NIGERIA STUDENTS' COST OF LIVING AND FINANCIAL LITERACY ON THEIR WELL-BEING: A STATISTICAL APPROACH	527
Nishat Jahan Nadira, Prokash Biswas & Milton Halder	EFFECTS OF ARBUSCULAR MYCORRHIZAL FUNGI ON TOMATO PLANT GROWTH, NUTRIENTS UPTAKE AND SOIL AGGREGATE STABILITY IN CLAY SOIL	528
Kamrul Islam	THE CHALLENGES OF IMPLEMENTING COMPETENCY-BASED CURRICULUM: INSIGHTS FROM PRIMARY STAKEHOLDERS ON NEW CURRICULUM OF BANGLADESH	529
BOUSSETTA Oumayma, ELRHERABI Amal, RAMDANI Mohammed	GENOTYPE-TISSUE-DRYING INTERACTIONS GOVERNING THE PHENOLIC QUALITY OF CANNABIS SATIVA L. SEED DECOCTIONS	530
Elmira Azizi Pegah Ghorbanpour	FinTech AND FINANCIAL INCLUSION: A GLOBAL REVIEW OF EMPIRICAL EVIDENCE, MODERATING FACTORS, AND POLICY IMPLICATIONS	531
Pegah Ghorbanpour Elmira Azizi	INNOVATING TOURISM WITH AI: A COMPARATIVE STUDY OF SMART TRAVEL TOOLS ACROSS NATIONS	532
Yusuf Ahmed Tijjani Samau'al Sani	DIGITAL TAX ADMINISTRATION MECHANISM ON SUSTAINABLE TAX FRAUD PREVENTION AND DETECTION OF KATSINA STATES INTERNAL REVENUE SERVICES OF NIGERIA: A PROPOSE FRAMEWORK	533
Yusuf Ahmed Tijjani	ENHANCING INTERNALLY GENERATED REVENUE IN KATSINA STATE: A PLS-SEM ANALYSIS OF THE ROLES OF SECURITY ENHANCEMENT, TAXPAYER COMPLIANCE, AND ECONOMIC DIVERSIFICATION	534
Nur Vera, Suhardi, Ari Wibowo	VALORIZATION OF LOCAL CATTLE BY-PRODUCTS: PHYSICO-CHEMICAL CHARACTERIZATION OF	535

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

	TALLOW FROM INDONESIAN ONGOLE CROSSBRED CATTLE FOR ENHANCED AGRICULTURAL ECONOMY	
BAN Rahela RUNCAN Remus	ETHICS IN SOCIAL WORK: BETWEEN PROFESSIONAL VALUES AND MORAL RESPONSIBILITY	536
Syeda Sabika Zahra Naqvi, Syed Mohsan Raza Shah, Farooq Ahmad, Kainat Fatima, Saira Malik	EVALUATING THE STRUCTURAL AND FUNCTIONAL TRAITS OF VARIOUS PEARL MILLET GERMPLASM UNDER THE ENVIRONMENTAL CONDITIONS IN DERA GHAZI KHAN, PUNJAB, PAKISTAN	537
Dimas Jaya Tri Samudra Kharisma Nur Sakinah Salsabila	ANALYSIS OF THE BASIC PRINCIPLES OF ISLAMIC FINANCE AND ITS IMPLICATIONS FOR THE MODERN FINANCIAL SYSTEM	538
Elisa Oktaviana Revalina Oktaviani Malfaliya Nabila	TRANSFORMATION OF ISLAMIC SOCIAL FINANCE: BETWEEN REGULATORY CHALLENGES AND DIGITALIZATION OPPORTUNITIES	539
Arina Manasikana Nabila Meca Asri Nabila Suci Rahmadani	ANALYSIS OF THE PRINCIPLES OF THE PROHIBITION OF RIBA, GHARAR, AND MAYSIR IN MODERN FINANCIAL TRANSACTIONS	540
Nabila Suci Rahmadani Nabila Meca Asri Arina Manasikana	PILLARS AND CONDITIONS IN SHARIA TRANSACTIONS	541
Windi Rizki Febrianingtyas Widia Reza Valentina Nala Maghfirah	DIGITAL TRANSFORMATION IN THE IMPLEMENTATION OF SHARIA MICROFINANCE PRODUCTS: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES IN THE DIGITAL ECONOMY ERA	542
Elsa Az Zahra Hani Hidayah Zahra Eka Firdayanti	DEFINITION AND CONCEPT OF SHARIA IN FINANCING	544
Nabila Suci Rahmadani Nabila Meca Asri Arina Manasikana	THE THEORETICAL FOUNDATION OF SHARIA	545
Arina Manasikana Nabila Meca Asri Nabila Suci Rahmadani	THE ROLE OF ISLAMIC FINANCE IN EMPOWERING MICRO, SMALL, AND MEDIUM ENTERPRISES (MSMEs)	546
Nafila Tri AFRĪZA Mayaza RAIHANDĪNĪ Muhammad Yumnan GHĪFARĪ	ANALYSIS OF INDONESIA'S ECONOMIC GROWTH PROJECTIONS FOR 2025–2026: REVIEW OF WORLD BANK PREDICTIONS AND MACROECONOMIC POLICY IMPLICATIONS	547
Keerthana.V, Meenatchi.S, Kishore. R.Vaishnavi.K, Dr.R.Saravanan	GREEN PHARMACY: A SUSTAINABLE APPROACH TO DRUG DEVELOPMENT	548
Tahereh Setorg	ANALYSIS OF THE THEMATIC DIMENSIONS OF THE RULE OF JARY IN THE VERSE 'BE WITH THE TRUTHFUL' (AL-TAWBAH 119) AND ITS APPLICATION TO QUR'ANIC AND HADITH ATTRIBUTES OF THE SADIQIN	549
Nworah Florence N, Eje Ozoemena E, Igwebuike Nancy C	MICROBIAL POWERHOUSES: UNLOCKING THE POTENTIALS OF BIOFUELS THROUGH MICRO-ORGANISMS	550
Nworah Florence N, Eje Ozoemena E, Igwebuike Nancy C	SOURSOP (ANNONA MURICATA) LEAVES IN THE TREATMENT OF CANCER	551

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Vaishnavi.K , R.Kishore, R.Sriarasuvasan, S.Rubinthara, Dr.R.Devi	SUPPLY CHAIN RESILIENCE IN PHARMA: Post- COVID-19 Era and Emerging Risks	552
Lisian Roseni	DIGITALISATION, JOBS, AND SKILLS IN EMERGING MARKETS: WORKFORCE SHIFTS UNDER TECHNOLOGICAL CHANGE	553
J.Jeyavarshana S.SELVAM	AI AND GAMING SMARTER NPC'S AND PROCEDURAL WORLDS	554
Besa Xhaferi	BEYOND WAGES: UNDERSTANDING THE MICROECONOMIC DRIVERS OF EMPLOYEE FINANCIAL PARTICIPATION	555
Jogendra Kumar, Lovely Sharma	DESIGN AND IMPLEMENTATION SOCIAL NETWORKING PLATFORM WITH SECURE AUTHENTICATION	556
Iliass Nadif, Wail El Mouhri, Naoual Tajat, Widad El Hayaoui, Jamal Talebi, Hamza Al-Boufarissi, Idriss Bakas, Samir Qourzal, Ali Assabbane, Malika Tamimi	COMPARISON OF TWO SYNTHESIS APPROACHES FOR INCORPORATING NSAIDS INTO LAYERED DOUBLE HYDROXIDES: STRUCTURAL CHARACTERIZATION AND STUDY OF DRUG RELEASE PROFILES IN INTESTINAL CONDITIONS	557
MUSA Mohammed	EMPOWERING GIRLS IN STEM THROUGH AI-DRIVEN EDUCATION	558
Ivan Pavlović Nada Plavša Nataša Rajić-Savić	BEE PARASITES THAT ARE IN COMMON WITH BUMBLEBEES Crithidia bombi and Crithidia mellificae	559
Irina-Ana DROBOT	MORAL ISSUES: THEIR COMPLEXITY IN THE NOVEL THE LIGHT OF DAY BY GRAHAM SWIFT	560
Wail El Mouhri, Iliass Nadif, Naoual Tajat, Widad El Hayaoui, Hamza Al- Boufarissi, Jamal Talebi,Abderrahim Idlahcen, Idriss Bakas, Samir Qourzal, Ali Assabbane, Malika Tamimi	ENHANCED PHOTOCATALYTIC DEGRADATION OF RHODAMINE B VIA MECHANOCHEMICALLY SYNTHESIZED AgI–BiOI/g-C ₃ N ₄ HETEROJUNCTION	561
Ihor Ponomarenko Olga Kornieva Dmytro Ponomarenko	AI-OBJECT DETECTION IN DIGITAL MARKETING	562
Selvije Lajqi Soreja Adzajlic	INNOVATION AND CHALLENGES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN KOSOVO: EDUCATIONAL AND ENVIRONMENTAL PERSPECTIVES	563
Chinedu OLUIGBO Uchenna EBERENDU Rotimi-Williams BELLO Chidiebere MARSHALL	EXAMINING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SHOPPING MALLS	564
Mouheeb Sboui Youssef O. Al-Ghamdi	FUNCTIONALIZATION OF COTTON FIBERS WITH RuO ₂ /TiO ₂ NANOSTRUCTURES	565
Arkan Khalid, Fatma Hussain, Ali Mohammed ,Diyar-Karrar Salam, Zainab Ehssan	MODELLING SMART SECURITY SYSTEM BASED ON IOT TECHNIQUES	566
Alexandra Raluca BORȘA (BOGDAN), Melinda FOGARASI, Andrei BORȘA,	ROSEHIP WASTE POWDER AS A FUNCTIONAL INGREDIENT IN PORK SAUSAGE REFORMULATION: IMPACTS ON THEIR QUALITY	567

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Floricuța RANGA, Anda Elena TANISLAV, Vlad MUREȘAN and Cristina Anamaria SEMENIUC		
Umar Baba Shaaba	EXPLORING STRATEGIC DECISION-MAKING THROUGH THE LENS OF MANAGEMENT ACCOUNTING IN NIGERIAN ORGANIZATIONS	568
Mouad Benaicha Youssef Es-Sabry	NUMERICAL INVESTIGATION OF THERMAL AND ELECTRICAL PERFORMANCE OF A PHOTOVOLTAIC/THERMAL (PVT) SOLAR COLLECTOR WITH MAZE AND STRAIGHT FLOW CHANNELS	569
TAIWO Akeem A., OMOJARO Anthony O. & TAIWO, Funke R.	WORKLIFE BALANCE AND EMPLOYEE PERFORMANCE IN SELECTED DEPOSIT MONEY BANKS IN ILARO, OGUN STATE	570
Saikot Hasan Akhi Akther	MICROPLASTICS IN AQUATIC SYSTEMS: IMPACTS ON FISH AND CONSEQUENCE TO HUMAN HEALTH	571
Okunlade A. O Solesi T. O	DETECTION AND ANTIBIOGRAM OF MULTIDRUG RESISTANT STAPHYLOCOCCUS AUREUS IN FROZEN CHICKEN SOLD IN OYO STATE, NIGERIA	572
Meriem CHEBAANI Fahima NABI Habib MOUISSA	SCREENING LEGUME GERMPLASM FOR DROUGHT TOLERANCE USING PEG 6000-INDUCED WATER DEFICIT	573
Amina Teibi Nabila Belyagoubi- Benhammou Abdel Halim Harrath	MANAGEMENT OF OXIDATIVE STRESS-INDUCED MALE INFERTILITY: A REVIEW OF THE PROTECTIVE ROLE OF MEDICINAL PLANTS	574
Shalva Zarnadze Irine Zarnadze Ivliane Surmava, Ekaterine Machitadze	SYSTEMIC BARRIERS TO EARLY CANCER DIAGNOSIS: COMPARATIVE INSIGHTS FROM GEORGIA, BULGARIA, SERBIA, ARMENIA, AND ROMANIA	575
Afaf Chelli, Mezerdi Farid, Messaoud Roumani, Mesnoui Mohamed	CONTRIBUTION TO THE STUDY: THE RELATIONSHIP BETWEEN DATE PALM POLLINATION, DATE PRODUCTION, AND QUALITY	576
Hamza EL KISSANY, Hicham EL-BOUKHARY, Hicham EL KISSANI1, Adil LAAZIZ, Abdelouahed HAJJAJI	BIOACTIVE COMPOUNDS AND THEIR FUNCTIONS IN PLANT DEFENSE AND ADAPTATION TO ABIOTIC STRESS	577
Mir-Hassan Moosavy	ADVANCES IN NANOTECHNOLOGY-BASED FOOD PACKAGING: MIGRATION, TOXICITY, AND PUBLIC HEALTH CONCERNS	578
Zahra Sahil	ANALYSES THE RESILIENCE OF AFGHAN WOMEN IN THE FACE OF RESTRICTIONS DURING THE ISLAMIC EMIRATE ERA	579
Aamir Jalal Al Mosawi	ADVANCEMENTS IN INTESTINAL DIALYSIS FOR CHRONIC RENAL FAILURE: A DIETARY INNOVATION FOR UREA REDUCTION AND RENAL SUPPORT	580
U. Das, M.A. Bin Hasan, T. Hussain, A. Rahman, A. Mahmood, S. Marma, J.	PHYSICOCHEMICAL, NUTRITIONAL, AND SENSORY ATTRIBUTES OF HIGH FIBER FRUIT LEATHER OF RED DRAGON FRUIT-PEEL AND MANGO	582

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Tasnia, S. Akter, S. Barua, N.S. Fabia		
Ayesha Jamil Muhammad Saleh Faisal Shaikh Fahad Falah Bela Inayat Zubia Shah	INFLUENCE OF CYP3A5-rs15524 GENE POLYMORPHISM ON THE PHYSIOLOGICAL AND CLINICAL RESPONSE TO CARBAMAZEPINE IN PASHTUN EPILEPTIC PATIENTS	583
Anita Pandey	DISTRIBUTION, DIVERSITY, AND ECOLOGY OF SPIDER SPECIES IN TWO DISTINCT HABITATS WITHIN THE CHHATTISGARH, INDIA	584
Bibi Sayeda Sayedi	EXAMINATION OF THE DIFFERENCE IN THE PREVALENCE OF VIOLENCE AGAINST WOMEN IN URBAN AND RURAL AREAS AMONG THOSE AGED 20 TO 40 IN BADA KHSHAN	585
Ahlam INOURI; Amira Chahrazad BENABDELHAK; Hanane TITOUAH; Fahima MECHIAH; Mohammed BENHOULA; Amina BOUCHEMAL; Zeyneb LADOUALI; Zoubeida MEGHLAOU; Mokrane IGUER-OUADA	VALORIZING ROSEMARY FOR THE PROTECTION OF POLLINATOR FAUNA: A STUDY ON THE TELLIAN BEE OF NORTHERN ALGERIA	586
Granthali P. Shape, Abhinay Yadav	APHAISIA :- A COMPREHENSIVE LANGUAGE DISORDER	587
Abduladeem G.M. Al-Selwi, Amr Farhan and Amr R. Haidar	POLICY ANALYSIS OF MATERNAL AND NEONATAL HEALTH CARE IN THE ARMED CONFLICT IN YEMEN: A SYSTEMATIC REVIEW	588
Bashir Mohammed Mayaki, Lawan Abdu Sani1, Usman Abubakar, Jibril Sani Mohammed, Nuradeen Muhammed and Tijjani Abubakar	ASSESSMENT OF SOME RICE (ORYZA SATIVA L.) GENOTYPES FOR SALINITY STRESS TOLERANCE USING MORPHO-PHYSIOLOGICAL AND MOLECULAR ANALYSIS	589
Ana-Maria CIOBOTARU Ion ANDRONACHE	HOW DO HUMAN ACTIVITIES ALTER OR MANAGE LANDSCAPES?	590
Hana MERAH Mohammed JAMEEL	APPLICATION OF THE DHOLE OPTIMIZATION ALGORITHM (DOA) FOR SOLVING THE OPTIMAL POWER FLOW PROBLEM	591
Ayşe ALKAN Nuri Berk GÜNGÖR	PİLATES EĞİTMENLERİNİN LİDERLİK TARZLARI İLE EĞİTMEN-SPORCU İLİŞKİSİNİN FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ	592
Yiğit ŞENGÜL Nuri Berk GÜNGÖR	THE EFFECT OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL ACTIVITY ON PHYSICAL EDUCATION COURSE MOTIVATION	594
Murat Özergül, Haluk Özbek, Sevtap Yıldız	THE INFLUENCE OF NANOPARTICLES ON VISCO-ELASTIC CHARACTERISTICS OF A SMECTIC LIQUID CRYSTAL HOST	596
Cemal GÜNDOĞDU Şakir TÜFEKÇİ Yalın AYGÜN Đina ŠKULIĆ Larisa Draščić ŠARINIĆ	EFFECTS OF EQUINE THERAPY ON HEART RATE AND HRV IN CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER: A 12-WEEK FOLLOW-UP STUDY	597

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Burak CANPOLAT Göktuğ NORMAN		
Pinki Debnath, Redwan Ahmed, Nahida Akter, Rounak Jahan Raka	UNRAVELLING THE REGULATORY NETWORK AND EVOLUTIONARY ASPECTS OF THE ARID GENE FAMILY OF ARABIDOPSIS THROUGH IN- SILICO ANALYSES	599
Abdelali Laid, Abed zoulikha	MODELLING AND SIMULATION OF CIGS SOLAR CELLS ON THE PERFORMANCE OF ZINC SULFIDE INSULATION LAYER	600
Amara Nacira, Amara Sabrina and Touati Souad	PHENOLOGICAL STUDY OF THREE VARIETIES OF PEACH (PRUNUS PERSICA L. BATSCH) WITH LOW CHILLING REQUIREMENTS INTRODUCED INTO THE MITIDJA REGION OF ALGERIA	601
Elmer Sorrentino Belén García Diego García	A SURVEY TO COLLECT INFORMATION ABOUT EXPERIENCES ON PREVENTIVE AND CORRECTIVE MAINTENANCE OF POWER AND DISTRIBUTION TRANSFORMERS FILLED WITH NATURAL ESTERS	602
Sadiq, Mohammed Sanusi, Singh, Invinder Paul, Ahmad, Muhammad Makarfi and Sani, Bashir Sanyinna	THE ANATOMY OF SESAME BOOM IN A GLOBALIZED MARKET: A COMPARATIVE DECOMPOSITION OF GROWTH AND RISK IN SIX LEADING NATIONS	603
Ramiz Parduzi Ilirjana Osmani	ASSESSMENT OF PHYSICO-CHEMICAL PARAMETERS AND HEAVY METAL CONTAMINATION IN SURFACE AND TAP WATER SOURCES IN THE VUSHTRRI REGION, KOSOVO	604
Issayev G. I. Maulen B.K.	ENHANCING STUDENTS' SCIENTIFIC LITERACY THROUGH THE MASTERY OF BLACK WALNUT (JUGLANS NIGRA L.) CULTIVATION TECHNOLOGY	605

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

QUALITATIVE PEDAGOGIES FOR INCLUSIVE TEACHING TOWARDS POSITIVE DEVELOPMENT OF THE NIGERIAN CHILD

Baffa Bashari Ibrahim

Department of Early Child Care Education

Jigawa State College of Education and Legal Studies Ringim

Nigeria

ABSTRACT

This paper explores the significance of qualitative pedagogies in promoting inclusive teaching for the positive development of the Nigerian child. It emphasizes that inclusive education requires teaching methods that recognize and respect the diverse backgrounds, abilities, and learning needs of all children. Qualitative pedagogies such as child-centered, participatory, and experiential approaches help teachers create supportive learning environments that foster active engagement, creativity, and emotional well-being. Through inclusive classroom practices, teachers can address barriers to learning and ensure that every child, regardless of gender, disability, socio-economic status, or cultural background, has equitable opportunities for growth. The paper argues that when teachers adopt reflective and flexible pedagogical strategies, they contribute significantly to the holistic development of children and to the realization of national goals for inclusive and quality education in Nigeria.

Keywords: Qualitative Pedagogy, Inclusive Teaching, Child Development, Early Childhood Education, Nigeria, Holistic Learning.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE MUTUAL INFLUENCE OF ART AND LITERATURE ON THE NATIONAL IDENTITY OF IRANIANS FROM ANCIENT TIMES TO THE PRESENT DAY

Abbas Eghbal Mehran

PhD in History of Islamic Iran, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Orchid Code: 0000-0002-5184-3003

Mohammad Reza Alam

Professor of History Department, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Orchid Code: 0009-0005-8700-6011

ABSTRACT

Persian art and literature, as two key elements in the formation and continuation of Iranian national identity, have played a significant role since ancient times. This study examines the mutual effects of art and literature on national identity in various fields, including archaeology, history, political science, and international relations. In ancient times, works of art and literature were known as tools for expressing Iranian power and culture. Over time and in the contemporary era, these works have promoted national and cultural concepts and have been influential in shaping public perceptions of Iranian identity. This study also examines the role of contemporary literature in recreating national identity and the challenges it faces. In this regard, the analysis of the works of contemporary writers and artists who have dealt with national and historical themes will be considered. In addition, the impact of mass media and cyberspace in spreading these works and strengthening the sense of belonging to national identity will be examined. The results of this research show that art and literature not only function as aesthetic tools, but are also recognized as pivotal elements in shaping the national identity of Iranians in the contemporary era.

Keywords: art, literature, national identity, Iran, archaeology, history.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SOCIAL MEDIA AND BODY IMAGE DISSATISFACTION: A HIDDEN PUBLIC HEALTH CRISIS

LAIBA RANA¹ Sahara

medical college, MBBS-Narowal, Pakistan

ORCID ID; <https://orcid.org/0009-0008-9056-8383>

MUDASIR IMRAN²

Sahara medical College, MBBS- Narowal , Pakistan

ORCID ID; <https://orcid.org/0009-0001-9101-9713>

ABSTRACT

The pervasive influence of social media platforms has transformed self-perception and social interaction, particularly among adolescents and young adults. While these platforms offer connectivity and creative expression, excessive exposure to digitally modified images and unrealistic beauty standards has been increasingly linked to body image dissatisfaction. This phenomenon is associated with a rise in mental health disorders, including depression, anxiety, and disordered eating, marking it as an underrecognized public health concern.

This study explores the relationship between social media usage and body image dissatisfaction and evaluates its broader implications on psychological well-being and population health. A narrative review of recent peer-reviewed literature published between 2018 and 2024 was conducted using PubMed, Scopus, and Google Scholar. Studies focusing on adolescents and young adults were prioritized to assess vulnerability within this age group.

Findings reveal a strong correlation between prolonged engagement with image-based social media and negative self-perception. High exposure to idealized body portrayals was consistently associated with dissatisfaction, low self-esteem, and increased prevalence of depression and eating disorders. Gender differences were evident, with females disproportionately affected; however, rising concerns were also noted among males due to muscularity-driven ideals. These trends have significant public health implications, including an escalating mental health burden and the normalization of harmful beauty standards across societies.

Social media-induced body image dissatisfaction represents a growing yet underappreciated public health crisis. Early intervention through digital literacy programs, mental health awareness campaigns, and the promotion of realistic body standards is essential. Addressing this issue requires a multidisciplinary approach bridging healthcare, education, and policy-making to safeguard the well-being of future generations.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF PEDAGOGICAL SUPPORT IN THE SOCIO-SOCIAL DEVELOPMENT OF STUDENTS WITH LEARNING DIFFICULTIES

Ph.D. candidate Ayshan MAMMADOVA

Azerbaijan University of Languages, Baku, Azerbaijan.

ORCID ID: 0009-0001-5144-1581

ABSTRACT

In the modern era, one of the primary objectives of the education system is to ensure the social adaptation, integration, and formation of every student as an active member of society. To achieve this goal, pedagogical approaches must be directed not only toward high-achieving students but also toward those facing learning difficulties. Such difficulties may arise from a variety of factors, including the individuality of intellectual development, psychological stress, the influence of family and social environment, as well as the insufficient application of individualized approaches in the teaching process.

In the development of students with learning difficulties, not only the acquisition of academic knowledge but also the formation of socio-social skills plays a crucial role. In this regard, pedagogical support strengthens their socialization, participation in collective relationships, cooperation skills, and sense of self-confidence. The pedagogical support provided to these students contributes to the implementation of inclusiveness principles in education, while simultaneously enriching society with humanistic values.

The educational process does not merely serve the acquisition of knowledge and skills but also fulfills the essential social function of ensuring students' socio-social development and their formation as individuals. However, students with learning difficulties encounter various obstacles in this process. Academic failures directly affect their emotional state, self-confidence, and social interactions. Such students are often perceived by both teachers and peers as lagging behind in studies or as "passive participants." This, in turn, leads to their marginalization in social relations and restricts opportunities for self-affirmation.

Another important issue relates to the acquisition of social roles. Children with normal developmental dynamics establish friendships, engage in collaboration, and learn to participate in collective activities at certain stages of their development. Students with learning difficulties, however, often struggle with mastering these social roles. They tend to adopt a passive position in group tasks, avoid participating in classroom discussions, and are consequently perceived by both peers and teachers as "weak social partners." This negatively affects their social reputation and level of acceptance within the collective.

Family and social environmental factors may also exacerbate these problems. Students with learning difficulties often require additional care at home. However, when family members' psychological and pedagogical support capabilities are limited, the child faces greater challenges at school. In the absence of adequate pedagogical support, both the academic and social development of these students falls behind. The family's socio-economic situation, parents' level of awareness, and their attitude toward the learning process are decisive factors in this regard.

Moreover, social stereotypes and negative attitudes further intensify the challenges of social development. Students with learning difficulties sometimes become the target of ridicule by their peers or are deliberately distanced from them. This weakens their opportunities for self-expression in social relations, leads to isolation, and ultimately lowers their self-esteem. Psychological studies indicate that

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

long-term social isolation slows down personality development and significantly limits the individual's ability to adapt to society in the future.

In conclusion, the socio-social development problems of students with learning difficulties are multifaceted. These include weak communication skills, decreased self-confidence, difficulties in acquiring social roles, the influence of family and social environment, as well as the persistence of negative stereotypes. Overcoming these challenges requires the establishment of systematic pedagogical support, the strengthening of psychological counseling services, and the implementation of inclusive approaches.

Keywords: Learning difficulties, pedagogical support, socio-social development, inclusive education, social adaptation

OKUL REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA ÇALIŞMALARINDA BİLİŞSEL ESNEKLİĞİN ÖNEMİ

THE IMPORTANCE OF COGNITIVE FLEXIBILITY IN SCHOOL GUIDANCE AND PSYCHOLOGICAL COUNSELING PRACTICES

Sinem TARHAN¹

¹ Doç. Dr., Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Bartın, Türkiye.

¹ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-7297-2499>

ÖZET

Bilişsel esneklik; kişinin bilişsel sistemini değişen çevresel faktörlere göre dönüştürebilme, çözümler üretebilme ve yeni ortama uyum sağlayabilme yeteneğidir. Bilişsel esneklik sadece tek bir durum veya zamanla ilgili değildir, günlük yaşamın her alanında kendini gösterirler. Okul öncesi dönemden ergenlik yıllarına kadar hızla gelişen bilişsel esneklik bireylerin duygu düzenleme, problem çözme, stres yönetimi ve yaratıcı düşünme gibi becerilerini desteklemekte, psikolojik iyilik hallerini güçlendirmekte akademik başarılarını ve sosyal uyumlarını arttırmaktadır. Bu nedenle okul öncesi dönemden başlayarak tüm eğitim kademelerinde sunulan rehberlik ve psikolojik danışma (RPD) hizmetlerinin bilişsel esnekliği destekleyici olması gerekir. RPD hizmetleri sosyal duygusal, akademik ve kariyer gibi üç temel alanda öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçlarına cevap vermek ve karşılaştıkları zorlukları aşmalarına yardımcı olmak amacıyla sunulmaktadır. RPD çalışmaları öğrencilerin fiziksel, sosyal, duygusal ve bilişsel yönden gelişimini güçlendirmektedir. Ayrıca öğrencilerin kendini tanıyan, sağlıklı iletişim kurabilen, duygularını kontrol edebilen, problemlerini çözebilen ve mutlu insanlar olmalarını sağlamaya çalışmaktadır. RPD hizmetleri sadece kriz durumlarına yönelik değildir, gelişimsel ve önleyici RPD müdahaleleri de söz konusudur. Çünkü çocuklar her gelişim döneminde farklı gelişimsel krizlerle karşılaşır. Okul öncesi dönemde aileden uzaklaşmak ve kendini ifade edebilmek, ilkokulda akademik olarak başarılı olmak ve sosyalleşebilmek, ortaokulda bedensel değişimleri kabul etmek ve bağımsız bir kimlik geliştirmek, lise yıllarında meslek seçmek belli başlı krizler olarak yaşanmaktadır. Gelişimsel ve önleyici RPD çalışmaları bireylerin hayatlarının herhangi bir döneminde karşılaşmaları olası gelişimsel ya da yaşamsal krizleri başarılı bir şekilde atlatmalarına yönelik sunulan hizmetlerdir. Krizlerin çözümünde alternatif yollar bulmayı sağlayan, bireyin özgüvenli ve özyeterli olmasını sağlayan bilişsel esneklik önemlidir. Bilişsel esneklik aynı zamanda 21 yüzyıl toplumlarında başarılı olmak için gerekli becerileri arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel esneklik, Psikolojik danışma ve rehberlik, Okul.

ABSTRACT

Cognitive flexibility refers to an individual's ability to adapt their cognitive system according to changing environmental factors, generate alternative solutions, and adjust effectively to new situations. Cognitive flexibility is not limited to a single context or period of time; rather, it manifests across all areas of daily life. Rapidly developing from early childhood through adolescence, cognitive flexibility supports individuals' skills in emotion regulation, problem-solving, stress management, and creative thinking. It also enhances their psychological well-being, academic achievement, and social adjustment. Therefore, guidance and psychological counseling (GPC) services provided at all educational levels, beginning in early childhood, should be designed to promote and strengthen cognitive flexibility. GPC

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

services aim to address students' developmental needs and assist them in overcoming difficulties within three primary domains: social-emotional, academic, and career development. Through these services, students' physical, social, emotional, and cognitive growth is supported. Moreover, such programs strive to help students become self-aware individuals who can communicate effectively, regulate their emotions, solve problems, and lead fulfilling lives. GPC services are not limited to crisis intervention; they also include developmental and preventive interventions. This is crucial, as children encounter different developmental crises at each stage of growth. In early childhood, challenges such as separation from the family and self-expression emerge; in primary school, achieving academic success and socialization become key; in middle school, accepting bodily changes and developing an independent identity are central; and during high school years, making career choices becomes a major developmental task. Developmental and preventive GPC practices aim to help individuals cope effectively with potential developmental or life crises they may face at any stage of life. Cognitive flexibility plays a critical role in resolving such crises by enabling individuals to find alternative solutions, and by fostering self-confidence and self-efficacy. Furthermore, cognitive flexibility is recognized as one of the essential 21st-century skills required for success in modern societies.

Keywords: Cognitive flexibility, Psychological counseling and guidance, School

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YÖNETİCİ NEZAKETSİZLİĞİNİN ÇALIŞAN TÜKENMİŞLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ KAMU VE ÖZEL SEKTÖRE GÖRE DEĞİŞİR Mİ? DOES THE IMPACT OF MANAGERIAL INCIVILITY ON EMPLOYEE EXHAUSTION DIFFER BETWEEN THE PUBLIC AND PRIVATE SECTORS?

Duygu ÖZKAN¹

¹Arş. Gör., Karabük Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Karabük, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7430-0685>

Nur ÇAMLICA ŞENDEMİR²

² Öğr. Gör., Karabük Üniversitesi, Safranbolu Şefik Dizdar Meslek Yüksekokulu, Büro Hizmetleri ve Sektörel Bölümü, Karabük, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7459-867X>

Ozan BÜYÜKYILMAZ³

³Prof. Dr., Karabük Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Karabük, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5499-1485>

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde öğrenim gören ve aynı zamanda kamu veya özel sektörde çalışan öğrencilerin algıladıkları yönetici nezaketsizliğinin duygusal tükenmişlik üzerindeki etkisini ve bu etkiye çalışılan sektörün (kamu veya özel) düzenleyici rolünü incelemektir. Çalışmada, kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak 204 katılımcıdan veri toplanmıştır. Hipotezler, yapısal eşitlik modellemesi ve AMOS çoklu grup analizi kullanılarak test edilmiştir. Bulgulara göre, yönetici nezaketsizliği duygusal tükenmişliği pozitif yönde ve anlamlı bir şekilde etkilemektedir. Ayrıca, yönetici nezaketsizliğinin duygusal tükenmişlik üzerindeki etkisi özel sektör çalışanlarında kamu sektörü çalışanlarına kıyasla daha güçlü bulunmuştur. Bu bulgu, çalışılan sektörün bu ilişkide düzenleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Çalışma bulguları, yönetici nezaketsizliğinin çalışanların psikolojik sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerine dikkat çekmekte ve iş yerinde saygılı bir ortamın teşvik edilmesi için liderlik gelişimi ve iş yeri politikalarına yönelik öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yönetici Nezaketsizliği, Duygusal Tükenmişlik, Kamu ve Özel Sektör Çalışanları, Lisansüstü Öğrenciler

ABSTRACT

This study aims to investigate the impact of perceived workplace incivility from managers on emotional exhaustion among graduate students enrolled at Karabük University's Graduate Education Institute who are concurrently employed in public or private sector organizations, as well as the moderating role of the employment sector (public or private) in this relationship. The relationships between managerial incivility and emotional exhaustion were analyzed. Data were collected from 204 participants using a convenience sampling method. Hypotheses were tested using structural equation modeling and AMOS multi-group analysis. The findings indicate that managerial incivility positively and significantly affects emotional exhaustion. Furthermore, the effect of managerial incivility on emotional exhaustion is stronger among private sector employees compared to those in the public sector, demonstrating the moderating role of the employment sector. The study's findings highlight the detrimental impact of

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

managerial incivility on employees' psychological well-being and offer insights for leadership development and workplace policies to foster respectful work environments.

Keywords: Managerial Incivility, Emotional Exhaustion, Public and Private Sector Employees, Graduate Students

CİNSİYET FAKTÖRÜNÜN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI VE BESLENME DURUMU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: YETİŞKİN BİREYLER ÜZERİNE KESİTSEL BİR ARAŞTIRMA THE IMPACT OF GENDER FACTOR ON HEALTH LITERACY AND NUTRITIONAL STATUS: A CROSS-SECTIONAL STUDY ON ADULT INDIVIDUALS

Büşra ERDOĞAN TAŞGIN¹

¹Uzman Diyetisyen, İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-9654-390X>

Hande BAKIRHAN²

²Doçent Doktor, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9377-888X>

Yunus Emre BAKIRHAN³

³Araştırma Görevlisi Doktor, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4871-9949>

ÖZET

Beslenme durumu ve sağlık okuryazarlığı düzeylerinin belirlenmesi sağlığın iyileştirilmesinde ve geliştirilmesinde önemli bir yere sahiptir. Sağlık okuryazarlığı ve beslenme durumunun cinsiyet bakımından değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Bu çalışma yetişkin bireylerin beslenme durumunun ve sağlık okuryazarlığı düzeylerinin cinsiyetsel farklılıkları ele alarak değerlendirmek amacıyla gönüllü örnekleme yoluyla 451 yetişkin ile yürütülmüştür. Bireylerin sağlık okuryazarlık düzeyleri Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-32 (TSOY-32) ile beslenme durumları ise araştırmacı tarafından oluşturulan anket aracılığıyla değerlendirilmiştir. Çalışmada kullanılan anket formu ‘Google Formlar’ programı kullanılarak oluşturulmuştur. Katılımcılara anket formunun hemen başında çalışmaya yönelik süreçler hakkında bilgi verilmiş ve katılımcılardan gönül rızaları varsa anket formunu doldurmaları istenmiştir. Çalışmanın bulguları SPSS 26 programı ile analiz edilmiştir. Nicel veriler ortalama, standart sapma olarak nitel değişkenler frekans ve yüzde ile gösterilmiştir. Niceliksel iki grubun değerlendirilmesinde Student t-test kullanılmış olup niteliksel veriler Ki-Kare test ve Fisher Freeman Halton testleri ile karşılaştırılmıştır. Analizlerden elde edilen bulgular %95 güven ve $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde yorumlanmıştır. Kadın ve erkeklerin TSOY-32 puanının benzerlik gösterdiği bulunmuştur ($33,04 \pm 7,83$ 'ye karşı $33,31 \pm 6,75$, $p = 0.74$). Sağlık okuryazarlığı düzeyleri bakımından cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Besin takviyesi kullanım durumları incelendiğinde kadınlar erkeklere göre daha yüksek oranda takviye kullandıklarını beyan etmişlerdir (%51,2'ye karşı %26,8, $p = 0,001$). Erkeklerde multivitamin kullanım oranı daha yüksek bulunmuşken (%45,5'ye karşı %28,4, $p = 0,03$), kadınlarda ise D vitamin kullanımı daha yaygındır (%65,5'e karşı %20,5, $p = 0,001$). Erkeklerde öğün tüketimlerinin düzenli olduğunu bildirenlerin oranı kadınlara kıyasla daha yüksek bulunmuştur (%47,0'ye karşı %36,2, $p = 0,02$). Erkeklerin günlük tükettikleri ana öğün sayısı kadınlara göre anlamlı derecede yüksektir ($2,43 \pm 0,63$ 'ye karşı $2,27 \pm 0,52$, $p = 0,003$). Beden kütle indeksi dağılımları incelendiğinde kadınlarda (%56,4) normal oranların oranı erkeklere (%29,9) kıyasla daha yüksektir ($p = 0,001$). Erkeklerin büyük bir çoğunluğu fazla kilolu (37,8) veya obezdir (%30,5).

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Sonuç olarak, sağlık okuryazarlığı düzeylerini cinsiyet faktörünün etkilemediği, takviye kullanım durumu ve öğün sayısı ve düzeninin cinsiyetler arasında farklılık gösterdiği, erkeklerde obezite ve fazla kilolu olma durumunun daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: cinsiyet, sağlık okuryazarlığı, beslenme durumu, öğün düzeni, beden kütle indeksi, besin takviyesi

ABSTRACT

Determining nutritional status and health literacy levels plays a crucial role in improving and promoting health. Assessing health literacy and nutritional status by gender is crucial. This study was conducted with a volunteer sample of 451 adults to assess the nutritional status and health literacy levels of adults, considering gender differences. The individuals' health literacy levels were assessed using the Turkish Health Literacy Scale-32 (TSOY-32), and their nutritional status was assessed using a researcher-developed questionnaire. The survey form used in the study was delivered to the participants via the 'Google Forms' program. Participants were informed about the study procedures at the beginning of the survey and were asked to complete the survey if they consented. The study findings were analyzed using SPSS 26. Quantitative data are presented as mean and standard deviation, and qualitative variables are presented as frequencies and percentages. The student t-test was used to evaluate the two quantitative groups, and qualitative data were compared using the Chi-Square test and Fisher Freeman Halton tests. Findings obtained from the analyses were interpreted at a 95% confidence level and $p < 0.05$ significance level. TSOY-32 scores of men and women were found to be similar (33.04 ± 7.83 vs. 33.31 ± 6.75 , $p = 0.74$). No statistically significant difference was found between genders in terms of health literacy levels. When dietary supplement use was examined, women declared that they used supplements at a higher rate than men (51.2% vs. 26.8%, $p = 0.001$). While the rate of multivitamin use was found to be higher in men (45.5% vs. 28.4%, $p = 0.03$), vitamin D use was more common in women (65.5% vs. 20.5%, $p = 0.001$). The rate of men reporting regular meal consumption was found to be higher than women (47.0% vs. 36.2%, $p = 0.02$). The number of main meals consumed daily by men was significantly higher than women (2.43 ± 0.63 vs. 2.27 ± 0.52 , $p = 0.003$). When body mass index distributions are examined, the rate of normal rates is higher in women (56.4%) than in men (29.9%) ($p = 0.001$). The majority of men were overweight (37.8%) or obese (30.5%). As a result, it was found that gender did not affect health literacy levels, supplement use status and the number of meals differed between genders, and obesity and overweight were higher in men.

Keywords: gender, health literacy, nutritional status, meal, body mass index, dietary supplements

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DENİZ YOSUNLARININ BESİN DEĞERİ VE SAĞLIK ÜZERİNDEKİ POTANSİYEL ETKİLERİ

NUTRITIONAL VALUE OF SEAWEEDS AND THEIR POTENTIAL EFFECTS ON HEALTH

Hande BAKIRHAN¹

¹*Doçent Doktor, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9377-888X>

ÖZET

Deniz makroalgleri olarak da bilinen deniz yosunları, dünyanın dört bir yanındaki okyanuslarda ve kıyı bölgelerinde çeşitli ve bol miktarda bulunan deniz organizmalarıdır. Deniz yosunları üç ana türde sınıflandırılır; kahverengi deniz yosunu (Ochrophyta), kırmızı deniz yosunu (Rhodophyta) ve yeşil deniz yosunu (Chlorophyta). Düşük yağ içeriği, polisakkarit, vitamin ve mineral yönünden zengin olması ve zengin aminoasit kompozisyonu bakımından önemli bir besin kaynağı olarak görülmektedir. Tiamin, B12, riboflavin, folik asit, K ve E vitaminlerinden ve Na, K, Mg, P, I, Cu, Zn ve Fe minerallerinden zengin olduğu ve %5,0-19,6 (kahverengi su yosunları), %0,6-45 (kırmızı su yosunları) veya %3,4-29,8 (yeşil su yosunları) oranında protein içerdiği bildirilmiştir. Geleneksel olarak gıda, gübre ve hayvan yemi gibi çeşitli amaçlarla kullanılmışlardır. Ancak son araştırmalar, deniz yosunlarının ilaç geliştirme için biyoaktif bileşik kaynağı olarak muazzam bir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymuştur. Deniz yosunu bazlı ilaçlar, hem etkili hem de çevre dostu sürdürülebilir alternatifler sunabilir, ancak ilaç sektöründe deniz yosunları henüz yeni çözümlerin araştırma ve geliştirme sürecinin başındadır. Deniz yosunu ürünlerinin tüketimi, çeşitli biyoaktif bileşikler içermesi nedeniyle obezite, kardiyovasküler hastalıklar, hiperglisemi ve insülin direnci dahil çeşitli metabolik bozukluklar üzerinde yararlı etkisi olduğu ileri sürülmektedir. Antihipertansif, antiinflamatuvar, antiobezite, antidiyabetik ve antifibrojenik özellikleriyle sağlığı geliştirici nutrasötik bir ajan olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, konstipasyon, kolon kanser riskini azaltmada, vücut ağırlık kontrolü ve hiperkolesterolemi, anemi, inflamasyonun azaltılması ve bağırsak mikrobiyotası üzerinde olumlu etkisi olabileceği bildirilmiştir. Sağlığı koruyucu destekleyici rolü özellikle biyoaktif bileşikler arasında yer alan peptitler, polifenoller, polisakkaritler, karotenoidler ve fitosterollere atfedilmektedir. Bununla birlikte, kahverengi deniz yosunu tüketimiyle ilişkili ağır metal kontaminasyonu ve yüksek iyot içerikleriyle ilgili sağlık endişeleri de göz ardı edilmemelidir.

Anahtar Kelimeler: deniz yosunu, biyoaktif bileşenler, antiinflamatuvar, antioksidan, antiobezite, antidiyabetik, nutrasötik

ABSTRACT

Seaweeds, also known as marine macroalgae, are diverse and abundant marine organisms found in oceans and coastal areas around the world. Seaweeds are classified into three main types: brown seaweed (Ochrophyta), red seaweed (Rhodophyta), and green seaweed (Chlorophyta). They are considered an important nutritional source due to their low fat content, richness in polysaccharides, vitamins, and minerals, and rich amino acid composition. They are rich in thiamine, B12, riboflavin, folic acid, vitamins K and E, and the minerals Na, K, Mg, P, I, Cu, Zn, and Fe, and are reported to contain protein ranging from 5.0% to 19.6% (brown seaweeds), 0.6% to 45% (red seaweeds), or 3.4% to 29.8% (green

seaweeds). They have been traditionally used for various purposes, including food, fertilizer, and animal feed. However, recent research has revealed that seaweeds have tremendous potential as a source of bioactive compounds for drug development. Seaweed-based medicines could offer sustainable alternatives that are both effective and environmentally friendly, but in the pharmaceutical sector, seaweed is still at the beginning of the research and development phase of new solutions. Consumption of seaweed products is suggested to have beneficial effects on various metabolic disorders including obesity, cardiovascular diseases, hyperglycemia and insulin resistance due to their various bioactive compounds. It is thought to be a health-promoting nutraceutical agent with its antihypertensive, anti-inflammatory, antiobesity, antidiabetic and antifibrogenic properties. Furthermore, it has been reported that seaweeds may have beneficial effects on constipation, colon cancer risk reduction, body weight control, hypercholesterolemia, anemia, inflammation reduction, and gut microbiota. Their health-supportive role is particularly attributed to the bioactive compounds peptides, polyphenols, polysaccharides, carotenoids, and phytosterols. However, health concerns regarding heavy metal contamination and high iodine content associated with brown seaweed consumption should not be ignored.

Keywords: seaweed, bioactive components, antiinflammatory, antioxidant, antiobesity, antidiabetic, nutraceutical

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

JOHN RAWLS'IN BAŞLANGIÇ DURUMU ANLAYIŞINDA DOĞA DURUMU TEORİSİNİN ETKİSİ

Deniz BERK ALBAYRAK¹

¹Doktora Öğrencisi, Katip Çelebi Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Felsefe Bölümü, İzmir, Türkiye.

¹ORCID ID: 0000-0001-6176-2920

ÖZET

John Rawls *A Theory of Justice* adlı kitabında siyasal toplumun temel ilkelerinin ne olduğu, kimler tarafından nasıl seçildiği konularını tartışarak bir toplum sözleşmesi örneği ortaya koymuştur. Rawls toplumun temelindeki ilkelerin 'hakkaniyet olarak adalet' ilkeleri olduğunu; ilkeleri seçecek kimselerin ise makul ve adil bir seçim olması için 'cehalet peçesi' olarak dile getirdiği özel olgularla ilgili bilgisizlik durumunda olduklarını dile getirir. Taraflar hem kendileri hem de diğerleri ile ilgili ırk, dil, din, zenginlik, fakirlik, güç ve buna benzer tüm özel durumlarla ilgili bilgilerden yoksun oldukları için, yapacakları seçimin kendileri için iyi olup olmadığı ile ilgili kesin bir çıkarım yapmaları mümkün değildir. Tarafların adalet duygusu ve bir iyi anlayışı olduğunu kabul eden Rawls'a göre genel durumlarla ilgili bilgi sahibi olan taraflar rasyonel bir tercih yaparak kendileri için en az dezavantajlı olarak değerlendirdikleri bir durumu seçeceklerdir. Rawls'ın ileri sürdüğü 'başlangıç durumu' anlayışının kendisinden önce örnekleri bulunan toplum sözleşmesi öğretilerinden daha hipotetik olduğu açık olmakla birlikte; ortak bazı hususlarda söz konusudur. Bu çalışmanın amacı 'başlangıç durumu' teorisinde 'doğa durumu' teorisinin bir etkisinin olup olmadığını tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Adalet, Başlangıç Durumu, Cehalet Peçesi, Doğa Durumu, Özel Mülkiyet, Rasyonel Seçim, Toplum Sözleşmesi.

ABSTRACT

In his book, *A Theory of Justice*, John Rawls discussed the fundamental principles of political society and how they are chosen. He presented an example of a social contract. Rawls argued that the principles underlying society are "justice as fairness," and that those who choose these principles are ignorant of specific facts, which he terms a "veil of ignorance" to ensure a reasonable and fair choice. Because the parties lack information about race, language, religion, wealth, poverty, power, and similar specific circumstances concerning themselves and others, it is impossible for them to make a definitive inference about whether the choice they make is good for them. According to Rawls, who assumes that the parties have a sense of justice and a sense of the good, those parties who possess knowledge of the general situation will make a rational choice and choose the situation they consider least disadvantageous for themselves. While Rawls's "initial position" approach is clearly more hypothetical than the social contract doctrines that preceded it, there are some common points. The aim of this study is to discuss whether the 'state of nature' theory has an impact on the 'initial state' theory.

Keywords: Justice, Original Position, Veil of Ignorance, State of Nature, Rational Choice, Private Propriety, Social Contract.

ERKEN TUNÇ ÇAĞI'NDA MALATYA'NIN YÜKSEK YAYLA KÜLTÜRLERİ: YERLEŞİM MODELLERİ VE SOSYAL ORGANİZASYON ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME HIGHLAND CULTURES OF MALATYA IN THE EARLY BRONZE AGE: AN ASSESSMENT OF SETTLEMENT PATTERNS AND SOCIAL ORGANIZATION

Sevgi DÖNMEZ¹

¹Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Malatya, Türkiye, Ülke.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0597-6585>

ÖZET

Yukarı Fırat Havzası'nda yer alan Malatya, verimli tarım arazileri, hayvancılık için uygun yüksek yaylaları, zengin akarsu ve ham madde kaynakları nedeniyle Erken Bronz Çağı'nın başlarından itibaren farklı sosyal organizasyona sahip gruplar tarafından, çok çeşitli ve dinamik yerleşim modellerinin gelişmesine önemli oranda katkıda bulunmuştur. Tarım merkezli ekonomiler ile hayvancılık merkezli daha mobilize üretim ilişkilerinin hâkim olduğu sosyal grupların bir arada yaşamasına, kimi zaman bu sosyal grupların ayrışmasına veya gruplar arası çatışmaya neden olan önemli faktörler arasında bölgenin jeomorfolojik yapısı ve peyzajı ön plana çıkmaktadır. Erken Bronz Çağı boyunca Malatya, bulunduğu konum itibarıyla farklı bölgelerde, birbirinden çok farklı sosyal organizasyon geliştiren sosyal grupların, birbirleriyle etkileşimde bulunduğu, bu etkileşimin bazen çatışma, bazen de işbirliği çerçevesinde devam ettiği bir bölge olmuştur. 2017-2021 yılları arasında gerçekleştirilen Malatya arkeolojik yüzey araştırmalarında çok sayıda Erken Tunç Çağı yerleşimleri tespit edilmiştir. Yerleşimlerin bulunduğu konum, mimari kalıntılar, akarsu kaynakları, peyzajla olan ilişkisi ve yüzeyde bulunan seramikler, Erken Tunç Çağı'nda pastoral grupların yeni bir sosyal organizasyon ve kültürel model geliştirmiş olduklarına işaret etmektedir. Malatya'nın yüksek yaylalarında yer alan Erken Tunç Çağı yerleşimlerinde saptanan seramik bulgular ve mimari kalıntılar, bu dönemde uzmanlaşmış pastoral göçebe grupların, Malatya Ovası yerleşimleri ile yoğun etkileşimine dair veriler sunmuştur. Ancak bu yerleşimlerin karakteri ve buluntulardan elde edilen verilere göre yüksek yaylalardaki pastoral göçer grupların, Malatya Ovası'ndaki yerleşimlerden bağımsız olarak, savunma ve kontrol amaçlı kalıcı merkezler kurdukları anlaşılmaktadır. Malatya'daki Erken Tunç Çağı yerleşimlerinin üzerinde, üzerleri taş ve toprakla kapatılmış, kurgan benzeri çok sayıda kromlek tespit edilmiştir. Kuzeydoğu Anadolu'da bulunan kurganlar ile yakın benzerlik gösteren bu kromlekler, pastoral göçer grupların, savunma ve kontrol amaçlı yeni bir üst düzey örgütlülüğüne işaret etmektedir. Malatya Bölgesi'nde saptanan ve kurgan özelliği taşıyan yığmaların bulunduğu alanlar, genellikle doğal peyzaja hâkim noktalarda yer almaktadır. Uzaktan görünürlük açısından, bu kurganlar, akraba gruplar için birer toplanma noktaları işlevinin yanı sıra bu grupların peyzaja hâkimiyetini de sembolize ediyor olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Malatya, Erken Tunç Çağı, Yüksek Yayla Kültürleri, Yerleşim Modelleri

ABSTRACT

Located in the Upper Euphrates Basin, Malatya, with its fertile agricultural lands, high plateaus suitable for animal husbandry, rich rivers and raw material resources, contributed significantly to the development of diverse and dynamic settlement patterns by groups with different social organizations from the early Bronze Age onwards. The geomorphological structure and landscape of the region are among the important factors that led to the coexistence of social groups dominated by agriculture-based economies and more mobilized production relations based on animal husbandry, and sometimes to the

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

separation or conflict between these social groups. Throughout the Early Bronze Age, Malatya was a region where social groups, which developed very different social organizations in different regions due to its location, interacted with each other, sometimes in conflict and sometimes in cooperation. During the archaeological surface surveys conducted in Malatya between 2017 and 2021, numerous Early Bronze Age settlements were identified. The location of the settlements, the architectural remains, the river sources, their relationship with the landscape, and the ceramics found on the surface indicate that pastoral groups developed a new social organisation and cultural model during the Early Bronze Age. The ceramic finds and architectural remains identified in the Early Bronze Age settlements located in the high plateaus of Malatya provide evidence of the intensive interaction between specialised pastoral nomadic groups and the settlements of the Malatya Plain during this period. However, based on the character of these settlements and the data obtained from the findings, it is understood that pastoral nomadic groups in the high plateaus established permanent centres for defence and control purposes, independently of the settlements in the Malatya Plain. Numerous cromlechs, resembling kurgan and covered with stone and earth, have been identified on the Early Bronze Age settlements in Malatya. These cromlechs, which bear a close resemblance to kurgans found in Northeastern Anatolia, indicate a new high-level organization of pastoral nomadic groups for defense and control purposes. The areas where the kurgan-type mounds found in the Malatya Region are generally located at places dominating the natural landscape. In terms of remote visibility, these kurgans must have symbolized the dominance of these groups over the landscape as well as functioning as gathering points for related groups.

Keywords: Malatya, Early Bronze Age, Highland Cultures, Settlement Patterns

GÖSTERİ DENEYLERİNİN FİZİK EĞİTİMİNDEKİ YERİ THE PLACE OF DEMONSTRATION EXPERIMENTS IN PHYSICS EDUCATION

Dr. Öğr. Üyesi Halit TAŞKIN

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Fen Fakültesi Fizik Bölümü, 67100 Zonguldak/TÜRKİYE

ORCID 0000-0001-7546-0755

ÖZET

Köklü bir temel bilim olan fizik doğayı anlamanın yollarından birini ortaya koyar. Bununla beraber fizik eğitimi, özellikle de üniversite düzeyindeki temel fizik dersleri öğrenciler tarafından çoğunlukla soyut ve matematik ağırlıklı olarak algılanabilmektedir. Öğrencilerin çeşitli kavram yanlışlarına düşmeleri ve zorlanmaları, edinilen bilgilerin kalıcılığını azaltmakta ve güdülenmelerini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu bağlamda ders esnasında yapılan gösteri deneyleri öğrencilerin hem odaklanmalarını artıran hem de öğrenme süreçlerini destekleyen önemli bir öğretim aracıdır.

Gösteri deneyleri öğrencilerin günlük hayatta gözlemledikleri olaylar ile teorik bilgiler arasında köprüler kurmasına imkan tanımaktadır. Özellikle Temel Fizik I (Mekanik) ve Temel Fizik II (Elektromanyetizma) derslerinde, Newton'un hareket yasaları, enerji ve momentum korunumu, elektrostatik etkileşimler, manyetik alanlar ve elektromanyetik indüksiyon gibi temel konular deneysel yollarla kolayca gösterilebilir. Böylece soyut kavramlar somut gözlemlerle desteklenir ve yanlış anlaşılan kavramların düzeltilmesi sağlanarak öğrencilerin aktif katılımı sağlanır.

Eğitim alanında yapılan araştırmalar sınıf ortamında yapılan basit ama etkili gösteri deneylerinin kavramsal öğrenmede anlamlı gelişmelere yol açtığını göstermektedir.[1]

Ayrıca deneylerin doğrudan gözlemlenmesi öğrencilere sadece bilgi aktarmakla kalmaz, aynı zamanda bilimsel düşünce becerilerini ve merak duygularını da güçlendirir.

Bu çalışmada üniversitelerde okutulan Temel Fizik I ve Temel Fizik II dersleri kapsamında sınıf ortamında yapılabilecek bazı gösteri deneyleri tanıtılmış bunların nasıl gerçekleştirilebilecekleri üzerinde durulmuş ve eğitime olan katkıları tartışılmıştır. Böylelikle, Fizik eğitimi alanında gösteri deneylerinin daha yaygın ve etkin kullanımı için bir rehber oluşturulması hedeflenmektedir.

Anahtar kelimeler: Fizik Eğitimi, Gösteri Deneyleri, Kavram Yanlışları

ABSTRACT

Physics, a fundamental science with deep roots, presents one of the ways to understand nature. However, physics education, especially basic physics courses at the university level, is often perceived by students as abstract and heavily mathematical. Students' misconceptions and difficulties reduce the retention of acquired knowledge and negatively affect their motivation. In this context, demonstration experiments conducted during class are an important teaching tool that both increases students' focus and supports their learning process.

Demonstration experiments enable students to build bridges between the events they observe in daily life and theoretical knowledge. Particularly in Basic Physics I (Mechanics) and Basic Physics II (Electromagnetism) courses, fundamental topics such as Newton's laws of motion, conservation of energy and momentum, electrostatic interactions, magnetic fields, and electromagnetic induction can be

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

easily demonstrated experimentally. Thus, abstract concepts are supported by concrete observations, and misunderstood concepts are corrected, ensuring active student participation.

Research in the field of education shows that simple but effective demonstration experiments conducted in the classroom lead to meaningful improvements in conceptual learning.[1]

Furthermore, directly observing experiments not only imparts knowledge to students, but also strengthens their scientific thinking skills and curiosity.

This study introduces some demonstration experiments that can be conducted in the classroom setting within the scope of the Basic Physics I and Basic Physics II courses taught at universities, focuses on how they can be carried out, and discusses their contribution to education. Thus, it aims to create a guide for the more widespread and effective use of demonstration experiments in the field of physics education.

Keywords: Physics Education, Demonstration Experiments, Conceptual Misconceptions

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

VAN İLİ KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK İŞLETMELERİNİN TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİNDEN BEKLENTİLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ EXPECTATIONS AND SOLUTION SUGGESTIONS OF SMALL ANIMAL BUSINESSES IN VAN PROVINCE FROM AGRICULTURAL PUBLICATION AND CONSULTANCY SERVICES

Hasan ÇELİKYÜREK¹

¹ Dr.Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootečni, Van, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5154-7979>

Selçuk Seçkin TUNCER²

² Doç.Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootečni, Van, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8252-8009>

Rıdvan BAYRAM³

³ Öğr. Gör. Hakkâri Üniversitesi, Yüksekova Meslek Yüksek Okulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, Hakkâri, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1624-6753>

Abdurrahman YAMAÇ⁴

⁴ Yüksek Mühendis, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootečni, Van, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1674-6977>

Azat ARAS⁵

⁵Mühendis, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootečni, Van, Türkiye.

⁵ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-2635-433X>

ÖZET

Bu çalışma, Van iline bağlı ilçelerde bulunan, 58 adet küçükbaş hayvancılık işletmesi ile yapılmıştır. Çalışma yapılan işletmenin, küçükbaş hayvancılık işletmesi olması ve işletmenin Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetinden yararlanıyor olması temel koşulu aranmıştır. İşletme sahipleri ile yüz yüze görüşmeler yapılarak kendilerine 55 sorudan oluşan anket soruları yöneltilmiştir. Çalışma kapsamında, bu işletmelerin Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetinden beklentileri ve yaşadıkları sorunların tespit edilmesi amaçlanmıştır. İşletme sahiplerinin yaşı küçüldükçe bu hizmetten yararlananların sayısının düştüğü, işletme sahiplerinin çoğunluğunun ilkokul (%46,55) eğitim seviyesine sahip olduğu, %37,93'ünün 201 ve üzeri ve %37,93'ünün 101-200 baş hayvana sahip oldukları tespit edilmiştir. İşletme sahiplerinin %84,48'inin bu hizmetten çok memnun oldukları, %13,79'unun memnun oldukları tespit edilmiştir. İşletmelerin bu hizmet kapsamında en çok destek aldıkları konuların başında ise %37,93 ile sağlık ve aşılar olduğu tespit edilmiştir. Hizmet sağlayıcıların yetkinliği konusunda işletmelerin %89,66'sı danışmanların çok yetkin oldukları ve danışmanların kendilerine yeteri kadar zaman (%100) ayırdıklarını ifade etmişlerdir. Yetiştiricilerin en çok talepte bulundukları konuların başında hibe ve destek konuları (%63,79), hastalıklar (%18,97), tarımsal mekanizasyon (%12,07) ve tarımsal faaliyette yenilik (%5,17) konularında destek talebinde bulundukları tespit edilmiştir. Çalışma

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

sonucunda genel olarak küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapan işletmelerin hizmetlerde memnun oldukları ancak bu hizmetin daha da genişletilmesi gerektiği sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Van, Küçükbaş hayvancılık, Tarımsal Yayım, Danışmanlık Hizmeti

ABSTRACT

This study was conducted with 58 small ruminant farms located in the districts of Van province. The primary conditions for the included farms were that they were small ruminant breeding operations and that they were benefiting from the Agricultural Extension and Consultancy Service. Face-to-face interviews were conducted with the farm owners, and they were asked survey questions consisting of 55 items. The study aimed to determine the expectations of these farms from the Agricultural Extension and Consultancy Service and the problems they experienced. It was found that as the age of the farm owners decreased, the number of those benefiting from this service also decreased, that the majority of farm owners had a primary school education level (46.55%), and that 37.93% owned 201 or more head and 37.93% owned 101-200 head of animals. It was determined that 84.48% of the farm owners were very satisfied with this service, and 13.79% were satisfied. It was found that the topics on which farms received the most support within the scope of this service were primarily health and vaccinations (37.93%). Regarding the competence of the service providers, 89.66% of the farm owners stated that the consultants were very competent, and 100% stated that the consultants allocated enough time for them. It was determined that the topics most frequently requested by the breeders for support were primarily grant and support issues (63.79%), followed by diseases (18.97%), agricultural mechanization (12.07%), and innovation in agricultural activities (5.17%). As a result of the study, it was generally concluded that small ruminant breeding farms were satisfied with the services, but that this service needed to be further expanded.

Keywords: Van, Small ruminant livestock, Agricultural Extension, Consultancy Service

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BİLGİNİN KURUMSALLAŞMASI: MEDRESE VE ÜNİVERSİTENİN TARİHSEL KARŞILAŞTIRMASI

THE INSTITUTIONALIZATION OF KNOWLEDGE: A HISTORICAL COMPARISON OF THE MADRASA AND THE UNIVERSITY

Süleyman GÜMRÜKÇÜOĞLU

Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Eğitimi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/00000001-5875-767X>

ÖZET

Medrese ve üniversite, Doğu ve Batı medeniyetlerinde yükseköğretimin teşekkül etmiş en önemli kurumları olarak karşımıza çıkmaktadır. Her iki kurum da köklerini dini geleneklerden almakla birlikte, tarihsel süreçte farklı siyasi, sosyal ve entelektüel dinamiklerin etkisiyle birbirinden ayrılan bir gelişim çizgisi izlemiştir.

Medreseler, İslam eğitim geleneği içerisinde IX. yüzyıldan itibaren Horasan ve Türkistan bölgelerinde ortaya çıkmış, ancak kurumsal kimliğini 1067'de Bağdat'ta Nizamülmülk tarafından tesis edilen Nizamiye Medreseleri ile kazanmıştır. Büyük Selçuklu ve ardından Osmanlı Devleti'nde yaygınlaşan medreseler, temelde Sünni düşünceyi sistemleştirmek, devlet memuru ve din adamı yetiştirmek gibi siyasi-içtimai ihtiyaçlara cevap vermiştir. Eğitim müfredatı; tefsir, hadis, fıkıh gibi dini ilimlerin (naklî) yanı sıra, başlangıçta mantık, matematik, tıp gibi akli ilimleri de kapsıyordu. Öğretim metodu olarak ezber, tekrar, anlama ve müzakere (tartışma) öne çıkarken, eğitim-öğretim faaliyetleri büyük oranda vakıflar tarafından finanse edilmiş ve bu durum kurumun maddi sürekliliğini sağlamıştır.

Batı'da üniversitelerin ortaya çıkışı ise, 12. yüzyılda İslam medeniyetinden Sicilya ve Endülüs üzerinden Latince'ye yapılan tercümelerin tetiklediği entelektüel canlanmanın bir sonucudur. "Studium Generale" olarak adlandırılan bu ilk yükseköğretim merkezleri, katedral okullarının dönüşümüyle Bologna (1088), Paris ve Oxford'da teşekkül etmiştir. Bologna öğrenci loncaları, Paris ise hoca loncaları modeliyle öne çıkmıştır. Müfredatları, antik dönemden miras "trivium" (dil bilgisi, retorik, diyalektik) ve "quadrivium" (aritmetik, geometri, müzik, astronomi) ile şekillenmiş; zamanla teoloji, hukuk ve tıp fakülteleri eklenmiştir. Skolastik yöntemin hakim olduğu eğitimde ders anlatımı ve münazara temel metotlardı.

Karşılaştırıldığında, her iki kurumun da kuruluşunda dini motivasyonlar etkili olmuş, devlet erkânı yetiştirmiş ve benzer öğretim metotları (müzakere, soru-cevap) kullanmıştır. Ancak, medreselerdeki vakıf temelli mali yapı ve devletle iç içe geçmişlik, üniversitelerin kilise ve kent yönetimleriyle olan ilişkisinden farklılık göstermiştir. En kritik fark, modernleşme sürecinde ortaya çıkmıştır. Üniversiteler, Rönesans, Aydınlanma ve bilimsel devrimle birlikte kendini yenileyerek seküler, araştırmacı ve eleştirel bir karakter kazanmış; medreseler ise özellikle akli ilimlerin müfredattan çıkarılması, merkeziyetçi yapı ve ıslahat çabalarının sonuçsuz kalması gibi sebeplerle 19. yüzyıldan itibaren etkinliğini yitirerek nihayet 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile kapatılmıştır.

Sonuç olarak, medrese ve üniversite, insanlık bilgi birikiminin farklı coğrafya ve kültürlerde kurumsallaşmasının iki önemli örneğidir. Başlangıçtaki benzerliklerine rağmen, içinde bulundukları medeniyetlerin tarihsel seyrine paralel olarak farklılaşmışlar ve üniversite modeli, evrensellik ve süreklilik vasfıyla günümüze ulaşmayı başarırken, medrese geleneği tarihsel bir kurum olarak kalmıştır.

Anahtar Kelimeler: Medrese, Üniversite, Nizamiye Medreseleri, Aklî ilimler, Tevhid-i Tedrisat Kanunu

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Madrasas and universities stand out as the foremost institutions through which higher education took shape in Eastern and Western civilizations. While both trace their roots to religious traditions, over time they followed divergent paths of development under the influence of distinct political, social, and intellectual dynamics.

Madrasas emerged within the Islamic educational tradition from the ninth century onward in the regions of Khorasan and Turkistan, but they acquired a distinct institutional identity with the Nizamiyya Madrasas established in Baghdad in 1067 by Nizam al-Mulk. Spreading under the Great Seljuks and later the Ottoman Empire, madrasas primarily responded to political and social needs such as systematizing Sunni thought and training state officials and religious scholars. The curriculum, alongside the transmitted (naqlī) religious sciences—Qur’anic exegesis (tafsir), hadith, and jurisprudence (fiqh)—initially also encompassed the rational sciences such as logic, mathematics, and medicine. In pedagogy, memorization, repetition, comprehension, and disputation (debate) were foregrounded. Educational activities were largely funded by charitable endowments (waqfs), which ensured the institution’s material continuity.

By contrast, in the West the emergence of universities was the result of the twelfth-century intellectual revival triggered by translations from Islamic civilization into Latin via Sicily and al-Andalus. These early centers of higher learning, known as *studia generalia*, took shape through the transformation of cathedral schools in Bologna (1088), Paris, and Oxford. Bologna stood out for its model of student guilds, whereas Paris exemplified guilds of masters. Their curricula were structured around the ancient *trivium* (grammar, rhetoric, dialectic) and *quadrivium* (arithmetic, geometry, music, astronomy), to which faculties of theology, law, and medicine were gradually added. In an educational regime dominated by the scholastic method, lecturing and disputation were the principal techniques.

By comparison, both institutions were shaped by religious motivations at their founding, trained state elites, and employed similar pedagogical methods (discussion, question-and-answer). However, the waqf-based financial structure of the madrasas and their close intertwining with the state differed from the universities’ relationships with the Church and urban authorities. The most critical divergence emerged in the course of modernization. Universities, renewing themselves through the Renaissance, the Enlightenment, and the Scientific Revolution, acquired a secular, research-oriented, and critical character; whereas madrasas—particularly due to the removal of the rational sciences from the curriculum, a centralized structure, and the failure of reform efforts—gradually lost their effectiveness from the nineteenth century onward and were ultimately abolished in 1924 by the Law on the Unification of Education (*Tevhid-i Tedrisat Kanunu*).

In sum, the madrasa and the university are two significant examples of how humanity’s accumulated knowledge became institutionalized across different geographies and cultures. Despite their initial similarities, they diverged in line with the historical trajectories of the civilizations to which they belonged. While the university model, by virtue of its universality and continuity, has succeeded in enduring to the present, the madrasa tradition has remained a historical institution.

Keywords: Madrasa, University, Nizamiyya Madrasas, Rational sciences, Law on the Unification of Education

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ALTERNATİF FINDIK ZARI PROTEİNİNİN GIDA GÜVENLİĞİ RİSKLERİ VE NÜTRİSYONEL ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI INVESTIGATION OF FOOD SAFETY RISKS AND NUTRITIONAL ENDPOINTS OF ALTERNATIVE HAZELNUT SKIN PROTEIN

Leila MEHDIZADEHTAPEH¹

Dr. Öğr. Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Rize, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8759-5016>

Güliden GÖKŞEN²

Doç. Dr., Tarsus Üniversitesi, Gıda İşleme Bölümü, Mersin, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5432-7936>

Yasemin YILMAZER³

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, İstanbul, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2190-073X>

Mehmet ÖZBİ⁴

Doç. Dr., Gebze Teknik Üniversitesi, Biyoteknoloji Enstitüsü, Kocaeli, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1465-7674>

Pınar OBAKAN YERLİKA⁵

Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, İstanbul, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7058-955X>

İsmail Hakkı TEKİNER⁶

Dr., Bağımsız Araştırmacı, İstanbul, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7248-2446>

ÖZET

Günümüzde, küresel protein arzının yaklaşık %55'i bitkisel kaynaklardan karşılanmaktadır. (Alternatif bitkisel proteinlere olan talep, sürdürülebilirlikle ilişkili minimum ekolojik etkileri nedeniyle, hayvansal proteinlere göre giderek daha fazla tercih edilmektedir. Bu çalışmanın amacı, fındık zarında elde edilen proteininin (FKP) gıda güvenliği risklerini ve nütrisyonel özelliklerinin, ticari olarak mevcut olan bezelye proteini (BP) ve soya proteini (SP) ile karşılaştırmalı olarak araştırmaktır. Sonuçlar, tüm örneklerin mikrobiyal riskler (anaerobik koloni sayısı, koliform bakteriler, küf ve maya ve patojenik bakteriler), toplam aflatoksin (B1+B2+G1+G2), 566 adet pestisit ve poliaromatik hidrokarbonlar (benzo[a]piren ve EU ΣPAH4) açısından genel olarak tatmin edici düzeyde olduklarını göstermiştir. FKP, BP ve SP'de arsenik (As), kadmiyum (Cd) ve kurşun (Pb) tespit edilirken, civa (Hg) belirlenememiştir. Nütrisyonel değerleri açısından, FKP'nin nem içeriği %3,93 iken, BP ve SP'nin nem içerikleri sırasıyla %9,00 ve %7,79 olarak tespit edilmiştir. FKP, BP ve SP'nin protein içerikleri (wb) sırasıyla 53,93, 57,89 ve 48,86 g/100 g olarak bulunmuştur. BP (45,2%) ve SP (41,4%)'nin EAA içerikleri, FKP (41,8%) hariç, WHO/FAO/UNU aminoasit alım gerekliliklerinin üzerinde belirlenmiştir. *In vitro* sitotoksitesite testine

göre, FKP ve SP, HCT-116 kolon kanseri hücrelerinde önemli ölçüde apoptozu indüklerken, BP ve SP, İnsan L929 fibroblast hücrelerinde proliferasyonu önemli ölçüde artırmıştır ($p < 0,05$). *In vitro* gastrik sindirim sırasında, FKP ve BP'nin, pH 3,2 ila 3,6 aralığında, en az stabil proteinler oldukları görülmüştür. Son olarak, FKP, bağırsak sindiriminden sonra (120 ila 240 dk) en yüksek antioksidan aktiviteyi (DPPH) (>20 mmol/g) sergilerken, BP ve SP, mide sindiriminden sonra orta derecede bir artış ($<1,0$ mmol/g) göstermiştir. Özetle, bu çalışma, alternatif bitki proteinlerinin güvenlik ve nütrisyonel özellikleri açısından kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi gerektiğini, bu sayede ekolojik ayak izi daha düşük doğal proteinlerin elde edilebileceğini ve gıda güvenliği otoriteleri ile regülasyonlar açısından yardımcı olunabileceğini göster ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel bazlı protein, sürdürülebilirlik, gıda güvenliği, nütrisyon, fındık zarı proteini.

ABSTRACT

Currently, ~55% of the global protein supply is met by plant sources. The demand for (alternative) plant-based proteins is increasingly gaining favour over their animal-based counterparts due to their minimal ecological consequences associated with sustainability. This study aims to investigate the food safety risks and nutritional endpoints of hazelnut skin protein (HSP) relative to commercially available pea protein (PP) and soy protein (SP). The results showed that all samples were generally assessed as satisfactory in terms of microbial risks (anaerobic colony count, coliform bacteria, mould and yeast, and pathogenic bacteria), total aflatoxin (B1+B2+G1+G2), 566 pesticides, and polyaromatic hydrocarbons (benzo[a]pyrene and EU ΣPAH4). Arsenic (As), cadmium (Cd), and lead (Pb) were detected in HSP, PP, and SP, whereas mercury (Hg) could not be quantified. In respect of nutritional endpoints, HSP's moisture content was 3.93% while 9.00% and 7.79% for PP and SP, respectively. The protein content (wb) of HSP, PP, and SP was found to be 53.93, 57.89, and 48.86 g/100 g, respectively. The EAA contents of PP (45.2%) and SP (41.4%) are above WHO/FAO/UNU AA requirements, except for HSP (41.8%). According to the *in vitro* cytotoxicity test, HSP and SP significantly induced apoptosis in HCT-116 colon cancer cells, while PP and SP significantly increased proliferation in Human L929 fibroblast cells ($p < 0.05$). During *in vitro* gastric digestion, HSP and PP were the least stable proteins in a pH range of 3.2 to 3.6. Finally, HSP exhibited the highest antioxidant activity (DPPH) (>20 mmol/g) after intestinal digestion (120 to 240 min), while PP and SP indicated a moderate increase (<1.0 mmol/g) following gastric digestion. Overall, this study suggests that the safety and nutritional aspects of alternative plant proteins should be extensively assessed to obtain native proteins with a reduced ecological footprint and help food governing authorities and regulations.

Keywords: Plant-based protein, sustainability, food safety, nutrition, hazelnut skin protein.

Acknowledgements:

The IPSUS “Climate smart food innovation using plant and seaweed proteins from upcycled sources” project is supported by ERA-Nets SUSFOOD2 and FOSC.

This work is supported by TÜBİTAK 1071-Support Programme for Increasing Capacity to Benefit from International Research Funds and Participation in International R&D Cooperation [Grant number: 122N018].

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FORMATION OF STUDENTS' SCIENTIFIC LITERACY THROUGH THE STUDY OF DISEASE-RESISTANT PEAR CULTIVARS

Issayev G.I.

Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University

Turkestan

Candidate of Technical Sciences, Associate Professor

Ikapova I.S.

"Palace of schoolchildren" of the Department of education of Turkestan

Karimzhan T.M.

Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University

Turkestan

Danebek A.B.

Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University

Turkestan

Master's Student

ABSTRACT

The article addresses the issue of developing students' research skills in the process of studying disease-resistant plant cultivars. In the context of the transformation of modern higher education, special importance is attached to the development of practice-oriented competencies that ensure future specialists' readiness for independent scientific activity. The study implemented an experimental model integrating agrobiological and pedagogical approaches, based on students' participation in the full cycle of a scientific experiment – from hypothesis formulation to data analysis and interpretation.

Using the material of *Pyrus communis L.* cultivars – *Talgar Beauty* and *Duchesse* – phytopathological monitoring, morphometric analysis, and determination of pathogen resistance indices were carried out. Simultaneously, the dynamics of research competence formation among students were examined through the performance of practical tasks and project stages.

The results confirm that involving students in real scientific and experimental activities promotes the development of critical thinking, analytical abilities, and methodological literacy. The proposed learning model can serve as an effective tool for fostering students' research culture and improving the quality of training for specialists in the agrobiological field.

Keywords: research skills, resistant cultivars, phytopathology, competency-based approach, agrobiological education, experimental activity, student learning, integration of science and education.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EMOTIONAL SUPPORT DURING CHILDBIRTH: A CASE STUDY ON MY PERSONAL EXPERIENCE IN A PRIVATE HOSPITAL IN ALBANIA

¹*Andja Lala, Brunilda Mëhilli, Venemin Gega, Behije Gollobërda, Brikena Duka*

¹*Assistant lecturer, Faculty of Medical and Technical Sciences University of Elbasan “ Aleksander Xhuvani”*

ABSTRACT

Introduction

Emotional support and nursing care during childbirth are critical elements of woman-centered obstetric care. They significantly influence the childbirth experience, the sense of security, and the initial mother-child bonding. Unfortunately, in Albania, studies addressing mothers' personal experiences—especially regarding the emotional care provided by midwives—are scarce.

Aim

This case study aims to present my personal experience during and after childbirth in a private hospital in Tirana (“American 3”), focusing on the emotional support and assistance provided by the midwives.

Methodology

A qualitative reflective approach was used to describe the main aspects of the care received. Observations and feelings were collected retrospectively after childbirth and structured around key woman-centered care themes: communication, respect, involvement in decision-making, and emotional support.

Results

Findings showed that the obstetric support I received was professional but incomplete from an emotional perspective. The young midwife demonstrated high technical competence and effectively guided me to facilitate childbirth, yet there was a lack of sensitivity and emotional care to address my fears and uncertainties. After delivery, the absence of inquiries about my emotional state and my experience of welcoming my second child negatively impacted my psychological wellbeing, highlighting the need for a more comprehensive approach in obstetric care.

Conclusions

The experience indicates that obstetric care should be balanced, encompassing not only professional preparation and technical guidance but also emotional support and sensitivity toward women's psychological experiences during and after childbirth. The lack of such support may adversely affect childbirth experiences and immediate mother-child bonding. This underlines the necessity for further emotional care training for obstetric staff.

Keywords: Obstetric care, emotional support, childbirth experience, psychological support, professional sensitivity.

AVOKADO (*PERSEA AMERICANA*) ATIKLARI İLE BİYOSENTEZLENEN GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERLE YÜKLENMİŞ ALJİNAT YARA ÖRTÜSÜ/BİYOFİLM HAZIRLANMASI VE TANIMLANMASI

PREPARATION AND IDENTIFICATION OF ALGINATE WOUND DRESSING/BIOFILM LOADED WITH SILVER NANOPARTICLES BIOSYNTHESIZED FROM AVOCADO (*PERSEA AMERICANA*) WASTE

Rasha ABDULBARI¹

¹Mersin Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü, Mersin, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-0518-3261>

Deniz UZUNOĞLU DOĞRUYOL²

²Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü, Mersin, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9706-303X>

Ayla ÖZER³

³Prof. Dr., Mersin Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü, Mersin, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7824-238X>

ÖZET

Bu çalışma, çevre dostu biyosentez yöntemi kullanılarak gümüş nanopartiküller (AgNPs) sentezlenmesi ve bu nanopartiküllerin aljinat bazlı biyofilmlere entegre edilerek yara örtüsü olarak kullanılabilecek kompozit filmlerin geliştirilmesini amaçlamaktadır. Avokado (*Persea americana*) atık kabuklarından elde edilen sulu özüt indirgeyici ajan olarak kullanılarak AgNPs sentezlenmiş, ardından bu nanopartiküller aljinat bazlı filmlere yüklenmiştir. Nanopartiküllerin başarıyla sentezlendiği FT-IR, XRD, SEM, EDX ve XPS analizleriyle doğrulanmıştır. Hazırlanan biyofilmler; film kalınlığı, suya dayanıklılık, jel fraksiyonu, şişme indeksi, ağırlık kaybı, su buharı geçirgenliği (WVTR) ve antibakteriyel aktivite parametreleri açısından değerlendirilmiştir. Aynı zamanda, hazırlanan biyofilmlerin karakterizasyonu SEM, EDX, FT-IR, XRD analizleri ile gerçekleştirilmiş ve AgNPs'nin aljinat matrisine başarılı bir şekilde entegre edildiği tespit edilmiştir. AgNPs yüklü aljinat bazlı biyofilmler, farklı aljinat miktarları (0.5–3.0 g), avokado kabuğu sulu özüt derişimleri (0.02–0.50 g/mL) ve AgNO₃ derişimleri (0.5–5.0 mM) kullanılarak hazırlanmıştır. AgNPs yüklü filmlerin ortalama kalınlığı 0.351 mm olarak belirlenmiştir. Suyu dayanıklılık testlerinde aljinat miktarı arttıkça su absorpsiyon kapasitesi (W_A) %46.92'den %10.93'e, suda çözünürlük (W_S) ise %16.92'den %7.50'ye düşmüştür. AgNO₃ derişimi yükseldiğinde filmlerin daha kompakt yapılar oluşturduğu, buna karşılık yüksek avokado özütü derişimlerinde W_A ve W_S değerlerinin arttığı gözlenmiştir. Jel fraksiyonu (GF%) %82–98 aralığında değişmiş ve en yüksek değerler yüksek aljinat ve yüksek metal tuzu içeren filmlerde elde edilmiştir. Şişme indeksi değerleri %200–280 arasında bulunmuş, aljinat ve nanopartikül derişimi arttıkça bu oran azalmıştır. Ağırlık kaybı testlerinde düşük aljinat içerikli filmler 14 gün sonunda %42.86 oranında bozunurken, yüksek aljinat içerikli filmlerde bu oran %13.99'a kadar düşmüştür. Su buharı geçirgenliği (WVTR) değerleri formülasyona bağlı olarak 1800–2600 g/m²·gün arasında değişmiş ve literatürde önerilen ideal aralıkta kalmıştır. Antibakteriyel aktivite testlerinde, AgNPs yüklü biyofilmler *P. aeruginosa*'da 9 mm, *S. aureus*'ta 11 mm inhibisyon zonu göstermiştir. Bu durum, AgNPs'nin Gram-pozitif bakterilere karşı daha etkili olduğunu ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, avokado atık

kabuklarından elde edilen biyoaktif bileşenlerin AgNPs sentezinde etkin bir şekilde kullanılabileceğini ve AgNPs yüklü aljinat biyofilmlerin uygun fizikokimyasal özellikleri ile antibakteriyel aktiviteleri sayesinde yara örtüsü olarak önemli bir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avokado atığı, Biyosentez, Gümüş nanopartikül, Aljinat, Yara örtüsü, Biyofilm, Antimikrobiyal.

ABSTRACT

This study aims to synthesize silver nanoparticles (AgNPs) through an environmentally friendly biosynthesis method and to develop composite films by incorporating these nanoparticles into alginate-based biofilms for potential use as wound dressings. Aqueous extracts obtained from avocado (*Persea americana*) peel waste were used as reducing agents for AgNPs synthesis, and the nanoparticles were subsequently loaded into alginate-based films. The successful synthesis of AgNPs was confirmed by FT-IR, XRD, SEM, EDX, and XPS analyses. The prepared biofilms were evaluated in terms of film thickness, water absorption capacity (W_A), water solubility (W_S), gel fraction (GF%), swelling index, weight loss, water vapor transmission rate (WVTR), and antibacterial activity. Additionally, the characterization of the biofilms was performed using SEM, EDX, FT-IR, and XRD analyses, confirming the successful integration of AgNPs into the alginate matrix. AgNPs-loaded alginate-based biofilms were prepared using different alginate amounts (0.5–3.0 g), avocado peel aqueous extract concentrations (0.02–0.50 g/mL), and $AgNO_3$ concentrations (0.5–5.0 mM). The average thickness of the AgNPs-loaded films was determined as 0.351 mm. In water resistance tests, increasing alginate content reduced W_A from 46.92% to 10.93% and W_S from 16.92% to 7.50%. Higher $AgNO_3$ concentrations resulted in more compact film structures, whereas high avocado extract concentrations increased both W_A and W_S values. Gel fraction values ranged between 82% and 98%, with the highest values obtained in films containing higher amounts of alginate and metal salt. The swelling index ranged from 200% to 280%, decreasing with higher alginate and nanoparticle concentrations. In weight loss tests, films with low alginate content degraded by 42.86% after 14 days, whereas those with high alginate content degraded by only 13.99%. WVTR values varied between 1800 and 2600 g/m²·day depending on the formulation, remaining within the ideal range recommended in the literature for wound dressings. Antibacterial activity tests showed that AgNPs-loaded biofilms exhibited inhibition zones of 9 mm against *P. aeruginosa* and 11 mm against *S. aureus*, indicating stronger effectiveness against Gram-positive bacteria. Overall, the findings demonstrate that bioactive compounds obtained from avocado peel waste can be effectively utilized in AgNPs synthesis, and that AgNPs-loaded alginate biofilms, with their favorable physicochemical properties and antibacterial activity, hold significant potential for use as wound dressings.

Keywords: Avocado waste, Biosynthesis, Silver nanoparticle, Alginate, Wound dressing, Biofilm, Antimicrobial.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

NANOPARTİKÜL VE AKÜMÜLATÖR BİTKİLER NANOPARTICLE AND ACCUMULATOR PLANTS

Ozan ONAT (ORCID: 0009-0003-4994-9233)

*Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme,
Tekirdağ/Türkiye,*

Sude KARTAL (ORCID: 0009-0004-8679-9243)

*Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme,
Tekirdağ/Türkiye,*

Prof. Dr. Sevinç YEŞİLYURT (ORCID: 0000-0002-0062-0491)

*Tekirdağ Namık Kemal University, Faculty of Agriculture, Department of Soil Science and Plant
Nutrition, Tekirdağ-Türkiye*

ÖZET

Son yıllarda kullanımı giderek yaygınlaşan, özgün şekilleri ayarlanabilir gözenek boyutları, genişletilmiş yüzey alanı ve yüksek reaktivite kapasitesiyle bilinen nanopartiküller, nanoteknolojinin bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Nanopartikül, boyutu 1 ila 100 nanometre arasında olan çok küçük madde parçacıklarıdır. Birden fazla sektörde (tıp, kozmetik, enerji, tekstil, otomotiv vb.) kullanılmaya başlayan bu nanopartiküller, tarımda da adından söz ettirmeye başlamıştır. Nanopartiküller tarımda nanogübre, nanopestisit, nanobiyosensör, toprak ıslahı ve kirlilik giderimi alanlarında kullanılmaktadır. Nanogübrelerin, normal gübrelerden farkı; bitki besin maddelerinin bitkiler tarafından alınabilirliğini kolaylaştırmak ve buna bağlı olarak gübre kullanımını %20-%50 oranında düşürerek gübre maliyetinin azalmasına katkı sağlamaktır. Böylece çevre kirliliğinin azalmasıyla dolaylı yoldan gıda güvenliği artmakta ve insan sağlığını olumsuz etkileyecek durumların önlenmesi hedeflenmektedir. Nanopartiküllerin pestisitlerle birlikte kullanımının amacı, etken maddenin tesirini artırmak, hastalıklı ve zararlı organizmalara daha hızlı ulaşılmasını sağlamaktır. Toprak ıslahı ve kirlilik gideriminde, nanopartiküllerin görevi; toprakta tuzluluk ve ağır metal (Pb, Cd, As vb.) oluşturan elementleri ortamdan uzaklaştırmak, ayrıca toprakların fiziksel yapısını iyileştirmektir. Yine son yıllarda kullanımı artan toprak ve çeşitli tarım sensörleri, nanopartiküller sayesinde çok küçük boyutlara indirgenerek, takip edilecek bölgeye daha rahat ulaşp farklı tarımsal parametreleri (nem, pH, besin miktarı, hastalık, toksisite vb.) tam zamanlı olarak izlemeyi kolaylaştırmaktadır. Bu nanobiyosensörler sayesinde gereksiz gübreleme ve sulama önlenmekte, ayrıca bitki ve toprak takibi daha zahmetsiz şekilde gerçekleştirilmektedir. Nanopartiküller toprakta yüksek miktarlara ulaştığında çeşitli olumsuz etkilere yol açar. Bunlar fiziksel, kimyasal ve biyolojik olmak üzere üç kısımda incelenebilir. Nanopartiküllerin toprak üzerindeki olumsuz etkilerini gidermek amacıyla akümülatör bitkiler kullanılmaktadır. Akümülatör bitkiler, topraktaki kirletici unsurları (ağır metaller, toksik elementler ve nanopartiküller vb.) kökleri vasıtasıyla bünyesine alıp yüksek konsantrasyonlarda biriktirerek topraktan uzaklaşmasını sağlayan bitkilerdir. Fitoremediasyon teknolojisinin temelini oluşturmaktadır. Bu çalışma, nanopartiküllerin geçmişten günümüze gelen ve geleceğe yansiyacak olan olumsuz etkilerini ortadan kaldırabilme potansiyeline sahip akümülatör bitkilerin, tarımda çevresel kirliliğin azaltılmasında ve sürdürülebilir üretim sistemlerinin geliştirilmesinde etkin bir biyoteknolojik çözüm olarak kullanılabileceğini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nanopartiküller, akümülatör bitkiler, nanoteknoloji, fitoremediasyon, sürdürülebilir tarım.

ABSTRACT

In recent years, nanoparticles known for their unique shapes, adjustable pore sizes, expanded surface areas, and high reactivity have emerged as a product of nanotechnology and are being increasingly utilized. Nanoparticles are extremely small particles of matter, ranging in size from 1 to 100 nanometers. These nanoparticles, which have begun to be used in various sectors (medicine, cosmetics, energy, textiles, automotive, etc.), have also started to gain attention in agriculture. In agriculture, nanoparticles are applied in areas such as nano-fertilizers, nano-pesticides, nano-biosensors, soil improvement, and pollution remediation. The difference between nano-fertilizers and conventional fertilizers lies in their ability to facilitate the uptake of plant nutrients by plants, thereby reducing fertilizer use by approximately 20–50% and consequently lowering fertilizer costs. As a result, environmental pollution is reduced, which indirectly enhances food safety and aims to prevent adverse effects on human health. The purpose of using nanoparticles together with pesticides is to increase the effectiveness of the active ingredient and enable faster targeting of diseased and harmful organisms. In soil remediation and decontamination, nanoparticles function to remove elements that cause salinity and heavy metal (Pb, Cd, As, etc.) accumulation from the soil, while also improving its physical structure. Additionally, the use of soil and agricultural sensors, which has increased in recent years, has been enhanced by nanoparticles that allow these sensors to be miniaturized and easily reach the monitoring area. These nanosensors facilitate real-time tracking of various agricultural parameters (such as moisture, pH, nutrient levels, disease presence, and toxicity). Consequently, unnecessary fertilization and irrigation are avoided, and plant and soil monitoring are conducted more efficiently. However, when nanoparticles accumulate in the soil in excessive amounts, they may cause various adverse effects, which can be categorized as physical, chemical, and biological. To mitigate these negative impacts of nanoparticles on soil, accumulator plants are employed. Accumulator plants are capable of absorbing and accumulating pollutants (such as heavy metals, toxic elements, and nanoparticles) from the soil through their roots at high concentrations, thus helping to remove them from the environment. To form the basis of phytoremediation technology. This study aims to demonstrate that accumulator plants, which have the potential to eliminate the adverse effects of nanoparticles from the past to the present and into the future, can serve as an effective biotechnological solution in reducing environmental pollution in agriculture and developing sustainable production systems.

Keywords: Nanoparticles, accumulator plants, nanotechnology, phytoremediation, sustainable agriculture.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

OPPORTUNITIES FOR USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN CLINICS

Egor Vasilievich Tumanik

2nd year cadet, Military Medical Institute.

Scientific adviser - Candidate of Medical Sciences, Doctor, Colonel of Medical Service

Nagornov I.V.

Department of Military Field Therapy

Military Medical Institute, Belarusian State Medical University

Minsk, Republic of Belarus

ABSTRACT

Relevance: The article analyzes the possibilities of using artificial intelligence in clinical medicine, which will not only allow us to assess the current state of affairs, but also identify areas for further research and practical application of AI in medical practice.

Keywords: Artificial intelligence (AI) is a field of computer science that creates systems capable of performing tasks that require human intelligence. Language models are software algorithms that analyze and generate text based on the material they have learned. Clinical medicine is a field of healthcare that focuses on the diagnosis, treatment, and prevention of diseases. Diagnostic models are medical diagnostic models that describe knowledge in the form of rules, frames, and pathophysiological models.

Objective: This work aims to comprehensively explore the possibilities of using artificial intelligence in clinical medicine, which will not only assess the current state of affairs, but also identify areas for further research and practical application of AI in medical practice.

Tasks:

- Study modern AI models that have great potential for implementation in various areas related to medical care;
- Analyze examples of successful AI implementation;
- Identify the effectiveness of using AI in healthcare.

Material and methods: To solve the set tasks, the results of search queries "Artificial Intelligence", "AI in Clinical Medicine", "AI in Pharmacology", "AI in Research", "AI in Education", "AI in Healthcare Organization", "AI Models in Diagnostics", "Treatment" were studied using Google, Yandex search engines and the PubMed database. Including the use of DeepSeek-V3, GPT-3, GPT-4 AI language models.

Results and their discussion: As a result of searching and analyzing articles, a number of existing AI models were identified, from which we selected the most successful ones and classified them based on their application in the medical industry.

Conclusion: Artificial intelligence has significant potential in clinical medicine, improving the quality of care and optimizing processes. It is based on machine learning and deep learning, allowing for faster and more accurate diagnosis of diseases. Modern AI systems support doctors, reducing errors and improving patient safety. Examples of successful implementation demonstrate its effectiveness. The progress in AI foreshadows its integration into medicine, requiring attention to the ethical aspects of its use to enhance patient quality of life and healthcare efficiency.

UDC 371.3

IMPROVING THE FUNCTIONAL LITERACY OF STUDENTS ON AI TECHNOLOGY IN TEACHING BIOLOGY

Issayev G. I.

Candidate of Technical Sciences, Acting Professor

¹ *International Kazakh-Turkish university named after Khoja Ahmed Yasawi, Turkestan, Kazakhstan*

Ikapova I.S.

*Director of the state enterprise on PCV "Palace of schoolchildren" of the Department of education of
Turkestan*

Aldanbek D.S.

¹ *International Kazakh-Turkish university named after Khoja Ahmed Yasawi, Turkestan, Kazakhstan*

Karimzhan T. M.

Senior lecturer, master student

¹ *International Kazakh-Turkish university named after Khoja Ahmed Yasawi, Turkestan, Kazakhstan*

ABSTRACT

This article examines the enhancement of students' functional literacy in biology education through the application of artificial intelligence (AI) technologies. The study reviews both international and national scholarly literature and analyzes the effectiveness and practical implementation of AI tools in education. Based on empirical data and case studies, the research identifies the potential of AI technologies to adapt educational content, construct personalized learning trajectories, and provide immediate formative feedback. Furthermore, it demonstrates that the core components of functional literacy information analysis, working with graphical and textual data, decision-making, and logical reasoning can be effectively developed through AI-supported instruction. The study also evaluates the advantages and limitations of AI integration and offers methodological recommendations for educators. By integrating AI technologies and functional literacy, the article proposes innovative approaches to improving the quality of education.

Keywords: functional literacy, artificial intelligence, biology education, educational technology, adaptive platform, visualization, instructional methodology, digital education, student engagement, pedagogical innovation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

NAVIGATING SPIRITUAL LANDSCAPES: THE WOOING GROUP AND ITS INTERFAITH CONNECTIONS

Ananda Majumdar

Ananda Majumdar - Harvard University

Ananda MAJUMDAR | alumnus | Business | MacEwan University, Edmonton | Human Resources | Research profile

0000-0003-3045-0056- ORCID

ABSTRACT

This study explores the Wooing Group and its connections to various religious traditions, aiming to uncover how these relationships influence spiritual practices and community identity. The primary objective is to examine the group's beliefs and rituals in relation to established religions such as Buddhism and Christianity. The research employs qualitative methods, including in-depth interviews and participatory observation, to provide a comprehensive understanding of the members' experiences and insights. Participants were recruited through community events and social media platforms, ensuring a diversity of perspectives. The findings reveal that the Wooing Group incorporates elements from multiple religions, including meditation practices from Buddhism and communal prayer styles reminiscent of Christian gatherings. This syncretism enriches their spiritual lives and fosters an inclusive community that embraces diverse backgrounds. The main conclusion emphasizes that the Wooing Group exemplifies modern religious pluralism, challenging traditional boundaries between faiths. The study's originality lies in its nuanced analysis of how such groups navigate and integrate diverse religious influences, contributing valuable insights to the academic discourse on contemporary spirituality and interfaith relations. This research underscores the importance of understanding evolving religious landscapes in an increasingly globalized world.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

İLETİŞİM PSİKOLOJİSİ VE SAVAŞIN RUHSAL KODLARI PSYCHOLOGY OF COMMUNICATION AND PSYCHOLOGICAL CODES OF WAR

Dr. Ferhat Atik

*Girne Amerikan Üniversitesi, İletişim Fakültesi,
İletişim Medya Yönetimi Bölümü, Girne, KKTC
0009-0008-9089-9051*

ÖZET

Bu çalışma, savaş olgusunun yalnızca siyasi, ekonomik veya jeopolitik nedenlerle değil, aynı zamanda bireysel bilinçdışı dürtüler, kolektif psikoloji ve büyük grupların tarihsel travmalarıyla da şekillendiğini ortaya koymaktadır. Psikanalitik bakış açısından Sigmund Freud'un Eros (yaşam içgüdü) ve Thanatos (ölüm içgüdü) kuramı, bireylerdeki saldırganlık eğilimlerinin ve yıkıcı dürtülerin nasıl ortaya çıktığını açıklamaktadır. Bu bağlamda savaş, yalnızca rasyonel çıkar hesaplarının değil, insan doğasında kök salmış yıkıcı eğilimlerin de dışavurumudur.

Vamık Volkan'ın geliştirdiği "seçilmiş travma" kavramı, bir topluluğun geçmişte yaşadığı ağır bir yenilgi, işgal veya soykırım gibi olayların kolektif hafızada canlı tutulmasını ifade eder. Bu travmalar, nesiller boyu aktarılacak grup kimliğinin önemli bir parçası hâline gelir. Liderler, bu tarihsel yaraları yeniden canlandırarak grubun duygusal birlikteliğini pekiştirir ve savaşın psikolojik zeminini oluşturur. Böylece, geçmişin acıları güncel politik ajandalar için mobilize edilebilmektedir.

Albert Einstein'ın etik ve hümanist yaklaşımı ise bu çatışmalara evrensel bir perspektif kazandırmaktadır. Einstein, şiddetin ve savaşın kalıcı bir çözüm üretmediğini, aksine insanlığın ortak varoluşuna zarar verdiğini vurgulamaktadır. Onun bakış açısı, uluslararası ilişkilerde ahlaki sorumluluğun ve barış kültürünün önemini öne çıkarmaktadır.

Bu teorik çerçeve, günümüzden Suriye iç savaşı, Ukrayna-Rusya çatışması ve İsrail-Filistin gerilimi gibi örnekler üzerinden incelenmiştir. Suriye'de mezhep kimlikleri etrafında şekillenen travmalar, Ukrayna-Rusya savaşında tarihsel aidiyet ve imparatorluk nostaljisi, İsrail-Filistin çatışmasında ise kuşaklar boyu aktarılan mağduriyet anlatıları belirleyici olmuştur.

Sonuç olarak, savaşların nedenlerini anlamak için yalnızca siyasi ve ekonomik analizler yeterli değildir; bireysel psikoloji, toplumsal bellek ve liderlerin bu unsurları nasıl manipüle ettiğine dair derinlemesine bir inceleme zorunludur.

Anahtar Kelimeler: Savaş, psikanaliz, kolektif bilinçdışı, seçilmiş travma, liderlik, sınır psikolojisi, grup kimliği, Einstein, Freud, Volkan

ABSTRACT

War is not solely the product of political, economic, or geopolitical factors; it is also shaped by unconscious individual drives, collective psychology, and the historical traumas of large groups. From a psychoanalytic standpoint, Sigmund Freud's theory of Eros (life instinct) and Thanatos (death instinct) elucidates how aggression and destructive impulses arise in individuals. In this framework, war emerges not merely from rational interest calculations but also as an expression of destructive tendencies deeply embedded in human nature.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Vamik Volkan's concept of "chosen trauma" describes the preservation in collective memory of severe historical experiences such as defeat, occupation, or genocide. These traumas, transmitted across generations, become central to group identity. Political leaders often reactivate such historical wounds to foster emotional unity and build the psychological foundation for war, enabling the mobilization of past suffering for contemporary political objectives.

Albert Einstein's ethical and humanistic stance offers a universal perspective on such conflicts, emphasizing that violence and war produce no lasting solutions and instead undermine humanity's shared existence. His view underscores the necessity of moral responsibility and a culture of peace in international relations.

This theoretical framework is applied to contemporary conflicts such as the Syrian civil war, the Russia–Ukraine war, and the Israeli–Palestinian conflict. In Syria, sectarian-based traumas have been influential; in the Russia–Ukraine war, historical belonging and imperial nostalgia have played a central role; and in the Israeli–Palestinian conflict, intergenerational narratives of victimhood have been decisive.

Understanding the origins of war thus requires more than political and economic analysis; it demands in-depth investigation of individual psychology, collective memory, and the ways in which leaders manipulate these elements.

Keywords: War, psychoanalysis, collective unconscious, chosen trauma, leadership, boundary psychology, group identity, Einstein, Freud, Volkan

18. YÜZYIL OSMANLI KADIN GIYSİ BİÇİMSELLİĞİNİN LEVİNİ MİNYATÜRLERİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

AN ANALYSIS OF 18TH CENTURY OTTOMAN WOMEN'S GARMENT FORMALITY THROUGH LEVNI'S MINIATURES

Safiye SARI¹

¹Doç., Üniversite, Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü, Erzurum, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-0000-0000>

ÖZET

Bir nakkaş ve aynı zamanda bir şair olan Levni Abdülcélil Çelebi, “Lale Devri” olarak bilinen ve Osmanlı kültüründe derin izler bırakan dönemin sanat anlayışını yönlendirmiş, eserleriyle Osmanlı resim sanatı başta olmak üzere diğer sanat dallarını canlandırmıştır. Padişah portrelerine alışılmışın dışında “kişiye özel” olarak tanımlanan canlı bakışlarla üç boyutlu görünen minyatürler, sanatçının Osmanlı resim sanatına kattığı önemli gelişmeler arasındadır.

Bursalı Kadın, Menekşe Tuti, Acem Çengi, Dader Banu, Paredebaz Kız, İplik Eğiren Kadın, Uyuyan Genç Kadın, Saçını Toplayan Kadın, Saydam Başörtülü Kadın, Feraceli Kadın gibi eserleri; sanatçının dönemin ihtişamlı giysi biçimselliğini işlediği önemli minyatürleri arasındadır. Bu minyatürlerde resmedilen; sırma işlemeli başörtüler, dalgalı ve drapeli etekler, hermin kürklü feraceler, bitkisel desenli entariler, altın tokalı kemerler, altın toplu bilezikler, zümrüt küpeler, incili zülüfler, gümüş oyalı yemeniler, işlemeli şalvar ve pabuçlar, altınlarla işlenmiş dekolteli kaftanlar, boydan boya ilikli iç entariler, çok renkli hırkalar, yarı saydam yaşmaklar, çift sorguçlu yüksek başlıklar, incili gerdanlıklar, dekolteli çiçek desenli elbiseler, biritli ve düğmeli iç gömlekler; dönemin giysi biçimselliğinde görülen zengin detaylar arasındadır.

Bu çalışmada, Osmanlı giysi biçimselliğinin (kumaş, süsleme, aksesuar vb.) Levni'nin minyatürlerinde yer alan bazı kadın figürleri üzerinden analizlerinin yapılması amaçlanmaktadır. Araştırma verilerini elde etmek amacıyla tez, kitap, makale ve internet kaynakları taranarak literatür araştırması yapılmıştır. Literatür taramasıyla elde edilen veriler doğrultusunda Levni'nin minyatür eserleri incelenmiş ve betimsel araştırma yöntemi ile araştırmanın sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmanın evrenini 18. Yüzyıl Osmanlı Minyatür Sanatı, örneklemini ise 18. yüzyılda Levni tarafından yapılan tek figürlü kadın minyatürlerinde bulunan giysi detayları oluşturmuştur. Araştırma; Levni'ye ait beş adet tek figürlü kadın minyatürü ile sınırlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: 18. Yüzyıl, Osmanlı kadın giyimi, Levni, Minyatür.

ABSTRACT

Levni Abdülcélil Çelebi, both a court painter (nakkaş) and a poet, was a prominent artist who shaped the artistic vision of the “Tulip Era” (Lâle Devri), a period that left deep marks on Ottoman culture. With his works, he revitalized Ottoman painting and other branches of art. Among his most significant contributions to Ottoman painting are his miniature portraits of sultans, which differ from traditional depictions by portraying subjects with vivid expressions and a three-dimensional appearance- a unique and personalized style.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

His works such as The Woman from Bursa, Menekşe Tuti, The Persian Dancer, Dader Banu, The Acrobatic Girl, The Woman Spinning Thread, The Sleeping Young Woman, The Woman Gathering Her Hair, The Woman with a Transparent Headscarf, and The Woman in a Ferace, are notable examples in which the opulent fashion forms of the era are vividly illustrated.

These miniatures depict rich stylistic details of the time, such as: headscarves embroidered with metal thread, wavy and draped skirts, ermine-trimmed *ferace* coats, floral-patterned *entari* dresses, gold-buckled belts, gold-beaded bracelets, emerald earrings, pearl-adorned side locks, silver-edged *yemeni* scarves, embroidered shalwars and shoes, gold-embroidered low-neck kaftans, buttoned *entari* underdresses, multicolored jackets, semi-transparent veils, high double-plumed headpieces, pearl necklaces, floral low-cut dresses, and shirts with decorative loops and buttons.

The aim of this study is to examine the stylistic elements of Ottoman clothing- such as fabric, embellishment, and accessories- through the analysis of selected female figures in the miniatures of Levni. Data were obtained through a literature review involving theses, books, articles, and online resources. Based on the findings of the literature review, Levni's miniature works were examined using a descriptive research method. The universe of the research was the 18th Century Ottoman Miniature Art, and the sample was the clothing details found in single-figure female miniatures made by Levni in the 18th century. The study is limited to five selected single-figure female miniatures created by Levni.

Keywords: 18th Century, Ottoman Women's Clothing, Levni, Miniature.

BİR EĞİTİM KURUMUNDA ELEKTROMANYETİK RADYASON SEVİYESİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ EVALUATION OF ELECTROMAGNETIC RADIATION LEVELS IN AN EDUCATIONAL INSTITUTION FROM AN OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY PERSPECTIVE

Muhammed Faruk YILDIRIM¹

¹Doç. Dr., Çankkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Biga Meslek Yüksekokulu, Elektrik ve Enerji Bölümü, Çanakkale, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2382-7011>

Halife ÇAĞLAR²

² Dr. Öğr. Üyesi, Çankkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Biga Meslek Yüksekokulu, Elektrik ve Enerji Bölümü, Çanakkale, Türkiye.

² Dr. Öğr. Üyesi, Çankkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı, Çanakkale, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2877-1221>

ÖZET

Son yıllarda teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişmeler, günlük yaşamda kullanılan teknolojik cihazların çeşitliliğini ve sayısını büyük ölçüde artırmıştır. Bu artış, bireylerin elektromanyetik alanlara (EMA) maruz kalma oranlarını da önemli ölçüde etkilemiş, dolayısıyla maruziyet sürelerinin uzamasına yol açmıştır. Elektromanyetik kirliliğin insan sağlığı üzerindeki potansiyel olumsuz etkileri, yaklaşık otuz yıldır hem bilimsel hem de toplumsal düzeyde tartışılan bir konu olmaya devam etmektedir. Bilimsel ve teknolojik ilerlemeler, elektrikli cihazlar ve iletişim araçları gibi ürünlerin kullanımını kolaylaştırırken, aynı zamanda elektromanyetik radyasyon (EMR) düzeylerinin artmasına neden olmaktadır. Bu durum, teknolojik faydaların yanı sıra çevresel ve sağlık açısından dikkat edilmesi gereken yeni bir sorun alanı ortaya çıkarmıştır. Elektromanyetik radyasyon, elektrik yüklerinin hareketi sonucunda ortaya çıkan ve elektrik ile manyetik bileşenlerden oluşan bir enerji türüdür. Elektrik alan volt/metre (V/m), manyetik alan ise Tesla (T) birimiyle ölçülmektedir. İnsan vücudu doğal elektromanyetik alanlarla uyum içinde olsa da teknolojik cihazlardan kaynaklanan yapay alanlar bu dengeyi bozabilmektedir. Günlük yaşamda en çok karşılaşılan elektromanyetik dalga türleri, aşırı düşük frekans (ELF) ve radyo frekansı (RF) bantlarında yer almaktadır. Bu dalgalar; baz istasyonları, yüksek gerilim hatları, ev aletleri ve iletişim cihazları gibi çok sayıda kaynaktan yayılmaktadır. Bu çalışmada, Çanakkale şehir merkezinde bulunan Çanakkale Bilgi Teknik Özel Öğretim Kursu kurumundaki öğrenciler ile akademik ve idari personelin maruz kalabileceği elektromanyetik radyasyon düzeyleri ölçülmüştür. Kurumun derslikleri, ofisleri ve kantininde bulunan EMR kaynakları belirlenmiş; elektrik ve manyetik alan şiddetleri CE belgeli GM 3120 ölçüm cihazı ile tespit edilmiştir. Ölçümler sonucunda, genel olarak risk seviyesinin aşılmadığı gözlemlenmiştir. Ancak kantinde bulunan çay, kahve ve tost makinesi ve pişirme sacı gibi cihazların yakınında yapılan ölçümlerde risk seviyesinin üzerinde

değerlere rastlanmıştır. Bu risk, cihazlardan uzaklaşıldıkça azalmış ve bir metre mesafeden sonra tehlike oluşturmadığı belirlenmiştir. Benzer şekilde, fotokopi odasındaki cihaz da sıfır mesafede yüksek EMR üretirken, mesafe arttıkça etkisi azalmaktadır. Sonuç olarak, yapılan ölçümler kurum genelinde elektromanyetik alan maruziyetinin güvenli sınırlar içinde kaldığını göstermektedir. Elde edilen veriler tablo ve grafiklerle desteklenerek analiz edilmiştir. Bu bulgular, elektromanyetik kirliliğin yerel düzeyde izlenmesinin ve farkındalığın artırılmasının önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Elektromanyetik radyasyon, Eğitim Kurumunda İSG, Maruziyet Düzeyi.

ABSTRACT

In recent years, rapid developments in technology have greatly increased the variety and number of technological devices used in daily life. This increase has also significantly affected individuals' exposure rates to electromagnetic fields (EMF), thereby leading to longer exposure times. The potential adverse effects of electromagnetic pollution on human health have been a subject of debate at both the scientific and societal levels for nearly thirty years. Scientific and technological advances have facilitated the use of products such as electrical appliances and communication devices, while also causing an increase in electromagnetic radiation (EMR) levels. This situation has created a new area of concern in terms of the environment and health, alongside the technological benefits. Electromagnetic radiation is a type of energy that arises from the movement of electric charges and consists of electric and magnetic components. Electric fields are measured in volts per meter (V/m), while magnetic fields are measured in Tesla (T). Although the human body is in harmony with natural electromagnetic fields, artificial fields generated by technological devices can disrupt this balance. The most common types of electromagnetic waves encountered in daily life are in the extremely low frequency (ELF) and radio frequency (RF) bands. These waves are emitted from numerous sources, including base stations, high-voltage power lines, household appliances, and communication devices. In this study, the levels of electromagnetic radiation to which students and academic and administrative staff at the Çanakkale Bilgi Teknik Private Education Course institution in the city center of Çanakkale may be exposed were measured. EMR sources in the institution's classrooms, offices, and cafeteria were identified; electric and magnetic field strengths were determined using a CE-certified GM 3120 measurement device. The measurements showed that, in general, the risk level was not exceeded. However, measurements taken near devices such as tea, coffee, and toaster machines and cooking plates in the cafeteria revealed values above the risk level. This risk decreased with distance from the devices and was determined to pose no danger beyond a distance of one meter. Similarly, the device in the photocopy room produced high EMR at zero distance, but its effect decreased as the distance increased. In conclusion, the measurements indicate that electromagnetic field exposure throughout the institution remains within safe limits. The data obtained has been analyzed and supported by tables and graphs. These findings highlight the importance of monitoring electromagnetic pollution at the local level and raising awareness.

Keywords: Occupational Health and Safety, Electromagnetic Radiation, OHS in Educational Institutions, Exposure Level.

TÜRKİYE’DE AKADEMİK ETİK KÜLTÜRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR YAKLAŞIM: BİLİMSEL ETİK İLKELERİN SWARA YÖNTEMİ İLE ÖNCELİKLENDİRİLMESİ

AN APPROACH TO DEVELOPING ACADEMIC ETHICS CULTURE IN TÜRKİYE: PRIORITIZATION OF SCIENTIFIC ETHICAL PRINCIPLES USING THE SWARA METHOD

Aslı ABDULVAHİTOĞLU¹

¹Ünvan, / Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi , Mühendislik Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, Adana, Türkiye

aabdulvahitoglu@atu.edu.tr

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3603-6748>

Adnan ABDULVAHİTOĞLU²

² Dr. Öğr. Üyesi, Mudanya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Bursa Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2659-6709>

ÖZET

Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin olağanüstü bir hızla ilerlemesi, araştırmacıların zaman zaman karmaşık ve çelişkili etik ikilemlerle karşı karşıya kalmasına yol açmaktadır. Günümüzde bilginin üretilmesi, paylaşılması ve uygulanması süreçlerinde ortaya çıkan bu etik sorunlar, yalnızca bireysel düzeyde değil, aynı zamanda kurumsal ve toplumsal boyutlarda da önemli sonuçlar doğurmaktadır. Bu nedenle, Türkiye’de araştırmacıların etik değerlere duyarlı, sorumluluk sahibi ve akademik dürüstlük ilkelerine bağlı bir tutum geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır. Akademik topluluğun güvenini, bütünlüğünü ve refahını koruyabilmek için araştırmacıların etik kararlar alabilme ve bu kararları tutarlı biçimde uygulayabilme yetkinliğine sahip olmaları gerekmektedir. Bu yetkinlik, bilimsel araştırmaların güvenilirliğini artırmakla kalmayıp, toplumsal güven ve bilimsel iş birliği ortamının da güçlenmesine katkı sağlamaktadır.

Bu doğrultuda, bağımsız akademik kurumlar tarafından denetlenebilen etik standartların oluşturulması, araştırma süreçlerinde şeffaflık, hesap verebilirlik ve güvenilirliğin sağlanmasına önemli katkılar sunacaktır. Ayrıca üniversitelerde lisans düzeyinden itibaren araştırma ve yayın etiği eğitimlerinin sistemli bir biçimde verilmesi, genç araştırmacıların etik farkındalıklarının geliştirilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Etik ilkelerin yalnızca yasal yaptırımların zorlamasıyla uygulanan kurallar olarak görülmemesi; bilimsel dürüstlüğün, toplumsal sorumluluğun ve akademik ahlakın doğal bir yansıması olarak benimsenmesi, sürdürülebilir bir etik kültürün yerleşmesi için temel bir gerekliliktir.

Bu kapsamda, bilimsel çalışmalarda uyulması gereken temel etik kurallar belirlenmiş ve öncelik sıralarının tespit edilmesine yönelik bir değerlendirme yapılmıştır. Çalışmada, Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) yöntemlerinden biri olan SWARA yöntemi kullanılarak etik ilkelerin önem dereceleri analiz edilmiştir. Böylece, bilimsel etik ilkelerin sistematik biçimde önceliklendirilmesi ve araştırmacıların etik karar alma süreçlerine bilimsel bir destek sağlanması amaçlanmıştır. Bu yaklaşım, araştırmacıların hem akademik hem de toplumsal sorumluluklarını etkin biçimde yerine getirmelerini teşvik etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etik, Bilimsel Etik İlkeler, Bilimsel Çalışma, ÇKKV, SWARA

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

The extraordinary pace of scientific and technological advancements often places researchers in complex and sometimes conflicting ethical dilemmas. Today, ethical issues arising in the processes of producing, sharing, and applying knowledge have significant consequences not only at the individual level but also at institutional and societal levels. Therefore, it is of great importance for researchers in Türkiye to develop an attitude that is sensitive to ethical values, responsible, and committed to the principles of academic integrity. To maintain the trust, integrity, and welfare of the academic community, researchers must possess the competence to make ethical decisions and implement them consistently. This competence not only enhances the reliability of scientific research but also strengthens public trust and fosters a collaborative scientific environment.

In this context, establishing ethical standards that can be monitored by independent academic institutions will contribute significantly to ensuring transparency, accountability, and reliability in research processes. Moreover, systematically providing research and publication ethics education at the undergraduate level is crucial for developing ethical awareness among young researchers. Ethical principles should not be perceived merely as rules enforced through legal sanctions; rather, they should be embraced as a natural extension of scientific honesty, social responsibility, and academic morality. This internalization is essential for cultivating a sustainable ethical culture within academia.

Within this framework, fundamental ethical principles to be followed in scientific studies have been identified, and an assessment has been conducted to determine their order of priority. In this study, the SWARA method, one of the Multi-Criteria Decision-Making (MCDM) techniques, was used to analyze the significance levels of these ethical principles. Accordingly, the study aims to systematically prioritize scientific ethical principles and provide researchers with scientific support in ethical decision-making processes. This approach encourages researchers to fulfill both their academic and societal responsibilities effectively, ensuring that scientific practices are conducted with integrity, transparency, and social accountability.

Keywords: Ethics, Scientific Ethical Principles, Scientific Research, MCDM, SWARA

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AKADEMİK ETİK İHLALLERİNİN DEMATEL YAKLAŞIMIYLA KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

COMPARATIVE ANALYSIS OF ACADEMIC ETHICAL VIOLATIONS USING THE DEMATEL APPROACH

Aslı ABDULVAHİTOĞLU¹

¹Ünvan, / Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, Adana, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3603-6748>

Adnan ABDULVAHİTOĞLU²

² Dr. Öğr. Üyesi, Mudanya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Bursa Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2659-6709>

ÖZET

Bilimsel araştırma, bilim insanlarının belirli yöntem ve teknikleri kullanarak kuramsal veya pratik sorunlara çözüm geliştirmeyi amaçladığı sistematik bir süreçtir. Bu sürecin ürettiği bilginin güvenilirliği ve geçerliliği, büyük ölçüde araştırmacıların etik ilkelere bağlılığına dayanmaktadır. Bilim, bilinmeyi anlama ve açıklama çabasıyla şekillenirken, araştırma sürecinin merkezinde yer alan bilim insanının ahlaki duyarlılığı, mesleki titizliği ve sorumluluk bilinci, elde edilen bulguların niteliğini doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, bilim insanlarının hem kişisel hem de mesleki yaşamlarında etik değerlere bağlı kalmaları ve kararlarını bu doğrultuda almaları büyük önem taşımaktadır. Etik farkındalık, yalnızca araştırma sonuçlarının doğruluğunu sağlamaz, aynı zamanda bilimsel topluluğun güvenini ve akademik kültürün sürdürülebilirliğini de destekler.

Bilimsel etik ihlalleri, araştırma süreçlerinin bütünlüğünü bozan ve bilime olan güveni sarsan davranışları ifade eder. Aynı verilerin veya çalışmaların birden çok kez yayımlanması, yeterlilikleri bulunmayan kişilerin başkalarının emeğiyle eser üretmesi, veri manipülasyonu, intihal ve kaynak göstermeme gibi uygulamalar, akademik dürüstlüğü tehdit eden temel sorunlardandır. Bu ihlaller, hem bireysel hem de kurumsal itibar kaybına yol açmakta ve bilimsel sürecin sağlıklı işlemesini engellemektedir. Bu sorunların ele alınması, araştırmacıların etik farkındalığının artırılması ve bilimsel araştırmaların güvenilirliğinin korunması açısından kritik bir öneme sahiptir.

Bu çalışmada, etik dışı davranış türleri, Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) tekniklerinden biri olan DEMATEL yöntemiyle detaylı olarak incelenmiş; söz konusu davranışların birbirleri üzerindeki etkileri ve önem düzeyleri karşılaştırmalı biçimde analiz edilmiştir. Çalışmanın temel amacı, bilimsel etik ihlallerine yönelik farkındalık yaratmak ve akademisyenlerin etik sorumluluk bilincini güçlendirmektir. Böylece, araştırmacıların meslektaşlarına, öğrencilere, topluma ve bilime karşı yükümlülüklerini destekleyecek etik ilkelerin geliştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Bu yaklaşımla, etik kuralların yalnızca birer zorunluluk değil, bilimsel sorumluluk ve toplumsal faydanın doğal bir parçası olduğu vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Etik, Bilimsel Etik İlkeler, Etik ihlalleri, ÇKKV, DEMATEL

ABSTRACT

Scientific research is a systematic process in which scientists employ specific methods and techniques to develop solutions to theoretical or practical problems. The reliability and validity of the knowledge produced through this process largely depend on researchers' adherence to ethical principles. While science is shaped by the effort to understand and explain the unknown, the moral sensitivity, professional diligence, and sense of responsibility of the scientist at the center of the research process directly influence the quality of the findings. Therefore, it is essential for scientists to uphold ethical standards in both their personal and professional lives and to make decisions accordingly. Ethical awareness not only ensures the accuracy of research results but also supports the trust of the scientific community and the sustainability of academic culture.

Scientific ethical violations refer to behaviors that compromise the integrity of research processes and undermine trust in science. Practices such as publishing the same data or study multiple times, allowing individuals without sufficient competence to produce work based on others' efforts, manipulating data, committing plagiarism, or failing to cite sources constitute fundamental threats to academic integrity. These violations can lead to reputational loss both for individuals and institutions, and hinder the proper functioning of the scientific process. Addressing these issues is critical for raising ethical awareness among researchers and ensuring the reliability of scientific investigations.

In this study, types of unethical behaviors were examined in detail using the DEMATEL method, one of the Multi-Criteria Decision-Making (MCDM) techniques; the study analyzed comparatively how these behaviors affect one another and their relative significance. The main objective of the research is to raise awareness about scientific ethical violations and strengthen academics' sense of ethical responsibility. Thus, it aims to contribute to the development of ethical principles that support researchers' obligations to their colleagues, students, society, and the broader scientific community. This approach emphasizes that ethical rules are not merely obligations but a natural extension of scientific responsibility and social benefit.

Keywords: Ethics, Scientific Ethical Principles, Ethical Violations, MCDM, DEMATEL

YETİŞKİNLİKTE ALGILANAN EBEVEYN KABUL-REDDİNİN OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÇOCUĞA SAHİP ANNELERİN ÇOCUK YETİŞTİRME STİLLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Emine DURDU HAKYEMEZ¹

¹Bilim Uzmanı, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Garnizon Telçeker İlkokulu, Okul Öncesi Öğretmeni, Ağrı, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1451-999X>

Nalan ARABACI²

²Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9811-349X>

ÖZET

Çocukluk dönemi, bireyin kişilik, duygusal ve sosyal gelişiminin temellerinin atıldığı kritik bir süreçtir. Bu dönemde ebeveynlerden algılanan kabul veya red, bireyin kendilik algısını ve ileriki yaşamında kurduğu ilişkileri etkileyebilmektedir. Bu doğrultuda, bireylerin kendi çocukluk dönemlerinde ebeveynlerinden algıladıkları kabul-red algısı, yetişkinlikteki çocuk yetiştirme stillerine yansiyabileceği düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, okul öncesi dönemde çocuğa sahip annelerin çocukluk dönemlerinde algıladıkları ebeveyn kabul-red düzeyleri ile günümüzdeki çocuk yetiştirme stilleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma betimsel ve ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Çalışma grubunu, okul öncesi eğitime devam eden 4–6 yaş aralığında çocuğu olan 407 anne oluşturmıştır. Veriler, “Kişisel Bilgi Formu”, “Ebeveyn Kabul-Red Ölçeği-Kısa Formu (Yetişkin EKRÖ/K)-Anne ve Baba Formu” ve “Çok Boyutlu Ebeveynlik Stillerini Değerlendirme Ölçeği (ÇESDÖ)-Ebeveyn Formu” kullanılarak toplanmış; veriler normal dağılım göstermemesi sebebiyle parametrik olmayan testlerle (Mann Whitney U, Kruskal Wallis H, Spearman Brown Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı) analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, annelerin çocukluk dönemlerinde ebeveynlerinden algıladıkları Sıcaklık/Şefkat puanlarının en yüksek, Düşmanlık/Saldırganlık, Kayıtsızlık/İhmal, Ayrışmamış Red ve toplam puanlarının ise düşük olduğu belirlenmiştir. Annelerin EKRÖ/K-Anne puanları, yaş ve eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık belirlenmiştir ancak çalışma durumu, çocuk sayısı, çocuğun yaşı, cinsiyeti ve okula devam süresine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. EKRÖ/K-Baba puanları açısından ise hiçbir değişkende anlamlı farklılık saptanmamıştır. Çocuk yetiştirme stillerine ilişkin bulgularda, annelerin olumlu ebeveynlik puanlarının ortalamasının üzerinde, olumsuz ebeveynlik puanlarının ise ortalamasının altında olduğu görülmüştür. ÇESDÖ puanları, annenin yaşı, eğitim durumu, çocuk sayısı, çocuğun yaşı ve okula devam süresine göre anlamlı farklılık belirlenmiştir ancak çalışma durumu ve çocuğun cinsiyetine göre anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Annelerin EKRÖ/K-Anne ve EKRÖ/K-Baba puanları ile ÇESDÖ puanları arasındaki ilişkiye göre, Sıcaklık/Şefkat puanları arttıkça olumlu ebeveynlik stili, Düşmanlık/Saldırganlık, Kayıtsızlık/İhmal, Ayrışmamış Red ve toplam puanları arttıkça ise olumsuz ebeveynlik stili düzeylerinin arttığı belirlenmiştir. Sonuç olarak, annelerin çocuklukta yaşadıkları ebeveyn kabul veya red deneyimlerinin, mevcut çocuk yetiştirme stillerini önemli ölçüde şekillendirdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk, Ebeveynlik, Tutum, Ebeveynlik Stilleri, Ebeveyn Kabul-Reddi

ABSTRACT

Childhood is a critical period when the foundations of an individual's personality, emotional and social development are laid. During this period, the acceptance or rejection perceived from parents can affect an individual's self-perception and the relationships they establish in later life. In this respect, it is thought that the acceptance-rejection perception that individuals perceive from their parents during their childhood may be reflected in their child rearing styles in adulthood. The aim of this study is to examine the relationship between the parental acceptance-rejection levels perceived by mothers of preschool children during their childhood and their current child rearing styles. The research was conducted using a descriptive and relational screening model. The study group consisted of 407 mothers with children between the ages of 4 to 6 attending preschool education. Data were collected using the "Personal Information Form", "Parental Acceptance-Rejection Questionnaire-Short Form (Adult PARQ/S)-Mother and Father Forms" and "Multidimensional Parenting Styles Assessment Scale (MAPS)- Parent Form"; Because the data did not show a normal distribution, non-parametric tests (Mann Whitney U, Kruskal Wallis H, Spearman-Brown Rank Difference Correlation Coefficient) were used to analyze the data. As a result of the study, it was determined that the mothers had the highest scores for Warmth/Affection perceived by their parents in childhood, while the lowest scores were for Hostility/Aggression, Neglect/Indifference, Undifferentiated Rejection, and total scores. Significant differences were found in the mothers' PARQ/S-Mother scores according to age and education level, but no significant difference was found in terms of employment status, number of children, child's age, gender, and duration of school attendance. No significant differences were found in terms of PARQ/S-Father scores in any variable. In the findings regarding child rearing styles, it was observed that the mothers' positive parenting scores were above the average, and their negative parenting scores were below the average. Significant differences were found in the MAPS scores according to the mother's age, education level, number of children, child's age, and duration of school attendance, but no significant differences were found in terms of employment status or child's gender. The relationship between mothers' PARQ/S-Mother and PARQ/S-Father scores and their MAPS scores revealed that as Warmth/Affection scores increased, positive parenting style levels increased, while as Hostility/Aggression, Neglect/Indifference, Undifferentiated Rejection, and total scores increased, negative parenting style levels increased. Consequently, it was determined that mothers' childhood experiences of parental acceptance or rejection significantly shaped their current child-rearing styles.

Keywords: Early Childhood, Parenting, Attitude, Parenting Styles, Parental Acceptance-Rejection

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ALTERNATİF FINDIK ZARI PROTEİNİNİN NÜTRİSYONEL KALİTE ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI

INVESTIGATION OF NUTRITIONAL QUALITY PROPERTIES OF ALTERNATIVE HAZELNUT SKIN PROTEIN

Leila MEHDIZADEHTAPEH¹

Dr. Öğr. Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Rize, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8759-5016>

Güliden GÖKŞEN²

Doç. Dr., Tarsus Üniversitesi, Gıda İşleme Bölümü, Mersin, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5432-7936>

Yasemin YILMAZER³

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, İstanbul, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2190-073X>

Mehmet ÖZBİ⁴

Doç. Dr., Gebze Teknik Üniversitesi, Biyoteknoloji Enstitüsü, Kocaeli, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1465-7674>

Pınar OBAKAN YERLİKA⁵

Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, İstanbul, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7058-955X>

İsmail Hakkı TEKİNER⁶

Dr., Bağımsız Araştırmacı, İstanbul, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7248-2446>

ÖZET

Günümüzde, küresel protein arzının yaklaşık %55'i bitkisel kaynaklardan karşılanmaktadır. (Alternatif bitkisel proteinlere olan talep, sürdürülebilirlikle ilişkili minimum ekolojik etkileri nedeniyle, hayvansal proteinlere göre giderek daha fazla tercih edilmektedir. Bu çalışmanın amacı, fındık zarında elde edilen proteininin (FKP) nütrisyonel kalite özelliklerini ticari olarak mevcut olan bezelye proteini (BP) ve soya proteini (SP) ile karşılaştırmalı olarak araştırmaktır. Sonuçlara göre, tüm örneklerin FKP'nin nem içeriği %3,93 iken, BP ve SP'nin nem içerikleri sırasıyla %9,00 ve %7,79 olarak tespit edilmiştir. FKP, BP ve SP'nin protein içerikleri (wb) sırasıyla 53,93, 57,89 ve 48,86 g/100 g olarak bulunmuştur. BP (45,2%) ve SP (41,4%)'nin EAA içerikleri, FKP (41,8%) hariç, WHO/FAO/UNU aminoasit alım gerekliliklerinin üzerinde belirlenmiştir. *In vitro* sitotoksitesite testine göre, FKP ve SP, HCT-116 kolon kanseri hücrelerinde önemli ölçüde apoptozu indüklerken, BP ve SP, İnsan L929 fibroblast hücrelerinde proliferasyonu önemli ölçüde artırmıştır (p < 0,05). *In vitro* gastrik sindirim sırasında, FKP ve BP'nin, pH 3,2 ile 3,6 aralığında, en az stabil proteinler oldukları görülmüştür. Son olarak, FKP, bağırsak sindiriminden sonra (120 ila 240 dk) en yüksek antioksidan aktiviteyi (DPPH) (>20 mmol/g)

sergilerken, BP ve SP, mide sindiriminden sonra orta derecede bir artış (<1,0 mmol/g) göstermiştir. Özetle, bu çalışma, alternatif proteinlerin nütrisyonel kalite özellikleri açısından kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi gerektiğini ve ticari olarak mevcut soya ve bezelye proteinlerine göre nütrisyonel kalitesi benzer alternatif bitkisel kaynaklı proteinlerin elde edilebileceğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel bazlı protein, sürdürülebilirlik, nütrisyon kalitesi, fındık zarı proteini.

ABSTRACT

Currently, ~55% of the global protein supply is met by plant sources. The demand for (alternative) plant-based proteins is increasingly gaining favour over their animal-based counterparts due to their minimal ecological consequences associated with sustainability. This study aims to investigate the nutritional quality properties of hazelnut skin protein (HSP) relative to commercially available pea protein (PP) and soy protein (SP). The results showed that HSP's moisture content was 3.93% while 9.00% and 7.79% for PP and SP, respectively. The protein content (wb) of HSP, PP, and SP was found to be 53.93, 57.89, and 48.86 g/100 g, respectively. The EAA contents of PP (45.2%) and SP (41.4%) are above the WHO/FAO/UNU amino acid requirements, except for HSP (41.8%). According to the in vitro cytotoxicity test, HSP and SP significantly induced apoptosis in HCT-116 colon cancer cells, whereas PP and SP significantly increased proliferation in Human L929 fibroblast cells ($p < 0.05$). During in vitro gastric digestion, HSP and PP were the least stable proteins in a pH range of 3.2 to 3.6. Finally, HSP exhibited the highest antioxidant activity (DPPH) (>20 mmol/g) after intestinal digestion (120 to 240 min), while PP and SP indicated a moderate increase (<1.0 mmol/g) following gastric digestion. Overall, this study suggests that the nutritional properties of alternative proteins should be extensively evaluated to develop alternative plant-based proteins with similar nutritional quality to commercially available soy and pea proteins.

Keywords: Plant-based protein, sustainability, food safety, nutrition, hazelnut skin protein.

Acknowledgements:

The IPSUS “Climate smart food innovation using plant and seaweed proteins from upcycled sources” project is supported by ERA-Nets SUSFOOD2 and FOSC.

This work is supported by TÜBİTAK 1071-Support Programme for Increasing Capacity to Benefit from International Research Funds and Participation in International R&D Cooperation [Grant number: 122N018].

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BÖLGESEL İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ: AMASYA ÖRNEĞİ¹

A COMPARATIVE ANALYSIS OF REGIONAL LABOR MARKET INDICATORS: THE CASE OF AMASYA

Y.L. Öğrencisi Göksu DEMİR

Amasya Üniversitesi, SBE İktisat Anabilim Dalı

Amasya, Türkiye

<https://orcid.org/0009-0001-7802-2168>

Doç.Dr. Leyla Fırzuze ARDA

Amasya Üniversitesi, İ.İ.B.F. İktisat

Amasya, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0001-9654-8043>

Doç. Dr. Emrah KOPARAN

Amasya Üniversitesi, İ.İ.B.F. Havacılık Yönetimi

Amasya, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0001-9131-9794>

ÖZET

Üretim faaliyetlerinin sürdürülebilirliği, işgücünün hem niceliksel hem de niteliksel boyutlarıyla düzenli olarak izlenmesini ve bu veriler ışığında etkili ekonomi politikalarının geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. İşgücü piyasasının demografik dönüşüm, teknolojik gelişmeler ve bölgesel kalkınma stratejileriyle dinamik etkileşimi, yalnızca mevcut ekonomik performansı değil, aynı zamanda toplumun uzun vadeli refahını da şekillendirmektedir. Bu nedenle, işgücü göstergelerine dayalı karşılaştırmalı analizler, istihdam yapısındaki dönüşümü anlamak ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda politika önerileri geliştirmek açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, işgücü göstergelerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi, yalnızca istihdamın nicel boyutlarını değil, aynı zamanda emek piyasasının yapısal dönüşümünü de görünür kılmaktadır. Bu çalışma, Türkiye’de işgücü piyasası göstergelerinin bölgesel düzeyde karşılaştırmalı bir analizini sunmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın odağında; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı, işsizlik oranı, demografik yapı, yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve sektörel istihdam dağılımı gibi temel göstergelerin zamansal değişiminin incelenmesi yer almaktadır. Bu bağlamda çalışma, Amasya ili örneği üzerinden TR83 Bölgesi ve Türkiye geneli ile karşılaştırmalar yaparak bölgesel işgücü dinamiklerine ilişkin önemli bulgular ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: İş gücü piyasası, karşılaştırmalı analiz, istihdam, bölgesel kalkınma, Amasya

ABSTRACT

The sustainability of production activities necessitates the regular monitoring of the quantitative and qualitative dimensions of the labor force and the development of effective economic policies based on

¹Bu çalışma, “İşgücü Dinamikleri Analizi: Merzifon Örneği” başlıklı yüksek lisans tezinden ve bu teze bağlı SEB-BAP 25-0228 numaralı Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında üretilmiştir.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

these data. The dynamic interaction of the labor market with demographic transformation, technological developments, and regional development strategies shapes not only the current economic performance but also the long-term welfare of society. Therefore, comparative analyses based on labor force indicators are of great importance for understanding the transformation in employment structure and for developing policy recommendations in line with sustainable development goals. In this context, the comparative examination of labor force indicators reveals not only the quantitative dimensions of employment but also the structural transformation of the labor market. This study aims to present a comparative regional analysis of labor market indicators in Turkey. The focus of the research is on examining the temporal changes in key indicators such as labor force participation rate, employment rate, unemployment rate, demographic structure, age, gender, educational status, and sectoral employment distribution. In this regard, the study aims to reveal significant findings on regional labor dynamics by making comparisons between the province of Amasya, the TR83 Region, and Turkey as a whole.

Keywords: Labor market, comparative analysis, employment, regional development, Amasya

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİ VE BİLGİ İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN ÇEVRESEL BOZULMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: MINT ÜLKELERİ ÜZERİNE PANEL VERİ ANALİZİ

RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION AND INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES EFFECTS ON ENVIRONMENTAL DEGRADATION: PANEL DATA ANALYSIS ON THE MINT COUNTRIES

Gürsan CİVELEK¹

¹Arş. Gör., Gümüşhane Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Gümüşhane, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9159-5465>

ÖZET

Bu çalışmada yenilenebilir enerji tüketimi ve bilgi iletişim teknolojilerinin çevresel bozulma üzerindeki etkileri panel veri yöntemi ile incelenmiştir. Yenilenebilir enerji tüketiminin göstergesi olarak toplam enerji tüketimi içerisindeki yenilenebilir enerjinin oranı kullanılırken bilgi iletişim teknolojilerinin göstergesi olarak toplam nüfus içerisindeki internet kullanan bireylerin oranı kullanılmıştır. MINT ülkelerinin örneklem olarak yer aldığı çalışmada araştırma dönemi veri mevcudiyetine bağlı olarak 1996-2021 olarak belirlenmiştir. Çalışmada kesitsel bağımlılık, değişen varyans ve otokorelasyona karşı dirençli olan Driscoll-Kraay tahmincisi kullanılmıştır. Çalışmanın sağlamlılığını test etmek amacıyla çevresel bozulma göstergesi olarak hem karbondioksit hem de sera gazı emisyonlarının bağımlı değişken olarak yer aldığı iki ayrı panel veri modeli kurulmuştur. Çalışmanın analizinden elde edilen bulgulara göre yenilenebilir enerji tüketimi ve internet kullanımı çevresel bozulmayı istatistiksel olarak anlamlı ve negatif etkilemektedir. Çalışmada kontrol değişkeni olarak kullanılan ekonomik büyümenin ise çevresel bozulma üzerinde istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif etkileri tespit edilmiştir. Karbondioksit ile sera gazı emisyonlarının bağımlı değişken olduğu her iki modelde de sonuçlar birbiri ile örtüşmektedir. Bu sonuçlar gelişmekte olan ülkelerde çevresel bozulmayı azaltmak için yenilenebilir enerji tüketimini ve bilgi iletişim teknolojilerini önceleyen politikalara önem verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir enerji, Bilgi iletişim teknolojileri, Çevresel bozulma.

ABSTRACT

In this study, the effects of renewable energy consumption and information communication technologies on environmental degradation are examined by using panel data method. While the ratio of renewable energy to total energy consumption uses as an indicator of renewable energy consumption, the ratio of individuals using the internet in the total population used as an indicator of information communication technologies. In this study, MINT countries are used as a sample and spanning 1996-2021 period selected by data accessibility. In this study, the Driscoll-Kraay estimator, which is robust to cross-sectional dependence, heteroskedasticity and autocorrelation, was used. In order to test the robustness of the study, two different panel data models are established in which both carbon dioxide and greenhouse gas emissions are included as dependent variables as indicators of environmental degradation. According to the findings obtained from the analysis of the study, renewable energy consumption and using the internet affected to environmental degradation statistically significant and negative. In both models where carbon dioxide and greenhouse gas emissions are dependent variables,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

the results overlap with each other. These results reveal that policies that prioritize renewable energy consumption and information communication technologies should be given importance to reduce environmental degradation in developing countries.

Keywords: Renewable energy, Information and communication technologies, Environmental degradation.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MEVLEVÎ MUSİKÎŞİNASLAR VE DİNÎ MÛSİKÎYE KATKILARI MEVLEVI MUSICIANS AND THEIR CONTRIBUTIONS TO RELIGIOUS MUSIC

Dr. Öğr. Üyesi Mesut ENGİN

*Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü,
Ağrı/Türkiye*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4240-9459>

ÖZET

Mevlevîlik tarikatı, XIII. yüzyılda Anadolu topraklarında yaşamış önde gelen İslâm alimi, mutasavvıf ve gönül ehli olan Mevlâna'ya nispet edilen ve önemli bir düşünce dünyasına sahip olan tasavvuf yoludur. Mevlâna, bu düşünce dünyasındaki öğretilerini halka anlatmada dinî kural ve kaidelerle birlikte edebiyat ve mûsikî sanatını da birer araç olarak kullanmıştır. Ölümünden sonra söz konusu bu öğretilerin daha geniş bir halk kitlesine duyurulması için Mevlevîlik tarikatı kurulmuştur. Mevlevîlik tarikatı, Mevlâna'nın yaptığı gibi hatta daha da ileriye götürerek mûsiki sanatına büyük bir teveccüh göstermiş Mevlevîler, yüzyıllar boyunca bunu daha da geliştirmek için mevlavîhaneleri âdetâ mûsikî eğitiminin de hassas bir şekilde verildiği bir eğitim yuvasına çevirmişlerdir. Mevlevîlikte önemli bir yere sahip olan mûsikî, tarikatın öğretileri ile birlikte tekke kural ve kaideleri çerçevesinde sonraki nesillere aktarılmış ve bu yolla çok değerli mûsikîşinaslar yetiştirilmiştir. Mevlâna'nın öğretilerinden de anlaşılacağı üzere düşüncelerini dinî temellere dayandıran tarikatın yetiştirdiği bu şahıslar, mûsikîlerinde dinî ön planda tutmuş ve dinî mûsikîde önemli bir yere sahip olan eserler ortaya koymuşlardır. Bu eserler hem Mevlevîlik tarikatının gelişip yayılmasına hem de Türk mûsikîsi ve Türk din mûsikîsinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Bu nedenle bu çalışmada Mevlâna, Mevlevîlik, Mevlevîlikte mûsikî ve Mevlevî mûsikîşinaslar tanıtılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mevlâna, Mevlevîlik, Mûsikî, Mûsikîşinas, Dinî Mûsikî

ABSTRACT

The Mevlevi Order is a Sufi path attributed to Rumi, a prominent Islamic scholar, mystic, and spiritual man who lived in Anatolia in the 13th century. Rumi used literature and music, along with religious rules and regulations, as tools to convey his teachings to the public. After his death, the Mevlevi Order was established to convey these teachings to a wider audience. The Mevlevi Order, like Rumi's own, even took them even further, showing a strong interest in the art of music. Over the centuries, the Mevlevi lodges transformed Mevlevi lodges into educational centers where musical education was meticulously provided. Music, which holds a significant place in Mevlevi order, was passed down to subsequent generations within the framework of the rules and regulations of the lodge, along with the teachings of the order, and this way, many valuable musicians were trained. As can be seen from Mevlana's teachings, these individuals trained by the order, which based its thoughts on religious foundations, prioritized religion in their music and produced works that hold a significant place in religious music. These works contributed not only to the development and spread of the Mevlevi order but also to the development of Turkish music and Turkish religious music. Therefore, this study aims to introduce Mevlana, Mevlevi order, music in Mevlevi order, and Mevlevi musicians.

Key Words: Mevlana, Mevlevi order, Music, Musicians, Religious Music

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

OPPORTUNITIES FOR USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE CLINIC

Egor Vasilyevich Tumanik

Military Medical Institute.

Scientific supervisor - Candidate of Medical Sciences, Doctor, Colonel of Medical Service

Nagornov I.V.

Department of Military Field Therapy

Military Medical Institute, Belarusian State Medical University

Minsk, Republic of Belarus.

0009-0004-4458-9096

ABSTRACT

Medical and biological sciences, as the most dynamically developing, are characterized by an ever-increasing volume of information data and growing requirements for the knowledge and skills of doctors, not always adequate to human capabilities in modern conditions. Modern information technologies, such as deep machine learning, called AI, allow you to analyze large amounts of information and independently search for solutions to scientific and applied problems. Modern AI models have broad opportunities for implementation in various areas related to the provision of medical care. The main goal of such implementation is to improve the quality of medical care, find new treatment methods, and simplify the work of medical staff in solving routine tasks.

This article analyzes the possibilities of using artificial intelligence in clinical medicine, which will not only allow us to assess the current state of affairs, but also identify areas for further development.

KEYWORDS: Artificial intelligence (AI) is a field of computer science that creates systems capable of performing tasks that require human intelligence. Language models are software algorithms that analyze and generate text based on the material they have learned. A search engine is a computer program that provides quick access to the information you need. Clinical medicine is a field of healthcare that focuses on diagnosing, treating, and preventing diseases. Diagnostic models are medical diagnostic models that describe knowledge in the form of rules, frames, and pathophysiological models. The Digital FAP is diagnostic equipment that comes in a compact case.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KIBRIS'TA KÜLTÜREL YAPI VE TURİZM: KAPALI MARAŞ ÖRNEĞİ CULTURAL STRUCTURE AND TOURISM IN CYPRUS: THE CASE OF KAPALI MARAŞ

Prof. Dr. Zekiye TAMER

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla ilişkiler ve Tanıtım Bölümü, Sivas.

ORCID NO: 0000-0001-6065-7395

ÖZET

Yavru vatan Kıbrıs, yalnızca Türkler değil tüm dünya vatandaşları açısından çok önemli bir turizm ve destinasyon bölgesidir. Resmi adıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için turizm adanın en önemli gelir kaynaklarının başında gelmekle birlikte, iklimi ve doğal güzellikleriyle cazip bir ülke olarak tatil tercihlerinde üst sıralardadır. Ülke ekonomisinde önemli bir yere sahip olan turizm faaliyetleri ve alanları, destinasyon alanlarında ziyaretçi çeşitliliği sağlayan faktörlerden biridir. Yalnızca mevsimsel turizm faaliyetleri değil bununla birlikte yılın her döneminde görmeye değer önemli eser ve alanların olması da ziyaretçi tercihlerini etkilemektedir. Bu bağlamda da turizm genel anlamda yalnızca ekonomik bir süreç değil aynı zamanda bölgesel kalkınma, kültürel yapının oluşması ve şekillenmesi, göç gibi bir çok konuda belirleyici bir faktördür. Bu çalışmada önemli turizm merkezlerinden biri olan Kıbrıs' ta bulunan kültürel mirasın önemli simgelerinden biri olan Kapalı Maraş' a ilişkin bir değerlendirme yapılmaktadır. Kültür turizmi kavramının anlatıldığı bu çalışmada, Kıbrıs açısından kültür turizminin durumu "Kapalı Maraş" örneği üzerinden incelenmektedir.

Anahtar kelimeler: Turizm, Kültür Turizmi, Turizm Pazarlaması, Kapalı Maraş

ABSTRACT

The island of Cyprus, located in the northeastern Mediterranean, is a prominent tourism destination not only for Turkey but also for visitors from around the world. Officially known as the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC), the country has made tourism one of the main pillars of its economy, capitalizing on its natural beauty, favorable climate, and rich historical heritage. The tourism sector contributes significantly to the island's economic growth and employment. However, Cyprus's appeal extends beyond the traditional trio of sea, sand, and sun tourism; the abundance of cultural, historical, and natural sites that can be visited year-round enhances the destination's sustainability. In this context, tourism is not merely an economic activity but also a strategic force that supports regional development, preserves cultural identity, and fosters social interaction. This study focuses on Varosha (Kapalı Maraş), one of the most significant symbols of Cyprus's cultural heritage. Within the framework of cultural tourism, the research examines the state of cultural tourism in Cyprus through the example of Varosha.

Keywords: Tourism, Cultural Tourism, Tourism Marketing, Kapalı Maraş

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BİR HALKLA İLİŞKİLER ETKİNLİĞİ OLARAK KİTAP OKUMA GRUPLARININ İNCELENMESİ

AN EXAMINATION OF BOOK READING GROUPS AS AAN EVENT OF PUBLIC RELATIONS

Fatma DOĞAN, Yüksek Lisans Öğrencisi

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla ilişkiler ve Tanıtım Bölümü, Sivas.

ORCID NO: 0009-0002-8643-8056

Prof. Dr. Zekiye TAMER

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla ilişkiler ve Tanıtım Bölümü, Sivas.

ORCID NO: 0000-0001-6065-7395

ÖZET

Bu bildiri, bir halkla ilişkiler etkinliği türü olan kitap okuma gruplarını incelemektedir. Halkla ilişkilerde hedef kitleyle sürdürülebilir bir bağ kurmak, katılımı arttırmak ve toplumsal faydayı ön plana çıkaran etkinlikler düzenlemek önemlidir. Bu bağlamda kitap okuma grupları hem kültürel gelişimi hem de kamusal iletişimi güçlendiren araçlardan biri haline gelmiştir. Çalışmada, farklı yapılar altında faaliyet gösteren üç okuma grubu “ Okuyan Kadınlar Derneği, Evladım Sana Diyorum Okuma Grubu ve Çocuklara Yönelik Okuma Etkinlikleri Grubu “ katılımcı gözlem tekniği ile incelenmiştir. Etkinliklerin içeriği, katılımcı profili, iletişim biçimleri ve grup içi etkileşimler gözlemlenmiştir. Bu etkinlikler disiplini içindeki yeri değerlendirilirken, aynı zamanda katılımcıların bireysel ve toplumsal okuma alışkanlıklarına olan etkisi de analiz edilmiştir. Çalışmanın sonunda bu tür etkinliklerin toplumdaki okuma oranları üzerindeki etkilerine dair çıkarımlar yapılması hedeflenmiştir.

Bu çalışmanın odak noktası, halkla ilişkilerin yalnızca tanıtım ve imajdan ibaret olmadığını; kültürel sürdürülebilirliği destekleyen etkinliklerin de halkla ilişkiler kapsamında değerlendirilebileceğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okur, Okur grupları, Halkla ilişkiler etkinliği

ABSTRACT

This paper examines book reading groups, a type of public relations activity. In public relations, it is important to establish a sustainable connection with the target audience, increase participation and organize events that highlight social benefit. In this context, book reading groups have become one of the tools that strengthen both cultural development and public communication. In the study, three reading groups operating under different structures, “Okun Kadın Derneği, Evdım Sana Diyorum Reading Group and Reading Activities Group for Children”, were examined using the participant observation technique. The content of the events, participant profile, communication styles and intra-group interactions were observed. While evaluating the place of these activities within the discipline,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

the impact of the participants on individual and social reading habits was also analyzed. At the end of the study, it was aimed to draw conclusions about the effects of such events on reading rates in society.

The focus of this paper is to emphasize that public relations is not only about promotion and image; activities that support cultural sustainability can also be evaluated within the scope of public relations.

Keywords: Readers, Readers' Groups, Public Relations Events

İKİLİ AÇISAL ÖRÜNTÜ MODELLEMESİ (BAPM) İLE EKG SINIFLANDIRMASI BINARY ANGULAR PATTERN MODELING (BAPM) FOR ECG CLASSIFICATION

Hazret TEKİN

Dr. Öğr. Üyesi, Şırnak Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Şırnak, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9379-721X>

ÖZET

Elektrokardiyogram (EKG) sinyallerinin doğru biçimde sınıflandırılabilmesi, dalga biçimi varyasyonlarının hem genlik hem de geometrik açıdan ayrıntılı olarak modellenmesini gerektirir. Klasik istatistiksel ve frekans tabanlı tanımlayıcılar, sinyalin yerel morfolojik ve yönelimsel yapısını çoğu zaman yeterli düzeyde temsil edememektedir. Bu çalışmada, bir boyutlu biyomedikal sinyallerin açısall morfolojisini yakalamayı amaçlayan yeni bir özellik çıkarma yaklaşımı olan İkili Açısall Örüntü Modellemesi (İAÖM) yöntemi önerilmektedir. BAPM yöntemi, her yerel pencerede merkez noktaya göre tanımlanan iki yönlü açısall ilişkileri hesaplayarak sinyalin geometrik varyasyonlarını β_l - β_r çiftleri biçiminde kodlar. Elde edilen açılar, medyan tabanlı dinamik eşiklerle ikili (binary) biçime dönüştürülerek kompakt ve gürültüye dayanıklı bir örüntü uzayı oluşturur. Böylece sinyalin zamansall eğim değişimleri, büyüklüklerden bağımsız biçimde yöneline duyarlı bir temsil hâline getirilir. Önerilen BAPM tabanlı özellikler, PTB-XL EKG veri seti üzerinde, rastgele orman (RF) sınıflandırıcısı ile değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, İAÖM (BAPM) yöntemi; açısall morfolojiye dayalı, yorumlanabilir, düşük boyutlu ve gürültüye karşı dayanıklı bir özellik çıkarma yaklaşımı sunmakta olup, makine öğrenmesi tabanlı EKG sınıflandırması için PTB-XL veri seti üzerinde etkili ve ölçeklenebilir bir çözüm ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: EKG sınıflandırması, morfolojik analiz, açısall örüntü, özellik çıkarma, makine öğrenmesi

ABSTRACT

Accurate classification of electrocardiogram (ECG) signals requires the extraction of meaningful and discriminative features that can effectively represent local waveform morphology and subtle directional variations. Conventional statistical and frequency-domain descriptors often fail to capture these fine-grained temporal-geometric characteristics. In this study, a novel feature extraction approach named Binary Angular Pattern Modeling (BAPM) is proposed for one-dimensional biomedical signal analysis. The BAPM method encodes the angular relationships within each local window by computing two directional angles (β_l and β_r) around a central reference point, effectively describing the geometric evolution of the signal waveform. These angles are then binarized using median-based adaptive thresholds, forming a compact and noise-robust binary pattern representation that emphasizes morphological orientation rather than absolute amplitude. The extracted BAPM features were evaluated on the PTB-XL ECG dataset using machine learning method random forest (RF). The experimental findings indicate that the proposed BAPM-based features provide superior classification capability compared to traditional time- and frequency-domain descriptors. In conclusion, the proposed BAPM

framework offers a geometry-aware, interpretable, and computationally efficient feature extraction mechanism, representing a powerful and scalable solution for machine-learning-based ECG signal classification on large-scale datasets such as PTB-XL.

Keywords: ECG classification, morphological analysis, angular pattern, feature extraction, machine learning.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENTEĞRE RAPORLAMA KONULU ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON INTEGRATED REPORTING

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU

Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Erzurum.

ORCID NO: 0000-0002-0903-3816

Prof. Dr. Seyhan ÖZTÜRK

Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Kars.

ORCID NO: 0000-0003-1458-840X

ÖZET

Günümüzde işletmelerin performansını yalnızca finansal sonuçlarla değerlendirmek, paydaşların bilgi gereksinimlerini karşılamada yetersiz kalmaktadır. Entegre raporlama, ekonomik, çevresel, sosyal ve yönetim boyutlarını bir araya getirerek değer yaratma süreçlerini şeffaf ve sürdürülebilir bir biçimde sunan çağdaş bir yaklaşım olarak ön plana çıkmaktadır.

Bu çalışma, entegre raporlama alanındaki akademik literatürü bibliyometrik analiz yöntemiyle incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla araştırmada, entegre raporlamaya ilişkin çalışmaların yıllara, ülkelere, kurumlara, atıf ağlarına ve anahtar temalara göre dağılımı analiz edilmiş, alandaki eğilimler ve gelişim dinamikleri sistematik biçimde değerlendirilmiştir. Bulgular, çalışmaların yıllar içinde artış gösterdiğini, 2019 yılında zirveye ulaştığını ve özellikle İtalya ile Güney Afrika'nın bu alanda öne çıktığını göstermektedir. Literatürde sürdürülebilirlik, kurumsal sosyal sorumluluk, performans ölçümü ve yönetim uygulamaları temalarının yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

Analiz, entegre raporlamanın finansal boyutun ötesinde sosyal ve çevresel sorumlulukları da kapsayan bütüncül bir yaklaşım benimsediğini doğrulamaktadır. Bununla birlikte belirli bölgelerde ve sektörlerde yoğunlaşma ile küçük ve orta ölçekli işletmelerin uygulama süreçlerine dair araştırma boşlukları bulunmaktadır. Çalışma, literatürün mevcut durumunu ortaya koyarken, gelecekteki araştırmalar için sektörel ve uluslararası karşılaştırmalar ile küçük işletmelerin süreçlerine yönelik yönlendirmeler sunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Muhasebe, Entegre Raporlama, Sürdürülebilirlik, Bibliyometrik Analiz

ABSTRACT

Nowadays, evaluating business performance solely based on financial results is insufficient to meet the information needs of stakeholders. Integrated reporting has emerged as a contemporary approach that combines economic, environmental, social, and governance dimensions, providing a transparent and sustainable presentation of value creation processes.

This study aims to examine the academic literature on integrated reporting using a bibliometric analysis approach. To this end, the research analyzed publications on integrated reporting in terms of years, countries, institutions, citation networks, and key themes, systematically evaluating trends and development dynamics in the field. The findings indicate that the number of studies has increased over the years, peaking in 2019, with Italy and South Africa being the most prominent contributors. The literature predominantly focuses on sustainability, corporate social responsibility, performance measurement, and management practices.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

The analysis confirms that integrated reporting adopts a holistic approach that goes beyond financial dimensions to include social and environmental responsibilities. However, research gaps exist in terms of geographical and sectoral concentration, as well as the application of integrated reporting in small and medium-sized enterprises. This study provides an overview of the current state of the literature and offers guidance for future research, particularly in cross-sectoral and international comparisons and the processes of smaller enterprises.

Keywords: Accounting, Integrated Reporting, Sustainability, Bibliometric Analysis

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YARATICI MUHASEBE ÜZERİNE YAPILAN YAYINLARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF PUBLICATIONS ON CREATIVE ACCOUNTING

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU

Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Erzurum.

ORCID NO: 0000-0002-0903-3816

Prof. Dr. Seyhan ÖZTÜRK

Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Kars.

ORCID NO: 0000-0003-1458-840X

ÖZET

Yaratıcı muhasebe, işletmelerin finansal tablolarını yasal sınırlar içinde manipüle ederek gerçeği tam olarak yansıtmayan bir görünüm oluşturma süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu kavram, finansal raporlamanın güvenilirliği, yatırımcı güveni ve kurumsal etik açısından önemli tartışmalara neden olmaktadır.

Çalışmada, yaratıcı muhasebe konusundaki bilimsel üretimin gelişim eğilimlerini, önde gelen yazarları, kurumları, ülkeleri ve temel araştırma temalarını bibliyometrik analiz aracılığıyla ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın veri kaynağı olarak yüksek akademik güvenilirliği ve geniş kapsama alanı nedeniyle Web of Science (WoS) veri tabanı kullanılmıştır. Elde edilen veriler, bibliyometrik analiz yazılımları aracılığıyla değerlendirilmiş; yayınların yıllara göre dağılımı, atıf ağları ve tematik kümelenmeleri görselleştirilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, son yıllarda yaratıcı muhasebe konusuna yönelik akademik ilginin belirgin şekilde arttığı görülmektedir. Söz konusu temanın merkezinde kazanç yönetimi ve finansal suistimal konularının yer aldığı, buna karşın mali politika ve bütçe açığı gibi konuların ise alanı destekleyen tamamlayıcı bir çerçeve sunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ülkeler arası iş birliği ile yapılan çalışmaların varlığı dikkat çekmiştir.

Anahtar kelimeler: Muhasebe, Yaratıcı Muhasebe, Bibliyometrik Analiz

ABSTRACT

Creative accounting is defined as the process by which companies manipulate their financial statements within legal boundaries to present a view that does not fully reflect the underlying economic reality. This concept has generated significant debate in terms of the reliability of financial reporting, investor confidence, and corporate ethics.

The present study aims to reveal the development trends, leading authors, institutions, countries, and core research themes in the field of creative accounting through a bibliometric analysis. The Web of Science (WoS) database was utilized as the data source due to its high academic credibility and broad coverage. The collected data were analyzed using bibliometric software, and the results were visualized in terms of publication trends over time, citation networks, and thematic clusters.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

According to the findings, academic interest in creative accounting has significantly increased in recent years. The central themes of the literature are primarily focused on earnings management and financial misconduct, while topics such as fiscal policy and budget deficit provide a complementary framework to the field. In addition, the presence of studies based on international collaboration has also been observed, indicating the growing global relevance of the topic.

Keywords: Accounting, Creative Accounting, Bibliometric Analysis

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FARKLI KOTLARDAKİ BİTİŞİK NİZAM BETONARME YAPILARDA ÇEKİÇLEME ETKİSİ

POUNDING EFFECT ON ADJACENT REINFORCED CONCRETE STRUCTURES AT DIFFERENT FOUNDATION LEVELS

Ömer Birkan YILMAZ¹

¹Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Karabük, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-1956-7875>

İsmail TOZLU²

²Arş. Gör., Karabük Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Karabük, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0512-3803>

Samet Oğuzhan DOĞAN³

³Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Karabük, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1550-7221>

Şenol GÜRSOY⁴

⁴Prof. Dr., Karabük Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Karabük, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8133-0906>

ÖZET

Geçmişten günümüze şehir yapılaşmalarında, estetik düzen, imar planı, nüfus yoğunluğu, ekonomik nedenler gibi pek çok duruma bağlı olarak bitişik nizamlı yapılar tercih edilmiştir. Geçmiş depremlerde bitişik nizam yapılarda meydana gelen hasarlar ile ilgili pek çok rapor yayımlanmış ve bu tür nizama sahip yapılar üzerine pek çok çalışma literatürdeki yerini almıştır. Bitişik nizam yapılar hakkında literatürdeki çalışmalar büyük bir çoğunlukla yapıların aynı kot seviyesinde olduğu varsayılarak yapıldığı görülmektedir. Ancak özellikle İstanbul gibi engebeli büyük şehirlerde bitişik nizam binaların temel kot seviyeleri farklı olabilmektedir. Bu nedenle farklı temel seviyelerine sahip bitişik nizam binalar hakkında araştırma yapılması önem arz etmektedir. Deprem sırasında çarpışmalar çoğunlukla farklı karakteristikteki yapılar arasında olduğu çalışmalarla ortaya konmuştur. Bu nedenle bu çalışmada 4 ve 12 katlı süneklik düzeyi yüksek çerçeve sistemli betonarme bitişik nizam iki adet bina dikkate alınmıştır. Söz konusu bu binaların farklı temel kot seviyelerinde olması durumları için değerlendirmeler yapılmıştır. Temel kot seviyesi için 4 farklı durum gözönüne alınmıştır. İlk olarak iki yapının aynı temel seviyesinde olması durumu ele alınmış, ardından 12 katlı yapının temel seviyesi sabit tutularak 4 katlı yapının temel kot seviyesi sırasıyla 9.0, 15.0 ve 24.0 m olacak şekilde modeller hazırlanmıştır. Her bir kot seviyesi için 3 farklı deprem derz boşluğu miktarı dikkate alınarak değerlendirmeler yapılmıştır. Binalar arasında 5-10-15 cm deprem derzi olması durumları için doğrusal olmayan analizler gerçekleştirilmiş ve sonuçlar değerlendirilmiştir. Analizlerde kullanılacak deprem yer hareketinin yatay bileşenleri, tasarım spektrumu ile spektral uyum sağlanacak şekilde dönüştürme işlemi kullanılarak eşleştirilmiştir. Doğrusal olmayan analizler için zamandan ve depolama alanından tasarruf sağlamak adına tasarım spektrumu ile eşleştirilen güçlü yer hareketi ivme kaydının anlamlı süreleri kullanılmıştır. Anlamlı sürelerin hesabında deprem esnasında giren toplam enerjinin %5 değerine ilk ulaştığı andaki

zaman adımı ile %95 değerine ulaştığı andaki zaman adımları arası dikkate alınmıştır. Gerçekleştirilen yapısal çözümlemeler sonucunda genel olarak boşluk mesafesinin artmasına ve kot farkının azalmasına bağlı olarak çarpışma kuvvetinin azaldığı görülse de yetersiz boşluk miktarlarında ve binaların modal karakteristiklerine göre bu durumun değişebileceği ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bitişik nizam yapılar, çekiçleme etkisi, deprem derzi, farklı temel kotu.

ABSTRACT

From past to present, adjacent buildings have been widely preferred in urban development due to various factors such as maintaining aesthetic order, complying with zoning regulations, accommodating increasing population density, and reducing construction costs. Numerous reports have documented the damage observed in such buildings during past earthquakes, and extensive research has been conducted on their seismic behaviour. However, most of these studies assume that adjacent buildings have the same foundation elevation, which does not accurately represent real conditions in many cities. In large, hilly urban areas like Istanbul, foundation elevations of adjacent structures often differ significantly. This elevation difference can alter the dynamic interaction between buildings, making research on the seismic performance of adjacent buildings with different foundation levels essential. Previous studies have shown that structural collisions during earthquakes frequently occur between buildings with different dynamic characteristics, further emphasising the importance of this issue. This study analysed two adjacent reinforced concrete buildings with highly ductile frame systems, one with four stories and the other with twelve stories, under different foundation elevation scenarios. Four cases were considered: (i) both buildings at the same foundation level, and (ii) the foundation level of the 4-story building being 9.0 m, 15.0 m, and 24.0 m higher than that of the 12-story building. For each scenario, nonlinear time history analyses were conducted using seismic gap sizes of 5 cm, 10 cm, and 15 cm. The horizontal components of the ground motion records were spectrally matched to the design spectrum through a transformation process to ensure compatibility. Only the significant duration of the acceleration records—defined between 5% and 95% of the cumulative energy input—was used to optimise computational efficiency and storage. The analysis demonstrated that pounding forces generally decreased with increasing seismic gap distance and decreasing foundation elevation difference. However, this trend may vary when the gap is insufficient, as the modal characteristics of the buildings strongly influence pounding behaviour. These findings highlight the importance of considering elevation differences and adequate seismic joint spacing in the seismic design of adjacent buildings.

Keywords: Adjacent structures, pounding effect, seismic gap, foundation elevation difference

DERİN ÖĞRENME TABANLI KONTEYNER HASAR TESPİTİ: YOLOv8 ve Faster R-CNN'nin PERFORMANS İNCELEMESİ

Serhat AÇIL¹

¹ Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş., Mersin, Türkiye

¹ ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-6578-2579>

Veysel TİLEĞİ²

²Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş., Mersin, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-7460-7233>

ÖZET

Otomotiv ve lojistik sektörlerinde sıklıkla kullanılan konteynerler, sahada uzun süreli kullanım nedeniyle çeşitli hasarlara maruz kalmaktadır. Bu durum, konteynerlerin güvenilirliğini ve taşıma kapasitesini doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, konteynerlerde meydana gelen herhangi bir hasarın hızlı ve güvenilir bir şekilde tespit edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, konteyner yüzeylerinde meydana gelen dört farklı hasar türünün otomatik olarak tespit edilmesi amacıyla derin öğrenme tabanlı nesne tespit yaklaşımları incelenmiştir. Bu hasar türleri Deframe, Dent, Rust ve Hole (çerçeve hasarı, ezik, paslanma, delik) olarak adlandırılmıştır. Bu hasar türlerini içeren bir veri seti üzerinden Faster R-CNN ve YOLOv8 modelleri eğitilmiş ve performansları karşılaştırılmıştır. Değerlendirme aşaması precision, recall, F1 skoru ve mAP metrikleri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre YOLOv8 modeli 0.408 mAP@0.5 değeri ile Faster R-CNN modelinin 0.333 mAP@0.5 değerine oranla daha başarılı bir performans sergilemiştir. Fakat Recall değerine bakıldığında ise 0.353 oran ile modelin birçok nesneyi gözden kaçırdığı gözlemlenmiştir. Faster R-CNN modeli ise bazı sınıflarda güçlü bir performans sergilemesine karşın aşırı uyum eğilimi göstermiştir. Her iki model de Rust sınıfında düşük bir performans sergilemiştir. Çalışmanın bulguları, derin öğrenme tabanlı yöntemlerin konteyner hasar tespiti gibi endüstriyel alanlarda kullanılabilir olduğunu gözler önüne sermiştir. Ayrıca, veri seti çeşitliliği, sayısı ve sınıfların dengesi gibi faktörlerin modellerin sunduğu performans çıktılarında belirleyici rol oynadığı ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Makine öğrenmesi, Derin öğrenme, Nesne tespiti, YOLOv8, Faster R-CNN, Konteyner hasar tespiti

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KÖRLÜK, KEHANET VE ŞİFA: ESKİ MEZOPOTAMYA'DA GÖZÜN ANLAMI, HASTALIKLARI VE TEDAVİSİ

BLINDNESS, PROPHECY AND HEALING: THE MEANING, DISEASES AND CURES OF THE EYE IN ANCIENT MESOPOTAMIA

Dr. Erman YANIK

T.C. Sağlık Bakanlığı, Sağlıkın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye

Müze Proje Koordinatörü

ORCID NO: 0000-0001-6696-0432

ÖZET

Bu çalışma, Eski Mezopotamya'da körlük, kehanet ve şifa kavramlarını “göz” ekseninde ele almakta ve bu organın sembolik, toplumsal ve tıbbi anlamlarını irdelemektedir. Efsaneler, kehanet kayıtları, tıbbi tabletler ve tapınak listeleri filolojik ve ikonografik yöntemlerle değerlendirilmiştir. Araştırma, gözün Mezopotamya düşüncesinde görme işlevinin ötesinde, toplumsal düzeni, ilahi mesajı ve hastalık bilgisini temsil eden bir kavrama dönüştüğünü göstermektedir. Şumma ālu ve Şumma izbu kehanet dizilerinde göz anomalileri, tanrısal uyarıların yansıması olarak yorumlanmış; körlük, bireysel bir kusurdan çok kozmik dengenin bozulduğunu bildiren bir işaret olarak değerlendirilmiştir. Enki ve Ninmah efsanesi, kör bireyin yeteneğiyle ön plana çıktığı ve toplumsal yaşamın üretken bir üyesi olarak kabul edildiğini ortaya koyar. Tapınak arşivlerinde yer alan kayıtlar da kör kişilerin müzisyen, değirmenci, bahçıvan veya dokumacı gibi görevlerde çalıştığını belgelemiştir. Hammurabi Kanunları'nda kör etme cezası adaletin bedensel bir karşılığı olarak yer alırken, Yeni Asur metinleri savaş esirlerinin denetim altına alınmasında kör etme uygulamasına işaret eder. Tıbbi metinler, Mezopotamya hekimlerinin görme bozukluklarının tedavisi için mineral, bitki, yağ ve hayvansal maddeleri karıştırarak ayrıntılı reçeteler hazırladıklarını göstermektedir. SpTU 2.50 ve BAM 159 tabletleri, erken farmasötik bilginin gelişmiş örnekleri arasında sayılmaktadır. Sonuç olarak göz, Mezopotamya kültüründe görme eyleminin ötesinde kehaneti, şifayı ve tanrısal düzeni temsil eden çok katmanlı bir simge olarak karşımıza çıkar.

Anahtar Kelimeler: Mezopotamya, Körlük, Kehanet, Şifa, Göz Hastalıkları

ABSTRACT

This study examines the concepts of blindness, prophecy, and healing in Ancient Mesopotamia through the symbolic lens of the “eye,” exploring its medical, social, and theological dimensions. Myths, divinatory records, medical tablets, and temple inventories are analyzed using philological and iconographic methods. The research demonstrates that the eye, in Mesopotamian thought, transcended its biological function of sight to embody notions of social order, divine revelation, and medical knowledge. In the *Šumma ālu* and *Šumma izbu* omen series, ocular anomalies were interpreted as manifestations of divine warnings; blindness was regarded not as an individual defect but as a sign of cosmic disequilibrium. The *Enki and Ninmah* myth reveals that the blind individual could be valued for unique skills and recognized as a productive member of society. Temple archives further document that blind persons were employed as musicians, millers, gardeners, or weavers. In the *Code of Hammurabi*, the act of blinding appears as a corporeal expression of justice, while Neo-Assyrian sources point to the blinding of war captives as a means of control. Medical texts show that Mesopotamian physicians prepared complex prescriptions for visual disorders by blending minerals, plants, oils, and animal

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

substances. Tablets such as *SpTU 2.50* and *BAM 159* stand among the advanced examples of early pharmaceutical knowledge. Ultimately, the eye emerges in Mesopotamian culture as a multilayered symbol—one that embodies vision, prophecy, healing, and divine order.

Keywords: Mesopotamia, Blindness, Prophecy, Healing, Eye Diseases

İKİNCİ EL DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR TERCİHİ İÇİN ASİMETRİK BACAK UZUNLUKLARINA SAHİP YENİLİKÇİ ÇOK DEĞİŞKENLİ AKSİYOMATİK TASARIM ÇERÇEVESİ

A NOVEL MULTI-VARIABLE AXIOMATIC DESIGN MODEL WITH ASYMMETRIC LEG LENGTHS FOR PRE-OWNED LAPTOP SELECTION

Adil BAYKASOĞLU¹

¹ Prof.Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, İzmir, Türkiye.

¹ ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4952-7239>

Filiz ŞENYÜZLÜLER²

² Dokuz Eylül Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, İzmir, Türkiye.

² ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-2209-6212>

ÖZET

Bu çalışma, sistem özelliklerinin çoğunlukla eksik veya belirsiz olduğu, belirsiz, kesin olmayan ve heterojen ortamlarda sağlam karar verme süreçlerini desteklemek amacıyla geliştirilen çok değişkenli bir Aksiyomatik Tasarım (AD) çerçevesi sunmaktadır. Önerilen yaklaşım, uygun maliyetli, kaynak verimliliği yüksek ve sürdürülebilir bilişim çözümlerine yönelik küresel eğilime yanıt olarak önem kazanan ikinci el dizüstü bilgisayar seçimi için bir öneri sistemi tasarımına uygulanmıştır. Akıllı öneri sistemlerinin tüketici elektroniği alanında giderek yaygınlaşmasına karşın, ikinci el pazarının sistematik tasarım ve karar analizi açısından yeterince incelenmediği görülmektedir. Bu çalışma, yeni dizüstü bilgisayar önerisine odaklanan önceki araştırmalardan farklı olarak, Aksiyomatik Tasarım ilkelerinin ikinci el dizüstü bilgisayar önerisi alanında ilk kez uygulanmasını temsil etmekte ve hem yöntemsel hem de pratik katkılar sunmaktadır. Geliştirilen AD çerçevesi, klasik formülasyonu genişleterek karışık değişken eşleştirmelerini (kesin tekil değerler, aralık temsilleri ve bulanık gösterimler), çoklu kriter türlerini (hedef, maliyet ve fayda) ve tasarım ile sistem alanları arasındaki asimetrik bacak uzunluklarını bütünleştirmektedir. Bu genişletmeler sayesinde önerilen metodoloji, AD çerçevesinin uyarlanabilirliğini, şeffaflığını ve yorumlanabilirliğini artırarak karmaşık, veri odaklı ortamlarda daha ifade gücü yüksek ve genellenebilir bir karar destek aracı sunmaktadır. Bu bağlamda, çalışma özellikle sürdürülebilir ikinci el ürün önerisi ve değerlendirmesi alanlarında uygulanabilir güçlü bir yöntemsel temel oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aksiyomatik tasarım, Öneri sistemleri, İkinci el dizüstü bilgisayar önerisi, Karar destek, Bulanık Mantık.

ABSTRACT

This study presents a multi-variable Axiomatic Design (AD) framework developed to facilitate robust decision-making in uncertain, imprecise, and heterogeneous environments, where system characteristics are often incomplete or ambiguous. The proposed approach is applied to the design of a recommendation system for second-hand laptop selection, addressing a domain that has gained increasing relevance in response to the global pursuit of affordable, resource-efficient, and sustainable computing solutions. Despite the growing popularity of intelligent recommendation systems in consumer electronics, the second-hand market remains insufficiently explored, particularly from a systematic design and decision-

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

analytic perspective. In contrast to prior studies focused on recommending new laptops, this work represents the first application of Axiomatic Design principles to second-hand laptop recommendation, contributing both methodological and practical insights. The enhanced AD framework extends the classical formulation by integrating mixed-variable pairings (crisp singletons, interval-based values, and fuzzy representations), multiple criterion types (target, cost, and benefit), and asymmetric leg lengths between the design and system domains to better capture real world variability. Through these extensions, the proposed methodology enhances the adaptability, transparency, and interpretability of the AD framework, offering a more expressive and generalizable decision-support tool applicable to complex, data-driven environments, particularly in sustainable second-hand product recommendation and evaluation contexts.

Keywords: Axiomatic design; Recommendation systems; Second-hand laptop recommendation; Decision support; Fuzzy logic

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ARALIKLI DEĞERLENDİRMEYE DAYALI ELEKTRİKLİ ARAÇ SEÇİMİ İÇİN AĞIRLIKLI AKSİYOMATİK TASARIM ÇERÇEVESİ A WEIGHTED AXIOMATIC DESIGN FRAMEWORK FOR INTERVAL-BASED EVALUATION OF ELECTRIC VEHICLES

Filiz ŞENYÜZLÜLER¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, İzmir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-2209-6212>

Adil BAYKASOĞLU²

² Prof.Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, İzmir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4952-7239>

ÖZET

Elektrikli araçların (EV) giderek artan benimsenmesi, elektrikli araç pazarını genişletmiş ve alıcıların ürün alternatiflerini değerlendirmelerine yardımcı olacak sistematik ve belirsizlik odaklı karar destek araçlarına olan ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. Bu çalışma, belirsiz ve değişken teknik verilerin değerlendirilmesinde karşılaşılan zorlukları ele almak amacıyla, aralık–aralık sistem–tasarım eşleştirmelerini kullanan ağırlıklı Aksiyomatik Tasarım (AD) temelli bir öneri çerçevesi önermektedir. Bu çerçevede, konfor, sürüş menzili, batarya durumu ve şarj performansı gibi elektrikli araç değerlendirmesini etkileyen faktörler aralık değişkenleri olarak modellenmiş, böylece ölçüm kaynaklı belirsizliklerin tutarlı bir analitik yapı içinde temsil edilmesi sağlanmıştır. Ağırlıklı bilgi aksiyomu, sistem ve tasarım aralıkları arasındaki uyum derecesini ölçmek için kullanılmış, aynı zamanda her bir kriterin göreceli önemini dikkate alarak bilgi içeriği hesaplamasını iyileştirmiş ve karar ayırım gücünü artırmıştır. Önerilen model, farklı teknik özellikler ve kullanıcı tercih yapılarıyla tanımlanan bir elektrikli araç veri seti üzerinde uygulanmıştır; tüm parametreler aralık değişkenleri olarak ifade edilmiştir. Bulgular, ağırlıklandırma ve aralık temelli belirsizlik modellemesinin, çerçevenin duyarlılığını, yorumlanabilirliğini ve karar güvenilirliğini artırdığını göstermektedir. Bu çalışma, Aksiyomatik Tasarım yaklaşımının ağırlıklı ve aralık tabanlı belirsizlik ortamlarına uygulanmasını genişleterek, elektrikli araç alanında veri odaklı ve belirsizlik toleranslı öneri sistemleri geliştirilmesi için sağlam bir metodolojik temel sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aksiyomatik tasarım, Öneri sistemleri, Elektrikli araç seçimi, Karar destek.

ABSTRACT

The increasing adoption of electric vehicles (EVs) has expanded the EV market, creating the need for systematic and uncertainty-oriented decision-support tools to assist buyers in evaluating product alternatives. This study proposes a weighted Axiomatic Design (AD)-based recommendation framework that employs interval–interval system–design pairings to address imprecise and variable technical data in EV evaluations. In this framework, factors influencing electric vehicle assessment—such as comfort, driving range, battery condition, and charging performance—are modeled as interval variables, enabling the representation of measurement-related uncertainty within a consistent analytical structure. The weighted information axiom is utilized to quantify the degree of compatibility between system and design ranges while incorporating the relative importance of each criterion, thereby refining

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

information content computation and enhancing decision discrimination. The proposed model is demonstrated through a dataset of EVs characterized by diverse specifications and user preference structures, where all parameters are expressed as interval variables. The results show that the incorporation of weighting and interval-based uncertainty modeling improves the framework's sensitivity, interpretability, and decision reliability. This study contributes to the literature by extending the application of Axiomatic Design to weighted and interval-based uncertainty environments, offering a robust methodological foundation for data-driven and uncertainty-tolerant recommendation systems in the EV domain.

Keywords: Axiomatic design; Recommendation systems; Electric vehicle selection; Decision support.

YARA YÖNETİMİNDE DEBRİDMAN YAKLAŞIMI ve KANITA DAYALI UYGULAMALAR DEBRIDEMENT APPROACH IN WOUND MANAGEMENT AND EVIDENCE-BASED PRACTICES

Ph.D., Nurşen KULAKAÇ¹

¹Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Gümüşhane, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5427-1063>

Prof. Dr. Nilgün ULUTAŞDEMİR²

²Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2231-5236>

ÖZET

Yara, cildin fizyolojik veya anatomik yapısında oluşan ve etkilenen bölgede işlevsellik kaybına yol açan herhangi bir hasar olarak tanımlanmaktadır. Yara debridmanı cerrahi yaralar, bası yaraları, venöz bacak ülserleri, diyabetik ayak ülserleri ve travmatik yaralar dahil olmak üzere çeşitli yara tiplerinin yönetiminde önemli bir uygulamadır. Debridman; nekrotik dokuların, kabukların, eksüdanın, enfekte dokuların, biyofilmin, hematoma, yabancı cisimlerin ve yara iyileşmesini engelleyen diğer materyallerin yara yatağından uzaklaştırılması olarak tanımlanır. Yara iyileşme sürecinin ayrılmaz bir bileşeni olan debridman, etkin bir şekilde uygulandığında iyileşme fizyolojisi üzerinde çok yönlü olumlu etkiler göstermektedir. Uygun şekilde gerçekleştirilen debridman, mikrosirkülasyonun iyileşmesine, inflammatuar yanıtın azalmasına, matriks metaloproteinaz düzeyinin düşmesine, epidermal proliferasyonun ve yara kenarı epitelleşmesinin uyarılmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca kötü koku ve enfeksiyon riskini azaltarak hastanın konforunu ve yaşam kalitesini artırmaktadır.

Herhangi bir debridman yöntemine başlanmadan önce yaranın iyileşme potansiyelinin dikkatle değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Avrupa Yara Yönetimi Derneği tarafından tanımlanmış ve klinik uygulamada kullanılan çeşitli debridman yöntemleri bulunmaktadır. En uygun yöntemin seçimi; yaranın dokusal özelliklerine, biyofilm varlığına, derinliğine ve lokalizasyonuna, altta yatan etiyolojiye (örneğin venöz veya arteriyel ülser), uygulayıcının klinik deneyimine ve hastanın tercihlerine göre değişiklik göstermektedir. Bununla birlikte, farklı debridman yöntemlerinin göreceli etkinliklerini karşılaştıran yüksek kaliteli çalışmaların sınırlı olması klinik uygulamada kanıta dayalı yaklaşımların benimsenmesini güçleştirmektedir. Bu derlemede, günümüzde kullanılan debridman yöntemlerini sistematik biçimde ele alarak yara yönetimine bütüncül bir bakış açısı kazandırılması ve klinik karar verme süreçlerine bilimsel katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Debridman, yara yönetimi, doku iyileşmesi

ABSTRACT

A wound is defined as any damage to the physiological or anatomical structure of the skin that results in a loss of function in the affected area. Wound debridement is an important practice in the management of various wound types, including surgical wounds, pressure ulcers, venous leg ulcers, diabetic foot ulcers, and traumatic wounds. Debridement is defined as the removal of necrotic tissue, scabs, exudate, infected tissue, biofilm, hematoma, foreign bodies, and other materials that impede wound healing from the wound bed. An integral component of the wound healing process, debridement, when effectively

applied, has multifaceted positive effects on the physiology of healing. Properly performed debridement contributes to improved microcirculation, reduced inflammatory response, decreased matrix metalloproteinase levels, and stimulation of epidermal proliferation and wound edge epithelialization. It also increases patient comfort and quality of life by reducing malodor and the risk of infection.

Before initiating any debridement method, it is important to carefully assess the wound's healing potential. Various debridement methods defined by the European Wound Management Association and used in clinical practice are available. The selection of the most appropriate method varies depending on the tissue characteristics of the wound, the presence of biofilm, its depth and location, the underlying etiology (e.g., venous or arterial ulcer), the clinician's experience, and the patient's preferences. However, the limited number of high-quality studies comparing the relative effectiveness of different debridement methods makes it difficult to adopt evidence-based approaches in clinical practice.

This review aims to provide a comprehensive overview of wound management by systematically addressing the debridement techniques currently in use and to contribute scientifically to clinical decision-making processes.

Keywords: Debridement, wound management, tissue healing

YAPAY ZEKAYI KALP CERRAHİSİNE ENTEGRE ETMEK: AMELİYAT ÖNCESİ PLANLAMADAN AMELİYAT SONRASI BAKIMA INTEGRATING ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO CARDIAC SURGERY: FROM PREOPERATIVE PLANNING TO POSTOPERATIVE CARE

Ph.D., Nurşen KULAKAÇ¹

¹Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Gümüşhane, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5427-1063>

Prof. Dr. Nilgün ULUTAŞDEMİR²

²Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2231-5236>

ÖZET

Yapay zeka, tıp dünyasında klinik karar verme süreçlerini kökten değiştirmekte ve kalp cerrahisinde giderek artan bir öneme sahip olmaktadır. Yapay zeka, klinik iş akışlarını hızlandırmak, tanısal doğruluğu artırmak, maliyetleri azaltmak ve sağlık çalışanlarının rutin iş yükünü hafifletmek için kullanılmaktadır. Özellikle karmaşık kalp cerrahisi vakalarında, Yapay zekanın sunduğu veri işleme ve öngörü kapasitesi, hastaların tanı, tedavi ve takip süreçlerinde önemli katkılar sağlamaktadır. Ameliyat öncesi dönemde yapay zekâ, risk değerlendirmesi, hasta seçimi ve cerrahi planlamada destek sunarak bireyselleştirilmiş bakımın geliştirilmesine olanak tanımaktadır. Ameliyat sırasında, robotik sistemler ve görüntü analitiği ile cerrahların karar verme hızını ve doğruluğunu artırmakta, olası komplikasyonları önceden tahmin etmektedir. Ameliyat sonrasında ise yapay zeka, tabanlı erken uyarı sistemleri, yoğun bakım takibi, enfeksiyon risklerinin belirlenmesi ve telemonitorizasyon uygulamalarıyla hasta güvenliğini artırmaktadır. Ayrıca yapay zeka cerrahi eğitim ve öğretimin kalitesini önemli ölçüde artırma potansiyeline sahiptir. Yapay zekanın katkısıyla gerçek yaşam koşullarını taklit eden, gerçek zamanlı geri bildirim sağlayan eğitim sistemleri geliştirilebilmektedir. Yapay zekanın idari iş yükünü azaltarak sağlık profesyonellerine hasta odaklı bakım için daha fazla zaman kazandırdığı görülmektedir. Bununla birlikte, veri gizliliği, etik sorumluluklar ve algoritmik önyargılar yapay zekanın klinik entegrasyonunda dikkatle yönetilmesi gereken temel konulardır. Bu derleme, yapay zeka uygulamalarının kardiyak cerrahi hasta yolculuğundaki rolünü, kalp cerrahisindeki mevcut ve potansiyel kullanım alanlarını bütüncül bir bakış açısıyla ele alarak, gelecekteki uygulamalara ışık tutmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: yapay zekâ, kalp cerrahisi, klinik karar verme, risk değerlendirmesi, hasta bakımı

ABSTRACT

Artificial intelligence is fundamentally changing clinical decision-making processes in the medical world and is becoming increasingly important in cardiac surgery. Artificial intelligence is used to accelerate clinical workflows, increase diagnostic accuracy, reduce costs, and lighten the routine workload of healthcare professionals. Particularly in complex cardiac surgery cases, the data processing and predictive capabilities offered by artificial intelligence provide significant contributions to patient diagnosis, treatment, and follow-up processes. In the preoperative period, artificial intelligence enables the development of personalized care by providing support in risk assessment, patient selection, and

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

surgical planning. During surgery, it increases the speed and accuracy of surgeons' decision-making and predicts possible complications in advance through robotic systems and image analytics. Post-surgery, artificial intelligence enhances patient safety through early warning systems, intensive care monitoring, identification of infection risks, and telemonitoring applications. Furthermore, artificial intelligence has the potential to significantly improve the quality of surgical training and education. With the help of artificial intelligence, training systems that simulate real-life conditions and provide real-time feedback can be developed. It has been observed that artificial intelligence reduces administrative workload, giving healthcare professionals more time for patient-centered care. However, data privacy, ethical responsibilities, and algorithmic biases pose challenges for artificial intelligence.

Keywords: artificial intelligence, cardiac surgery, clinical decision-making, risk assessment, patient care

SAĞLIK KURUMLARINDA KRİZ YÖNETİMİ CRISIS MANAGEMENT IN HEALTHCARE INSTITUTIONS

Prof. Dr. Hakan TİMUR¹

¹Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4312-4199>

ÖZET

Sağlık kurumları, kriz yönetimi açısından kritik bir konuma sahiptir. Sağlık sektöründe beklenmedik gelişmeler sık yaşanmakta olup, bu durumlar hastaların sağlığı ve yaşamı üzerinde ciddi sonuçlar doğurabilmektedir. Bu nedenle, sağlık kuruluşlarının kriz yönetimi stratejilerine önceden hazırlıklı olmaları gerekmektedir. Sağlık hizmetlerinin doğrudan insan hayatını etkilemesi ve yapılacak hataların telafi edilemez nitelikte olması, sağlık kurumlarını belirsizlikler ve krizler karşısında son derece hassas hâle getirmektedir. COVID-19 gibi ani kötüleşmelere yol açan pandemiler, bulaşıcı hastalıklar, yanlış tıbbi müdahaleler, sık rastlanan malpraktis vakaları, doğal afetler, büyük ölçekli kazalar, bilgi işlem sorunları, güvenlik açıkları ve teknik arızalar, sağlık hizmetlerinde kriz yaratabilecek başlıca durumlardır. Bu tür durumlarda kurumun olağan yönetim anlayışı ve rutin işleyişi ile hareket etmesi uygun değildir; kriz koşullarına özgü bir yönetim yaklaşımıyla eylem planlarının hazırlanması zorunludur. Sağlık hizmetlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi ve krizlere etkin biçimde müdahale edilebilmesi için sağlık kuruluşlarının acil durum eylem planlarına sahip olmaları gerekir. Bu planlar, kriz anında hızlı ve etkili hareket edilmesine olanak sağlayan, hangi durumda hangi adımların atılacağını net biçimde belirleyen uygulamaları içerir. Personel ve kaynak yönetimi, kriz sırasında insan gücü ve tıbbi ekipman gibi kaynakların etkin kullanımını sağlayarak hizmetin devamlılığını destekler. İletişim planlaması, kriz döneminde doğru bilgi akışının sağlanması ve paydaşlar ile halkın bilgilendirilmesi açısından kritik önemdedir. Risk yönetimi ise olası zararların önceden belirlenerek bunların en aza indirilmesini hedefler. Bu süreç, risk analizi yapılması ve risk yönetim planlarının oluşturulması gibi adımları içerir. Tüm bu stratejilerin etkin şekilde uygulanması, sağlık kurumlarının kriz sırasında hızlı ve etkili müdahalede bulunmalarına, hastaların sağlığını korumalarına, kriz sonrası toparlanma sürecini hızlandırmalarına ve kurumsal itibarlarını muhafaza etmelerine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: sağlık kurumları, kriz, kriz yönetimi, risk analizi

ABSTRACT

Healthcare institutions occupy a critical position in terms of crisis management. Unexpected developments frequently occur in the healthcare sector, and these situations can have serious consequences for patients' health and lives. Therefore, healthcare institutions must be prepared in advance with crisis management strategies. The fact that healthcare services directly affect human life and that any mistakes made are irreparable makes healthcare institutions extremely vulnerable to uncertainty and crises. Pandemics such as COVID-19 that cause sudden deterioration, infectious diseases, incorrect medical interventions, frequent malpractice cases, natural disasters, large-scale accidents, information processing problems, security breaches and technical failures are the main situations that can create a crisis in healthcare services. In such situations, it is not appropriate for the institution to act according to its usual management approach and routine procedures; it is essential to prepare action plans with a management approach specific to crisis conditions. Healthcare institutions must have emergency action plans in place to ensure the continuity of healthcare services and to respond

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

effectively to crises. These plans include procedures that enable swift and effective action during a crisis, clearly defining which steps should be taken in which circumstances. Personnel and resource management supports service continuity by ensuring the effective use of resources such as manpower and medical equipment during a crisis. Communication planning is critical for ensuring the flow of accurate information and keeping stakeholders and the public informed during a crisis. Risk management aims to minimise potential damage by identifying it in advance. This process involves steps such as conducting risk analysis and developing risk management plans. The effective implementation of all these strategies contributes to healthcare institutions' ability to respond quickly and effectively during a crisis, protect patients' health, accelerate the post-crisis recovery process, and maintain their institutional reputation.

Keywords: healthcare institutions, crisis, crisis management, risk analysis

PSYCHOLOGICAL RESILIENCE IN HEALTHCARE WORKERS SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK

Prof. Dr. Hakan TİMUR¹

¹Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4312-4199>

ÖZET

Psikolojik sağlamlık, bireylerin yaşamları boyunca karşılaştıkları zorluklar ve olumsuz koşullara rağmen, bu deneyimlerin ardından uyum becerilerini geliştirebilme süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu süreç, iki temel bileşenin etkisiyle şekillenmektedir: risk faktörleri ve koruyucu faktörler. Her iki unsur da psikolojik sağlamlığın ortaya çıkması ve güçlenmesinde belirleyici bir role sahiptir. Sağlık kurumlarının yapısı gereği yüksek risk barındıran durumlarla sıkça karşılaşılması ve bu risklerin doğrudan sağlık çalışanlarını etkilemesi, psikolojik sağlamlık kavramının bu alanda özel bir önem kazanmasına neden olmaktadır. Psikolojik sağlamlık, bireylerin zorlu yaşam koşullarında direnç gösterebilme, duygusal dengelerini koruyabilme ve değişen koşullara hızlı uyum sağlayabilme kapasitesi olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, insan yaşamını doğrudan etkileyen, yoğun iş temposu gerektiren ortamlarda görev yapan sağlık çalışanları için psikolojik sağlamlığın geliştirilmesi hem mesleki performansın hem de genel iyilik halinin sürdürülebilmesi açısından kritik bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Alan yazın incelendiğinde, sağlık çalışanları üzerinde gerçekleştirilen çok sayıda araştırmanın, psikolojik sağlamlığın bu meslek grubu için hayati öneme sahip olduğunu ortaya koyduğu görülmektedir. McCann ve arkadaşlarının yürüttüğü kapsamlı literatür taraması, sağlık meslek gruplarının klinik uygulama süreçlerinde zaman baskısı, yüksek iş yükü, çoklu rol beklentileri ve yoğun duygusal talepler gibi çeşitli stres kaynaklarıyla karşılaştığını göstermektedir. Bu tür sürekli stres etkenleri, çalışanların hem fiziksel hem de ruhsal sağlıklarını olumsuz etkileyebilmekte; tükenmişlik, travma sonrası stres belirtileri ve diğer psikolojik sorunlara zemin hazırlayabilmektedir. Bu durum yalnızca bireylerin iyilik halleri üzerinde değil, aynı zamanda mesleki işlevsellikleri ve bakım hizmetlerinin niteliği üzerinde de olumsuz sonuçlar yaratabilmektedir. Bu nedenle, sağlık kurumlarında koruyucu yaklaşımların benimsenmesi ve psikolojik sağlamlığı destekleyen çalışma ortamlarının oluşturulması, stresin olumsuz etkilerinin azaltılması ve olumlu mesleki çıktılar elde edilmesi açısından stratejik bir gereklilik olarak görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: sağlık çalışanları, psikolojik sağlamlılık, iş doyumu, duygusal tükenmişlik, işten ayrılma eğilimi

ABSTRACT

Psychological resilience is defined as the process by which individuals develop coping skills in the face of difficulties and adverse conditions encountered throughout their lives. This process is shaped by two key components: risk factors and protective factors. Both elements play a decisive role in the emergence and strengthening of psychological resilience. The structure of healthcare institutions necessitates frequent encounters with high-risk situations, and these risks directly affect healthcare workers, giving the concept of psychological resilience particular importance in this field. Psychological resilience is defined as the capacity of individuals to demonstrate resistance in difficult life circumstances, maintain emotional balance, and adapt quickly to changing conditions. In this context, developing psychological resilience for healthcare workers who work in environments that directly affect human life and require

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

an intense work pace is considered a critical factor in maintaining both professional performance and general well-being. A review of the literature reveals that numerous studies conducted on healthcare workers have demonstrated that psychological resilience is of vital importance for this occupational group. McCann and colleagues' comprehensive literature review shows that healthcare professionals encounter various sources of stress in their clinical practice, such as time pressure, high workload, multiple role expectations, and intense emotional demands. Such persistent stressors can negatively impact both the physical and mental health of employees, potentially leading to burnout, post-traumatic stress symptoms, and other psychological issues. This situation can have negative consequences not only on individuals' well-being but also on their professional functioning and the quality of care services. Therefore, adopting protective approaches in healthcare institutions and creating work environments that support psychological resilience is seen as a strategic necessity in reducing the negative effects of stress and achieving positive professional outcomes.

Keywords: healthcare workers, psychological resilience, job satisfaction, emotional exhaustion, tendency to leave the job

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

RUNWAY INCURSIONS AND CLOSE CALL EVENTS: RISK FACTORS AND PREVENTIVE COCKPIT ALERTING SYSTEMS

Birsen AÇIKEL¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi, Bilişim Teknolojileri Meslek Yüksekokulu, Elektronik ve Otomasyon Bölümü, Eskişehir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6067-5697>

ÖZET

Pist ihlalleri ve yaklaşma "ramak kala" olayları, dünya çapında havacılık emniyeti için en önemli tehditlerdendir. Teknoloji ve prosedürlerdeki gelişmelere rağmen, insan hatası, iletişim kesintileri ve çevresel koşullarla ilgili olaylar meydana gelmeye devam etmektedir. Bu makale, pist ihlalleri ve ramak kala olayların ardındaki temel risk faktörlerini incelerken, Pist Farkındalık ve Danışma Sistemi (RAAS), Gelişmiş Görüş Sistemleri (EVS) gibi önleyici kokpit uyarı sistemlerinin ve Pist Durum Işıkları (RWSL) ve ASDE-X gibi yer tabanlı teknolojilerle entegrasyonun rolünü vurgulamaktadır. Tarihsel vakaları analiz ederek, düzenleyici emniyet verilerini inceleyerek ve hem insan hem de teknolojik yönleri değerlendirerek, bu çalışma, ICAO, FAA ve EASA emniyet politikaları ile uyumlu olarak riskleri azaltma ve operasyonel emniyeti artırma stratejileri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Pist emniyeti, RAAS, RWSL, ASDE-X, havacılıkta insan faktörleri, kokpit ikaz sistemi

ABSTRACT

Runway incursions and approach close call are among the most significant threats to aviation safety worldwide. Despite advancements in technology and procedures, incidents related to human error, communication disruptions, and environmental conditions continue to occur. This article examines the key risk factors behind runway incursions and close call, emphasizing the role of preventive cockpit warning systems such as the Runway Awareness and Advisory System (RAAS), Enhanced Vision Systems (EVS), and integration with ground-based technologies such as Runway Status Lights (RWSL) and ASDE-X. By analyzing historical cases, examining regulatory safety data, and evaluating both human and technological aspects, this study will examine strategies for mitigating risks and enhancing operational safety in accordance with ICAO, FAA, and EASA safety policies.

Keywords: Runway safety, RAAS, RWSL, ASDE-X, aviation human factors, cockpit alerting systems.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE UYGULANAN ALAN VE DALLARIN YENİDEN YAPILANMASI DURUM TESPİTİ REORGANIZATION OF FIELDS AND BRANCHES IN VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION

Erdal AKPINAR

*Kırıkkale Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü,
Kırıkkale, Türkiye*

ORCID-ID: <https://orcid.org/0009-0003-4260-6836>

Prof. Dr. Erman YÜKSELTÜRK

*Kırıkkale Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü,
Kırıkkale, Türkiye*

ORCID-ID: <https://orcid.org/0000-0001-6656-8692>

ÖZET

Türkiye’de mesleki ve teknik eğitim her zaman gündemde olmuştur. Mesleki ve teknik eğitimin güncel olarak sektörün ihtiyaçları doğrultusunda yapılandırılması, mesleki ve teknik eğitimin ön planda olmasının ve her yıl değişen öğrenci sayısının büyük bir oranın mesleki ve teknik eğitime yönlendirilmesi gerekliliği ilgili çevrelerce her daim vurgulanmıştır. Ortaokuldan liseye geçiş sürecinde, öğrencileri mesleki ve teknik eğitime yönlendirmek amacıyla, ülkemizin önde gelen kuruluşlarının desteğiyle istihdam garantisi sunan ve %1’lik dilimdeki öğrencilerin tercih ettiği bazı mesleki ve teknik okullar da açılmıştır. Bu okulların eğitimleri, özel öğretim programlarının hazırlanması sayesinde tercih edilen okullar listesinde zirvedeki yerlerini almıştır. Öğrenciler için iş olanakları, yeni istihdam alanları ve gelişen teknolojinin getirdikleri yenilikler göz önüne alınarak mesleki ve teknik eğitim öğretim programlarında çeşitli revizyonlar yapılmaktadır. Bahse konu revizyonlar mesleki eğitimin tüm alanlarını kapsamakla beraber bazen bir alan ile sınırlı olarak gerçekleşebilmektedir. Öğrencilerin mesleki ve teknik bir ortaöğretim kurumunu bitirdikten sonra aldıkları diplomalara göre bir iş bulmaları hedeflenen bir çıktıdır. Bu çıktıların doğru ve sektör tarafından kabul edilebilir alan ve dallarda olması önemlidir. Mesleki ve teknik eğitimde öğretimi yapılan alanların sayıları son yirmi yılda 42 ve üzeri bir yapılanma ile gerçekleşmiştir. Bazen bir öğretim programı, yeni bir alan olarak çalışması yapıp mevcut alanlar içerisinde eğitim öğretime kademeli şekilde başlarken bazen de birleştirme yoluna gidilmiş hatta örgün eğitimden çıkarılarak mesleki eğitim merkezleri programı olarak eğitim öğretime devam edilmiştir. Türkiye yeterlilik çerçevesi 3 ve 4. seviyesine göre eğitimi yapılan öğretim programlarında eğitim alan öğrencilerin öğrenimini gördükleri alanların istihdam olanaklarını da düşünerek geniş çatı altında birleştirilmesi yani sektörel gruplandırmaları yapılmalıdır. Mesleki ve teknik eğitimde eğitim öğretimi yapılan alan ve dalların son yirmi yıldaki değişimleri çalışmada irdelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Mesleki ve teknik eğitim, öğretim programı, alan, dal.

ABSTRACT

Vocational and technical education has always been a central topic of discussion in Turkey. The restructuring of vocational and technical education in line with the current needs of the labor market has consistently emphasized the necessity of prioritizing vocational and technical education and directing a significant proportion of the annually changing student population toward this field. During the

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

transition from lower secondary to upper secondary education, some vocational and technical schools have been established with the support of the country's leading institutions, offering employment guarantees and attracting students within the top 1% percentile. Thanks to the preparation of special curricula, these schools have secured top positions on the list of most preferred institutions. In consideration of job opportunities for students, new areas of employment, and innovations introduced by emerging technologies, various revisions are made to vocational and technical education curricula. These revisions encompass all fields of vocational education but may at times be limited to a single field. One of the intended outcomes is for students graduating from a vocational and technical secondary education institution to be able to find employment in accordance with the diplomas they obtain. It is crucial that such outcomes be in fields and branches that are both accurate and recognized by the industry. Over the past two decades, the number of fields taught in vocational and technical education has been structured with 42 or more distinct areas. At times, a curriculum has been introduced as a new field, gradually integrated into existing ones; at other times, consolidation has occurred, and certain programs have even been removed from formal education and continued instead as part of the Vocational Training Centers program. In line with Levels 3 and 4 of the Turkish Qualifications Framework, the curricula delivered should be grouped under broader sectoral categories, taking into account the employment opportunities of the fields in which students receive education. This study examines the changes in the fields and branches taught in vocational and technical education over the last twenty years.

Keywords: Vocational and Technical Education, Curriculum, Field, Branch

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HİDROJELLERİN 3B BASKISI: SÜREÇLER, MALZEME ÖZELLİKLERİ VE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

THREE-DIMENSIONAL PRINTING OF HYDROGELS: PROCESSES, MATERIAL CHARACTERISTICS, AND RECENT ADVANCES

Oğulcan EREN¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Endüstriyel Tasarım Mühendisliği, Ankara, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1904-1868>

ÖZET

Hidrojellerin üç boyutlu (3B) baskısı, çeşitli biyomedikal uygulamalar için karmaşık, biyouyumlu ve özelleştirilebilir yapıların oluşturulmasını sağlayan biyofabrikasyonda dönüştürücü bir yaklaşım haline gelmiştir. Yüksek su içerikleri, ayarlanabilir mekanik özellikleri ve canlı hücreleri kapsülleme kabiliyetleri sayesinde hidrojeller, doku iskeleleri, ilaç taşıyıcı sistemler ve yumuşak robotik bileşenler için ideal bileşenlerdir. Bu çalışma hidrojel tabanlı 3B baskıdaki temel süreçler ve teknolojik gelişmeler hakkında kapsamlı bir genel bakış sunmaktadır. Başlıca baskı stratejileri arasında, her biri belirli reolojik davranışlara ve çapraz bağlama mekanizmalarına göre uyarlanmış ekstrüzyon tabanlı, mürekkep püskürtmeli ve ışıkla kürleme (DLP/SLA) teknikleri en belirgin olanlardır. Nozul geometrisi, baskı hızı, kürleme yoğunluğu ve ortam sıcaklığı gibi işlem parametreleri ve çapraz bağlamanın doğası (termal, fotokimyasal veya iyonik) basılı yapıların doğruluğunu, mekanik kararlılığını ve işlevselliğini belirlemektedir. Son çalışmalar, çok malzemeli ve hücre yüklü baskıyı, uyarılara duyarlı hidrojellerin entegrasyonunu ve eklemeli ve çıkarmalı (talaşlı) yöntemleri birleştiren hibrit üretim yaklaşımlarını vurgulamaktadır. Bu çalışmanın özgünlüğü, yalnızca süreç kategorizasyonuna değil, aynı zamanda malzeme tasarımı, baskı hassasiyeti ve işlevsel uyarlanabilirliğin bir araya getirilmesine de odaklanan mevcut araştırmaların bütünsel bir sentezine dayanmaktadır. Bu çalışma, bu faktörlerin birbirine bağımlılığını ortaya koyarak, yeni nesil hidrojel bazlı biyofabrikasyon sistemlerinde malzeme bilimi ve ileri üretim arasında köprü kurmayı amaçlayan gelecekteki çalışmalar için kavramsal bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hidrojel 3D Baskı, Biyofabrikasyon, Eklemeli İmalat, Fotopolimerizasyon

ABSTRACT

The three-dimensional (3D) printing of hydrogels has become a transformative approach in biofabrication, enabling the creation of complex, biocompatible, and customizable structures for diverse biomedical applications. Owing to their high water content, tunable mechanical properties, and ability to encapsulate living cells, hydrogels serve as ideal candidates for tissue scaffolds, drug delivery systems, and soft robotic components. This paper provides a comprehensive overview of the fundamental processes and technological advances in hydrogel-based 3D printing. Among the principal printing strategies, extrusion-based, inkjet-based, and light-curing (DLP/SLA) techniques are the most prominent, each tailored to specific rheological behaviors and crosslinking mechanisms. Process parameters such as nozzle geometry, printing speed, curing intensity, and ambient temperature, along with the nature of crosslinking—thermal, photochemical, or ionic—collectively determine the accuracy, mechanical stability, and functionality of printed constructs. Recent studies emphasize multi-material and cell-laden printing, integration of stimuli-responsive hydrogels, and hybrid fabrication approaches

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

that combine additive and subtractive methods. The originality of this study lies in its holistic synthesis of existing research, focusing not only on process categorization but also on the integration of material design, printing precision, and functional adaptability. By demonstrating the interdependence of these factors, this study aims to provide a conceptual framework for future studies aimed at bridging the gap between materials science and advanced manufacturing in next-generation hydrogel-based biofabrication systems.

Keywords: Hydrogel 3D Printing, Biofabrication, Additive Manufacturing, Photopolymerization

PH DUYARLI FİLMLER

PH SENSITIVE FILMS

Batoul ALHAJ KHALAF¹

¹*Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Gaziantep, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-8981-3675>

Remziye Aysun KEPEKÇİ²

²*Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Gaziantep, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7156-5741>

ÖZET

Gıda üretimi, işlenmesi ve paketlenmesi süreçlerinde mikrobiyal aktiviteler sonucu meydana gelen bozulmalar hem ürün kayıplarına hem de insan sağlığını tehdit eden gıda zehirlenmelerine yol açmaktadır. Geleneksel ambalajlama yöntemleri, fiziksel ve kimyasal göstergeler ile mikrobiyal sayımlara dayanmakta olup, bu yöntemler uzun test süreleri, yüksek maliyet ve çevresel zararlara neden olabilmektedir. Bu nedenle, çevre dostu, ekonomik, geri dönüşebilir ve sürdürülebilir alternatif teknolojilerin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, pH duyarlı akıllı filmler, gıdaların tazeliğini ve bozulma durumunu gerçek zamanlı olarak izleme potansiyelleriyle öne çıkmaktadır. Antosiyaninler, pH değişimine bağlı olarak kırmızı, mor veya mavi renk geçişleri sergileyerek gıdanın bozulma durumunu görsel olarak gösterebilmektedir. Kurkumin, asidik ortamlarda sarı iken alkali ortamlarda kırmızıya döner; betalainler 3–7 pH aralığında yüksek stabilite sunar; klorofiller ise sıcaklık ve pH değişimlerine duyarlıdır. Karotenoidler de renk değişimi özelliğiyle yağ bazlı sistemlerde etkilidir. Bu doğal pigmentlerin biyolojik olarak parçalanabilir yapıları, ambalajın çevre üzerindeki etkisini azaltırken aynı zamanda ambalaja antioksidan, antimikrobiyal ve antioksidatif özellikler kazandırmaktadır. Ancak, doğal pigmentlerin çevresel faktörlere karşı hassasiyeti, renk stabilitesi ve üretim maliyeti gibi sınırlamalar mevcuttur. Bu nedenle gelecekteki araştırmalar, pigment stabilitesini artıran formülasyonların geliştirilmesi ve endüstriyel ölçekte uygulanabilirliğin artırılmasına odaklanmalıdır. Bu çalışmanın amacı, doğal pigmentler kullanılarak geliştirilen biyobozunur pH duyarlı filmlerin özelliklerini ve kullanım potansiyellerini ortaya koymaktır. Çalışmada, antosiyanin, kurkumin, betalain, klorofil ve karotenoid gibi doğal pigmentlerin renk değişimi mekanizmaları, pH tepkime aralıkları ve biyopolimerlerle olan uyumları değerlendirilecektir. Sonuç olarak, doğal pigment temelli pH duyarlı akıllı filmler hem çevresel sürdürülebilirliği destekleyen hem de gıda güvenliği ve tazeliğini gerçek zamanlı olarak izlemeyi mümkün kılan yenilikçi bir ambalajlama yaklaşımı sunmaktadır. Bu teknoloji, gelecekte gıda endüstrisinde çevreyle uyumlu, ekonomik ve güvenilir çözümler sağlayarak geleneksel ambalaj sistemlerine güçlü bir alternatif oluşturma potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler: PH duyarlı akıllı film, Doğal pigment, Sürdürülebilir gıda ambalajı.

ABSTRACT

Spoilage caused by microbial activities during food production, processing, and packaging processes leads to both product losses and food poisoning that threaten human health. Traditional packaging methods are based on physical and chemical indicators and microbial counts; however, these methods can result in long testing times, high costs, and environmental damage. Therefore, it is necessary to

develop environmentally friendly, economical, recyclable, and sustainable alternative technologies. In this context, pH-sensitive intelligent films stand out with their potential to monitor the freshness and spoilage status of foods in real time. Anthocyanins exhibit red, purple, or blue color transitions depending on pH changes, visually indicating the spoilage status of the food. Curcumin is yellow in acidic environments and turns red in alkaline environments; betalains offer high stability within the pH range of 3–7; chlorophylls are sensitive to temperature and pH changes; and carotenoids are effective in oil-based systems with their color-changing properties. The biodegradable structures of these natural pigments reduce the environmental impact of the packaging while providing antioxidant, antimicrobial, and antioxidative properties to the package. However, there are limitations such as the sensitivity of natural pigments to environmental factors, color stability, and production cost. Therefore, future research should focus on developing formulations that increase pigment stability and enhance applicability on an industrial scale. The aim of this study is to reveal the properties and usage potentials of biodegradable pH-sensitive films developed using natural pigments. In this study, the color change mechanisms, pH reaction ranges, and compatibilities of natural pigments such as anthocyanins, curcumin, betalains, chlorophylls, and carotenoids with biopolymers will be evaluated. As a result, natural pigment-based pH-sensitive intelligent films present an innovative packaging approach that supports environmental sustainability while enabling real-time monitoring of food safety and freshness. This technology has the potential to provide environmentally compatible, economical, and reliable solutions for the food industry in the future, offering a strong alternative to traditional packaging systems.

Keywords: pH-sensitive intelligent film, Natural pigment, Sustainable food packaging.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Arum dioscoridis BİTKİ ÖZÜTÜNÜN BİYOLOJİK AKTİVİTESİNİN İNCELENMESİ INVESTIGATION OF THE BIOLOGICAL ACTIVITY OF *Arum dioscoridis* PLANT EXTRACT

¹Ayşe KAAL

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Gaziantep, Türkiye.

¹ ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-2769-7665>

²Remziye Aysun KEPEKÇİ

² Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Gaziantep, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7156-5741>

ÖZET

Arum cinsini de içeren *Araceae* familyası, botanik çeşitlilik açısından zengin, dünya genelinde 105 cins ve 3300 türü kapsayan geniş bir bitki ailesidir. Bu familyanın türlerinden biri olan *Arum dioscoridis*, Asya ve Avrupa bölgelerinde doğal yayılış göstermekte olup, Türkiye'deki yayılış alanı Adana ve çevresi başta olmak üzere Doğu Akdeniz, Güneybatı Anadolu bölgelerini içermektedir. *A. dioscoridis* taksonları, yüzyıllardır başta Doğu Akdeniz bölgesi olmak üzere, yerel geleneksel halk hekimliği uygulamalarında kritik bir role sahiptir. *Arum* türleri, geleneksel halk hekimliğinde solunum yolu rahatsızlıkları (astım, bronşit, balgam söktürme), sindirim sorunları (bağırsak tembelliği), iltihaplı cilt enfeksiyonları ve mesane/ıdrar yolları hastalıkları gibi çeşitli rahatsızlıkların tedavisinde yüzyıllardır yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çerçevede, *A. dioscoridis*'in geleneksel önemi, yapısında bulunan fenolik ve flavonoid bileşikler sayesinde güçlü antioksidan ve potansiyel antimikrobiyal aktiviteler sergileme yeteneğinden kaynaklanmaktadır. Bu biyolojik aktiviteler, bu bitkiden elde edilen özütlerin ilaç geliştirme ve gıda koruyucuları alanında yeni kapılar açma potansiyelini göstermektedir. Ancak, geleneksel önemi yüksek olmasına rağmen, bitkinin farmasötik aktivitesi ve içerdiği fitokimyasallar üzerine yeterli sayıda bilimsel çalışma bulunmamaktadır. Bu nedenle, bu çalışma, *A. dioscoridis* üzerine yapılan mevcut bilimsel literatürü derleyerek, ülkemizde yetişen bu bitkinin potansiyel farmasötik aktivitesi üzerine yapılacak gelecekteki araştırmalara ışık tutmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Arum dioscoridis*, *Araceae*, Biyolojik Aktivite, Antioksidan, Antimikrobiyal, Fitokimyasal, Fenolik Bileşikler.

ABSTRACT

The *Araceae* family, which includes the genus *Arum*, is a vast plant family rich in botanical diversity, encompassing 105 genera and 3300 species globally. One of the species of this family, *Arum dioscoridis*, has a natural distribution in the regions of Asia and Europe, and its range in Turkey includes the East Mediterranean and Southwest Anatolia, primarily around Adana and its vicinity. *A. dioscoridis* taxa have held a critical role in local traditional folk medicine practices for centuries, especially in the East Mediterranean region. *Arum* species have been widely used for centuries in traditional folk medicine for the treatment of various ailments such as respiratory tract disorders (asthma, bronchitis, expectorant), digestive problems (bowel sluggishness), inflammatory skin infections, and bladder/urinary tract diseases. In this context, the traditional significance of *A. dioscoridis* stems from its ability to exhibit potent antioxidant and potential antimicrobial activities due to the phenolic and flavonoid compounds

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

found in its structure. These biological activities demonstrate the potential for extracts obtained from this plant to open new doors in the fields of drug development and food preservatives. However, despite its high traditional importance, there is an insufficient number of scientific studies on the plant's pharmaceutical activity and its contained phytochemicals. Therefore, this study aims to compile the existing scientific literature on *A. dioscoridis*, thereby shedding light on future research regarding the potential pharmaceutical activity of this plant growing in our country.

Keywords: *Arum dioscoridis*, *Araceae*, Biological Activity, Antioxidant, Antimicrobial, Phytochemical, Phenolic Compounds.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PARAQUATIN ZARARLI ETKİLERİNİ AZALTMAK İÇİN SUDA ÇÖZÜNÜR PİLLAR[5]ARENLERİN YENİ BİR BİTKİ BÜYÜME DÜZENLEYİCİLERİ OLARAK KULLANIMLARININ ARAŞTIRILMASI

INVESTIGATION OF THE USE OF WATER-SOLUBLE PILLAR[5]ARENES AS NEW PLANT GROWTH REGULATORS TO REDUCE THE HARMFUL EFFECTS OF PARAQUAT

Nubar MAMMADOVA¹

¹Selçuk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyokimya bölümü, Konya, Türkiye

¹ORCID ID: 0009-0008-1177-4147

Ahmed Nuri KURŞUNLU²

² Prof, Dr, Selçuk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya bölümü, Konya, Türkiye.

²ORCID ID: 0000-0002-5490-668X

Ersin GÜLER³

³Prof, Dr, Selçuk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya bölümü, Konya, Türkiye

²ORCID ID: 0000-0003-2239-6774

ÖZET

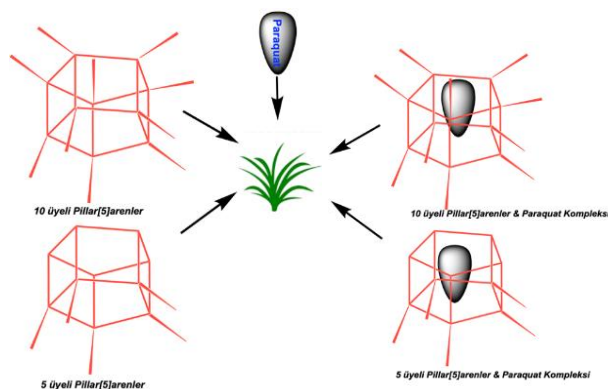
Pestisitler, tarımsal üretimde verimliliği artırmak için yaygın olarak kullanılmakla birlikte insan sağlığı ve çevre üzerinde ciddi toksik etkiler oluşturmaktadır. Paraquat, hızlı etkili ve ekonomik bir herbisit olmasına rağmen yüksek toksisitesi nedeniyle birçok ülkede yasaklanmış, ancak bazı gelişmekte olan ülkelerde hâlen kullanılmaktadır. Bu durum, paraquatın toksik etkilerini azaltabilecek yeni stratejilerin geliştirilmesini önemli kılmaktadır.

Bu çalışmada, suda çözünebilir Pillar[5]aren türevlerinin sentezlenmesi, saflaştırılması ve karakterizasyonu gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan bileşikler, uygun boşluk yarıçapı (4.7 Å) sayesinde paraquat molekülü ile konak-konuk kompleksleri oluşturabilecek potansiyele sahiptir. Çalışma iki temel aşamadan oluşmaktadır: (I) bitki büyüme düzenleyici etkilerin incelenmesi ve (II) paraquat toksisitesinin azaltılması.

Bitki deneylerinde, yalnızca sentezlenen Pillar[5]aren türevlerinin buğday kök gelişimi, yan kök oluşumu ve tomurcuk gelişimi üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Sonuçlar, bu bileşiklerin 2,4-Dichlorophenol (2,4-DCP) gibi ticari bitki büyüme düzenleyicilerle karşılaştırıldığında olumlu etkiler gösterdiğini ortaya koymuştur. Hücre kültürü çalışmalarında ise, hem yalnız paraquat hem de Pillar[5]aren-paraquat kompleksleri insan karaciğer kanseri (HEPG-2) ve insan böbrek epitelyal hücre hattı (HEK-293) üzerinde test edilmiştir. Bulgular, kompleksleşmenin paraquatın toksik etkilerini önemli ölçüde azalttığını göstermiştir.

Elde edilen veriler, Pillar[5]aren türevlerinin hem çevre dostu bitki büyüme düzenleyici adayları hem de pestisitlerin toksik etkilerini azaltmaya yönelik yenilikçi araçlar olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Paraquat, Pillar[5]aren, Konak-konuk kimyası, Pestisit toksisitesi, Bitki büyüme düzenleyicisi



ABSTRACT

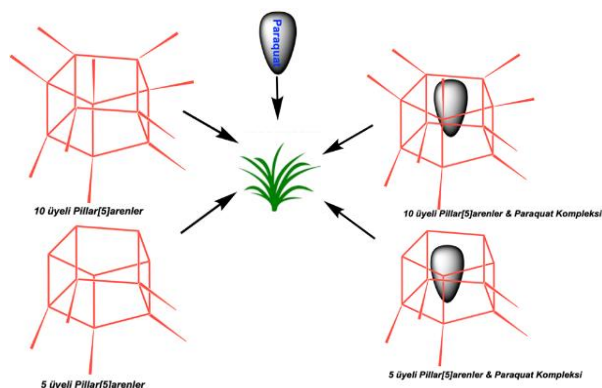
Pesticides are widely used in agricultural production to increase crop yield; however, they exert serious toxic effects on both human health and the environment. Paraquat, although a fast-acting and cost-effective herbicide, has been banned in many countries due to its high toxicity, yet it is still in use in some developing nations. This situation highlights the importance of developing new strategies to mitigate the toxic effects of paraquat.

In this study, water-soluble pillar[5]arene derivatives were synthesized, purified, and characterized. Owing to their suitable cavity size (4.7 Å), the prepared compounds possess the potential to form host–guest complexes with paraquat molecules. The study was conducted in two main stages: (I) investigation of plant growth regulatory effects and (II) reduction of paraquat toxicity.

In plant experiments, the effects of the synthesized pillar[5]arene derivatives alone on wheat root growth, lateral root formation, and bud development were examined. The results revealed that these compounds exhibited positive effects when compared with commercial plant growth regulators such as 2,4-dichlorophenol (2,4-DCP). In cell culture studies, both paraquat alone and pillar[5]arene–paraquat complexes were tested on human liver cancer cells (HEPG-2) and human kidney epithelial cells (HEK-293). The findings demonstrated that complexation significantly reduced the toxic effects of paraquat.

Overall, the data suggest that pillar[5]arene derivatives may serve not only as environmentally friendly candidates for plant growth regulators but also as innovative tools to mitigate the toxic impacts of pesticides.

Keywords: Paraquat, Pillar[5]arene, Host–guest chemistry, Pesticide, Plant grow regulator



9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AGE ESTIMATION OF SCALDBACK (*ARNOGLOSSUS KESSLERI* SCHMIDT, 1915) (PLEURONECTIFORMES: BOTHIDAE) ALONG THE WESTERN BLACK SEA COAST USING THE BHATTACHARYA METHOD

Erhan ÇİLOĞLU

Doç. Dr, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, T.K. Turgut karan Denizcilik Fakültesi, Gemi Makineleri İşletme Mühendisliği, Rize, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9995-0377>

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye'nin batı Karadeniz kıyılarında *Arnoglossus kessleri* Schmidt, 1915 (Pleuronectiformes: Bothidae) türünün ilk kapsamlı yaş tahminini sunmaktadır. 2017 ve 2018 yılları arasında mevsimsel avlardan toplam 268 birey örnekleme yapılmıştır. Yaş dağılımları, uzunluk-sıklık dağılımlarını yaş gruplarını temsil eden standart bileşenlere ayıran Bhattacharya yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Bu uzunluk temelli yaklaşım, otolit okumalarının sınırlı olduğu küçük demersal türler için faydalıdır. Analiz, üç yaş grubu (I-III) belirlemiştir ve çoğu birey yaş grupları I ve II'de yoğunlaşmıştır, bu da genç kohortların baskın olduğunu göstermektedir. Nispeten dar yaş aralığı ve küçük bireylerin yüksek oranı, *A. kessleri*'nin hızlı bir popülasyon dönüşümü olan kısa ömürlü bir tür olduğunu göstermektedir. Örneklem 137 dişi ve 131 erkekten oluşuyordu, bu da dişi-erkek oranının 1,05:1 olduğunu ve eşitlikten istatistiksel olarak anlamlı bir sapma olmadığını gösteriyor ($\chi^2 = 0,134$, $P = 0,71$). Erkeklerin ortalama toplam uzunlukları, karşılık gelen yaş gruplarındaki dişilerin uzunluklarından daha fazlaydı (Yaş I: $4,57 \pm 0,87$ cm'ye karşı $3,66 \pm 0,39$ cm; Yaş II: $5,93 \pm 0,39$ cm'ye karşı $5,33 \pm 0,60$ cm) ve t-testi sonuçları bu farkların anlamlı olduğunu doğruladı ($P < 0,001$). Tek yönlü ANOVA da yaş sınıfları arasında ortalama uzunlukta önemli farklılıklar olduğunu göstermiştir ($P < 0,001$). Ortalama cinsiyetler arası uzunluklar yaşla birlikte istikrarlı bir şekilde artmıştır (Yaş I: $3,59 \pm 0,33$ cm; Yaş II: $5,60 \pm 0,56$ cm; Yaş III: $6,75 \pm 0,81$ cm), bu da ardışık kohortlar boyunca tutarlı bir büyümeyi yansıtmaktadır. Sonuçlar, *A. kessleri*'nin batı Karadeniz popülasyonunun çoğunlukla genç bireylerden oluştuğunu ve erkeklerin aynı yaştaki dişilere göre biraz daha büyük boyutlara sahip olduğunu göstermektedir. Dengeli cinsiyet oranı, popülasyonun istikrarlı olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, Karadeniz ekosistemlerinde *A. kessleri*'nin yaş tayini, büyümesi ve popülasyon dinamikleri üzerine gelecekteki araştırmalar için sağlam bir temel oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Arnoglossus kessleri*, Bhattacharya yöntemi, yaş tahmini, Batı Karadeniz, popülasyon yapısı

ABSTRACT

This study presents the first comprehensive age estimation of the sculdfish *Arnoglossus kessleri* Schmidt, 1915 (Pleuronectiformes: Bothidae) along the western Black Sea coast of Türkiye. A total of 268 individuals were sampled between 2017 and 2018 from seasonal catches. Their age composition was determined using the Bhattacharya method, which separates length–frequency distributions into standard components representing age groups. This length-based approach is beneficial for small demersal species where otolith readings are limited. The analysis identified three age groups (I–III), with most individuals concentrated in age groups I and II, indicating a dominance of younger cohorts. The relatively narrow age range and high proportion of small individuals suggest that *A. kessleri* is a short-lived species with a rapid population turnover. The sample consisted of 137 females and 131

males, resulting in a female-to-male ratio of 1.05:1, showing no statistically significant deviation from equality ($\chi^2 = 0.134$, $P \approx 0.71$). Mean total lengths of males were greater than those of females within corresponding age groups (Age I: 4.57 ± 0.87 cm vs. 3.66 ± 0.39 cm; Age II: 5.93 ± 0.39 cm vs. 5.33 ± 0.60 cm), and t-test results confirmed that these differences were significant ($P < 0.001$). One-way ANOVA also showed significant variation in mean length among age classes ($P < 0.001$). The mean combined-sex lengths increased steadily with age (Age I: 3.59 ± 0.33 cm; Age II: 5.60 ± 0.56 cm; Age III: 6.75 ± 0.81 cm), reflecting consistent growth through successive cohorts. The results demonstrate that the western Black Sea population of *A. kessleri* is mainly composed of younger individuals, with males exhibiting slightly larger sizes than females of the same age. The balanced sex ratio indicates population stability. These findings provide a solid baseline for future research on age determination, growth, and population dynamics of *A. kessleri* in Black Sea ecosystems.

Keywords: *Arnoglossus kessleri*, Bhattacharya method, age estimation, western Black Sea, population structure

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSININ TÜRK KAMU YÖNETİMİNDEKİ YERİ VE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ THE POSITION OF THE TÜRKİYE TOURISM PROMOTION AND DEVELOPMENT AGENCY IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION AND ITS COMPARATIVE ANALYSIS

Mehmet Enes TAMBAĞ

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi (İngilizce) Bölümü, Ankara, TÜRKİYE

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-9476-5953>

ÖZET

Türkiye’de turizm sektörü uzun yıllar boyunca ulusal turizm idaresi niteliğindeki Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın belirlediği strateji ve politikalar çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmüştür. 21. yüzyılda kamu yönetimi anlayışında yaşanan dönüşüm, kamu hizmetlerinin sunumunda etkinlik, esneklik ve katılımcılık ilkelerini ön plana çıkarmıştır. Bu bağlamda turizm sektörünü uluslararası alanda daha etkin tanıtmak ve geliştirmek amacıyla ulusal turizm örgütü niteliğindeki Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (Ajans) 15 Temmuz 2019 tarihli ve 7183 sayılı Kanun ile kurulmuş olup, bu durum kamu yönetiminde hizmet sunumunun yeniden yapılandırılması süreciyle yakından ilişkilidir.

Bu çalışmada; Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı’nın kuruluş amacı, yapısı, kamu yönetimi içerisindeki konumu ve işlevi incelenmiş, Ajans’ın yönetim modeli, finansman yapısı ve karar alma süreçleri kamu yönetimi literatürü bağlamında analiz edilmiştir. Bulgular Ajans’ın klasik bürokratik yapıdan ziyade daha esnek, performans odaklı ve katılımcı bir yapıyı benimsediğini göstermektedir. Ajans kamu-özel iş birliği modeliyle faaliyet göstermekte olup, turizmin tanıtımı, pazarlanması ve geliştirilmesi gibi alanlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı ile birlikte merkezi bir aktör haline gelmiştir.

Araştırma sonucunda; Ajans’ın kamu-özel sektör iş birliğine dayalı sui generis yapısı sayesinde karar alma ve uygulama süreçlerinde yüksek düzeyde operasyonel esneklik sağladığı, bu sayede turizm sektörünün istikrarlı kalması için gerekli politikaların katılımcı bir anlayışla etkin şekilde belirlenerek uygulanabildiği, ancak Ajans’ın kamu ve/veya özel hukuk tüzel kişiliği konusunda, yürütülen faaliyetler ile birlikte yargısal denetim açısından, kamu yönetimi içerisindeki yerine ilişkin tartışmalar barındırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Turizm, Tanıtım.

ABSTRACT

For many years, the tourism sector in Turkey has operated within the framework of strategies and policies determined by the Ministry of Culture and Tourism, which functions as the national tourism authority. In the 21st century, the transformation in public administration has brought forward the principles of efficiency, flexibility and participation in the delivery of public services. In this context, Türkiye Tourism Promotion and Development Agency (Agency), established as a national tourism organization by Law No. 7183 dated July 15, 2019, aims to promote and develop the tourism sector more effectively on an international scale. This development is closely related to the ongoing restructuring of service delivery within public administration.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

This study examines the purpose of establishment, structure, position and function of the Türkiye Tourism Promotion and Development Agency within the framework of public administration. The Agency's governance model, financing structure and decision-making processes are analyzed in light of the public administration literature. Findings indicate that the Agency has adopted a structure that is more flexible, performance-oriented and participatory, rather than a traditional bureaucratic one. Operating through a public-private partnership model, the Agency has become a central actor -alongside the Ministry of Culture and Tourism- in areas such as tourism promotion, marketing and development.

The study concludes that the sui generis structure of the Agency, based on public-private sector collaboration, provides a high level of operational flexibility in decision-making and implementation processes. This enables the effective formulation and execution of tourism policies through a participatory approach, thereby supporting the stability of the sector. However, the Agency's legal status -whether it constitutes a public or private legal entity- raises debates regarding its position within public administration, particularly in terms of the activities it carries out and the scope of judicial oversight.

Keywords: Public Administration, Tourism, Promotion.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

RENAL TRANSPLANTASYON SONRASI GÖRÜLEN İDRAR YOLU ENFEKSİYONLARI (İYE) VE HEMŞİRELİK BAKIMI

RENAL TRACT INFECTIONS (UTI) AND NURSING CARE AFTER RENAL TRANSPLANTATION

Zümrüt AKGÜN ŞAHİN¹

¹ Doç. Dr., Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik, Kars, Türkiye.

¹0000-0001-7141-273X

Volkan KINA²

²Öğr. Gör., Ardahan Üniversitesi, Posof Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri, Ardahan, Türkiye.

²0000-0003-0190-0249

ÖZET

Renal transplantasyon, son dönem böbrek yetmezliği (SDBY) hastaları için yaşam süresini uzatan ve yaşam kalitesini artıran etkili bir tedavi seçeneğidir. Ancak, transplantasyon sonrası dönemde en sık karşılaşılan komplikasyonlardan biri idrar yolu enfeksiyonları (İYE) olup, allograft kaybı, sepsis, morbidite ve mortalite gibi ciddi sonuçlara yol açabilmektedir. İYE gelişiminde; bağışıklık sisteminin baskılanması, üretral kateterizasyon, ileri yaş, kadın cinsiyeti ve yapısal böbrek hastalıkları gibi birçok risk faktörü rol oynamaktadır. Özellikle Escherichia coli gibi gram-negatif bakteriler enfeksiyon etkeni olarak ön plandadır. Enfeksiyonun tetiklediği inflamatuvar süreç, akut böbrek hasarına ve uzun vadede kronik böbrek fonksiyon kaybına neden olabilir. Bu bağlamda, hemşirelik bakımı; enfeksiyonun erken tanısı, önlenmesi, hasta eğitimi ve psikososyal destek gibi çok boyutlu bir yaklaşımı içermelidir. Transplant hastalarının izleminde hemşirelerin uyguladığı kanıta dayalı bakım girişimleri, İYE insidansını azaltarak greft ve hasta sağkalımını olumlu yönde etkilemektedir.

Anahtar kelimeler: Renal transplantasyon, İdrar yolu enfeksiyonu, Hemşirelik bakımı

ABSTRACT

Renal transplantation is an effective treatment option that extends life expectancy and improves quality of life for patients with end-stage renal disease (ESRD). However, one of the most common complications in the post-transplant period is urinary tract infection (UTI), which can lead to serious outcomes such as allograft loss, sepsis, increased morbidity, and mortality. Several risk factors contribute to UTI development, including immunosuppression, urethral catheterization, advanced age, female gender, and structural kidney diseases. Gram-negative bacteria, particularly Escherichia coli, are the predominant causative agents. The inflammatory response triggered by infection can result in acute kidney injury (AKI) and, over time, progressive loss of renal function. In this context, nursing care plays a critical role and should involve a multidimensional approach including early detection, infection prevention, patient education, and psychosocial support. Evidence-based nursing interventions in the follow-up of transplant recipients can reduce UTI incidence and positively affect graft survival and overall patient outcomes.

Keywords: Renal transplantation, Urinary tract infection, Nursing care

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YAŞAM TARZI DEĞİŞİKLİKLERİNİN HEMODİYALİZ TEDAVİSİ ALAN HASTALARIN YÖNETİMİNDEKİ ROLÜ

THE ROLE OF LIFESTYLE CHANGES IN THE MANAGEMENT OF PATIENTS UNDERGOING HEMODIALYSIS

Volkan KINA¹

¹Öğr. Gör., Ardahan Üniversitesi, Posof Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri, Ardahan, Türkiye.

¹0000-0003-0190-0249

Zümrüt AKGÜN ŞAHİN²

² Doç. Dr., Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik, Kars, Türkiye.

²0000-0001-7141-273X

ÖZET

Kronik Böbrek Hastalığı (KBH) sık karşılaşılan, tedavi ve bakımında birçok değişkenin rol aldığı bir kronik hastalıktır. KBH' in son evresi olan son dönem böbrek yetmezliğinde diyaliz ve böbrek transplantasyonu tedavilerine başvurulmaktadır. Diyaliz tedavilerinden biri olan hemodiyalizde hastaların böbreklerindeki fonksiyon kaybı sebebiyle kanları diyaliz makinesi aracılığıyla filtrelenip tekrar hastaya verilir. Hemodiyaliz tedavisi alan hastaların tedavisinde sadece haftada 2-3 defa diyalize girmek yeterli değildir. Bununla birlikte hastaların yaşam tarzı değişikliklerine uyum sağlaması hastalığın tedavi ve bakımının etkinliği için bir zorunluluktur. Hemodiyalizle birlikte yaşam tarzı değişikliklerine uyum sağlayan hastalarda hastalığın prognozu daha kontrol edilebilirken, uyum sağlamayan hastalarda ani kardiyak arreste varan ciddi sorunlar ortaya çıkabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemodiyaliz, Yaşam tarzı değişiklikleri, Diyet yönetimi, Hasta uyumu

ABSTRACT

Chronic Kidney Disease (CKD) is a common chronic disease, with many variables contributing to its treatment and care. End-stage renal disease (ESRD), the final stage of CKD, is the treatment of choice for dialysis and kidney transplantation. Hemodialysis, one of the dialysis treatments, involves filtering patients' blood through a dialyzer and then returning it to the patient due to kidney dysfunction. For patients undergoing hemodialysis, simply undergoing dialysis 2-3 times a week is not sufficient. However, patient compliance with lifestyle changes is essential for the effectiveness of the disease's treatment and care. While patients who adapt to lifestyle changes with hemodialysis have a more manageable prognosis, those who do not can experience serious complications, including sudden cardiac arrest.

Keywords: Hemodialysis, Lifestyle changes, Diet management, Patient compliance

PİLATES EĞİTMENLERİNİN LİDERLİK TARZLARI İLE EĞİTMEN-SPORCU İLİŞKİSİNİN FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

EXAMINING THE LEADERSHIP STYLES OF PILATES INSTRUCTORS AND THE INSTRUCTOR-ATHLETE RELATIONSHIP ACCORDING TO DIFFERENT VARIABLES

Ayşe ALKAN¹

¹Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5940-1583>

Nuri Berk GÜNGÖR²

²Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6579-9146>

ÖZET

Bu çalışma, Pilates eğitmenlerinin liderlik tarzları ile eğitmen-sporcu ilişkisini farklı değişkenlere göre incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Pilates egzersizi yapan 254 katılımcı (246 kadın, 8 erkek) ile gerçekleştirilmiştir. Antrenör-Sporcu İlişkisi Envanteri ve Liderlik Yönelimleri Ölçeği ile toplanan veriler; yakınlık, bağlılık, tamamlayıcılık ile yapısal, insan kaynaklı, politik ve sembolik liderlik alt boyutları ile incelenmiştir. Bulgular, katılımcıların yakınlık ($\bar{x}=4.45$), tamamlayıcılık ($\bar{x}=4.40$) ve bağlılık ($\bar{x}=4.18$) alt boyutlarında yüksek puanlar aldığını göstermiştir. Liderlik yönelimlerinde ise insan kaynaklı liderlik ($\bar{x}=4.40$) en yüksek, politik liderlik ($\bar{x}=3.88$) ise en düşük puanı almıştır. Cinsiyet değişkenine göre tamamlayıcılık ve yapısal liderlikte kadınlar lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiş, ancak diğer alt boyutlarda fark bulunmamıştır. Sporcu süresi değişkeninde ise bağlılık, yapısal, insan kaynaklı ve politik liderlik alt boyutlarında anlamlı farklılıklar gözlenmiştir; deneyim süresi arttıkça bu puanlar yükselmiştir. Korelasyon analizleri, liderlik tarzları ile ilişki alt boyutları arasında pozitif yönde düşük ve orta düzeyde ilişkiler olduğunu ortaya koymuş; insan kaynaklı liderlik, en güçlü pozitif ilişkiyi göstermiştir. Literatürle uyumlu olarak, insan odaklı liderliğin ilişki kalitesini artırdığı, ancak otoriter liderlik yaklaşımlarının ters etki yaratabileceği belirtilmiştir. Sonuçlar, Pilates eğitmenlerinin liderlik tarzlarının müşteri ilişkilerini şekillendirmede önemli bir rol oynadığını ve deneyimle birlikte bu etkinin güçlendiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Pilates, Liderlik Tarzları, Eğitmen-Sporcu İlişkisi.

ABSTRACT

This study aims to examine the leadership styles of Pilates instructors and the instructor-athlete relationship according to different variables. The research was conducted with 254 participants (246 female, 8 male) who do Pilates exercises. The data collected with the Coach-Athlete Relationship Inventory and Leadership Orientation Scale were examined with the subdimensions of closeness, commitment, complementarity and structural, human-based, political and symbolic leadership. The findings showed that the participants got high scores in closeness ($\bar{x}=4.45$), complementarity ($\bar{x}=4.40$) and commitment ($\bar{x}=4.18$). In leadership orientations, human-based leadership ($\bar{x}=4.40$) had the highest score, while political leadership ($\bar{x}=3.88$) had the lowest score. According to the gender variable, significant differences were found in favor of women in complementarity and structural leadership, but no differences were found in the other subdimensions. In the athlete duration variable, significant differences were observed in commitment, structural, human-based and political leadership

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

subdimensions; These scores increased as experience increased. Correlation analyses revealed low to moderate positive correlations between leadership styles and relationship sub-dimensions, with people-centered leadership demonstrating the strongest positive correlation. Consistent with the literature, people-centered leadership has been shown to enhance relationship quality, while authoritarian leadership approaches can have the opposite effect. The results suggest that Pilates instructors' leadership styles play a significant role in shaping their client relationships, and this effect strengthens with experience.

Keywords: Pilates, Leadership Styles, Trainer-Athlete Relationship.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FİZİKSEL AKTİVİTEYE YÖNELİK TUTUMLARININ BEDEN EĞİTİMİ DERS MOTİVASYONUNA ETKİSİ

THE EFFECT OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL ACTIVITY ON PHYSICAL EDUCATION COURSE MOTIVATION

Yiğit ŞENGÜL¹

¹Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-9510-8299>

Nuri Berk GÜNGÖR²

²Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6579-9146>

ÖZET

Bu araştırma ortaokul öğrencilerinin fiziksel aktiviteye yönelik tutumlarının beden eğitimi ders motivasyonuna etkisini farklı değişkenlerle birlikte incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların 153'ü (%41,9) kadın, 142'si (%58,1) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, 'Beden Eğitimi Dersine Katılım Motivasyon Ölçeği (BEDKMÖ)' ve 'Fiziksel Aktivite Tutum Ölçeği (FATÖ)' kullanılmıştır. Verilerin analizinde; Bağımsız gruplar T-Testi, Tek Yönlü varyans analizi (One Way-ANOVA), Pearson Korelasyon ve Regresyon analizleri kullanılmıştır. Analiz sonuçları incelendiğinde ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine katılım motivasyonu ile fiziksel aktiviteye yönelik tutumlarının ortalama bir düzeyde olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkeni ele alındığında beden eğitimi dersine katılım motivasyonu ve fiziksel aktiviteye yönelik tutum arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf değişkeni dikkate alındığında sınıflarası anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir. Bu çalışma sonucunda fiziksel aktiviteye yönelik tutum ile derse katılım motivasyonu arasında orta düzeyli pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Buna ek olarak, fiziksel aktiviteye yönelik tutumun beden eğitimi dersine katılım motivasyonunu %23 oranında etkilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel Aktivite, Beden Eğitimi, Ders Motivasyonu.

ABSTRACT

This study was conducted to examine the effects of middle school students' attitudes towards physical activity on physical education lesson motivation together with different variables. 153 (41.9%) of the participants were female and 142 (58.1%) were male. The study group consisted of middle school students. In this study, the 'Motivation Scale for Participation in Physical Education Class (PACE)' and the 'Physical Activity Attitude Scale (PAAT)' were used as data collection tools. Independent samples t-test, one-way analysis of variance (One Way ANOVA), Pearson correlation and regression analyses were used in the data analysis. When the analysis results were examined, it was seen that middle school students' motivation to participate in physical education class and their attitudes towards physical activity were at an average level. When the gender variable was considered, no statistically significant difference was found between motivation to participate in physical education class and attitudes towards physical activity. When the grade variable was taken into account, it was observed that there was a significant difference between classes. This study found a moderately positive correlation between

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

attitudes toward physical activity and motivation to participate in class. Furthermore, attitudes toward physical activity were found to have a 23% impact on motivation to participate in physical education classes.

Key Words: Physical Activity, Physical Education, Course Motivation.

SODYUM ALJİNAT VE KARBOKSİMETİLSÜLOZ BAZLI KALSİYUM BÜTİRAT İÇEREN HİDROJELLERİN TASARIMI VE DEĞERLENDİRMESİ DESIGN AND EVALUATION OF SODIUM ALGINATE AND CARBOXYMETHYLCELLULOSE-BASED HYDROGELS CONTAINING CALCIUM BUTYRATE

İrem SİRKECİ¹

¹Öğretim Görevlisi, Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Eczane Hizmetleri Programı, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-8170-7213>

Ayşe Pınar YAĞCILAR²

² Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Radyofarmasi ABD, İstanbul, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5546-4601>

Neslihan ÜSTÜNDAĞ OKUR³

³ Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Teknoloji ABD, İstanbul, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3210-3747>

ÖZET

Amaç: Kalsiyum bütirat (CaB), doğal yapısı ve güçlü biyolojik etkileri ile özellikle antimikrobiyal ve hücre yenileyici özellikleriyle dikkat çeken kısa zincirli bir yağ asididir. Bu çalışmada, boş ve CaB içeren hidrojellerin hazırlanması ve polimer oranlarının formülasyonun özelliklerine etkinliğinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Hidrojel formülasyonları % 0,25, % 0,5 ve % 1 (a/a) konsantrasyonlarında sodyum aljinat ve %2 (a/a) karboksimetilsüloz (CMC) kullanılarak hazırlandı. %2 CMC ve %0,25 sodyum aljinat ile hazırlanan formülasyon F1, %2 CMC ve %0,5 sodyum aljinat ile hazırlanan formülasyon F2, %2 CMC ve %1 sodyum aljinat ile hazırlanan formülasyon ise F3 olarak adlandırılmıştır. Daha sonra aktif bileşen olan CaB % 2 oranında formülasyonlara ilave edildi ve formülasyonlar F1B, F2B ve F3B olarak adlandırıldı. Formülasyonların tamamı pH, FT-IR spektroskopisi ve viskozite özellikleri açısından değerlendirildi.

Sonuç ve Tartışma: Çalışmada elde edilen bulgular, artan sodyum aljinat konsantrasyonunun hidrojellerin karakteristik özellikleri üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Özellikle pH ölçümleri incelendiğinde, boş formülasyonların (F1, F2 ve F3) nötr pH aralığında (7.17–7.34) seyrettiği, CaB içeren formülasyonlarda (F1B, F2B ve F3B) ise pH değerlerin hafifçe (7.66–7.87) yükseldiği görülmüştür. Viskozite ölçümlerinde CMC konsantrasyonunun sabit tutulmasına karşın, sodyum aljinat oranındaki değişim belirgin viskozite değişiklikleri ortaya çıkarmıştır. Özellikle F2 en yüksek viskozite değerine ulaşmıştır. Bununla birlikte CaB yüklü jellerde viskozitenin sodyum aljinat konsantrasyonu ile doğru orantılı olarak arttığı görülmüş ve polimer konsantrasyonunun hidrojellerin reolojik davranışı üzerinde kritik bir parametre olduğu sonucuna varılmıştır. FT-IR ile yapılan analizlerde CaB ve sodyum aljinatın yapısındaki -OH ile C=O gruplarına ait karakteristik bantlar belirgin olarak gözlemlenmiştir. 2300 cm⁻¹ civarında gözlemlenen bantlar boş ve CaB yüklü jellerde sodyum aljinat konsantrasyonu ile doğru orantılı olarak değişim göstermiştir. Elde edilen sonuçlar bu

hidrojellerin uygun karakteristiklere sahip olduğunu ve dermal uygulamalar için umut vaadeden adaylar olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalsiyum bütirat, hidrojel, aljinat, karboksimetilselüloz

ABSTRACT

Objective: Calcium butyrate (CaB), a short-chain fatty acid, attracts attention with its natural structure and strong biological effects, particularly its antimicrobial and cell-regenerative properties. This study aimed to prepare bare and calcium butyrate-containing hydrogels and to evaluate the effects of polymer ratios on formulation properties.

Materials and Methods: Hydrogel formulations were prepared using sodium alginate at concentrations of 0.25%, 0.5%, and 1% (w/w), combined with 2% (w/w) carboxymethylcellulose (CMC). The formulations containing 2% CMC and 0.25% sodium alginate were designated as F1, those with 2% CMC and 0.5% sodium alginate as F2, and those with 2% CMC and 1% sodium alginate as F3. Subsequently, CaB was incorporated at 2% into each formulation, named F1B, F2B, and F3B. All formulations were evaluated for pH, FT-IR spectra, and viscosity.

Results and Discussion: The findings demonstrated that increasing sodium alginate concentrations had a significant effect on the characteristic properties of the hydrogels. pH measurements showed that blank formulations (F1, F2, F3) remained within a neutral range (7.17–7.34), while CaB-loaded formulations (F1B, F2B, F3B) exhibited slightly higher values (7.66–7.87). Viscosity measurements revealed that polymer composition played a critical role in the rheological behavior of the hydrogels. While CMC concentration was kept constant, variations in sodium alginate content led to viscosity differences among formulations. In particular, F2 (0.5% sodium alginate) showed the highest viscosity among blank hydrogels. In the FT-IR analyses, characteristic bands belonging to the -OH and C=O groups in the structure of CaB and sodium alginate were clearly observed. The bands observed around 2300 cm⁻¹ varied in direct proportion to the sodium alginate concentration in the empty and CaB-loaded gels. Conversely, in CaB-loaded hydrogels, viscosity values increased proportionally with sodium alginate content. Overall, the developed hydrogels, with their neutral pH and appropriate viscosity, suggest promising potential as candidates for dermal applications in future studies.

Keywords: Calcium butyrate, hydrogel, alginate, carboxymethylcellulose

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF ECONOMIC POLICY UNCERTAINTY IN GOLD MARKETS

Assoc. Prof. Dr. Tacinur AKÇA

Ordu University, Ünye Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Economics, Ordu, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4071-9525>

ABSTRACT

Gold prices have been on a steady upward trend recently, both in Türkiye and globally. The main reasons for this include gold being a scarce resource (supply failing to meet demand), central bank policies, people's psychological trust in gold, wars, global shocks, expectations, and many other factors. Gold plays an important role in the markets because it is a very powerful tool and indicator in the economy. With the inflationary environment Türkiye has experienced in recent years, assets such as gold and foreign currency have become more attractive for households, and confidence in the Turkish lira has gradually declined along with expectations. The scope of this study is to analyze the effect of economic policy uncertainty on gold prices in Türkiye between 2006 and 2024. The gram selling price of gold bullion and the economic policy uncertainty index as variables were used in the study with monthly data preferred. The ARDL method was used as the analysis method. The findings reveal the existence of cointegration between gold prices and economic policy uncertainty, with no connection found in the long term. Otherwise, a connection between gold prices and economic policy uncertainty was identified in the short term. A 1% increase in economic policy uncertainty in the short term causes a 0.01% increase in gold prices. The outcome showed that taking measures and precautions to reduce economic policy uncertainty in Türkiye can be effective in lowering gold prices.

Key Words: Gold Prices, Economic Policy Uncertainty, ARDL Method

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BULANIK, SEZGİSEL BULANIK, NÖTROSOFİK VE NÖTROSOFİK DÖRTLÜ METRİKLERİN BİR UYGULAMASI AN APPLICATION OF FUZZY, INTUITIONISTIC FUZZY, NEUTROSOPHIC, AND NEUTROSOPHIC QUADRUPLE METRICS

Memet ŞAHİN¹

¹Profesör, Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,
Matematik Bölümü, Gaziantep, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1066-1641>

Arif SARIOĞLAN²

² Doktorant, Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,
Matematik Bölümü, Gaziantep, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2020-4900>

ÖZET

Klasik bilgi işlem ve iletişim teorisinin temel taşlarından biri olan Hamming metriği, iki kod sözcüğü arasındaki farklı bitlerin sayısını ölçerek hata tespiti için sağlam bir zemin sunar. Bu metrik, ikili mantığın kesinliğine dayanır; bir bit ya doğrudur (0) ya da yanlıştır (1). Ancak, gerçek dünya sinyallerinin iletiminde karşılaşılan belirsizlik ve veri kaybı gibi durumlar, bu yaklaşımın ötesinde daha esnek modellere olan ihtiyacı doğurmuştur.

Bu ihtiyaca cevap olarak, Lotfi A. Zadeh tarafından Bulanık Mantık teorisi ortaya atılmıştır. Klasik kümelerin aksine, bir elemanın üyeliği 0 ile 1 arasında herhangi bir değer alabilir. Bu sayede bazı belirsizlikler matematiksel olarak ifade edilebilir hale gelmiştir. Bulanık mantığı bir adım öteye taşıyan Sezgisel Bulanık Kümeler ise aynı zamanda üye olmama derecesini de dikkate alır. Daha sonra Florentin Smarandache tarafından Nötrosofik Kümeler ortaya atılmıştır. Nötrosofik Küme teorisi, bir önermeyi Doğruluk (T), Belirsizlik (I) ve Yanlışlık (F) olmak üzere üç bağımsız bileşenle tanımlar. Bu üç bileşen birbirinden bağımsızdır. Bu yapı, özellikle çelişkili, eksik ve belirsiz bilgilerin tutarlı bir şekilde işlenmesi için güçlü bir çerçeve sunar. İşte bu mantık sistemleri temel alınarak geliştirilen bulanık, sezgisel bulanık, nötrosofik ve nötrosofik dörtlü metrikler, klasik Hamming metriği genişleterek kod sözcükleri arasındaki benzerlik, farklılık ve belirsizlik oranlarını daha detaylı bir şekilde hesaplayabilir. Bulanık metrik, iki kod sözcüğü arasındaki yakınlık derecesini pozitif bir reel sayı temelinde belirlerken; sezgisel bulanık metrik, hem yakınlık derecesini hem de uzaklık derecesini değerlendirir. Nötrosofik metrik bu ikisine ek olarak belirsizlik derecesini de içerir. Nötrosofik dörtlü metrik ise bu tüm metrikleri tek bir çerçeve altında birleştirir. Bu metrikler kullanılarak, bir mesajın zamanın bir fonksiyonu olarak iletildiğinde, alınan mesaja göre ne ölçüde doğru, yanlış veya belirsiz olduğu hesaplanabilir.

Bu çalışmada, 4-bitlik ikili kod iletiminde bulanık, sezgisel bulanık, nötrosofik ve nötrosofik dörtlü metriklerin uygulaması ele alınmaktadır. Yapılan karşılaştırma sonucunda, bu metriklerin klasik Hamming uzaklığına kıyasla daha kapsamlı bir model sunduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hamming Metrik, Bulanık Metrik, Sezgisel Bulanık Metrik, Nötrosofik Metrik, Nötrosofik Dörtlü Metrik, Belirsizlik Modellemesi.

ABSTRACT

The Hamming metric, one of the cornerstones of classical information and communication theory, provides a solid foundation for error detection by measuring the number of differing bits between two code words. This metric relies on the precision of binary logic, where a bit is either true (1) or false (0). However, in real-world signal transmission, factors such as uncertainty and data loss have revealed the need for more flexible models that go beyond this binary framework.

To address this need, Lotfi A. Zadeh introduced the Fuzzy Logic theory, in which the membership of an element can take any value between 0 and 1, unlike in classical sets. This allows certain types of uncertainty to be mathematically represented. Intuitionistic Fuzzy Sets, which extend fuzzy logic, also consider the degree of non-membership in addition to membership. Later, Florentin Smarandache proposed the Neutrosophic Set theory, which characterizes a proposition using three independent components: Truth (T), Indeterminacy (I), and Falsity (F). These components are mutually independent, providing a powerful framework for consistently handling inconsistent, incomplete, and uncertain information. Based on these logical systems, fuzzy, intuitionistic fuzzy, neutrosophic, and neutrosophic quadruple metrics have been developed as extensions of the classical Hamming metric. These metrics can compute the degrees of similarity, dissimilarity, and uncertainty between code words in a more detailed manner. The fuzzy metric determines the degree of closeness between two code words based on a positive real value, while the intuitionistic fuzzy metric evaluates both the degree of closeness and the degree of separation. The neutrosophic metric further includes the degree of indeterminacy, and the neutrosophic quadruple metric unifies all these measures within a single comprehensive framework. By using these metrics, it becomes possible to quantify, as a function of time, the extent to which a transmitted message is true, false, or indeterminate relative to the received message.

In this study, the application of fuzzy, intuitionistic fuzzy, neutrosophic, and neutrosophic quadruple metrics in 4-bit binary code transmission is investigated. The comparative analysis demonstrates that these metrics provide a more comprehensive modeling approach than the classical Hamming distance.

Keywords: Hamming Metric, Fuzzy Metric, Intuitionistic Fuzzy Metric, Neutrosophic Metric, Neutrosophic Quadruple Metric, Uncertainty Modeling.

POLİPROPİLEN TAPE ATKI İPLİĞİ ÜRETİMİNDE PROSES VERİMLİLİĞİNİN ARTIRILMASINA YÖNELİK KATKI OPTİMİZASYONU OPTIMIZATION OF ADDITIVE FORMULATION TO IMPROVE PROCESS EFFICIENCY IN POLYPROPYLENE TAPE WEFT-YARN MANUFACTURING

Nahide Elif AŞCI KIYMAZ¹

¹FSMH Birim Yöneticisi, İşbir Sentetik Dokuma San. A.Ş., Balıkesir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2059-3937>

Betül GÜLGEÇ²

²Ürge Birim Yöneticisi, İşbir Sentetik Dokuma San. A.Ş., Balıkesir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4922-0795>

Hasan ALKAYA³

³Ürge Uzmanı, İşbir Sentetik Dokuma San. A.Ş., Balıkesir, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-0019-3150>

ÖZET

Bu çalışmada, polipropilen (PP) tape atkı ipliği üretim prosesinde hat verimliliğinin artırılmasına yönelik olarak reçete optimizasyonu ve katkı madde etkileri incelenmiştir. Mevcut proses parametreleri altında iplik kopuş sıklığının yüksek olması nedeniyle hat hızı 275 m/dk ile sınırlı kalmakta ve üretim kapasitesi artışı sağlanamamaktaydı. Yapılan literatür taraması ve ön değerlendirmeler sonucunda, polimer karışımlarında sürtünme katsayısını düşürme, yüzey düzgünlüğünü iyileştirme ve akışkanlığı artırma fonksiyonuna sahip “Polietilen wax” içeren masterbatch (MB-PEWax) geliştirilmiştir.

DeneySEL çalışmalar kapsamında (MB-PEWax) formülasyonu ile 680 denye siyah yağlı atkı ipliği üretimi gerçekleştirilmiş ve elde edilen tapeler kalite parametreleri açısından değerlendirilmiştir. Deneme üretimleri sonucunda hat hızı 275 m/dk'den 350 m/dk'ye yükseltilmiş (verim %27); ortalama denye değeri 672–688, mukavemet 5,1–5,9 cN/dtex, uzama %17–20, fiksaj oranı %1,7–2,0 aralığında elde edilmiştir. Ölçülen değerlerin tamamı kalite spesifikasyon limitleri ($\pm 2,5$ denye; 4,0–6,0 cN/dtex; %17–21 uzama; %1,0–2,0 fiksaj) içerisinde kalmıştır.

Dokuma saha denemeleri sonucunda, (MB-PEWax) katkılı ipliklerin kullanımında dokuma verimliliği ortalama %94 olarak belirlenmiş; prosesin ilk günlerinde %86 seviyesinde olan verim, sonraki üretimlerde %98'e kadar yükselmiştir.

Elde edilen bulgular, aktif katkı optimizasyonunun polipropilen tape üretiminde eriyik akış davranışı, yüzey morfolojisi ve mekanik stabilite üzerinde olumlu etkiler yaratarak proses kararlılığını artırdığını göstermektedir. Bu sonuçlar, PP tape proseslerinde katkı seçiminin üretim hızı ve ürün kalitesi üzerindeki belirleyici rolünü sayısal verilerle ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Polipropilen tape, proses optimizasyonu, sürtünme katsayısı azaltıcı katkı, hat verimliliği, eriyik akışkanlığı, dokuma performansı, katkı-morfoloji ilişkisi

ABSTRACT

In this study, formulation optimization and the effects of additives were investigated to improve line efficiency in the polypropylene (PP) tape weft yarn production process. Under the existing process

parameters, frequent yarn breakages limited the line speed to 275 m/min, preventing any further increase in production capacity. Based on a comprehensive literature review and preliminary evaluations, a masterbatch formulation ((MB-PEWax)) containing polyethylene wax was developed. This additive was selected for its capability to reduce the coefficient of friction, enhance surface smoothness, and improve the melt flow characteristics of polymer blends.

Within the scope of experimental studies, 680-denier black oily weft yarns were produced using the (MB-PEWax) formulation, and the resulting tapes were evaluated in terms of quality parameters. As a result of the trial productions, the line speed was increased from 275 m/min to 350 m/min (yield 27%). The obtained yarns exhibited denier values between 672–688, tensile strength between 5.1–5.9 cN/dtex, elongation between 17–20%, and fixation ratios between 1.7–2.0%. All measured parameters were within the specified quality limits (± 2.5 denier; 4.0–6.0 cN/dtex; 17–21% elongation; 1.0–2.0% fixation).

According to the weaving field trials, the average weaving efficiency achieved with (MB-PEWax) - added yarns was 94%. While the initial production days showed 86% efficiency, it gradually increased to 98% in subsequent runs.

The findings indicate that active additive optimization positively influences melt flow behavior, surface morphology, and mechanical stability in polypropylene tape production, leading to improved process stability. These results quantitatively demonstrate the critical role of additive selection in determining both production speed and product quality in PP tape manufacturing processes.

Keywords: Polypropylene tape, process optimization, friction-reducing additive, line efficiency, melt flow behavior, weaving performance, additive–morphology relationship

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AYRILIKÇI SİLAHLI HAREKETLERİN SİYASETE ENTEGRASYONU VE TOPLUMSAL RIZA: KURAMSAL BİR YAKLAŞIM VE ÜÇ VAKA İNCELEMESİ THE POLITICAL INTEGRATION OF SEPARATIST ARMED MOVEMENTS AND PUBLIC CONSENT: A THEORETICAL FRAMEWORK AND THREE CASE STUDIES

Sabri KIZILTAN¹

¹Dr, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı, Trabzon, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5225-4374>

ÖZET

Toplumsal rıza, siyasal süreçlerin meşruiyet kazanmasında belirleyici bir unsur olarak hem siyaset bilimi hem de iletişim kuramları literatüründe tartışmalı bir konumda yer almaktadır. Antonio Gramsci, toplumsal rızayı egemen sınıfların kültürel ve sivil topluma dayanan ideolojik hegemonya yoluyla inşa ettiği bir meşruiyet zemini olarak tanımlarken; Walter Lippmann, halkın bu karmaşık siyasal süreçleri anlamaktan uzak olduğunu ileri sürerek kamuoyunun medya aracılığıyla yönlendirildiğini ve bu nedenle rızanın üretilebilir bir olgu/fenomen olduğunu savunur. Noam Chomsky ise bu süreci daha eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek, modern medya düzeninin “rıza imalatı” yoluyla iktidarı yeniden ürettiğini ve kitlerin manipüle edildiğini ileri sürmektedir. Bu kuramsal çerçeve etrafında, Türkiye’de PKK, Kolombiya’da FARC ve Filipinler’de MILF’in tasfiye girişimlerine ilişkin örnekler üzerinden yürütülen karşılaştırmalı değerlendirmeler; barış süreçlerinin yalnızca teknik müzakerelerle sınırlı olmadığını, aynı zamanda toplumsal rızanın ideolojik ve kültürel temsiline dayandığını anlamaya olanak tanımaktadır. Kolombiya’da FARC ile varılan barış anlaşmasının halk oylamasında %50,2 oyla reddedilmesi, rıza eksikliğinin siyasal geçişi nasıl kırılğanlaştırdığını göstermektedir. Anlaşmanın daha sonra parlamentoda kabul edilmesine rağmen, halkın onayını alamaması, FARC üyelerinin topluma entegrasyonunu zorlaştırmış ve bazı bölgelerde sert milliyetçi dirençle karşılaşılmasına neden olmuştur. Buna karşılık Filipinler’de Moro halkının sürece geniş katılımı, Bangsamoro özerklik sürecini kurumsal bir başarıya dönüştürmüştür. 2019 yılında Bangsamoro özerk Bölgesi’nin kurulmasına yönelik yapılan halk oylamasında %85 oranında “evet” oyu çıkması, sürecin toplumsal meşruiyet temelini pekiştirmiştir. Yarım asra yakın süredir Türkiye’nin güvenlik politikalarının merkezinde yer alan PKK terörü meselesi de benzer yönelimler çerçevesinde çözümlenmeye çalışılmıştır. 2009-2015 yılları arasında yürütülen çözüm sürecinin başarısızlıkla sonuçlanmasında kamuoyu desteğinin sınırlılığı önemli bir etken olarak öne çıkmaktadır. Sürecin seyrinde ve devamında yapılan kamuoyu araştırmaları Türk halkının sorunun çözümüne yönelik ortaya koyulan politikalara karşı mesafeli bir duruş sergilediğini göstermiştir. 2025 itibarıyla yeniden şekillenen ‘Terörsüz Türkiye’ sürecine ilişkin kamuoyu anketleri, toplumun sürece bakışının önemli ölçüde değiştiğini ortaya koyarken; hâlâ sürece mesafeli duran kesimlere dair de dikkat çekici veriler sunmaktadır. Nitekim tarihsel vakalar ve literatürdeki çalışmalar karşılaştırmalı bir şekilde analiz edildiğinde, toplumsal rızanın barış süreçlerinin yalnızca bir başlangıç koşulu değil; aynı zamanda barışın kalıcılığını sağlayan temel bir dinamik olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Rıza, Siyasal Entegrasyon, PKK, FARC, MILF

ABSTRACT

Social consent occupies a controversial position in both political science and communication theory literature as a decisive factor in the legitimization of political processes. Antonio Gramsci defines social consent as a legitimacy ground constructed through the ideological hegemony of ruling classes over

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

civil society and culture. In contrast, Walter Lippmann argues that the public is far from understanding these complex political processes and that public opinion is shaped by the media, making consent a producible phenomenon. Noam Chomsky, adopting a more critical perspective, claims that the modern media system reproduces power through the “manufacturing of consent,” thereby manipulating the masses. Within this theoretical framework, comparative evaluations based on the cases of the PKK in Turkey, FARC in Colombia, and MILF in the Philippines reveal that peace processes are not limited to technical negotiations but also rely on the ideological and cultural representation of social consent. The rejection of the peace agreement with FARC in Colombia by 50.2% in a public referendum demonstrates how a lack of consent can render political transitions fragile. Although the agreement was later approved by parliament, its lack of public endorsement hindered the integration of FARC members into society and triggered nationalist resistance in certain regions. In contrast, the broad participation of the Moro people in the Philippines transformed the Bangsamoro autonomy process into an institutional success. The 2019 referendum for the establishment of the Bangsamoro Autonomous Region received 85% approval, reinforcing the process’s social legitimacy. The PKK issue, which has been at the center of Turkey’s security policies for nearly half a century, has similarly been approached within this framework. The failure of the peace process conducted between 2009 and 2015 is largely attributed to the limited level of public support. Surveys conducted during and after the process reveal a consistent public distance toward the proposed policies for resolution. As of 2025, public opinion polls regarding the newly formulated “Terror-Free Turkey” initiative indicate a significant shift in attitudes, while also revealing striking data about segments of society that still remain skeptical. Indeed, when historical cases and scholarly literature are analyzed comparatively, it becomes evident once again that social consent is not merely a prerequisite for initiating peace processes but also a key dynamic in ensuring their sustainability.

Keywords: Social Consent, Political Integration, PKK, FARC, MILF

İŞSİZLİK VE ATIL İŞSİZLİK ORANLARI

Süleyman DİLCİOĞLU

Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi,

Konya, Türkiye

ORCID ID: 0000-0001-6441-1229

ÖZET

Bu çalışmada, işsizliğin çeşitli kuruluşlar ve doktrine göre tanımı yapılmış, işsizlik türleri, işsizlik türlerinin ayrı ayrı nedenleri ve işsizliğin neden olduğu sonuçlar bilimsel araştırma yöntemlerine göre araştırılmış ve bulgular ortaya konulmuştur. Çalışmamızda işsizlerin yaşadıkları ekonomik ve sosyal sorunlarda araştırılarak çözüm önerileri ortaya konmuştur. Ayrıca istihdam ne anlama gelmektedir sorusuna yanıt verilmiş, tanımı ve türlerine değinilmiştir. Türkiye’de istihdamın durumunun ne olduğu, işsizlik ve istihdam kavramları arasındaki ilişki ve farklar incelenerek bir takım veri analiz yöntemleriyle Türkiye’de istihdamın yeterli olup olmadığı, ne tür istihdama ağırlıklı olarak yer verildiği sorularına yanıt aranmış ve bulgular ortaya konmuştur. Çalışmada işsizlik oranlarına yer verilmiş, özellikle atıl işsizlik nedir sorusuna yanıt verilmiş, atıl işsizlik oranı hesaplama yöntemi belirtilmiş ve atıl istihdama ilişkin araştırma sonuçlarına ve istatistiki verilere değinilmiştir. Sonuca gidilirken genellikle atıl işsizlik oranlarının Türkiye’ye ilişkin olarak artış kaydedip kaydetmediği, soruna ilişkin çözüm önerileri tartışılmış, sorunun çözümüne nasıl gidileceği sorusuna ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Sonuç olarak ülkelerin işsizlik sorununun çözümüne ilişkin olarak bu çalışmanın yararlı olacağını düşünüyoruz

Anahtar Kelimeler: İşsizlik, istihdam, atıl işsizlik oranları, çözüm önerileri.

ABSTRACT

In this study, definitions of unemployment according to various institutions and doctrines have been made, and the types of unemployment, the separate causes of these types, and the scientific research findings on the consequences of unemployment have been presented. In our study, the economic and social problems experienced by the unemployed were also examined, and solution proposals were put forward. In addition, the meaning of employment, its definition, and its types were discussed. By examining the relationship and differences between the concepts of employment and unemployment in Turkey, and through certain data analysis methods, it has been investigated whether employment in Turkey is sufficient and what types of employment are predominant. The findings have been presented accordingly.

The study includes unemployment rates, particularly the inactive (hidden) unemployment rate, and provides an answer to the question “What is unemployment?”. The method of calculating the inactive unemployment rate is explained, and the research results and statistical data related to inactive employment are discussed. The results indicate that inactive unemployment rates in Turkey generally tend to increase. Solution proposals related to the issue are discussed, along with how the problem can be resolved. In conclusion, it is thought that this study will contribute to solving the unemployment problem of countries.

KEYWORDS: Unemployment, employment, inactive unemployment rates, solution proposals.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

REFLECTION OF ELT TEACHERS ON THE TÜRKİYE CENTURY EDUCATION MODEL İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN TÜRKİYE YÜZYILI EĞİTİM MODELİ İLE İLGİLİ REFLEKSLERİ

Nermin GÖKEL¹

²MEB English Teacher, Antalya, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-2989-9334>

Emrah ŞAVRAN²

³Ph. D., Osmaniye Korkut Ata University, School of Foreign Languages, Osmaniye, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0368-9969>

Gülden TÜM³

⁴Prof. Dr, Çukurova University, School of Foreign Languages, Adana, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7790-0857>

ABSTRACT

This study scrutinizes Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli-Turkish Century Education Model (TCEM), which is a new national education framework, and the reflections of English teachers towards the Model. The new framework of the model focuses on integrating epistemological depth, axiological maturity and ontological integrity into pedagogy. For this reason, the research aims to investigate reflections on how English teachers conceptualize and implement a multidimensional practice that combines cognition, morality, and professional identity. This study employs a descriptive qualitative design that includes semi-structured interviews with ten teachers from different regions in Türkiye. The thematic analysis is carried out on three dimensions of reflection: cognitive reflection, axiological reflection and transformative reflection. The findings reveal that reflection within TCEM is not just a technical process but a moral-philosophical one that aligns teaching with virtue and human dignity. Teachers' reflective journals illustrate how TCEM redefines reflective practice as a bridge between intellectual inquiry and ethical consciousness, transforming teaching into an act of moral imagination. The study explains that the reflective model of TCEM contributes to global reflective pedagogy by introducing moral epistemology because it is a central component of teacher development.

Keywords: reflective practice, moral pedagogy, English language teaching, Türkiye Century Education, teacher identity; transformative learning.

ÖZET

Bu çalışmada, yeni bir milli eğitim çerçevesi olan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli-Türkiye Yüzyılı Eğitim Modeli (TCEM) ve İngilizce öğretmenlerinin Model'e yönelik yansımaları incelenmiştir. Modelin yeni çerçevesi, epistemolojik derinliği, aksiyolojik olgunluğu ve ontolojik bütünlüğü pedagojiye entegre etmeye odaklanmaktadır. Bu nedenle araştırma, İngilizce öğretmenlerinin biliş, ahlak ve mesleki kimliği birleştiren çok boyutlu bir uygulamayı nasıl kavramsallaştırdıkları ve uyguladıkları üzerine yansımaları incelemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada, Türkiye'nin farklı bölgelerinden on öğretmenle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeleri içeren betimsel nitel desen kullanılmıştır. Tematik analiz, yansımanın üç boyutu üzerinde gerçekleştirilir: bilişsel yansıma, aksiyolojik yansıma ve dönüştürücü yansıma. Bulgular, TCEM'deki yansımanın sadece teknik bir süreç

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

olmadığını, aynı zamanda öğretimi erdem ve insan onuruyla uyumlu hale getiren ahlaki-felsefi bir süreç olduğunu ortaya koymaktadır. Öğretmenlerin yansıtıcı günlükleri, TCEM'in yansıtıcı uygulamayı entelektüel sorgulama ile etik bilinç arasında bir köprü olarak nasıl yeniden tanımladığını ve öğretimi ahlaki bir hayal gücü eylemine dönüştürdüğünü göstermektedir. Çalışma, TCEM'in yansıtıcı modelinin, öğretmen gelişiminin merkezi bir bileşeni olduğu için ahlaki epistemolojiyi tanıtarak küresel yansıtıcı pedagojiye katkıda bulunduğunu açıklamaktadır.

Anahtar Kelimeler: yansıtıcı uygulama, ahlak pedagojisi, İngilizce öğretimi, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, öğretmen kimliği, dönüştürücü öğrenme

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INTERACTIVE STRATEGIES ON STUDENTS' INTERCULTURAL COMPETENCE IN VIRTUAL LEARNING ENVIRONMENTS

ÖĞRENCİLERİN SANAL ÖĞRENME ORTAMLARINDA KÜLTÜRLERARASI YETERLİLİKLERİNE İLİŞKİN İNTERAKTİF STRATEJİLER

Nermin GÖKEL¹

²MEB English Teacher, Antalya, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-2989-9334>

Emrah ŞAVRAN²

³Ph. D., Osmaniye Korkut Ata University, School of Foreign Languages, Osmaniye, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0368-9969>

Güliden TÜM³

⁴Prof. Dr, Çukurova University, School of Foreign Languages, Adana, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7790-0857>

ABSTRACT

This qualitative study explores how interactive strategies foster students' intercultural competence in virtual learning environments. In this era, developing intercultural communicative competence has become a pedagogical imperative. Despite growing research on virtual learning, few studies have been encountered on how interactive and dialogic engagement enables learners to negotiate meaning, reflect on cultural differences, and develop empathy in digitally mediated contexts. The study involves 20 undergraduate students from Turkish and European universities participating in a 10-week online exchange program. Data are collected through semi-structured interviews, reflective journals, and online discussion transcripts. Thematic analysis is conducted using NVivo software to identify recurrent patterns. Findings reveal interrelated themes of interactive dialogue as a catalyst for cultural awareness, digital tools as mediators of empathy and perspective-taking, challenges of miscommunication and cultural negotiation, and transformation through reflection and collaboration. It is assumed that the study contributes to intercultural pedagogy by providing empirical evidence of how interactive strategies can transform online learning into a site of intercultural growth.

Keywords: intercultural competence, interactive strategies, virtual learning, qualitative research, online education, sociocultural theory

ÖZET

Bu nitel çalışma, etkileşimli stratejilerin öğrencilerin sanal öğrenme ortamlarında kültürlerarası yeterliliklerini nasıl geliştirdiğini araştırıyor. Bu çağda, kültürlerarası iletişimsel yeterliliğin geliştirilmesi pedagojik bir zorunluluk haline gelmiştir. Sanal öğrenme üzerine artan araştırmalara rağmen, etkileşimli ve diyalogik katılımın öğrencilerin anlamı müzakere etmelerini, kültürel farklılıklar üzerinde düşünmelerini ve dijital olarak aracılık edilen bağlamlarda empati geliştirmelerini nasıl sağladığına dair çok az çalışmayla karşılaşmıştır. Çalışma, 10 haftalık çevrimiçi değişim programına katılan Türk ve Avrupa üniversitelerinden 20 lisans öğrencisini içermektedir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşmeler, yansıtıcı dergiler ve çevrimiçi tartışma transkriptleri aracılığıyla toplanır. Tekrarlayan kalıpları belirlemek için NVivo yazılımı kullanılarak tematik analiz yapılır. Bulgular,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

kültürel farkındalık için bir katalizör olarak etkileşimli diyalog, empati ve perspektif alma araçları olarak dijital araçlar, yanlış iletişim ve kültürel müzakere zorlukları ve yansıtma ve işbirliği yoluyla dönüşüm gibi birbiriyle ilişkili temaları ortaya koymaktadır. Çalışmanın, etkileşimli stratejilerin çevrimiçi öğrenmeyi kültürlerarası bir büyüme alanına nasıl dönüştürebileceğine dair ampirik kanıtlar sağlayarak kültürlerarası pedagojiye katkıda bulunduğu varsayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: kültürlerarası yeterlilik, etkileşimli stratejiler, sanal öğrenme, nitel araştırma, çevrimiçi eğitim, sosyokültürel teori

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BULANIK KÜMELER, SEZGİSEL BULANIK KÜMELER, NÖTROSOFİK KÜMELER VE BAZI UZANTILARI FUZZY SETS, INTUITIONISTIC FUZZY SETS, NEUTROSOPHIC SETS AND ITS SOME EXTENSIONS

Memet ŞAHİN

Profesör, Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,

Matematik Bölümü, Gaziantep, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1066-1641>

ÖZET

Klasik mantık ve küme teorisi, gerçek dünya problemlerinde sıkça karşılaşılan kararsızlık ve belirsizlik durumlarını modellemede yetersiz kalmaktadır. İnsan dili, algısı ve muhakeme süreçleri, "sıcak", "başarılı" veya "riskli" gibi kavramlarda görüldüğü üzere, keskin sınırlar yerine dereceli geçişlere dayanır. Klasik yaklaşımların bu esnekliği sağlayamayan katı (doğru ve yanlış) yapısı, özellikle karmaşık sistemlerin analizi ve insan benzeri karar verme mekanizmalarının geliştirilmesi süreçlerinde yeni teorik yaklaşımlara olan ihtiyacı doğurmuştur. Bu çalışma, klasik mantığın ikili (binary) dünyasının ötesine geçerek belirsizliği ve kısmi doğruluğu matematiksel bir çerçeveye oturtan temel teorileri incelemeyi amaçlamaktadır. Bildirinin amacı, belirsizlikle başa çıkmak için geliştirilen bu modern teorilerin tarihsel gelişimini, temel felsefelerini ve birbirlerinden ayrışan yönlerini günlük hayattan pratik örneklerle açıklamaktır. Bu kapsamda, belirsizlik modellemesindeki çalışmalar, Bulanık Kümelerden başlayarak Sezgisel Bulanık Kümeler ve NötrosofikKümeler'e doğru ilerleyen bir çerçevede sunulacaktır.

Bu kapsamda, ilk olarak 1965 yılında Lotfi Askerzadeh tarafından ortaya atılan ve "kısmi üyelik" kavramını temel alan Bulanık Kümeler tanıtılmaktadır. Ardından, Krassimir Atanassov tarafından Bulanık Kümeler'in bir genişlemesi olarak sunulan Sezgisel Bulanık Kümeler ele alınmaktadır. Sezgisel Bulanık Kümeler, üyelik ve üye olmama derecelerini ayrı ayrı tanımlayarak, "kararsızlık payını" da dikkate alır. Ardından, Florentin Smarandache tarafından ortaya atılan ve bilginin doğruluğunu (T), kararsızlık (I) ve yanlışlığını (F) üç bağımsız bileşen olarak ele alan Nötrosofik Kümelerin yapısı sunulmaktadır. Son olarak Nötrosofik üçlü kümeler ve sayılar ile Nötrosofik dörtlü kümeler ve sayılar verildi.

Çalışma, yukarıda bahsedilen teorik yapıları sadece matematiksel tanımları ve örnekleriyle değil, aynı zamanda günlük hayattan somut örneklerle açıklamaktadır. Sonuç olarak bu bildiri, belirsizliğin modellenmesindeki süreci ortaya koymakta ve bu teorilerin karar verme süreçlerindeki önemine ve potansiyel kullanım alanlarına dair kavramsal bir bakış açısı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Kümeler, Sezgisel Bulanık Kümeler, Nötrosofik Kümeler, Nötrosofik Üçlü Kümeler, Nötrosofik Dörtlü Kümeler, Belirsizlik.

ABSTRACT

Classical logic and set theory are inadequate for modeling the situations of indecision and uncertainty frequently encountered in real-world problems. Human language, perception, and reasoning processes are based on gradual transitions rather than sharp boundaries, as seen in concepts such as "hot," "successful," or "risky." The rigid (right and wrong) nature of classical approaches, which cannot

provide this flexibility, has created a need for new theoretical approaches, particularly in the analysis of complex systems and the development of human-like decision-making mechanisms. This study aims to examine fundamental theories that go beyond the binary world of classical logic and embed uncertainty and partial truth in a mathematical framework. The purpose of this paper is to explain the historical development, fundamental philosophies, and distinguishing aspects of these modern theories developed to cope with uncertainty, using practical examples from everyday life. In this context, studies in uncertainty modeling will be presented within a framework that begins with Fuzzy Sets and progresses to Intuitionistic Fuzzy Sets and Neutrosophic Sets. In this context, Fuzzy Sets, first proposed by Lotfi Askerzadeh in 1965 and based on the concept of "partial membership," are introduced. Then, Intuitionistic Fuzzy Sets, proposed by Krassimir Atanassov as an extension of Fuzzy Sets, are discussed. Intuitionistic Fuzzy Sets also take into account the "margin of indecision" by defining the degrees of membership and non-membership separately. Additionally, the structure of Neutrosophic Sets, proposed by Florentin Smarandache, which considers the accuracy (T), indecision (I), and falsity (F) of information as three independent components, is presented. Finally, Neutrosophic Triplet Sets-Numbers and Neutrosophic Quadruple Sets-Numbers given.

The study explains these theoretical constructs not only with mathematical definitions and examples, but also with concrete examples from daily life. Consequently, this paper reveals the progressing in modeling uncertainty and offers a conceptual perspective on the importance and potential applications of these theories in decision-making processes.

Keywords: Fuzzy Sets; Intuitionistic Fuzzy Sets; Neutrosophic Sets; Neutrosophic Triplet Sets; Neutrosophic Quadruple Sets; Uncertainty.

THE GUT-BRAIN-SKIN AXIS IN ACNE: IMPACT OF POLENODERM

Major Gheorghe Giurgiu

Deniplant-Aide Sante Medical Center, Biomedicine, Bucharest, Romania

<https://orcid.org/0000-0002-5449-2712>

Prof. dr. Manole Cojocaru

Titu Maiorescu University, Faculty of Medicine, Bucharest, Romania

<https://orcid.org/0000-0002-6871-577X>

ABSTRACT

Background It is increasingly believed that the interaction between skin microbes and host immunity plays an important role in acne. Acne also has close connections with the gastrointestinal tract, and many argue that the gut microbiota could be involved in the pathogenic process of acne. The emotions of stress, have been hypothesized to aggravate acne by altering the gut microbiota. The presence of a gut-brain-skin axis that connects gut microbes, oral probiotics, and diet, currently an area of intense scrutiny, to acne severity. This study concentrates on the skin and gut microbes in acne, the role that the gut-brain-skin axis plays in the immunobiology of acne, and newly emerging microbiome-based therapies that can be applied to treat acne.

Objective The purpose of this study was to compare the diversity of the skin microbiota in acne patients before and after taking Polenoderm.

Materials and methods A longitudinal cohort study was performed on 20 participants with moderate to severe facial acne with no recent use of oral and topical antibiotics/retinoids.

Results Hence, it is crucial to understand Polenoderm impact on the acne skin microbiota which is thought to be perturbed, our study provides insight into the skin microbiota in acne and how it is modulated by Polenoderm and diet.

Conclusion Acne also has close connections with the gastrointestinal tract, and many argue that the gut microbiota could be involved in the pathogenic process of acne. As understanding of the microbiome in healthy skin and the pathophysiology of acne continues to develop, new therapeutic targets are arising.

Keywords: acne, gut-brain-skin axis microbiota, Polenoderm, diet

TARİX FƏLSƏFƏSİNİN HUMANİTAR ELMLƏR SİSTEMİNDƏ YERİ

Azərbaycan Tibb Universiteti, İctimai fənlər kafedrası

ORCID NO: 0000-0001-7804-3973

professor Əliyev Qoşqar Cəlal oğlu

Azərbaycan Tibb Universiteti, İctimai fənlər kafedrası

ORCID NO: 0009-0001-8457-7645

Dosent Talışinski Leyla Azər qızı

Azərbaycan Tibb Universiteti, İctimai fənlər kafedrası

ORCID NO: 0009-0006-9654-1232

Müəllim Qasımova Bəsti Oktay qızı

ÖZET

Müasir sosial fəlsəfənin ayrılmaz hissəsi olan tarix fəlsəfəsi cəmiyyətin keçmişini öyrənən bir sıra elmlərlə sıx bağlıdır. Bu əlaqə hər seydən əvvəl genetik olaraq şərtlənir, çünki bütün sosial elmlər, o cümlədən tarix, fəlsəfəyə münasibətdə müstəqil statusa malikdirlər. Sonralar sosial elmlər tədricən fəlsəfədən ayrılmışlar. Buna görə də tarix fəlsəfəsinin və digər sosial elmlərin tədqiqat yanaşmaları və problematikası çox zaman çulğalaşırlar. Nəzəri səviyyədə bütün məxsusi sosial elmlər tarix fəlsəfəsi ilə uzlaşdıqlarına görə tədqiqatçılar öz araşdırmalarının nəzəri problematikalarına daha çox nüfuz etdikdə onların mülahizələri də bir o qədər fəlsəfi mahiyyət daşımağa başlayır.

ABSTRACT

The philosophy of history, as one of the central branches of the humanities, studies the nature of human historical experience, the concept of time, and the moral and cultural dimensions of social development. It is not limited to describing past events but seeks to uncover their deeper meaning, causal relationships, and universal patterns through philosophical analysis. Closely interconnected with other humanistic disciplines-such as philosophy, sociology, cultural studies, literary criticism, and historiography-the philosophy of history provides a methodological foundation for the formation of historical knowledge. By examining the evolution of human-society relations, the interplay of subjective and objective factors in history, as well as issues of collective memory and identity, it contributes to the integrity and coherence of the humanities. In the modern era, the philosophy of history is being reinterpreted in the context of globalization, technological transformation, and postmodern culture. Thus, it functions not only as a form of scientific inquiry but also as a vital component of cultural and ideological consciousness within the system of the humanities.

Keywords: Philosophy of History, Historical Consciousness, History of Philosophy

TÜRKİYE’DE MESLEK LİSELERİNDE PROGRAMLAMA DERSLERİNİN ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ: BİR LİTERATÜR TARAMASI TEACHING METHODS FOR PROGRAMMING COURSES IN VOCATIONAL HIGH SCHOOLS IN TURKEY: A LITERATURE REVIEW

Erdal AKPINAR

*Kırıkkale Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü,
Kırıkkale, Türkiye*

ORCID-ID: <https://orcid.org/0009-0003-4260-6836>

Prof. Dr. Erman YÜKSELTÜRK

*Kırıkkale Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü,
Kırıkkale, Türkiye*

ORCID-ID: <https://orcid.org/0000-0001-6656-8692>

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye’deki mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanan programlama derslerinde uygulanan yenilikçi öğretim yöntemleri ile ilgili araştırmaları incelemek amacıyla yapılmıştır. Literatür, ders temelli öğretimden proje tabanlı, oyun temelli, tersine sınıf ve yapay zekâ temelli öğretime doğru bir dönüşüme işaret etmektedir. Bu dönüşüm, öğrencilerin bilimsel olarak düşünme becerilerini, programlama yeterliliklerini ve motivasyonlarını artırmak hatta geliştirmek için pedagojik yeniliklerle ilişkilidir. Özellikle, mesleki eğitimde yapay zekâ destekli metin tabanlı araçların (örneğin, sohbet robotları, kodlama öneri araçları, otomatik hata analiz araçları) eğitimde kullanımı giderek yaygınlaşmakta ve öğrencilerin öğrenme süreçlerini kendilerine özgü hale getirerek bireyselleştirmektedir.

Meslek liselerinde eğitimi yapılan programlama derslerinde öğrencilerin yeterliliklerinin ve bilimsel düşünme becerilerinin kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden doğrudan etkilendiğini göstermektedir (Özgen Korkmaz vd., 2019). Proje tabanlı öğrenme, uygulama ve oyunlaştırma yöntemleri öğrenmeye ilgiyi artırmaktadır. Ters yüz sınıf modeli (flipped learning) yani ders konularının önceden sıralanıp kaydedilerek sunulması esasına dayalı model, öğrencilerin sınıf içinde yapılan uygulamalara daha çok zaman ayırmasını sağlamaktadır. Yapay zekâ araçları da öğrencilerin hemen geri bildirim almalarını kolaylaştırmakta ama öğretmen rehberliğinin hala önemli olduğunu gösteren bulgulara mevcuttur (Akçapınar & Sidan, 2024).

Bu çalışma, gelecekteki politika ve uygulamalara bir değerlendirme yapmayı amaçlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Mesleki ve teknik eğitim, öğretim yöntemleri, programlama

ABSTRACT

This study was conducted to examine research on innovative teaching methods applied in programming courses at vocational and technical secondary schools in Turkey. The literature indicates a shift from lesson-based teaching towards project-based, game-based, flipped classroom, and artificial intelligence-based teaching. This shift is associated with pedagogical innovations aimed at enhancing or even developing students' scientific thinking skills, programming competencies, and motivation. In particular, the use of AI-supported text-based tools (e.g., chatbots, coding suggestion tools, automatic error analysis

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

tools) in vocational education is becoming increasingly widespread and individualizes students' learning processes by making them unique.

It has been shown that students' competencies and scientific thinking skills in programming courses taught in vocational high schools are directly affected by the teaching methods and techniques used (Özgen Korkmaz et al., 2019). Project-based learning, application, and gamification methods increase interest in learning. The flipped learning model, which is based on the principle of pre-arranging and recording lesson topics, allows students to devote more time to in-class applications. Artificial intelligence tools also facilitate immediate feedback for students, but findings show that teacher guidance is still important (Akçapınar & Sidan, 2024).

This study aims to provide an assessment for future policies and practices.

Keywords: Vocational and technical education, teaching methods, programming.

KESİLMİŞ ÜST RAMOS-LOUZADA DAĞILIMI VE KAPSAMLI ANALİZİ UPPER TRUNCATED RAMOS-LOUZADA DISTRIBUTION AND COMPREHENSIVE ANALYSIS

Ömer ÖZBİLEN¹

¹Dr.Öğr.Üyesi, Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü, Mersin, TÜRKİYE.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6110-1911>

Murat GENÇ²

² Doç.Dr., Çukurova Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Bilgisayar Bilimleri Bölümü, Adana, TÜRKİYE.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6335-3044>

ÖZET

Bu çalışma, Ramos-Louzada dağılımının bir genelleştirmesi olarak önerilen kesilmiş üst Ramos-Louzada (UTRL) dağılımının teorik özelliklerinin ve gerçek yaşam verileri üzerindeki performansının incelenmesini amaçlamaktadır. UTRL, birim aralık $[0, 1]$ verilerine özel olarak tasarlanmış tek parametrelili bir modeldir ve Ramos-Louzada dağılımının kesilmiş bir versiyonudur. Çalışmada, UTRL dağılımının istatistiksel karakteristikleri ve en çok olabilirlik tahminleri araştırılmıştır. UTRL dağılımının parametre tahminindeki performansını araştırmak için yapılan simülasyon çalışmasında; yanlılık, ortalama kare hatası (MSE) ve ortalama mutlak hata (MAE) metrikleri hesaplanmıştır. Sonuçlara göre, örneklem büyüklüğü arttıkça sapma ve hata değerlerinin azaldığı görülmüştür. Gerçek veri analizinde, log-olasılık (LogLik), Akaike Bilgi Kriteri (AIC) ve Bayes Bilgi Kriteri (BIC) ile modeller değerlendirilmiştir. Gerçek veri analiz sonuçları UTRL dağılımının karşılaştırılan dağılımlara göre karşılaştırma kriterleri açısından daha iyi sonuçlar verdiğini göstermiştir. Bu durum, UTRL'nin birim aralık verilerine uygunluğunu doğrulamaktadır. Simülasyon ve gerçek veri bulguları, UTRL'nin küçük dağılım parametresi değerlerinde ve büyük örneklemelerde daha güvenilir MLE tahminleri sunduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, UTRL'nin kesilmiş doğası, veri aralığına özel adaptasyonunu güçlendirmektedir. Sonraki çalışmalarda, çok parametrelili UTRL modelleri geliştirilmesi, farklı birim aralık veri setlerinde test edilmesi ve alternatif tahmin yöntemleri kullanılması hedeflenmektedir. Bu sonuçlar, UTRL'nin yenilikçi ve etkili bir yaklaşım olduğunu kanıtlamaktadır. Ek olarak, UTRL'nin, Ramos-Louzada dağılımının bir genelleştirmesi olması bakımından modelin pratik uygulamaları, endüstriyel güvenilirlik analizinde potansiyel kullanım imkanını artırmaktadır. Sonuç olarak, UTRL, geleneksel modellere üstünlük sağlayarak istatistiksel modelleme alanında önemli bir katkı sunar.

Anahtar Kelimeler: Kesilmiş Üst Ramos-Louzada Dağılımı, Maksimum Olabilirlik Tahmini, Simülasyon Analizi, Bilgi Kriterleri, İstatistiksel Performans.

ABSTRACT

This study aims to investigate the theoretical properties and performance on real-life data of the Upper Truncated Ramos-Louzada (UTRL) distribution, proposed as a generalization of the Ramos-Louzada distribution. UTRL is a one-parameter model specifically designed for unit-interval $[0, 1]$ data and represents a truncated version of the Ramos-Louzada distribution. The study explores the statistical characteristics of the UTRL distribution and its maximum likelihood estimations. A simulation study

was conducted to assess the parameter estimation performance of UTRL, calculating bias, mean squared error (MSE), and mean absolute error (MAE) metrics. Results indicate that bias and error values decrease as sample size increases. In the real data analysis, models were evaluated using log-likelihood (LogLik), Akaike Information Criterion (AIC), and Bayesian Information Criterion (BIC). The real data analysis results demonstrate that the UTRL distribution outperforms the compared distributions in terms of comparison criteria. This confirms the suitability of UTRL for unit-interval data. Simulation and real data findings reveal that UTRL provides more reliable MLE estimates at small distribution parameter values and large sample sizes. Additionally, the truncated nature of UTRL enhances its adaptation to the data range. Future studies aim to develop multi-parameter UTRL models, test them on diverse unit-interval datasets, and employ alternative estimation methods. These results establish UTRL as an innovative and effective approach. Furthermore, as a generalization of the Ramos-Louzada distribution, UTRL's practical applications increase its potential use in industrial reliability analysis. Consequently, UTRL offers a significant contribution to statistical modeling by surpassing traditional models.

Keywords: Upper Truncated Ramos-Louzada Distribution, Maximum Likelihood Estimation, Simulation Analysis, Information Criteria, Statistical Performance.

SERAMİK KAROLARDA ENGOP REÇETELERİ ÜZERİNE ALTERNATİF HAMMADDE KULLANILABİLİRLİĞİ ARAŞTIRILMASI VE GELİŞTİRİLMESİ RESEARCH AND DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE RAW MATERIAL USAGE ON ANGOP PRESCRIPTIONS IN CERAMIC TILES

Aykut KÖKOĞLU¹

¹ Yüksel Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Ar-Ge Merkezi, Aydın, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-5528-4132>

Mehmet Feyzullah DURUM²

² Yüksel Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Ar-Ge Merkezi, Aydın, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6439-5177>

Mert ŞAHİN³

³ Yüksel Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Ar-Ge Merkezi, Aydın, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3240-1111>

Dr. Öğr. Üyesi Erman AYDIN⁴

⁴ Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Söke Meslek Yüksekokulu, Motorlu Araçlar ve Ulaştırma Teknolojileri Bölümü, Aydın, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9568-1966>

ÖZET

Seramik karo üretiminde sır, engop ve bünye için çeşitli reçeteler kullanılmaktadır. Bu reçetelerde yer alan hammaddelerin üretim maliyeti, yerlilik oranı, ulaşılabilirliği ve kalitesi zamanla değişkenlik göstermektedir. Bu nedenle, reçete geliştirme sürecinde alternatif hammadde arayışları kaçınılmaz hale gelmektedir. Genellikle bu çalışmalar kapsamında farklı sır, kil ve feldspat türleri ile endüstriyel atık ürünler alternatif hammadde olarak değerlendirilmektedir. Alternatif hammadde çalışmaları bünye aşamasından başlayarak engop ve sır katmanlarına kadar uzanabilmektedir. Bu tür çalışmalar, hammaddelere kolay erişim, düşük maliyet, yüksek kalite ve çevresel sürdürülebilirlik gibi kriterler açısından önem taşımaktadır. Seramik sektöründe yürütülen bu çalışmalar, ülkemiz için katma değer yaratma potansiyeli açısından da büyük önem arz etmektedir. Sır, engop ve masse üzerine yaygın çalışmalar yer almaktadır. Bu proje çalışmasında, Yüksel Seramik firmasında seramik karo üretiminde kullanılan mevcut reçeteler üzerine veya yeni bir reçete olarak alternatif hammaddelerin kullanılmasıyla yeni ve yerli bir reçete kompozisyonu oluşturabilme çalışmaları yapılması sonucunda, katma değeri yüksek, sağlam, dayanıklı ve görsel estetiği açısından albenisi olan ürünler elde etmek amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, 6 farklı reçete kombinasyonu yapılarak 1750-1810 gr/lt yoğunluk ve 25 sn viskozite değerleri ile önceden hazırlanmış karoların üzerine çekme işlemi uygulanarak ardından etüvde kurutulup daha sonrasında 1070-1085°C sıcaklıkta fırına verilmiştir. Fırından çıkan numunelerde yapılan deformasyon, parlaklık, renk tayini (L-a-b) ve yüzey kontrolleri sonucunda; ilk 3 reçetenin uygun olmadığı, 4, 5 ve 6 numaralı reçetelerin referans numuneye göre istenen özellikleri tam olarak sağlayamasa dahi değerlendirilebilir seviyede oldukları tespit edilmiştir. Şahit numunede L değeri 86,5, a değeri -0,9, b değeri -2,4 ve parlaklık değeri 6 iken; 4 numaralı reçetede L 85,1, a -1,1, b -3,1 ve p 7 olarak ölçülmüştür. 5 numaralı reçetede L= 83,2, a= -0,6, b= -1,1 ve p= 6; 6 numaralı reçetede ise L= 84,2, a= -0,6, b= -1,1 ve p= 3 olarak belirlenmiştir. Bu veriler, 4-5-6 numaralı reçetelerde L değerlerinin

düşmesiyle birlikte beyazlığın azaldığını, b değerlerinin negatif yönde artış göstermesiyle renk tonunun daha gri-mavi bir alana kaydığını, ayrıca p değerlerindeki farklılıkların yüzey parlaklığında dalgalanmalara neden olduğunu ortaya koymaktadır. Genel değerlendirmeye göre, 4-5-6 numaralı reçetelerde yüzey kalitesi ve renk homojenliği tam olarak istenen düzeyde elde edilememiştir. Ancak, 4 numaralı reçetenin en yakın sonucu vermesi sebebiyle sonraki aşamalarda 4 numaralı reçete üzerinde yoğunlaşılması ve bu reçetede parametre optimizasyonu yapılarak nihai ürün kalitesinin artırılabilceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Engop, Seramik Karo, Alternatif Hammadde.

ABSTRACT

In ceramic tile production, various formulations are employed for the body, engobe, and glaze layers. The production cost, local content ratio, accessibility, and quality of the raw materials used in these formulations vary over time. Therefore, the search for alternative raw materials has become an inevitable part of the formulation development process. In general, such studies evaluate different types of glazes, clays, feldspars, and industrial by-products as potential alternative materials. Research on alternative raw materials may extend from the body composition stage to the engobe and glaze layers. These studies are significant in terms of ensuring easy access to raw materials, reducing production costs, improving product quality, and promoting environmental sustainability. Moreover, studies carried out within the ceramic industry are of great importance for their potential to create added value for the national economy.

Extensive research has been conducted on glazes, engobes, and body compositions. In this project study, alternative raw materials were incorporated into or substituted for those used in the existing glaze formulations of Yüksel Seramik, with the aim of developing new and locally sourced compositions. The main objective was to produce ceramic tiles with high added value, durability, and enhanced visual appeal. Six different glaze formulations were prepared with densities between 1750 and 1810 g/L and a viscosity of 25 seconds. These were applied onto preformed tiles, dried in an oven, and subsequently fired at temperatures ranging from 1070 °C to 1085 °C.

After firing, the samples were evaluated in terms of deformation, gloss, color coordinates (L, a, b), and surface quality. The first three formulations were found unsuitable, whereas formulations 4, 5, and 6, although not fully meeting the desired properties compared with the reference sample, were determined to be within acceptable evaluation limits. For the reference sample, the measured parameters were L: 86.5, a: -0.9, b: -2.4, and gloss (p): 6; for formulation 4, L: 85.1, a: -1.1, b: -3.1, p: 7; for formulation 5, L: 83.2, a: -0.6, b: -1.1, p: 6; and for formulation 6, L: 84.2, a: -0.6, b: -1.1, p: 3. The decrease in L values indicated a reduction in whiteness, while the negative shift in b values suggested a color transition toward gray-blue tones; differences in gloss (p) values reflected surface brightness variations.

In general, formulations 4-6 did not achieve the desired levels of surface quality and color homogeneity. However, formulation 4 yielded results closest to the reference sample, indicating that subsequent studies should focus on optimizing this formulation to enhance final product quality.

Keywords: Engobe, Ceramic Tile, Alternative Raw Material.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SURFACES CONSTRUCTED BY CONE ENVELOPES ASSOCIATED WITH THE PARALLEL TRANSPORT FRAME

Erdem KOCAKUŞAKLI¹

¹*Asst. Prof., National Defense University, Military Academy, Basic Sciences, Ankara, Turkey.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0616-173X>*

ABSTRACT

This talk focuses on surfaces constructed by envelope families of cone determined by regular space curve, namely the embankment surfaces according to the parallel transport frame in Euclidean 3-space. First, their parametric equations are presented. Next, matrix representations of them are quaternionic representations are given. Then, their geometric properties, along with some theorems and related conclusions are discussed. Finally, the theory is supported by examples and their illustrated graphs are drawn using the Mathematica program.

Keywords: Embankment surface, envelopes of cone, parallel transport frame.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SURFACES FORMED BY CONE ENVELOPES ASSOCIATED WITH THE D-FRAME

Erdem KOCAKUŞAKLI¹

¹Asst. Prof., National Defense University, Military Academy, Basic Sciences, Ankara, Turkey.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0616-173X>

ABSTRACT

This talk focuses on surfaces constructed by envelope families of cone determined by a regular space curve, namely the embankment surfaces defined according to the Darboux (D) frame in Euclidean 3-space. First, parametric equations of these families are presented. Then, their quaternionic and matrix representations are introduced. Moreover, their geometric properties are examined, and several theorems and conclusions are obtained. At the end of the talk, the theory is supported by illustrative examples whose figures are drawn using Mathematica.

Keywords: Embankment surface, envelopes of cone, Darboux frame.

OSMANLI HANEDANI VE VAKIF KÜLTÜRÜ: III. MURAD'IN KIZI AYŞE SULTAN VE EŞİ GAZİ İBRAHİM PAŞA'NIN KURDUKLARI VAKIFLARIN MUHASEBESİ THE OTTOMAN DYNASTY AND FOUNDATION CULTURE: ACCOUNTING FOR THE FOUNDATIONS ESTABLISHED BY AYŞE SULTAN, DAUGHTER OF MURAD III, AND HER HUSBAND GAZİ İBRAHİM PASHA

Rümeysa KARS¹

Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Nevşehir, Türkiye

ORCID-ID. <https://orcid.org/0000-0001-5176-1107>

ÖZET

İslâm Medeniyeti, dinî, sosyal ve kültürel amaçlar için tesis edilen ve toplumun yararını gözetken vakıf kültürüne çok önem vermiştir. Temelini İslâm inancı ve Türk Devlet Geleneği'ne dayandıran Osmanlı Devlet yöneticileri için de bu husus benzer kıymettedir. Sosyal devletin gereği olarak bu hizmetin toplum içerisinde yardımlaşma ve dayanışma esasına dayalı olmasından hareketle hükümdar, devlet yöneticileri ve aileleri etkin bir şekilde bu oluşumda rol almışlardır. Osmanlı hanedanının her üyesi belirli bir gelire sahiptir. Padişah valideleri, eşleri, kızları "paşmaklık" adıyla elde ettikleri gelirlerle genellikle hayır faaliyetlerinde bulunmuşlardır. Bu suretle vakıf hizmetleri Osmanlı hanedan üyeleri arasında yayılma imkanı bulmuştur. Bu çalışmada 3. Murad'ın kızı merhume Ayşe Sultan ve zevci Gazi İbrahim Paşa'nın kurmuş olduğu han-medrese-mektep-mescidi içinde barındıran bir külliye formundaki vakıf kuruluşunun ve Ayşe Sultanın kethüdasının kurduğu para vakfının varlığını sürdürebilmesi için giderlerinin karşılanması için gelir kaynaklarının olması ve bunların denetlenmesi elzemdir. Vakfın denetiminin temel nedeni, vakfın gelirlerinin tam tahsili ve bu gelirlerin sosyal amaçlara uygun olarak harcanıp harcanmadığının saptanmasıdır. Darüssaade Ağası'nın kontrolünde yapılan bu denetimde ilgili vakfın bazı yıllar bazında muhasebe kayıtları incelenerek bu vakfın işleyişi, gelir ve masraflarının niteliği hakkında bir değerlendirme yapılacaktır. Bu bağlamda vakıf kültürünün Osmanlı Devleti ve hanedanı içerisindeki vaziyeti, bilhassa vakıf oluşumunda kadınların oynadığı aktif rol ve bağışlanan meblağ gözetilen dini gaye ve sosyal hizmetlerin genel çerçevesi hakkında da bir fikir edinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Vakıf, Hanedan, Paşmaklık, Külliye, Muhasebe

ABSTRACT

The Ottoman Dynasty and Foundation Culture: Accounting for the Foundations Established by Ayşe Sultan, Daughter of III. Murad, and Her Husband Gazi İbrahim Pasha

Islamic civilization placed great importance on the culture of foundations, established for religious, social, and cultural purposes and designed to benefit society. This was also of similar importance to Ottoman state administrators, who based their foundations on Islamic faith and Turkish state tradition. Given that this service, as a requirement of a social state, was based on the principle of mutual aid and solidarity within society, the sultan, state officials, and their families actively participated in this process. Every member of the Ottoman dynasty had a certain income. The sultan's mothers, wives, and daughters often engaged in charitable activities with the income they earned under the title "paşmaklık." Thus, foundation services became available to members of the Ottoman dynasty. In this study, it is crucial to establish and audit revenue sources to cover the expenses of the foundation, a social complex comprising a han, madrasa, school, and masjidi established by the late Ayşe Sultan, daughter of III. Murad, and her husband, Gazi İbrahim Pasha. The cash foundation established by Ayşe Sultan's chamberlain is crucial for its continued existence. The primary purpose of the foundation's audit is to ensure the accurate collection of its revenues and to determine whether these

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

revenues are being spent in accordance with social objectives. This audit, conducted under the supervision of the Darüssaade Ağası (Grand Vizier of the Darüssaade), will examine the foundation's accounting records for various years to assess its operation, the nature of its revenues, and its expenditures. This will also provide insight into the state of foundation culture within the Ottoman Empire and dynasty, particularly the active role women played in the foundation's establishment, and the general framework of religious and social services provided through the endowment.

Keywords: Foundation, Dynasty, Paşmaklık, Complex, Accounting

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BİTİŞİK BLOKLARDA TEMEL SİSTEMİNİN ORTAK OLMASININ YAPISAL DAVRANIŞA ETKİSİ

EFFECT OF COMMON FOUNDATIONS ON STRUCTURAL BEHAVIOUR IN ADJACENT BLOCKS

Mohammad Sulaiman RAJAB¹

¹Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Karabük, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-0944-6785>

İsmail TOZLU²

²Arş. Gör., Karabük Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Karabük, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0512-3803>

Şenol GÜRİSOY³

³Prof. Dr., Karabük Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Karabük, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8133-0906>

ÖZET

Bitişik nizam komşu blokların temelleri ayrı ayrı inşa edilebildiği gibi, yapım aşamasında imalat kolaylığı açısından birbirlerine yakın olan blokların temelleri ortak olarak da inşa edilebilmektedir. Bu çalışmada komşu tip bloklar için temel sisteminin ayrı ve ortak olması durumlarının üst yapı davranışına etkisi araştırılmıştır. Bu amaçla taşıyıcı sistemi süneklik düzeyi yüksek betonarme çerçevelerden oluşan 5 katlı betonarme bir bina dikkate alınmıştır. Söz konusu bina ilk aşamada tam ankastre olarak modellenerek analizler gerçekleştirilmiştir. 2. aşamada temel etkilerini görmek için söz konusu bina tek olarak kirişsiz radye temel şeklinde modellenerek analiz edilmiştir. Son aşamada ise dikkate alınan binanın birebir aynısı dikkate alınarak 2 adet binanın ortak bir kirişsiz radye temel üstünde olması durumu incelenmiştir. Analizlerde zaman tanım alanında doğrusal olmayan yöntem kullanılmıştır. Hesap kolaylığı açısından dikkate alınan güçlü yer hareketi ivme kayıtlarının anlamlı süreleri kullanılmıştır. Kirişsiz radye temelli modellerde oturmalar üzerinde etkili olabileceği için yalnızca yatay deprem hareketi dikkate alınarak gerçekleştirilen analizlere ek olarak her bir aşamada yatay ve düşey ivme etkileri birlikte dikkate alınarak analizler tekrarlanmıştır. Analizler sonucu tepe yerdeğiştirmeleri, kirişsiz radye temel oturmaları ve zemin kat köşe kolonu analiz sonuçları karşılaştırılmıştır. Yapısal analizlerden elde edilen bulgular değerlendirildiğinde komşu blokların temel sistemlerinin ayrı ve ortak olması durumları düşey ivme etkilerinin dikkate alınması ve alınmaması durumlarında karşılaştırmalı olarak ortaya konmuştur. Modelleme aşamasında kirişsiz radye temel etkilerinin dikkate alınmasının yatay deprem etkileri için tepe yerdeğiştirme değerlerini ankastre model tepe yerdeğiştirme değerlerine göre arttırdığı görülmektedir. Düşey ivme etkileri dikkate alındığında aynı durum görülmekle birlikte düşey ivme etkilerinin yatay ivme etkilerinden elde edilen tepe yerdeğiştirme değerlerini azaltabildiği görülmüştür. Temel sisteminin ortak ya da ayrı olması durumlarında maksimum temel oturmasında dikkate değer bir değişiklik olmamıştır. Bununla birlikte düşey ivme etkilerinin dikkate alınmasıyla, yatay ivme etkileri ile gerçekleştirilen analiz sonuçlarının 1.35 kat arttığı görülmüştür. Zemin kat köşe kolonu için dikkate alınan durumlarda herhangi bir farklılık elde edilmemiştir. Ancak temel sisteminin

ortak olması durumunda söz konusu kolonunun akma momenti değerin en yüksek olduğu ve ankastre modelli durumda ise en düşük olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Betonarme binalar, doğrusal olamayan analiz, ortak radye temel

ABSTRACT

The adjacent blocks' foundations may be constructed separately or as a shared system for construction efficiency. This study examines the influence of separate and shared foundation systems on the seismic behaviour of the superstructure in adjacent buildings. For this purpose, a five-story reinforced concrete building with a highly ductile reinforced concrete frame system was analysed. The building was modelled as fully fixed at the base in the first stage to establish a reference condition. In the second stage, the same building was modelled on a single, beamless raft foundation to evaluate the influence of foundation flexibility. In the final stage, the case of two identical buildings supported by a common, beamless raft foundation was investigated to assess the interaction effects between adjacent blocks. Nonlinear time-history analyses were conducted in all cases. Only the significant duration of the strong ground motion acceleration records was used to increase computational efficiency. Since vertical acceleration can contribute to additional settlements in beamless raft foundations, the analyses were repeated for each scenario by considering both horizontal accelerations alone and combined horizontal–vertical acceleration components. The results regarding top displacements, raft foundation settlements, and ground floor corner column behaviour were compared. The structural analysis results indicate that separate and shared foundation systems show similar overall structural performance under horizontal and combined horizontal–vertical earthquake motions. Incorporating raft foundation flexibility into the model increased the peak displacement values under horizontal ground motion compared to the fixed-base model. A similar trend was observed when vertical acceleration was included; however, the vertical component reduced peak displacements relative to horizontal motion alone. Maximum foundation settlements did not show a significant difference between separate and shared foundation systems. When vertical acceleration was considered, foundation settlements increased by approximately 1.35 times compared to horizontal-only cases. No significant difference was observed in the corner column behaviour among the foundation configurations. However, the highest yield moment for the corner column occurred in the common foundation system, whereas the lowest was observed in the fixed-base model.

Keywords: Reinforced concrete buildings, nonlinear analysis, common raft foundation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AEM ESASLI KAUCUĞA CaCO₃ (KALSİT) İLAVESİNİN MEKANİK ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ THE EFFECT OF CaCO₃ (CALCITE) ADDITION ON THE MECHANICAL PROPERTIES OF AEM-BASED RUBBER

Serbay DÖNMEZ 1

¹*Kimyager, İskenderun Teknik Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği, Hatay, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-6537-038X>

Levent Cenk KUMRUOĞLU 2

²*Prof. Dr., İskenderun Teknik Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği, Hatay, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6420-3761>

Merve KARATAŞ 3

³*Mühendis, İskenderun Teknik Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Endüstri Mühendisliği, Hatay, Türkiye.*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1250-6589>

ÖZET

Yapılan çalışmada endüstride kullanılan AEM tipi kauçuk hamuruna farklı oranlarda CaCO₃ (kalsit) ilavesi yapılarak mekanik özellikleri incelenmiştir. Çalışmalarda ana hammadde olarak etilen ve akrilik monomerlerin kopolimerizasyonlarıyla oluşturulan AEM (Etilen akrilik elastomerler), sentetik kauçuğu kullanılmıştır. Deneysel çalışmada, diğer bileşenlerin ppm seviyeleri aynı tutularak AEM bileşiğine %0 %10 %20 ve %30 konsantrasyonlarında CaCO₃ (kalsit) eklenmiştir. Sonuç olarak 4 farklı formülasyon elde edilmiştir.

Oluşturulan her bir hamurun sertlik, çekme dayanımı ve kopma uzaması incelenmiştir. CaCO₃ oranının artışına bağlı olarak sertlik ve çekme kopma değerleri endüstride kullanılan hazır reçete ile kıyaslanmıştır.

Karşılaştırma sonucu, CaCO₃ (kalsit) ilavesinin, toplam bileşik maliyetini azaltmasına rağmen, AEM bazlı bileşiğin mekanik özellikleri üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olmadığını göstermiştir. Bu nedenle, CaCO₃, endüstriyel AEM kauçuk reçeteleri için uygun bir katkı malzemesi olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: AEM, CaCO₃, Kauçuk, Etilen akrilik elastomer

ABSTRACT

In this study, the mechanical properties of an industrially used AEM-type rubber compound were investigated by adding different ratios of CaCO₃. The base material used in the study was AEM (ethylene acrylic elastomer), a synthetic rubber formed by the copolymerization of ethylene and acrylic monomers. In the experimental work, CaCO₃ was added to the AEM compound at concentrations of 0%, 10%, 20%, and 30%, while maintaining the same ppm levels of other components. As a result, four different formulations were prepared.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

The hardness, tensile strength, and elongation at break of each compound were evaluated. The obtained results were compared with those of the commercially used AEM reference compound.

The comparison indicated that the addition of CaCO_3 , despite reducing the overall compound cost, did not have a negative effect on the mechanical properties of the AEM-based compound. Therefore, CaCO_3 can be considered a suitable additive material for industrial AEM rubber recipe.

Keywords: AEM, CaCO_3 , Rubber, Ethylene Acrylic Elastomer

ATH DOLGULU POLİMERİK KOMPOZİTLERİN KABLO VE SULAMA BORU UYGULAMALARINDA KULLANIMINA YÖNELİK ALEV GECİKTİRİCİ MASTERBATCH GELİŞTİRİLMESİ

DEVELOPMENT OF FLAME RETARDANT MASTERBATCH FOR USE OF ATH-FILLED POLYMERIC COMPOSITES IN CABLE AND IRRIGATION PIPE APPLICATIONS

Nahide Elif AŞCI KIYMAZ¹

¹FSMH Birim Yöneticisi, İşbir Sentetik Dokuma San. A.Ş., Balıkesir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2059-3937>

Betül GÜLGEÇ²

²Ürge Birim Yöneticisi, İşbir Sentetik Dokuma San. A.Ş., Balıkesir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4922-0795>

ÖZET

Günümüzde kablo ve sulama boru sektörlerinde kullanılan polimerik malzemelerde alev geciktirme özelliği, güvenlik ve kullanım ömrü açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu çalışmada, yüksek dolgu oranına sahip ve çevre dostu alüminyum trihidroksit (ATH) esaslı bir alev geciktirici (FR) masterbatch'in geliştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında, dış tedarik yoluyla temin edilen dolgulu polimerlerin yerli üretim yöntemleriyle yeniden formüle edilmesi hedeflenmiş; böylece katkı maliyetlerinin azaltılması ve katma değeri yüksek yeni kompozit reçetelerin oluşturulması planlanmıştır.

Geliştirilen reçete, taşıyıcı polimer olarak polietilen (PE) ve %28 vinil asetat (VA) içeriğine sahip etilen-vinil asetat (EVA) sistemlerine dayanmaktadır. EVA, kompozit sistemin esnekliğini ve termal dayanımını artırırken; ATH, endotermik bozunma mekanizmasıyla yanma sırasında su açığa çıkararak yüzeyde koruyucu bir tabaka oluşturur ve duman oluşumunu azaltır. Reçete içeriğinde ayrıca bağlayıcı ajanlar, antioksidanlar (AO-168 ve AO-1010), dağıtıcı ajanlar (PE wax, amid wax) ve iç kaydırıcı (Ca-stearat) optimum oranlarda kullanılmıştır.

Ar-Ge çalışmaları sonucunda hazırlanan kompozitlerin mekanik özellikleri 9–9,5 MPa çekme dayanımı aralığında bulunmuş; %55 ATH içeren numunede LOI değeri %25,1, %60 ATH içeren numunede ise %26,0 olarak ölçülmüştür. Bu sonuçlar, geliştirilen sistemin yüksek alev geciktirme etkinliğine sahip olduğunu ve kablo izolasyon malzemeleri için uluslararası standartlarla uyumlu özellikler sergilediğini göstermektedir.

Ayrıca çalışma, üretim süreçlerinin verimliliğinin artırılmasına ve alev geciktirici kompozitlerin yerli üretimine yönelik teknik bilgi birikiminin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Elde edilen bulgular, ATH bazlı sistemlerin halojensiz ve düşük toksik gaz salınımına sahip alternatifler olarak kablo ve sulama boru sektörlerinde yaygın biçimde kullanılabileceğini göstermektedir. Bu yönüyle çalışma, teknik ve ekonomik açıdan sürdürülebilir yerli üretim potansiyeline anlamlı bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alev geciktirici, ATH, masterbatch, kablo uygulamaları, EVA, polietilen, halojensiz sistemler

ABSTRACT

In today's cable and irrigation pipe industries, the flame-retardant properties of polymeric materials are of critical importance in terms of safety and service life. In this study, the development of an

environmentally friendly, high-loading aluminum trihydroxide (ATH)-based flame-retardant (FR) masterbatch was aimed. Within the scope of the study, it was targeted to reformulate commercially supplied filled polymers through domestic production methods, thereby reducing additive costs and developing new composite formulations with higher added value.

The developed formulation is based on polyethylene (PE) and ethylene–vinyl acetate (EVA) systems with a 28% vinyl acetate (VA) content used as carrier polymers. While EVA improves the flexibility and thermal resistance of the composite system, ATH functions as a flame retardant by releasing water through its endothermic decomposition mechanism during combustion, forming a protective layer on the surface and reducing smoke generation. The formulation also includes binder agents, antioxidants (AO-168 and AO-1010), dispersing agents (PE wax, amid wax), and an internal lubricant (calcium stearate) in optimized ratios.

As a result of the R&D studies, the mechanical properties of the produced composites were found to be within the 9–9.5 MPa tensile strength range. The LOI value was measured as 25.1% for the sample containing 55% ATH and 26.0% for the sample containing 60% ATH. These results indicate that the developed system exhibits high flame retardant efficiency and meets international standards for cable insulation materials.

Furthermore, this study contributes to enhancing the efficiency of production processes and to developing technical know-how for the local manufacturing of flame-retardant composites. The findings indicate that ATH-based systems can be widely utilized as halogen-free and low toxic gas emission alternatives in cable and irrigation pipe industries. In this respect, the study provides a significant contribution to the sustainable domestic production potential from both technical and economic perspectives.

Keywords: Flame retardant, ATH, masterbatch, cable applications, EVA, polyethylene, halogen-free systems

KIBRIS'TA KONUTLARDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ FARKINDALIĞI: SÜRDÜRÜLEBİLİR DAVRANIŞLAR, KULLANICI EĞİLİMLERİ VE TASARIM İLKELERİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR ANALİZ

ENERGY EFFICIENCY AWARENESS IN RESIDENTIAL BUILDINGS IN CYPRUS: AN EMPIRICAL ANALYSIS OF SUSTAINABLE BEHAVIORS, USER PREFERENCES, AND DESIGN PRINCIPLES

Neslihan Gözde ORAL¹

¹*Yrd. Doç Dr., Lefke Avrupa Üniversitesi, Mimarlık Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Lefke, KKTC.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-7490-0759>*

ÖZET

Bu araştırma, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) yaşayan konut kullanıcılarının enerji verimliliği farkındalık düzeyleri ile sürdürülebilir yaşam ve davranış eğilimlerini derinlemesine incelemektedir. Ada genelinde uzun süren sıcak yazlar ve ılıman geçen kış ayları, enerji tüketim alışkanlıklarını doğrudan etkileyen temel iklimsel faktörlerdir. Özellikle konutlarda artan soğutma gereksinimi, toplam enerji tüketiminin önemli bir bölümünü oluşturmakta ve bu durum enerji verimliliği konusunun yalnızca teknik çözümlerle değil, aynı zamanda kullanıcı davranışları, farkındalık düzeyi ve sosyo-kültürel alışkanlıklarla birlikte değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Çalışmanın verileri, Lefkoşa, Girne ve Lefke kentlerinde yaşayan 200 konut kullanıcısı ile yapılan nicel anket çalışması sonucunda elde edilmiştir. Anket formunda; enerji bilinci, elektrikli cihaz kullanım biçimleri, yalıtım uygulamaları, yenilenebilir enerjiye yönelik tutumlar ve konut seçiminde enerji verimliliği kriterlerine verilen önem gibi konular ele alınmıştır. Ayrıca, katılımcıların sosyo-demografik özellikleri (yaş, eğitim, gelir, meslek vb.) ile enerjiye ilişkin farkındalık ve davranış düzeyleri arasındaki ilişkiler istatistiksel olarak analiz edilmiştir.

Araştırma bulgularına göre, katılımcıların enerji tasarrufu bilinci yüksek (%73) olmasına karşın, bu bilincin günlük yaşam pratiklerine yansımada oranı düşük (%38) kalmıştır. Örneğin, enerji verimliliği sağlayan teknolojileri (tasarruflu ampuller, yüksek verimli cihazlar, yalıtımlı doğramalar vb.) önemsediklerini belirten bireylerin önemli bir kısmı, bu çözümleri aktif biçimde kullanmamaktadır. Yenilenebilir enerji sistemleri, özellikle güneş enerjisi, konusunda farkındalık düzeyinin yüksek olmasına rağmen, ekonomik ve altyapısal engeller nedeniyle kullanım oranı sınırlı kalmaktadır.

Sonuçlar, eğitim seviyesi ve gelir düzeyinin farkındalık üzerinde belirleyici etkiye sahip olduğunu; ancak davranışsal değişimin yalnızca bireysel bilinçle sağlanamayacağını göstermektedir. Kalıcı dönüşümün gerçekleşebilmesi için ekonomik teşviklerin artırılması, kültürel alışkanlıkların dönüştürülmesi ve kamu politikalarının destekleyici bir çerçeve sunması gerekmektedir. Bu bağlamda çalışma, KKTC'de sürdürülebilir mimarlık uygulamalarının gelişmesi için kullanıcı bilincinin güçlendirilmesi, enerji okuryazarlığının artırılması ve çevresel duyarlılığın toplum genelinde teşvik edilmesinin önemini vurgulamaktadır. Bulgular, gelecekte enerji verimliliği odaklı eğitim, tasarım ve politika çalışmalarına yön verecek niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Enerji verimliliği, sürdürülebilirlik, kullanıcı farkındalığı, konut tasarımı, Kıbrıs.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

This study examines in depth the energy efficiency awareness levels and sustainable living and behavioral tendencies of residential users living in the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC). The long hot summers and mild winters across the island are key climatic factors that directly influence energy consumption habits. Increased cooling requirements in homes, in particular, account for a significant portion of total energy consumption. This highlights the need to evaluate energy efficiency not only through technical solutions but also in conjunction with user behavior, awareness levels, and socio-cultural habits.

The data for this study was obtained from a quantitative survey conducted with 200 residential users living in the cities of Nicosia, Kyrenia, and Lefke. The survey form addressed topics such as energy awareness, patterns of electrical appliance use, insulation practices, attitudes toward renewable energy, and the importance given to energy efficiency criteria in residential selection. Furthermore, the relationships between participants' socio-demographic characteristics (age, education, income, occupation, etc.) and their levels of energy awareness and behavior were statistically analyzed.

According to the research findings, although participants had a high level of energy conservation awareness (73%), the rate at which this awareness was reflected in their daily life practices remained low (38%). For example, a significant portion of individuals who stated that they value energy-efficient technologies (energy-saving light bulbs, high-efficiency appliances, insulated windows, etc.) do not actively use these solutions. Although awareness levels regarding renewable energy systems, especially solar energy, are high, the rate of use remains limited due to economic and infrastructural barriers.

The results show that education level and income level have a decisive impact on awareness; however, behavioral change cannot be achieved through individual awareness alone. For lasting transformation to occur, economic incentives must be increased, cultural habits must be transformed, and public policies must provide a supportive framework. In this context, the study emphasizes the importance of strengthening user awareness, increasing energy literacy, and promoting environmental sensitivity throughout society for the development of sustainable architecture practices in the TRNC. The findings will guide future energy efficiency-focused education, design, and policy efforts.

Keywords: Energy efficiency, sustainability, user awareness, residential design, Cyprus.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PEDİATRİDE TOTAL PARENTERAL BESLENME KULLANIMI: GÜNCEL YAKLAŞIMLAR VE KLİNİK UYGULAMALARDAKİ ÖNEMİ

TOTAL PARENTERAL NUTRITION USE IN PEDIATRICS: CURRENT APPROACHES AND ITS IMPORTANCE IN CLINICAL PRACTICE

İrem SİRKEÇİ¹

¹Öğretim Görevlisi, Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Eczane Hizmetleri Programı, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-8170-7213>

Mehmet Evren OKUR²

² Doç. Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmakoloji ABD, İstanbul, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7706-6452>

ÖZET

Total Parenteral Nutrisyon (TPN), gastrointestinal sistemin fonksiyonel olmadığı veya yetersiz kaldığı durumlarda, pediatrik hastaların sağlıklı büyüme ve gelişmelerini desteklemek amacıyla kullanılan hayati bir beslenme yöntemidir. Bu sunumun temel amacı, TPN tedavisinin pediatrik popülasyondaki endikasyonlarını, temel uygulama ilkelerini, potansiyel komplikasyonlarını ve özel hasta gruplarındaki yönetimini kapsamlı bir şekilde derlemektir.

Bu çalışma kapsamında, TPN'nin pediatrik uygulamaları detaylı olarak incelenmiştir. TPN solüsyonlarının bireyselleştirilmiş formülasyonu, steril hazırlama koşulları ve kontrollü infüzyon gibi temel ilkeler ele alınmıştır. Prematüre, gastrointestinal anomaliler, büyük cerrahi müdahaleler sonrası ve kronik hastalıklar gibi durumlardaki spesifik TPN endikasyonları vurgulanmıştır.

TPN tedavisi, yaşam kurtarıcı olmasına karşın önemli riskler taşımaktadır. Bu riskler; teknik (tromboz, emboli), septik (kateter ilişkili sepsis, kolestaz) ve metabolik (hiperglisemi, elektrolit dengesizlikleri) olmak üzere üç ana kategoride incelenmiştir. Ayrıca, renal, hepatik veya kardiyak yetmezliği olan hastalarda TPN yönetiminin özel yaklaşımlar gerektirdiği belirtilmiştir. TPN solüsyonlarının fizikokimyasal stabilitesi ve ilaç geçimsizlikleri, tedavinin güvenliği açısından kritik öneme sahip bir diğer konudur.

TPN, pediatrik hastalarda doğru endikasyonla uygulandığında vazgeçilmez bir tedavi yöntemidir. Ancak tedavinin karmaşıklığı ve riskleri, sürecin pediatrist, farmakolog ve beslenme uzmanlarından oluşan multidisipliner bir ekip tarafından yönetilmesini zorunlu kılmaktadır. Tedavinin başarısı; uygun hasta seçimi, titiz uygulama ve komplikasyonların yakından izlenmesi ile mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Pediatri, total parenteral beslenme, komplikasyon, ilaç etkileşimleri.

ABSTRACT

Total Parenteral Nutrition (TPN) is a vital nutritional method used to support healthy growth and development in pediatric patients when the gastrointestinal system is non-functional or insufficient. The primary aim of this presentation is to provide a comprehensive overview of the indications, fundamental principles of application, potential complications, and management in special patient groups related to TPN therapy in the pediatric population.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

In this study, pediatric applications of TPN have been examined in detail. Key principles such as individualized formulation of TPN solutions, sterile preparation conditions, and controlled infusion have been discussed. Specific indications for TPN in conditions such as prematurity, gastrointestinal anomalies, major surgical interventions, and chronic diseases have been emphasized.

Although TPN therapy is life-saving, it carries significant risks. These risks are classified into three main categories: technical (thrombosis, embolism), septic (catheter-related sepsis, cholestasis), and metabolic (hyperglycemia, electrolyte imbalances). In addition, it has been highlighted that the management of TPN in patients with renal, hepatic, or cardiac failure requires special approaches. The physicochemical stability of TPN solutions and drug incompatibilities constitute another critical aspect in terms of treatment safety.

When applied with proper indications, TPN is an indispensable therapeutic method in pediatric patients. However, due to its complexity and associated risks, the process must be managed by a multidisciplinary team composed of pediatricians, pharmacologists, and nutrition specialists. The success of the treatment depends on appropriate patient selection, meticulous application, and close monitoring of complications.

Keywords: Pediatrics, total parenteral nutrition, complications, drug interactions

BİR ISI POMPALI ÇAMAŞIR KURUTMA MAKİNESİNDE YENİLİKÇİ ISI DEĞİŞTİRİCİSİ KULLANIMI VE AKIŞ OPTİMİZASYONU İLE ENERJİ VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMA ÇALIŞMASI

Fuat KARAOVA¹

¹Kıdemli Mekanik Tasarım Uzmanı, Vestel Beyaz Eşya Çamaşır Kurutma Makinası AR-Ge Merkezi, Manisa, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-7119-7504>

Berkay YILMAZ²

²Kıdemli Mekanik Tasarım Uzmanı, Vestel Beyaz Eşya Çamaşır Kurutma Makinası AR-Ge Merkezi, Manisa, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1395-0286>

Yusuf BALSEVER³

³Sistem Tasarım Grubu Yöneticisi, Vestel Beyaz Eşya Çamaşır Kurutma Makinası AR-Ge Merkezi, Manisa, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4118-9762>

ÖZET

Bu çalışmada, ısı pompalı çamaşır kurutma makinelerinde enerji verimliliğini artırmak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda mikrokanallı ısı eşanjörü kullanımı ve hava akışının optimize edilmesi değerlendirilmiştir. Sonuçlar yapılan deneysel ve sayısal analizler ile incelenmiştir.

Yüksek enerji verimliliğine sahip Vestel ısı pompalı çamaşır kurutma makinelerinde, bakır borulu ve alüminyum finli ısı eşanjörleri kullanılmaktadır. Bu eşanjörler, yüksek ısı transfer kapasitesine sahip olmasına karşın, maliyet ve sürdürülebilirlik açısından dezavantajlıdır. Tamamı alüminyum malzemeden üretilmiş, maliyeti daha düşük ve daha sürdürülebilir olan mikrokanallı ısı eşanjörleri alternatif olarak değerlendirilmiş, ancak ilk yapılan deneylerde bu eşanjörlerin ısıtma kapasitesinin bakır borulu eşanjörlere göre daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Düşük kapasiteli mikrokanallı eşanjörün kullanımını daha verimli hale getirmek amacıyla, daha küçük boyutlu eşanjör kullanımının veridiği imkanla, hava kanalları üzerinde optimizasyon yapılarak hava akışı iyileştirilmiştir.

Sonuçlar, revize edilmiş hava kanalı ve mikrokanallı eşanjör kombinasyonunun, bakır borulu eşanjör kullanılan sistem ile benzer performans gösterdiğini, mevcut hava kanalı ile kullanılan mikrokanallı sisteme göre ise yaklaşık %6 oranında performans artışı sağladığını ortaya koymuştur. Bu çalışma, mikrokanallı ısı eşanjörlerinin yüksek enerji verimliliğine sahip Vestel ısı pompalı kurutma makinelerinde kullanılabilirliğini kanıtlamış ve hava akışının sistem performansında kritik bir rol oynadığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Isı pompalı kurutma makinesi, mikrokanallı ısı eşanjörü, enerji verimliliği, CFD analizi, hava akışı optimizasyonu

ABSTRACT

In this study, it is aimed to increase energy efficiency in heat pump tumble dryers. In this context, the use of a microchannel heat exchanger and the optimization of air flow were evaluated. The results were examined through experimental and numerical analyses.

In Vestel heat pump tumble dryers with high energy efficiency, copper tube and aluminum fin heat exchangers are used. Although these exchangers have high heat transfer capacity, they are disadvantageous in terms of cost and sustainability. Microchannel heat exchangers, which are made completely of aluminum, have lower cost and are more sustainable, were evaluated as an alternative; however, the initial experiments showed that the heating capacity of these exchangers was lower than that of copper tube exchangers. In order to make the use of low-capacity microchannel exchangers more efficient, the air flow was improved by performing optimization on air ducts, taking advantage of the smaller heat exchanger size.

The results showed that the combination of the revised air duct and the microchannel exchanger provided similar performance to the system using a copper tube exchanger, and approximately 6% performance improvement compared to the microchannel system using the existing air duct. This study proved the applicability of microchannel heat exchangers in high energy-efficient Vestel heat pump tumble dryers and demonstrated that air flow plays a critical role in system performance.

Keywords: Heat pump dryer, microchannel heat exchanger, energy efficiency, CFD analysis, air flow optimization

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AŞI TEREDDÜDÜNÜN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ: YÖNETİMSEL MÜDAHALELER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

SOCIAL DETERMINANTS OF VACCINE HESITANCY: AN EVALUATION OF MANAGERIAL INTERVENTIONS

Doç. Dr. Fatih BUDAK¹

¹ *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü*

¹ ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6873-6204>

Uzm. Ceren Seda ÇİÇEK BUDAK²

² *Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Uzmanı*

² ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-0974-4985>

ÖZET

İnsanların, gerek bebeklik döneminde ve gerekse sonraki dönemlerde uygulanan aşılar karşısında bir şüphe içinde olma durumu olarak ifade edilebilecek aşı tereddüdü kavramı; modern halk sağlığı sistemleri açısından, bulaşıcı hastalıkların yeniden ortaya çıkmasına zemin hazırlaması ve sağlık sistemlerinin güvenilirliğini sarsan çok boyutlu bir sorun olması sebebiyle, her geçen gün daha da dikkat çeken bir noktaya ulaşmaktadır. Aşı tereddüdünün, yalnızca bireysel bilgi eksikliğinden kaynaklı olmadığı; aynı zamanda eğitim düzeyi, gelir ve sosyoekonomik koşullar, sağlık hizmetlerine erişim, güven, kültürel normlar ve dijital medya aracılığıyla yayılan dezenformasyon gibi sosyal belirleyicilerin birleşimiyle şekillendiği bilinmektedir. Bu çalışma, aşı tereddüdünün sosyal belirleyicilerini inceleyerek bu faktörlere karşı geliştirilen yönetimsel müdahaleleri, kavramsal ve uygulamalı düzlemde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, ilgili ulusal ve uluslararası literatür ışığında; aşı tereddüdünün belirleyicilerini ortaya koymak adına 3C ve 5C modelleri, kavramsal çerçeve olarak benimsenmiştir. Elde edilen bulgular, aşı tereddüdünün yalnızca bireysel karar süreçlerinden değil; aynı zamanda sağlık okuryazarlığı düzeyi, toplumsal güven ilişkileri ve yapısal eşitsizlikler gibi olgulardan beslendiğini de ortaya koymaktadır. Yönetimsel düzeyde ise hatırlatma ve çağrı sistemleri, varsayılan randevu uygulamaları, sağlık çalışanlarının etkili iletişim becerilerini kullanabilmesi, toplum temelli güven inşası mekanizmaları ve infodemi yönetimi stratejileri öne çıkan müdahale araçları olarak dikkat çekmektedir. Türkiye bağlamında ise özellikle sağlık sistemine ve aşılar duyulan güven eksikliği, kırsal bölgelerdeki erişim sorunları ve sosyal medya kaynaklı bilgi kirliliği, dikkat çekmektedir. Sonuç olarak, aşı tereddüdünün, yalnızca bilgilendirme kampanyalarıyla çözülebilecek bir olgu olmayıp; sosyal belirleyicilere odaklanan, çok bileşenli, kanıta dayalı ve bağlam duyarlı yönetimsel stratejilerin geliştirilmesiyle çözüme kavuşturulabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aşı Tereddüdü, Sağlık Yönetimi, Kamu Yönetimi

ABSTRACT

The concept of vaccine hesitancy, which can be defined as the state of doubt or uncertainty regarding receiving vaccinations administered during infancy and subsequent stages of life, has increasingly gained attention in modern public health systems. This growing concern stems from its potential to pave the way for the resurgence of infectious diseases and to undermine the credibility and reliability of health systems, thereby representing a multidimensional public health challenge. It is well established that vaccine hesitancy does not solely result from individual knowledge gaps but is shaped by a combination

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

of social determinants such as education level, income and socioeconomic conditions, access to health services, trust, cultural norms, and the spread of disinformation through digital media. This study aims to examine the social determinants of vaccine hesitancy and to evaluate management interventions developed in response to these factors at both conceptual and practical levels. In this context, the 3C and 5C models were adopted as the conceptual framework to identify the determinants of vaccine hesitancy, drawing on relevant national and international literature. The findings indicate that vaccine hesitancy is not only rooted in individual decision-making processes but is also shaped by factors such as health literacy levels, social trust relations, and structural inequalities. At the managerial level, interventions such as recall and reminder systems, default appointment scheduling, the use of effective communication skills by healthcare professionals, community-based trust-building mechanisms, and infodemic management strategies stand out as prominent tools. In the Turkish context, a lack of trust in the healthcare system and vaccines, access problems in rural areas, and misinformation originating from social media are particularly noteworthy. In conclusion, vaccine hesitancy cannot be resolved through information campaigns alone. Rather, it requires the development of multicomponent, evidence-based, and context-sensitive managerial strategies that focus on the social determinants underlying vaccine hesitancy.

Keywords: Vaccine Hesitancy, Healthcare Management, Public Administration

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SİYASET BİLİMİ VE SAĞLIK YÖNETİMİ PERSPEKTİFİNDEN, DEPREM SONRASI SAĞLIK HİZMETLERİ YÖNETİMİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME AN EVALUATION OF POST-EARTHQUAKE HEALTH SERVICES MANAGEMENT FROM THE PERSPECTIVE OF POLITICAL SCIENCE AND HEALTH MANAGEMENT

Doç. Dr. Fatih BUDAK¹

¹ *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü*

¹ ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6873-6204>

Uzm. Ceren Seda ÇİÇEK BUDAK²

² *Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Uzmanı*

² ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-0974-4985>

ÖZET

Depremler, yalnızca fiziksel altyapıları değil; aynı zamanda siyasal karar alma süreçlerini, kamu kurum kapasitelerini ve sağlık hizmet sunumunu eşzamanlı olarak etkileyen, çok boyutlu afetlerdir. Deprem anında ve sonrasında sunulacak olan sağlık hizmetleri, acil tıbbi müdahale kapasitesinin yanı sıra; koordinasyon yeteneği, organizasyon yapısı, kurumsal dayanıklılık ve kriz anında karar alma hızına bağlı olarak başarı gösterebilmektedir. Bu çalışma, siyaset bilimi ve sağlık yönetimi bakış açısıyla; bir afet olarak sıkça yaşanan depremler sonrası sağlık hizmetleri yönetimini, Türkiye örneği üzerinden incelemektedir. Çalışmanın temel odağını ise 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında sunulan sağlık hizmetlerinin organizasyonu ve yönetim süreçleri oluşturmaktadır. Bu bağlamda; merkezi yönetim kapasitesi, yerel yönetimlerin rolü, sivil toplum kuruluşlarının katılım düzeyi, kriz anında iletişim, bilgi teknolojileri altyapısı, sahra hastanelerinin ve mobil sağlık hizmetlerinin kullanımı gibi faktörler, çalışma kapsamında, bütüncül bir biçimde değerlendirilmiştir. Buna göre, hizmet sunumunda kurulacak olan merkezîyetçi yapının; ilk müdahale kapasitesini güçlendirdiğini, hızlı seferberlik ve kaynak tahsisi açısından avantaj sağladığını ifade etmek mümkündür.. Ancak, aynı süreçte; yerel düzeyde koordinasyon eksiklikleri, karar alma süreçlerine katılım sınırlılıkları ve lojistik ihtiyaçlar gibi sorunların sağlık hizmetlerinin sürekliliği üzerinde olumsuz etkiler yarattığı da düşünülmektedir. Sonuç olarak, afet sonrası sunulacak sağlık hizmetleri, yalnızca teknik bir organizasyon meselesi değil; aynı zamanda siyasal irade, organizasyon biçimleri, hesap verebilirlik, şeffaflık ve kurumsal esneklik gibi siyaset bilimiyle ilgili boyutları da içeren karmaşık bir organizasyon yapısı olarak dikkat çekmektedir. Bu kapsamda; politika yapıcılar için yerel kapasitenin güçlendirilmesi, sivil toplum örgütlerinin karar alma mekanizmalarına daha fazla katılımı, afet yönetiminde dijital altyapının geliştirilmesi ve şeffaflık mekanizmalarının kurumsallaştırılması yönünde önerilerde bulunulabilir. Buna ek olarak; sağlık insan gücü planlaması, sahra hastaneleri kapasitesinin artırılması, mobil ekiplerin esnek organizasyonu ve afet senaryolarına entegre dijital sistemlerin güçlendirilmesi de sağlık hizmetleri sunumunda dikkat edilmesi gereken kritik noktalar arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Sağlık Hizmetleri Yönetimi, Siyaset Bilimi.

ABSTRACT

Earthquakes are multidimensional disasters that simultaneously affect not only physical infrastructures but also political decision-making processes, public institutional capacities, and the delivery of health

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

services. The effectiveness of health services provided during and after an earthquake depends not only on emergency medical response capacity but also on coordination ability, organizational structure, institutional resilience, and the speed of decision-making in times of crisis. This study examines the management of health services following earthquakes—an increasingly frequent type of disaster—from the perspectives of political science and health management, using Turkey as a case study. Its primary focus is on the organization and management processes of health service delivery in the aftermath of the earthquakes centered in Kahramanmaraş on February 6, 2023. In this context, factors such as central government capacity, the role of local governments, the level of participation of civil society organizations, crisis communication, information technology infrastructure, and the use of field hospitals and mobile health services are evaluated in a holistic manner. The findings suggest that a centralized structure in service delivery strengthens initial response capacity and provides advantages in terms of rapid mobilization and resource allocation. However, during the same period, issues such as insufficient local-level coordination, limited participation in decision-making processes, and logistical challenges are considered to have negatively affected the continuity of health services. Ultimately, the delivery of post-disaster health services is not merely a technical matter of organizational design but also a complex structure that encompasses political will, organizational forms, accountability, transparency, and institutional flexibility—all key dimensions of political science. Accordingly, several policy recommendations can be made: strengthening local capacities, increasing the participation of civil society organizations in decision-making processes, enhancing digital infrastructure in disaster management, and institutionalizing transparency mechanisms. In addition, strengthening health workforce planning, expanding the capacity of field hospitals, ensuring flexible organization of mobile teams, and integrating digital systems into disaster scenarios are among the critical elements to be considered in the delivery of health services.

Keywords: Earthquake, Health Services Management, Political Science.

İNFERİOR ALVEOLAR SİNİR RİSKLİ ÜÇÜNCÜ MOLARDA KARAR: KORONEKTOMİ Mİ TAM ÇEKİM Mİ?

DECISION-MAKING IN INFERIOR ALVEOLAR NERVE-RISK MANDIBULAR THIRD MOLARS: CORONECTOMY OR FULL EXTRACTION?

Nursena ÜNLÜ KUZU¹

¹*Uzm. Dt., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Cerrahisi, Tokat, Türkiye.*

¹ <https://orcid.org/0009-0004-7565-5885>

ÖZET

Mandibular üçüncü moların cerrahi yönetimi, inferior alveolar sinir (IAN) hasarı riski mevcut olduğunda, sinir koruyucu yaklaşımla yeterli patoloji kontrolü arasında dikkatli bir denge gerektirir. Güncel kanıtlar, sinir kanalına yakınlık gösteren olgularda koronektominin doğrudan sinir zedelenmesini azaltmaya yönelik rasyonel bir seçenek olabileceğini, ancak bunun doğru olgu seçimi, standartlaştırılmış teknik ve sistematik takip koşullarına bağlı olduğunu göstermektedir. Risk değerlendirmesi, önce panoramik radyografide “kırmızı bayrak” kabul edilen bulguların (kök ucunda radyolusensi, kortikal sınırlarda süreksizlik, lamina dura kaybı) aranması ve bu bulgular varlığında cone-beam bilgisayarlı tomografi (CBCT) ile üç boyutlu ilişkinin netleştirilmesi üzerine kuruludur. Karar verme süreci, IAN komşuluğunun derecesi, köklerin stabilitesi, kemik miktarı, lezyon varlığı ve hastanın takip-uyumu gibi değişkenleri içerir. Koronektomi için başlıca endikasyonlar, sinir komşuluğuna rağmen apikalde stabil köklerin bulunması ve yeterli kemik desteğidir; kontrendikasyonlar arasında mobil dişler, kök çürüğü, kistik/tümöral lezyon, yaygın akut enfeksiyon ve güvenilir takibe elverişsiz hastalar yer alır. Teknik olarak kron-kök ayrımının uygun düzeyde yapılması, köklerin apikal stabilitesinin intraoperatif doğrulanması, kök yüzeylerinin pürüzsüzlenmesi, yeterli irrigasyon ve primer kapanış temel basamaklardır. Beklenen seyir, ilk 6–12 ayda sınırlı kök migrasyonu ve semptomsuz izlem olup; ağrı, geç enfeksiyon veya kök patolojisi gelişirse sekonder müdahale düşünülür. Tam çekim, mobil/çürük kök, belirgin patoloji, tekrarlayan enfeksiyon ya da takibin mümkün olmadığı olgularda rasyonel tercihtir. İyi yapılandırılmış bilgilendirilmiş onam, mediko-legal iletişimi güçlendirir; standart kontrol zamanları (1–2 hafta yara iyileşmesi; 6–12 ay görüntüleme-temelli izlem) komplikasyon yönetimini kolaylaştırır. Sonuç olarak, görüntüleme rehberli, risk katmanlı ve hastaya özel algoritma, IAN hasarı riskini en aza indirirken gereksiz ikinci girişim olasılığını da dengeler.

Anahtar Kelimeler: Üçüncü Molar;Gömülü Diş;İnferior Alveolar Sinir; Konik Işınlı Bilgisayarlı Tomografi (KIBT); Panoramik Radyografi; Odontotomi.

ABSTRACT

Surgical management of mandibular third molars, when risk of inferior alveolar nerve (IAN) injury is present, requires a careful balance between a nerve-sparing approach and adequate control of pathology. Contemporary evidence suggests that in cases showing close proximity to the nerve canal, coronectomy may be a rational option to reduce direct nerve damage; however, its success depends on appropriate case selection, a standardized technique, and systematic follow-up. Risk assessment is built first on panoramic radiography by searching for “red-flag” findings (apical radiolucency at the root tip, interruptions of cortical boundaries, loss of the lamina dura); when such signs are present, cone-beam computed tomography (CBCT) is used to clarify the three-dimensional relationship. The decision-

making process incorporates variables such as the degree of IAN proximity, root stability, the amount of bone, the presence of lesions, and the patient's adherence to follow-up. The main indications for coronectomy are apically stable roots despite neural proximity and adequate bony support; contraindications include mobile teeth, root caries, cystic/tumoral lesions, diffuse acute infection, and patients who are unsuitable for reliable surveillance. Technically, key steps are crown–root separation at an appropriate level, intraoperative confirmation of apical root stability, smoothing of root surfaces, copious irrigation, and primary closure. The expected course involves limited root migration during the first 6–12 months with asymptomatic observation; secondary intervention is considered if pain, late infection, or root pathology develops. Full extraction is a rational choice in cases with mobile or carious roots, overt pathology, recurrent infection, or when follow-up is not feasible. A well-structured informed consent strengthens medico-legal communication; standardized control time points (1–2 weeks for wound healing; 6–12 months for imaging-based review) facilitate complication management. In conclusion, an imaging-guided, risk-stratified, patient-specific algorithm minimizes the risk of IAN injury while balancing the likelihood of unnecessary second intervention.

Keywords: Molar, Third; Tooth, Impacted; Alveolar Nerve, Inferior; Cone-Beam Computed Tomography; Radiography, Panoramic; Odontotomy.

Taha ALSELWI

Sakarya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar Mühendisliği, Sakarya, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-8913-2226>

ÖZET

Bu çalışma, açık kaynaklı büyük dil modellerinin (LLM) Arapça doğal dil işleme (NLP) görevleri için ince ayarını (fine-tuning) konu alan odaklı bir vaka çalışması sunmaktadır. Çalışmada, Denetimli İnce Ayar (Supervised Fine-Tuning – SFT) yöntemi, Düşük Rütbeli Uyarlama (Low-Rank Adaptation – LoRA) tekniğiyle birleştirilmiştir. Amaç, büyük modellerin Arapça ve Türkçe gibi düşük kaynaklı dillere yüksek hesaplama maliyetine gerek kalmadan nasıl verimli bir şekilde uyarlanabileceğini göstermektir.

Google’ın Gemma 2 modeli temel alınarak, Arapça-İngilizce çeviri, özetleme, hikâye anlatımı ve diyalog üretimi gibi görevlere özel alt modeller ince ayar ile uyarlanmıştır. Her veri kümesi, denetimli öğrenme hedefleriyle uyumlu olacak şekilde talimat-yanıt (instruction-response) çiftlerinden oluşturulmuştur. Bu yapı, modelin Arapça metinlerde dilsel kalıpları, bağlamsal tutarlılığı ve üslup çeşitliliğini öğrenmesini sağlamıştır.

Deneyisel sonuçlar, nicel ölçütlerde (BLEU ve ROUGE) ve nitel akıcılık değerlendirmelerinde belirgin iyileşmeler göstermiştir. Bulgular, LoRA tabanlı SFT yönteminin, tam model parametrelerinin %1’inden daha azını güncelleyerek rekabetçi bir performans elde ettiğini doğrulamaktadır.

Bu vaka çalışması, SFT ve LoRA’nın birleştirilmesinin, sınırlı kaynaklara sahip akademik araştırma ekipleri için büyük dil modellerini uyarlamada ölçeklenebilir ve erişilebilir bir yol sunduğunu ortaya koymaktadır. Böylece, Arapça ve benzeri morfolojik olarak zengin diller için pratik bir uyarlama çerçevesi sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: NLP, Metin Üretimi, LLM, Gemma, Arapça.

ABSTRACT

This study presents a focused case study on fine-tuning open-source large language models (LLMs) for Arabic natural language processing using Supervised Fine-Tuning (SFT) with Low-Rank Adaptation (LoRA). The goal is to demonstrate how parameter-efficient tuning can effectively adapt large models to low-resource languages such as Arabic and Turkish, without extensive computational cost.

Building upon Google’s Gemma 2 model, the research fine-tunes task-specific variants for Arabic-English translation, summarization, storytelling, and dialogue generation. Each dataset is structured as instruction-response pairs to align with supervised learning objectives, enabling the model to learn linguistic patterns, contextual coherence, and stylistic diversity within Arabic text.

Experiments show substantial improvements in quantitative metrics (BLEU and ROUGE) and qualitative fluency ratings, confirming that LoRA-based SFT achieves competitive performance while requiring less than 1 % of full-model parameter updates.

This case study highlights that SFT combined with LoRA offers a scalable and accessible pathway for academic research teams seeking to fine-tune large models in resource-constrained environments,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

providing a practical framework for adapting LLMs to Arabic and similar morphologically rich languages.

Keywords: NLP, Text Generation, LLMs, Gemma, Arabic.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXPLORING MODEL SELECTION UNCERTAINTIES IN THE DEVELOPMENT OF IDF CURVES

IDF EĞRİLERİNİN OLUŞTURULMASINDA MODEL SEÇİMİNE BAĞLI BELİRSİZLİKLER

Hasan Hakan SUSAM¹

¹*İnşaat Mühendisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Hidrolik Programı, İstanbul, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-4943-2484>

Ahmad Abu Arra²

²*Dr., İnşaat Mühendisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Hidrolik Programı, İstanbul, Türkiye.*

An-Najah National University, Nablus, Palestine.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8679-1752>

Eyüp ŞİŞMAN³

³*Doç. Dr., İnşaat Mühendisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Hidrolik Programı, İstanbul, Türkiye.*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3996-9967>

ABSTRACT

When generating standard-time IDF (Intensity–Duration–Frequency) curves, which are used to determine flood and rainfall intensities crucial for infrastructure drainage projects, selecting an appropriate probability distribution model is critical for design reliability. It is known that statistical fit tests, such as the Kolmogorov–Smirnov, Chi-square, or Anderson–Darling tests, are commonly used in model selection. However, in most cases, different probability density functions are found to provide adequate fit at similar significance levels in these tests. However, in practice, any of these models that pass the fit tests is often selected for subjective reasons based on experience, habit, or engineering practice; objective criteria do not support the selection process. This can sometimes lead to critical design consequences due to differences between models in determining the intensity values corresponding to return periods. This paper will discuss the limitations of current applications and highlight solutions aimed at obtaining more reliable results in model selection. For this purpose, an application covering the years 1957-2020 was conducted for the Trabzon station. Five different types of distribution functions (two 2- and three 3-parameter Log Normal (LN-2, LN-3), three-parameter Gamma (G3P), three-parameter Log-Pearson Type-III (LP3), and Gumbel (G) distributions) were used in the application, which are frequently used in the region, including by the General Directorate of Meteorology (MGM). Analysis results for fourteen different standard periods (5, 10, 15, and 30 minutes; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 12, 18, and 24 hours) revealed significant differences between the forecast models with the lowest values and the other models, particularly for longer recurrence periods. These differences can lead to significant uncertainties, particularly in determining critical precipitation values used in engineering designs. Therefore, it is concluded that model selection based solely on statistical fit tests can create significant uncertainties and risks in terms of design. Therefore, the development of more objective and systematic methods that consider hydrological realities, engineering requirements, and local climatic conditions is necessary in model selection. Furthermore, the study's findings indicate that

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

the differences in intensity values predicted by various probability distributions at high recurrence periods can exceed 25% at some stations. This finding highlights the critical importance of model (distribution) selection for ensuring design safety and economic efficiency, particularly in the sizing of flood control structures and urban drainage infrastructure systems. The results demonstrate the necessity of adopting an approach that relies not only on the results of statistical methods but also on hydrological consistency in future IDF analyses.

Keywords: IDF curves, Probability distributions, Rainfall intensity, Hydrological uncertainties

Acknowledgments: This work was supported by the research fund of The Coordinator ship of Scientific Research Projects of YTU (BAP, M. Sc Research Project Program, FYL-2025-7292). The authors would like to express their sincere gratitude to the scientific research coordination units for their financial support for the research.

Funding: This work was supported by the research fund of The Coordinator ship of Scientific Research Projects of YTU (BAP, M.Sc. Project Program, FYL-2025-7292).

EVALUATION OF THE IMPACTS OF CLIMATE CHANGE ON IDF CURVES: THE CASE OF TRABZON

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN IDF EĞRİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: TRABZON ÖRNEĞİ

Hasan Hakan SUSAM¹

¹*İnşaat Mühendisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Hidrolik Programı, İstanbul, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-4943-2484>

Ahmad Abu Arra²

²*Dr., İnşaat Mühendisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Hidrolik Programı, İstanbul, Türkiye.*

An-Najah National University, Nablus, Palestine.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8679-1752>

Eyüp ŞİŞMAN³

³*Doç. Dr., İnşaat Mühendisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Hidrolik Programı, İstanbul, Türkiye.*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3996-9967>

ABSTRACT

With increasing impacts of climate change, the effects on hydraulic structures are becoming more pronounced, leading to significant consequences for structural safety, durability, and operational efficiency. The accurate and reliable generation of Rainfall Intensity-Duration-Frequency (IDF) curves, which are used in the design and operation of hydraulic structures, urban drainage systems, and other engineering structures, is crucial. In practice, researchers, engineers, and experts generally prefer and utilize long-term rainfall observation data, if available, to obtain IDF curves. It is widely accepted in literature that at least 30 years of measured data are needed for robust analyses. These analyses are based on the assumption of stationarity, which assumes that the statistical properties of extreme precipitation remain constant over time. This assumption has been used as a standard method for many years. Recent studies have demonstrated that this assumption is no longer valid. Particularly since the 1990s, due to the impact of climate change, extreme precipitation patterns have undergone significant changes in terms of frequency and intensity. Such changes lead to substantial uncertainties in the calculation of rainfall amounts for the relevant designs mentioned above, directly affecting the safety and performance of the associated systems, particularly infrastructure. In this study, the potential effects of climate change on extreme precipitation characteristics were investigated specifically for the city of Trabzon, Türkiye, which has been frequently affected by severe flood events in recent years. In this study, using 60 years of measurement data from 14 different standard precipitation periods (5, 10, 15, and 30 minutes; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 12, 18, and 24 hours) reliably recorded over the 66 years between 1957 and 2022, IDF curves were generated separately for the periods 1957-2020, 1957-1989, and 1990-2020, and temporal changes were evaluated. Comparing the results between the first period (1957-1989) and the last period (1990-2020), it was determined that precipitation intensities increased by up to 140%. Short-term (5–15 minutes) rainfall intensities increased by 10% to 42%, while longer-term (6–12 hours) rainfall increased by 25% to 115%. The findings demonstrate significant changes in extreme rainfall characteristics over

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

the last 30 years and question the validity of using the entire dataset as a single period in the creation of IDF curves. These results highlight the need to develop new approaches that account for climate-related non-stationary effects, particularly in enhancing the resilience of infrastructure systems.

Keywords: IDF curves, Climate change, Rainfall intensity, Infrastructure drainage system designs, Flood flow calculation

Acknowledgments: This work was supported by the research fund of The Coordinator ship of Scientific Research Projects of YTU (BAP, M.Sc. Research Project Program, FYL-2025-7292). The authors would like to express their sincere gratitude to the scientific research coordination units for their financial support for the research.

Funding: This work was supported by the research fund of The Coordinator ship of Scientific Research Projects of YTU (BAP, M.Sc. Project Program, FYL-2025-7292).

MEYVE VE SEBZELERDEKİ PESTİSİT KALINTILARININ GİDERİLMESİNE YÖNELİK ETKİN VE SÜRDÜRÜLEBİLİR FORMÜLASYONLARIN GELİŞTİRİLMESİ DEVELOPMENT OF EFFECTIVE AND SUSTAINABLE FORMULATIONS FOR THE REMOVAL OF PESTICIDE RESIDUES ON FRUITS AND VEGETABLES

Aylin RAZLIKLI¹

¹*Viking Temizlik ve Kozmetik Paz.San.Tic.A.Ş, 35730, Kemalpaşa / İzmir, Türkiye*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1981-9812>

Özge KARATAŞ²

²*Viking Temizlik ve Kozmetik Paz.San.Tic.A.Ş, 35730, Kemalpaşa / İzmir, Türkiye*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0603-7544>

Berkay ŞERAN³

³*Viking Temizlik ve Kozmetik Paz.San.Tic.A.Ş, 35730, Kemalpaşa / İzmir, Türkiye*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-8353-6124>

Orkan AKKOYUN⁴

⁴*Viking Temizlik ve Kozmetik Paz.San.Tic.A.Ş, 35730, Kemalpaşa / İzmir, Türkiye*

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-5588-656X>

ÖZET

Pestisitler, tarımsal üretimde verimliliği artırmak, zararlıları kontrol altına almak ve ürün kayıplarını önlemek amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak, bu kimyasalların meyve ve sebze yüzeylerinde bıraktığı kalıntılar, insan sağlığı ve çevre açısından önemli riskler doğurmaktadır. Pestisitlerin çoğu hidrofobik yapıdadır; bu nedenle yalnızca su ile yapılan yıkama işlemleri, kalıntıların yüzeyden etkin şekilde uzaklaştırılması için yeterli olmamakta, bu da gıda güvenliği açısından yeni temizlik sistemlerinin geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çalışma kapsamında, meyve ve sebzelerdeki pestisit kalıntılarını gidermeye yönelik etkin, biyoyumlu ve çevre dostu formülasyonların geliştirilmesi amaçlanmıştır. Geliştirilen sistemlerde yüzey aktif madde, oksidatif bileşen ve pH düzenleyici etkenlerin sinerjik etkilerinden yararlanılmıştır. Formülasyonların pestisit uzaklaştırma performansları spektrofotometrik yöntemlerle değerlendirilmiş; elde edilen bulgular, sistemlerin pestisit kalıntılarını yüksek oranda giderdiğini, pH stabilitesini koruduğunu ve gıda yüzeylerinde fiziksel bir bozulmaya yol açmadığını göstermiştir. Uygulama aşamasında, seçilen model pestisitler kontrollü koşullarda meyve yüzeylerine uygulanmış, belirli bir bekleme süresinin ardından geliştirilen çözeltilerle standartlaştırılmış daldırma-çalkalama yöntemiyle yıkama işlemleri gerçekleştirilmiştir. Yıkama deneyleri oda sıcaklığında yürütülmüş ve tüm analizler üç tekrarlı olarak planlanmıştır. Kör ve deney grupları ayrı hazırlanmış; yıkama öncesi ve sonrası numunelerden elde edilen çözeltiler, oluşturulan kalibrasyon eğrileri temel alınarak nicel biçimde analiz edilmiştir. Absorbans değerlerindeki değişim esas alınarak giderim yüzdeleri hesaplanmıştır. Ayrıca formülasyonların fiziksel kararlılıkları, pH değişimi, renk ve görünüm parametreleri açısından belirli aralıklarla izlenmiştir. Uygulamalar sonucunda, pestisit giderim oranlarının yüksek olduğu, pH değerlerinin kararlı seyrettiği ve meyve yüzeyinde renk ya da doku değişimi gözlenmediği belirlenmiştir. Sonuçlar, yüzey geriliminin düşürülmesiyle kolaylaşan desorpsiyon, uygun pH koşullarında hızlanan kimyasal bozunma ve etkin durulama adımının birlikte çalıştığını göstermektedir. Bu çok bileşenli etki mekanizması, pestisitlerin

yüzeyden kalıcı ve tekrarlanabilir biçimde uzaklaştırılmasını sağlamaktadır. Geliştirilen sistemler, klasik suyla yıkama yöntemlerine kıyasla daha yüksek giderim performansı göstermiştir. Bu bulgular, pestisit kalıntılarının azaltılmasında çevreyle uyumlu formülasyonların önemli bir potansiyel taşıdığını ortaya koymaktadır. Çalışma, pestisit kalıntılarının giderilmesine yönelik geliştirilen sistemlerin etkinliğini ortaya koymakta ve bu alandaki çalışmalar için önemli bir temel oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Analiz, Formülasyon, Pestisit, Stabilite, Sürdürülebilirlik

ABSTRACT

Pesticides are widely used in agricultural production to increase yields, control pests, and prevent crop losses. However, the residues these chemicals leave on the surfaces of fruits and vegetables pose significant risks to human health and the environment. Most pesticides are hydrophobic; therefore, washing with water alone is insufficient to effectively remove residues from surfaces, necessitating the development of new cleaning systems for food safety. This study aimed to develop effective, biocompatible, and environmentally friendly formulations for the removal of pesticide residues from fruits and vegetables. The developed systems utilize the synergistic effects of surfactants, oxidative components, and pH regulators. The pesticide removal performance of the formulations was evaluated using spectrophotometric methods. The results showed that the systems removed pesticide residues at a high rate, maintained pH stability, and did not cause physical damage to food surfaces. The selected pesticide models were applied to the fruit surfaces under controlled conditions during the application phase. After a specified waiting period, washing procedures were performed with the developed solutions using a standardized immersion-shaking method. Washing experiments were conducted at room temperature, and all analyses were performed in triplicate. Blind and experimental groups were prepared separately; solutions obtained from samples before and after washing were analyzed quantitatively based on the created calibration curves. The removal percentages were calculated based on the changes in the absorbance values. Additionally, the physical stability of the formulations was monitored at specific intervals in terms of pH change, color, and appearance parameters. The results of the applications showed that pesticide removal rates were high, pH values remained stable, and no color or texture changes were observed on the fruit surface. The results demonstrate that desorption, facilitated by reduced surface tension, accelerates chemical degradation under suitable pH conditions, and an effective rinsing step works in concert. This multi-component mechanism ensures the permanent and reproducible removal of pesticides from surfaces. The developed systems demonstrated higher removal performance than conventional water washing methods. These findings indicate that environmentally compatible formulations have significant potential for reducing pesticide residues. This study demonstrates the effectiveness of the developed pesticide residue removal systems and provides an important foundation for further research in this field.

Keywords: Analysis, Formulation, Pesticide, Stability, Sustainability

SUSTAINABLE URBAN DRAINAGE SYSTEMS (SUDS) AS A RESPONSE TO CLIMATE-INDUCED FLOOD RISKS: ENGINEERING STRATEGIES

İKLİM KAYNAKLI TAŞKIN RİSKLERİNE YANIT OLARAK SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTSEL DRENAJ SİSTEMLERİ (SUDS): MÜHENDİSLİK STRATEJİLERİ

Ash TİKTAŞ¹

¹Asst. Prof. Dr, Kırşehir Ahi Evran University, Faculty of Engineering and Architecture, Department of Mechanical Engineering, Kırşehir, Turkey.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3685-5134>

ABSTRACT

Urban flood risks were intensified globally by climate change, primarily due to the observed increase in rainfall intensity, frequency, and variability. Conventional drainage infrastructures were often found to be inadequate in managing the stormwater volumes associated with these altered climatic conditions. As urbanization progressed and impervious surfaces expanded, the likelihood of flash floods and drainage failures was further elevated. In this study, Sustainable Urban Drainage Systems (SUDS) were investigated as an effective engineering response to mitigate such climate-induced urban flooding. A set of decentralized, nature-based components—including permeable pavements, detention basins, vegetated swales, and green roofs—was reviewed for their ability to manage stormwater close to its source. A literature-based synthesis was conducted alongside a comparative case analysis of Ankara (Turkey) and Manchester (UK), representing cities with distinct climatic, infrastructural, and policy contexts. The feasibility and limitations of SUDS application in Ankara's semi-arid environment were particularly assessed. Supporting figures and a comparative readiness table were included to enhance the analysis. Through this approach, key challenges in policy integration and engineering adaptation were identified, and potential strategies for SUDS implementation were proposed. The findings were intended to inform climate adaptation efforts in flood-prone urban areas.

Keywords: Sustainable Urban Drainage Systems, urban flood risk, climate change adaptation, stormwater management, engineering solutions.

ÖZET

Kentsel sel riskleri, öncelikle yağış yoğunluğu, sıklığı ve değişkenliğindeki gözlemlenen artış nedeniyle, küresel olarak iklim değişikliği nedeniyle yoğunlaşmıştır. Geleneksel drenaj altyapılarının, bu değişen iklim koşullarıyla ilişkili yağmur suyu hacimlerini yönetmede genellikle yetersiz olduğu görülmüştür. Kentleşme ilerledikçe ve geçirimsiz yüzeyler genişledikçe, ani sel ve drenaj arızaları olasılığı daha da artmıştır. Bu çalışmada, Sürdürülebilir Kentsel Drenaj Sistemleri (SUDS), iklim kaynaklı bu tür kentsel selleri azaltmak için etkili bir mühendislik tepkisi olarak incelenmiştir. Geçirgen kaldırımlar, tutma havuzları, bitki örtülü hendekler ve yeşil çatılar dahil olmak üzere bir dizi merkezi olmayan, doğa temelli bileşen, yağmur suyunu kaynağına yakın bir yerde yönetme kabiliyetleri açısından incelenmiştir. Ankara (Türkiye) ve Manchester (BK) için karşılaştırmalı bir vaka analizinin yanı sıra, farklı iklim, altyapı ve politika bağlamlarına sahip şehirleri temsil eden literatüre dayalı bir sentez yürütülmüştür. Ankara'nın yarı kurak ortamında SUDS uygulamasının uygulanabilirliği ve sınırlamaları özellikle değerlendirilmiştir. Analizi geliştirmek için destekleyici rakamlar ve karşılaştırmalı bir hazırlık tablosu eklenmiştir. Bu yaklaşım sayesinde, politika entegrasyonu ve mühendislik adaptasyonundaki temel

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

zorluklar belirlenmiş ve SUDS uygulaması için potansiyel stratejiler önerilmiştir. Bulguların, taşkın riski taşıyan kentsel alanlardaki iklim adaptasyon çalışmalarına bilgi sağlaması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Sürdürülebilir Kentsel Drenaj Sistemleri, kentsel sel riski, iklim değişikliğine uyum, yağmur suyu yönetimi, mühendislik çözümleri.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ARTIFICIAL INTELLIGENCE APPLICATIONS IN SMART ENERGY MANAGEMENT: A REVIEW AND CASE ANALYSIS

AKILLI ENERJİ YÖNETİMİNDE YAPAY ZEKA UYGULAMALARI: BİR İNCELEME VE VAKA ANALİZİ

Ash TİKTAŞ¹

¹*Asst. Prof. Dr, Kırşehir Ahi Evran University, Faculty of Engineering and Architecture, Department of Mechanical Engineering, Kırşehir, Turkey.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3685-5134>

ABSTRACT

Artificial Intelligence (AI) has been widely recognized as a powerful tool for optimizing energy management across various sectors, including smart buildings, grids, and renewable energy systems. In this study, the applications of AI in energy management were explored through a combination of literature review and a scenario-based analysis. Particular emphasis was placed on machine learning algorithms that have been used for forecasting, control, and optimization tasks. A use-case involving AI-based control of HVAC systems in a smart building was presented to demonstrate the practical implications. Key AI models, including Artificial Neural Networks (ANN), Support Vector Machines (SVM), Genetic Algorithms (GA), and Reinforcement Learning (RL), were discussed and compared in terms of performance metrics. Results suggested that AI integration improves forecasting accuracy, enables adaptive energy control, and enhances system responsiveness to environmental and usage fluctuations. The potential of AI to contribute to sustainability and operational efficiency was affirmed. It was concluded that broader adoption of AI tools in energy systems requires investment in digital infrastructure, regulatory support, and interdisciplinary collaboration.

Keywords: Artificial intelligence, energy management, smart buildings, machine learning, HVAC systems.

ÖZET

Yapay Zeka (YZ), akıllı binalar, şebekeler ve yenilenebilir enerji sistemleri dahil olmak üzere çeşitli sektörlerde enerji yönetimini optimize etmek için güçlü bir araç olarak yaygın olarak kabul görmüştür. Bu çalışmada, YZ'nin enerji yönetimindeki uygulamaları, literatür taraması ve senaryo tabanlı bir analiz kombinasyonu yoluyla incelenmiştir. Tahmin, kontrol ve optimizasyon görevlerinde kullanılan makine öğrenimi algoritmalarına özellikle vurgu yapılmıştır. Akıllı bir binadaki HVAC sistemlerinin YZ tabanlı kontrolünü içeren bir kullanım örneği, pratik çıkarımları göstermek için sunulmuştur. Yapay Sinir Ağları (YSA), Destek Vektör Makineleri (SVM), Genetik Algoritmalar (GA) ve Takviyeli Öğrenme (YÖ) dahil olmak üzere temel YZ modelleri, performans ölçütleri açısından tartışılmış ve karşılaştırılmıştır. Sonuçlar, YZ entegrasyonunun tahmin doğruluğunu artırdığını, adaptif enerji kontrolüne olanak sağladığını ve sistemin çevresel ve kullanım dalgalanmalarına duyarlılığını geliştirdiğini göstermiştir. YZ'nin sürdürülebilirliğe ve operasyonel verimliliğe katkıda bulunma potansiyeli doğrulanmıştır. YZ araçlarının enerji sistemlerinde daha yaygın olarak benimsenmesinin dijital altyapıya, düzenleyici desteğe ve disiplinler arası iş birliğine yatırım gerektirdiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Yapay zeka, enerji yönetimi, akıllı binalar, makine öğrenmesi, HVAC sistemleri.

RESVERATROL'ÜN BEYİN MİTOKONDRİLERİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF RESVERATROL ON BRAIN MITOCHONDRIA

Şeker DAĞ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi Şeker Dağ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Fen Fakültesi,

Biyoloji Bölümü, Sivas/Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8385-7581>

ÖZET

Hayvanlarda sinir sistemi sağlığının korunmasında doğal bileşiklerin rolünü gösteren güçlü kanıtlar bulunmaktadır. Bu tip ajanların beyinde fayda sağlama mekanizması, antioksidan ve anti-apoptotik özelliklerin yanı sıra antiinflamatuvar etkilerini de içermektedir. Ayrıca, doğal bileşikler tümör hücrelerinde apoptozu tetikleyerek merkezi dokulardaki tümör büyümesini baskılayabilir. Doğal bileşiklerin nöron-koruyucu etkisiyle ilişkili diğer mekanizmalar arasında, beyin hücrelerinde hasarlı moleküllerin ve organellerin uzaklaştırılmasına neden olan otofajinin modülasyonu yer alır. Bu, memeli beyinde doğal bileşiklerin sağladığı faydaların altında yatan moleküler mekanizmalar açısından önemli bir özelliktir. Doğal bileşiklerin, deneysel modellerde ve beyin bozukluklarından etkilenen insanlarda biliş ve lokomasyon gibi merkezi fonksiyonları tam olarak nasıl iyileştirdiğini araştırmak için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu bağlamda, fitoaleksins resveratrol (RES; 3,4',5-trihidroksistilben olarak da bilinir; C₁₄H₁₂O₃) nöron sağlığını koruma kapasitesi indükleme açısından özel ilgi görmüştür. RES esas olarak üzümlerden elde edilir ve kırmızı şarabın bir bileşenidir; kırmızı şarabın insan tarafından makul miktarda tüketilmesi beyin, kalp ve karaciğer gibi organlarda koruyucu etkiler yaratır. RES'in memeli organlarında sağladığı koruma, in vivo deney modellerinde geniş çapta kanıtlanmıştır. RES'in memeli hücrelerinde mitokondriyal fonksiyon ve dinamikleri üzerindeki etkileri, birçok araştırma grubunun ilgisini çekmiştir. Bu organeller, redoks ve biyoenerjetik homeostazının korunmasında merkezi bir rol oynar ve mitokondrinin içsel apoptotik yolun tetiklenmesinde bulunduğu fonksiyon nedeniyle hücre kaderinde de rol oynar. Mitokondriyal disfonksiyon, nörodejenerasyon, kardiyovasküler hastalıklar, metabolik bozukluklar ve kanser gibi çeşitli insan patolojilerinde ve ayrıca zehirlenme (ilaçlar, kirleticiler, diğer kimyasallar) sırasında gözlemlenmiştir. RES'in beyin mitokondrileri üzerindeki etkileri özellikle ilgi çekicidir, çünkü mitokondriyal bozukluk, mitokondri ile ilişkili apoptotik sinyal yolunun aktivasyonu yoluyla nöron kaybına yol açabilir. Ancak, beyin alanlarının çoğu yetişkinlikte yeni nöronlar üretemez. Yetişkin nörojenез, hipokampus ve striatum ile sınırlıdır. Bu nedenle, nöron kaybı yetişkinlerde beyin fonksiyonlarını agresif bir şekilde etkiler. Bu nedenle, mitokondriyal disfonksiyonun zayıflamasına yol açan farmakolojik stratejiler klinik açıdan ilgi çekicidir. Bu bağlamda, doğal bileşikler mitokondriyi korumayı amaçlayan ilginç bir seçim olabilir ve bu moleküller, organellere daha güçlü etkiler yaratarak hücrenin daha iyi korunmasını sağlayan yeni ilaçlar üretmek için model olarak kullanılabilir. Bu nedenle, RES'in farklı memeli dokularındaki mitokondriyal fonksiyon üzerinde yaratacağı etkileri de daha iyi anlamak için daha fazla araştırma yapılmalıdır. Bu araştırmaları diğer deneysel modellerde sürdürmek ve RES'in mitokondri yapısı ve fonksiyonu üzerine olan etkilerini daha çok keşfetmek için ayrıca insanlarda da analizler yapmak, bu bilgiyi yaşam kalitesini iyileştirmek için uygulamak özellikle ilginç olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Resveratrol, mitokondri, nöronlar

ABSTRACT

There is strong evidence demonstrating the role of natural compounds in maintaining nervous system health in animals. The mechanisms by which these agents exert their benefits in the brain include antioxidant and anti-apoptotic properties, as well as anti-inflammatory effects. Furthermore, natural compounds can suppress tumor growth in central tissues by inducing apoptosis in tumor cells. Other mechanisms associated with the neuroprotective effects of natural compounds include modulation of autophagy, which leads to the removal of damaged molecules and organelles in brain cells. This is an important aspect of the molecular mechanisms underlying the benefits conferred by natural compounds in the mammalian brain. Several studies have investigated how natural compounds improve central functions such as cognition and locomotion in experimental models and in humans affected by brain disorders. In this context, the phytoalexin resveratrol (RES; also known as 3,4',5-trihydroxystilbene; $C_{14}H_{12}O_3$) has received particular attention for its ability to induce neuroprotective activity. RES is primarily derived from grapes and is a component of red wine; moderate human consumption of red wine produces protective effects in organs such as the brain, heart, and liver. The protection afforded by RES in mammalian organs has been extensively demonstrated in *in vivo* experimental models. The effects of RES on mitochondrial function and dynamics in mammalian cells have attracted the attention of many research groups. These organelles play a central role in maintaining redox and bioenergetic homeostasis and, through their role in triggering the intrinsic apoptotic pathway, also play a role in cell fate. Mitochondrial dysfunction has been observed in various human pathologies, including neurodegeneration, cardiovascular disease, metabolic disorders, and cancer, as well as during toxicity (drugs, pollutants, other chemicals). The effects of RES on brain mitochondria are of particular interest because mitochondrial dysfunction can lead to neuronal loss through activation of mitochondria-associated apoptotic signaling pathways. However, most brain areas fail to generate new neurons in adulthood. Adult neurogenesis is limited to the hippocampus and striatum. Therefore, neuronal loss aggressively impacts brain function in adults. Therefore, pharmacological strategies that attenuate mitochondrial dysfunction are of clinical interest. In this context, natural compounds aimed at protecting mitochondria could be an interesting option, and these molecules could serve as models for developing new drugs that provide more potent effects on organelles, thus providing better cell protection. Therefore, further research is needed to better understand the effects of RES on mitochondrial function in different mammalian tissues. It would be particularly interesting to continue this research in other experimental models and conduct analyses in humans to further explore the effects of RES on mitochondrial structure and function, applying this knowledge to improve quality of life.

Keywords: Resveratrol, mitochondria, neurons

16. YÜZYIL OSMANLI İZNİK EVANI GRUBUNDA “HAYVAN ÜSLUBU” GÖRÜLEN ÇİNİLERİN BİÇİMSEL ANALİZİ A FORMAL ANALYSIS OF THE ‘ANIMAL STYLE’ TILES IN THE 16TH-CENTURY OTTOMAN İZNİK EVANI GROUP

Dr. Öğr. Üyesi Gamze Görgünay

Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü, Yakutiye, Erzurum.

ORCID NO: 0000-0003-0617-5832

ÖZET

İnsanlık, varoluşundan beri çeşitli semboller ve göstergeler kullanarak bir kavramı, nesneyi veya olguyu imgeleme yoluyla kendini ifade etmiştir. Motifler dili de bu bağlamda evrensel bir dil olarak karşımıza çıkmaktadır. Yüzyıllar içinde oluşan çeşitli üsluplar edebi, sosyolojik, mitolojik, kozmolojik ve dinsel anlamda tarihin çeşitli dönemlerinden günümüze gelen önemli aktarıcılardır. Mimari çevre, sembolik tasvirlerle, mimari süslemeye daha uygun olmakla beraber küçük ebatlı seramikler için aynı durum söz konusu değildir. İslamiyet’in kabulüyle, dini kavramlar beraberinde de birtakım yasaklar ve sınırlamalar getirmiştir. Bu nedenle Osmanlı döneminde, Orta Asya ve Anadolu Selçuklu geleneğinden farklı olarak, sivil ve dini mimaride hayvan ve insan resimlerinden uzak durulmuştur. İslamiyet’ten önce Orta ve İç Asya’da gelişen, İslamiyet’ten sonra da varlığı sürdüren, belirli özelliklere sahip hayvan tasvirli eserler edebi, mitolojik, kozmolojik ve dinsel anlamda tarihin çeşitli dönemlerinden günümüze gelen önemli aktarıcılardır. Hayvan Üslubu sahip olduğu özellikler bakımından Türk sanatının önemli bir kültürel unsudur. Tasvir bolluğu görülen evani grubu Osmanlı beyaz firitli örneklerde çok renkli kullanımlar, natüralist üsluplu kompozisyonlar, stilize çiçek ve yapraklar çeşitlilik göstererek zenginleştirilmiş, geometrik, sembolik motifler, yazı süsleme ve hayvan motifleri de bu çeşitlilik içindeki yerlerini almışlardır. Bu doğaüstü hayvan tasvirlerinden oluşan repertuar, 16. yüzyılın ilk çeyreğinde görülse de yaygınlaşması yüzyılın ikinci yarısında gerçekleşmiştir. Kültürel etkileşimin getirisi olarak yapılan üretimlerin bezeme, form ve bünye bakımından, zaman içerisinde kendine has bir kimlik oluşmasını sağlamıştır. 16. yüzyıl Osmanlı Hayvan Üslubunun ağırlıklı olarak kullanım seramiklerinde görülmesi araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Çalışmada doküman analizi ve görsel analiz yöntemleri kullanılarak nitel araştırma metodu benimsenmiştir. İncelenen eserlerde kullanılan motiflerin görsel dili, İslamiyet’in kabulü sonrasında sembolik anlam yönüyle çözümlenerek yalnızca evani grubunda kullanımlarıyla sınırlı olma nedenlerine açıklık getirmek amaçlanmıştır. Hayvan tasvirlerinin ağırlıklı evani grubunda görülmesinin nedeni olarak İslami kavram ve yasakların belirleyici rol üstlendiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenselliği destekleyen eser çözümlemelerindeki hayvanların sembolik anlam ve ifadelerine, İslamiyet öncesi ve İslamiyet’in kabulünden sonrasında kutsallık atfedilmelerine rağmen kamusal alanlarda ve sivil mimaride yer verilmemiştir.

Anahtar kelimeler: Evani, İznik, Osmanlı çini, hayvan üslubu, firit.

ABSTRACT

The Since the dawn of humanity, symbols and signs have been used to express concepts, objects, or phenomena through imagery. In this context, the language of motifs serves as a universal medium of communication. Over centuries, various stylistic traditions have emerged, acting as significant transmitters of literary, sociological, mythological, cosmological, and religious meanings from different periods of history to the present. While architectural environments are more conducive to symbolic

depictions and ornamental designs, the same cannot be said for small-scale ceramics. With the adoption of Islam, religious concepts brought about certain prohibitions and restrictions. Thus, unlike the traditions of Central Asia and Anatolian Seljuks, Ottoman-era civil and religious architecture avoided representations of animals and humans. Developed in Central and Inner Asia before Islam and continuing to exist after Islam, works depicting animals with certain characteristics are important transmitters from various periods of history to the present day in literary, mythological, cosmological and religious terms. Animal Style is an important cultural element of Turkish art in terms of its characteristics. The evani group, characterized by abundant depictions, includes vibrant polychrome compositions, naturalistic designs, stylized flowers and leaves, and geometric and symbolic motifs enriched by inscriptions and animal representations. Although the repertoire of supernatural animal depictions first appeared in the early 16th century, its proliferation occurred in the latter half of the century. Over time, the interplay of cultural influences contributed to the development of a distinct identity in decoration, form, and material composition. The prominence of animal motifs in 16th-century Ottoman ceramics, particularly in the evani category, constitutes the focus of this study. The study adopts qualitative research methods, employing document analysis and visual analysis. The visual language of the motifs used in the analysed works was analysed in terms of symbolic meaning after the adoption of Islam, and it was aimed to clarify the reasons for their limited use only in the evani group. It was concluded that Islamic concepts and prohibitions played a decisive role as the reason why animal depictions were predominantly seen in the evani group. The symbolic meanings and expressions of animals in the analyses of the artefacts supporting this causality were not included in public spaces and civil architecture, although they were attributed sacredness before and after the adoption of Islam.

Keywords: Evani, Iznik, Ottoman tiles, animal style, frit.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

A MATHEMATICAL ANALYTICAL MODEL IN APPLIED TOXICOLOGY

Burcu YEŞİLBUDAK¹

¹PhD, Çukurova University, Faculty of Science and Letters, Department of Biology, Adana, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3627-0024>

Şehmus FINDIK²

¹PhD, Çukurova University, Faculty of Science and Letters, Department of Mathematics, Adana, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5717-4413>

ABSTRACT

Aquatic habitats serve as critical buffer zones for toxic wastes emitted from terrestrial formations at the macro level, while also influencing the distribution of living systems and their functional distribution. Furthermore, they also have a dominant micro-level characteristic of projecting various effects on hemostatic biomarkers of organisms within these areas. Various mathematical models are being used and developed daily to facilitate conceptual understanding of these effects in the macro- and micro-scale theoretical understanding. While theoretical knowledge has been developed in terrestrial ecosystem modeling, such studies on aquatic ecosystems, which have such functional impacts, remain insufficient. This study aimed to utilize nonlinear mathematical calculations to observe the effects of toxicants reaching toxic levels on organisms under controlled experimental conditions. In recent years, cocktail effects and synergistic interactions of chemicals in mixtures have become a major concern among various authorities, and the understanding of these interactions has gained practical and theoretical significance across various disciplines. In this study, a generalized nonlinear model was developed to model the effects of time-dependent heavy metal sensitivity in an aquatic organism on exposure to a toxic chemical, both individually and in a mixture, using authentic data. A suitable equation was provided for this model. Authentic experimental results indicate that the differential equation for the effects of each toxicant, both individually and in a mixture, on an organism is a special case of Richard's growth equation. Finally, computational aspects of advances in toxicology related to the study of chemical interaction mechanisms are discussed. The study's results suggest that truly applicable calculations demonstrating such effects in diverse fields, such as environmental chemistry, biochemistry, population distribution, and systems biology, will be possible only through the development of interdisciplinary tools and methods.

Keywords: Mathematical model, nonlinear, organism, toxicant

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

A SYSTEMATIC ANALYSIS OF THE GOVERNING PRINCIPLES OF WOMEN'S INHERITANCE IN ISLAMIC JURISPRUDENCE: EXPLORING THE BALANCE BETWEEN INDIVIDUAL RIGHTS AND FAMILY STRUCTURES

Dr. Tayyebah Setorg

Assistant Professor at Ahlulbayt University

ABSTRACT

The inheritance of women in Islamic jurisprudence has always been one of the fundamental issues in defining the economic and social status of women within the Islamic legal system. This research, using an analytical and systematic approach, explores the governing principles underlying the rules of women's inheritance and seeks to examine the balance between individual rights and family structures from both jurisprudential and sociological perspectives.

The research method employed in this study is descriptive-analytical, based on an ijthadic-comparative approach. The data have been collected from library sources, including the Qur'an, authentic Hadiths, classical jurisprudential texts such as Jawahir al-Kalam, Tahrir al-Wasilah, and Al-Mughni, as well as contemporary juridical and legal commentaries. In the analytical stage, jurisprudential inference and qualitative content analysis are used to extract the governing principles of women's inheritance. In the comparative stage, various Islamic jurisprudential perspectives are compared with Iran's civil laws and modern legal systems to explain how a balance between individual rights and family integrity is achieved.

Finally, through critical and comparative analysis, the findings are presented logically and systematically. The results indicate that the Islamic inheritance system is founded upon principles such as distributive justice, proportionality between rights and responsibilities, and the preservation of family equilibrium. Analysis of Qur'anic and traditional sources shows that the differences between male and female inheritance shares are not based on gender discrimination but rather on the distribution of economic responsibilities within the family and their respective social roles. Furthermore, by examining the views of both Shi'a (Imamiyyah) and Sunni jurisprudence, alongside modern civil laws, it becomes clear that the philosophy of inheritance in Islam emphasizes functional justice and family cohesion rather than formal equality. The study concludes that a modern re-reading of jurisprudential principles, in light of contemporary social changes, can foster a deeper understanding of gender justice within the framework of Islamic Sharia.

Keywords: Islamic jurisprudence, women's inheritance, distributive justice, family law, gender balance, inheritance system.

ƏHMƏD CAVADIN POEZİYASINDA MİLLİ İDEAL A NATIONAL IDEAL IN THE POETRY OF AHMET JAVAD НАЦИОНАЛЬНЫЙ ИДЕАЛ В ПОЭЗИИ АХМЕТА ДЖАВАДА

Reyhan Dadaşova

filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Bakı Biznes Universiteti

ORCID ID 0000-0002-3407-2817

XÜLASƏ

Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində şairlik qüdrəti ilə özünəməxsus şərəfli yer tutan istedadlı ədiblərimizdən biri də Əhməd Cavaddır. Məlumdur ki, faciəli ömür sürən şairin zəngin irsinə uzun müddət lazımi diqqət yetirilməmiş, ona haqq etdiyi yüksək qiymət verilməmişdir. Ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra böyük şairin həyatı və yaradıcılığının öyrənilməsinə maraq artmış və sənətkarın çoxsahəli poeziyasının ideya məzmunu, sənətkarlıq keyfiyyətləri, eləcə də digər məsələlərin fundamental şəkildə tədqiqinə başlanmışdır. Şairin bədii irsinin tədqiqatçılarından olan tanınmış ədəbiyyatşünas A.Əliyevanın, Ə.Cavad irsinin ardıcıl tədqiqatçısı Əli Saləddinin, şairin türk tədqiqatçısı İrfan Murad Yıldırımın, akademik Bəkir Nəbiyevin, professor Təyyar Salamoğlunun, professor Şamil Vəliyevin və başqa ədəbiyyatşünas alimlərin kitab və monoqrafiyalarında faktlara əsaslanan çoxsaylı fikir və mülahizələrlə rastlaşılır, şair həm də XX əsr Azərbaycan romantizminin görkəmli nümayəndəsi kimi dəyərləndirilir.

Müasir Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığında şairin “Həyat mübarizədir” qənaəti üzərində geniş dayanılıb, bu barədə müxtəlif dəyərli fikirlər söylənilib.

Sev bu yalçın qayaları,

Bunlar şahin yuvası.

Sev bu izsiz ormanları,

Bunlar ərlər obası.

Şairin qənaətinə görə yalçın qayaları, izsiz ormanları sevməmək olmaz. Çünki onlar şahinlər yuvası, ərlər obasıdır. Bu amal uğrunda savaşımaq ideyası Ə.Cavad poeziyasında “həyat mübarizədir” idealının romantik bədii inikasının bariz nümunəsidir.

Ə.Cavadın yaradıcılığında Vətən ideali ilə milli idealın qarşılıqlı şəkildə təzahür etdiyini şairin qələmə aldığı poetik nümunələrdə aydın sezmək mümkündür. Bu mənada şairin “Yaralı quş” şeirini onun idealının uğurlu romantik ifadəsi hesab etmək olar. Bu şeirdə vətənin və millətin müstəmləkə şəraitindəki ağır həyat tərzini şairin yaradıcılığına qəm, kədər, taledən şikayət motivləri gətirir.

Ə.Cavadın “Dərdim”, “Nədən yarandım”, “Dan ulduzu”, “Göy göl”, “Səsli qız” və s. kimi çoxsaylı poetik nümunələrində Vətən və millət ideali böyük sənətkarlıqla vəhdət şəklində təənnüm olunur, şair mənsub olduğu xalqa milli azadlıq mübarizəsi əhval-ruhiyyəsini saxlamağı, istiqlal uğrunda savaşa hazır olmağı tövsiyə edir.

XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatında orijinal dəst- xətti olan Əhməd Cavad milli poetik fikrimizin yeni mənə kəsb etməsində böyük xidmətləri ilə seçilən şairlərdəndir. Onun poeziyasında Vətən və millət ideali, xalqımızın milli istiqlala qovuşmaq arzusu, bu amal uğrunda aparılan mübarizə sənətkarlıqla

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

tərənnüm olunur. Şairin qələmə aldığı nikbin, sevinc əhval- ruhiyyəli şeirləri, romantik poetik nümunələri bu gün də aktuallığı ilə diqqəti cəlb edir.

Açar sözlər: Əhməd Cavad, Vətən, millət, azadlıq motivləri, milli mücadilə, ümumtürk qaynaqlar.

ABSTRACT

In the XX century Ahmet Javad, who has an original set line in Azerbaijani literature, is one of our poets who stand out for his great services in giving a new meaning to our national poetic thought. In his poetry, the ideal of the homeland and nation, the desire of our people to achieve national independence, and the struggle for this deed are glorified with artistry. The optimistic, joyful poems, romantic poetic examples the poet wrote attract attention with then relevance today.

Key words: Ahmet Javad, homeland, the nation, motives of freedom, national struggle, turkish sources.

РЕЗЮМЕ

В XX веке Ахмет Джавад, имеющий самобытную линию в азербайджанской литературе, является одним из наших поэтов, выделяющихся своими большими заслугами в придании нового смысла нашей национальной поэтической мысли. В его поэзии с художественным мастерством воспеваются идеал родины и нации, стремление нашего народа к достижению национальной независимости и борьба за это дело. Оптимистичные, радостные стихи, романтические поэтические примеры, написанные поэтом, привлекают внимание своей актуальностью и сегодня.

Ключевые слова: Ахмет Джавад, родина, нация, мотивы свободы, национальная борьба,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IDENTIDAD Y JUSTICIA MÁS ALLÁ DEL ESTADO: MATRIMONIO INDÍGENAS FRENTE AL DERECHO INTERNACIONAL PRIVADO

Estefania Herrera Gordillo

Estudiante de la licenciatura en derecho en la universidad Juárez autónoma de tabasco

María Esther López Pérez

Estudiante de la licenciatura en derecho en la universidad Juárez autónoma de tabasco

ORCID: 0009-0001-5762-4178

Gloria Auristela Hernández Pérez

Doctora en Derecho, Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: 0009-3446-4622

ABSTRACT

This article will discuss the recognition of Indigenous marriages based on private international law, seeking to expand recognition for these Indigenous peoples. Its main objective is the recognition of these Indigenous cultures, traditions, and languages. However, with the aim of providing a deeper understanding of the autonomy and respect for the self-determination of these peoples, and as a first point of this topic, we can understand customary law. This law is based on the beliefs and their own norms based on the written laws of Indigenous peoples. Private international law comes into play to determine the applicable law for the protection of human rights and non-discrimination of these peoples, and as an applicable international framework. This work adopts a sociocultural legal approach, applying a human rights and private international law approach. Our work implements a documentary and analytical method. In a qualitative approach based on a methodology based on international treaties, such as ILO Convention 169, this international treaty establishes the obligation of States to adopt measures to preserve, develop, and promote indigenous languages. Likewise, the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, this instrument recognizes their rights. Through these means, we can defend some of the major challenges faced by indigenous communities when their marriages are not recognized: legal uncertainty, property damage, problems with affiliation, and violations of basic human rights, toward a more respectful recognition.

Keywords: marriage, Indigenous peoples, customary law, international law

RESUMEN

En este presente artículo se hablara sobre el reconocimiento de los matrimonio indígena basándose al derecho internacional privado, buscando una ampliación de reconocimientos a estos pueblos indígenas y como principal objetivo el reconocimientos de estas culturas, tradiciones e lenguas indígenas sin embargo con el propósito de dar una visión más profunda a la autonomía y el respeto a la libre determinación de estos pueblos y como primer punto de este tema podemos comprender que el derecho consuetudinario. Que este se basa en las creencias y en sus propias normas con base a las leyes escritas de los pueblos indígenas, el derecho internacional privado entra en juego para determinar la ley aplicable en la protección de los derechos humanos y la no discriminación de dichas personas y como marco aplicable internacionales. como enfoque este trabajo adopta un planteamiento jurídico socio cultural aplicado una orientación a los derechos humanos y al derecho internacional privado. Nuestro trabajo implementa un método documental y analítico. En un Enfoque cualitativo basándonos en una

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

metodología en tratados internacionales, Como el convenio de la OIT de 169 este tratado internacional, establece la obligación de los Estados de adoptar medidas para preservar, desarrollar y fomentar las lenguas indígenas, asimismo la Declaración de las Naciones Unidas sobre los derechos de los pueblos indígenas. Este instrumento reconoce el derecho de los mismo. Por estos medios podemos defender algunos de los grandes retos que enfrenta las comunidades indígenas cuando sus matrimonios no son reconocidos; inseguridad jurídica, afectaciones patrimoniales, problemas en la afiliación, y vulneración de derechos humanos básico hacia un reconocimiento más respetuoso.

Palabras Claves: matrimonio, pueblos indígenas, derecho consuetudinario, derecho internacional

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

VAROLUŞSAL MERAKIN PATOLOJİLEŞMESİ: ÜRETİM BASKISININ SAĞLIK YÖNETİMİNE YANSIMASI

THE PATHOLOGIZATION OF EXISTENTIAL INQUIRY: HOW PRODUCTION PRESSURE MANIFESTS IN HEALTH MANAGEMENT

Zehra ECER¹

Tarsus Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Ana Bilim Dalı, Sağlık Yönetimi Bölümü, Tarsus, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1918-0368>

ÖZET

Modern sağlık sistemleri, bireysel sağlığı koruma amacıyla hareket etse de, çağdaş toplumun üretkenlik ve sürekli meşguliyet normlarının etkisi altındadır. Bu bağlamda varoluşsal merak, sorgulama ve içe dönüş gibi insana özgü doğal süreçler, sistem tarafından verimsizlik olarak algılanmakta ve hızla patolojileştirilmektedir. Bireyin dünyayı anlamlandırma sürecinde yaşadığı varoluşsal huzursuzluklar; anksiyete, dikkat eksikliği ya da depresyon gibi klinik tanılarla etiketlenmektedir. Bu tıbbileştirme eğilimi, sağlık yönetimi açısından etik, maliyet ve kaynak dağıtım sorunları doğurmaktadır. Çalışma, Foucault'nun biyopolitika yaklaşımı çerçevesinde, üretkenlik normlarının sağlık politikaları üzerindeki etkisini tartışmaktadır. Sonuç olarak, sağlık yönetiminin bireysel otonomi ve sorgulama hakkını koruyan politikalar geliştirmesi; varoluşsal durumları patoloji olarak etiketlemekten kaçınması önerilmektedir. Böylece sağlık tanımı, yalnızca semptom yokluğu veya üretkenlik üzerinden değil, bireyin kendi varoluşuyla uyum içinde olma kapasitesi üzerinden yeniden değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Patolojileşme, Sağlık Yönetimi, Varoluşsal Kriz, Kaynak Dağıtım, Sağlık Politikası, Biyopolitika

ABSTRACT

Although modern health systems aim to maximize individual health and well-being, they operate under the constant pressure of productivity norms. In this context, existential curiosity, self-reflection, and moments of stillness are perceived as inefficiency and rapidly pathologized. Minor existential discomforts experienced by individuals are often labeled as anxiety, attention deficit, or mild depression. This medicalization trend generates significant ethical, financial, and resource allocation challenges for health management. Within the framework of Foucault's concept of biopolitics, this study discusses how the demand for continuous productivity shapes health policies. It is suggested that health management should develop policies that protect individual autonomy and the right to question existence, avoiding the medicalization of existential conditions. Redefining health not merely as the absence of symptoms or productivity, but as harmony with one's own existence, is essential for a more ethical and sustainable health system.

Keywords: Medicalization, Health Management, Existential Crisis, Resource Allocation, Health Policy, Biopolitics

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ULOS AS A SYMBOL OF UNITY AND SOCIAL HARMONI: A SOCIOLOGICAL EXLORATION OF BATAK CULTURAL VALUE

Desmawati Hombing, Roy Sianiar

Universitas Kristen Indonesia

ABSTRACT

This study demonstrates how the symbolic meaning of Ulos reflects the dynamics of social unity and harmony within Batak society. The ideology of Ulos as a cultural heritage originally rooted in kinship, respect, and moral reciprocity has gradually encountered transformations influenced by modernization and globalization. Economic, social, and cultural elements have shaped new interpretations of Ulos in contemporary contexts, aligning it with the demands of modern identity and social recognition. Furthermore, digitalization and cultural commodification have influenced the way Ulos is valued, displayed, and transmitted, yet its core function as a medium of social bonding remains preserved. This research employs a sociological method using Weberian rationality and cultural-symbolic analysis to investigate how Ulos maintains its moral and communal essence amid cultural shifts. The findings reveal that while Ulos adapts to modern influences, it continues to uphold the principles of humanization, kinship solidarity, and moral reciprocity within Batak society. In conclusion, Ulos serves not only as a traditional fabric but also as a living symbol that bridges the transformation between local identity and global modernity, ensuring the continuity of unity and social harmony.

Keywords: Ulos, Batak culture, social harmony, Weberian sociology, cultural transformation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ECONOMIC TRANSFORMATION OF COCHINCHINA FROM THE LATE 19th TO THE EARLY 20th CENTURY UNDER FRENCH COLONIAL RULE

M.A. Dinh Hong Khoa

Dong Thap University

<https://orcid.org/0009-0007-4089-313X>

Dr. Duong To Quoc Thai

Dong Thap University

<https://orcid.org/0009-0008-1929-3751>

ABSTRACT

In the late 19th and early 19th centuries, the French colonialists began to exploit the Cochinchina colony on a large scale. Under the impact of the colonial exploitation policy, the Cochinchina transformed from a traditional agricultural base to a colonial economic model linked to the world market. The French colonial government carried out land reform, expanded the rice growing area, developed rubber plantations, and at the same time built transport infrastructure and financial and banking systems to serve the purpose of economic exploitation. As a result, French capitalist companies were born in the Cochinchina colony, leading to the formation of a class of landlords, merchants and native working class, which created profound changes in the economic and social structure. However, these policies also increased class differentiation, inequality of interests and social conflicts, thereby creating the foundation for the rise of the national democratic movement in the Cochinchina from the beginning of the 20th century. To study this content, we use historical and logical methods. The historical method used in this article is to analyze historical events that took place in the Cochinchina colony from the late 19th century to the early 20th century to partially restore the picture of economic changes in the Cochinchina colony during the French colonial period. The logical method in this article is based on the analysis of historical events that took place in chronological order, we will draw objective and scientific comments and assessments. In addition, in the research process, we also combined many other research methods.

Keywords: Cochinchina, French colonialism, colony, economy, society.

KAMU ÇALIŞANLARINDA PSİKOLOJİK SERMAYE İLE İŞ VERİMLİLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: İÇSEL MOTİVASYONUN ARACILIK ROLÜ

THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL CAPITAL AND WORK PRODUCTIVITY AMONG PUBLIC EMPLOYEES: THE MEDIATING ROLE OF INTRINSIC MOTIVATION

Hasan Saltuk DURAK¹

¹Dr. Öğr. Gör., Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Myo, Düzce, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1994-0011>

Hakan Tahiri MUTLU²

²Doç. Dr., Aibu Üniversitesi, İibf, İşletme Bölümü, Bolu, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8964-2696>

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, kamu çalışanlarının psikolojik sermaye düzeylerinin onların iş verimliliği üzerindeki etkisini belirlemek ve bu ilişkide içsel motivasyonun aracılık rolünü incelemektir. Günümüzde kamu kurumları, artan hizmet beklentileri, dijital dönüşüm süreçleri ve sınırlı kaynak kullanımı nedeniyle çalışan verimliliğini artırmaya yönelik sürdürülebilir çözümler aramaktadır. Bu bağlamda, bireylerin sahip olduğu pozitif psikolojik kaynakların kamu hizmeti sunumundaki verimlilik üzerinde nasıl bir rol oynadığı önemli bir araştırma sorusu haline gelmiştir. Ayrıca, kamu kurumlarında verimlilik artışının yalnızca dışsal teşviklerle değil, bireylerin içsel psikolojik kaynaklarının geliştirilmesiyle de mümkün olabileceğini göstererek yöneticilere insan odaklı yeni bir perspektif sunmaktadır. Bu doğrultuda, çalışanların psikolojik sermaye düzeylerinin onların içsel motivasyonlarını artırarak dolaylı biçimde iş verimliliklerini yükselttiği varsayılmaktadır. Dolayısıyla, çalışma psikolojik sermaye-içsel motivasyon-iş verimliliği zincirini nicel olarak test etmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda araştırma, çalışanların psikolojik güçlerinin ve motivasyonel eğilimlerinin iş verimlilikleri üzerindeki etkisini bütüncül olarak ortaya koymayı hedeflemiştir. Araştırma nicel yöntemle dayalı olarak tasarlanmış ve Türkiye genelindeki farklı kamu kurumlarında görev yapan 412 kamu çalışanından anket yoluyla veri toplanmıştır. Çalışmada psikolojik sermaye, içsel motivasyon ve iş verimliliği değişkenlerini ölçmek için geçerliliği kanıtlanmış ölçekler kullanılmış; veriler SPSS ve AMOS programlarıyla analiz edilmiştir. Doğrulamalı faktör analizi, korelasyon analizi ve yapısal eşitlik modellemesi ile değişkenler arası ilişkiler test edilmiştir. Analiz bulgularına göre, psikolojik sermaye kamu çalışanlarının hem içsel motivasyonlarını hem de iş verimliliklerini anlamlı ve pozitif yönde etkilemektedir. Ayrıca, içsel motivasyonun psikolojik sermaye ile iş verimliliği arasındaki ilişkide kısmi aracılık rolü üstlendiği tespit edilmiştir. Bu sonuç, psikolojik kaynakları güçlü olan çalışanların görevlerine daha yüksek bir istek, enerji ve sorumluluk bilinciyle yaklaştıklarını ve bu durumun doğrudan verimlilik artışıyla sonuçlandığını göstermektedir. Araştırmanın en önemli katkısı, kamu kurumlarında verimliliğin yalnızca dışsal teşviklerle değil, çalışanların psikolojik güçleri ve içsel motivasyonlarıyla da yakından ilişkili olduğunu ortaya koymasıdır. Bu bağlamda çalışma, kamu kurumlarında sürdürülebilir verimlilik artışı sağlamak isteyen yöneticilere insan odaklı yeni bir bakış

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

açısı sunmaktadır. Ayrıca literatürde kamu çalışanlarının psikolojik sermaye ve motivasyon süreçlerine odaklanan çalışmaların sınırlı olması, bu araştırmayı özgün ve tamamlayıcı bir konuma yerleştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Sermaye, İçsel Motivasyon, İş Verimliliği, Kamu Çalışanları, Pozitif Örgütsel Davranış

ABSTRACT

The primary aim of this study is to determine the effect of public employees' psychological capital levels on their work productivity and to examine the mediating role of intrinsic motivation in this relationship. Today, public institutions are seeking sustainable solutions to enhance employee productivity amid increasing service expectations, digital transformation processes, and limited resource utilization. In this context, understanding how individuals' positive psychological resources contribute to productivity in public service delivery has become a significant research question. Moreover, this study highlights that improving productivity in public organizations is not solely dependent on external incentives but can also be achieved by developing employees' internal psychological resources, thereby offering managers a human-centered perspective. Accordingly, it is assumed that employees' psychological capital enhances their intrinsic motivation, which in turn increases their work productivity indirectly. Thus, the study aims to empirically test the psychological capital–intrinsic motivation–work productivity chain. The research was designed using a quantitative approach, and data were collected through surveys from 412 public employees working in various institutions across Türkiye. Validated scales were employed to measure psychological capital, intrinsic motivation, and work productivity, and the data were analyzed using SPSS and AMOS software. Confirmatory factor analysis, correlation analysis, and structural equation modeling were conducted to test the relationships among the variables. The findings indicate that psychological capital has a significant and positive effect on both intrinsic motivation and work productivity among public employees. Furthermore, intrinsic motivation was found to partially mediate the relationship between psychological capital and work productivity. This result suggests that employees with stronger psychological resources approach their tasks with greater enthusiasm, energy, and a sense of responsibility, leading to higher levels of productivity. The most significant contribution of this study lies in demonstrating that productivity in public organizations is closely related not only to external incentives but also to employees' psychological strengths and intrinsic motivation. Accordingly, the study offers a human-centered perspective for managers seeking to achieve sustainable productivity improvements in public institutions. Additionally, the scarcity of research focusing on the psychological capital and motivational processes of public employees positions this study as an original and complementary contribution to the existing literature.

Keywords: Psychological Capital, Intrinsic Motivation, Work Productivity, Public Employees, Positive Organizational Behavior

AB-27'DE ENERJİ DIŞA BAĞIMLILIĞININ EVRİMİ: İTHALAT KOMPOZİSYONU, ZAMAN EĞİLİMLERİ VE YAPISAL KIRILMALAR

THE EVOLUTION OF ENERGY IMPORT DEPENDENCE IN THE EU-27: AN ANALYSIS OF IMPORT COMPOSITION, TIME TRENDS, AND STRUCTURAL BREAKS

Hakan Tahiri MUTLU²

² Doç. Dr., Aibu Üniversitesi, İibf, İşletme Bölümü, Bolu, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8964-2696>

Hasan Saltuk DURAK¹

¹Dr. Öğr. Gör., Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Myo, Düzce, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1994-0011>

ÖZET

Bu çalışma, AB-27'de 1990–2022 döneminde enerji dışa bağımlılığının düzeyini ve dinamiklerini nicel olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Toplam enerji arzı (TES), ithalat, ihracat, brüt kullanılabilir enerji (GAE) ve yakıt bazlı ithalat kompozisyonu üzerinden uzun dönemli eğilimler, yapısal kırılmalar ve eşbütünleşik ilişkiler değerlendirilmiştir. Enerji güvenliği açısından bağımlılık göstergelerinin seyrinin politika yapımına nasıl yansıdığı açıklanmaktadır.

Analiz, AB-27 (EU27_2020) toplulaştırılmış yıllık verileriyle 1990–2022 dönemini kapsamaktadır. Kullanılan başlıca değişkenler TES, toplam ithalat, ihracat, net ithalat, GAE, ithalat/TES, net ithalat/GAE (ithalat bağımlılığı) ve yakıt kompozisyonu (petrol, doğal gaz, katı fosiller, elektrik, yenilenebilirler ve biyoyakıtlar) olarak tanımlanmıştır. Zaman serisi özellikleri OLS-HAC trend analizleriyle incelenmiştir. Yapısal değişimler Chow kırılma testleri (2008, 2014, 2020) ile ölçülmüştür. ADF ve KPSS testleriyle serilerin durağanlığı değerlendirilmiştir. Shapley ayrıştırması ile 1990→2022 bağımlılık artışının bileşenleri hesaplanmıştır. Uzun dönem ilişkiler Engle–Granger eşbütünleşme ve ECM tahminleriyle test edilmiştir. Kısa dönem dinamikler Granger nedenselliği fark serileri üzerinden incelenmiştir. Beş yıllık hareketli standart sapmalar yardımıyla volatilité dinamikleri analiz edilmiştir. 2020–2022 dönemsel sapmalar olay çalışması yaklaşımıyla değerlendirilmiştir.

Sonuçlar, TES'in dönem boyunca azalma eğiliminde, ithalatın ise sürekli artış eğiliminde olduğunu göstermektedir. İthalat/TES oranı %70,94'ten %98,55'e yükselmiş, ithalat bağımlılığı (Net/GAE) %50,02'den %62,50'ye çıkmıştır. Petrolün ithalat payı azalmış, doğal gazın payı artmıştır. OLS-HAC sonuçları, ithalat oranlarında ve bağımlılıkta anlamlı pozitif eğilimler bulunduğunu ortaya koymuştur. Chow testleri, 2008 ve 2020'de istatistiksel olarak anlamlı kırılmaların varlığına işaret etmektedir. Shapley ayrıştırması, bağımlılık artışının büyük ölçüde net ithalat büyümesinden kaynaklandığını göstermektedir. Eşbütünleşme ve ECM bulguları, Üretim/TES oranı ile bağımlılık arasında güçlü negatif uzun dönem ilişkisi bulunduğunu ve hata düzeltme katsayısının anlamlı olduğunu ortaya koymaktadır. Granger testleri, üretim payındaki değişimin bağımlılığı gecikmeli olarak etkilediğini göstermiştir.

Çalışma, AB-27 düzeyinde enerji dışa bağımlılığının zaman serisi eğilimlerini, yapısal kırılmalarını ve eşbütünleşik mekanizmasını bütüncül biçimde incelemiştir. Sonuçlar, üretim payının artırılmasının dışa bağımlılığı azaltmada yaklaşık bire bir etkide bulunduğunu göstermektedir. 2008 ve 2020 yıllarında gözlenen kırılmalar, enerji piyasalarının dış şoklara yüksek duyarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Ayrıca doğal gazın artan payı ve petrol piyasasındaki oynaklık, arz güvenliği politikalarının çeşitlendirme ve stratejik stoklama boyutlarının güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Analiz, AB-27 toplamına dayandığı için ülke-içi farklılıkları ayırtıramamaktadır. Tedarikçi ülke bazlı yoğunlaşma ölçümleri ve nihai enerji tüketimi metrikleri gelecekteki çalışmalar için genişletilebilecektir. Çoklu kırılma (Bai-Perron) ve ARDL/VECM gibi alternatif modellerle metodolojik sağlamlık test edilebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Enerji dışa bağımlılığı, İthalat kompozisyonu, Yapısal kırılmalar, Eşbütünleşme ve hata düzeltme modeli (ECM), Enerji güvenliği

ABSTRACT

This study aims to quantitatively examine the level and dynamics of energy import dependence in the EU-27 between 1990 and 2022. Long-term trends, structural breaks, and cointegrating relationships are assessed through total energy supply (TES), imports, exports, gross available energy (GAE), and fuel-based import composition. The study evaluates how the evolution of dependence indicators has influenced policy considerations in the context of energy security.

The analysis covers the period 1990–2022 using aggregated annual data for EU-27 (EU27_2020). Key variables include TES, total imports, exports, net imports, GAE, imports/TES, net imports/GAE (import dependence), and the import composition by fuel (oil, natural gas, solid fuels, electricity, renewables, and biofuels). Time-series characteristics are explored using OLS-HAC trend estimations. Structural changes are tested by Chow break tests (2008, 2014, 2020). ADF and KPSS tests assess stationarity. A Shapley decomposition attributes the 1990→2022 increase in dependence to its underlying components. Long-term relationships are analyzed through Engle–Granger cointegration and error-correction models (ECM), while Granger causality tests identify short-run interactions. Five-year rolling standard deviations track volatility patterns, and 2020–2022 deviations are evaluated via an event-study framework.

The results indicate that TES has declined over time, while imports have shown a consistent upward trend. The imports-to-TES ratio increased from 70.94% to 98.55%, and import dependence (Net/GAE) rose from 50.02% to 62.50%. The share of oil in imports decreased, while natural gas increased significantly. OLS-HAC results reveal statistically significant positive trends in both import intensity and dependence. Chow tests confirm structural breaks in 2008 and 2020. The Shapley decomposition shows that most of the increase in dependence stems from net import growth. Cointegration and ECM findings indicate a strong long-run negative relationship between Production/TES and dependence, with a significant error-correction term. Granger causality tests further suggest that changes in production share affect dependence with a lagged effect.

The study provides a comprehensive framework for assessing the evolution of energy import dependence, structural shifts, and adjustment mechanisms in the EU-27. Results suggest that increasing the production share can reduce dependence almost one-for-one in the long term. Structural breaks in 2008 and 2020 reveal high sensitivity to external shocks, while the rising role of natural gas and increased oil market volatility underscore the need for enhanced diversification and strategic storage policies.

Since the analysis relies on aggregated EU-27 data, intra-regional heterogeneity could not be captured. Future research may extend the analysis with supplier-country concentration measures and final energy

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

consumption metrics. Additional robustness can be tested using multi-break (Bai-Perron) and dynamic ARDL/VECM frameworks.

Keywords: Energy import dependence, Import composition, Structural breaks, Cointegration and error-correction model (ECM), Energy security

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LEADERSHIP TRAINING FOR GIRLS IN UNDERPRIVILEGED AREAS

Noorjan Mossawi

Ahlul bayt international university of Iran.

ABSTRACT

This paper explores the transformative potential of leadership training programs specifically designed for girls in underprivileged areas, highlighting how such initiatives can empower young women, foster community development, and promote gender equality. Despite facing significant socioeconomic challenges, including limited educational opportunities, cultural constraints, and systemic gender biases, girls in low-income communities possess unique perspectives and capabilities that can be harnessed through structured leadership training.

The study employs a mixed-methods approach, combining quantitative surveys and qualitative interviews to assess the impact of various leadership training models. These models include community-based workshops, mentorship programs, and peer-led initiatives, each tailored to address the specific cultural and social contexts of the participants. The findings reveal that effective leadership training not only enhances participants' self-confidence and communication skills but also cultivates critical thinking, problem-solving abilities, and civic engagement.

Case studies from diverse geographical settings illustrate the ripple effect of empowering girls through leadership training. Participants have demonstrated increased involvement in community decision-making, initiated local projects aimed at addressing social issues, and acted as role models for their peers. Furthermore, many have pursued higher education and career opportunities, breaking the cycle of poverty and inspiring others within their communities.

The paper also emphasizes the importance of an intersectional approach in program design, recognizing how factors such as race, ethnicity, and socioeconomic status intersect to influence the experiences and challenges faced by girls in underprivileged areas. By integrating the voices and experiences of the participants into the development of training curricula, programs can be made more relevant and effective, ensuring that they meet the unique needs and aspirations of each girl.

Additionally, the research highlights the role of mentorship in leadership training, showcasing how relationships with adult mentors can provide guidance, support, and networking opportunities that are crucial for the personal and professional development of young women. Mentorship not only enhances the training experience but also fosters a sense of belonging and community among participants.

Overall, this study underscores the critical need for targeted investment in leadership training initiatives for girls in underprivileged areas, arguing that such programs are essential for unlocking the potential of young women and driving sustainable social change. By equipping these future leaders with the necessary skills and confidence, society can cultivate a new generation of empowered women who are capable of effecting positive change within their communities and beyond.

Keywords: Leadership Training, Girls Empowerment, Underprivileged Areas, Socioeconomic Barriers, Community Development, Gender Equality, Mentorship Programs, Culturally Relevant Training, Intersectionality, Sustainable Social Change, Civic Engagement, Role Models.

BULANIK KISMİ G-METRİK UZAYLAR FUZZY PARTIAL G-METRIC SPACES

Memet ŞAHİN¹

¹Profesör, Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,
Matematik Bölümü, Gaziantep, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1066-1641>

Tuğçe KÜÇÜKLER²

²Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,
Matematik Bölümü, Gaziantep, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-5498-5901>

ÖZET

Matematiksel analizin ve topolojinin temel taşlarından biri olan metrik uzay kavramı, elemanlar arasındaki mesafeyi kesin bir reel sayı ile tanımlar. Ancak, gerçek dünya problemlerinde sıklıkla karşılaşılan belirsizlik ve kararsızlık durumlarını modellemede klasik metrik yapılar yetersiz kalabilmektedir. Bu noktada, 1965 yılında L. A. Zadeh tarafından ortaya atılan bulanık küme teorisi, belirsizliği matematiksel bir çerçeveye oturtarak güçlü bir alternatif sunmuştur. Bu iki temel yapının birleştirilmesiyle geliştirilen bulanık metrik uzaylar, mesafe kavramını bir kesinlik derecesi olarak ele alarak analizde yeni ufuklar açmıştır. Literatürde, klasik metrik uzayların farklı yönlerden geliştirilmesiyle elde edilen G-metrik uzaylar ve kısmi metrik uzaylar gibi yapılar, daha karmaşık ilişkileri modellemek için önemli araçlar haline gelmiştir.

Bu çalışma, bu geliştirme çabalarını bir adım öteye taşıyarak kısmi G-metrik ve bulanık kavramlarını daha kapsamlı bir yapı haline getirmeyi amaçlamaktadır. İlk olarak, bulanık kısmi G-metrik kavramı tanımlanmakta ve bu yapıların temel özellikleri ortaya konmaktadır. Çalışmanın devamında, bir bulanık kısmi G-metrik uzayın azalmayan dönüşümler altında korunduğu ve simetrik olduğu gösterilmektedir. Ek olarak, bu teorik sonuçlar somut bir örnekle desteklenmektedir. Son olarak, bulanık kısmi G-metrik uzayda k-daralma (k-contraction) dönüşümü tanımlanmıştır. Elde edilen bu sonuçlar, belirsizlik içeren metrik yapılara yönelik teorik anlayışa katkıda bulunmakta ve bulanık metrik uzay teorisi için daha genel ve esnek bir çerçeve sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Metrik Uzay, Kısmi Metrik Uzay, Bulanık G-Metrik Uzay, Bulanık Kısmi G-Metrik Uzay

ABSTRACT

The concept of a metric space, a cornerstone of mathematical analysis and topology, defines the distance between elements as a precise real number. However, classical metric structures can be inadequate for modeling the uncertainty and vagueness frequently encountered in real-world problems. In this context, fuzzy set theory, introduced by L. A. Zadeh in 1965, provides a powerful alternative by placing uncertainty within a mathematical framework. Fuzzy metric spaces, developed by the integration of these two fundamental structures, have opened new horizons in analysis by considering the concept of distance as a degree of nearness. In the literature, structures such as G-metric spaces and partial metric

spaces, derived from the generalization of classical metric spaces in various directions, have become important tools for modeling more complex relationships.

This study aims to take these generalization efforts one step further by unifying the concepts of partial G-metric and fuzzy sets into a more comprehensive structure. Initially, the concept of a fuzzy partial G-metric is defined, and the fundamental properties of this structure are established. Subsequently, it is demonstrated that a fuzzy partial G-metric space is preserved and symmetric under non-decreasing transformations. Additionally, these theoretical results are supported by a concrete example. Finally, a k-contraction mapping is defined in the fuzzy partial G-metric space. The results obtained contribute to the theoretical understanding of metric structures involving uncertainty and provide a more general and flexible framework for the theory of fuzzy metric spaces.

Keywords: Metric Space, Partial Metric Space, Fuzzy G-Metric Space, Fuzzy Partial G-Metric Space.

BANKACILIKTA FINTECH UYUMUNUN FİNANSAL PERFORMANS VE RİSK GÖSTERGELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

THE IMPACT OF FINTECH INTEGRATION IN BANKING ON FINANCIAL PERFORMANCE AND RISK INDICATORS

Muhammet Naif BARUT

¹Dr., Bağımsız Araştırmacı , Bingöl,Merkez

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0563-2790>

Mesut ASLAN

² Dr.,Bingöl Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Finans Bölümü, Bingöl,Merkez.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2338-7474>

ÖZET

Son yıllarda finansal teknolojilerin (FinTech) hızla gelişmesi, bankacılık sektöründe köklü bir dönüşüm sürecini beraberinde getirmiştir. Dijital ödeme sistemleri, mobil bankacılık, açık bankacılık, blokzincir tabanlı çözümler ve temassız işlemler gibi yenilikçi uygulamalar, finansal hizmetlerin sunum biçimini değiştirirken aynı zamanda bankaların performans, risk yapısı ve müşteri ilişkilerini yeniden şekillendirmektedir. Bu dönüşüm, özellikle Türkiye gibi hızla dijitalleşen ekonomilerde finansal verimlilik, maliyet avantajı ve müşteri memnuniyeti açısından önemli katkılar sağlamaktadır. Bankaların FinTech uygulamalarına yönelmesi, finansal kapsayıcılığın artmasına, hizmet erişiminin kolaylaşmasına ve geleneksel bankacılığın dijital bir ekosisteme dönüşmesine öncülük etmektedir. Bununla birlikte, dijitalleşmenin finansal istikrara, kârlılığa ve sürdürülebilir büyümeye olan etkileri günümüzde araştırmacılar ve politika yapıcılar için önemli bir inceleme alanı hâline gelmiştir. FinTech'in sunduğu fırsatların yanında, siber güvenlik riskleri, regülasyon eksiklikleri ve teknolojiye bağımlılığın artması gibi zorluklar da sektörde yeni dinamikler yaratmaktadır. Bu kapsamda yapılan çalışmada, Türkiye'deki bankaların FinTech teknolojilerini benimseme düzeylerinin finansal performans üzerindeki etkileri analiz edilmiştir. Çalışmada 2016–2025 dönemine ait veriler kullanılarak bankaların kârlılık (aktif kârlılığı, özsermaye kârlılığı), kredi/mevduat oranı ve finansal istikrar göstergeleri ile POS sayısı, mobil temassız işlemler ve karekod işlemleri gibi dijital ödeme yöntemleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bulgular, mobil temassız işlemler ve POS sayısının bankaların kârlılık ve finansal istikrarını artırdığını, karekod işlemlerinin ise bazı göstergelerde sınırlı düzeyde etkili olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, FinTech yatırımlarının bankaların dijital dönüşümünü hızlandırdığı, operasyonel verimliliği artırdığı ve müşteri tabanını genişlettiği görülmektedir. Bu bulgular, dijital ödeme altyapısına yapılan yatırımların ve FinTech çözümlerinin etkin entegrasyonunun bankacılık sektörünün performansını güçlendirdiğini ortaya koymakta ve Türkiye bankacılık sektörü özelinde literatüre özgün bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: FinTech, Performans, Banka

ABSTRACT

In recent years, the rapid development of financial technologies (FinTech) has brought about a profound transformation in the banking sector. Innovative applications such as digital payment systems, mobile banking, open banking, blockchain-based solutions, and contactless transactions have not only changed the delivery of financial services but also reshaped banks' performance, risk structure, and customer

relationships. This transformation has made significant contributions to financial efficiency, cost advantages, and customer satisfaction, particularly in rapidly digitalizing economies such as Turkey. The adoption of FinTech applications by banks has promoted financial inclusion, facilitated service accessibility, and led to the transformation of traditional banking into a digital ecosystem. However, the impacts of digitalization on financial stability, profitability, and sustainable growth have become a key area of research for scholars and policymakers. In this context, this study analyzes the effects of Turkish banks' adoption levels of FinTech technologies on their financial performance using data from 2016–2025. The relationships between profitability (return on assets and return on equity), loan-to-deposit ratio, and financial stability indicators with digital payment variables such as the number of POS devices, mobile contactless transactions, and QR code transactions were examined. The findings indicate that mobile contactless transactions and the number of POS devices positively influence banks' profitability and financial stability, while QR code transactions have a more limited effect. Overall, FinTech investments have accelerated banks' digital transformation, enhanced operational efficiency, and expanded their customer base, demonstrating that investments in digital payment infrastructure and effective integration of FinTech solutions strengthen banking sector performance and provide a unique contribution to the literature in the context of the Turkish banking industry.

Key Words: FinTech, Performance, Bank

ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN İŞ YAŞAM KALİTESİ İLE İŞ DOYUMU DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN SECONDARY SCHOOL TEACHERS' QUALITY OF WORK LIFE AND JOB SATISFACTION LEVELS

Meral YAMAN¹

¹ Science Expert Teacher, Bolu, Turkey.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4160-5513>

Salih Paşa MEMİŞOĞLU²

² Prof. Dr. Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Bolu, Turkey.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8258-3822>

ÖZET

Bu araştırma, ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin iş yaşam kalitesi ile iş doyum düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma evreni 2023-2024 eğitim-öğretim yılı Bolu ilindeki kamuya ait ortaokullarda görev yapan 792 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırma uygun örnekleme yöntemi kullanılarak, 12 farklı ortaokulda görev yapan 278 ortaokul öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Nicel bir araştırma olup ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplamak amacıyla 6 boyuttan oluşan İş Yaşam Kalitesi ölçeği ve 2 boyuttan oluşan Minnesota İş Doyum ölçeği kullanılmıştır. Veriler bağımsız değişkenlerde normal dağılım göstermediği için Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis H Testi ile korelasyon analizleri ise ölçeklerin geneli normal dağılım sağladığından Pearson testi ile analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda iş yaşam kalitesi algısının ve iş doyum algısının yüksek düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. İş yaşam kalitesinde cinsiyete göre anlamlı farklılıklar tespit edilirken, eğitim düzeyi, medeni durum ve mesleki kıdeme göre anlamlı farklılıklar tespit edilememiştir. İş doyumunda ise cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi ve mesleki kıdeme ilişkin anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Ortaokul öğretmenlerinin iş yaşam kalitesi algıları ile iş doyum algıları arasında anlamlı, pozitif yönde ve yüksek düzeyde bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. İş yaşam kalitesinin ve iş doyum düzeylerinin eğitim kurumlarında öğretmen performansına dolayısı ile öğrencilerin ve diğer çalışanların performansına olan etkisi düşünüldüğünde çalışmanın literatüre katkı sağlayıcı olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş yaşam kalitesi, İş Doyumu, Ortaokul Öğretmeleri.

ABSTRACT

This research was conducted to determine the relationship between the quality of work life and job satisfaction levels of secondary school teachers. The research population consists of 792 teachers working in public secondary schools in Bolu province in the 2023-2024 academic year. The research was carried out with 278 secondary school teachers working in 12 different secondary schools using convenience sampling method. This thesis designed as quantitative research. Correlational survey model was used. The quality of work life scale consisting of 6 dimensions and the Minnesota job satisfaction scale consisting of 2 dimensions were used to collect data. Since the data didn't show normal distribution in the independent variables, they were analyzed with the Mann Whitney U Test and the Kruskal Wallis H Test. Correlation analyses were analysed by Pearson test since the overall scales provided normal

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

distribution. As a result of the analysis of the data, it was revealed that the perception of quality of work life and job satisfaction were at a high level. While significant differences were found in quality of work life according to gender, no significant differences were found according to educational level, marital status and professional seniority. In job satisfaction, no significant differences were found in terms of gender, marital status, education level and professional seniority. It was revealed that there was a significant, positive and high level relationship between secondary school teachers' perceptions of quality of work life and job satisfaction. Considering the impact of quality of work life and job satisfaction levels on teacher performance in educational institutions and therefore on the performance of students and other employees, the study is thought to contribute to the literature.

Keywords: Quality of Work Life, Job Satisfaction, Secondary School Teachers

BAŞIBOŞ HAYVANLARA KARŞI DAVRANIŞ YÖNETİMİNDE ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİMİ²

TRAINING PRE-SERVICE TEACHERS IN BEHAVIOR MANAGEMENT TOWARD STRAY ANIMALS

Kezban KILIÇ³

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi, Eskişehir, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-0000-0000>

ÖZET

Başiboş hayvanlar, özellikle büyük şehirlerde ve kırsal bölgelerde bireyler ve çevre için ciddi sorunlar yaratabilir. Bu hayvanların kontrolsüz şekilde dolaşması insanlar için çeşitli riskler doğurur. Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının başiboş hayvanlar konusunda bilinçlenmelerini sağlamak, hem kendilerini hem de öğrencilerini olası tehlikelerden koruyacak bilgi ve becerilerle donatmaktır. Araştırmaya, 2024-2025 akademik döneminde ESOGÜ eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünde farklı sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerinden 80 öğretmen adayı katılmıştır. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme, sınıf öğretmenliği bölümünde farklı sınıf düzeyindeki öğrencilerdir. Bu araştırmadaki ölçütler fakültedeki bütün anabilim dallarının 1-2-3-4 sınıflarındaki öğrencilerin belli oranda örnekleme dahil olmasıdır. Durum çalışması kapsamında araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formundan elde edilen verilerle başiboş hayvanlar ve bu hayvanlara karşı davranışsal bir tutum ölçeği oluşturulmuştur. Tutum ölçeğinin test edilmesi nicel araştırma yöntemlerinden deneysel desen ile gerçekleştirilmiştir. Bu desen, kontrol grupsuz yarı- deneysel ön-son test modelidir. Toplanan veriler içerik analizi ve nicel betimsel analiz tekniklerine göre çözümlenmiştir. Verilen eğitime yönelik (deneysel) uygulama öncesi ve sonrasında toplanan verilerin analizinde aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ve bağımlı/bağımsız değişkenler sınanmıştır. Çalışma kapsamında, davranış yönetimi kavramı çerçevesinde öğretmen adaylarının hayvanlara yaklaşımı, korku, empati, bilgi eksikliği gibi etkenler üzerinden değerlendirilmiştir. Araştırma sonucuna göre, öğretmen adaylarına verilen eğitimlerin onların hayvan davranışlarına karşı tutumlarını anlamlı yönde farklılaştırdığı belirlenmiştir. Çalışma ile adayların başiboş hayvanlara yönelik bilgi düzeyi, algısı ve tutumları ortaya konularak, kamuoyunun hayvan davranışları konusunda bilinçlenmesine katkı sağlanmıştır. Eğitici ve yönlendirici uygulamalarla, başiboş hayvanlara karşı şiddet, korku, dışlama gibi olumsuz davranışların yerini daha anlayışlı ve sorumluluk sahibi yaklaşımların alması gerektiği vurgulanmıştır. Toplumda bazı bireylerde yaygın olan "başiboş hayvan korkusu" gibi psikolojik etmenlerin nedenleri ve bu kaygıları azaltacak yöntemler sıralanmıştır. Araştırmada, uzun vadeli, sürdürülebilir hayvan yönetimi stratejilerinin oluşturulması ve hayvanlara yönelik ortak bir sorumluluk anlayışının oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Başiboş hayvanlar, davranış yönetimi, toplum sağlığı, hayvan refahı,

² Bu araştırma 2024-1. Dönem Tübitak tarafından desteklenen Başiboş Hayvanlara Karşı Davranış Yönetimi projesinden üretilmiştir.

³ Proje yürütücüsü

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Stray animals pose various risks to individuals and the environment, particularly in large cities and rural areas, creating problems in terms of public health, safety, and animal welfare. This study aims to raise awareness among prospective classroom teachers about stray animals, equip them with the knowledge and skills needed to protect themselves and their students from potential dangers, and examine their attitudes toward these animals. The research was conducted during the 2024–2025 academic year with 80 pre-service teachers studying at different grade levels in the Department of Primary Education at Eskişehir Osmangazi University. The study group was determined through criterion sampling, one of the purposeful sampling methods. As a case study, qualitative data were collected using an interview form developed by the researchers, and based on this data, a behavioral attitude scale toward stray animals was created. The effectiveness of the scale was tested using a one-group pre-test/post-test quasi-experimental design. The data were analyzed using content analysis and descriptive statistical techniques, including arithmetic mean and standard deviation. The results revealed that the training provided to pre-service teachers significantly improved their knowledge and attitudes toward stray animals. Factors such as fear, empathy, and lack of knowledge were found to influence these attitudes, and educational interventions were shown to reduce negative perceptions. The study emphasizes the need to develop a community-based sense of responsibility toward animals and to establish sustainable strategies for animal management.

Keywords: Stray animals, teacher education, behavior management, animal welfare, public health

This research was derived from a project supported by TÜBİTAK in the first term of 2024.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPLICATIONS AND ENVIRONMENTAL IMPACT OF ARTISANAL GOLD MINING ON LAND USE PATTERNS IN MINNA METROPOLIS, NIGER STATE

Abdullahi, M.I.¹. Usman, Z.N.²; Ndako N(Ph.D)³; Abdullahi M. K⁴; Hussaini, I;⁵

Department of Geography ^{1&2}; Department of Curriculum and Instruction ² ; Department of Biology and Department of Science Education ⁵

Niger State College of Education^{12&34} and Federal University of Technology, Minna, Nigeria⁵

ABSTRACT

This study examined the environmental impact of artisanal gold mining in Minna Metropolis, Niger State. The study was guided by three research objectives which was translated into three research questions.. The study adopted survey research design. The population of this study was 1000 artisan gold miners in mining sites in Minna Metropolis, Niger State. Krejcie and Morgan table was utilized in determining the sample size of the study which was 278. The instrument used in collecting data was a structured questionnaire State College of Education Minna,.The data collected was analyzed using simple percentage, frequency table, mean and standard deviation in order provide answers to the research questions. Based on the findings, this research concluded that that activities of artisanal gold miners have significantly alter land use patterns, leading to deforestation, farmland loss, health hazards, and socio-economic challenges for local communities. It was therefore, recommended that Government should develop and implement awareness programmes to educate artisanal miners and local communities about existing laws and regulations related to land use and environmental protection. This should include information on the legal consequences of illegal mining activities and the importance of sustainable practices.

Keywords: Environmental impact, Artisanal, Gold mining, land use pattern

HİDROJENLE ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ SU İLE HAZIRLANAN BİBERİYE EKSTRAKTININ STAPHYLOCOCCUS AUREUS ÜZERİNDEKİ ANTİMİKROBİYAL AKTİVİTESİNİN ANALİZİ

ANALYSIS OF ANTIMICROBIAL ACTIVITY OF ROSEMARY EXTRACT PREPARED WITH HYDROGEN-RICH WATER ON STAPHYLOCOCCUS AUREUS

Yasemin ARSLAN HÜDAVERDİ¹

¹ Yüksek Lisans Programı, İstanbul Aydın Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye.

¹ ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1755-5604>

Şule ARSLAN²

² Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye.

² ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5605-0718>

ÖZET

Moleküler hidrojen (H₂), dünya atmosferinde bol miktarda bulunan bir gazdır ve renksiz, kokusuz, toksik olmayan, yoğunluk açısından da en hafif madde olarak, kendine özgü fizikokimyasal özelliklere sahiptir. Şimdiye kadar yapılmış olan çalışmalar, moleküler hidrojenin terapötik etki mekanizmalarının altında seçici antioksidan, apoptotik ve anti-inflamatuvar özelliklerinin bulunduğunu göstermekte ve kısıtlı sayıda çalışma anti-mikrobiyal özellikleri olabileceğini düşündürmektedir. Diğer taraftan, bitki ekstraktlarının elde edilmesinde H₂ gazı kullanımının etkilerini inceleyen çalışmalar, tüm saf çözücülere H₂ eklenmesinin tüm fitokimyasalların, yani flavonoidler, fenolikler, antosiyaninler ve antioksidanların eldesini iyileştirebileceğini göstermektedir. Biberiye özütü, çeşitli konsantrasyonlarda antimikrobiyal potansiyele sahiptir. Kapsamlı araştırmalar *Staphylococcus aureus* gibi gram pozitif bakterilerin büyümesini azaltmadaki etkinliklerini göstermiştir. Bu çalışmanın amacı, hidrojenle zenginleştirilmiş suyun (HZS) antimikrobiyal aktiviteye sahip olup olmadığının saptanması ve biberiye ekstraksiyonunda HZS kullanılmasının hidrojen gazı içermeyen su (NS) kullanılmasına kıyasla özütlerin antimikrobiyal aktivitelerine etkisinin incelenmesidir. Bu ekstraksiyon yönteminin bitki özlerinin antimikrobiyal aktivitesine etkisini inceleyen çalışma bulunmaması sebebiyle özgün değere sahiptir. Bu çalışmada biberiye özütlerinin eldesinde çözücü olarak %30 etanol ve %70 HZS ile %50 etanol ve %50 HZS kullanılmış ve kontrol gruplarıyla karşılaştırılmıştır. Bitkiden bağımsız olarak suların antimikrobiyal aktivitesi de analiz edilmiştir. Antimikrobiyal aktivitenin belirlenmesinde disk difüzyon yöntemi kullanılmıştır. *Staphylococcus aureus* patojen bakterileri ile hazırlanan kültür üzerine, özütleri içeren diskler yerleştirilerek inkübasyon sonrası 24. saatte disklerin çevresindeki inhibisyon zonu çapları ölçülmüştür. Sonuçta hem %30 hem de %50 etanol ile hazırlanan örneklerin inhibisyon zon çaplarının, HZS kullanılarak elde edilen özütlerde NS kullanılanlara kıyasla daha büyük olduğu analiz edilmiştir. İnhibisyon zon çapları; %30 etanol ve %70 NS ile hazırlanan özütte 8,6 mm, %30 etanol ve %70 HZS ile hazırlanan özütte 9,5 mm, %50'lik NS ile hazırlanan özütte 7,0 mm, %50'lik HZS ile hazırlanan özütte 7,9 mm ölçülmüştür. %70 HZS ile hazırlanan özütlerde, %50'lik özütlere kıyasla daha büyük

inhibisyon zonu ölçülmüştür. Biberiyeden bağımsız olarak HZS örnekleri (11,3 mm), NS örneklerine (8,6 mm) kıyasla daha büyük inhibisyon zon çapı oluşturmuştur. Bu sonuçlar, hidrojenle zenginleştirilmiş suyun antimikrobiyal aktiviteye sahip olduğunu ve biberiye özütlerinin antimikrobiyal aktivitesini arttırdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hidrojenle zenginleştirilmiş su, antimikrobiyal aktivite, biberiye özütü

ABSTRACT

Molecular hydrogen (H₂) is an abundant gas in the Earth's atmosphere. It is colorless, odorless, non-toxic, and the lightest substance in terms of density. It possesses unique physicochemical properties. Studies to date indicate that molecular hydrogen's therapeutic mechanisms of action are driven by selective antioxidant, anti-apoptotic, and anti-inflammatory properties, while a limited number of studies suggest that it may also have antimicrobial properties. Furthermore, studies examining the effects of using H₂ gas in the preparation of plant extracts indicate that adding H₂ to pure solvents can improve the recovery of all phytochemicals, including flavonoids, phenolics, anthocyanins, and antioxidants. Rosemary extract possesses antimicrobial potential at various concentrations. Extensive research has demonstrated its effectiveness in reducing the growth of gram-positive bacteria such as *Staphylococcus aureus*. The aim of this study was to determine the antimicrobial activity of hydrogen-rich water (HRW) and to investigate the effect of using HRW in rosemary extraction on the antimicrobial activity of the extracts compared to hydrogen-free water (NW). This extraction method has unique value because there are no studies examining the effect of this extraction method on the antimicrobial activity of plant extracts. In this study, 30% ethanol and 70% HRW, and 50% ethanol and 50% HRW were used as solvents in the preparation of rosemary extracts and compared with control groups. The antimicrobial activity of the waters, independent of the plant, was also analyzed. Disk diffusion method was used to determine antimicrobial activity. Disks containing the extracts were placed on cultures prepared with *Staphylococcus aureus* pathogenic bacteria, and the inhibition zone diameters around the disks were measured at 24 hours after incubation. As a result, it was analyzed that the inhibition zone diameters of samples prepared with both 30% and 50% ethanol were larger in extracts obtained using HRW compared to those using NW. The inhibition zone diameters were measured as 8.6 mm in the extract prepared with 30% ethanol and 70% NW, 9.5 mm in the extract prepared with 30% ethanol and 70% HRW, 7.0 mm in the extract prepared with 50% NW, and 7.9 mm in the extract prepared with 50% HRW. A larger inhibition zone was measured in extracts prepared with 70% HRW compared to 50% extracts. This shows that the increase in hydrogen gas also increases the antimicrobial activity. In addition, in samples prepared independently of rosemary, HRW (11.3 mm) created a larger inhibition zone diameter compared to NW (8.6 mm). These results indicate that hydrogen-enriched water has antimicrobial activity and enhances the antimicrobial activity of rosemary extracts.

Keywords: Hydrogen-rich water, antimicrobial activity, rosemary extract

ÜÇ RİSÂLE VE BİR TEMA: İBN EBÜ'D-DÜNYÂ'NIN SABIR, RIZÂ VE ŞÜKR RİSÂLELERİNE DAİR BİR DEĞERLENDİRME THREE RISÂLAS AND ONE THEME: AN EVALUATION OF IBN ABI 'L-DUNYÂ'S RISÂLAS ON ŞABR, RİDÂ, AND SHUKR

Hümevra ÖZTÜRK¹

¹Araştırma Görevlisi, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Tasavvuf, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5759-3025>

ÖZET

Kaynaklarda muhaddisliği, zühd eğilimi ve sahip olduğu geniş rivâyet birikimi ile öne çıkan İbn Ebü'd-Dünyâ (ö. 281/894), yaşadığı dönemde ilmî, tarihî ve siyasî alanlara ilişkin çok sayıda veriyi kayıt altına alarak dönemin entelektüel birikimini belgeleyen risaleler derlemiştir. Onun risâlelerinde baskın yönün zühd ve ahlak başlıkları altına girebilecek konular olduğu fark edilmiştir. Bu sebeple makale bağlamında üç risalesi dikkate alınacaktır: *es-Sabr*, *eş-Şükrü lillâh*, *er-Ridâ anî 'llahi bi kaderihi* ve *'t-teslîm bi emrihi* isimli derlemelerdir. Müstakil olarak ele alınan bu risâlelerin makalenin konusunu oluşturma sebebi hem kendi içinde hem de risaleler arası birbirinden bağımsız gibi görünen rivâyetlerin izi sürüldüğünde tasavvuf literatürüne zemin hazırlayan zühd tavırlarına yönelik anlamlı bir akışın ortaya çıkmış olmasıdır. Bakıldığında sabır, rıza ve şükür etrafında derlediği rivayetler, yalnızca tanım ve tasnifleriyle değil, aynı zamanda bu kavramlar arasındaki irtibatları da ortaya koymaktadır. Bu noktada rivâyetler arasında adı geçen risâleleri birbirine bağlayan temalar bulunmaktadır. Temalar içerisinde risâlelerdeki üst tema “iman”dır. İbn Ebü'd-Dünyâ'nın aktarımlarını kapsayan dönem rivayetlerinde söz konusu başlıklarda iman her zaman merkezde olduğu, rivayetlerde ele alınan kavramların imana dayalı bir derecelenmeye tabi tutulduğu ve iman gerçekleşmesi ve kemâle ermesinin yöntemi üzerinde durulduğu görülür.

Çalışmanın amacı, söz konusu üç risâlede yer alan rivayetler üzerinden sabır–rıza–şükür kavramları arasındaki tematik ve kavramsal ilişkileri tespit etmek, bu ilişkilerin erken dönem zühd düşüncesindeki yerini ve işlevini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda risâleler yalnızca kavramların tanım ve tasnifleri bakımından değil, aynı zamanda iman, niyet, yakîn, muhabbet ve irade gibi kategorilerle kurdukları irtibat açısından da ele alınacaktır. Böylece makale, İbn Ebü'd-Dünyâ'nın risâleleri aracılığıyla erken dönem zühd düşüncesinde sabır, rıza ve şükürün birbiri ile olan irtibatının nasıl bir bütünlük içinde kavramsallaştırıldığını göstermeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sabır, Rıza, Şükür, Zühd, İbn Ebü'd-Dünyâ.

ABSTRACT

In the sources, Ibn Abi 'l-Dunyā (d. 281/894) stands out as a muḥaddith, noted for his pronounced inclination toward zuhd (asceticism), and his wide-ranging corpus of transmitted riwāyāt (reports). During his lifetime, he recorded a considerable amount of material concerning scholarly, historical, and political matters, thereby compiling a series of risālas (epistles) that document the intellectual landscape of his time. Nonetheless, the predominant focus of his writings lies within the domains of asceticism and ethics.

Within the scope of this study, three of his risālas will be examined: *al-Ṣabr*, *al-Shukr li-llāh* and *al-Riḍā 'ani-llāh bi-qadarihi wa'l-taslīm bi-amrihi*. The reason these texts are treated together is that, although the reports contained in each may appear independent, tracing the connections among them reveals a coherent flow of ascetic attitudes that provided the groundwork for the emergence of Sufi literature. The traditions Ibn Abi 'l-Dunyā that collected around ṣabr (patience), riḍā (contentment with the divine decree) and shukr (gratitude) not only offer definitions and classifications but also clarify the relationships among these concepts. At this point, there emerge recurring themes that link the three risālas. The overarching theme is īmān (faith). In the transmitted reports belonging to the period covered by Ibn Abi 'l-Dunyā, faith consistently occupies the central position. From this perspective, the concepts addressed in these reports are arranged within a hierarchy grounded in faith, focusing on the ways in which faith is realized and brought to perfection.

The purpose of this study is to identify the thematic and conceptual relationships among the notions of ṣabr, riḍā, and shukr as reflected in the reports contained in these three risālas, and to reveal their place and function within early ascetic thought. Accordingly, the risālas will be analyzed not only in terms of the definitions and classifications of these concepts but also in relation to other key categories such as īmān, niyya (intention), yaqīn (certitude), maḥabba (love of God) and irāda (will).

Through this examination, the article aims to demonstrate how, in Ibn Abi 'l-Dunyā's risālas, patience, contentment, and gratitude were conceptualized as an integrated whole within early ascetic thought. Following this analysis, the study will also explore the interrelations among these three risālas and the subsequent transformation of these concepts in the later Sufi literary tradition.

Keywords: Ṣabr, Riḍā, Shukr, Zuhd, Ibn Abi 'l-Dunyā.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FENOMOLOJİK BİR YAKLAŞIMLA GÖRSEL YOKSUNLUK DENEYİMİ: DÜZCE KÜLTÜR MERKEZİ ÖRNEĞİ

CEREN EDREMİT

*MİMAR, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, LİSANSÜTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ, MİMARLIK ANABİLİM DALI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI, DÜZCE, TÜRKİYE.*

0009-0004-5250-219X

TUĞBA SİYAH

*MİMAR, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, LİSANSÜTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ, MİMARLIK ANABİLİM DALI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI, DÜZCE, TÜRKİYE.*

0009-0001-3895-0445

MİRAY DİZEM YILMAZ

*DR. ÖĞRETİM ÜYESİ, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, SANAT, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ,
MİMARLIK BÖLÜMÜ, DÜZCE, TÜRKİYE.*

0000-0002-6542-1653

ÖZET

Geleneksel mimarlık yaklaşımlarında mekân deneyimi genellikle görsel algı üzerinden değerlendirilmiştir. Mekânın atmosferi, duygusal etkisi ve kullanıcıya ilettiği anlam çoğunlukla gözle görülen biçimsel niteliklerle tanımlanmış; işitme, dokunma, koku ve sıcaklık gibi diğer duyuların deneyim üzerindeki etkisi büyük ölçüde göz ardı edilmiştir. Bu durum, mimari mekânın yalnızca estetik bir nesne olarak ele alınmasına yol açmakta, insanın bedensel ve çok duyulu algılama biçimlerini yeterince yansıtmamaktadır. Oysa mekân, bireyin tüm duyularıyla etkileşime girdiği çok katmanlı bir deneyim alanıdır. Bu bağlamda, çalışmanın temel amacı görme duyusunun geçici olarak devre dışı bırakıldığı bir durumda bireylerin mekânı nasıl algıladıklarını, hissettiklerini ve anlamlandırdıklarını incelemektir. Araştırmanın odak noktası olarak Düzce Kültür Merkezi seçilmiştir. Daha önce bu mekâna hiç gitmemiş katılımcılarla yürütülen deneysel süreçte, bireyler önce gözleri kapalı biçimde mekân içinde yönlendirilmiş ve çevreyi dokunsal, işitsel ve kokusal duyuları aracılığıyla deneyimlemiştir. Ardından gözleri açıldığında aynı mekânı yeniden gözlemlene fırsatı bulmuşlardır. Bu iki farklı deneyim sonrasında gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla katılımcıların duygusal farkındalık düzeyleri, mekânsal yönelim biçimleri ve duygusal tepkileri değerlendirilmiştir. Nitel analizler sonucunda, özellikle işitsel yankılar, malzeme dokuları, sıcaklık farkları ve kokuların mekânsal algının oluşumunda önemli rol oynadığı belirlenmiştir. Görsel yoksunluk deneyimi, katılımcıların mekâna dair dikkatini yüzeysel biçimlerden çok fiziksel hislere yöneltmiş; böylece mekânın bütüncül olarak “hissedilmesini” sağlamıştır. Elde edilen bulgular, katılımcıların görme duyusundan geçici olarak mahrum bırakıldıklarında çevresel ipuçlarını daha güçlü biçimde fark ettiklerini ve mekânsal ilişkileri daha bilinçli algıladıklarını göstermektedir. Gözleri açıldıktan sonra yaşanan “yeniden görme” deneyimi ise, önceden edinilen dokunsal ve işitsel hafızayla birleşerek daha derin ve bütüncül bir mekânsal farkındalık yaratmıştır. Bu durum, görsel algının baskın olduğu geleneksel mimarlık deneyimlerinin aslında insanın bedensel bütünlüğünü yansıtmada yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, araştırma fenomenolojik bir bakış açısıyla duygusal bütünlük, bedensel farkındalık ve mekânsal deneyim arasındaki ilişkiyi tartışmaya açmaktadır. Düzce Kültür Merkezi bu kapsamda, görsel yoksunluk aracılığıyla mekânın yeniden “hissedildiği” bir deneysel laboratuvar olarak değerlendirilmiştir. Çalışma,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

mimarlıkta yalnızca göze hitap eden tasarım anlayışlarının ötesine geçilmesi gerektiğini, tüm duyulara dayalı bir mekân kurgusunun kullanıcıyla kurulan etkileşimi zenginleştirdiğini vurgulamaktadır. Böylece, görme engeli bulunmayan bireyler dahi geçici görsel kısıtlamalar yoluyla mekânı farklı biçimlerde deneyimleyebilmekte ve mimarlığın çok duyulu doğasına dair yeni bir farkındalık geliştirebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mekan deneyimi,duyusal algı,görsel yoksunluk,fenomolojik yaklaşım,Düzce Kültür Merkezi.

ABSTRACT

In traditional approaches to architecture, spatial experience has often been evaluated primarily through visual perception. The atmosphere of a space, its emotional impact, and the meanings it conveys to users have generally been interpreted through visual qualities, while other senses such as hearing, touch, smell, and temperature have largely been neglected. This perspective tends to reduce architecture to a purely aesthetic and visual phenomenon, failing to reflect the multisensory and embodied nature of human experience. Yet, space is a multidimensional field of interaction in which individuals engage through all their senses. In this context, the main aim of the research is to explore how individuals perceive, feel, and interpret space when the sense of sight is temporarily disabled. The study focuses on the Düzce Cultural Center. During the experimental process, participants who had never visited this building before were guided through the space with their eyes closed, experiencing it through tactile, auditory, and olfactory senses. Afterwards, they observed the same environment again with their eyes open. Semi-structured interviews conducted following these experiences provided qualitative data to evaluate participants' sensory awareness, spatial orientation, and emotional responses. The analysis revealed that auditory echoes, material textures, temperature changes, and smells played significant roles in shaping spatial perception. The condition of visual deprivation redirected participants' attention from superficial visual forms toward bodily sensations, allowing the space to be experienced in a more holistic and intuitive manner. The findings indicate that when temporarily deprived of sight, participants became more aware of environmental cues and perceived spatial relationships with greater consciousness. The subsequent act of "seeing again" combined with their prior tactile and auditory memories led to a deeper and more integrated spatial awareness. This demonstrates that visually dominated architectural experiences often fail to capture the embodied and multisensory nature of human perception. Ultimately, this research discusses the relationship between sensory integrity, bodily awareness, and spatial experience within a phenomenological framework. The Düzce Cultural Center, in this sense, serves as an experimental ground where the space is "re-sensed" through visual deprivation. The study emphasizes the need to move beyond visually centered design approaches in architecture, highlighting that multisensory spatial configurations enrich the interaction between users and space. It suggests that even individuals without visual impairments can develop new forms of spatial consciousness through temporary visual limitations, offering valuable insights into the multisensory essence of architectural experience.

Keywords: Spatial experience, Sensory perception, Visual deprivation, Phenomenological approach, Düzce Cultural Center.

HAREKETLE İYİLEŞMEK: RUHSAL HASTALIK RİSKİ ALTINDAKİ GENÇLERDE EGZERSİZİN DUYGUSAL DÜZENLEME VE BENLİK ALGISINA ETKİSİ

HEALING THROUGH MOVEMENT: THE EFFECT OF EXERCISE ON EMOTIONAL REGULATION AND SELF-PERCEPTION IN YOUTH AT RISK FOR MENTAL ILLNESS

Atiye Nur CANDAN¹

¹Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Bölümü, Konya, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5581-3388>

Prof. Dr. Sefa LÖK²

²Selçuk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Konya, Türkiye

²<https://orcid.org/0000-0001-9632-2888>

ÖZET

Gençlik dönemi, bireyin kimliğini inşa ettiği, duygusal olgunlaşma, bilişsel gelişim ve sosyal uyum becerilerinin hızla şekillendiği karmaşık bir gelişim evresidir. Bu dönem, yalnızca biyolojik değişimlerle değil, aynı zamanda psikolojik ve toplumsal dönüşümlerle de karakterizedir. Genç bireyler, bu süreçte akademik beklentiler, sosyal ilişkiler, aile dinamikleri ve geleceğe dair belirsizlikler gibi çeşitli stres kaynaklarıyla karşı karşıya kalmakta, bu durum ruhsal kırılganlığı artırabilmektedir. Özellikle ailede ruhsal hastalık öyküsü bulunan, düşük sosyoekonomik düzeyde yaşayan veya erken dönemde depresif belirtiler gösteren gençlerde ruhsal hastalık riski belirgin biçimde artmaktadır. Bu risk grubundaki gençlerde olumsuz benlik algısı, düşük özsaygı ve yetersiz duygusal düzenleme becerileri, psikopatolojik süreçlerin gelişimini kolaylaştıran önemli değişkenler arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda düzenli fiziksel aktivite, gençlerin ruhsal dayanıklılığını artırmada etkili bir koruyucu faktör olarak öne çıkmaktadır. Egzersiz, bireyin duygusal düzenleme kapasitesini güçlendirerek stres karşısında daha esnek, kontrollü ve yapıcı tepkiler geliştirmesini sağlamaktadır. Aynı zamanda öz yeterlik duygusunu ve başarı hissini pekiştirerek bireyin kendilik algısına olumlu katkıda bulunmaktadır. Egzersiz, bedensel farkındalık ve öz disiplin kazandırırken, bireyin kendine yönelik olumlu değerlendirmeler yapmasına zemin hazırlar. Grup temelli fiziksel aktiviteler ise sosyal etkileşimi artırarak aidiyet duygusunu ve sosyal destek ağlarını güçlendirmektedir. Bu sosyal etkileşimler, gençlerin yalnızlık hissini azaltarak duygusal dayanıklılıklarını desteklemektedir.

Egzersizin ruhsal sağlık üzerindeki koruyucu etkisi, duygusal denge, öz farkındalık ve psikolojik esneklik mekanizmaları üzerinden açıklanabilir. Düzenli fiziksel aktiviteye katılım, bireyin stresle baş etme becerilerini geliştirir, olumsuz duygu durumlarını hafifletir ve olumlu benlik değerlendirmelerini pekiştirmektedir. Bu etkiler, uzun vadede ruhsal hastalık belirtilerinin ortaya çıkma olasılığını azaltırken, gençlerin yaşam doyumu ve psikolojik iyi oluş düzeyini artırmaktadır. Sonuç olarak, egzersiz yalnızca bedensel bir etkinlik değil, aynı zamanda duygusal, bilişsel ve sosyal alanlarda bütüncül bir iyileşme sağlayan, sürdürülebilir bir ruh sağlığı stratejisi olarak değerlendirilmektedir. Eğitim kurumları ve toplum temelli ruh sağlığı programlarında egzersiz temelli uygulamaların yaygınlaştırılması, gençlerin psikososyal dayanıklılığını güçlendirmede önemli bir fırsat sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal Hastalık; Gençler; Egzersiz; Duygusal Düzenleme; Benlik Algısı

ABSTRACT

Adolescence is a complex developmental phase during which an individual constructs their identity, while emotional maturation, cognitive development, and social adaptation skills are rapidly shaped. This period is characterized not only by biological changes but also by psychological and social transformations. During this period, young individuals face various stressors, including academic expectations, social relationships, family dynamics, and uncertainties about the future, which can increase psychological vulnerability. The risk of mental illness is particularly high among young people with a family history of mental illness, those living in low socioeconomic status, or those exhibiting early signs of depression. Negative self-perception, low self-esteem, and inadequate emotional regulation skills are among the key factors that facilitate the development of psychopathological processes in these at-risk groups.

In this context, regular physical activity stands out as an effective protective factor in increasing young people's psychological resilience. Exercise strengthens an individual's emotional regulation capacity, enabling them to develop more flexible, controlled, and constructive responses to stress. It also contributes positively to an individual's self-perception by reinforcing their sense of self-efficacy and success. Exercise fosters physical awareness and self-discipline, paving the way for positive self-evaluations. Group-based physical activities, on the other hand, increase social interaction, strengthening a sense of belonging and social support networks. These social interactions reduce young people's feelings of loneliness and support their emotional resilience.

The protective effect of exercise on mental health can be explained through the mechanisms of emotional balance, self-awareness, and psychological resilience. Participation in regular physical activity improves an individual's ability to cope with stress, alleviates negative moods, and reinforces positive self-evaluations. These effects reduce the likelihood of developing mental illness symptoms in the long term, while also increasing young people's life satisfaction and psychological well-being. Consequently, exercise is considered not only a physical activity but also a sustainable mental health strategy that provides holistic improvement in emotional, cognitive, and social domains. The widespread adoption of exercise-based practices in educational institutions and community-based mental health programs offers a significant opportunity to strengthen the psychosocial resilience of young people.

Keywords: Mental Illness; Youth; Exercise; Emotional Regulation; Self-Perception

GENÇLİKTE RUHSAL İYİLİK HÂLİNİN GÜÇLENMESİNDE FİZİKSEL AKTİVİTENİN KORUYUCU ROLÜ: BİR PSİKOSOSYAL DİRENÇ PERSPEKTİFİ THE PROTECTIVE ROLE OF PHYSICAL ACTIVITY IN STRENGTHENING MENTAL WELL-BEING IN YOUTH: A PSYCHOSOCIAL RESILIENCE PERSPECTIVE

Atiye Nur CANDAN¹

¹*Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Bölümü, Konya, Türkiye*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5581-3388>

Prof. Dr. Sefa LÖK²

²*Selçuk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Konya, Türkiye*

²<https://orcid.org/0000-0001-9632-2888>

ÖZET

Gençlik dönemi, bireylerin kimlik gelişimi, sosyal ilişkilerde yeniden yapılanma, duygusal dalgalanmalar ve bağımsızlık arayışının yoğunlaştığı çok boyutlu bir gelişim evresidir. Bu dönemde yaşanan hızlı biyopsikososyal değişimler, gençleri ruhsal sağlık açısından kırılgan bir konuma getirmektedir. Dünya genelinde her yedi gençten birinin depresyon, anksiyete, stres ya da düşük benlik saygısı gibi ruhsal sağlık sorunları yaşadığı bildirilmektedir. Bu nedenle, gençlerin ruhsal iyilik hâllerini desteklemek yalnızca risk faktörlerinin azaltılmasına değil, aynı zamanda koruyucu ve güçlendirici unsurların artırılmasına yönelik bütüncül yaklaşımlar gerektirmektedir.

Bu bağlamda fiziksel aktivite, gençlerin psikososyal dirençlerini güçlendiren ve ruhsal iyilik hâllerini koruyan etkili bir koruyucu faktör olarak öne çıkmaktadır. Fiziksel aktivite, serotonin ve dopamin düzeylerini düzenleyerek stres yanıtını dengelemekte, beyin plastisitesini artırmakta ve bireyin stresörlere karşı daha uyumlu tepkiler geliştirmesini sağlamaktadır. Ayrıca öz yeterlik, özgüven, duygu düzenleme ve sosyal aidiyet gibi psikolojik kaynakları destekleyerek gençlerin yaşam doyumlarını yükseltmektedir.

Psikososyal direnç, bireyin stres, kaygı veya travma gibi olumsuz yaşam olayları karşısında yeniden denge kurabilme ve uyum sağlayabilme kapasitesi olarak tanımlanmaktadır. Güncel araştırmalar, düzenli fiziksel aktivitenin bu direnci hem doğrudan hem de öz yeterlik, aidiyet ve sosyal destek mekanizmaları üzerinden dolaylı biçimde güçlendirdiğini ortaya koymaktadır. Özellikle grup temelli fiziksel aktiviteler, gençlerin sosyal bağlarını kuvvetlendirerek yalnızlık hissini azaltmakta ve toplumsal uyumlarını geliştirmektedir.

Sonuç olarak, fiziksel aktivite yalnızca bedensel sağlığı destekleyen bir davranış biçimi değil, aynı zamanda gençlerin ruhsal dayanıklılıklarını, stresle başa çıkma kapasitelerini ve genel yaşam memnuniyetlerini artıran bütüncül bir psikososyal iyilik aracıdır. Bu nedenle fiziksel aktivitenin, gençlik politikaları ve toplum temelli sağlık programlarında ruhsal dayanıklılığı güçlendiren stratejik bir bileşen olarak ele alınması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gençlik; Ruhsal İyilik; Fiziksel Aktivite; Psikososyal Direnç

ABSTRACT

Adolescence is a multidimensional developmental phase characterized by intensified identity development, social restructuring, emotional volatility, and a search for independence. The rapid

biopsychosocial changes experienced during this period place young people in a vulnerable position in terms of mental health. It is reported that one in seven young people worldwide experiences mental health problems such as depression, anxiety, stress, or low self-esteem. Therefore, supporting the mental well-being of young people requires holistic approaches aimed not only at reducing risk factors but also at increasing protective and empowering factors.

In this context, physical activity stands out as an effective protective factor that strengthens young people's psychosocial resilience and maintains their mental well-being. By regulating serotonin and dopamine levels, physical activity balances the stress response, increases brain plasticity, and enables individuals to develop more adaptive responses to stressors. It also enhances young people's life satisfaction by supporting psychological resources such as self-efficacy, self-confidence, emotion regulation, and social belonging. Psychosocial resilience is defined as an individual's capacity to rebalance and adapt in the face of negative life events such as stress, anxiety, or trauma. Current research reveals that regular physical activity strengthens this resilience both directly and indirectly through self-efficacy, belonging, and social support mechanisms. Group-based physical activity, in particular, strengthens young people's social ties, reduces feelings of loneliness, and improves their social cohesion.

In conclusion, physical activity is not only a behavioral pattern that supports physical health; it is also a holistic psychosocial well-being tool that enhances young people's mental resilience, their capacity to cope with stress, and their overall life satisfaction. Therefore, it is crucial to consider physical activity as a strategic component that strengthens mental resilience in youth policies and community-based health programs.

Keywords: Youth; Mental Well-Being; Physical Activity; Psychosocial Resilience

MÜHENDİSLİK TASARIMINDA MAKİNE ÖĞRENMESİ TABANLI VEKİL MODELLEME YAKLAŞIMLARINA GENEL BİR BAKIŞ AN OVERVIEW OF MACHINE LEARNING-BASED SURROGATE MODELING APPROACHES IN ENGINEERING DESIGN

Nurullah YÜKSEL¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Endüstriyel Tasarım Mühendisliği, Ankara, Türkiye

ÖZET

Vekil (surrogate) modelleme, mühendislik tasarım süreçlerinde yüksek hesaplama maliyeti gerektiren analizlerin (örneğin Sonlu Elemanlar Analizi - FEA) yerine geçebilen veya bu analizleri destekleyebilen güçlü bir veri odaklı yaklaşımdır. Bu yöntem, karmaşık sistemlerin davranışını doğrudan sayısal simülasyonlara başvurmada tahmin etmeyi mümkün kılarak, tasarım optimizasyonu süreçlerini önemli ölçüde hızlandırmaktadır. Bu derleme çalışması, mekanik ve yapısal tasarım alanlarında kullanılan makine öğrenmesi tabanlı vekil modelleme yaklaşımlarını sistematik olarak incelemektedir. Literatürde öne çıkan yöntemler arasında Kriging, Destek Vektör Regresyonu (SVR) ve Yapay Sinir Ağları (YSA) gibi modeller bulunmaktadır. Çalışmada bu yöntemlerin temel prensipleri, uygulama alanları, avantajları ve sınırlılıkları ayrıntılı biçimde tartışılmıştır. Ayrıca, veri miktarının yetersiz olduğu durumlarda model performansının düşmesi, aşırı öğrenme (overfitting) riski, hiperparametre seçiminin hassasiyeti ve belirsizlik analizi gereksinimi gibi önemli zorluklara da değinilmektedir. Bununla birlikte, hibrit fizik bilgisiyle zenginleştirilmiş modeller, transfer öğrenme ve aktif öğrenme gibi yeni yaklaşımlar, vekil modelleme alanında önemli araştırma eğilimleri olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışma, makine öğrenmesi tabanlı vekil modellemeyi mühendislik tasarım optimizasyon süreçleri için kapsamlı bir perspektif sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Makine öğrenmesi, Vekil modelleme, Mühendislik tasarımı, Tasarım optimizasyonu

ABSTRACT

Surrogate modeling is a powerful data-driven approach that can replace or support analyses requiring high computational costs in engineering design processes (e.g., Finite Element Analysis - FEA). This method significantly accelerates design optimization processes by enabling the prediction of complex system behavior without resorting to direct numerical simulations. This review systematically examines machine learning-based surrogate modeling approaches used in mechanical and structural design. Prominent methods in the literature include models such as Kriging, Support Vector Regression (SVR), and Artificial Neural Networks (ANN). The study discusses the basic principles, application areas, advantages, and limitations of these methods in detail. Furthermore, it addresses significant challenges such as decreased model performance when data is insufficient, the risk of overfitting, the sensitivity of hyperparameter selection, and the need for uncertainty analysis. However, new approaches such as

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

hybrid physics-informed models, transfer learning, and active learning are considered important research trends in the field of surrogate modeling. This study provides a comprehensive perspective on machine learning-based proxy modeling for engineering design optimization processes.

Keywords: Machine Learning, Surrogate modeling, Engineering design, Design optimization

YENİ MEDYA VE ROBOT MUHABİR AI NUNTİUM'UN YAPTIĞI HABERLERİN GAZETECİLİĞİN TEMEL İLKELERİNE UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ AN EXAMINATION OF THE COMPLIANCE OF NEWS PRODUCED BY THE ROBOT JOURNALIST AI NUNTİUM WITHIN THE CONTEXT OF NEW MEDIA WITH THE FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF JOURNALISM

Zeynep KAYA¹

¹Ankara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik, Ankara, Türkiye.

Murat ÇINAR²

² Öğr.Gör.Dr., Ankara Üniversitesi, Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Ankara, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2293-706X>

ÖZET

Bu çalışma, yeni medya bağlamında yapay zekâ temelli robot muhabir AI Nuntium tarafından üretilen haberlerin, gazeteciliğin temel ilkelerine uygunluğunu incelemektedir. Araştırmanın amacı, yapay zekânın medya üretim süreçlerinin sonucu olarak ortaya çıkan algoritmik gazeteciliğin, doğruluk, yenilik, önemlilik, anlaşılabilirlik, tarafsızlık ve sonuç gibi geleneksel habercilik ilkeleriyle ne ölçüde örtüştüğünü ortaya koymaktır. Çalışmada nitel betimsel durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. AI Nuntium'un 3 Kasım 2023 – 18 Şubat 2025 tarihleri arasında NewsLabTurkey platformunda yayımladığı 20 haber incelenmiştir.

Araştırma bulgularına göre, AI Nuntium'un haberleri özellikle anlaşılabilirlik, tarafsızlık ve yakınlık ilkeleri açısından yüksek düzeyde uygunluk göstermektedir. Haberler açık, sade ve erişilebilir bir dille hazırlanmıştır. Ayrıca tarafsızlık ve doğruluk ilkesine büyük ölçüde bağlı kalınmıştır. Ancak algoritmik yapı gereği haberlerde nedensellik, bağlamsal derinlik ve duygusal boyut eksikliği dikkat çekmektedir. Bu durum, yapay zekânın bilgilendirici ve rehber niteliğinde içerikler üretmede etkili olduğunu, ancak yorumlayıcı ve araştırmacı gazetecilikte insan faktörünün hâlâ vazgeçilmez olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, robot gazeteciliği medya ekosisteminde dönüştürücü ancak tamamlayıcı bir güç olarak öne çıkmaktadır. Yapay zekâ, haber üretiminde hız ve verimlilik sağlarken, aynı zamanda yanlış bilgi üretimi ve eleştirel düşünme eksikliği gibi sınırlılıklar, insan denetiminin gerekliliğini sürdürmektedir. Yeni medyanın gelişimiyle birlikte, algoritmik doğruluk ile insani duyarlılığı birleştiren hibrit gazetecilik modeli, geleceğin en sürdürülebilir yaklaşımı olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Robot Gazetecilik, AI Nuntium, Yeni Medya, Gazetecilik İlkeleri

ABSTRACT

This study examines the compliance of news produced by the artificial intelligence-based robot journalist AI Nuntium with the fundamental principles of journalism within the context of new media. The aim of the research is to determine to what extent algorithmic journalism, which has emerged as a result of the integration of artificial intelligence into media production processes, aligns with traditional journalistic principles such as accuracy, novelty, significance, clarity, impartiality, and causality. The study employs a qualitative descriptive case study method. Twenty news articles published by AI Nuntium on the NewsLabTurkey platform between November 3, 2023, and February 18, 2025, were analyzed.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

According to the findings, AI Nuntium's news content shows a high level of compliance particularly with the principles of clarity, impartiality, and proximity. The news texts are written in a clear, simple, and accessible language and largely adhere to the principles of impartiality and accuracy. However, due to its algorithmic structure, the news content lacks causality, contextual depth, and emotional dimension. This indicates that while artificial intelligence is effective in producing informative and instructive content, the human factor remains indispensable in interpretive and investigative journalism.

In conclusion, robot journalism emerges as a transformative yet complementary force within the media ecosystem. Although artificial intelligence enhances speed and efficiency in news production, its limitations—such as the potential for misinformation and the absence of critical reasoning—highlight the continuing necessity of human oversight. As new media evolves, a hybrid journalism model that combines algorithmic accuracy with human sensitivity appears to be the most sustainable approach for the future.

Keywords: Artificial Intelligence, Robot Journalism, AI Nuntium, New Media, Journalistic Principles

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENFLASYON VE DIŞ TİCARET AÇIĞI İLİŞKİSİNE BİR BAKIŞ: TÜRKİYE EKONOMİSİ (2015–2024)

Selim TAŞAR

*Y.L. Öğrenci, Selçuk Üniversitesi, SBE, İktisat Ana Bilimdalı,
Konya, Türkiye.*

ORCID ID: 0009-0002-4909-3263

Mehmet ALAGÖZ

Prof. Dr., Selçuk Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, Konya, Türkiye.

ORCID ID: 0000-0001-9961-4616

ÖZET

Türkiye ekonomisi, 2015-2024 yılları arasında küresel ve yerel faktörlerin etkisi altında önemli makroekonomik zorluklarla karşı karşıya kalmıştır. Bu dönemde, enflasyon oranlarının yüksek seviyelere ulaşması ve dış ticaret açığının kronik bir sorun haline gelmesi, ekonominin sürdürülebilir büyümesini tehdit eden başlıca unsurlar arasında yer almasına neden olmuştur. Enflasyon, genel fiyat düzeyindeki sürekli artış olarak tanımlanır ve iç talepteki aşırı büyüme, üretim maliyetlerindeki yükseliş, döviz kuru dalgalanmaları ve yapısal nedenler gibi faktörlerden kaynaklanır. Öte yandan dış ticaret açığı, bir ülkenin ithalat mal hacminin mal ihracatını aşması sonucu ortaya çıkar ve genellikle arz yetersizliği, üretim yapısındaki ithal girdi bağımlılığı, enerji ve ara malı ithalatı gibi yapısal sorunlarla ilişkilendirilir. Bu iki makroekonomik gösterge arasındaki ilişki, Türkiye gibi gelişmekte olan ekonomilerde özellikle karmaşık bir yapıdadır. Yüksek enflasyon, üretim maliyetlerini artırarak yerli firmaların uluslararası rekabet gücünü zayıflatırken; dış ticaret açığı, döviz talebini artırarak kur baskısı yaratır ve bu da enflasyonu daha da körükler. Bu kısır döngü, ekonomik istikrarı bozan bir mekanizma olarak işlev görür.

Çalışma, Türkiye ekonomisinde 2015–2024 yılları arasında enflasyon ile dış ticaret açığı arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Ticaret Bakanlığı verilerine dayalı olarak hazırlanan analizde, bu dönemde yaşanan fiyat istikrarsızlığının dış ticaret dengesi üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkileri değerlendirilmiştir. Bu çalışma, 2015-2024 dönemini kapsayarak, yalnızca betimsel bir analiz sunmakla kalmayıp ekonomik politika açısından uygulanabilir öneriler geliştirerek, enflasyonun seyri ile dış ticaret açığının yıllık gelişimini incelemekte ve iki değişken arasındaki nedensel bağlantıları analiz etmektedir. Bu bağlamda, enflasyon artışları dış ticaret açığını nasıl etkiler? Bu ilişki, hangi dönemlerde daha belirgindir? Ve fiyat istikrarı için hangi bütünsel politikalar gereklidir? gibi sorulara yanıt aramaktadır. Çalışma, teorik çerçeve, veri analizi ve politika önerileriyle desteklenerek, ekonomik karar alıcılara çıkarımlar sunmayı amaçlamaktadır. Çalışma sonucunda enflasyonun yüksek seyrettiği yıllarda dış ticaret açığının da belirgin bir şekilde arttığını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, Türkiye ekonomisinde fiyat istikrarının yalnızca parasal politikalarla değil aynı zamanda reel sektör yani sanayi ve ticaret politikalarıyla bütünsel bir yaklaşımla desteklenmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Dış Ticaret Açığı, Türkiye Ekonomisi

ABSTRACT

The Turkish economy has faced significant macroeconomic challenges under the influence of global and local factors between 2015 and 2024. During this period, high inflation rates and the chronic nature of the trade deficit have emerged as the primary factors threatening the sustainable growth of the economy. Inflation is defined as a persistent increase in the general price level and arises from factors such as excessive growth in domestic demand, rising production costs, exchange rate fluctuations, and structural causes. On the other hand, the trade deficit occurs when a country's volume of imported goods exceeds its exports and is typically associated with structural issues such as supply shortages, import dependency in the production structure, and imports of energy and intermediate goods. The relationship between these two macroeconomic indicators is particularly complex in developing economies like Türkiye. High inflation weakens the international competitiveness of domestic firms by increasing production costs, while the trade deficit creates exchange rate pressure by increasing foreign currency demand, which in turn further fuels inflation. This vicious cycle functions as a mechanism that disrupts economic stability. The study examines the relationship between inflation and the trade deficit in the Turkish economy between 2015 and 2024. Based on data from the Turkish Statistical Institute (TÜİK), the Central Bank of the Republic of Türkiye (TCMB), and the Ministry of Trade, the analysis evaluates the direct and indirect effects of price instability experienced during this period on the trade balance. Covering the 2015–2024 period, this study not only provides a descriptive analysis but also develops actionable policy recommendations by examining the annual evolution of inflation and the trade deficit and analyzing the causal links between the two variables. In this context, it seeks answers to questions such as: How do inflation increases affect the trade deficit? In which periods is this relationship more pronounced? And what integrated policies are required for price stability? Supported by a theoretical framework, data analysis, and policy recommendations, the study aims to offer insights to economic decision-makers. The findings reveal that in years when inflation remained high, the trade deficit also increased significantly. These results indicate that price stability in the Turkish economy should be supported not only through monetary policies but also through an integrated approach involving real sector policies, namely industrial and trade policies.

Keywords: Inflation, Foreign Trade Deficit, Turkish Economy.

PANI/Mn OKSİT ELEKTRODUNUN ELEKTROKİMYASAL ANALİZİ ELECTROCHEMICAL ANALYSIS of PANI/Mn OXIDE ELECTRODE

Dilek VATANSEVER¹

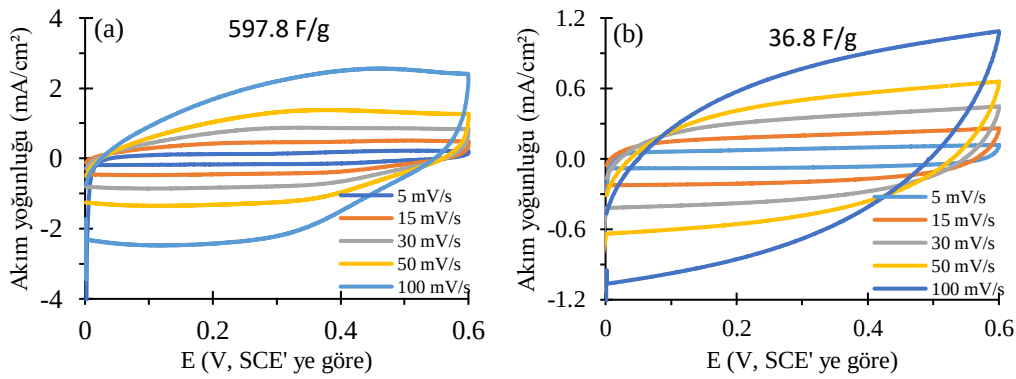
¹Doktor, Bursa Uludağ Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Fizik, Bursa, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4983-3129>

ÖZET

0.1 M anilin monomeri ve 0.5 M H₂SO₄ kullanılarak üretilen çözeltiden PGE/PANI elektrotlar oluşturuldu. Ardından 0.2 M MnSO₄ çözeltisinden elektrodpozisyon yöntemiyle 14 mC/cm² yük yoğunluğunda PGE/PANI-Mn Oksit elektrotları üretildi. Elektrokimyasal karakterizasyon ve kapasitif davranış analizi için H₂SO₄, bitkisel biyopolimer (KCl/NaCl-aloe vera ve KCl/NaCl-ayva çekirdeği) ve hayvansal biyopolimer (KCl/NaCl-yumurta beyazı ve KCl/NaCl-kemik suyu) elektrolitleri üretildi. PGE/PANI-Mn Oksit elektrotlarının kapasitans davranışı bu elektrolitler içinde döngüsel voltametri (CV) ile 0-0.6 V aralığında incelendi. Bu CV eğrilerinden (Şekil 1) elektrot ve süperkapasitör cihaz için spesifik kapasitans değerleri hesaplandı ve en yüksek değerler grafik üzerine yazıldı. En yüksek spesifik kapasitans değeri, KCl-ayva çekirdeği içinde alınan PGE/PANI-Mn Oksit elektrot için 5 mV/s tarama hızında 597.8 F/g olarak bulundu (Şekil 1.(a)). Çözelti ve elektrot arasındaki ilişki elektrokimyasal empedans spektrometresi (EIS) ile araştırıldı. Bu elektrodun farklı tuzlar ile üretilen jel elektrolitlerde, Bode eğrisinde belirlenen maksimum faz açısının kapasitif davranışa yaklaştığı görüldü. Ayrıca PGE/PANI-Mn Oksit elektrodun taramalı elektron mikroskopu (SEM) ile morfolojik yapısı araştırıldı. Bununla beraber enerji dağılımlı X-ışını spektrometresi (EDX) ile kimyasal içeriği belirlendi. İncelemelerin sonuçlarına göre PGE/PANI-Mn Oksit elektrodunun süperkapasitör cihaz yapımında farklı elektrolitler ile kullanıma uygun olduğu anlaşıldı. PANI-Mn Oksit // KCl-ayva çekirdeği // PANI-Mn Oksit ve PANI-Mn Oksit // NaCl-kemik suyu // PANI-Mn Oksit süperkapasitör cihazları üretildi.

Anahtar Kelimeler: PANI, Mangan Oksit, Süperkapasitör, Dönüşümlü voltammetre, Kapasitans



Şekil 1. PANI-Mn Oksit elektrodun (a) ve PANI-Mn Oksit // KCl-ayva çekirdeği // PANI-Mn Oksit süperkapasitör cihazın (b) CV eğrileri

ABSTRACT

PGE/PANI electrodes were prepared from the solution produced using 0.1 M aniline monomer and 0.5 M H₂SO₄. Subsequently, PGE/PANI-Mn Oxide electrodes were produced with a charge density of 14 mC/cm² by electrodeposition from a 0.2 M MnSO₄ solution. For electrochemical characterization and capacitive behavior analysis, H₂SO₄, plant biopolymer (KCl/NaCl-aloe vera and KCl/NaCl-quince seed), and animal biopolymer (KCl/NaCl-egg white and KCl/NaCl-bone broth) electrolytes were used. The capacitance behavior of the PGE/PANI-Mn Oxide electrodes was investigated in these electrolytes by cyclic voltammetry (CV) in the 0-0.6 V range. Specific capacitance values for the electrode and supercapacitor device were calculated from these CV curves (Figure 1), and the highest values were plotted on the graph. The highest specific capacitance value was found as 597.8 F/g at a scan rate of 5 mV/s for the PGE/PANI-Mn Oxide electrode taken in KCl-quince seed (Figure 1.(a)). The relationship between the solution and the electrode was investigated by electrochemical impedance spectrometry (EIS). It was observed that the maximum phase angle determined in the Bode plot of this electrode in gel electrolytes produced with different salts approached the capacitive behavior. In addition, the morphological structure of the PGE/PANI-Mn Oxide electrode was investigated by scanning electron microscope (SEM). In addition, its chemical content was determined by energy dispersive X-ray spectrometry (EDX). According to the results of the investigations, it was understood that the PGE/PANI-Mn Oxide electrode is suitable for use with different electrolytes in the fabrication of supercapacitor devices. PANI-Mn Oxide // KCl-quince seed // PANI-Mn Oxide and PANI-Mn Oxide // NaCl-bone broth // PANI-Mn Oxide supercapacitor devices were produced.

Keywords: PANI, Manganese Oxide, Supercapacitor, Cyclic voltammeter, Capacitance

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KARABAĞ'DA KAPSAYICI REHABİLİTASYON MERKEZİNİN KURULMASI: OLANAKLAR VE SORUNLAR

Ayten MEMMEDOVA Emil

Bakü Mühendislik Üniversitesi, Mimarlık ve inşaat, Şehircilik, Bakü, Azerbaycan ORCID: 0009-0009-7186-9882

ÖZET

Karabağ'ın çatışma sonrası rehabilitasyon aşamasında kapsayıcı bir rehabilitasyon merkezinin kurulması, halkın yalnız fiziksel değil, aynı zamanda psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak açısından hayati önem taşımaktadır. Karabağ'ın bu yeni döneminde böyle merkezler sadece tıbbi hizmet sunmakla kalmayıp, aynı zamanda eşitlik, sosyal adalet ve birlikte yaşamın yeniden inşası için bir platform rolü oynamaktadır. Bu makale, Karabağ'da kapsayıcı rehabilitasyon merkezi konseptini modern rehabilitasyon yaklaşımları, evrensel tasarım prensipleri ve sosyo-ekonomik entegrasyon bağlamında incelemektedir. Uluslararası deneyim ve teorik temellerle Azerbaycan'ın ulusal stratejilerini karşılaştırarak, böyle bir projenin hem sosyal sermaye hem de bireysel düzeyde insanların yaşam kalitesini artırma potansiyelini vurgular.

Aynı zamanda, makale bu merkezlerin kurulmasının önündeki başlıca zorlukları – altyapı eksiklikleri, nitelikli personel sorunlarının çözümü ve toplumsal farkındalığın artırılması gibi konuları aydınlatıyor. Merkezin kurulması, bölgede yeni bir başlangıç noktası olarak değerlendirilebilir; çünkü burada insanlar sadece iyileşmek için değil, aynı zamanda birbirlerini anlamak, yeni umutlar kurmak ve sosyal ilişkilerini yeniden tesis etmek için bir araya gelecekler. Bu bağlamda Karabağ'da kapsayıcı bir rehabilitasyon merkezinin kurulması hem yerel topluluklar hem de uluslararası ortaklar için bir model ve ilham kaynağı olabilir. Gelecekte bu merkezlerin genişletilmesi ve faaliyet mekanizmalarının geliştirilmesi konusunda ek araştırmalar yapılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: kapsayıcı rehabilitasyon, Karabağ, evrensel tasarım, çatışma sonrası yeniden inşa, sosyal entegrasyon

ABSTRACT

The establishment of an inclusive Rehabilitation Center in Karabakh at the stage of post-conflict recovery is of vital importance in terms of meeting not only physical, but also psychological and social needs of the population. In this new era of Karabakh, such centers serve not only as a medical service, but also as a platform for equality, social justice and the reconstruction of coexistence. This article considers the concept of the inclusive Rehabilitation Center in Karabakh in the context of modern rehabilitation approaches, universal design principles and socio-economic integration. Comparing the national strategies of Azerbaijan with international experience and theoretical foundations, he emphasizes the potential of such a project to improve the quality of life of people both at the level of social capital and at the individual level.

At the same time, the article highlights the main challenges facing the creation of these centers – infrastructure shortages, solving the problem of qualified personnel and raising public awareness. The establishment of the center can be seen as a new starting point in the region; because here people will come together not only to recover, but also to understand each other, build new hopes and restore social ties. In this regard, the establishment of an inclusive Rehabilitation Center in Karabakh can serve as a model and inspiration for both local communities and international partners. In the future, it is necessary

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

to conduct additional research in the field of expanding these centers and improving the mechanisms of their functioning.

Keywords: inclusive rehabilitation, Karabakh, universal design, post-conflict recovery, social integration

KARABAĞ'DA TARİHİ ESERLERİN GELİŞİMİ İÇİN KAPSAYICI MODEL: KARGABAZAR KERVANSARAY ÖRNEĞİ

Ayten MEMMEDOVA Emil

Bakü Mühendislik Üniversitesi, Mimarlık ve inşaat, Şehircilik, Bakü, Azerbaycan ORCID: 0009-0009-7186-9882

ÖZET

Karabağ bölgesi yüzyıllar boyunca Doğu ile Batı arasında bir köprü rolü oynamış, zengin tarihi, kültürel ve mimari mirasıyla öne çıkmıştır. İşgalden kurtarılmış bölgelerde yürütülen yeniden yapılanma süreci sadece altyapının yeniden inşası ile sınırlı kalmamalı, tarihi eserlerin modern fonksiyonel alanlarla entegrasyonunu da kapsamalıdır. Bu bakımdan Karğabazar kervansarayı ve çevresinde bulunan kahriz ve cami sadece mimari eserler olarak değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel gelişimin dayanak noktaları olarak görülmelidir. Makalenin temel amacı, bu tarihi kompleksin restorasyonunun yanı sıra, onu modern kapsayıcı yaklaşımlar temelinde toplumsal hayata geri kazandırmayı önermektir. Önerilen konsept çerçevesinde Karğabazar kervansarayını sadece mimari miras olarak korunmakla kalmıyor, aynı zamanda fiziksel engelli çocukların el işlerinin sergilendiği bir galeri işlevi de görüyor. Bu yaklaşım bir yandan çocukların yaratıcı potansiyelini geliştirmeye olanak tanırken, diğer yandan ise tarihi eserlerin modern dönemde yaşayan bir kültür merkezine dönüştürülmesini sağlıyor. Bölgede kurulacak kapsayıcı rehabilitasyon merkezi ise çocukların hem sosyal adaptasyonuna hem de rehabilitasyon sürecine destek vererek, onların turizm ve kültürel etkinliklere doğrudan katılmalarına olanak tanıyacak. Böylece, eserlerin restorasyonu yalnızca geçmişin hatırası olarak değil, aynı zamanda geleceğin sosyal ve kültürel entegrasyonunu sağlayan dinamik merkezler olarak tasarlanıyor. Makalede ayrıca işgal sonrası dönemde Karabağ'da turizmin gelişimi için tarihi eserlerin rolü, sosyal kapsayıcılığın bölgesel gelişimle ilişkisi ve kültürel mirasın korunmasının sürdürülebilirlik açısından önemi tartışılıyor. Karğabazar kompleksi örneğinde sunulan model, kültürel mirasın restorasyonu ile sosyal rehabilitasyonun birleştirilmesini göstererek, hem yerel topluluklar hem de gelecek nesiller için önemli bir örnek oluşturuyor. Bu yaklaşım kültürel mirasın yalnızca korunması değil, aynı zamanda toplumun farklı kesimlerinin katmanlarının ona erişim imkanlarının artırılması ile bölgesel rehabilitasyon sürecinin bir parçası haline getirilmesi gerekliliğini vurgular. Ayrıca, projenin gerçekleştirilmesi bölgedeki hem sosyal dayanışmayı hem de duygusal bağların güçlenmesini destekleyebilir. Çünkü bu girişim sadece fiziksel engelli çocukların rehabilitasyonuna destek olmakla yetinmeyecek, aynı zamanda onların yaratıcı ürünlerini kamuoyuna sunarak toplumun kapsayıcılık değerlerini günlük hayatın bir parçası haline getirecektir. Bu da Karabağ'ın kurtarılmış topraklarında sadece taş ve duvarların değil, aynı zamanda umudun, manevi değerlerin ve gelecek nesillerin dünya görüşünün yeniden inşasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Karabağ, Karğabazar, kervansaray, kapsayıcı kalkınma, rehabilitasyon, kültürel miras

ABSTRACT

The Karabakh region has historically served as a bridge between East and West, distinguished by its rich historical, cultural, and architectural heritage. The reconstruction process in territories liberated from occupation should not be limited solely to infrastructure restoration but must also encompass the integration of historical monuments into functional contemporary spaces. In this context, the Qarğabazar caravanserai and its surrounding kahriz and mosque should be regarded not only as architectural

monuments but also as focal points for social and cultural development. The main objective of this article is to propose the reintegration of this historical complex into public life based on contemporary inclusive approaches, alongside its restoration.

Within the proposed conceptual framework, the Qarğabazar caravanserai is preserved not only as a heritage structure but also functions as a gallery showcasing the artworks of children with physical disabilities. This approach, on one hand, fosters the creative potential of children and, on the other, transforms the historical monument into a living cultural center in the modern era. The establishment of an inclusive rehabilitation center in the vicinity further supports children's social adaptation and rehabilitation processes, allowing them to actively participate in tourism and cultural activities. Consequently, the restoration of these monuments is envisioned not merely as the preservation of the past but as the creation of dynamic centers that facilitate future social and cultural integration.

The article also discusses the role of historical monuments in promoting tourism in post-conflict Karabakh, the relationship between social inclusivity and regional development, and the importance of cultural heritage preservation from the perspective of sustainability. The model presented through the Qarğabazar complex demonstrates the integration of cultural heritage restoration with social rehabilitation, offering a significant example for both local communities and future generations. This approach emphasizes that cultural heritage should not only be preserved but also made accessible to diverse social groups, thereby becoming an integral part of regional rehabilitation efforts.

Furthermore, the implementation of the project can foster social cohesion and strengthen emotional bonds within the region. This initiative will not only support the rehabilitation of children with physical disabilities but will also present their creative works to the public, integrating inclusivity into everyday life. In doing so, it contributes to the restoration of hope, moral values, and the worldview of future generations in the liberated lands of Karabakh, demonstrating that reconstruction encompasses not only stone and walls but also the revitalization of human spirit and cultural identity.

Keywords: Karabakh, Qarğabazar, caravanserai, inclusive development, rehabilitation, cultural heritage

TİP 1 DİYABETTE YAĞ VE PROTEİN SAYIMI FAT AND PROTEIN COUNT IN TYPE 1 DIABETES

Kübra ATAKUL¹

¹Dyt, Ege Üniversitesi, Kronik Hastalıklar AD, Diyabet Destek Yüksek Lisans Programı, İzmir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-2996-2018>

Reci MESERİ²

² Doç. Dr, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2482-3066>

ÖZET

Karbonhidrat sayımı (Carbohydrate Counting- CC), tip 1 diyabetli hastalarda glisemik kontrolü sağlamak için en etkili stratejilerden biridir. Uzun vadeli komplikasyonların kan şekeri kontrolüyle ilişkili olduğu bilinmektedir. Yemek sonrası (postprandiyal) hiperglisemi, tip 1 diyabetli kişiler için bir sorun olmaya devam etmekte olup, doğru karbonhidrat sayımına rağmen ortaya çıkmaktadır. Bu durum tedavi hedeflerine ulaşılmasını engelleyen başlıca nedenlerden biridir. Yemekten sonra glisemik dalgalanmaların nasıl yönetileceğine dair bilgiler nispeten sınırlıdır. İnsülin bolusunun zamanlamasının önemli olduğu iyi bilinmektedir ancak yüksek yağlı veya yüksek proteinli yemekler tüketildiğinde, optimal postprandiyal glisemiye ulaşmak hala zordur. Karbonhidratın etkisine ek olarak, besinlerin yağ ve protein içeriğinin de kan şekeri seviyelerini etkilediğine dair kanıtlar artmaktadır. Çalışmalar, karbonhidrat içeren besinlerin hızlı ve kısa bir sürede glikoz yükselmesine neden olduğunu, protein ve yağ tüketiminin ise glikoz seviyelerinde daha yavaş ancak uzun süreli bir artışa yol açtığını göstermektedir. İnsülin yalnızca karbonhidrat içeriğine göre verildiğinde, yüksek yağlı ve yüksek proteinli öğünlerden sonra postprandiyal kan şekeri seviyeleri birkaç saat boyunca yüksek kalabilir. Amerikan Diyabet Derneği, yüksek yağlı ve yüksek proteinli öğünler tüketen tip 1 diyabetli bireylerin postprandiyal glikoz kontrolünü iyileştirmek için bolus insülin doz ayarlamalarını yapmalarını önermektedir. Çalışmalar, insülin dozunun artırılmasının ve insülinin en az 2 saat boyunca kombinasyon bolusu kullanılarak verilmesinin yüksek yağlı ve yüksek proteinli öğünlerde glisemik kontrolü iyileştirdiğini ortaya koymaktadır. Tip 1 diyabetli bireylerde, glisemik kontrolün sağlanması ve diyabetik komplikasyonların önlenmesi açısından karbonhidrat dışındaki makro besin öğelerinin de dikkate alınması gerekmektedir. Bu derlemenin amacı postprandiyal insülin dozunun hesaplanmasında karbonhidrat sayımına ek olarak yağ ve protein sayımının da kan glukoz profiline olan etkileri araştırmaktır.

Anahtar Kelimeler: Tip 1 Diyabet, Yağ- Protein Sayımı, Hiperglisemi

ABSTRACT

Carbohydrate counting (CC) is one of the most effective strategies for achieving glycemic control in patients with type 1 diabetes. Long-term complications are known to be associated with poor blood sugar control. Postprandial hyperglycemia continues to be a problem for people with type 1 diabetes and occurs despite accurate carbohydrate counting. This is a major hindrance to achieving treatment goals. Information on how to manage postprandial glycemic excursions is relatively limited. The importance of insulin bolus timing is well established, but achieving optimal postprandial glycemia

remains challenging when consuming high-fat or high-protein meals. In addition to the effects of carbohydrates, there is growing evidence that the fat and protein content of foods also influence blood sugar levels. Studies show that carbohydrate-containing foods cause a rapid and short-term rise in glucose levels, while protein and fat consumption lead to a slower but longer-lasting increase in glucose levels. When insulin is administered based solely on carbohydrate content, postprandial blood sugar levels can remain elevated for several hours after high-fat and high-protein meals. The American Diabetes Association recommends that individuals with type 1 diabetes who consume high-fat and high-protein meals adjust their bolus insulin dose to improve postprandial glucose control. Studies show that increasing the insulin dose and administering insulin using a combination bolus over at least 2 hours improves glycemic control during high-fat and high-protein meals. In individuals with type 1 diabetes, macronutrients other than carbohydrates should be considered to maintain glycemic control and prevent diabetic complications. The purpose of this review is to investigate the effects of fat and protein counting, in addition to carbohydrate counting, on blood glucose profiles when calculating postprandial insulin doses.

Keywords: Type 1 Diabetes, Fat-Protein Counting, Hyperglycemia

BİR İŞLETMEDE KARBON AYAK İZİNİN HESAPLANMASI VE AZALTIM SENARYOLARI

CALCULATION AND REDUCTION SCENARIOS OF CARBON FOOTPRINT IN A BUSINESS

Merve KARATAŞ 1

¹Mühendis, İskenderun Teknik Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Endüstri Mühendisliği, Hatay, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1250-6589>

Abdulla SAKALLI²

² Prof. Dr., İskenderun Teknik Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Endüstri Mühendisliği, Hatay, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2488-7318>

Serbay DÖNMEZ 3

³Kimyager, İskenderun Teknik Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği, Hatay, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-6537-038X>

ÖZET

Bu çalışma, kauçuk üretim sektöründe faaliyet gösteren ve hem filtre sektörüne sızdırmazlık contası hem de otomotiv sektörüne titreşim sönümleyici takozlar üreten bir işletmenin kurumsal karbon ayak izinin hesaplanması ve azaltım stratejilerinin geliştirilmesi amacıyla yürütülmektedir. Günümüzde sanayi kuruluşlarının çevresel etkilerinin belirlenmesi ve sera gazı emisyonlarının etkin biçimde yönetilmesi, sürdürülebilir üretim anlayışının temel bileşenlerinden biri haline gelmiştir. Bu doğrultuda çalışmada, işletmenin sera gazı envanteri **ISO 14064-1:2018** standardı esas alınarak oluşturulmakta; doğrudan (Kapsam 1) ve dolaylı (Kapsam 2 ve 3) tüm emisyon kaynakları kapsam dâhilinde değerlendirilmektedir.

Veri toplama süreci kapsamında üretim süreçlerinde kullanılan enerji ve yakıt tüketimi, hammaddeler, lojistik faaliyetleri, atık yönetimi ve yardımcı prosesler gibi alanlara ait veriler toplanmış; bu verilerin değerlendirilmesi için **Excel tabanlı bir hesaplama altyapısı** tasarlanmıştır. Sistem, uygun emisyon faktörleri kullanılarak her bir faaliyet alanına ait sera gazı miktarlarını hesaplamakta ve toplam kurumsal karbon ayak izini belirlemeye olanak sağlamaktadır.

Çalışmanın ilerleyen aşamalarında elde edilecek sonuçlar doğrultusunda, karbon emisyonu yüksek çıkan süreçler analiz edilecek ve bu alanlar için **azaltım önerileri** geliştirilecektir. Bu öneriler enerji verimliliği artırımı, yenilenebilir enerji kullanımı, proses optimizasyonu ve atık geri kazanımı gibi uygulamaları içermektedir. Henüz analiz aşaması tamamlanmamış olmakla birlikte, bu çalışma sanayi işletmelerinde karbon yönetiminin sistematik bir yaklaşımla nasıl gerçekleştirilebileceğine dair örnek bir model sunmayı hedeflemektedir. Elde edilecek sonuçların hem kauçuk sektöründe sürdürülebilir üretim bilincinin gelişmesine hem de kurumsal çevresel performansın artırılmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Karbon ayak izi, ISO 14064, sera gazı envanteri, kauçuk sektörü, sürdürülebilirlik, emisyon azaltımı

ABSTRACT

This study focuses on calculating and developing reduction strategies for the corporate carbon footprint of a rubber manufacturing company that produces sealing gaskets for the filter industry and vibration damping mounts for the automotive sector. Today, assessing and managing the environmental impacts of industrial operations have become essential components of sustainable production practices. Accordingly, the company's greenhouse gas (GHG) inventory is being prepared in compliance with **ISO 14064-1:2018**, covering all direct (Scope 1) and indirect (Scope 2 and 3) emission sources.

During the data collection phase, information related to energy and fuel consumption, raw materials, logistics operations, waste management, and auxiliary processes has been gathered. An **Excel-based calculation framework** has been developed to evaluate these data using appropriate emission factors to determine total GHG emissions at the corporate level.

In the following stages, based on the emission results, processes with high carbon intensity will be analyzed, and **reduction proposals** will be developed. These proposals include actions such as improving energy efficiency, increasing the use of renewable energy, optimizing production processes, and enhancing waste recovery. Although the analytical phase of the study is still in progress, it aims to present a systematic model for implementing corporate-level GHG management in industrial enterprises. The outcomes are expected to contribute to improving environmental performance and promoting sustainable production awareness in the rubber industry.

Keywords: Carbon footprint, ISO 14064, greenhouse gas inventory, rubber industry, sustainability, emission reduction

LiNaTe BİLEŞİĞİNİN MEKANİK, TİTREŞİMSSEL VE TERMODİNAMİK ÖZELLİKLERİNİN DFT KULLANILARAK TEORİK OLARAK İNCELENMESİ THEORETICAL INVESTIGATION OF THE MECHANICAL, VIBRATIONAL, AND THERMODYNAMIC PROPERTIES OF LiNaTe COMPOUND USING DFT

Prof. Dr. İlknur KARS DURUKAN

Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, Fizik Bölümü,

Teknikokullar, Ankara.

ORCID NO: 0000-0001-5697-0530

Prof. Dr. Yasemin ÖZTEKİN ÇİFTÇİ

Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, Fizik Bölümü,

Teknikokullar, Ankara

Teknikokullar, Ankara.

ORCID NO: 0000-0003-1796-0270

ÖZET

Bu çalışmada, LiNaTe bileşiğinin mekanik, titreşimsel ve termodinamik özellikleri Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi (DFT) kullanılarak sistematik olarak incelenmiştir. LiNaTe bileşiği kübik bir yapıda kristalleşir ve hacim modülü, kayma modülü, Young modülü, Pugh oranı, Cauchy basıncı, Poisson oranı, sertlik, erime sıcaklığı ve anizotropi faktörü dahil olmak üzere çeşitli mekanik parametreleri değerlendirmek için elastik sabitleri hesaplanmıştır. Bu parametrelerin analizi, LiNaTe'nin belirgin anizotropik mekanik davranışa sahip, yumuşak, sünek ve kolayca sıkıştırılabilir bir yapı sergilediğini göstermektedir. Titreşimsel özellikler de incelenerek bileşiğin incelenen kristal yapıda dinamik olarak kararlı olduğu doğrulanmıştır. Ayrıca, Debye sıcaklığı, ısı kapasitesi ve termal genleşme katsayısı gibi termodinamik özellikler farklı basınç (0-4 GPa) ve sıcaklık (0-400 K) koşulları altında analiz edilmiştir. Sonuçlar, artan basıncın malzemenin sertliğini artırırken, sıcaklığın termal davranışı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Genel olarak, bu teorik araştırma LiNaTe'nin temel fiziksel özelliklerine ilişkin değerli bilgiler sağlamakta ve gelecekteki teknolojik ve malzeme bilimi uygulamaları için potansiyelinin anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: LiNaTe, DFT, Elastik özellikler, Titreşim analizi, Termodinamik davranış

ABSTRACT

In this study, the mechanical, vibrational, and thermodynamic properties of LiNaTe were systematically investigated using Density Functional Theory (DFT). LiNaTe crystallizes in a cubic structure, and its elastic constants were calculated to evaluate various mechanical parameters, including bulk modulus, shear modulus, Young's modulus, Pugh ratio, Cauchy pressure, Poisson's ratio, hardness, melting temperature, and anisotropy factor. Analysis of these parameters indicates that LiNaTe exhibits a soft, ductile, and easily compressible structure with pronounced anisotropic mechanical behavior. Vibrational properties were also examined, confirming that the compound is dynamically stable in the investigated crystal structure. Furthermore, thermodynamic properties such as Debye temperature, heat capacity, and coefficient of thermal expansion were analyzed under different pressure (0-4 GPa) and temperature (0-400 K) conditions. The results reveal that increasing pressure increases the hardness of the material,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

while temperature has a significant effect on its thermal behavior. Overall, this theoretical investigation provides valuable insights into the fundamental physical properties of LiNaTe and contributes to the understanding of its potential for future technological and materials science applications.

Keywords: LiNaTe, DFT, Elastic properties, Vibrational analysis, Thermodynamic behavior

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LiNaTe BİLEŞİĞİNİN YAPISAL, ELEKTRONİK VE OPTİK ÖZELLİKLERİ: VASP KULLANILARAK YAPILAN TEORİK BİR ÇALIŞMA STRUCTURAL, ELECTRONIC, AND OPTICAL PROPERTIES OF LiNaTe COMPOUND: A THEORETICAL STUDY USING VASP

Prof. Dr. İlknur KARS DURUKAN

Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, Fizik Bölümü,
Teknikokullar, Ankara.

ORCID NO: 0000-0001-5697-0530

Prof. Dr. Yasemin ÖZTEKİN ÇİFTÇİ

Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, Fizik Bölümü,
Teknikokullar, Ankara.

ORCID NO: 0000-0003-1796-0270

ÖZET

Bu çalışmada, LiNaTe'nin yapısal, elektronik ve optik özellikleri, yoğunluk fonksiyonel teorisine (DFT) dayalı Vienna Ab initio Simülasyon Paketi (VASP) kullanılarak teorik olarak incelenmiştir. Örgü sabiti, hacim, hacim modülü, hacim modülünün birinci türevi ve toplam enerji dahil olmak üzere yapısal parametreler, tam geometri optimizasyonundan sonra hesaplanmıştır. Elde edilen yapısal veriler, bileşiğin mekanik olarak kararlı olduğunu ve kübik kristal simetrisine sahip olduğunu göstermektedir. Elektronik bant yapısı ve durum yoğunluğu (DOS) analizleri, LiNaTe'nin Γ noktasında bulunan bir bant aralığına sahip doğrudan bant aralığı yarı iletkeni olduğunu ortaya koymuş ve optoelektronik cihazlarda potansiyel uygulamalar önermektedir. Ayrıca, dielektrik fonksiyonunun gerçek ve sanal kısımları, kırılma indisi, yansıma, soğurma katsayısı, enerji kaybı fonksiyonu ve sönüm katsayısı gibi optik özellikler, foton enerjisinin fonksiyonları olarak hesaplanmıştır. Genel olarak, teorik bulgular LiNaTe'nin temel özelliklerinin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmakta ve benzer üçlü tellür bileşiklerinde gelecekteki deneysel ve teknolojik araştırmalara rehberlik edebilir.

Anahtar Kelimeler: LiNaTe, Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi (DFT), VASP, Yapısal Özellikler, Elektronik Bant Yapısı, Optik Özellikler, Yarı İletken

ABSTRACT

In this study, the structural, electronic, and optical properties of LiNaTe were investigated theoretically using the Vienna Ab initio Simulation Package (VASP) based on density functional theory (DFT). Structural parameters, including lattice constant, volume, bulk modulus, first derivative of bulk modulus, and total energy, were calculated after full geometry optimization. The obtained structural data indicate that the compound is mechanically stable and has cubic crystal symmetry. Electronic band structure and density of states (DOS) analyses revealed that LiNaTe is a direct bandgap semiconductor with a band gap located at the Γ point, suggesting potential applications in optoelectronic devices. Furthermore, optical properties such as the real and imaginary parts of the dielectric function, refractive index, reflectance, absorption coefficient, energy loss function, and extinction coefficient were calculated as functions of photon energy. Overall, the theoretical findings contribute to a better

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

understanding of the fundamental properties of LiNaTe and can guide future experimental and technological research on similar ternary tellurium compounds.

Keywords: LiNaTe, Density Functional Theory (DFT), VASP, Structural Properties, Electronic Band Structure, Optical Properties, Semiconductor

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ARTAN SEZARYEN DOĞUM ORANLARI KARŞISINDA KORUYUCU BİR SAĞLIK DİSİPLİNİ OLARAK ‘EBENİN ROLÜ’

THE ROLE OF MIDWIFERY AS A PREVENTIVE HEALTH DISCIPLINE AGAINST INCREASING CESAREAN SECTION RATES

Emel GÜÇLÜ CİHAN

Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi/ Afşin Sağlık Yüksek Okulu- Kadın Sağlığı Hemşireliği, Kahramanmaraş-Türkiye

Orcid ID:000-000-025-016-591-7

Nurten ÖZÇALKAP

Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Ağrı-Türkiye

Orcid ID:0000-0003-2440-968X

ÖZET

Günümüzde sezaryen doğum oranlarındaki hızlı artış, hem anne hem de bebek sağlığı açısından ciddi bir sorun teşkil etmekte ve sağlık sistemlerinin sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir (World Health Organization [WHO], 2021). Dünya Sağlık Örgütü, sezaryen oranlarının ideal olarak %10-15 arasında olması gerektiğini belirtirken, pek çok ülkede bu oranın çok daha yüksek olduğu gözlemlenmektedir (Betrán et al., 2016). Türkiye gibi ülkelerde sezaryen oranlarının artması, doğum süreçlerinin doğal akışının bozulmasına ve tıbbi müdahalelerin gereğinden fazla kullanılmasına yol açmaktadır (Sağlık Bakanlığı, 2023).

Sezaryenin gereksiz yere uygulanması, anne ve bebek için kısa ve uzun vadeli komplikasyon risklerini artırmakta, aynı zamanda sağlık kaynaklarının verimsiz kullanılmasına neden olmaktadır (Villar et al., 2018). Bu olumsuz tabloyu düzeltmek için koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında ebeler uygulamalarının önemi giderek artmaktadır. Ebelik, gebelik öncesinden başlayarak doğum ve doğum sonrası dönemi kapsayan, kadına bireyselleştirilmiş, sürekli ve bütüncül bakım sunan bir sağlık disiplini olarak ön plana çıkmaktadır (Çalışkan & Yalçın, 2022).

Ebeler, kadınları normal doğum konusunda eğitmek, bilgilendirmek ve psikososyal destek sağlamak suretiyle doğuma dair olumsuz algıların değiştirilmesinde ve sezaryen talebinin azaltılmasında önemli roller üstlenmektedir (Erdoğan & Aydın, 2020). Bu süreçte ebelerin rolü, sadece klinik bakımla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda toplum temelli hizmetlerle sağlık hizmetlerine erişimde eşitliği sağlamakta ve doğumun doğallığını destekleyen yaklaşımların yaygınlaşmasına katkı sağlamaktadır (Yılmaz, Kaya, & Özkan, 2019).

Türkiye’de Sağlık Bakanlığı, artan sezaryen oranlarına karşı “Normal Doğum Eylem Planı” çerçevesinde ebelerin doğum hizmetlerindeki rollerini genişletmiş, doğumhane sorumlusu ebeler ve rehber ebeler gibi yeni görev tanımlarıyla ebe merkezli modelleri desteklemiştir (Sağlık Bakanlığı, 2023). Bu yaklaşım, sağlık politikalarında ebeliğin stratejik konumunu güçlendirmekte, normal doğumun teşvik edilmesine ve sezaryen oranlarının düşürülmesine yönelik sistematik çalışmaların önünü açmaktadır.

Sonuç olarak, ebelerin yetkinliklerinin artırılması, doğum süreçlerinde daha etkin rol almalarının sağlanması ve sağlık politikalarında ebeler uygulamalarına daha fazla alan açılması, hem anne-bebek sağlığının korunması hem de sağlık sistemlerinin sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

(WHO, 2021; Villar et al., 2018). Ebeliğin koruyucu sağlık disiplini olarak doğum hizmetlerindeki rolünün etkinleştirilmesi, sezaryen oranlarının kontrol altına alınmasında ve normal doğumun teşvik edilmesinde kritik bir strateji olarak değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Sezaryen doğum oranları, ebelik, koruyucu sağlık hizmetleri, anne-bebek sağlığı

ABSTRACT

In recent years, the rapid increase in cesarean section rates has become a significant concern for both maternal and infant health as well as the sustainability of healthcare systems worldwide (World Health Organization [WHO], 2021). While the WHO recommends an ideal cesarean rate between 10-15%, many countries, including Turkey, have reported substantially higher rates (Betrán et al., 2016). This trend has disrupted the natural course of childbirth and led to an excessive use of medical interventions (Ministry of Health, 2023).

Unnecessary cesarean deliveries increase both short- and long-term risks for mothers and newborns, and contribute to inefficient utilization of healthcare resources (Villar et al., 2018). To address these challenges, midwifery practice within the scope of preventive health services plays a critical role. Midwifery offers personalized, continuous, and holistic care beginning from the preconception period through childbirth and postpartum (Çalışkan & Yalçın, 2022).

Midwives have a key role in educating and informing women about normal childbirth, as well as providing psychosocial support, thereby positively influencing women's perceptions towards childbirth and reducing the demand for cesarean sections (Erdoğan & Aydın, 2020). Beyond clinical care, midwives actively participate in community-based birth services, promoting equitable access to healthcare and supporting approaches that encourage natural birth (Yılmaz, Kaya, & Özkan, 2019).

In Turkey, the Ministry of Health has implemented the “Normal Birth Action Plan” to combat rising cesarean rates, expanding the responsibilities of midwives and introducing roles such as “guiding midwife” and “delivery room supervisor” to strengthen midwifery-centered models (Ministry of Health, 2023). This strategic approach enhances the position of midwifery within health policies and facilitates systematic efforts to promote normal births and reduce cesarean deliveries.

In conclusion, enhancing the competencies of midwives, enabling them to take more active roles in childbirth services, and integrating midwifery more extensively into health policies are of critical importance for protecting maternal and infant health and ensuring the sustainability of healthcare systems (WHO, 2021; Villar et al., 2018). Empowering midwifery as a preventive health discipline in birth services should be regarded as a pivotal strategy for controlling cesarean rates and encouraging normal birth.

Keywords: Cesarean birth rates, midwifery, preventive health services, maternal and infant health

KAYNAKÇA

Betrán, A. P., Ye, J., Moller, A. B., Zhang, J., Gülmezoglu, A. M., & Torloni, M. R. (2016). The increasing trend in cesarean section rates: Global, regional and national estimates: 1990-2014. *PLoS One*, 11(2), e0148343. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0148343>

Çalışkan, S., & Yalçın, S. (2022). Ebelik uygulamalarının normal doğum oranlarına etkisi. *Journal of Midwifery and Women's Health*, 67(4), 435–442. <https://doi.org/10.1111/jmwh.13372>

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Erdoğan, G., & Aydın, H. (2020). Psikososyal destek ve eğitim yoluyla sezaryen oranlarının azaltılması. *Turkish Journal of Obstetrics and Gynecology*, 17(2), 125–132. <https://doi.org/10.4274/tjod.galenos.2020.10310>

Sağlık Bakanlığı. (2023). Normal doğumun teşviki ve sezaryen oranlarının azaltılması için ebeler hizmetlerinin güçlendirilmesi. <https://www.saglik.gov.tr/normal-dogum>

Villar, J., Betrán, A. P., Gulmezoglu, A. M., Merialdi, M., Wojdyla, D., & Faundes, A. (2018). WHO Statement on Caesarean Section Rates. *BJOG: An International Journal of Obstetrics & Gynaecology*, 123(5), 667–670. <https://doi.org/10.1111/1471-0528.15052>

World Health Organization. (2021). WHO recommendations non-clinical interventions to reduce unnecessary caesarean sections. WHO. <https://www.who.int/publications/i/item/9789241515054>

Yılmaz, A., Kaya, F., & Özkan, S. (2019). Toplum temelli doğum hizmetlerinde ebelerin rolü. *Journal of Public Health*, 27(3), 287–295. <https://doi.org/10.1007/s10389-018-0934-0>

HİPERTANSİYONUN KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ THE EFFECTS OF HYPERTENSION ON WOMEN'S HEALTH

Emel GÜÇLÜ CİHAN

Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi/ Afşin Sağlık Yüksek Okulu- Kadın Sağlığı Hemşireliği, Kahramanmaraş-Türkiye

Orcid ID:000-000-025-016-591-7

Nurten ÖZÇALKAP

Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Ağrı-Türkiye

Orcid ID:0000-0003-2440-968X

ÖZET

Hipertansiyon, kadın sağlığı üzerinde ciddi sonuçlar doğurabilen, yaygın ve kronik bir sağlık sorunudur. Dünya genelinde yaklaşık 1,5 milyar kişiyi etkileyen hipertansiyon, her yıl milyonlarca kişinin ölümüne neden olmakta ve kadınlarda erkeklere kıyasla daha yüksek oranlarda görülmektedir (World Health Organization [WHO], 2021). Kadınlarda hipertansiyonun üreme sağlığı, gebelik süreci ve menopoz döneminde çeşitli riskler oluşturduğu bilinmektedir. Özellikle gebelikte görülen kronik hipertansiyon, gestasyonel hipertansiyon, preeklampsi, eklampsi ve HELLP sendromu gibi komplikasyonlar; maternal ve fetal morbidite ve mortaliteyi artırmaktadır (Magee et al., 2022).

Hipertansiyon, embriyo ve uterin çevre üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle fertilitiyi de etkileyebilmektedir (American College of Obstetricians and Gynecologists [ACOG], 2020). Gebelikte hipertansiyonun erken tanı ve tedavisi, anne ve bebek sağlığı açısından yaşamsal önemdedir. Bu nedenle preeklampsi açısından riskli gebelerin düzenli takibi, uygun tedavi protokollerinin uygulanması ve doğum şeklinin multidisipliner değerlendirmeyle planlanması gerekmektedir (Brown et al., 2018). Doğum sonrası dönemde de hipertansiyonlu kadınların yakın takibi, hem anne sağlığı hem de emzirme açısından önem arz etmektedir.

Menopoz döneminde artan kardiyovasküler riskler ve hormonal değişimlerle birlikte hipertansiyonun yönetimi daha karmaşık hale gelmektedir (Taler et al., 2019). Ayrıca hipertansiyonlu kadınlar için doğum kontrol yöntemleri dikkatle seçilmeli, östrojen içeren kontraseptiflerden kaçınılmalı ve güvenli alternatifler tercih edilmelidir (ACOG, 2020).

Sonuç olarak, hipertansiyonun kadın sağlığı üzerindeki etkilerinin azaltılması; bireysel öz-yönetim becerilerinin artırılması, yaşam tarzı değişikliklerinin teşviki ve sağlık profesyonelleri tarafından sunulan kanıta dayalı bakım ve danışmanlık hizmetleri ile mümkün olabilir (WHO, 2021). Gebelik öncesinden başlayarak tüm yaşam süreci boyunca hipertansiyonun etkin izlenmesi ve yönetimi, kadınların genel sağlık düzeyinin korunmasında kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hipertansiyon, gebelikte hipertansiyon, preeklampsi, kronik hastalık yönetimi

ABSTRACT

Hypertension is a widespread and chronic health condition that can have serious consequences on women's health. Affecting approximately 1,5 billion people worldwide, hypertension causes millions of deaths each year and is observed at higher rates in women compared to men (World Health Organization

[WHO], 2021). In women, hypertension is known to pose various risks during reproductive health, pregnancy, and the menopausal period. In particular, chronic hypertension, gestational hypertension, preeclampsia, eclampsia, and HELLP syndrome during pregnancy significantly increase maternal and fetal morbidity and mortality (Magee et al., 2022).

Hypertension may also affect fertility due to its adverse effects on the embryo and the uterine environment (American College of Obstetricians and Gynecologists [ACOG], 2020). Early diagnosis and treatment of hypertension during pregnancy are vital for both maternal and fetal health. Therefore, pregnant individuals at risk for preeclampsia should be closely monitored, appropriate treatment protocols should be implemented, and the mode of delivery should be planned through a multidisciplinary approach (Brown et al., 2018). In the postpartum period, close monitoring of women with hypertension is important for both maternal health and breastfeeding.

With the increased cardiovascular risks and hormonal changes during menopause, the management of hypertension becomes more complex (Taler et al., 2019). Additionally, contraceptive methods for women with hypertension should be carefully selected; estrogen-containing contraceptives should be avoided, and safer alternatives should be considered (American College of Obstetricians and Gynecologists [ACOG], 2020).

In conclusion, reducing the impact of hypertension on women's health can be achieved through enhanced self-management skills, the promotion of lifestyle modifications, and the provision of evidence-based care and counseling services by healthcare professionals (World Health Organization [WHO], 2021). Effective monitoring and management of hypertension throughout the entire life course—beginning before pregnancy—play a critical role in maintaining overall health and well-being in women.

Keywords: Hypertension, hypertensive disorders in pregnancy, preeclampsia, chronic disease management

KAYNAKÇA

American College of Obstetricians and Gynecologists. (2020). *Hypertension in pregnancy: ACOG practice bulletin, number 222*. <https://www.acog.org>

Brown, M. A., Magee, L. A., Kenny, L. C., Karumanchi, S. A., McCarthy, F. P., Saito, S., Hall, D. R., Warren, C. E., Adoyi, G., & Ishaku, S. (2018). Hypertensive disorders of pregnancy: ISSHP classification, diagnosis, and management recommendations for international practice. *Hypertension*, 72(1), 24–43. <https://doi.org/10.1161/HYPERTENSIONAHA.117.10803>

Magee, L. A., Sharma, S., Nathan, H. L., Adetoro, O. O., Bellad, M. B., Goudar, S. S., ... & von Dadelszen, P. (2022). The incidence and outcomes of hypertension disorders of pregnancy in low- and middle-income countries. *The Lancet Global Health*, 10(3), e394–e404. [https://doi.org/10.1016/S2214-109X\(21\)00534-6](https://doi.org/10.1016/S2214-109X(21)00534-6)

Taler, S. J., Carey, R. M., & Calhoun, D. A. (2019). Resistant hypertension: Detection, evaluation, and management. *Hypertension*, 74(5), 1176–1197. <https://doi.org/10.1161/HYPERTENSIONAHA.119.13673>

World Health Organization. (2021). *Hypertension*. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/hypertension>

PROBİYOTİKLER: BAĞIRSAK DOSTU MİKROORGANİZMALARIN İNSAN SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ ROLÜ VE GÜNCEL UYGULAMA ALANLARI

PROBIOTICS: THE ROLE OF GUT-FRIENDLY MICROORGANISMS ON HUMAN HEALTH AND THEIR CURRENT APPLICATION AREAS

Selin DOĞAN¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Erzurum, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0499-2169>

İrem Nur KAZAN²

²Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Erzurum, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-0031-2617>

ÖZET

Bağırsak mikrobiyotası gerek insan sağlığının korunması gerekse birçok metabolik süreçte rol oynamasıyla vücudumuzun ikinci beyni olarak nitelendirilmektedir. Bağırsak mikrobiyotamızı oluşturan canlılar besin Emilimi, bağışıklık sistemi düzenlenmesi, enfeksiyonlara karşı direnç ve nörolojik fonksiyonlarda belirleyici faktörlerin başında gelmektedir. Disbiyozis durumu başta sindirim sistemi rahatsızlıkları olmak üzere obezite, metabolik sendromlar, nörodejeneratif hastalıklar ve hatta kansere bile neden olabilmektedir. Bu noktada, probiyotikler yeterli miktarda alındığında bağırsak mikrobiyotamızın sağlığını ve dengesini koruyan önemli biyoterapötik ajanlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Günümüzde yaygın olarak kullanılan probiyotikler arasında *Lactobacillus*, *Enterococcus*, *Bacillus coagulans*, *Streptococcus thermophilus* ve *Bifidobacterium* sınıfına ait probiyotik organizmalar gelmektedir. Bu mikroorganizmalar bağırsaklarımızda organik asitler, bakteriyosinler gibi önemli antimikrobiyal bileşiklerin üretilmesini sağlar, bağırsak bariyer bütünlüğünü korur ve patojen mikroorganizmalarla mücadele ederek onların tutunmasını engeller. Ayrıca bağışıklık sistemimizin modülasyonunu destekleyerek yangısal tepkimeleri azaltır, mukozal bağışıklık mekanizmasını uyarır ve T hücrelerini düzenleyerek immün yanıt oluşmasına katkı sağlar. Yapılan güncel çalışmalar, probiyotiklerin sadece gastrointestinal sistemde oluşabilecek enfeksiyonların önlenmesinde değil aynı zamanda antibiyotik kullanımına bağlı oluşabilecek diyare durumunda, İrritabl bağırsak sendromlarında (IBS), laktoz intoleransında, tip 2 diyabette, depresyonda ve hatta çağımızın büyük sorunları arasında yer alan obezitede bile etkili terapötik bir kaynak olduğunu ortaya koymuştur.

Gıda endüstrisinde gerek et ve süt ürünlerinde gerekse fonksiyonel gıda üretiminde probiyotik mikroorganizmaların önemi giderek artmaktadır. Yoğurt, peynir, kefir, ayran, turşu, boza, fermente sebzeler gibi geleneksel ürünlerde doğal olarak bulunan probiyotik organizmalar, teknolojinin gelişmesiyle mikrokapsülleme, nanokapsülleme ve enkapsülasyon teknolojilerinde kullanımıyla daha kararlı ve modern bir üretim şekli kazanmıştır.

Sonuç olarak Probiyotikler sadece sindirim sistemi için değil, aynı zamanda sistematik çok yönlü faydalarıyla gıda biliminin, biyoteknolojinin, modern ve fonksiyonel tıbbın önemli bir parçası olarak kabul edilmektedir. Bu hususta probiyotik suşlar üzerine yapılan araştırma, tanılama, mekanizmasını aydınlatma, metagenomik, biyoinformatik çalışmalar büyük önem taşımaktadır. Mevcut bildiride probiyotik mikroorganizmaların klinik, fizyolojik, teknolojik ve endüstriyel yönleri güncel literatür

çalışmaları ışığında değerlendirilmiş ve insan sağlığının korunmasında üstlendikleri stratejik yollar vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağırsak mikrobiyotası, güncel uygulamalar, probiyotik, sağlık.

ABSTRACT

The gut microbiota is considered our body's second brain, playing a role in both maintaining human health and numerous metabolic processes. The organisms that make up our gut microbiota are key determinants of nutrient absorption, immune system regulation, infection resistance, and neurological function. Dysbiosis can lead to digestive disorders, obesity, metabolic syndromes, neurodegenerative diseases, and even cancer. In this regard, probiotics, when consumed in adequate amounts, represent important biotherapeutic agents that maintain the health and balance of our gut microbiota.

Probiotics commonly used today include organisms belonging to the classes *Lactobacillus*, *Enterococcus*, *Bacillus coagulans*, *Streptococcus thermophilus*, and *Bifidobacterium*. These microorganisms promote the production of important antimicrobial compounds such as organic acids and bacteriocins in our intestines, maintain intestinal barrier integrity, and combat pathogenic microorganisms, preventing their attachment. They also support immune system modulation, reducing inflammatory reactions, stimulating mucosal immune mechanisms, and regulating T cells, contributing to the immune response. Recent studies have demonstrated that probiotics are an effective therapeutic resource not only in preventing infections in the gastrointestinal tract but also in antibiotic-related diarrhea, irritable bowel syndrome (IBS), lactose intolerance, type 2 diabetes, depression, and even obesity, one of the major problems of our time.

The importance of probiotic microorganisms is increasing in the food industry, both in meat and dairy products and in functional food production. Naturally found in traditional products such as yogurt, cheese, kefir, ayran, pickles, boza, and fermented vegetables, probiotic organisms have gained a more stable and modern production method with the use of microencapsulation, nanoencapsulation, and encapsulation technologies.

In conclusion, probiotics are considered an important part of food science, biotechnology, and modern functional medicine, not only for their beneficial effects on the digestive system but also for their multifaceted benefits. In this regard, research on probiotic strains, including diagnostics, mechanistic elucidation, metagenomics, and bioinformatics, is of great importance. In this report, the clinical, physiological, technological, and industrial aspects of probiotic microorganisms are evaluated in light of current literature, and their strategic roles in protecting human health are highlighted.

Keywords: Current practices, health, intestinal microbiota, probiotic

NAXÇIVANDA MÜXTƏLİF TİBB ELMLƏRİNİN YARANMA VƏ İNKİŞAF MƏRHƏLƏLƏRİ

Professor Əliyev Qoşqar Cəlal oğlu

Azərbaycan Tibb Universiteti, İctimai fənlər kafedrası

ORCID NO: 0000-0001-7804-3973

Dosent Səbuhi İbrahimov

AMEA, Naxçıvan Bölməsi

ORCID NO:0009-0001-7497-4495

Dosent Talışinski Leyla Azər qızı

Azərbaycan Tibb Universiteti, İctimai fənlər kafedrası

ORCID NO: 0009-0001-8457-7645

ÖZET

Adı çəkilən məqalədə Naxçıvan üçün böyük maraq və əhəmiyyət kəsb edən bir çox mənbələrdən istifadə olunmuşdur. Bu mənbələrdən biri də orta əsr Azərbaycan tarixində mühüm coğrafi əhəmiyyətə malik olan, 40 ilə yaxın Azərbaycan Atabəylər dövləti dövrünün paytaxtı kimi fəaliyyət göstərən qədim Naxçıvan diyarında tibb elminin yaranması və inkişaf mərhələləri özünü büruzə verməklə, müxtəlif ayrı-ayrı elmlərin rezonans (intibah) dövrünün fəaliyyəti barədə məlumatlar verilmişdir. Bu barədə öz elmi araşdırmalarında dərin təhlillər aparan tanınmış mütəfəkkir Sədrəddin Əbülhəsən Əli ibn Əbül Fəvaris Nasir ibn Əli əl-Hüseynin əlyazmasıdır. Bundan əlavə digər araşdırmaçı, Şərq aləmində məşhur olan, Azərbaycan Atabəylər dövlətinin siyasi hadisələri ilə bağlı Naxçıvan diyarı üçün mühüm məlumat mənbəyi olan İzzəddin Əbülhəsən Əli ibn Məhəmməd ibn əl-Əsirinin çoxcildlik “Tarixi-kamil” (“Kamil tarix”) əlyazmasından bəzi məlumatlar əldə edilmişdir. Eyni zamanda, başqa mənbələrdən Naxçıvanda tibb elminin inkişafında çoxsaylı nailiyyətlər əldə edilmiş, mövzu ilə bağlı dəyərli əsərlər yazılmışdır. Bu əsərlərdən biri də Azərbaycan Atabəylər dövlətinin hökmdarı Qızıl Arslanın sifarişi ilə yazılmış “Müxtəsər tibb” kitabıdır. Həmçinin akademik Ziya Bünyadovun Azərbaycan Atabəyləri Dövləti (1136-1225) monoqrafiyası əsas mənbələrdən biri kimi qeyd edilmişdir.

Bu kontekstdə geniş yazılan qədim əlyazmalar Naxçıvan diyarının incisi olan Azərbaycan Atabəylər dövlətinin hakimiyyəti dövründə Naxçıvanda tibb elminin kifayət qədər inkişaf etdiyini və mühüm təkamül yolu keçdiyini sübut edir.

ABSTRACT

The article mentioned uses many sources of great interest and importance for Nakhchivan. One of these sources is the creation and development stages of medical science in the ancient Nakhchivan region, which had an important geographical significance in the history of medieval Azerbaijan and served as the capital of the Azerbaijani Atabey's state for about 40 years, and information is provided about the activities of the resonance (renaissance) period of various separate sciences. This is the manuscript of the well-known thinker Sadraddin Abulhasan Ali ibn Abul Favaris Nasir ibn Ali al-Hussein, who conducted in-depth analyses on this in his scientific research. In addition, some information was obtained from the multi-volume manuscript “Tarihi-kamil” (“Perfect History”) of another researcher, Izzeddin Abulhasan Ali ibn Muhammad ibn al-Asiri, who is famous in the Eastern world and is an

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

important source of information for the Nakhchivan region regarding the political events of the Azerbaijani Atabey state. At the same time, numerous achievements have been made in the development of medical science in Nakhchivan from other sources, and valuable works have been written on the subject. One of these works is the book “Mukhtasar tibb” written by order of the ruler of the Azerbaijani Atabey state, Qizil Arslan. Also, the monograph “The State of the Azerbaijani Atabeys (1136-1225)” by academician Ziya Bunyadov is mentioned as one of the main sources.

Ancient manuscripts, widely written in this context, prove that medical science in Nakhchivan developed sufficiently and went through an important evolutionary path during the reign of the Azerbaijani Atabey state, which is the pearl of the Nakhchivan region.

Keywords: Azerbaijan, Nakhchivan, Atabeys, manuscript, text, medical science

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA MESLEKİ STRES, AĞIRLIK YÖNETİMİ BESLENME BİLGİSİ VE DUYGUSAL YEME DAVRANIŞI: TEK MERKEZLİ KESİTSEL ÇALIŞMA OCCUPATIONAL STRESS, WEIGHT MANAGEMENT, NUTRITIONAL KNOWLEDGE AND EMOTIONAL EATING BEHAVIOR IN HEALTH CARE WORKERS: A SINGLE-CENTER CROSS-SECTIONAL STUDY

Ayşe Betül BİLEN¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Atlas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2765-2677>

Kardelen KANDEMİR²

²Arş. Gör., İstanbul Atlas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik, İstanbul, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9632-9908>

Burçe ÖZGENÇ ÖZÇAKIR³

³Dyt, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik, İstanbul, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6630-6067>

Begüm PULAT⁴

⁴Dyt, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik, İstanbul, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9982-3207>

Merve Nur POLATDEMİR⁵

⁵Dyt, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik, İstanbul, Türkiye.

⁵ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-2331-1764>

Cansu DERTOP⁶

⁶Dyt, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik, İstanbul, Türkiye.

⁶ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9823-2868>

Aysu Yağcı⁷

⁷Dyt, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik, İstanbul, Türkiye.

⁷ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-6127-7267>

ÖZET

Amaç: Sağlık çalışanları, yoğun iş temposu, uzun çalışma saatleri, vardiyalı çalışma düzeni, yüksek sorumluluk bilinci ve hasta bakımına yönelik fiziksel-psikolojik yük nedeniyle stresle en sık karşılaşan meslek gruplarından biridir. Mesleki stres, yalnızca psikolojik sağlık üzerinde değil; aynı zamanda bireylerin yaşam tarzı davranışlarını, beslenme alışkanlıklarını, uyku düzenini ve vücut ağırlığı

kontrolünü de doğrudan etkilemektedir. Stresin, duygusal yeme davranışlarını tetikleyerek enerji alımını artırdığı, bununda vücut ağırlığında artışa yol açtığı bilinmektedir. Enerji alımının artmasının uzun vadeli sonuçları arasında obezite ve kronik hastalıklarda artış yer almaktadır. Obezite ve kronik hastalıklar sağlık çalışanlarının iş performanslarını olumsuz etkilemektedir. Bu sebeple sağlık çalışanlarının stres düzeyi, beslenme bilgisi ve yeme davranışları arasındaki etkileşimin değerlendirilmesi önemlidir. Bu araştırmada, sağlık çalışanlarında mesleki stresin ağırlık yönetimi, beslenme bilgisi ve duygusal yeme davranışı ile ilişkilerinin incelenmesi; bu faktörler arasındaki etkileşimlerin belirlenerek koruyucu sağlık stratejilerine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Bireyler ve Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte planlanan bu çalışma, özel bir hastanede görev yapan 232 sağlık çalışanı ile yürütülmüştür. Veriler antropometrik ölçümlerin yer aldığı “Genel Bilgiler Formu” ile toplanmaya başlamıştır. “Hollanda Yeme Davranışı Anketi (DEBQ)”, “Ağırlık Yönetimi Beslenme Bilgisi Ölçeği (AYBBÖ)” ve “Algılanan Mesleki Stres Ölçeği” sağlık çalışanlarına uygulanmıştır ve veriler yüz yüze anket yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS v25.0 programında yapılmış, istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların görevlerine göre AYBBÖ puanları anlamlı farklılık göstermiştir ($p<0.001$). Beden kitle indeksi ile DEBQ toplam puanı ($r=0.205$; $p=0.002$) ve Kısıtlayıcı Yeme alt boyutu ($r=0.167$; $p=0.011$) arasında pozitif ilişki bulunmuştur. Çalışma süresi ve saati arttıkça duygusal yeme davranışı da artmıştır ($r=0.194$; $p=0.003$). İş Stresi Ölçeği toplam puanı ile DEBQ toplam puanı arasında pozitif anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=0.348$; $p<0.001$).

Sonuç: Mesleki stres, sağlık çalışanlarının yeme davranışlarını ve vücut ağırlığı kontrolünü olumsuz etkilemektedir. Stres düzeyi arttıkça duygusal yeme eğilimi güçlenmekte, bu durum da beden kitle indeksi artışıyla sonuçlanır. Bulgular, sağlık çalışanlarına yönelik çalışma ortamında stres yönetimi stratejilerinin geliştirilmesinin, sağlıklı beslenme farkındalığı ve davranış değişikliği programlarının uygulanmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Sağlık kurumlarında düzenli olarak gerçekleştirilecek stres yönetimi eğitimleri ve beslenme farkındalığı programlarının, çalışanların duygusal dayanıklılığını güçlendirerek hem kişisel sağlıklarını koruyacağı hem de mesleki verimlilik, hizmet kalitesi ve hasta güvenliğini artıracığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki stres, beslenme bilgisi, duygusal yeme, sağlık çalışanları.

ABSTRACT

Aim: Healthcare professionals are among the occupational groups most frequently exposed to stress due to their intense workload, long working hours, shift work schedules, high sense of responsibility, and the physical and psychological demands of patient care. Occupational stress affects not only psychological health but also lifestyle behaviors, dietary habits, sleep patterns, and body weight control. It is known that stress triggers emotional eating behaviors, leading to increased energy intake and consequently weight gain. The long-term outcomes of increased energy intake include higher prevalence of obesity and chronic diseases. These conditions can negatively affect the job performance of healthcare professionals. Therefore, evaluating the interaction between stress level, nutritional knowledge, and eating behaviors among healthcare workers is crucial. This study aimed to examine the relationships between occupational stress, weight management, nutritional knowledge, and emotional eating behavior among healthcare professionals, and to contribute to preventive health strategies by identifying the interactions between these factors.

Methods: This descriptive and cross-sectional study was conducted with 232 healthcare professionals working in a private hospital. Data were collected using a “General Information Form” that included anthropometric measurements. The “Dutch Eating Behavior Questionnaire (DEBQ),” the “Weight

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Management Nutrition Knowledge Scale (WMNKS),” and the “Perceived Occupational Stress Scale” were administered to the participants. Data were obtained through face-to-face interviews. Statistical analyses were performed using SPSS v25.0, and a significance level of $p < 0.05$ was considered.

Results: WMNKS scores differed significantly according to participants’ job roles ($p < 0.001$). A positive correlation was found between body mass index and the total DEBQ score ($r = 0.205$; $p = 0.002$) as well as the Restrained Eating subscale ($r = 0.167$; $p = 0.011$). Emotional eating behavior increased with longer working hours and duration of employment ($r = 0.194$; $p = 0.003$). A significant positive correlation was observed between the total Occupational Stress Scale score and the total DEBQ score ($r = 0.348$; $p < 0.001$).

Conclusion: Occupational stress negatively affects the eating behaviors and body weight control of healthcare professionals. As stress levels increase, the tendency toward emotional eating strengthens, leading to higher body mass index values. The findings emphasize the necessity of implementing stress management strategies and nutrition awareness programs in healthcare settings. Regular stress management training and nutrition education programs may enhance the emotional resilience of healthcare workers, thereby protecting their personal health and improving professional performance, service quality, and patient safety.

Keywords: Occupational stress, nutritional knowledge, emotional eating, healthcare professionals.

17-4 PH PASLANMAZ ÇELİĞE B İLAVESİNİN MİKROYAPI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ THE EFFECT OF B ADDITION TO 17-4 PH STAINLESS STEEL ON MICROSTRUCTURE

Ömer Faruk GÜDER¹

¹*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Mühendislik Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği, İstanbul, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3507-7211>

Aysel ERSOY²

²*Prof.Dr., İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, İstanbul, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1164-7187>

ÖZET

Metalik biyomalzemelerin farklı katkı maddeleriyle güçlendirme çalışmaları biyomedikal uygulamalar için dikkat çekmektedir. Metal alaşımlara eklenen çeşitli katkılar malzemelerin fiziksel, kimyasal, mekanik, elektriksel ve termal özelliklerini etkilemektedir. Morfolojik analizlerle katkılı malzemelerin gözeneklilik değişimi değerlendirilebilmektedir. Katkı maddelerinin malzemeler üzerine etkilerinin değerlendirilmesi yenilikçi malzemelerin geliştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle biyomedikal parça ve bileşenlerin mikroyapıları nicel olarak karakterize edilmelidir. Bu çalışmada biyomedikal uygulamalar için 17-4 PH paslanmaz çelik alaşımlara Bor ilavesinin mikroyapı üzerine etkisi araştırılmıştır. %0,75 ve %1 B ilaveli 17-4 PH paslanmaz çelik numuneler ile katkısız kontrol numunesi geleneksel toz metalurjisi yöntemiyle üretilmiştir. 450 MPa basınç altında soğuk preslemeyle 10 mm çapında ve çeşitli boyutlarda üretilen ham numuneler, 1200 °C sıcaklıkta vakum ortamında 60 dakika süreyle sinterlenmiştir. B ilaveli 17-4 PH paslanmaz çeliklerin temel mikroyapı karakterizasyonu taramalı elektron mikroskobu (SEM) ile gerçekleştirilmiştir. 17-4 PH metal tozları ve B katkısı, karmaşık şekilli yapıları, hassas boyut parametreleri ve homojen dağılımlarıyla karakterize edilmiştir. 17-4 PH tozları birbirleriyle ve B ile uygun bağlar oluşturmuştur. Artan katkı miktarı SEM görüntülerinde görülmektedir. Mikroyapılarda mekanik özellikler üzerinde olumsuz etki oluşturabilecek herhangi bir kusura rastlanmamıştır. Sonuç olarak, 17-4 PH alaşımına B eklenmesi yenilikçi biyomedikal metal alaşımların ve implant malzemelerinin geliştirilmesi için umut verici bir potansiyel olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: 17-4 PH, Bor, İmplant, Mikroyapı, Paslanmaz çelik, Toz metalurjisi.

ABSTRACT

Research on the reinforcement of metallic biomaterials with various additives has garnered significant interest for biomedical applications. The addition of various additives to metal alloys affects the physical, chemical, mechanical, electrical and thermal properties of the materials. The porosity change of the additive materials can be evaluated by morphological analysis. The evaluation of the effects of additives on materials is of great importance for the development of innovative materials. Therefore, the microstructures of biomedical parts and components must be characterized quantitatively. In this study, the impact of boron supplementation on the microstructure of 17-4 PH stainless steel alloys, with particular regard to biomedical applications, was examined. 17-4 PH stainless steel samples with 0.75% and 1% B additions, as well as a control sample devoid of additives, were fabricated by means of the

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

conventional powder metallurgy method. Samples with a diameter of 10 mm and various sizes were produced by cold pressing under 450 MPa pressure and sintering at 1200 °C in a vacuum environment for 60 minutes. The fundamental microstructure characterization of 17-4 PH stainless steels with B additions was conducted through the utilization of scanning electron microscopy (SEM). The 17-4 PH metal powders and additive B were characterized by their complex-shaped structures, precise size parameters, and homogeneous distribution. 17-4 PH powders have demonstrated a propensity to form stable bonds, both with each other and with B. The increasing amount of additive is evident in the SEM images. A thorough evaluation of the microstructures revealed no defects that could potentially compromise the mechanical properties. In conclusion, the incorporation of B into the 17-4 PH alloy has been identified as a promising avenue for the development of innovative biomedical metal alloys and implant materials.

Keywords: 17-4 PH, Boron, Implant, Microstructure, Stainless steel, Powder metallurgy.

YARI HEUSLER LiNaSe BİLEŞİĞİ İÇİN MEKANİKSEL ÖZELLİKLER : BASINÇ ETKİSİ MECHANICAL PROPERTIES OF THE YARI HEUSLER LiNaSe COMPOUND: PRESSURE EFFECT

Prof. Dr. Yasemin ÖZTEKİN ÇİFTÇİ

Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, Fizik Bölümü, Ankara Teknikokullar, Ankara.

ORCID NO: 0000-0003-1796-0270

Prof. Dr. İlknur KARS DURUKAN

Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, Fizik Bölümü, Teknikokullar, Ankara.

ORCID NO: 0000-0001-5697-0530

ÖZET

Heusler alaşımları, metalik, yarı metaller, yarı iletkenler ve spin boşluksuz yarı iletkenler gibi farklı elektronik karakterleri aynı yapı ailesinde barındırmaları nedeniyle çok yönlü malzemelerdir. Bu çoklu elektronik davranış, onları ileri düzey teknolojik uygulamalar için oldukça uygun hale getirmektedir. Özellikle doğal bant aralığına sahip yarı iletken Heusler fazları (SHH), hem katı hâl kimyagerleri hem de yoğun madde fizikçileri açısından özel bir araştırma ilgisine sahiptir. Bu sınıfa ait bileşikler, seyreltilmiş manyetik yarı iletken (DMS), güneş pili (SC), topolojik yalıtkan (TI), yarı metalik ferromanyetik (HMF), termoelektrik (TE), fotokondüktör (PC), şeffaf iletken (TC) ve spintronik uygulamalarında kullanılabilecek yüksek potansiyele sahip işlevsel malzemeler olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışma kapsamında, Li-bazlı yarı-Heusler bileşiği LiNaSe'nin basınç etkisi altındaki mekanik ve titreşimsel özellikleri, Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi (DFT) temelli VASP yazılımı aracılığıyla kapsamlı biçimde incelenmiştir. Yapısal kararlılığın değerlendirilmesi amacıyla elde edilen elastik sabitler (C_{11} , C_{12} , C_{44}) analiz edilmiş ve Born-Huang kararlılık kriterleri ile karşılaştırılmıştır. Sonuçlar, LiNaSe'nin C1b (F-43m) uzay grubuna ait kübik yapı içinde mekanik olarak kararlı olduğunu ve bulk, shear ile Young modüllerinin uygulanan basınçla birlikte arttığını göstermektedir. Bu eğilim, basınç altında kafesin sıkışmasıyla bağ sertliğinin artması ve elastik anizotropinin azalmasıyla ilişkilendirilmiştir. Ayrıca Poisson oranı (ν) ve B/G oranı, düşük basınçta gevrek, yüksek basınçta ise sünek davranışa geçişe işaret etmektedir. Titreşimsel analizler kapsamında gerçekleştirilen fonon dağılımı ve fonon yoğunluk durumu (Phonon DOS) hesaplamaları, 0 GPa'da tüm frekansların pozitif olduğunu, dolayısıyla yapının dinamik olarak kararlı olduğunu doğrulamaktadır. Basıncın artmasıyla fonon modlarında sertleşme ve yüksek frekans bölgesine doğru kayma gözlemlenmiştir. Elde edilen bulgular, LiNaSe bileşiğinin hem mekanik hem de dinamik açıdan yüksek basınç koşullarında stabilitesini koruduğunu ve yüksek sıcaklık uygulamaları için uygun bir aday malzeme niteliği taşıdığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: LiNaSe, Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi (DFT), VASP, Mekanik özellikler, Titreşimsel özellikler

ABSTRACT

Heusler alloys are versatile materials because they contain different electronic characteristics, such as metallic, semimetals, semiconductors, and spin-gap semiconductors, within the same structural family. This multiple electronic behavior makes them highly suitable for advanced technological applications. In particular, semiconducting Heusler phases (SHH) with a natural band gap are of special research

interest to both solid-state chemists and condensed matter physicists. Compounds belonging to this class stand out as functional materials with high potential for use in diluted magnetic semiconductors (DMS), solar cells (SC), topological insulators (TI), semimetallic ferromagnets (HMF), thermoelectrics (TE), photoconductors (PC), transparent conductors (TC), and spintronic applications. Within the scope of this study, the mechanical and vibrational properties of the Li-based semi-Heusler compound LiNaSe under pressure, and Density Functional Theory (DFT)-based VASP software were comprehensively investigated. The elastic constants (C_{11} , C_{12} , C_{44}) obtained for the evaluation of structural stability were analyzed and compared with the Born–Huang stability criteria. The results show that LiNaSe is mechanically stable within its cubic structure, belonging to the $C1b$ (F-43m) space group, and that the bulk, shear, and Young's moduli increase with applied pressure. This trend has been associated with increased bond stiffness and decreased elastic anisotropy due to lattice compression under pressure. Furthermore, the Poisson's ratio (ν) and B/G ratio indicate a transition from brittle behavior at low pressure to ductile behavior at high pressure. Phonon distribution and phonon density of states (Phonon DOS) calculations performed within the scope of vibrational analysis confirm that all frequencies are positive at 0 GPa, thus confirming the dynamic stability of the structure. With increasing pressure, hardening and shifting towards the high-frequency region were observed in the phonon modes. The findings reveal that the LiNaSe compound maintains its stability under high-pressure conditions, both mechanically and dynamically, and is a suitable candidate material for high-temperature applications.

Keywords: LiNaSe, Density Functional Theory (DFT), VASP, Structural Properties, Electronic Band Structure, Optical Properties.

LiNaSe BİLEŞİĞİ İÇİN OPTOELEKTRONİK ÖZELLİKLER ÜZERİNE BASINÇ ETKİSİ THE EFFECT OF PRESSURE ON THE OPTOELECTRONIC PROPERTIES OF LINASE COMPOUNDS

Prof. Dr. Yasemin ÖZTEKİN ÇİFTÇİ

Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, Fizik Bölümü, Ankara Teknikokullar, Ankara.

ORCID NO: 0000-0003-1796-0270

Prof. Dr. İlknur KARS DURUKAN

Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, Fizik Bölümü, Teknikokullar, Ankara.

ORCID NO: 0000-0001-5697-0530

ÖZET

Half-Heusler bileşikleri, mükemmel elektrik iletkenliği, orta düzeyde ısı iletkenliği ve mekanik sağlamlığı nedeniyle termoelektrik ve diğer enerji verimli uygulamalar için umut vaat eden adaylar olarak ortaya çıkmıştır. Genellikle XYZ genel formülüne sahip olan bu üçlü intermetalik bileşikler, spintronik, süperiletkenlik, fotovoltaiik, topolojik yalıtkanlar, kondansatörler ve yüksek sıcaklık yarı iletkenleri dahil olmak üzere çeşitli ileri teknolojilerde büyük potansiyel göstermiştir. Bant yapısı mühendisliğindeki esneklik, geniş bir yelpazedeki elektronik ve optoelektronik uygulamalarda cazibelerini daha da artırmaktadır. Li-tabanlı yarı Heusler bileşikler, yeni ve çok yönlü fonksiyonel özellikler sunma potansiyeli taşıyan bir malzeme sınıfıdır. Yapısal kararlılık, elektronik/optik ayarlanabilirlik, termal özellikler açısından zengin bir araştırma alanı olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmada, Li-bazlı yarı-Heusler bileşiğı LiNaSe'nin basınca bağılı yapısal, elektronik ve optik özellikleri, Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi (DFT) çerçevesinde VASP programı kullanılarak sistematik biçimde incelenmiştir. Değiş-tokuş-ilişki fonksiyonu olarak PBE-GGA yaklaşımı benimsenmiş ve hidrostatik basınç 0–50 GPa aralığında uygulanmıştır. Elektronik bant yapısı analizine göre bileşik 0 GPa'da yarı iletken karakter gösterirken, artan basınçla bant aralığı daralmış ve yüksek basınçlarda yarı iletken-metal geçişi öngörülmüştür. Durum yoğunluğu (DOS) sonuçları, Li-s, Na-p ve Se-p orbitalleri arasında güçlü hibridizasyonu ortaya koymuştur. Optik özellikler incelendiğinde, dielektrik fonksiyon, soğurma katsayısı ve kırılma indisinde basınçla belirgin değişim gözlenmiştir. Soğurma kenarı düşük foton enerjilerine kayarak görünür bölgedeki optik tepkiyi artırmıştır. Bu sonuçlar, LiNaSe'nin basınç altında ayarlanabilir elektronik ve optik davranış sergilediğini ve benzer Li-bazlı yarı-Heusler bileşikler ile karşılaştırıldığında yeni bir araştırma boşluğunu doldurduğunu göstermektedir. Genel olarak, bu malzeme de yeni nesil enerji ve optoelektronik cihazlar için çok işlevli potansiyel sergilemektedir.

Anahtar Kelimeler: LiNaSe, Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi (DFT), VASP, Yapısal Özellikler, Elektronik Bant Yapısı, Optik Özellikler

ABSTRACT

Half-Heusler compounds have been identified as a promising material for use in thermoelectric and other energy-efficient applications, with the potential to offer superior performance in terms of their electrical conductivity, moderate thermal conductivity, and mechanical strength. These ternary intermetallic compounds, which typically have the general formula XYZ, have demonstrated considerable potential in a variety of advanced technologies, including spintronics, superconductivity, photovoltaics, topological insulators, capacitors, and high-temperature semiconductors. The flexibility

inherent in their band structure engineering further enhances their appeal in a wide range of electronic and optoelectronic applications. Li-based semi-Heusler compounds represent a class of materials with the potential to offer novel and versatile functional properties. The subject is distinguished by its significance as a research domain, characterised by its exploration of structural stability, electronic/optical tunability, and thermal properties. In this study, the pressure-dependent structural, electronic and optical properties of the Li-based semi-Heusler compound LiNaSe were systematically investigated using the VASP program within the framework of Density Functional Theory (DFT). It was determined that the PBE-GGA approximation should be utilised as the exchange-correlation function, with hydrostatic pressure applied within the range of 0–50 GPa. As demonstrated by the electronic band structure analysis, the compound displays semiconducting characteristics at 0 GPa. However, as the pressure increases, the band gap undergoes a narrowing process. Furthermore, a semiconducting-to-metallic transition is predicted to occur at elevated pressures. The results of the density of states (DOS) analysis indicated a significant degree of hybridisation between the Li-s, Na-p and Se-p orbitals. Subsequent examination of the optical properties revealed significant pressure-dependent changes in the dielectric function, absorption coefficient, and refractive index. The absorption edge underwent a shift towards lower photon energies, thereby enhancing the optical response within the visible region. The results demonstrate that LiNaSe exhibits tunable electronic and optical behaviour under pressure and fills a new research gap when compared to similar Li-based semi-Heusler compounds. In conclusion, the material under discussion has been shown to possess multifunctional potential for utilisation in next-generation energy and optoelectronic devices.

Keywords: LiNaSe, Density Functional Theory (DFT), VASP, Structural Properties, Electronic Band Structure, Optical Properties.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KÜRESEL ISINMA ve İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TIBBİ ve AROMATİK BİTKİLER ÜZERİNE ETKİSİ

THE IMPACTS OF GLOBAL WARMING AND CLIMATE CHANGE ON MEDICINAL AND AROMATIC PLANTS

Hüseyin GÜNGÖR¹

¹Prof.Dr., Düzce Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Düzce, TÜRKİYE.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6708-6337>

Bahar GEDİK²

²Dr., Düzce Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Düzce, TÜRKİYE.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3861-4126>

Berkay Hakkı KANTAR³

³Zir.Yük.Müh., Düzce Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Düzce, TÜRKİYE.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6932-5722>

ÖZET

İklim değişikliği, küresel ısınmanın en temel sonucudur. Küresel ısınma; atmosferde biriken ısı tutucu gazların, güneş ışınlarını geçirgen şekilde iletirken, yeryüzünden geri yansıyan ışınlamaları daha az geçirmesi sonucu sera etkisi oluşturarak sıcaklıkların artması durumudur. Hızla artan nüfus ile kentleşme ve sanayileşmeye bağlı olarak enerji ve yakıt tüketiminin yükselmesinin yanı sıra, doğal kaynakların tahrip edilmesi veya yok edilmesi sonucu atmosfere salınan zararlı gazlar küresel ısınmayı tetiklemektedir. Geleceğe yönelik iklim öngörülleri, küresel ortalama sıcaklıkların yükseleceğini, yağış miktarının azalacağını ve yıllık dağılımlarında değişiklikler olacağını, bunun da dünyada büyük dönüşümlere yol açacağını ortaya koymaktadır. İklim değişikliğine bağlı sıcaklık yükselişleri ve yağış düzenindeki farklılıklar, tarımsal üretimi tehdit eden başlıca faktörler arasında yer almaktadır. İklim değişikliğinden en fazla etkilenecek ülkeler ECA (Europe and Central Asia Region-Avrupa ve Orta Asya Bölgesi) ülkelerinden Türkiye, Arnavutluk ve Rusya gibi ülkelerdir. Bu durum Türkiye'deki tarımı da önemli ölçüde olumsuz etkilemektedir. Kuraklık, su ihtiyacının karşılanmasını zorlaştırmakta ve suyun en yoğun kullanıldığı tarım alanlarını doğrudan etkilemektedir. Son dönemde, kuraklığın yanı sıra don, dolu ve sel gibi afetlerin etkileri nedeniyle tarımda zaman zaman güçlükler yaşanmakta; tarım sektöründeki verim kayıpları ise hem üreticileri hem de tüketicileri olumsuz etkilemektedir. Bitki gelişimi ve verim, artan atmosferik karbondioksit düzeyi, sıcaklık değişimleri, yağış düzenindeki farklılıklar ve aşırı hava olaylarından büyük ölçüde etkilenmektedir. Yurdumuzda küresel ısınmanın olumsuz etkileri, tarımsal üretimde özellikle tıbbi ve aromatik bitkiler üzerinde giderek daha belirgin bir şekilde hissedilmektedir. Bitkisel üretim, iklimle doğrudan bağlantılı bir faaliyet olduğu için ani ve şiddetli doğa olayları ile kuraklık, üretimde köklü değişiklikleri zorunlu kılmaktadır. Mevsim normlarındaki değişimler; tarım alanlarının daralmasına, geleneksel ürünlerin farklı türlerle ikame edilmesine, koruyucu kimyasalların artan oranda kullanılmasına ve ürünlerin daha dayanıklı ve sürdürülebilir olması amacıyla çeşitli teknolojik uygulamaların devreye sokulmasına yol açmaktadır. Son yıllarda önemi ve kullanım alanları artmasına rağmen, ülkemizde hâlâ büyük ölçüde doğal floradan toplanarak değerlendirilen tıbbi ve aromatik bitkilerin, uygun ekolojilere sahip bölgelerde kültür koşullarında yetiştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Tıbbi aromatik bitkilerin sürdürülebilir üretimi için; Kuraklığa ve stres koşullarına daha toleranslı çeşitlerin geliştirilmesi, su kullanım etkinliğini artıran

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

modern sulama yöntemlerinin yaygınlaştırılması, uçucu yağ kalitesini koruyacak uygun yetiştirme tekniklerinin uygulanması, daha az su isteyen alternatif türlerin marjinal alanlarda üretiminin desteklenmesi önemlidir. Bu doğrultuda, çalışmamızda iklim değişikliğinin ekonomik açıdan önemli bazı tıbbi ve aromatik bitkiler üzerindeki etkilerine dair bilgi sunmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel üretim, Sürdürülebilirlik, Tarım, Tarla Bitkileri.

ABSTRACT

Climate change is the most fundamental consequence of global warming. Global warming is the situation where temperatures rise due to the greenhouse effect, which occurs as heat-trapping gases accumulating in the atmosphere transmit solar radiation in a permeable way but allow less transmission of radiation reflected back from the earth's surface. The rapidly increasing population, coupled with the rise in energy and fuel consumption due to urbanization and industrialization, as well as harmful gases released into the atmosphere from the destruction or loss of natural resources, are triggering global warming. Future climate projections indicate that global average temperatures will rise, precipitation amounts will decrease, and there will be changes in their annual distribution, which will lead to major transformations around the world. Temperature increases and differences in precipitation patterns due to climate change are among the main factors threatening agricultural production. The countries that will be most affected by climate change are countries from the ECA (Europe and Central Asia Region), such as Turkey, Albania, and Russia. This situation also significantly affects agriculture in Turkey negatively. Drought makes it difficult to meet water needs and directly impacts agricultural areas where water is used most intensively. Recently, difficulties have been experienced in agriculture at times due to the effects of disasters such as frost, hail, and floods, in addition to drought; yield losses in the agricultural sector negatively affect both producers and consumers. Plant development and yield are greatly affected by increased atmospheric carbon dioxide levels, temperature changes, differences in precipitation patterns, and extreme weather events. In our country, the negative effects of global warming are increasingly felt, especially on medicinal and aromatic plants in agricultural production. Since crop production is an activity directly linked to the climate, sudden and severe natural events and drought necessitate radical changes in production. Changes in seasonal norms lead to the shrinking of agricultural areas, the substitution of traditional crops with different species, the increased use of protective chemicals, and the introduction of various technological applications to make products more durable and sustainable. Despite their increasing importance and areas of use in recent years, it is of great importance to cultivate medicinal and aromatic plants, which are still largely collected and utilized from the natural flora in our country, under cultural conditions in regions with suitable ecologies. For the sustainable production of medicinal and aromatic plants, it is important to: develop varieties more tolerant to drought and stress conditions, spread modern irrigation methods that increase water use efficiency, implement appropriate cultivation techniques to preserve essential oil quality, and support the production of alternative species that require less water in marginal areas. In line with this, our study aims to provide information on the effects of climate change on some economically important medicinal and aromatic plants.

Keywords: Crop Production, Sustainability, Agriculture, Field Crops

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KÜRESEL KOYUNCULUKTA KARBON AYAK İZİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM STRATEJİLERİ

GLOBAL SHEEP FARMING CARBON FOOTPRINT AND SUSTAINABLE PRODUCTION STRATEGIES

İrfan İNAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootekni Bölümü, 65080 Van, Türkiye

ORCID ID: 0009-0007-0084-1394

ÖZET

Küresel gıda talebinin artması ve iklim değişikliğinin olumsuz etkileri, koyunculuk üretim sistemlerinde sürdürülebilirlik konusunu önemli hale getirmiştir. Ruminant hayvanlardan kaynaklanan metan emisyonları, sera gazı salınımının önemli bir kısmını oluşturmakta ve çevresel etkileri artırmaktadır. Koyunların karbon ayak izi, üretim sistemine ve ürün tipine göre farklılık göstermektedir. Sütten kesilmiş kuzular, besi kuzuları, kesimlik hayvanlar ve yün üretimi, farklı CO₂ eşdeğeri değerleri ile çevresel etkileri ortaya koymaktadır. Koyunlardan kaynaklı emisyonların çoğunluğu enterik fermantasyon kaynaklı olup, yem kullanımı ve enerji girdileriyle ilişkilidir. Toprak karbon tutumu ve besin yoğunluğunu dikkate alan entegre değerlendirmeler, üretim sistemlerinin çevresel sürdürülebilirliğini artırmaktadır. Çevresel etkilerin azaltılması, verimlilik ve besin kalitesi arasındaki dengeyi iyileştiren bütüncül yaklaşımlar, hem üretici hem de ekosistem açısından stratejik öneme sahiptir. Bu çerçevede, entegre ve veri temelli yöntemler, düşük karbon ayak izi ve sürdürülebilir koyun üretimi için önemli bir temel sunmaktadır. Koyunculukta sürdürülebilirlik, iklim uyumlu, genomik ve mikrobiyom tabanlı yaklaşımlar ile üretim yönetimi ve besleme stratejilerinin kombinasyonu ile sağlanabilir. Çevresel etkilerin azaltılması ve verimlilik ile besin kalitesi arasındaki dengeyi sağlayan bütüncül yaklaşımlar, hem üretici açısından hem de ekosistemin tüm bileşenleri açısından stratejik öneme sahiptir. Bu çerçevede, entegre ve veri temelli yöntemler, düşük karbon ayak izi ve sürdürülebilir koyun üretimi için kritik bir temel sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Koyunculuk, Sürdürülebilirlik, Karbon ayak izi, Genetik seçim.

ABSTRACT

The increasing global food demand and the adverse effects of climate change have made sustainability in sheep production systems a critical concern. Methane emissions from ruminant animals constitute a significant portion of greenhouse gas emissions, thereby amplifying environmental impacts. The carbon footprint of sheep varies according to the production system and product type. Dairy lambs, fattening lambs, slaughter animals, and wool production exhibit different CO₂ equivalent values, reflecting their environmental impacts. Most emissions from sheep originate from enteric fermentation and are associated with feed use and energy inputs. Integrated assessments that consider soil carbon sequestration and nutrient density enhance the environmental sustainability of production systems. Holistic approaches that balance the reduction of environmental impacts with productivity and nutritional quality are strategically important for both producers and ecosystems. In this context, integrated and data-driven methods provide a fundamental basis for low-carbon footprint and sustainable sheep production. Sustainability in sheep farming can be achieved through a combination of climate-adaptive, genomic, and microbiome-based approaches alongside production management and feeding strategies. Holistic strategies that reduce environmental impacts while maintaining productivity

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

and nutritional quality are of strategic importance for producers as well as all ecosystem components. In this framework, integrated and data-driven approaches provide a critical foundation for low-carbon footprint and sustainable sheep production.

Keywords: Sheep farming, Sustainability, Carbon footprint, Genetic selection.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KÜRESEL KOYUNCULUKTA AGROEKOLOJİNİN ROLÜ: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE SOSYO EKONOMİK PERSPEKTİFLER

THE ROLE OF AGROECOLOGY IN GLOBAL SHEEP FARMING: SUSTAINABILITY AND SOCIOECONOMIC PERSPECTIVES

İrfan İNAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootekni Bölümü, 65080 Van, Türkiye

ORCID ID: 0009-0007-0084-1394

ÖZET

Küresel koyunculuk sistemleri, dünyada hızlı nüfus artışına bağlı artan gıda talebi, iklim değişikliğinin olumsuz etkileri ve doğal kaynakların bozulması gibi zorluklarla karşı karşıyadır. Agroekoloji, bu sorunlara karşı çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliği destekleyen bütüncül bir yaklaşım sunmaktadır. Koyunculuk, özellikle kurak ve yarı kurak bölgelerde kırsal toplumların geçim kaynaklarını sürdürülebilir kılmada önemli bir rol oynamakta ve sosyoekolojik gelişimlere katkıda bulunmaktadır. Agroekolojik koyunculuk ilkeleri arasında ürün-hayvan entegrasyonu, çoklu ve çeşitli otlatma sistemleri, alternatif yem kullanımı, organik üretim ve sürdürülebilir mera yönetimi ön plana çıkmaktadır. Akdeniz, Kuzey Afrika ve Avrupa sistemlerinden elde edilen araştırma bulguları, agroekolojik uygulamaların hayvan sağlığını iyileştirdiğini, metan emisyonlarını azalttığını ve karbon ayak izini düşürdüğünü ortaya koymaktadır. Sosyoekonomik eksende agroekoloji, çiftçilerin katılımını artıran yönetim modelleri, yerel pazar ve gıda kampanyaları, eğitim ve finansal destek mekanizmaları ile kırsal dayanıklılığı güçlendirir; aynı zamanda çiftlik gelirini ve gıda güvenliğini artırdığını göstermektedir. Tarımsal sistemlerin entegrasyonu, iş gücü yönetimi, otlatma verimliliği ve biyolojik çeşitlilik açısından daha fazla ek avantaj sağlamaktadır. Yerel bitki ve hayvan ırklarının adaptasyonu, geleneksel bilgi ve bilimsel yeniliklerin kullanımı, agroekolojik sistemlerin başarıyla uygulanmasına destek olmaktadır. Organik veya yarı organik üretim modellerine geçiş, besin döngüsünü ve sürdürülebilir yem kullanımını güçlendirirken, yüksek pazarlara erişim sağlayarak ekonomik sürdürülebilirliği artırmaktadır. Agroekolojik koyunculuk, hem çevresel, sosyal ve ekonomik hedefleri dengeleyerek iklime dayanıklı ve sürdürülebilir üretim sistemleri oluşturmakta hem de tarımsal Sürdürülebilirliğin tüm parametrelerini bütüncül bir yaklaşımla gerçekleştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Koyunculuk, agroekoloji, organik üretim, entegrasyon, sürdürülebilir hayvancılık.

ABSTRACT

Global sheep farming systems face challenges such as the growing demand for food driven by rapid population growth, the adverse effects of climate change, and the degradation of natural resources. Agroecology offers a holistic approach that supports environmental, economic, and social sustainability in response to these issues. Sheep farming, particularly in arid and semi-arid regions, plays a crucial role in maintaining the livelihoods of rural communities and contributes to socioecological development. Among the key principles of agroecological sheep production are crop-livestock integration, diversified grazing systems, the use of alternative feed resources, organic production, and sustainable pasture management. Research findings from the Mediterranean, North Africa, and Europe indicate that agroecological practices improve animal health, reduce methane emissions, and lower the carbon footprint. From a socioeconomic perspective, agroecology strengthens rural resilience through

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

participatory management models, local market and food campaigns, education, and financial support mechanisms, while simultaneously enhancing farm income and food security. The integration of agricultural systems provides additional advantages in terms of labor management, grazing efficiency, and biodiversity. The adaptation of local plant and animal breeds, combined with the use of traditional knowledge and scientific innovation, supports the successful implementation of agroecological systems. Transitioning to organic or semi-organic production models enhances nutrient cycling and sustainable feed use, while improving access to premium markets and promoting economic sustainability. Agroecological sheep farming balances environmental, social, and economic objectives, thereby establishing climate-resilient and sustainable production systems, and realizes all parameters of agricultural sustainability through a holistic approach.

Keywords: Sheep farming, agroecology, organic production, integration, sustainable livestock farming.

KRİZLER ÇAĞINDA OSMANLI TAŞRA TOPLUMUNUN SERVET VE ALACAK-BORÇ DÜZEYLERİNE DAİR BİR İNCELEME: TEREKELER İŞİĞİNDA KASTAMONU ÖRNEĞİNDE (1750-1890)

AN EXAMINATION OF WEALTH AND CREDIT-DEBT LEVELS IN THE OTTOMAN PROVINCIAL SOCIETY DURING THE AGE OF CRISES: THE CASE OF KASTAMONU IN THE LIGHT OF PROBATE INVENTORIES (1750-1890)

Kaan Ramazan AÇIKGÖZ¹

¹Doktora Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih, Sakarya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0813-6511>

ÖZET

18. ve 19. yüzyıllar, Osmanlı Devleti'nde yenilgiyle sonuçlanan savaşların salgınlar, kıtlıklar ve göç hareketleriyle birleşerek ekonominin buhrana sürüklediği bir dönem olmuştur. Devlet, artan askerî harcamalar karşısında hazinenin verdiği açığı kapatmak amacıyla taşşış ve esham gibi borçlanma araçlarına yönelmiş; bu süreç 1830'daki büyük taşşışla birlikte yüksek enflasyona dönüşmüştür. Fiyatlar genel düzeyinde 1760'lardan 1850'lere uzanan kesintisiz bir artış, taşra ekonomilerinde de önemli etkiler yaratmıştır. Söz konusu etkilerin, Kastamonu örneğinde toplumsal düzeydeki yansımaları, servet birikimi ve alacak- borç ilişkileri ekseninde tereke kayıtları üzerinden görülmeye çalışılmıştır.

Birer miras envanteri niteliğindeki terekeler, Osmanlı toplumunun sosyo-ekonomik yapısı hakkında kıymetli bilgiler sunmaktadır. Tereke verileri; yerleşim birimi, cinsiyet, din, meslek ve statü değişkenleri temelinde değerlendirilmiş, servet birikimi ile alacak-borç düzeylerinin makroekonomik dalgalanmalara duyarlılığı incelenmiştir. Bulgular, kriz dönemlerinde hâne servetlerinin eridiğini, borç kalemlerinin arttığını ve alacakların azaldığını göstermektedir. Özellikle 19. yüzyılın ilk yarısında borca batık tereke sayılarındaki artış, taşra ekonomisindeki kırılganlığın toplumsal ölçekte yaygınlaştığını ortaya koymaktadır. Nihayetinde, Kastamonu örneğinde servet dağılımı ve borç dinamiklerinin kriz döngüleriyle yakından ilişkili olduğu; yerel ekonomik davranışların ise makroekonomik dönüşümlerin bir yansıması olarak terekeler üzerinden okunabileceği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Ekonomisi, Taşra Toplumu, Tereke Kayıtları, Servet Dağılımı, Borç İlişkileri, Kastamonu.

ABSTRACT

The 18th and 19th centuries were a period in which the Ottoman Empire's economy fell into crisis as successive military defeats converged with epidemics, famines, and waves of migration. In response to growing military expenditures and the resulting fiscal deficit, the state resorted to borrowing instruments such as taşşış and esham. This process culminated in the major debasement of 1830, which led to a period of high inflation. The continuous rise in the general price level from 1760 to 1850 had profound repercussions for provincial economies as well. In this context, the social reflections of these economic transformations in the case of Kastamonu have been examined through probate inventories, focusing on patterns of wealth accumulation and credit- debt relations.

As probate inventories, terekas provide invaluable insights into the socioeconomic structure of Ottoman society. In this study, the tereke data are analyzed across several dimensions- settlement unit, gender, religion, occupation, and social status- to assess the sensitivity of wealth accumulation and credit- debt

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

levels to macroeconomic fluctuations. The findings indicate that household wealth declined, debts increased, and credits diminished during periods of crisis. Particularly, the rise in the number of insolvent estates in the first half of the nineteenth century reveals the growing vulnerability of the provincial economy at the societal level. Ultimately, the case of Kastamonu demonstrates that wealth distribution and debt dynamics were closely intertwined with cycles of crisis, and that local economic behaviors can be interpreted, through probate inventories, as reflections of broader macroeconomic transformations.

Keywords: Ottoman Economy, Provincial Society, Probate Inventories, Wealth Distribution, Debt Relations, Kastamonu.

DERİN ÖTEKTİK ÇÖZÜCÜLER TABANLI AKILLI BİYOFİLM GELİŞTİRİLMESİ VE TAVUK ETİNİN TAZELİK TAKİBİNDE UYGULANMASI DEVELOPMENT OF A SMART BIOFILM BASED ON DEEP EUTECTIC SOLVENTS AND ITS APPLICATION IN MONITORING THE FRESHNESS OF CHICKEN MEAT

Fatmanur SARITARLA¹

¹Gıda Mühendisi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Fakültesi, Biyokimya, Konya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4119-0792>

Arzu UYANIK²

²Doç.Dr. Arzu UYANIK, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Fakültesi, Kimya, Konya, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5545-7970>

Mustafa YILMAZ²

²Prof.Dr. Mustafa YILMAZ, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Fakültesi, Kimya, Konya, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2904-160X>

ÖZET

Bu çalışmada, tavuk etinin tazeliğinin akıllı ve sürdürülebilir şekilde izlenmesine yönelik, derin ötektik çözücü (DES) esaslı çift tabakalı bir biyofilm geliştirilmiştir. Alt katman, antimikrobiyal özellik kazandırmak amacıyla DES-Propolis sistemi kullanılarak hazırlanmıştır. Üst katman ise, pH duyarlılığı sağlayan Aronya ekstraktı içeren DES-kitosan karışımıyla oluşturulmuştur. Elde edilen filmler fiziksel, kimyasal ve optik özellikleri açısından karakterize edilmiştir. pH 2–11 aralığında belirgin renk değişimleri gözlenmiş ve bu değişimler değerlendirilmiştir. Ayrıca, filmler tavuk eti örnekleri üzerinde tazelik göstergesi olarak test edilmiş; bozulma sürecine paralel renk dönüşümleri tespit edilmiştir. Sonuç olarak geliştirilen çift tabakalı DES-propolis/Aronya biyofilminin, tavuk etinin raf ömrü boyunca tazeliğini renk değişimiyle izleyebilen, çevre dostu bir akıllı ambalaj materyali olarak potansiyel taşıdığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Derin ötektik çözücü, kitosan, pH indikatör, antimikrobiyal, gıda ambalajı

ABSTRACT

In this study, a deep eutectic solvent (DES)-based dual-layer biofilm was developed for smart and sustainable monitoring of chicken meat freshness. The bottom layer was formulated using a DES-propolis system to provide antimicrobial activity, while the upper layer was composed of a DES-chitosan matrix containing Aronia extract to achieve pH sensitivity. The prepared films were characterized in terms of their physical, chemical, and optical properties. Distinct color changes were observed across the pH range of 2–11 and quantitatively analyzed using RGB and ΔE measurements. Furthermore, the films were applied to chicken samples as freshness indicators, exhibiting color transitions corresponding to spoilage progression. Overall, the developed DES-propolis/Aronia dual-layer biofilm demonstrates great potential as an eco-friendly smart packaging material capable of visually monitoring chicken freshness throughout storage.

Keywords: Deep eutectic solvent, chitosan, pH indicator, antimicrobial, food packing

TÜMÖR NEKROZ FAKTÖRÜ İNHİBİTÖRLERİNİN ADVERS OLAYI OLARAK BİLDİRİLMİŞ ÜVEİT VAKALARININ ANALİZİ ANALYSIS OF REPORTED CASES OF UVEITIS AS AN ADVERSE EVENT OF TUMOUR NECROSIS FACTOR INHIBITORS

Erkan DUMAN¹

¹Göz Hastalıkları Uzmanı, Westeye Hospital, Erbil, Iraq.

¹ <https://orcid.org/0000-0003-0739-536X>

Nesrin ÇAĞLAYAN DUMAN²

²Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye.

²<https://orcid.org/0000-0002-3215-590X>

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada, tümör nekroz faktör (TNF) inhibitörü ilaçların üveit ile ilgili advers olaylarının FDA Advers Olay Bildirim Sistemi (FAERS) veritabanı verileri kullanılarak pazarlama sonrası güvenlik profilinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: FAERS veritabanına TNF inhibitörleri için bildirilmiş üveit advers olaylarının, bir farmakovijilans veri analiz aracı olan OpenVigil versiyon 2.1'de, veri madenciliği ve orantısızlık analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya 2003'ün dördüncü çeyreği ile 2025'in ikinci çeyreğinin sonuna kadar olan 'birincil şüpheli' vakalar dahil edilmiştir. Sinyal gücünü göstermek için 'Raporlama Olasılık Oranı (ROR)' ve 'Orantılı Raporlama Oranı (PRR)' kullanılmıştır.

Bulgular: FAERS veritabanına 'birincil şüpheli' olarak bildirilmiş üveit advers olay vaka sayısı 8015'tir. Vaka bildirimlerinin 2653'ünün (%33,1) TNF inhibitörleri ile ilgili olduğu tespit edilmiştir. Tüm TNF inhibitörlerinin üveit ile ilgili pozitif sinyal oluşturduğu bulunmuştur. Bu ilaçların sinyal gücünün infliksimab (ROR=18.676; PRR=18.506), golimumab (ROR=6.815; PRR=6.793), adalimumab (ROR=6.147; PRR=6.131), sertolizumab pegol (ROR=2.922; PRR=2.919) ve etanersept (ROR=2.518; PRR=2.516) olarak sıralanmakta olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak bu çalışma, oküler advers olaylardan olan üveit bildirimlerinin bir kısmının TNF inhibitörü ilaç kullanan vakalardan oluştuğunu ve üveitin bu ilaçlar için pozitif sinyal oluşturan bir durum olduğunu göstermektedir. Ancak bu çalışma üveitin ilacın indüklemesi, ilacın endikasyonu olan hastalık ya da başka bir neden ile oluşup oluşmadığı hakkında bilgi vermemektedir. Bu nedenle bir veritabanı analizine dayalı yapılan bu çalışmanın prospektif klinik çalışmalarla desteklenmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Tümör nekroz faktör inhibitörleri, üveit, advers olay

ABSTRACT

Objective: This study aimed to evaluate the post-marketing safety profile of tumour necrosis factor (TNF) inhibitor drugs in relation to uveitis-associated adverse events using data from the FDA Adverse Event Reporting System (FAERS) database.

Material and Method: Materials and Methods: Adverse events of uveitis reported for TNF inhibitors in the FAERS database were analysed using data mining and disproportionality analysis in OpenVigil version 2.1, a pharmacovigilance data analysis tool. The study included "primary suspect" cases from

the fourth quarter of 2003 to the end of the second quarter of 2025. The “Reporting Odds Ratio (ROR)” and “Proportional Reporting Ratio (PRR)” were used to demonstrate signal strength.

Results: The number of uveitis adverse event cases reported as “primary suspect” in the FAERS database is 8,015. It was determined that 2,653 (33.1%) of the case reports were related to TNF inhibitors. All TNF inhibitors were found to generate a positive signal related to uveitis. The signal strength of these drugs was found to be ranked as follows: infliximab (ROR=18.676; PRR=18.506), golimumab (ROR=6.815; PRR=6.793), adalimumab (ROR=6.147; PRR=6.131), certolizumab pegol (ROR=2.922; PRR=2.919), and etanercept (ROR=2.518; PRR=2.516).

Conclusion: In conclusion, this study demonstrates that a portion of uveitis reports, which are ocular adverse events, originate from cases using TNF inhibitor drugs and that uveitis constitutes a positive signal for these drugs. However, this study does not provide information on whether the uveitis was induced by the drug, the disease for which the drug is indicated, or another cause. Therefore, we believe that this database analysis should be supported by prospective clinical studies.

Keywords: Tumour necrosis factor inhibitors, uveitis, adverse event

DYEING OF COTTON/PES FABRICS WITH RUBIA TINCTORUM USING MICROWAVE ENERGY AND INVESTIGATION OF COLOR PROPERTIES

MİKRODALGA ENERJİSİ KULLANARAK RUBİA TİNCİTORUM İLE PAMUK/PES KUMAŞLARIN BOYANMASI VE RENK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Nur KILINÇ¹

¹ Öğr.Gör.Dr, Giresun Üniversitesi, Şebinkarahisar Meslek Yüksekokulu, Moda Tasarımı, Giresun, Türkiye.

¹ ORCID ID: 0000-0003-4494-5084

Mehmet KILINÇ²

² Dr.Öğr.Üyesi, Giresun Üniversitesi, Şebinkarahisar Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Tekstil ve Moda Tasarımı, Giresun, Türkiye.

² ORCID ID: 0000-0001-9129-5251

ABSTRACT

The textile industry is a major contributor to global industrial production. However, with the rise of sustainable production technologies, it has become the focus of increasing environmental concerns and criticism. Environmentally harmful processes and technologies are commonly used in the textile sector, particularly in dyeing and finishing. As a result, natural dyes have become a popular research area in recent years due to their sustainability, ecological properties, and renewable sources compared to synthetic alternatives. Natural dyes are also considered to have the potential to reduce environmental impact by directly supporting sustainable textile production goals. The microwave energy dyeing method is a significant innovation in the textile industry, offering improved energy efficiency and environmental sustainability. This method greatly reduces water and energy consumption by completing the process in a shorter time than traditional dyeing methods. Microwave energy enables more homogeneous distribution of molecules within the fibre and faster diffusion of dyes into the fibres, thereby increasing color yield while reducing the carbon footprint. In addition to these environmentally friendly effects, microwave-assisted dyeing has become a popular application in recent years due to its advantages such as time savings, low energy consumption, and higher color fastness. In this study, traditionally mordanted cotton fabrics were dyed using different dye concentrations and microwave processing times. Rubia tinctorum (madder root) was selected as the natural dye, and its effects on the color properties of cotton/polyester (PES) blended fabrics were examined in detail. The color characterisation of the dyed samples was evaluated using CIELAB color parameters (L, a, b*, C*, h°) and color intensity (K/S) values. Based on the data obtained, variations in hue, saturation, and color intensity between the samples were analysed. Furthermore, Principal Component Analysis (PCA) was applied to determine the relationship between all color parameters and the distribution of variables depending on dyeing conditions. This study demonstrates that microwave-assisted natural dyeing methods can provide an energy-saving, environmentally friendly, and highly efficient alternative for sustainable textile production.

Keywords: Natural Dyeing, Rubia Tinctorum, Principal Component Analysis

ÖZET

Küresel endüstriyel üretime önemli ölçüde katkı sağlayan alanlardan biri de tekstil endüstrisidir. Fakat bu endüstri, sürdürülebilir üretim teknolojilerinin popülerleşmesiyle, artan çevresel kaygıların ve eleştirilerin odak noktası haline gelmiştir. Tekstil sektöründe özellikle boyama ve terbiye işlemlerinde genellikle çevreye zarar veren işlemler ve teknolojiler kullanılmaktadır. Bu yüzden doğal boyalar, sentetik muadillerine kıyasla sürdürülebilir, ekolojik ve yenilenebilir kaynaklı olmaları nedeniyle son yıllarda popüler araştırma alanlarından biridir. Ayrıca, bu tür doğal boyalar sürdürülebilir tekstil üretimi hedeflerine doğrudan katkı sağlayarak, çevresel etkiyi azaltma potansiyeline sahip olduğu düşünülmektedir. Mikrodalga enerjisiyle boyama yöntemi, tekstil endüstrisinde enerji verimliliği ve çevresel sürdürülebilirlik açısından önemli bir yenilik olarak öne çıkmaktadır. Bu yöntem, geleneksel boyama süreçlerine göre daha kısa sürede işlem tamamlamayı sağlayarak su ve enerji tüketimini önemli ölçüde azaltmaktadır. Mikrodalga enerjisi, lif içerisindeki moleküllerin daha homojen ve boyar maddelerin liflere daha hızlı difüze olmasını sağlar, böylece renk verimi artarken karbon ayak izi azalmaktadır. Bu çevre dostu etkilere ek olarak, mikrodalga destekli boyama zaman tasarrufu, düşük enerji tüketimi ve daha yüksek renk dayanımı gibi avantajlarıyla son yıllarda oldukça popüler bir uygulama haline gelmiştir. Bu çalışmada, geleneksel mordanlanmış pamuklu kumaşlar, farklı boyar madde konsantrasyonları ve mikrodalga işlem süreleri kullanılarak boyanmıştır. Doğal boyar madde olarak *Rubia tinctorum* (kök boya) seçilmiş, pamuk/poliester (PES) karışımı kumaşların renk özellikleri üzerindeki etkileri ayrıntılı biçimde incelenmiştir. Boyanan numunelerin renk karakterizasyonu, *CIELAB renk parametreleri* (L , a , b^* , C^* , h°)** ve renk şiddeti (K/S) değerleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler ışığında numuneler arasındaki ton, doygunluk ve renk yoğunluğu değişimleri analiz edilmiştir. Ayrıca, tüm renk parametreleri arasındaki ilişkiyi ve değişkenlerin boyama koşullarına bağlı dağılımını belirlemek amacıyla Temel Bileşen Analizi (Principal Component Analysis, PCA) uygulanmıştır. Bu çalışma, mikrodalga destekli doğal boyama yöntemlerinin sürdürülebilir tekstil üretiminde enerji tasarrufu sağlayan, çevreye duyarlı ve yüksek verimli bir alternatif oluşturabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğal Boyama, *Rubia Tinctorum*, Temel Bileşen Analizi (PCA)

NATURAL QUINONES AS ELECTRON CARRIERS IN A LIVING CELL TƏBİİ XINONLAR CANLI HÜCEYRƏDƏ ELEKTRON DAŞIYIÇISI KİMİ

Assoc. Prof. Adila Mahmudova, Zumrud Mammadova

ORCID ID: 0000-0003-2326-1994

Azerbaijan State Pedagogical University

ABSTRACT

A living cell plays the role of a microlaboratory where complex biochemical reactions take place. Among the numerous enzymatic reactions taking place here, reactions accompanied by the transfer of electrons from one substrate to another occupy a special place. In performing important and irreplaceable functions in these reactions, derivatives of 1,4 benzoquinone - ubiquinones are of great importance. Ubiquinone is a Latin word, the translation of which is “ubiquitous” and the terms quinone are formed. Thus, ubiquinones - quinones found in the composition of every living cell, belong to the group of Q coenzymes in the classification of enzymes. These compounds have a special structure and consist of a long side chain consisting of C 5 isoprene rings. The number of these fragments also varies in different ubiquinones.

Human ubiquinone consists of 10 isoprene fragments. This side chain is non-polar and serves to penetrate the hydrophobic layer of the plasma membrane of ubiquinone. By attaching such a long tail to the membrane, the quinoid fragment of ubiquinone has the ability to easily transfer electrons from one component to another in biochemical electron transfer reactions. During these reactions, the quinoid fragment is converted into hydroxyquinone by donating two electrons and accepting two hydrogen atoms.

Natural quinones also include group K vitamins. Group K vitamins are conventionally divided into two groups: phyloquinones and menaquinones. Vitamin K1 – phyloquinone is widely distributed in nature in the green parts of plants. Quinones are also found as a coloring substance in the pigments of mushrooms and plants. Vitamin K accelerates the synthesis of prothrombin in the liver. Prothrombin is a protein substance involved in blood clotting. In the clotting process, thrombin is formed from prothrombin, and thrombin ensures the conversion of fibrinogen into fibrin.

Considering all this, the study of natural quinones as a source of cellular metabolism and cellular energy, as well as medicinal substances, is of particular interest.

Keywords: natural quinone, 1,4 benzoquinone, ubiquinone, cellular energy

XULASA

Canlı hüceyrə mürəkkəb biokimyəvi reaksiyaların getdiyi mikrolaboratoriya rolunu oynayır. Burada gedən çoxsaylı fermentativ reaksiyaların içərisində elektronların bir substratdan digərinə daşınması ilə müşayiət edilən reaksiyalar xüsusi yer tutur. Bu reaksiyalarda mühüm və əvəzedilməz funksiyaların yerinə yetirilməsində 1,4 benzoxinonun törəmələri-ubixinonlar mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ubixinon latın sözü olub “ubiquitous” tərcüməsi “hər yerdə olan”və xinon terminlərindən təşkil olunmuşdur. Beləliklə, ubixinonlar – hər bir canlı hüceyrənin tərkibində rast gəlinən xinonlar olub, fermentlərin təsnifatında Q kofermentlər qrupuna aiddir. Bu birləşmələr xüsusi quruluşa malik olub C 5 sayı izopren halqalarından ibarət uzun yan zəncirədən ibarətdir. Müxtəlif ubixinonlarda bu fraqmentlərin sayı da müxtəlif olur.

İnsan ubixinonu 10 izopren fraqmentindən ibarətdir. Bu yan zəncir qeyri polyar olub, ubixinonun plazma membranının hidrofob təbəqəsinə nüfuz etməsinə xidmət edir. Belə uzun quyruğu membrana bağlamaqla ubixinonun xinoid fraqmenti biokimyəvi elektron köçürmə reaksiyasında asanlıqla elektronları bir komponentdən digərinə keçmək qabiliyyətinə malikdir. Bu reaksiyalar zamanı xinoid fraqmenti iki elektron verərək və iki hidrogen atomunu qəbul edərək hidroxinona çevrilir.

Təbii xinonlara həmçinin K qrup vitaminləri aid edilir. K qrup vitaminləri şərti olaraq iki qrupa bölünür: filloxinonlar və menaxinonlar. K_1 – vitamini filloxinon təbiətdə bitkilərin yaşıl hissələrində geniş yayılmışdır. Xinonlara göbələk və bitkilərin pigmentlərində də rəng verən maddə kimi rast gəlinir. K vitamini qara ciyərdə protrombinin sintezini sürətləndirir. Protrombin qanın laxtalanmasında iştirak edən zülali maddədir. Laxtalanma prosesində protrombindən trombin əmələ gəlir, trombin isə fibrinogenin fibrinə çevrilməsini təmin edir.

Bütün bunları nəzərə alaraq təbii xinonların hüceyrə metabolizmi və hüceyrə enerjisinin mənbəyi kimi və eyni zamanda dərman maddələri kimi tədqiqi xüsusi maraq doğurur.

Açar sözlər: təbii xinon, 1,4 benzoxinon, ubixinon, hüceyrə enerjisi

İKT VASİTƏLƏRİN TƏTBİQİ ÜZRƏ BEYNƏLXALQ TƏCRÜBƏLƏRİN AZƏRBAYCAN TƏHSİL SİSTEMİNƏ TƏTBİQİ

INTRODUCTION OF INTERNATIONAL ICT PRACTICES TO AZERBAIJAN'S EDUCATION SYSTEM

ВНЕДРЕНИЕ МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ ИКТ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНУЮ СИСТЕМУ АЗЕРБАЙДЖАНА

Assoc. Prof. Asmet Idris-gizi Ismayilkhanova

Department of General Pedagogy, ASPU

<https://orcid.org/0000-0002-1151-4440>

XÜLASƏ

Müəllifin yazmış olduğu bu məqalə çox aktual bir məsələyə həsr olunmuşdur. O qeyd edir ki, müasir dövrdə İKT-nin təhsil sistemində inteqrasiyası güclənmişdir ki, bu da təhsil prosesinin səmərəliliyini daha da qüvvətləndirir. Hal-hazırda inkişaf etmiş dünya ölkələrində şagirdlərin fərdi inkişafını yaxından müşahidə etmək, təhsil sistemini daha da təkmilləşdirmək, təlim prosesini daha da maraqlı və effektiv etmək üçün İKT vasitələrindən istifadə edilir.

Müəllifin fikrincə, hər bir ölkənin təhsil sistemində İKT-nin tətbiqi həmin ölkələrin milli təhsil strategiyasına və konsepsiyasına uyğun şəkildə müəyyən edilməkdədir. Müəllifin araşdırmalarından məlum olur ki, Beynəlxalq Elektrik Rabitəsi İttifaqının 2019-cu il hesabatına görə hər bir ölkənin təhsil sistemində İKT-dən istifadə səviyyəsini qiymətləndirəcək reyting hazırlanmışdır və məlum olmuşdur ki, Cənubi Koreya, İslandiya, Danimarka, Honq Konq, İsveçrə, Böyük Britaniya, Lüksemburq, Niderland, Yaponiya və Norveç qabaqcıl ölkələr sırasındadır.

Məqalədə Finlandiya, Cənubi Koreya, Amerika Birləşmiş Ştatları, Türkiyə, Sinqapur, Çin, Rusiya və nəhayət, Azərbaycan təhsil sistemində İKT-nin tətbiqi və təhsil sistemində onun əhəmiyyəti işıqlandırılmışdır.

Müəllif qeyd etmişdir ki, Azərbaycan Təhsil sistemində İKT-nin tətbiqi ilə bağlı dövlət bir sıra sənədlər və proqramlar qəbul etmişdir ki, bu sənədlər və proqramların əsas məqsədi İKT-nin Azərbaycan təhsil sistemində tətbiqini genişləndirmək və interaktiv təlim metodlarının inkişafına dəstək verməkdən ibarətdir.

Açar sözlər: strategiya, konsepsiya, telekommunikasiya, ağıllı lövhə, rəqəmsal qiymətləndirmə, virtual laboratoriya, yol xəritəsi, elektron təhsil

АННОТАЦИЯ

В статье затрагивается одна очень актуальная тема. Автор отмечает, что усилившаяся в современную эпоху интеграция ИКТ в образовательную систему параллельно укрепляет эффективность образовательного процесса. В настоящее время развитые страны мира используют средства ИКТ для близкого наблюдения за индивидуальным развитием студентов, улучшения образовательной системы, а также обеспечения более интересного и эффективного образовательного процесса.

Автор считает, что уровень внедрения ИКТ в образовательные системы отдельных стран должен определяться в соответствии со стратегией и концепцией национального образования этих стран. Исследования автора показывают, что в соответствии с рейтинговой таблицей, опубликованной в отчете Международного союза электросвязи за 2019 год, лидерами по уровню использования ИКТ в образовательных системах лидируют Южная Корея, Исландия, Дания, Гонконг, Швейцария,

Великобритания, Люксембург, Нидерланды, Япония и Норвегия.

В статье освещены вопросы применения и важности ИКТ в образовательных системах Финляндии, Соединённых Штатов Америки, Турции, Сингапура, Китая, России и, наконец, Азербайджана.

Автор отмечает, что в целях расширения охвата ИКТ в образовательной системе Азербайджана и поддержки развития интерактивных методов обучения азербайджанское государство приняло ряд документов и программ по внедрению ИКТ в образовательную систему страны.

Ключевые слова: стратегия, концепция, телекоммуникации, «умная доска», цифровое оценивание, виртуальная лаборатория, дорожная карта, электронное образование.

ABSTRACT

The article addresses a highly pertinent topic. The author notes that in the modern era, the integration of ICT into the education system has intensified, a development that serves to enhance the efficacy of the educational process. In developed nations, ICT tools are currently utilised to closely monitor the individual development of students, to further refine the education system, and to make the learning process more engaging and effective.

In the author's view, the application of ICT within any country's education system is defined in accordance with its national education strategy and concept. The author's research indicates that the 2019 report by the International Telecommunication Union established a rating to assess the level of ICT utilisation in national education systems. This assessment identified South Korea, Iceland, Denmark, Hong Kong, Switzerland, the United Kingdom, Luxembourg, the Netherlands, Japan, and Norway as being among the leading countries.

The article illuminates the application of ICT within the education systems of Finland, South Korea, the US, Türkiye, Singapore, China, Russia, and finally, Azerbaijan, exploring its significance within these respective systems.

The author notes that the state has adopted several documents and programmes concerning the application of ICT in Azerbaijan's education system. The primary objective of these documents and programmes is to broaden the implementation of ICT within the Azerbaijani education system and to support the development of interactive teaching methods.

Keywords: strategy, concept, telecommunication, smart board, digital assessment, virtual laboratory, roadmap, e-education

ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan Respublikasında ümumtəhsil məktəblərinin informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə təminatı Proqramının (2005-2007-ci illər) təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. Bakı Şəhəri, 21 avqust 2004-cü il.
2. Babayeva Z. Rəqəmsal Əsrin Məktəbi-Elektron Təhsil Resursları Biologiyasının tədrisində //- Bakı:Elmi Əsərlər, - 2020. № 3, - s. 17-23.
3. Əliyeva X., Əhmədov Z. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə vasitəsilə təlim prosesinin idarə olunması //- Bakı: Azərbaycan məktəbi, -2021. № 2, -s. 66–72.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

4. Həmidova X. İnformasiya kommunikasiya texnologiyalarının təhsilə tətbiqi // - Bakı: Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun Elmi əsərləri, -2018.c.85, №8 , - s.304-307.
5. Sərdarova Ə. Təhsildə İKT – nin tətbiqi. Metodiki iş. / Ə. Sərdarova . – Bakı: Şərq-Qərb , - 2017. – 11.s.
6. Şahbazova Q. Tədrisdə yeni pedaqoji texnologiyaların tətbiqi // - Bakı: Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun elmi əsərlər, - 2017. № 4, – s.226-230.

TAŞINMAZIN BİRDEN FAZLA KİŞİYE SATIŞ VAADİ SORUNU ÜZERİNE BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ: NOTER ŞERHİ

A SOLUTION PROPOSAL TO THE ISSUE OF MULTIPLE SALES PROMISES FOR THE SAME IMMOVABLE PROPERTY: NOTARIAL ANNOTATION

İbrahim GÜL¹

Doç. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Hukuk, Bolu, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0271-5048>

ÖZET

Taşınmaz satış vaadi, Türk borçlar hukukunda mülkiyetin devrini amaçlayan, fakat aynı etki doğurmayan bir borçlandırıcı işlemidir. Satış vaaadinin borçlandırıcı işlem olması nedeniyle aynı taşınmazın birden fazla kez vaade konu edilmesinde hukuken bir engel yoktur. Ayrıca taşınmaz satış vaaadinin resmi şekle uygun; yani tapuda veya noterde yapılması gereklidir (Noterlik Kanunu m. 60, TBK m. 237). Nispi nitelikli bu vaaadin tapu siciline şerh edilerek üçüncü kişilere karşı ileri sürülmesi mümkündür. Diğer yandan tarafların ve noterlerin yapılan satış vaaadini tapuya şerh verme zorunluluğu yoktur. Vaat alacaklısı satış vaaadini tapuya şerh verdirebilirse de uygulamada bu kurumun etkin kullanılmadığı söylenebilir. Bunun sebeplerinden birisi, noterlikte işlem tamamlandıktan sonra satıl vaaadinin tapuya şerh verilebilmesi için tapu müdürlüğünden randevu alınarak tapu müdürlüğüne gidilmesinin gerekmesidir. Bu durum hem zaman hem de maliyet açısından caydırıcılık teşkil etmektedir. Birçok taraf, noterlikte sözleşmeyi yaptıktan sonra tapuya gitmemekte veya şerh işlemini önemsememektedir. Noterlikte yapılmış bir satış vaadi sözleşmesi, tapuda görünmediği için adeta gizli kalmakta; aynı taşınmaz, vaat alacaklısının bilgisi olmaksızın ekonomik menfaat sağlamak amacıyla noterde birden fazla satış vaaidine konu edile bilinmektedir. Bu durum hukuki güvenliğe olan inancı zedelemekte, özellikle dürüst ve iyi niyetli vaat alıcıların mağduriyetine yol açmakta, işlem güvenliğini tehdit etmektedir. Sorunun temelinde, satış vaaadinin kişisel hak doğurması, tapu siciline şerhin isteğe bağlı olması ve noterlik kurumu ile tapu sistemi arasında entegrasyon eksikliği yatmaktadır. Bu çalışmada önerilen Noter Şerhi Sistemi, bu yapısal soruna teknik, hukukî ve kurumsal düzeyde bütüncül bir çözüm sunmaktadır. Sistem, noterin satış vaadi yapmasıyla birlikte bu vaadi otomatik tapuya bildirmesine ve noter entegrasyonu üzerinden vaat alacaklısının bu vaaadin geçmişini görebilmesine dayanmaktadır. Noter şerhi, klasik şerhten farklı olarak tarafların ayrıca başvurusuna gerek olmadan yapılır ve beş yıl değil, sözleşmede öngörülen süre boyunca geçerliliğini sürdürür. Bu süre dolmadan yeni bir satış vaadi yapılamaz; ancak tarafların anlaşmasıyla şerh kaldırılabilir veya satış gerçekleşirse otomatik olarak silinir. Buna benzer bir sistem fiziki olarak da kurulabilir. Şöyle ki; tapu müdürlüğünden vaade ilişkin ön bildirim şerhi konulduğuna dair bir belgenin alınması ve noterin taşınmaz satış vaaadini onaylamasından önce bu belgeyi araması zorunluluğu getirilebilir. Önerdiğimiz bu sistemle, taşınmazın aynı anda birden fazla kişiye satış vaaidiyle satılması teknik olarak engellenebilecektir.

Anahtar kelimeler: Taşınmaz, satış vaadi, tapu sicili, noter, işlem güvenliği.

ABSTRACT

A promise to sell for immovable property (taşınmaz satış vaadi) in Turkish law is a contractual obligation aimed at transferring ownership but does not create a real (in rem) effect. Since the promise

¹ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Hukuk Fakültesi, doc.dr.gul@gmail.com, orcid: 0000-0002-0271-5048

to sell is merely an obligatory transaction, there is no legal obstacle to making multiple promises to sell for the same property. Furthermore, such a promise must comply with the formal requirements, meaning it must be executed either at the land registry or before a notary (Article 60 of the Notary Code and Article 237 of the Turkish Code of Obligations). This promise, being a relative right, can be annotated (şerh) in the land registry so that it may be asserted against third parties. However, there is no legal obligation for either the parties or the notary to record such an annotation in the land registry. Although the promisee may have annotated (registered) the promise of sale in the land registry, it can be said that this mechanism is not effectively used in practice. One of the reasons for this is that, after the transaction is completed at the notary, annotating the promise of sale in the land registry requires making an appointment with the land registry office and appearing there in parties. This requirement is discouraging in terms of both time and cost. Therefore, many promisee, after concluding the contract at the notary, do not go to the land registry or do not attach importance to the annotation process. Therefore, a notarized promise to sell does not automatically appear in the land records, it essentially remains invisible. As a result, the same property may be promised to various promisee by the promisor at different times—without the knowledge of the initial promisee—to gain an economic benefit. This situation undermines legal certainty, harms good-faith promisees, and threatens transactional security. The root of the problem lies in the fact that the promise to sell creates only a relative right, registration (annotation) in the land registry is optional, and there is a lack of integration between the notarial system and the land registry system. The Notary Annotation System proposed in this study offers a comprehensive solution to this structural problem at the technical, legal, and institutional levels. The system is based on the notary automatically notifying the land registry of the promise of sale once it is approved, and allowing the promisee to view the history of this promise through notary integration. Unlike the traditional annotation, the notary annotation is made automatically without requiring a separate application by the parties and remains valid not for five years, but for the period stipulated in the contract. During this period, a new promise of sale cannot be made; however, the annotation may be removed by mutual agreement of the parties or is automatically deleted once the sale is completed. A physical version of this system could also be implemented. For example, before approving a promise to sell, the notary could be required to request a preliminary annotation document from the land registry indicating that a prior promise has been recorded. With the implementation of this proposed system, multiple promises to sell the same immovable property could be technically prevented, thereby enhancing legal certainty and transactional reliability.

Keywords: Immovable property, promise to sell, land registry, notary, transactional security.

YOĞUN BAKIM HEMŞİRELERİNDE İNVAZİV ARTERİYEL MONİTÖRİZASYON VE ARTERİYEL KAN GAZI ALIMINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYİ KNOWLEDGE LEVELS OF INTENSIVE CARE NURSES REGARDING INVASIVE ARTERIAL MONITORING AND ARTERIAL BLOOD GAS SAMPLING

Berna AVCI ŞAHİN¹

¹ Uzm. Hemşire (M.Sc.), Gazi Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-8670-570X>

Özlem CANBOLAT²

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4222-4577>

ÖZET

Yoğun bakım ünitelerinde izlem ve tedavi kararlarının güvenilirliği, kritik hastaların takip ve tedavi sürecinde yararlanılan invaziv arteriyel monitörizasyon ve invaziv arteriyel kan gazı örnekleme uygulamalarının doğru şekilde izlenmesi, değerlendirilmesi ve yürütülmesine bağlıdır. Bu araştırma yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin invaziv arteriyel monitörizasyon ve invaziv arteriyel kateterden kan gazı alımına ilişkin bilgi düzeylerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı ve kesitsel türde olan bu çalışma, Şubat -Mayıs 2025 tarihleri arasında iki üniversite hastanesinin yoğun bakım ünitelerinde çalışan 250 hemşire ile yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu, Yoğun Bakım Hemşirelerinin İnvaziv Arteriyel Monitörizasyona İlişkin Bilgi Düzeyi Formu ve Yoğun Bakım Hemşirelerinin Arteriyel Kan Gazı Alımına İlişkin Bilgi Formu kullanıldı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Ki-kare testi, Bağımsız t-testi, ANOVA testi kullanıldı. Yoğun bakım hemşirelerin invaziv arteriyel monitörizasyon ve invaziv arteriyel kateterden kan gazı alımına ilişkin bilgi düzeylerinin yoğun bakım sertifikası alanlarda daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Yoğun bakım hemşirelerin bilgi düzeylerinin invaziv arteriyel monitörizasyon ve invaziv arteriyel kateterden kan gazı alımı hakkında eğitim alanlarda da daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Yaşın artması, lisansüstü eğitim, yoğun bakımda çalışma yılının artması aynı şekilde bilgi düzeyi artışında etkili olduğu bulunmuştur ($p <0.05$). Bu çalışma doğrultusunda yoğun bakım hemşirelerine tedavinin ve bakımın doğruluğu ve güvenilirliği için yoğun bakım sertifikası ve invaziv arteriyel monitörizasyon, invaziv arteriyel kateterden kan gazı alımı hakkında eğitim alması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yoğun bakım, Yoğun bakım hemşireliği, İnvaziv arteriyel monitörizasyon, Arteriyel kan gazı, Bilgi düzeyi.

ABSTRACT

The reliability of monitoring and treatment decisions in intensive care units depends on the accurate monitoring, evaluation, and execution of invasive arterial monitoring and invasive arterial blood gas sampling applications used in the follow-up and treatment of critically ill patients. The study was conducted to evaluate the knowledge levels of nurses working in intensive care units regarding invasive arterial monitoring and blood gas collection from invasive arterial catheters. This descriptive and cross-sectional study was conducted with 250 nurses working in the intensive care units of two university

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Hospital between February and May 2025. Introductory Information Form, Intensive Care Nurses' Knowledge Level on Invasive Arterial Monitoring Form and Intensive Care Nurses' Knowledge Level on Arterial Blood Gas Collection Form were used to collect data. Descriptive statistics, Chisquare test, Independent t-test, and ANOVA test were used in data analysis. It was found that the knowledge level of intensive care nurses regarding invasive arterial monitoring and blood gas collection from invasive arterial catheters was higher in nurses who received the intensive care certificate ($p > 0.05$). It was also found that the knowledge level of intensive care nurses was higher in nurses who received training on invasive arterial monitoring and blood gas collection from invasive arterial catheters ($p > 0.05$). It was found that the increasing age, postgraduate education, and years of working in intensive care were also effective in increasing the knowledge level ($p > 0.5$). Based on the study, it is recommended that intensive care nurses receive training on the intensive care certificate and invasive arterial monitoring and blood gas collection from invasive arterial catheters for the accuracy and reliability of treatment and care.

Keywords: Intensive care, intensive care nursing, Arterial monitoring, Arterial blood gas, Knowledge level

OKUL ÇOK GÜZEL: İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞSEL YAPILARINA AİT NİTEL BİR ANALİZ ÖRNEĞİ

SCHOOL IS BEAUTIFUL: AN EXAMPLE OF QUALITATIVE ANALYSIS OF THE COGNITIVE STRUCTURES OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Prof. Dr. Gülay EKİCİ¹, Enver ESERLİ²

¹Balıkesir University, Educational Sciences Department,

Balıkesir, Turkey,

ORCID ID:0000-0003-2418-1929

²Safranbolu Science and Art Center, English Language Teacher,

Karabük, Turkey

ORCID ID: 0000-0002-0085-9080,

ÖZET

Bireylerin hayatında bazı dönemler vardır ki hayatındaki en önemli dönemlerden biri olarak ifade edilmektedir. Bu dönemlerden biri İlkokul dönemidir. Bu süreçte öğrencilerin okulu nasıl algıladıkları oldukça önemlidir. İlkokula başlayan bir öğrencinin bu algısının belirlenmesi öğrencinin okul başarısında ve tüm yaşantısında oldukça önemlidir. Çalışmanın temel amacı, ilkokulda eğitimlerine devam öğrencileri “okul” kavramıyla ilgili bilişsel yapıları nasıldır sorusuna cevap bulmaktır. Çalışma nitel araştırma modelinin önemli desenlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılarak hazırlanmıştır. Örnekleme çeşitlerinden amaçlı örnekleme yöntemiyle çalışmaya toplam 76 ilkokul öğrencisinin katılımı sağlanmıştır. Verilerin toplanmasında özellikle nitel araştırma modeli kullanılan çalışmalarda kapsamlı veri toplanmasını sağlayan çizme-yazma tekniğinin kullanımı tercih edilmiştir. İlgili literatürde bu iki veri toplama aracının birlikte kullanılarak “Okul” kavramı konusunda verilerin toplandığı bir araştırmaya rastlanmamıştır. Kodlayıcılar arasındaki uyum katsayısı olarak güvenirlik değeri % 97 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde NVivo 9.3 programı kullanılmıştır. Öğrencilerin görüşlerinden elde edilen veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz edilen veriler toplam 6 ana kategori ve 2 alt kategori altında gruplandırılmıştır. Öğrencilerin görüşlerini oldukça detaylı belirttikleri tespit edilmiştir. Diğer taraftan çizimler yazımlar boyutundan veriler incelendiğinde, verilerin hem çizimde 5 kategori altında toplandığı hem de yazımda 5 kategori altında toplandığı tespit edilmiştir. Bu kategorilerden en yüksek frekanslı olanın *Fiziki açıdan mekan olarak okul* kategorisi (*Fiziki mekana ait unsurlar* alt kategorisi ve *Eşyalar/materyaller* alt kategorisi) olduğu belirlenmiştir. Diğer kategoriler ise *Duygusal açıdan mekan olarak okul kategorisi*, *Yapılan faaliyetler açısından okul kategorisi*, *Görev/İşlevleri açısından okul kategorisi*, *Yaşayan bireyler açısından okul kategorisi* ve *Ulaşım yolları açısından okul* kategorisi olarak sıralanmıştır. Bu kapsamda çizim olarak en fazla “Dış görünüş bina olarak okul” ve “Sınıftaki eşyalar” vurgusunun yapıldığı belirlenirken, yazım olarak ise “Okul çok güzel” ifadesinin öğrencilerin pek çoğu tarafından belirtildiği tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin görüşlerini çok detaylı olarak anlatabildikleri çizimlerinde çok fazla yazıma yer vermezlerken çizime aktaramadıkları görüşlerini ifade edebilmek için yazmayı tercih ettikleri belirlenmiştir. İlgili literatüre oldukça kapsamlı ve nitelikli veriler sunan bu araştırma sonunda konuyla ilgili hem akademik hem de uygulama boyutlarında öneriler belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: bilişsel yapı, okul, çizim tekniği, yazım tekniği.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

There are certain periods in an individual's life that are considered one of the most important. One of these periods is primary school. How students perceive school is crucial during this period. Determining this perception of a student entering primary school is crucial for their academic success and their overall life. The main purpose of the study is to find an answer to the question of what the cognitive structures of primary school students are about the concept of "school". The study was prepared using the case study design, which is one of the important patterns of the qualitative research model. A total of 76 primary school students participated in the study using the purposive sampling method among the sampling types. In collecting data, the drawing-writing technique was preferred, which ensures comprehensive data collection, especially in studies using the qualitative research model. In the relevant literature, no research has been found in which data on the concept of "School" was collected using these two data collection tools together. The reliability value as the coefficient of agreement between the coders was calculated as 97%. NVivo 9.3 program was used in the analysis of the data. The data obtained from the students' opinions were analyzed using content analysis. The analyzed data were grouped under a total of 6 main categories and 2 subcategories. It has been determined that the students expressed their opinions in great detail. On the other hand, when the data were examined in terms of drawings and writings, it was determined that the data were collected under 5 categories both in drawings and in writing. It was determined that the highest frequency of these categories was the school category as a physical space (subcategory of elements of physical space and subcategory of items/materials). Other categories are listed as school category as a place in terms of emotions, school category in terms of activities, school category in terms of duties/functions, school category in terms of living individuals and school category in terms of transportation routes. In this context, it was determined that the most emphasized words in the drawing were "The school as an external appearance of the building" and "The items in the classroom", while in the writing, it was determined that the expression "The school is very beautiful" was stated by most of the students. In addition, it was determined that students preferred to write in order to express their views that they could not transfer to drawings, while they did not use much writing in their drawings, where they could express their views in great detail. At the end of this research, which provides comprehensive and qualified data to the relevant literature, recommendations on the subject were made in both academic and practical dimensions.

Keywords: cognitive structure, school, drawing technique, writing technique

EĞİTİMDE PROGRAM OKURYAZARLIĞI: NİTEL BİR ANALİZ CURRICULUM LITERACY IN EDUCATION: A QUALITATIVE ANALYSIS

Enver ESERLİ¹, Prof. Dr. Gülay EKİCİ²

¹ Safranbolu Science and Art Center, English Language Teacher,
Karabük, Turkey

ORCID ID: 0000-0002-0085-9080,

² Balıkesir University, Educational Sciences Department,
Balıkesir, Turkey,

ORCID ID: 0000-0003-2418-1929

ÖZET

Eğitim, bireye bilgi, karakter, özsaygı ve toplumsal değerler kazandırarak başarıya giden yolu açar. Aynı zamanda yaşam boyu süren bir öğrenme süreci olup, insanı deneyimleriyle olgunlaştırır ve kimliğini şekillendirir (Bhardwaj, 2016). Bu sürecin planlı ve sistematik biçimde yürütülmesi ise eğitim programları aracılığıyla sağlanır. Eğitim programı, standartlarda ifade edilen hedeflere ulaşmayı amaçlayan; öğretme ve öğrenme sürecini düzenleyen, ders planları, etkinlikler, kapsam ve sıralama çizelgeleri, ders kitapları, dijital öğrenme araçları, bilgisayar programları ve pedagojik rehberlik unsurları gibi bileşenleri içeren sistematik bir yapıdır (Steiner, vd., s. 4). Bu yapının etkili biçimde uygulanabilmesi ise öğretmenlerin programı doğru biçimde anlamalarına ve yönlendirmelerine bağlıdır. Öğrencilerinin gelişimini, öğretim programında yer alan hedefleri ders içeriğiyle bütünleştirerek desteklemek isteyen öğretmenlerin; programın kazanımlarını, içeriğini, pedagojik temellerini ve ölçme-değerlendirme boyutlarını kavramaları gerekmektedir (Sural ve Dedeşali, s. 304). Bu yeterliklerin bütüncül bir biçimde ele alınması, öğretmenlerin program okuryazarlığı düzeyleriyle doğrudan ilişkilidir. Program okuryazarlığı, programı kavrama, planlama ve etkili biçimde hayata geçirme becerisi olarak tanımlanmaktadır (Aslan, 2019, s. 973). Öğretmenlerin eğitim programlarını etkili biçimde uygulayabilmeleri, onların programın içeriğini, amaçlarını ve bağlamını derinlemesine bilmelerine ve bu bilgiyi sınıf uygulamalarına yansıtabilmelerine bağlıdır. Dolayısıyla, öğretmenlerin hem ulusal eğitim hedeflerine ulaşmada hem de sınıf içindeki pedagojik rollerini yerine getirmede başarılı olabilmeleri, program okuryazarlığına ilişkin bilgi, beceri ve farkındalık düzeylerinin yüksek olmasını gerektirir (Erdamar ve Akpunar, 2020, s. 22). Bu durum, öğretmen yeterliklerinin değerlendirilmesi ve eğitimde program okuryazarlığı kavramının derinlemesine incelenmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın amacı, eğitimde program okuryazarlığı kavramını öğretmen yeterlikleri ve uygulamaları bağlamında ele almak ve alanyazında yer alan güncel araştırmalar ışığında kapsamlı bir değerlendirme sunmaktır. Bu amaçla ulusal ve uluslararası literatürde eğitimde program okuryazarlığı ile ilgili çalışmalar incelenmiştir. Bu çalışma nitel araştırma modeli kapsamında durum çalışması deseniyle hazırlanmıştır. Bu doğrultuda, alanyazında yer alan ilgili çalışmalar incelenmiş olup elde edilen bulgular, ilgili bölümlerde frekans değerleriyle birlikte sunulularak değerlendirilmiştir. Yapılan çalışmalar genel olarak, öğretmenlerin program okuryazarlığı düzeylerinin yüksek olduğunu, bununla

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

birlikte bu yeterliğin öğretmenlerin eleştirel düşünme, problem çözme, öz yeterlik ve mesleki yeterlik düzeyleriyle pozitif yönde ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, öğretmenlerin program okuryazarlığı becerilerini güçlendirmeye yönelik mesleki gelişim programlarının, öğretim sürecinin niteliğini ve eğitimde genel başarıyı artırmada önemli bir araç olduğunu göstermektedir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda öneriler belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: eğitim, eğitim programı, program okuryazarlığı, durum çalışması

ABSTRACT

Education paves the way to success by equipping individuals with knowledge, character, self-esteem, and social values. It is also a lifelong learning process that matures individuals through experiences and shapes their identity (Bhardwaj, 2016). The planned and systematic implementation of this process is ensured through curricula. A curriculum is a systematic structure designed to achieve the objectives expressed in the standards; it organizes the teaching and learning process and includes such components as lesson plans, activities, scope and sequence charts, textbooks, digital learning tools, computer programs, and pedagogical guidance elements (Steiner et al., p. 4). The effective implementation of this structure depends on teachers' ability to accurately understand and guide the curriculum. Teachers who aim to foster their students' development by integrating the objectives of the curriculum into classroom content need to understand the curriculum's learning outcomes, content, pedagogical foundations, and assessment dimensions (Sural & Dedebeali, p. 304). Addressing these competencies holistically is directly related to teachers' levels of curriculum literacy. Curriculum literacy is defined as the ability to comprehend, plan, and effectively implement a curriculum (Aslan, 2019, p. 973). Teachers' ability to implement curricula effectively depends on their in-depth knowledge of the content, objectives, and context of the curriculum, as well as their ability to reflect this knowledge in classroom practices. Therefore, teachers' success in achieving national educational goals and fulfilling their pedagogical roles in the classroom requires a high level of knowledge, skills, and awareness related to curriculum literacy (Erdamar & Akpunar, 2020, p. 22). This situation highlights the need to evaluate teacher competencies and to examine the concept of curriculum literacy in depth. The purpose of this study is to address the concept of curriculum literacy within the context of teacher competencies and practices and to present a comprehensive evaluation in light of recent studies in the literature. To this end, national and international studies on curriculum literacy were reviewed. The study was designed using a qualitative research model with a case study design. In this context, related studies in the literature were analyzed, and the findings were presented with frequency values and interpreted accordingly. Overall, the reviewed studies revealed that teachers have a high level of curriculum literacy and that this competence is positively correlated with their levels of critical thinking, problem-solving, self-efficacy, and professional competency. These results indicate that professional development programs aimed at strengthening teachers' curriculum literacy skills serve as an important tool for enhancing the quality of instruction and overall educational success. Recommendations were provided based on the results of the study.

Keywords: education, curriculum, curriculum literacy, case study

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YUMUŞAK GÜÇ VE KÜLTÜREL DİPLOMASİ ALANINDA YAPILAN AKADEMİK ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: SCOPUS VERİTABANI ÜZERİNE BİR İNCELEME

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ACADEMIC STUDIES ON SOFT POWER AND CULTURAL DIPLOMACY: EVIDENCE FROM THE SCOPUS DATABASE

Aydın YEŞİLYURT¹

İlArş. Gör., Akdeniz Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, Antalya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3136-2437>

ÖZET

Yumuşak güç (soft power) ve kültürel diplomasi kavramları, 21. yüzyılın uluslararası ilişkiler ve iletişim literatüründe giderek daha merkezi bir konuma yerleşmiştir. 1990'lı yıllarda Joseph Nye tarafından geliştirilen yumuşak güç teorisi, bir ülkenin diğer aktörleri askeri veya ekonomik baskı yerine cazibe, ikna ve kültürel çekim unsurlarıyla etkileme kapasitesine odaklanır. Kültürel diplomasi ise bu gücün pratikteki uzantısı olarak; sanat, medya, eğitim, spor, sinema ve televizyon gibi kültürel araçlar aracılığıyla ülkelerin uluslararası algılarını şekillendirmesini ifade eder. Günümüzde dijital medya teknolojilerindeki hızlı dönüşüm, küresel izleyici ağlarının genişlemesi ve kültürel endüstrilerin artan önemi, yumuşak gücün etkisini geleneksel diplomasi sınırlarının ötesine taşımıştır.

Bu çalışma, Scopus veritabanında yer alan soft power ve kültürel diplomasi temalı akademik yayımları bibliyometrik yöntem ile incelemekte ve literatürün yönelimlerini bütüncül biçimde haritalandırmaktadır. VOSviewer yazılımı kullanılarak yazarlar, ülkeler, kurumlar, dergiler ve anahtar kelimeler arasındaki ilişki ağları görselleştirilmiş; yayınların yıllara göre dağılımı, atıf yoğunluğu, tematik kümelenmeler ve disiplinler arası etkileşim noktaları analiz edilmiştir. Bulgular, 2000'li yılların başlarından itibaren bu kavramlara yönelik akademik ilginin belirgin biçimde arttığını; özellikle “medya diplomasisi”, “ulus markalaşması”, “kültürel kimlik”, “yumuşak güç politikaları” ve “uluslararası imaj yönetimi” gibi konuların öne çıktığını göstermektedir.

Bununla birlikte, dijital diplomasi, sosyal medya etkileşimleri, kültürel üretim ağları, dijital kültür politikaları ve çevrimiçi kamusal alan gibi alt temaların literatürde hâlâ görece boşlukta kaldığı görülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı, soft power ve kültürel diplomasiye ilişkin akademik araştırmaların mevcut durumunu, kavramsal eğilimlerini ve araştırma boşluklarını ortaya koymak; gelecekteki akademik çalışmalara yön verebilecek kapsamlı bir kavramsal harita sunmaktır.

Çalışmanın sonuçları, özellikle dijital çağda kültürel diplomasinin yeni biçimlerinin nasıl ortaya çıktığını anlamak için disiplinlerarası yaklaşımların geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Gelecekte, yumuşak gücün sosyal medya platformları, dijital içerik üretimi ve kültürel markalaşma süreçleriyle etkileşimini inceleyen çalışmaların artması hem literatürün kapsamını genişletecek hem de küresel güç dinamiklerinin daha bütüncül biçimde anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Bu yönüyle çalışma, yumuşak güç ve kültürel diplomasinin akademik görünürlüğünü artırmanın yanı sıra, kültürel iletişim araştırmalarına metodolojik bir temel kazandırmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yumuşak güç, kültürel diplomasi, kamu diplomasisi, ulus markalaşması, dijital diplomasi, bibliyometrik analiz, Scopus.

ABSTRACT

The concepts of soft power and cultural diplomacy have become increasingly central in the international relations and communication literature of the twenty-first century. Developed by Joseph Nye in the 1990s, the theory of soft power focuses on a country's capacity to influence other actors through attraction, persuasion, and cultural appeal rather than military or economic coercion. Cultural diplomacy, as the practical extension of this power, refers to shaping a nation's international image through cultural instruments such as art, media, education, sports, cinema, and television. Today, the rapid transformation of digital media technologies, the expansion of global audience networks, and the growing importance of cultural industries have extended the influence of soft power beyond the traditional boundaries of diplomacy.

This study examines academic publications indexed in the Scopus database on the themes of soft power and cultural diplomacy using a bibliometric method, providing a comprehensive mapping of the field's research trends. Through the use of VOSviewer software, relationships among authors, countries, institutions, journals, and keywords are visualized; and the distribution of publications by year, citation intensity, thematic clusters, and interdisciplinary intersections are analyzed. The findings reveal that academic interest in these concepts has significantly increased since the early 2000s, with particular emphasis on themes such as media diplomacy, nation branding, cultural identity, soft power policies, and international image management.

However, subfields such as digital diplomacy, social media interactions, cultural production networks, digital cultural policies, and online public spheres remain relatively underexplored in the literature. Accordingly, the main objective of this study is to identify the current state, conceptual trends, and research gaps in academic work on soft power and cultural diplomacy and to present a conceptual map that may guide future scholarly endeavors.

The results indicate that in order to understand the emerging forms of cultural diplomacy in the digital age, interdisciplinary approaches need to be further developed. Future studies exploring the interaction between soft power, social media platforms, digital content production, and cultural branding processes are expected to broaden the scope of the literature and contribute to a more holistic understanding of global power dynamics. In this regard, the study not only aims to enhance the academic visibility of soft power and cultural diplomacy but also to provide a methodological foundation for future research in cultural communication.

Keywords: Soft power, cultural diplomacy, public diplomacy, nation branding, digital diplomacy, bibliometric analysis, Scopus.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KÜRESEL AKADEMİDE TÜRK DİZİLERİ: SCOPUS VERİLERİNE DAYALI BİR BİBLİYOMETRİK İNCELEME

GLOBAL VISIBILITY OF TURKISH TELEVISION DRAMAS IN ACADEMIC RESEARCH: A BIBLIOMETRIC MAPPING USING VOSVIEWER

Aydın YEŞİLYURT¹

1Arş. Gör., Akdeniz Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, Antalya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3136-2437>

ÖZET

Son yıllarda Türk televizyon dizileri, yalnızca kültürel bir ürün olmanın ötesine geçerek küresel ölçekte dikkat çeken bir yumuşak güç aracı haline gelmiştir. Latin Amerika'dan Orta Doğu'ya, Balkanlar'dan Güney Asya'ya kadar geniş bir coğrafyada izleyici bulan Türk dizileri, ihracat gelirleri bakımından dünya genelinde ABD ve İngiltere'nin ardından en çok ihraç edilen üçüncü ülke konumuna ulaşmıştır. Bu durum, Türk televizyon dizilerinin yalnızca kültürel bir üretim alanı değil, aynı zamanda ekonomik, diplomatik ve akademik bir ilgi nesnesi haline geldiğini göstermektedir. Ancak, bu alandaki akademik çalışmaların niceliği, yönelimi ve gelişim çizgisine ilişkin bütüncül bir analiz bugüne kadar sınırlı kalmıştır.

Bu çalışmanın amacı, Scopus veritabanında yer alan Türk televizyon dizileriyle ilgili akademik yayınları bibliyometrik yöntem kullanarak incelemek ve bu literatürün mevcut durumunu kapsamlı biçimde ortaya koymaktır. Çalışmada VOSviewer yazılımı kullanılarak yazarlar, anahtar kelimeler, ülkeler ve dergiler arasındaki iş birliği ağları görselleştirilmiştir; yıllara göre yayın eğilimleri, öne çıkan temalar ve kavramsal kümelenmeler analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, Türk dizilerine yönelik akademik ilginin 2010'lu yılların ortalarından itibaren hızla artış gösterdiğini; en çok çalışılan konuların kültürel diplomasi, yumuşak güç, toplumsal cinsiyet temsilleri ve ulusal kimlik ekseninde yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Buna karşın, dizilerin izleyici alımlaması, üretim süreçleri, dijital platformlardaki dönüşümü ve yeni medya bağlamındaki yeniden anlamlandırılması gibi konuların literatürde görece sınırlı kaldığı görülmektedir.

Bu bağlamda, çalışmanın temel amacı, Türk televizyon dizileriyle ilgili araştırmalarda hangi alanların boşlukta kaldığını saptamak ve gelecekteki akademik çalışmalara yön verebilecek kavramsal bir harita sunmaktır. Bulgular, uluslararası düzeyde Türk dizilerinin kültürel etkilerini, izleyici davranışlarını ve medya ekonomisi üzerindeki yansımalarını daha derinlemesine inceleyen disiplinlerarası çalışmaların geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, bu araştırma, Türk televizyon dizilerinin küresel akademide nasıl konumlandığını anlamaya yönelik ilk kapsamlı girişimlerden biri olarak değerlendirilebilir. Çalışmanın ortaya koyduğu veriler, kültürel üretim, medya ekonomisi, uluslararası ilişkiler ve iletişim bilimleri alanlarında yürütülecek yeni araştırmalara metodolojik ve kavramsal bir temel sunmaktadır. Böylece, Türk televizyon dizilerinin hem kültürel hem de akademik görünürlüğünün artmasına katkı sağlanmaktadır; Türkiye'nin yumuşak gücünün bilimsel düzlemde izlenebilirliği güçlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk televizyon dizileri, yumuşak güç, kültürel diplomasi, bibliyometrik analiz, Scopus, VOSviewer, akademik görünürlük.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

In recent years, Turkish television series have gone beyond being mere cultural products to become significant instruments of soft power on a global scale. Reaching audiences across a vast geography—from Latin America to the Middle East, the Balkans, and South Asia—Turkish dramas have positioned Turkey as the third largest exporter of TV series worldwide, following the United States and the United Kingdom. This growing international success demonstrates that Turkish television series are not only cultural productions but also subjects of economic, diplomatic, and academic interest. However, comprehensive analyses examining the quantity, orientation, and developmental trajectory of scholarly research on this topic remain limited.

The purpose of this study is to analyze academic publications on Turkish television series indexed in the Scopus database using bibliometric methods, thereby providing a holistic overview of the existing literature. Utilizing VOSviewer software, the study visualizes collaboration networks among authors, keywords, countries, and journals, and examines publication trends, prominent themes, and conceptual clusters over time. The findings reveal that academic interest in Turkish dramas has increased significantly since the mid-2010s, with research primarily focusing on themes such as cultural diplomacy, soft power, gender representation, and national identity. Conversely, topics such as audience reception, production processes, digital streaming transformations, and reinterpretations within new media contexts appear relatively underexplored in the literature.

Accordingly, the study aims to identify the research gaps in the academic discourse on Turkish television series and to offer a conceptual map that may guide future studies. The results suggest that more interdisciplinary research should address the cultural influence, audience behavior, and media economy implications of Turkish TV dramas at the international level.

Ultimately, this research represents one of the first comprehensive attempts to map the academic positioning of Turkish television series within the global scholarly landscape. The findings provide a methodological and conceptual foundation for future studies in the fields of cultural production, media economics, international relations, and communication sciences. In doing so, the study contributes to enhancing both the cultural and academic visibility of Turkish television dramas and strengthens the traceability of Turkey's soft power within the scientific domain.

Keywords: Turkish TV series, soft power, cultural diplomacy, bibliometric analysis, Scopus, VOSviewer, academic visibility.

CAM KIRMA BIÇAKLARINDA MALZEME SEÇİMİNİN AŞINMA PERFORMANSA ETKİSİ

INFLUENCE OF MATERIAL SELECTION ON THE WEAR BEHAVIOR OF GLASS CRUSHING BLADES

Serdar ŞAHİN¹

¹ ÜÇGE Store Equipment, R&D Center, BISO Organized Industrial Zone, Bursa.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-8148-7268>

Hakan AYDIN²

² Prof.Dr. , Bursa Uludağ Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, Bursa, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7364-6281>

ÖZET

Bu çalışmada, depozito iade sistemlerinde kullanılan cam kırma bıçaklarının aşınma performansı, farklı çelik malzemeler kullanılarak deneysel olarak incelenmiştir. Çalışmanın temel amacı, bıçak malzemesinin sertlik düzeyi ile aşınma davranışı arasındaki ilişkiyi belirlemek ve endüstriyel kullanıma yönelik optimum malzeme seçimini ortaya koymaktır. Deneysel çalışmalarda C10, St37, AISI8620, St44, Ck45, St52, 4140 ve Hardox400 çelikleri kullanılmıştır. Aşınma testlerinin uygulanabilmesi için, cam parçacıklarıyla temas koşullarını temsil eden özgün bir deney düzeneği tasarlanmış ve üretilmiştir. Bu sayede sistem, gerçek çalışma koşullarını yüksek doğrulukla simüle edebilmiştir. Her bir malzeme için 15 dakikalık aralıklarla beş aşınma ölçümü gerçekleştirilmiş, süreç boyunca kütle kayıpları kaydedilmiştir. Değerlendirmede özellikle test süresinin sonunda elde edilen toplam kütle kaybı değerleri esas alınmıştır. Sonuçlar, malzeme sertliği ile aşınma direnci arasında genel bir ilişki olduğunu, ancak bu ilişkinin tüm çelik gruplarında aynı eğilimde ilerlemediğini göstermiştir. Ck45 ve Hardox400 en yüksek sertlik değerlerine sahip malzemeler olmasına rağmen, aşınma dirençleri farklılık göstermiştir. Özellikle Ck45 çeliği, en düşük kütle kaybı ile en yüksek aşınma direncini sergilemiştir. St37 ve St52 çelikleri ise düşük karbon içeriklerine rağmen sünek yapılarının etkisiyle beklenenden iyi performans göstermiştir. Buna karşılık, Hardox400 yüksek sertliğine rağmen orta düzeyde aşınma sergilemiş; AISI8620, C10 ve St44 çeliklerinde ise en yüksek aşınma değerleri gözlemlenmiştir. Sonuçlar, artan sertliğin genel olarak aşınma direncini artırdığını, ancak bu etkinin malzemenin mikroyapısal homojenliği, sünekliği ve alaşım elementi dağılımı gibi faktörlerden de etkilendiğini göstermektedir. Bu bağlamda, Ck45 çeliği cam kırma bıçaklarında en yüksek aşınma direncine sahip en uygun malzeme olarak öne çıkmaktadır. St37 ve St52, düşük maliyetleri ve tatmin edici dayanımlarıyla ekonomik alternatifler olarak değerlendirilebilirken, St44 ise en yüksek aşınma oranı ile en zayıf performansı sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Depozito iade sistemi, Cam kırma bıçakları, Farklı çelik malzemeler, Sertlik, Aşınma.

ABSTRACT

In this study, the wear performance of glass crusher blades used in deposit return systems was experimentally investigated using different steel materials. The main objective of the study is to determine the relationship between the hardness level of the blade materials and their wear behavior,

and to identify the optimum material selection for industrial applications. The experimental work involved C10, St37, AISI8620, St44, Ck45, St52, 4140, and Hardox400 steels. To conduct the wear tests, a custom-designed test apparatus was developed to realistically simulate contact conditions with glass particles. This setup successfully reproduced real working conditions with high accuracy. For each material, five wear measurements were taken at 15-minute intervals, and the mass losses during the tests were recorded. The total mass loss values obtained at the end of the test period were primarily used to evaluate wear performance. The results revealed a general relationship between material hardness and wear resistance, although this trend was not consistent across all steel groups. Despite having the highest hardness values, Ck45 and Hardox400 exhibited different wear responses. Specifically, Ck45 steel showed the lowest mass loss and the highest wear resistance. St37 and St52 steels, although low in carbon content, demonstrated better-than-expected performance due to their ductile microstructures. In contrast, Hardox400, despite its high hardness, exhibited moderate wear, while AISI8620, C10, and St44 steels showed the highest wear losses. Overall, the results indicate that increasing hardness generally enhances wear resistance; however, this effect may also depend on factors such as microstructural homogeneity, ductility, and alloying element distribution. In this context, Ck45 steel stands out as the most suitable material for glass crusher blades due to its superior wear resistance. St37 and St52 can be considered cost-effective alternatives with acceptable performance, whereas St44 exhibited the highest wear loss and the weakest wear resistance among the tested materials.

Keywords: Deposit return system, Glass crusher blades, Different steel materials, Hardness, Wear.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SOSYAL HİZMET PERSPEKTİFİNDEN YOKSULLUK VE YOKSULLUK KÜLTÜRÜYLE MÜCADELEDE SOSYAL POLİTİKALARIN İNCELENMESİ EXAMINING SOCIAL POLICIES IN COMBATING POVERTY AND THE CULTURE OF POVERTY FROM A SOCIAL WORK PERSPEVTIVE

Rukiye BAYRAM

Lisansüstü öğrenci, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet, Ankara, Türkiye

ORCID ID; <https://orcid.org/0009-0001-5548-8651>

ÖZET

Günümüzde majör toplumsal sorunlardan biri olan yoksulluk, tarih çizgisi boyunca da var olan toplumsal bir sorundur. Yoksulluk aynı zamanda sosyo-kültürel ve ekonomik bir problem olan karmaşık bir olgudur. Bu nedenle yoksulluk, farklı zamanlarda birçok farklı tanımı olan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Çeşitli tanımlarının yanı sıra yoksulluk olgusu, temelde bireylerin insani gereksinimlerden mahrum kalması olarak çerçevelendirilebilir. Belli bir tanımı olmadığı gibi, mutlak yoksulluk, göreceli yoksulluk, kentsel ve kırsal yoksulluk gibi birçok türü olan yoksulluk, farklı disiplinlerin çalışma alanında yer alır. Bu alanların başında sosyal hizmet gelmektedir. Yoksulluğun çok boyutlu bir yapıya sahip olması, çözümlenmesi adına birçok çözüm ve baş etme yönteminin geliştirilmesine yol açmıştır. Yoksulluk olgusunun çözümlenmesinde mihenk taşı devlet olsa da, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve dernekler bu sürecin önemli bir noktasında yer almaktadır. Yoksullukla mücadelede ilk olarak sosyal yardımlaşma ve gönüllülük temelli olan çözüm süreçleri, zamanla sistemleşerek sosyal politikalara dönüşmüştür. Sosyal politikaların temelinde ise hak temelli yaklaşım yer alır. Bireylerin güçlendirilerek kendisine ve ailesine yeterli olanakları sağlaması ve kendi kaderini tayin etme konusunda söz sahibi olması amaçlanır. Bu çalışmada ise, geçmişten günümüze kadar olan süreçte yoksulluk ve inşa edilen yoksulluk kültürüyle mücadelede uygulanan sosyal politikaların ve sosyal yardımların sosyal hizmet perspektifinden incelenmesi amaçlanmaktadır. Sonuç olarak, literatür taramasına dayalı bu çalışma, yoksullukla mücadele kapsamında yapılan uygulamaların ne oranda insan onuruna saygıyı koruduğunu, merkezi adaleti baz aldığını, hak temelli yaklaşıma uygun olduğunu ve sorunun kaynağına götürecek yollar izlediğini incelemeyi hedeflemektedir.

YÖNTEM

Bu çalışmada elde edilen veriler nitel araştırma yöntemi olan literatür taramasına aracılığıyla oluşmuştur. Yoksulluk, sosyal hizmet ve sosyal politika arasındaki bağlamlar tematik bir şekilde incelenmiştir. Bu konular ile ilgili ulusal ve uluslararası makaleler analiz edilmiştir. Veriler, betimsel analiz yoluyla çözümlenerek sosyal adalet, hak temelli yaklaşım ve insan onuru çerçevesinde yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Sosyal Hizmet, Sosyal Politika, Yoksulluk Kültürü, Hak Temelli Yaklaşım, Sosyal Adalet

HAVACILIK SINIFI LAMİNE KOMPOZİTLERİN ORTOGONAL KESME ESNASINDA DELAMİNASYON OLUŞUM KARAKTERİSTİĞİNİN ANSYS ORTAMINDA İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF DELAMINATION FORMATION CHARACTERISTICS OF AEROSPACE-GRADE LAMINATED COMPOSITES DURING ORTHOGONAL CUTTING IN ANSYS ENVIRONMENT

Eren DOĞAN

Samsun Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Makine Mühendisliği, Samsun, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-7511-8333>

Doç. Dr. Çağın BOLAT

Samsun Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Makine Mühendisliği, Samsun, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4356-4696>

ÖZET

Havacılık endüstrisinde, lamine kompozitler yüksek özgül mukavemet, rijitlik, hafiflik ve korozyon direnci gibi üstün malzeme özellikleri sayesinde uçak gövdeleri, dış paneller, kontrol yüzeyleri ve yapısal bileşenlerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak bu malzemelerin işlenmesi, heterojen ve anizotropik tabakalı yapılarından dolayı geleneksel metalik malzemelere göre çok daha karmaşıktır. Bu durum, özellikle talaşlı imalat süreçlerinde tabakalar arası ayrılma olarak tanımlanan delaminasyon hasarını önemli bir problem haline getirmektedir. Delaminasyon; lif-matris arayüzünde gerilme birikimi, sıcaklık etkisi ve ilerleme hızına bağlı olarak oluşmakta ve kompozit malzemenin mekanik dayanımını ve yapısal bütünlüğünü ciddi biçimde azaltmaktadır. Bu çalışmada, karbon-cam elyaf takviyeli hibrit bir kompozit plaka ANSYS ACP modülünde modellenmiş; ardından ortogonal kesme süreci Explicit Dynamics modülünde iki farklı ilerleme hızında (25.000 mm/s ve 50.000 mm/s) simüle edilmiştir. Ayrıca Static Structural modülünde delaminasyon davranışı incelenmiş ve kesme ile delaminasyon analizlerinden elde edilen reaksiyon kuvvetleri karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları, yüksek hız koşullarında ilerleme oranının artmasıyla delaminasyon eğiliminin belirgin biçimde yükseldiğini ortaya koymuştur. Çalışma, işleme parametrelerinin lamine kompozitlerde delaminasyon oluşum karakteristiği üzerindeki etkisini nicel olarak açıklığa kavuşturarak gelecekte yapılacak deneysel ve sayısal araştırmalara önemli bir temel oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: kompozit, ortogonal kesme, delaminasyon, ilerleme hızı, SEA

ABSTRACT

In the aerospace industry, laminated composites are widely used in aircraft fuselages, outer panels, control surfaces, and structural components due to their superior properties such as high specific strength, stiffness, light weight, and corrosion resistance. However, the machining of these materials is considerably more complex than that of conventional metallic materials because of their heterogeneous and anisotropic layered structures. This complexity becomes particularly critical in machining processes, where delamination damage—defined as interlaminar separation—emerges as a major concern. Delamination occurs at the fiber–matrix interface as a result of stress concentration, thermal

effects, and variations in feed rate, leading to a significant reduction in the mechanical strength and structural integrity of the composite. In this study, a hybrid carbon–glass fiber reinforced composite plate was modeled in the ANSYS ACP module, and the orthogonal cutting process was simulated in the Explicit Dynamics module at two different feed rates (25,000 mm/s and 50,000 mm/s). In addition, the delamination behavior was analyzed using the Static Structural module, and the reaction forces obtained from both cutting and delamination analyses were compared to establish a correlation between them. The analysis results revealed that under high-speed conditions, increasing the feed rate considerably enhanced the tendency for delamination. Overall, the study clarified the quantitative influence of machining parameters on the delamination formation characteristics of laminated composites and provides a solid foundation for future numerical and experimental investigations aimed at improving the machinability and reliability of aerospace-grade composite structures.

Keywords: composite, orthogonal cutting, delamination, feed rate, FEA

PİRİNÇ TÜRLERİNİN TANIMLANMASINDA YENİ MODEL ÖNERME PROPOSING A NEW MODEL IN IDENTIFICATION OF RICE SPECIES

Meryem EVECEN ¹

¹Prof. Dr., Amasya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü,
05100 Amasya, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7926-1323>

Ömer ESEN ²

²Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Teknoloji ve İnovasyon Yönetimi Anabilim Dalı,,
Amasya, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-7192-3060>

ÖZET

Derin öğrenme tabanlı yöntemler, özellikle karmaşık ve büyük veri setlerinde yüksek doğruluk oranları sağlaması nedeniyle gıda ürünlerinin sınıflandırılması gibi alanlarda yaygın olarak tercih edilmektedir. Derin öğrenme algoritmaları, pirinç gibi tarım ürünlerinin görüntülerini analiz ederek tür ve kalite farklarını başarılı bir şekilde sınıflandırabilme potansiyeline sahiptir. Bu çalışmada, farklı pirinç türlerinin (Arborio, Basmati, Jasmine, İpsala ve Karacadağ) ve kalite derecelerinin belirlenmesinde derin öğrenme tabanlı bir model geliştirilmesi ve bu modelin iyileştirilmesi hedeflenmiş ve Evrimsel Sinir Ağları (CNN) gibi yaygın olarak kullanılan derin öğrenme mimarilerinden yararlanılmıştır. Bu yöntem, pirinç tanelerinin renk, büyüklük, doku gibi görsel özelliklerini öğrenerek farklı türlerin ve kalite düzeylerinin doğru şekilde ayırt edilmesine olanak tanımaktadır. Çalışma sonucunda, derin öğrenme tekniklerinin pirinç sınıflandırmasında geleneksel yöntemlerle rekabet edebilecek çözümler sunduğu gösterilmiştir. Ayrıca, mevcut ve önerilen yöntemlerin doğruluk oranı, hız ve pratik kullanım kolaylığı gibi performans ölçütleri bakımından avantajları ve sınırlılıkları incelenmiştir. Önerilen modelin %91,6 doğruluk oranı ile sınıflandırma yapabilmesi, genel anlamda yüksek bir başarı düzeyine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pirinç, Evrimsel sinir ağları, Sınıflandırma

ABSTRACT

Deep learning-based methods are widely preferred in areas such as food product classification due to their high accuracy, particularly in complex and large datasets. Deep learning algorithms have the potential to successfully classify types and quality differences by analyzing images of agricultural products such as rice. This study aims to develop and improve a deep learning-based model for identifying different rice types (Arborio, Basmati, Jasmine, Ipsala and Karacadag) and quality grades, leveraging widely used deep learning architectures such as Convolutional Neural Networks (CNN). This method allows for the accurate discrimination of different types and quality levels by learning visual characteristics of rice grains, such as color, size, and texture. The study demonstrates that deep learning techniques offer faster, more reliable, and more cost-effective solutions for rice classification than traditional methods. Furthermore, the advantages and limitations of existing and proposed methods are examined in terms of performance metrics such as accuracy, speed, and ease of use. The proposed model's 91.6% accuracy in classification indicates a high level of overall success.

Keywords: Rice, Convolutional neural networks, Classification.

KALKON TÜREVİ $C_{13}H_9XOS$ (X:OH, Br) BİLEŞİK ÜZERİNE BAZI KİMYASAL HESAPLAMA ÇALIŞMALARI SOME CHEMICAL COMPUTATION STUDIES ON CHALCONE DERIVATIVE $C_{13}H_9XOS$ (X:OH, Br) COMPOUND

Meryem EVECEN ¹

¹Prof. Dr., Amasya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, 05100 Amasya, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7926-1323>

ÖZET

Tiyofen, C_4H_4S , bir S heteroatomu içeren aromatik beş üyeli heterosikler sınıfına aittir. Tiyofen içeren bileşikler, doğrusal olmayan optik malzemelerde, ilaç endüstrilerinde ve iletken polimer tasarımında potansiyel uygulamalara sahip malzemeler olarak bilinmektedir. Tiyofen türevleri ayrıca sentetik kimyanın çok çeşitli alanlarında ara ürün olarak sıklıkla kullanılır. Doğrusal etinil-fenil konjuge zincirine tiyofenin eklenmesi, moleküle daha yüksek bir elektron delokalizasyonu sağlar. Kalkonlara bir tiyofen halkasının eklenmesiyle, ilginç yeni yapı ve özelliklere sahip kalkonlar tasarlanabilmektedir. Bu çalışmada da kalkon türevi $C_{13}H_9XOS$ (X:OH, Br) bileşiklerinin NLO özellikleri (dipol momenti, polarize edilebilirliği, birinci dereceden hiper polarize edilebilirliği), FMO, HOMO–LUMO, Moleküler elektrostatik potansiyel özellikleri Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi (DFT) yöntemiyle teorik olarak incelenmiştir. HOMO ve LUMO enerji değerleri kullanılarak bileşiklerin stabilitesi, sertliği ve yumuşaklığı, elektron ilgisi, elektro negatifliği, kimyasal potansiyeli, iyonizasyon potansiyeli, elektro negatifliği, elektrofiliği incelenmiştir. HOMO–LUMO analizinden elde edilen düşük bant aralığı enerjisi, bileşiklerin NLO yapısını da göstermektedir. Ayrıca incelenen NLO özellikleri ile bileşikler potansiyel olarak elektronik ve biyolojik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Tiyofen, Yoğunluk fonksiyonel teorisi, NLO.

ABSTRACT

Thiophene, C_4H_4S , belongs to a class of aromatic five-membered heterocycles containing an S heteroatom. Thiophene-containing compounds are known to have potential applications in nonlinear optical materials, pharmaceutical industries, and conductive polymer design. Thiophene derivatives are also frequently used as intermediates in a wide variety of synthetic chemistry fields. The addition of thiophene to the linear ethynyl-phenyl conjugated chain provides the molecule with greater electron delocalization. By adding a thiophene ring to chalcones, chalcones with interesting new structures and properties can be designed. In this study, the NLO properties (dipole moment, polarizability, first-order hyperpolarizability), FMO, HOMO–LUMO, and molecular electrostatic potential properties of chalcone derivative $C_{13}H_9XOS$ (X:OH, Br) compounds were theoretically investigated using Density Functional Theory (DFT). The stability, hardness and softness, electron affinity, electronegativity, chemical potential, ionization potential, electronegativity, and electrophilicity of the compounds were investigated using HOMO and LUMO energy values. The low band gap energy obtained from the HOMO–LUMO analysis also indicate the NLO structure of the compounds. Furthermore, the investigated NLO properties of the compounds are of potential electronic and biological importance.

Keywords: Thiophene, Density functional theory, NLO.

GELİR DAĞILIMININ DEĞİŞİMİ VE TR52 (KONYA-KARAMAN) BÖLGESİNDEKİ SEYRİ CHANGE IN INCOME DISTRIBUTION AND ITS COURSE IN TR52 (KONYA-KARAMAN) REGION

Ahmet YETKİN

Y.L. Öğrencisi, Selçuk Üniversitesi, SBE, İktisat Anabilim Dalı, Konya, Türkiye.

ORCID ID: 0009-0000-3077-7951

Mehmet ALAGÖZ

Prof. Dr., Selçuk Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, Konya, Türkiye.

ORCID ID: 0000-0001-9961-4616

ÖZET

Gelir dağılımı adaletinin sağlanması ülke ekonomilerinin en temel sorunlarından birisidir. Gelir dağılımı, bir ülkenin bir yıl içinde sağladığı tüm gelirin nasıl dağıldığını ifade eder. Gelir dağılımı bireyler, bölgeler, sektörler ve üretim faktörleri olarak farklı açılardan ortaya konulabilir. Ancak bu kavram, ekonomi dışındaki aktörler tarafından kişi başına düşen milli gelir kavramı ile karıştırılmaktadır. Kişi başına düşen milli gelir miktarı ortalama bir değerdir. Toplam milli gelirin nüfusa bölünmesi ile bulunur. Gelir dağılımı ise bireylerin elde ettikleri gelirin, bu ortalama değere ne kadar yakın veya uzak olduğunun sonucudur. Yani gelir dağılımı toplumsal adaletin ekonomik boyutunu ifade eder. Ülkelerin yıllık olarak açıkladıkları büyüme oranları sadece ekonomik gelişmeyi yani o yılda elde edilen toplam zenginliği gösterir. Eğer elde edilen zenginlik, adaletli şekilde dağıtılsa toplumsal refah ve kalkınma için ileriye doğru adımların atılmasına neden olur. Gelir dağılımının bu önemine rağmen ülkelerin önemli bir kısmı genellikle daha kolay bir seçim olduğundan ekonomik büyüme oranlarını artırmak üzerine politikalar gerçekleştirir. Türkiye’de de bu durum böyledir. Ülkemiz son yıllarda gelişmekte olan ülkeler arasında büyüme açısından iyi bir performans sergilemesine rağmen gelir dağılımı açısından kayda değer bir gelişme sağlanamamıştır. Bundan dolayı ülkenin yıllar itibarıyla sürekli artan toplam zenginliğinin büyük bir kısmı küçük bir grubun elinde toplanırken, geriye kalan çoğunluk kısmı ise geriye kalan küçük miktardaki geliri paylaşmaktadır. Gelir dağılımı hesaplamalarında farklı yöntemler kullanılabilir. Ancak en yaygın kullanılan yöntemler Lorenz Eğrisi ve Gini Katsayısı yöntemidir. Bu yöntemde milli gelirin yüzdesi ile nüfusun yüzdesi kıyaslanmaktadır. Ortaya çıkan sonuca göre çizilen Lorenz Eğrisi mutlak eşitlik doğrusuna ne kadar yakın olursa (yani 1’e) gelir o kadar adil dağıtılmış demektir. Diğer yöntem olan Gini Katsayısı hesaplamasında ise 0 ile 1 arasında yer alan değer 0’a yaklaşması gelirin adaletli dağıtıldığının göstergesidir. Türkiye’nin yıllara göre ortalama Gini Katsayısı değeri yaklaşık 0,40 civarında seyretmektedir. Bu çalışmada 2014 – 2023 yılları arasında Türkiye genelinde ve TR52 Bölgesi olan Konya-Karaman illerindeki gelir dağılımı değişimi Gini Katsayısı değeriyle incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Gelir Dağılımı, Gini Katsayısı, Ekonomik Büyüme, TR52 Bölgesi.

ABSTRACT

Ensuring fair income distribution is one of the most fundamental problems in national economies. Income distribution refers to how all income a country generates in a year is distributed. Income

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

distribution can be defined from various perspectives, including individuals, regions, sectors, and factors of production. However, this concept is often confused with per capita national income by actors outside the economy. Per capita national income is an average value, calculated by dividing total national income by population. Income distribution, on the other hand, is the result of how close or distant individuals' incomes are from this average value. In other words, income distribution represents the economic dimension of social justice. The annual growth rates announced by countries reflect only economic development, that is, the total wealth acquired in that year. If wealth is distributed fairly, it leads to progressive steps towards social welfare and development. Despite the importance of income distribution, a significant portion of countries often implement policies to increase economic growth rates because it's the easier option. This is also the case in Turkey. Despite Turkey's good growth performance among developing countries in recent years, no significant progress has been made in terms of income distribution. Therefore, a large portion of the country's ever-increasing total wealth is concentrated in the hands of a small group, while the remaining majority shares the remaining small amount of income. Various methods can be used to calculate income distribution. However, the most commonly used methods are the Lorenz Curve and the Gini Coefficient. This method compares the percentage of national income to the percentage of the population. Based on the results, the closer the Lorenz Curve is to the line of absolute equality (i.e., 1), the more equitably income is distributed. In the other method, the Gini Coefficient, a value between 0 and 1, the closer it is to 0 indicates an equitable distribution of income. Turkey's average Gini Coefficient value over the years is approximately 0.40. This study will examine the change in income distribution across Turkey and in the Konya-Karaman provinces of the TR52 Region between 2014 and 2023 using the Gini Coefficient value.

Keywords: Income Distribution, Gini Coefficient, Economic Growth, TR52 Region.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DEVELOPING A SCHOOL BEHAVIORAL CULTURE MODEL BASED ON CULTURAL VALUES FOR GENERAL EDUCATION STUDENTS

Pham The Hung, PhD

Dong Thap University, Vietnam

<https://orcid.org/0009-0006-1492-1056>

ABSTRACT

School behavioral culture serves as the foundation for building a disciplined and humane educational environment while shaping students' character. In the context of educational reform, developing behavioral models grounded in national cultural values is a strategic approach to guiding behavior and standardizing relationships within schools. Therefore, school behavioral culture models should focus on cultivating essential social competencies such as communication, cooperation, emotional regulation, and positive conflict resolution. This article proposes four models of school behavioral culture tailored to students' psychological characteristics, aiming to build a civilized, compassionate, and progressive school community—one in which students can develop holistically, integrate effectively, and meet the demands of the Vietnamese identity in the modern era.

Keywords: Culture, cultural model, school behavioral culture, general education students, cultural values.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INNOVATING TOURISM WITH AI: A COMPARATIVE STUDY OF SMART TRAVEL TOOLS ACROSS NATIONS

Pegah Ghorbanpour¹

¹PhD student in Development Economics, Faculty of Economics and Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5863-3761>

Elmira Azizi²

²PhD student in Financial Economics, Faculty of Economics and Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-2273-9855>

ABSTRACT

The integration of emerging digital technologies has profoundly reshaped the global tourism industry, with artificial intelligence (AI) serving as a pivotal catalyst in revolutionizing both destination selection and the overall tourist experience. Over the past decade, the tourism sector has increasingly leveraged intelligent tools to provide personalized services, optimize operational efficiency, and create immersive digital experiences for travelers. AI's role extends beyond simple automation: it facilitates adaptive recommendation systems, predictive analytics, and real-time decision-making that allow tourism businesses to anticipate consumer preferences and respond proactively to dynamic market demands. This study adopts a comparative analytical framework to examine the deployment, intensity, and effectiveness of AI-driven smart tools across the tourism sectors of three distinct groups of countries: (1) Technologically advanced nations with mature tourism infrastructures (e.g., Japan, the United Arab Emirates), (2) Emerging economies undergoing a transition toward smart tourism (e.g., Iran, Turkey), and (3) Countries with extensive empirical data and academic resources (e.g., the United States, Spain).

Drawing on a descriptive-analytical methodology and covering the period from 2015 to 2024, the research investigates the application of intelligent systems such as recommendation algorithms, AI-enabled chatbots, augmented and virtual reality platforms, and automated booking systems. This approach allows for a nuanced understanding of how different stages of technological readiness influence the adoption of AI within tourism ecosystems.

The findings underscore that while technologically advanced countries exhibit higher levels of AI adoption, integration, and institutional support, transitioning economies demonstrate considerable latent capacity. These countries show strong potential in enhancing user satisfaction, tailoring services to individual needs, and fostering digital engagement. The paper concludes by presenting a set of strategic and policy-oriented recommendations aimed at promoting inclusive technological adoption, mitigating the digital divide, and supporting sustainable smart tourism development worldwide. This research contributes to both academic debates and practical policymaking in the rapidly evolving field of AI-driven tourism innovation.

Keywords: Artificial Intelligence, Smart Tourism, Comparative Analysis, Digital Transformation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FINTECH AND FINANCIAL INCLUSION: A GLOBAL REVIEW OF EMPIRICAL EVIDENCE, MODERATING FACTORS, AND POLICY IMPLICATIONS

Elmira Azizi¹

¹PhD student in Financial Economics, Faculty of Economics and Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-2273-9855>

Pegah Ghorbanpour²

²PhD student in Development Economics, Faculty of Economics and Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5863-3761>

ABSTRACT

FinTech is recognized as a primary driver of financial inclusion globally, yet the empirical evidence and factors influencing its success require comprehensive examination. This article provides a systematic review of the empirical literature from 2015 to 2025, analyzing the impact of FinTech on financial access, transactions, and household savings in emerging and developed economies. Reviewing 96 empirical studies from Scopus, Web of Science, and SSRN, the evidence indicates that FinTech has contributed to an average 79% global financial account ownership rate in 2024, up from 51% in 2011.

Key moderating factors include institutional quality, digital infrastructure, and financial literacy, which exert greater influence in emerging economies (such as sub-Saharan Africa and South Asia). Empirical studies demonstrate a positive correlation between digital financial literacy and financial inclusion ($\beta = 0.352$; $p < 0.001$). Regional comparisons reveal that mobile money in Africa (e.g., M-Pesa) has had the most significant impact on poverty reduction (2%), while peer-to-peer (P2P) lending in Asia has enhanced entrepreneurship.

Major challenges encompass cyber risks (65% of ransomware attacks targeting the financial sector in 2024) and the digital divide. Policy recommendations include harmonized regulatory frameworks (e.g., G20 initiatives), investments in digital literacy, and public-private partnerships to extend coverage to rural areas.

This review highlights research gaps, such as the need for longitudinal data from developed economies and machine learning predictive models. The findings offer practical implications for policymakers, central banks, and FinTech stakeholders, emphasizing the imperative for sustainable financial inclusion.

Keywords: FinTech, Financial Inclusion, Empirical Evidence, Institutional Factors, Policy Implications, Emerging Economies.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YÖNETİM VE ÖRGÜT ÇALIŞMALARINDA FENOMENOLOJİ YAKLAŞIMININ KULLANIMI

THE USE OF PHENOMENOLOGY APPROACH IN MANAGEMENT AND ORGANIZATION STUDIES

Sinan KIZILTOPRAK

Dr, Düzce Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Düzce, TÜRKİYE

ORCID: 0000-0002-8017-4881

ÖZET

Fenomenoloji yaklaşımı, basit ve kısa bir tanımla bireylerin yaşam dünyalarında olgulara yönelik anlamlar geliştirme anlamına gelmektedir. Felsefi bir yaklaşım ve düşünce ekolü olarak fenomenoloji, bireylerin saf benlik ve birey merkezci bir yaklaşımla kendilerini çevreleyen nesnel dünyayı anlama, yorumlama ve analiz etme fırsatı sunmaktadır. Bununla birlikte bireyin mental ve yaşamsal dünyasına dayalı olarak tanımlar geliştirmeye ve öznel değerlendirmeler ile olgular hakkında çıkarımlar geliştirme anlamına gelen fenomenoloji literatürde, deneyimleri gerçekleştiren bireylerin öznel değerlendirmelerine dayalı olarak insan davranışı ve bu davranışın temelini oluşturan anlamları anlama, tanımlama ve yorumlama imkânı sunan düşünsel ve bilgi felsefesine dayalı bir yaklaşım olarak tanımlanmıştır. Felsefi yaklaşımların ötesinde aynı zamanda nitel bir araştırma deseni stratejisi olarak fenomenoloji, az örneklem sayısı üzerinden araştırma problemine yönelik özgün sonuçların elde edildiği bir araştırma tekniği olarak da ele alınmaktadır. Bu bağlamda ise fenomenoloji, fenomeni deneyimleyen öznenin perspektifinden, deneyimin doğasına odaklanan ve deneyimlemeye dönük olarak zor problemleri ele alan ve böylelikle bilincin kapsamını ve tanımlayıcı özelliklerini gösteren ve bununla birlikte “şeylerin” anlamsal olarak zenginliğini tüm yönleri ile ortaya koyan bir teknik olarak tanımlanmıştır. Spesifik olaylara dayalı olarak kullanılan bu teknik, özellikle sosyal bilimlerde görüşme yöntemleri ile verilerin toplanması ve analiz edilmesi ile araştırma problemine yönelik öznel ve tekil değerlendirmelerin gelişimine olanak tanımaktadır. Sosyal bilimlerde sıklıkla kullanılan bu teknik aynı zamanda sosyal bilimlerin önemli bir unsuru olan işletme yönetimi çalışmalarında da kullanılmaktadır. Bu kapsamda literatürde, işletmenin temel dinamiğini oluşturan yönetim ve örgütsel konuların, fenomenolojik yaklaşımın kullanımına son derece uygun bir çalışma alanı olduğunu görülmektedir. Bu kapsamda yönetici, çalışan ilişkileri, lider-üye etkileşimi ve kültürel birçok çalışma alanında önemli çalışmaların yapıldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Örgüt, Sosyal Bilimler, Fenomenoloji

ABSTRACT

The phenomenology approach, in a simple and brief definition, means developing meanings for phenomena in the life world of individuals. As a philosophical approach and school of thought, phenomenology offers individuals the opportunity to understand, interpret and analyze the objective world around them through a purely self-centered and individual-centered approach. Also, phenomenology, which means developing definitions and inferences about phenomena through subjective evaluations based on the mental and internal world of the individual, has been defined in the literature as an approach based on intellectual and epistemological philosophy that provides the opportunity to understand, define, interpret human behavior and the meanings that form the basis of this behavior. Beyond philosophical approaches, phenomenology, as a qualitative research design strategy,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

is also considered as a research technique that obtains original results for the research problem through a small number of samples. In this context, phenomenology is defined as a technique that focuses on the nature of experience from the perspective of the subject experiencing the phenomenon and addresses difficult problems related to experience, thus defining characteristics of consciousness and revealing the semantic richness of “things” in all its aspects. This technique, based on specific events, particularly enables the development of subjective and individual assessments related to the research problem through the collection and analysis of data using interview methods, especially in social sciences. This technique, which is frequently used in social sciences, is also used in business management studies, which is an important element of social sciences. In this context, it is seen in the literature that management and organizational issues that constitute the basic dynamics of the business are a field of study that is extremely suitable for the use of the phenomenological approach. In this context, it is seen that important studies have been carried out in many areas of manager-employee relations, leader-member interaction and cultural studies.

Keywords: Management, Organization, Social Sciences, Phenomenology

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

STRATEJİ KAVRAMININ TARİHSEL GELİŞİMİNDE FARKLI DİSİPLİNLERİN OYNADIĞI ROLÜN ARAŞTIRILMASINA YÖNELİK BİR ÇALIŞMA A STUDY TO RESEARCH THE ROLE OF DIFFERENT DISCIPLINES IN THE HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF STRATEGY

Sinan KIZILTOPRAK

Dr, Düzce Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Düzce, TÜRKİYE

ORCID: 0000-0002-8017-4881

ÖZET

Strateji, bireylerin gündelik hayatta sıkça telaffuz etikleri bir terim olmakla birlikte teorik ve pratik olarak ele alınan çok disiplinli bir kavramdır. Hedefler belirleme ve bu hedeflere ulaşmak adına planlar geliştirme şeklinde tanımlanan strateji; askeri, siyasi, işletmecilik ve uluslararası rekabette sıkça kullanılan ve farklı disiplinlerde farklı gerçeklikler içeren kapsamlı bir kavramdır. Sun Tzu'nun ünlü eseri olan Savaş Sanatı'nda, stratejinin askeri temelleri atılmış olması yaygın kabul edilen bir görüş olsa da, insanın doğası ve üst düzey amaçları dikkate alındığında "hayatta kalma" ve "varlığını sürdürme" paradigmaları, bu kavramın insanlık kadar uzun bir geleceğe sahip olduğu anlamına gelmektedir. Durum bu olmakla birlikte bu kavramın felsefi temelleri üzerine de çıkarımlar yapılması mümkündür. Bir başka ifade ile materyalist felsefe bakış açısı ile sarf edilen "homo homini lupu (insan insanın kurdudur)" vb. söylemler insanın toplum içinde rekabetçi davranma zorunluluğunu ifade eden felsefi söylemler olarak ön plana çıkmaktadır. Bununla birlikte ülkelerin gerçekleştirdiği sıcak ve soğuk savaşlar ve bu çerçevede geliştirdikleri stratejiler, bu kavramın uluslararası statüde önem kazanmasında etkili olmuştur. Ayrıca ülkelerin rekabet eylemlerini işletmeler aracılığıyla ticaret ve ekonomi üzerinden gerçekleştirmesi strateji kavramının günümüzde tanımlandığı şekle ulaşmasında önemli rol oynayan çok disiplinli katkılardır. Devam eden yıllarda 1970-1980) strateji kavramının işletmecilik alanında yoğun bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Chandler, Mintzberg ve Porter vb. ünlü stratejistler işletmelerin strateji eylemlerini modelledikleri ve stratejik planlama ve stratejik düşünme gibi kavramları tanımladıkları ve bu doğrultuda önemli tartışmalar gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Strateji, Stratejinin Temelleri, Strateji Tanımlamaları, Strateji Modelleri, Stratejik Düşünme, Stratejik Planlama, Çok Disiplinli Yaklaşımlar

ABSTRACT

Strategy is a term that individuals frequently use in their daily lives, but it is also a multidisciplinary concept that is addressed theoretically and practically. Defined as setting goals and developing plans to achieve them, strategy is a comprehensive concept that is frequently used in military, political, business and international competition and includes different realities in different disciplines. Although it is a widely accepted view that the military foundations of strategy have been laid in Sun Tzu's famous work, The Art of War, when the nature of man and his/her higher-level goals are taken into account, the paradigms of "survival" and "preservation" mean that this concept has a future as long as humanity itself. Although this is the case, it is also possible to make inferences about the philosophical foundations of this concept. In other words, discourses such as "homo homini lupu (man is a wolf to man)", which are uttered from a materialist philosophical perspective, come to the fore as philosophical discourses that express the necessity of man to behave competitively within society. However, the hot and cold wars that countries have carry out and the strategies they have developed within this framework have been

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

effective in the importance of this concept in international status. In addition, the fact that countries carry out their competitive actions through businesses, trade and economy are multidisciplinary contributions that play an important role in the concept of strategy reaching the form it is defined today. In the following years (1970-1980), it is seen that the concept of strategy was used intensively in the field of business administration. Famous strategists such as Chandler, Mintzberg and Porter have modeled the strategy actions of businesses and defined concepts such as strategic planning and strategic thinking, and have held important discussions in this direction.

Keywords: Strategy, Fundamentals of Strategy, Strategy Definitions, Strategy Models, Strategic Thinking, Strategic Planning, Multidisciplinary Approaches

SİNAİ MÜLKİYET HUKUKUNDA TESCİLLİ MARKANIN HAKSIZ REKABET HÜKÜMLERİNE GÖRE KORUNMASI PROTECTION OF REGISTERED TRADEMARKS UNDER UNFAIR COMPETITION PROVISIONS IN INDUSTRIAL PROPERTY LAW

Hamit ÇAVUŞ

Karabük Üniversitesi/İİBF

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Karabük/Türkiye

<https://orcid.org/0000-0002-3846-2767>

ÖZET

Tescil edilmiş bir markaya tecavüz edilmesi durumunda Sınai Mülkiyet Kanunu md. 149'a göre tespit, tecavüzün önlenmesi veya durdurulması, tecavüzün kaldırılması ile maddi ve manevi tazminat istenebilir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu md. 55/1-a-4'e göre "Başkasının malları, iş ürünleri, faaliyetleri veya işleri ile karıştırılmaya yol açan önlemler almak" haksız rekabet teşkil etmektedir. Buna göre markanın izinsiz kullanılması durumunda hem SMK hem de TTK hükümlerinin kümülatif olarak uygulanması gerekir. Ancak Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 14.03.2022 tarih, 2019/5189 E. ve 2022/1852 K. sayılı kararında özel kanun niteliğindeki SMK'nin hükümlerinin uygulanmasının gerektiğini ayrıca TTK md 55/1-a-4'te geçen "Başkasının malları, iş ürünleri, faaliyetleri veya işleri ile karıştırılmaya yol açan önlemler almak" ifadesinde markanın kanun koyucu tarafından bilinçli olarak kullanılmadığını ve bu sebeple haksız rekabet hükümlerinin tescilli marka için uygulanmasının mümkün olmadığını belirtmiştir. Oysaki TTK md. 55'in gerekçesinde "ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtmaya vasıtaları ile" cümle parçasının hükümde yer alması haksız rekabete ilişkin hükümlerin fikri mülkiyete ilişkin düzenlemelerde kümülatif uygulanması yönünden de gerekli görülemez. Anılan cümle parçası 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda md. 57'de "... hususiyle başkasının haklı olarak kullandığı ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtmaya vasıtalarıyla iltibasa meydan verebilecek surette, ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtmaya vasıtaları kullanmak..." şeklinde geçmektedir. Cümlede "hususiyetle" denilerek örnekleme yapılmaktadır. Yani cümlede geçen ifadeler başkasının malları, iş ürünleri veya işleri ile karıştırılmaya yol açma türleridir. Kanun koyucunun bu ifadeyi kullanmamasının sebebi ifadeyi gereksiz bulmasıdır.

Yargıtay tarafından verilen bu kararın bir diğer eleştiri sebebi ise SMK ve TTK haksız rekabet hükümlerinin birbirinden farklı koruma amaçlarının olmasıdır. SMK bireysel hak sahibini korumayı amaçlarken haksız rekabet hükümleri serbest piyasayı korumayı amaçlamaktadır. Kaynak İsviçre Haksız Rekabet Kanunda da TTK md 55/1-a-4'te yer alan hüküm art. 3/a'da geçmektedir. İsviçre doktrininde de tescilli markanın kendi özel kanunun yanı sıra haksız rekabet hükümlerine göre korunabileceği kabul edilmektedir.

Açıklanan sebeplerle Yargıtay'ın vermiş olduğu karara katılmak mümkün değildir. Tescilli markanın hem SMK hükümlerine hem de TTK hükümlerine göre kümülatif korunması talebinin kabulü gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Marka, Haksız Rekabet, Kümülatif Korunma, Markanın Tescili, Markaya Tecavüz

Anahtar Kelimeler: Anlaşma Belgesi, İcra Edilebilirlik, Arabuluculuk.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Protection of Registered Trademarks under Unfair Competition Provisions in Industrial Property Law

In the event of infringement of a registered trademark, pursuant to Article 149 of the Industrial Property Law, it is possible to seek identification, prevention or cessation of the infringement, removal of the infringement, and material and moral compensation. According to Article 55/1-a-4 of the Turkish Commercial Code No. 6102, 'taking measures that lead to confusion with another person's goods, work products, activities or business' constitutes unfair competition. Accordingly, in the event of unauthorised use of a trademark, the provisions of both the SMK and the TTK must be applied cumulatively. However, in its decision dated 14 March 2022, No. 2019/5189 E. and 2022/1852 K., the 11th Civil Chamber of the Court of Cassation ruled that the provisions of the SMK, which is a special law, must be applied, and that the phrase 'taking measures that lead to confusion with another person's goods, work products, activities or undertakings' in TTK Article 55/1-a-4, which states, 'taking measures that lead to confusion with another person's goods, work products, activities or business,' the legislator did not consciously use the term 'trademark' and therefore it is not possible to apply the provisions on unfair competition to a registered trademark. However, the inclusion of the phrase 'means of identification such as names, titles, trademarks, signs' in the reasoning of Article 55 of the TCC cannot be considered necessary for the cumulative application of unfair competition provisions in intellectual property regulations. The aforementioned phrase appears in Article 57 of the Turkish Commercial Code No. 6762 as '... in particular, using means of identification such as names, titles, trademarks, and signs in a manner that could cause confusion with those legitimately used by others...' The phrase 'in particular' is used in the sentence to provide examples. In other words, the expressions used in the sentence are types that could lead to confusion with another person's goods, work products or business. The reason the legislator did not use this expression is that it was deemed unnecessary.

Another reason for criticism of this decision by the Supreme Court is that the unfair competition provisions of the SMK and the TTK have different protective purposes. While the SMK aims to protect the individual rights holder, the unfair competition provisions aim to protect the free market. Source: Swiss Unfair Competition Act The provision in TTK Article 55/1-a-4 is also found in Article 3/a. Swiss doctrine also accepts that a registered trademark can be protected under unfair competition provisions in addition to its own specific law.

For the reasons explained, it is not possible to agree with the decision rendered by the Court of Cassation. The request for cumulative protection of the registered trademark under both the provisions of the Trademark Law and the provisions of the Turkish Commercial Code must be accepted.

Keywords: Trademark, Unfair Competition, Cumulative Protection, Trademark Registration, Trademark Infringement.

İŞ UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK BELGESİNİN GEÇERSİZLİĞİ INVALIDITY OF THE MEDIATION CERTIFICATE IN LABOUR DISPUTES

Hamit ÇAVUŞ

Karabük Üniversitesi/İİBF

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Karabük/Türkiye

<https://orcid.org/0000-0002-3846-2767>

ÖZET

Arabuluculuk, özel hukuktan kaynaklanan ve tarafların serbestçe tasarruf edebildikleri uyuşmazlıkların çözümü için kabul edilmiş bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemidir. Uyuşmazlıkların taraflarının bir araya getirilerek taraf menfaatlerine en uygun çözümü bulmak arabuluculuğun amacıdır.

Tarafların uyuşmazlık konusu üzerinde anlaşmaları durumunda arabulucu tarafından bir anlaşma belgesi hazırlanır. Anlaşma belgesi taraf iradelerine uygun ve icra edilebilir olmalıdır. Uyuşmazlığın taraflarının ve vekillerinin imzası ile hazırlanmış arabuluculuk belgesi ilam niteliğindedir. Ancak sadece tarafların veya vekillerin imzasını içeren anlaşma belgesi mahkemenin icra edilebilirlik şerhi ile ilam niteliğini kazanır.

Anlaşma belgesi, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nda yer alan zorunlu hususları içermemesi durumunda geçersizdir. Ayrıca genel hükümlerde yer alan irade sakatlığına yol açan sebepler, emredici hükümlere aykırılık anlaşma belgesinin geçersizliğine yol açar. Bunların yanı sıra Yargıtay 9. H.D., 2016/25300 Esas ve 2016/21744 Karar sayılı ve 08.12.2016 tarihli kararı doğrultusunda arabuluculuk anlaşma belgesi içermiş olduğu sözleşmenin unsurlarına uygun olmaması hali ve yine aynı dairenin 2019/3694 E., 2019/13040 K. Sayılı ve 11.06.2019 tarihli kararında ise arabulucunun etik kurallara aykırı davranması halinde anlaşma belgesinin geçersizliğine karar verilmiştir. Anlaşma belgesinin geçersizliği arabulucunun etik kurallara aykırı davranması halinde de ortaya çıkabilmektedir. Ancak her etik kurallar değil, anlaşma belgesinin içeriğine etki edecek ya da tarafların iradesini etkileyecek etik kurallara aykırılık halinde anlaşma belgesinin geçersizliği ileri sürülebilir. Arabulucu yürütmekte olduğu arabuluculuk faaliyetinde etik kurallara aykırı davranması halinde karşılaşacağı yaptırım öngörülmüştür. Ancak arabuluculuk faaliyeti sonucunda hazırlanan anlaşma belgesinin arabulucunun etik kurallara aykırı davranması sonucunda hangi yaptırımlara tabi olacağı ne kanunda ne de yönetmelikte öngörülmemiştir. Yargıtay'ın isabetli olarak belirttiği gibi usulüne uygun yapılmayan arabuluculuk anlaşma belgeleri kesin hükümsüzlük yaptırımına tabi olmalıdır.

Anlaşma belgesi geçersizliğine sebep olan haller kesin hükümsüzlük ve iptal edilebilirliktir. İcra edilebilirlik şerhi alınmadan önce kesin hükümsüzlük halinde anlaşma belgesine dayanarak bir talep olması halinde anlaşma belgesinin kesin hükümsüzlük sebebiyle geçersiz olduğunun belirtilmesi yeterlidir. Kesin hükümsüzlük halinde anlaşma belgesinin geçersizliği için ayrıca bir dava açılması gerekmez.

İptal edilebilirlik halinde ise anlaşma belgesi iptal edilene kadar geçerli bir sözleşme hükümlerini doğurur. Anlaşma belgesinin geçersiz olduğunu iddia eden tarafın iptal hakkını kullanması gerekir. İptal edilebilirlik durumlarında hâkim kendiliğinden belgenin geçersiz olduğuna karar veremez. İradesi sakatlanan tarafın iptal sebeplerini belirterek anlaşma belgesinin geçersizliğini talep etmesi gerekir.

Anahtar Kelimeler: Anlaşma Belgesi, İcra Edilebilirlik, Arabuluculuk.

ABSTRACT

Mediation is an accepted alternative dispute resolution method for resolving disputes arising from private law, where the parties are free to dispose of their rights. The purpose of mediation is to bring the parties to the dispute together to find the solution that best suits their interests.

If the parties reach an agreement on the subject of the dispute, a settlement agreement is prepared by the mediator. The agreement document must be in accordance with the parties' intentions and enforceable. The mediation document, prepared with the signatures of the parties to the dispute and their representatives, has the nature of a court order. However, an agreement document containing only the signatures of the parties or their representatives acquires the nature of a court order with the court's enforceability endorsement.

The settlement agreement is invalid if it does not contain the mandatory provisions set out in the Mediation Law in Legal Disputes No. 6325. Furthermore, reasons leading to defect of consent in the general provisions and non-compliance with mandatory provisions render the settlement agreement invalid. Furthermore, in accordance with the decision of the 9th Civil Chamber of the Court of Cassation, dated 08.12.2016, with case number 2016/25300 and decision number 2016/21744, if the mediation agreement document does not comply with the elements of the contract it contains, and again in accordance with the decision of the same chamber, dated 11.06.2019, with case number 2019/3694, 2019/13040 K. dated 11.06.2019, ruled that the agreement document is invalid if the mediator acts contrary to ethical rules. The invalidity of the agreement document may also arise if the mediator acts contrary to ethical rules. However, not all breaches of ethical rules, but only those that affect the content of the agreement document or influence the parties' intentions, may render the agreement document invalid. Sanctions are foreseen for mediators who act contrary to ethical rules in the course of their mediation activities. However, neither the law nor the regulations stipulate what sanctions the agreement document prepared as a result of the mediation activity will be subject to if the mediator acts contrary to ethical rules. As the Court of Cassation has correctly stated, mediation agreement documents that are not drawn up in accordance with the procedure should be subject to the sanction of absolute nullity.

The grounds for the invalidity of the agreement document are absolute nullity and revocability. In the event of absolute nullity, if a claim is made based on the agreement document before the enforceability clause is obtained, it is sufficient to state that the agreement document is invalid due to absolute nullity. In the event of absolute nullity, it is not necessary to file a separate lawsuit for the invalidity of the agreement document.

In the case of voidability, the agreement document gives rise to valid contractual provisions until it is cancelled. The party claiming that the agreement document is invalid must exercise its right of cancellation. In cases of voidability, the judge cannot decide on his own that the document is invalid. The party whose will has been impaired must request that the agreement document be declared invalid, stating the reasons for cancellation.

Keywords: Agreement Document, Enforceability, Mediation.

BASINÇ ÜLSERLERİNİ ÖNLEME GİRİŞİMLERİ INTERVENTIONS IN PRESSURE ULSERS PREVENTION

Öğr. Gör. Özlem KARABAĞ

Ardahan Üniversitesi Posof Meslek Yüksek Okulu, Ardahan Posof

ORCID NO: <https://orcid.org/0000-0002-6032-9508>

Doç. Dr. Zümrüt AKGÜN ŞAHİN

Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kars Merkez

ORCID NO: <https://orcid.org/0000-0001-7141-273X>

ÖZET

İnsan vücudu, özellikle kemik çıkıntı bölgeleri, mekanik basınç ve dolayısıyla sürtünme ve basınç ülserleri gelişimi açısından riskli alanlardır. Bireysel ve birey dışı predispozan faktörler ülser gelişim riskini arttırabilir. Ülser gelişimi, sekonder enfeksiyon gelişim riskini arttırır, kişi konforunu ve iyi oluşunu azaltır, mali sistemlerin yükünü arttırır. Basınç ülserleri için ortaya konulacak primer çaba ülser gelişiminin önlenmesi olmalıdır. Ancak tüm çabalara rağmen yine de ülser oluşumundan kaçınılamadıysa etkin çaba ile iyileştirme sağlanmalıdır. İyileştirme sağlayabilmek için öncelikle ülserlerin detaylı şekilde tanımlanması ve girişimlerin planlanması gerekir. Bu girişimler hastayı düzenli aralıklarda desteklerle pozisyonlamaktan, debritleme uygulamalarına, farmakolojik tedavilere, farmakolojik tedavinin etkinliğini arttıracak girişimlere ve farklı yatak destek yüzeyleri kullanımına kadar geniş bir hastalık yönetim ağına sahiptir ve bu ağ her geçen gün yeni gelişme ve girişimlerle varlığını sürdürmektedir. Sonuç olarak basınç yarasını önleyebilmek kıymetlidir. Bunun için öncelikle etken olabilecek risk faktörlerinin doğru analizi yapılarak yüksek etkili faktörler belirlenmeli, bu faktörlerin gelişimini önleyecek kişiye özel stratejilere uyulmalı, ancak ülserlerden kaçınılması imkansızsa kısa sürede etkin tedavi ile sağlıklı doku epitelinin yeniden oluşumu sağlanmalıdır.

Anahtar Kelime: Basınç Ülserleri, Risk Faktörleri, Tedavi.

ABSTRACT

The human body, especially bony prominences, is at risk for mechanical pressure, and therefore friction, and the development of pressure ulcers. Individual and non-individual predisposing factors can increase the risk of ulcer development. Ulcer development increases the risk of secondary infection, reduces personal comfort and well-being, and increases the burden on financial systems. The primary goal of treating pressure ulcers should be to prevent ulcer development. However, if ulcer formation continues to persist despite all efforts, effective treatment must be implemented. To achieve healing, the ulcers must first be identified in detail and interventions planned. These interventions encompass a broad spectrum of disease management, from positioning the patient with supports at regular intervals to debridement, pharmacological treatments, interventions to increase the effectiveness of pharmacological treatment, and the use of different bed support surfaces. This network continues to evolve with new

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

developments and interventions. Ultimately, preventing pressure ulcers is crucial. To achieve this, potential risk factors must be accurately analyzed to identify the most significant factors. Individualized strategies to prevent the development of these factors must be implemented. However, if avoiding ulcers is impossible, effective treatment must be implemented quickly to ensure the regeneration of healthy tissue epithelium.

Keywords: Pressure Ulcers, Risk Factors, Treatment.

HASTANELERDE SÜREKLİ İYİLEŞTİRME (KAİZEN) UYGULAMALARININ KALİTE YÖNETİMİNE ETKİSİ

THE IMPACT OF CONTINUOUS IMPROVEMENT (KAIZEN) PRACTICES ON QUALITY MANAGEMENT IN HOSPITALS

Javıd Mammadlı

Yüksek Lisans, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri, Sağlık Yönetimi, Samsun, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-0000-0000>

ÖZET

Sağlık sektöründe hizmet kalitesinin artırılması, hasta güvenliği ve memnuniyetinin sağlanması açısından sürekli iyileştirme uygulamaları büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda Japon yönetim felsefesine dayanan Kaizen yaklaşımı, küçük ama sürekli adımlarla kurum genelinde verimliliği, kaliteyi ve çalışan bağlılığını artırmayı hedefleyen bir yönetim anlayışıdır. Kaizen'in temelinde, tüm çalışanların süreçlerin bir parçası olarak görülmesi ve her bireyin iyileştirmeye katkı sağlaması yer almaktadır. Hastaneler, karmaşık yapıları, çok sayıda birimi ve etkileşimli süreçleriyle Kaizen yöntemlerinin uygulanabileceği en uygun alanlardan biridir. Bu çalışma, hastanelerde uygulanan Kaizen yöntemlerinin kalite yönetimi üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, Kaizen'in temel ilkeleri olan ekip çalışması, standartlaştırma, çalışan katılımı, hataların önlenmesi, süreçlerin sadeleştirilmesi ve sürekli öğrenme kavramları ele alınmıştır. Literatürdeki örnekler, Kaizen uygulamalarının hastanelerde hata oranlarını azalttığını, hasta güvenliğini artırdığını ve hizmet süreçlerinde ölçülebilir iyileşmeler sağladığını göstermektedir. Ayrıca, Kaizen yaklaşımı sayesinde sağlık çalışanlarının motivasyonu artmakta, ekipler arası iletişim güçlenmekte ve kurum kültürü daha katılımcı bir yapıya dönüşmektedir. Sürekli ölçüm, geri bildirim ve performans izleme mekanizmalarıyla desteklenen Kaizen sistemlerinin, kalite yönetim sistemlerinin sürdürülebilirliğini güçlendirdiği belirlenmiştir. Bununla birlikte, Kaizen'in yalın yönetim, toplam kalite yönetimi, süreç optimizasyonu ve PDCA döngüsü gibi modern yönetim yaklaşımlarıyla birlikte uygulanması, süreçlerin daha şeffaf, ölçülebilir ve etkin hale gelmesine katkı sağlamaktadır. Kaizen kültürünün kurumsal düzeyde benimsenmesi, yalnızca operasyonel süreçlerde değil, stratejik planlama, liderlik anlayışı, organizasyonel iletişim ve çalışan eğitimi boyutlarında da önemli değişimlere yol açmaktadır. Özellikle sağlık kurumlarında düzenli eğitim programları, öneri sistemleri ve ekip tabanlı iyileştirme toplantılarıyla desteklenen Kaizen çalışmaları; çalışanların farkındalığını artırmakta, yenilikçi düşünme becerilerini geliştirmekte ve hasta memnuniyetine doğrudan katkı sağlamaktadır. Sonuç olarak, Kaizen felsefesinin hastanelerde sistematik bir şekilde uygulanması, hasta odaklı hizmet sunumunu güçlendirmekte, maliyetleri azaltmakta, verimliliği artırmakta ve sağlık kurumlarının rekabet gücünü yükseltmektedir. Bu yönüyle Kaizen, kalite yönetimine sistematik, sürdürülebilir ve yenilikçi bir perspektif kazandırarak sağlık hizmetlerinde mükemmelliğe ulaşmada etkili bir stratejik araç olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kaizen, sürekli iyileştirme, kalite yönetimi, hastane, sağlık hizmetleri, toplam kalite yönetimi, çalışan katılımı

ABSTRACT

Continuous improvement practices play a crucial role in enhancing service quality, ensuring patient safety, and increasing satisfaction in the healthcare sector. In this context, the Kaizen approach, based on Japanese management philosophy, aims to enhance institutional efficiency, quality, and employee engagement through small but continuous steps. At the core of Kaizen lies the principle that all employees are considered part of the process and that each individual contributes to improvement. Hospitals, with their complex structures, numerous departments, and interactive processes, are among the most suitable environments for implementing Kaizen methods. This study aims to examine the effects of Kaizen practices applied in hospitals on quality management. The research discusses the main principles of Kaizen, including teamwork, standardization, employee participation, error prevention, process simplification, and continuous learning. Examples from the literature show that Kaizen practices reduce error rates in hospitals, improve patient safety, and achieve measurable improvements in service processes. Moreover, the Kaizen approach increases healthcare workers' motivation, strengthens interdepartmental communication, and transforms the organizational culture into a more participatory structure. Kaizen systems supported by continuous measurement, feedback, and performance monitoring mechanisms have been found to strengthen the sustainability of quality management systems. Furthermore, the integration of Kaizen with modern management approaches such as lean management, total quality management, process optimization, and the PDCA cycle contributes to making processes more transparent, measurable, and efficient. The institutional adoption of Kaizen culture leads to significant changes not only in operational processes but also in strategic planning, leadership understanding, organizational communication, and employee training dimensions. Especially in healthcare institutions, Kaizen initiatives supported by regular training programs, suggestion systems, and team-based improvement meetings increase employee awareness, foster innovative thinking skills, and directly contribute to patient satisfaction. In conclusion, the systematic implementation of the Kaizen philosophy in hospitals strengthens patient-centered service delivery, reduces costs, increases efficiency, and enhances the competitiveness of healthcare institutions. In this regard, Kaizen provides a systematic, sustainable, and innovative perspective to quality management and is regarded as an effective strategic tool for achieving excellence in healthcare services.

Keywords: Kaizen, continuous improvement, quality management, hospitals, healthcare services, total quality management, employee participation

DEKSPANTENOLÜN HEPATOSSELÜLER ANTIOKSİDAN SAVUNMA ÜZERİNE ETKİLERİ: DENEYSEL BİR ÖN DEĞERLENDİRME EFFECTS OF DEXPANTHENOL ON HEPATOCELLULAR ANTIOXIDANT DEFENSE: AN EXPERIMENTAL PRELIMINARY EVALUATION

Doç. Dr. Neşe Hayat AKSOY (ORCID: 0000-0001-9039-555X)

Aksaray Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya AD., Aksaray, Türkiye

Doç. Dr. Caner ÖZTÜRK (ORCID: 0000-0003-0566-0684)

Aksaray Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Dölerme ve Suni Tohumlama AD., Aksaray, Türkiye

Öğr. Gör. Dr. Erkan ÖZKAN (ORCID: 0000-0002-5251-2302)

Aksaray Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Parazitoloji AD., Aksaray, Türkiye

Araş. Gör. Ramazan ARSLAN (ORCID: 0009-0000-6275-5861)

Aksaray Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Dölerme ve Suni Tohumlama AD., Aksaray, Türkiye

ÖZET

B5 vitamini olarak da bilinen Dekspantenol (D-pantotenik asit), koenzim A'nın (CoA) biyolojik öncüsü olup hücrel enerji metabolizması, yağ asidi oksidasyonu, steroid ve neurotransmitter sentezi ile redoks denge mekanizmalarında kritik bir rol oynar. Karaciğer, yüksek metabolik kapasitesi nedeniyle reaktif oksijen türlerinin (ROS) biriktiği ve oksidatif stresin yoğun görüldüğü organlardan biridir. Bu çalışmanın amacı, Dekspantenol takviyesinin sıçan karaciğer dokusunda oksidatif stres göstergeleri ve antioksidan yanıt üzerindeki biyokimyasal etkilerini sistematik olarak incelemektir. Erişkin erkek Wistar sıçanlara beş gün boyunca intraperitoneal yolla Dekspantenol (1 mL/kg/gün) uygulanmıştır. Kontrol grubuna eşdeğer miktarda serum fizyolojik verilmiştir. Deneyin sonunda karaciğer homojenatlarında toplam antioksidan durum (TAS), toplam oksidan durum (TOS) ve oksidatif stres indeksi (OSI) ölçümleri gerçekleştirilmiştir. Ön bulgular, Dekspantenol uygulamasının TAS düzeylerini anlamlı biçimde artırdığını, TOS değerlerinde belirgin azalma eğilimi oluşturduğunu ve karaciğerin antioksidan kapasitesini güçlendirebileceğini göstermiştir. Bu biyokimyasal etkiler, CoA'ya bağımlı mitokondriyal β -oksidasyonun desteklenmesi, glutatyon (GSH), süperoksit dismutaz (SOD) ve katalaz (CAT) gibi endojen antioksidan sistemlerin aktive edilmesiyle ilişkilendirilebilir. Ayrıca, açıl grubu transferi ve lipid peroksidasyonu üzerindeki kontrol mekanizmaları yoluyla hepatoselüler redoks dengesinin korunmasına katkı sağladığı düşünülmektedir. Elde edilen bulgular, Dekspantenol'ün karaciğer dokusunda redoks homeostazını düzenleyerek potansiyel bir hepatoprotektif ajan olarak işlev görebileceğini ortaya koymaktadır. Gelecekte farklı doz ve sürelerde yapılacak ileri biyokimyasal ve histopatolojik çalışmalar, bu etkinin mekanistik temelini ve klinik uygulama potansiyelini daha detaylı aydınlatacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dekspantenol, karaciğer, oksidatif stres, antioksidan savunma

ABSTRACT

Dexpantenol, also known as vitamin B5, serves as the biological precursor of coenzyme A (CoA) and plays a pivotal role in cellular energy metabolism, fatty acid oxidation, steroid and neurotransmitter synthesis, as well as in maintaining redox homeostasis. The liver, due to its high metabolic activity, is particularly susceptible to the accumulation of reactive oxygen species (ROS), making it a critical organ for studying oxidative stress. This experimental study aimed to systematically evaluate the biochemical effects of dexpantenol supplementation on oxidative stress markers and antioxidant responses in rat liver tissue. Adult male Wistar rats received intraperitoneal dexpantenol (1 mL/kg/day) for five

consecutive days, while the control group received an equivalent volume of physiological saline. At the end of the intervention, hepatic homogenates were analyzed for total antioxidant status (TAS), total oxidant status (TOS), and the oxidative stress index (OSI). Preliminary findings indicated that dexpanthenol administration significantly increased TAS levels, showed a marked trend toward decreased TOS values, and overall enhanced hepatic antioxidant capacity. These biochemical effects may be attributed to the support of CoA-dependent mitochondrial β -oxidation and the activation of endogenous antioxidant systems, including glutathione (GSH), superoxide dismutase (SOD), and catalase (CAT). Furthermore, dexpanthenol may contribute to maintaining hepatocellular redox balance through the regulation of acyl group transfer and the control of lipid peroxidation. Collectively, these results suggest that dexpanthenol could function as a potential hepatoprotective agent by modulating redox homeostasis in liver tissue. Future studies exploring different doses and treatment durations, incorporating detailed biochemical and histopathological assessments, are warranted to elucidate the mechanistic basis and clinical relevance of these effects.

Keywords: Antioxidant defense, dexpanthenol, liver, oxidative stress

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜRKİYE’NİN MALİ YAPISINDA TÜTÜN ÜRÜNLERİ ÜZERİNDEKİ ÖTV’YE YÖNELİK DEĞERLENDİRME

Cem AKIN

Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü

ORCID: 0000-0002-2247-9409

Esra DOĞAN KENDİRCİ

Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü

ORCID: 0000-0002-9886-4186

ÖZET

Türkiye’deki vergi gelirleri çoğunlukla dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Tütün ürünlerinin vergilendirilmesinde dolaylı vergiler kullanılmaktadır. Tütün ürünlerinin satış vergilerindeki artışlar toplam vergi hasılatını artırmakta ve kamu giderlerini karşılamaya yardım etmektedir. Artan dolaylı vergiler tütün ürünlerine erişimi yeterli düzeyde azaltmamasına rağmen, gelir üzerinden alınan vergilerin arttırılmasına yönelik tedbirlere göre daha kolay oldukları için tercih edilmektedir. Tütün mamulleri üzerindeki ÖTV tutarı, bütçe vergi gelirleri içinde önemli paya sahiptir. Tütün mamullerinden alınan vergiler, kamu kesiminin önemli gelirlerinden olmasının yanı sıra, doğrudan nihai tüketicilere perakende satış fiyatını da etkileyerek, malların pahalı olmasıyla talebin azaltılmasını sağlamaktadır.

Tütün ürünleri politikasına yönelik devletin yaklaşımının farklı düzeylerde incelendiği ampirik temelli bir değerlendirme yapılmakta olup, tütün ürünlerine yönelik devlet politikasının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda tütün ürünlerine yönelik devletin hem gelir hem de harcama politikası incelenmektedir. Gelir politikası genel yönetim bütçesi itibariyle ülke genelinde uygulanan ÖTV, harcama politikası ise 81 il itibariyle uygulanan yatırım teşvikleri kapsamında ele alınmaktadır. Tütün ürünleri tüketimine yönelik ÖTV’nin uygulanma amacının geçerliliği şeklindeki sorunsal Türkiye örnekleme itibariyle ampirik olarak değerlendirildiğinde, devlet müdahalesinin tüketim ve harcama boyutu itibariyle çatıştığı görülmektedir. Bir yandan tütün ürünleri tüketimi ÖTV ile caydırılmaya çalışılırken diğer yandan da tütün ürünleri üretimi yatırım teşvik destekleriyle cazip hale getirilmektedir. Bununla birlikte tütün ürünleri üretimine yönelik yatırım teşvik politikalarında belirgin düzeyde bölgesel eşitsizliğe yönelik müdahalenin bulunmaması, üretime yönelik müdahalenin piyasa desteğiyle sınırlı kalmasına yol açmaktadır. Bu bulgular da tütün ürünleri tüketimi üzerinden alınan ÖTV’nin caydırıcılıktan çok gelir elde etme ile sınırlı kalmış olunması gibi bir durumu ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tütün Ürünleri, Gelir Politikası, Harcama Politikası, ÖTV, Yatırım Teşvikleri

KAFA TRAVMASI SONRASI BEYİN TOMOGRAFİSİNDE TESADÜFEN TESPİT EDİLEN AKSESUAR OKSİPİTAL SÜTÜR

ACCESSORY OCCIPITAL SUTURE DETECTED INCIDENTALLY ON BRAIN TOMOGRAPHY AFTER HEAD TRAUMA

Özkan ÖZGER¹

¹ İstanbul Rumeli Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Elektronörofizyoloji Programı, İstanbul, Türkiye

² Doruk Yıldırım Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, Bursa, Türkiye

^{1,2}ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7257-8379>

ÖZET

Oksipital kemik de dahil olmak üzere diğer kafatası kemiklerinde birçok anatomik varyasyon görülmektedir. Bunlardan biri de özellikle yenidoğan ve küçük çocuklarda sık görülen aksesuar suturelerdir. Özellikle kafa travması sonrası acil servise başvuran hastalarda kırıklar ve aksesuar sutureler arasındaki ayırıcı tanı dikkatli yapılmalıdır. Literatürde oksipital aksesuar sutureler ve üç boyutlu beyin bilgisayarlı tomografisinde (BT) görünüşleri hakkında sınırlı sayıda makale bulunmaktadır.

Kranial sutureler, kranial kemikleri bir arada tutan lifli doku bantları olarak tanımlanır. Asemptomatik oldukları için, mevcut popülasyonda aksesuar suturelerin yaygınlığını belirlemek oldukça zordur. Bir otopsi çalışması, 25.000 kişiden yalnızca üçünde tespit edilebildiğini göstermiştir. Oksipital kemiğin ve aksesuar suturelerin karmaşık anatomisini anlamak, beyin BT taramalarında kafa travması ile başvuran hastaların ayırıcı tanısını büyük ölçüde kolaylaştırır. Bu olgu sunumunda, acil servisimize kafa travması ile başvuran bir çocukta beyin BT taraması sırasında tesadüfen keşfedilen ve kafatası kırığı ile karıştırılan aksesuar oksipital sutureün üç boyutlu beyin BT görüntüsünü sunuyoruz.

Bu olgu sunumunda, kafa travması sonrası ailesi tarafından acil servise getirilen 8 ay 10 günlük bir erkek çocuğun üç boyutlu beyin BT taramasında tesadüfen keşfedilen oksipital aksesuar sutureün kafatası kırığı ile karıştırılabileceğini vurgulamaktayız. Literatür ışığında bu durumun ayırıcı tanıda göz önünde bulundurulmasının önemini değerlendirmekteyiz.

Tek taraflı aksesuar oksipital sutureler oldukça nadirdir. Asimetrik oldukları için, özellikle pediatrik kafatası kırıklarında yanlış teşhis edilebilirler. Kafa travması ile başvuran hastalarda üç boyutlu beyin BT taramaları yanlış tanı riskini önleyecektir. Bu nedenle, kafatasının diğer bölgelerinde, özellikle oksipital kemikte aksesuar suture varlığı ayırıcı tanıda göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar kelimeler: Aksesuar oksipital suture, kafa travması, kafatası kırığı

ABSTRACT

Many anatomical variations are observed in other skull bones, including the occipital bone. One of these is accessory sutures, which are particularly common in newborns and young children. The differential diagnosis between fractures and accessory sutures should be carefully made, especially in patients presenting to the emergency department after head trauma. There are limited articles in the literature on occipital accessory sutures and their appearance on three-dimensional brain computed tomography (CT).

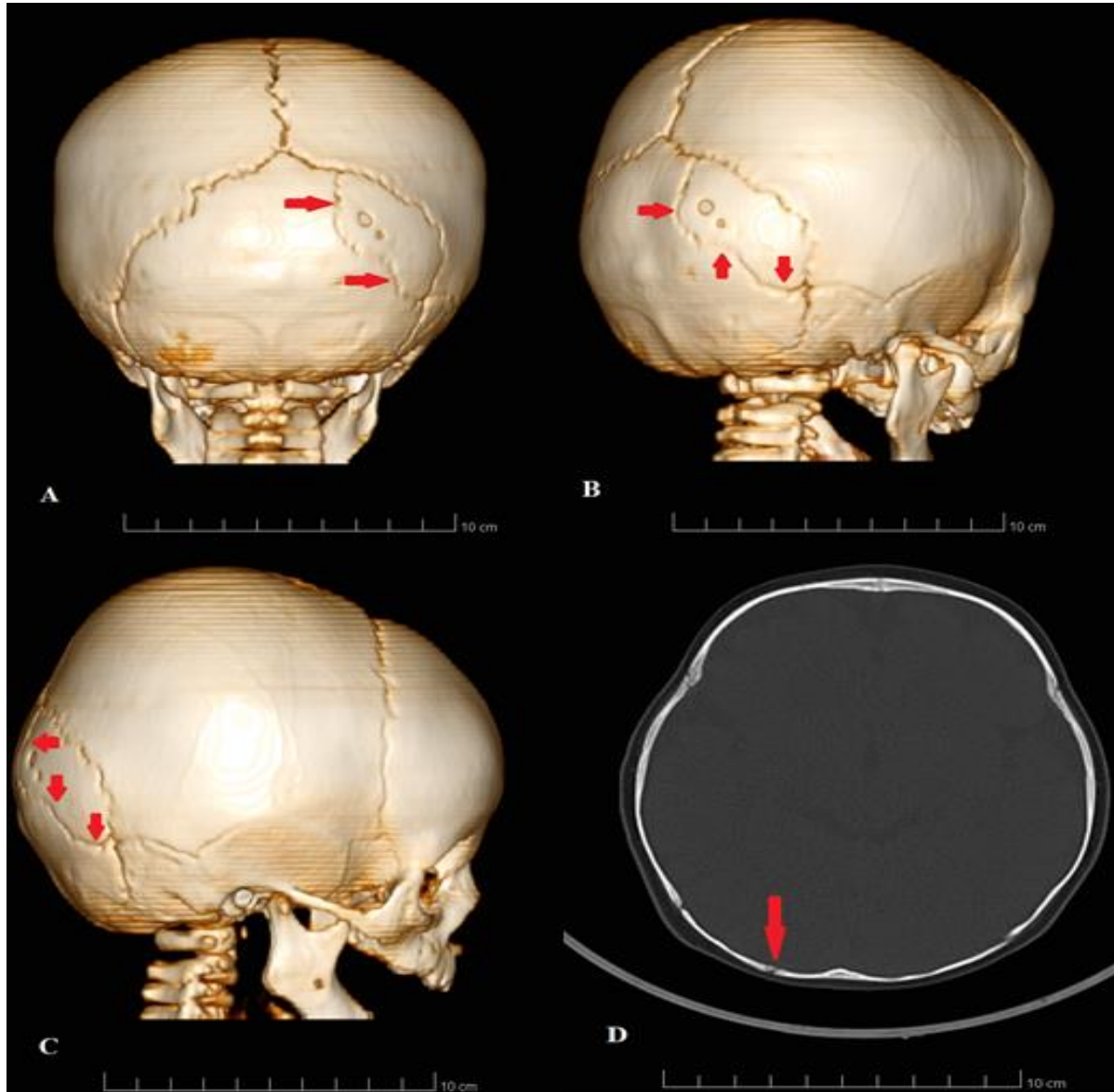
Cranial sutures are defined as fibrous bands of tissue that hold the cranial bones together. Because they are asymptomatic, determining the prevalence of accessory sutures in the current population is quite difficult. One autopsy study showed that they are detected in only three out of 25,000 individuals. Understanding the complex anatomy of the occipital bone and accessory sutures greatly facilitates the differential diagnosis of patients presenting with head trauma on brain CT scans. In this case report, we present a three-dimensional brain CT image of an accessory occipital suture discovered incidentally

during a brain CT scan and mistaken for a skull fracture in a child presenting to our emergency department with head trauma.

In this case report, we emphasize that an occipital accessory suture, incidentally discovered on a three-dimensional brain CT scan of an 8-month, 10-day-old boy brought to the emergency department by his family after a head trauma, can be confused with a skull fracture. In light of the literature, we evaluate the importance of considering this condition in the differential diagnosis.

Unilateral accessory occipital sutures are extremely rare. Because they are asymmetric, they can be misdiagnosed, especially in pediatric skull fractures. Three-dimensional brain CT scans in patients presenting with head trauma will prevent the risk of misdiagnosis. Therefore, the presence of accessory sutures in other areas of the skull, particularly in the occipital bone, should be considered in the differential diagnosis.

Keywords: Accessory occipital suture, head trauma, skull fracture



Şekil 1) 8 ay 10 günlük bir erkek hastaya ait oksipital kemikteki aksesuar kranial sütün (kırmızı ok işaretleri) üç boyutlu beyin BT (A. Posterior, B. Sağ oblik, C. Sağ yan) ve kemik pencere beyin BT (D. Aksiyel kesit) taraması bulguları

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BLACKOUT CIRCUIT DESIGN

Cumhur MELCİK

Department of R&D, Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş

ORCID NO: <https://orcid.org/0009-0002-6108-4917>

ABSTRACT

This study involves the development and design of a PCB-based electronic control unit (ECU) that complies with military standards. The ECU is designed to convert civilian vehicles into military vehicles. STANAG 4381, a NATO standard, is the standard that enables military vehicle lighting systems to be switched to “blackout mode” during military operations. This mode aims to increase safety by reducing vehicle visibility during night operations and requires all light sources, such as headlights, taillights, and interior lighting, to be controlled at a certain level. The developed ECU includes the necessary infrastructure for the safe and standard-compliant control of high-current lighting circuits via a relay structure and is also protected by fuses. STANAG 4007 defines a 12-pin military connector structure for towing scenarios. The towing vehicle seamlessly controls the signaling and lighting systems of the towed vehicle. The developed control unit will be equipped with a connector structure that enables interoperability between various NATO vehicles. The connector-based and modular circuit board structure of the control unit allows for easy integration into various military vehicles. The relay and fuse control system ensures high current safety and facilitates the troubleshooting of vehicle faults during maintenance and deployment. This provides a suitable, practical, durable, and standards-compliant solution for both new production platforms and modernization projects.

Keywords: Blackout circuit ecu desig, Ecu, PCB, Stanag, Stanag4381, Stanag4007.

DENİZ MOTORLARINDA TURBOŞARJ–ARA SOĞUTUCU ARASI HAVA TANKLARININ BASINÇ KAYBI ANALİZİ VE TASARIM OPTİMİZASYONU

A COMPUTATIONAL STUDY ON PRESSURE LOSS AND DESIGN OPTIMIZATION OF AIR TANKS CONNECTING TURBOCHARGER AND INTERCOOLER IN MARINE ENGINES

Ahmet Bahadır CANSEVER

¹Makine Mühendisi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Makine Mühendisliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-8606-8042>

Enes HASANOĞLU

²Makine Mühendisi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Makine Mühendisliği Fakültesi, Ankara, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-9969-4550>

ÖZET

Deniz motorlarında turboşarj ile ara soğutucu arasındaki bağlantıyı sağlayan hava tankı, motorun performansını, yakıt verimliliğini ve termal kararlılığını doğrudan etkileyen kritik bir bileşendir. Bu eleman, turboşarj çıkışından gelen yüksek basınçlı havayı ara soğutucuya minimum enerji kaybıyla ileterek hem motorun verimini hem de egzoz sisteminin bütünlüğünü korur. Ancak deniz motorlarının kompakt yapısı, sınırlı montaj alanı, yüksek sıcaklık ortamı ve çoklu akış hatlarının varlığı, bu parçanın tasarımını oldukça karmaşık hale getirmektedir. Özellikle çift turboşarjlı sistemlerde, iki kompresör hattının aynı hava tankına bağlanması, akış ayrışmaları, dengesiz basınç bölgeleri ve türbülans kaynaklı enerji kayıplarına yol açmaktadır. Bu durum, ara soğutucunun girişindeki akış homojenliğini ve soğutma etkinliğini önemli ölçüde azaltabilmektedir. Bu çalışmada, turboşarj çıkışı ile ara soğutucu girişi arasında yer alan hava tankına yönelik farklı geometrik konfigürasyonlar geliştirilmiş, tasarımlar üç boyutlu hesaplamalı akışkanlar dinamiği (HAD) analizleriyle değerlendirilmiştir. Kullanılan sayısal modelde, türbülansın etkilerini yakalayabilmek için standart $k-\epsilon$ türbülans modeli tercih edilmiştir. Giriş basıncı, debi, sıcaklık ve yoğunluk gibi sınır koşulları motorun nominal çalışma koşullarına göre tanımlanmıştır. Farklı geometri senaryolarında basınç kaybı, akış düzgünlüğü, hız profili ve sıcaklık dağılımları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Ayrıca analitik hesaplamalar ve literatür verileriyle sonuçlar doğrulanarak modelin güvenilirliği test edilmiştir. Analizler, akışın simetrik olarak yönlendirilmesi, keskin birleşme bölgelerinin yumuşatılması ve tank içi geçiş yüzeylerinin optimize edilmesiyle basınç kaybında belirgin bir iyileşme sağlandığını göstermiştir. Optimize edilen hava tankı tasarımında basınç kaybının %20'ye kadar azaldığı, akış düzgünlüğünün arttığı ve ara soğutucu girişinde daha homojen bir hız ve sıcaklık profili elde edildiği belirlenmiştir. Bu sonuçlar, sistemin ısı verimini ve yanma performansını artırmakta; yakıt tüketimini azaltarak motorun sürdürülebilir çalışma ömrüne katkı sağlamaktadır. Sonuç olarak bu çalışma, deniz motorlarında turboşarj–ara soğutucu hattı arasındaki hava tankı tasarımına yönelik kapsamlı bir mühendislik yaklaşımı ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular, sadece mevcut tasarımların optimizasyonuna değil, aynı zamanda gelecekteki yüksek güçlü deniz motorlarının kompakt hava besleme sistemlerinin geliştirilmesine de ışık tutmaktadır. Böylece çalışma, hem akademik literatürde hem de savunma ve denizcilik sanayisinde uygulanabilir tasarım ilkeleri sunarak önemli bir teknik referans oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Deniz motoru, hava tankı, turboşarj, ara soğutucu, basınç kaybı, akış analizi, tasarım optimizasyonu, hesaplamalı akışkanlar dinamiği (HAD)

ABSTRACT

The air tank connecting the turbocharger and the intercooler is a critical component that directly influences the overall performance, fuel efficiency, and thermal stability of marine engines. This component transfers the high-pressure air discharged from the turbocharger to the intercooler with minimum energy loss, thereby maintaining both the efficiency of the engine and the integrity of the exhaust system. However, the compact architecture of marine engines, the limited installation volume, the high-temperature environment, and the coexistence of multiple airflow lines make the design of this element highly complex. In particular, in twin-turbocharged systems, the merging of two compressor outlets into a single air tank leads to flow separation, unbalanced pressure regions, and turbulence-induced energy losses, which can significantly reduce flow uniformity and cooling effectiveness at the intercooler inlet. In this study, several geometric configurations of the air tank located between the turbocharger outlet and the intercooler inlet were developed and evaluated through three-dimensional Computational Fluid Dynamics (CFD) analyses. The numerical model employed the standard $k-\epsilon$ turbulence model to accurately capture turbulent flow structures. Boundary conditions such as inlet pressure, mass flow rate, temperature, and air density were defined according to the nominal operating conditions of the marine engine. For each geometric scenario, the resulting pressure losses, velocity distributions, flow uniformity, and temperature fields were comparatively analyzed. Furthermore, analytical calculations and literature data were used to validate the numerical model, ensuring the reliability of the simulation results. The analyses demonstrated that symmetrically directed inlet flow, softened merging transitions, and smoother internal surfaces within the tank significantly improved overall flow behavior. In the optimized configuration, the total pressure loss was reduced by up to 20%, while flow uniformity increased and a more homogeneous velocity and temperature profile was achieved at the intercooler inlet. These improvements enhanced the thermal efficiency and combustion stability of the engine, reducing fuel consumption and contributing to long-term system sustainability. In conclusion, this study presents a comprehensive engineering approach to the design optimization of air tanks connecting the turbocharger and intercooler in marine diesel engines. The findings not only enable the optimization of current designs but also provide valuable insights for the development of compact air-intake systems in future high-power marine engines. Consequently, the proposed methodology serves as a significant technical reference for both academic research and industrial applications in the maritime and defense propulsion sectors.

Keywords: Marine engine, air tank, turbocharger, intercooler, pressure loss, flow analysis, design optimization, computational fluid dynamics (CFD)

2-(METİLTİYO)KİNOLİN GRUBU İÇEREN YENİ FTALOSİYANİNLERİN SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU SYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF NEW PHTHALOCYANINES CONTAINING 2-(METHYLTHIO)QUINOLINE GROUP

Mustafa ALALOUSH ¹

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Fen Fakülte, Kimya Bölümü, Sakarya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0490-6259>

Nagihan ÖZTÜRK ²

² Doktora Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Fen Fakülte, Kimya Bölümü, Sakarya, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6631-0322>

Barış Seçkin ARSLAN ³

³ Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Fen Fakülte, Kimya Bölümü, Sakarya, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0022-4701>

ÖZET

Ftalosiyanimler, iyi derecede optik özellikleri ve yüksek stabilitelerinden dolayı oldukça geniş bir kullanım alanına sahip sentetik bileşiklerdir. Çok geniş bir uygulama alanı olan bu bileşiklerin son zamanlarda fotodinamik terapi uygulamalarındaki kullanımı dikkat çekmektedir. Ftalosiyanın gövdesine farklı substitüentlerin eklenmesiyle optik ve elektrokimyasal açıdan önemli fonksiyonlara ve geniş uygulama alanlarına sahip yeni bileşikler elde edilebilir. Boya sınıfının önemli bir üyesi olan kinolinler birçok doğal üründe ve ilaçlarda bulunur. Tıbbi uygulamalar, organik optoelektronik, elektronik ve polimer kimyası bu bileşiklerin uygulamaları arasındadır. Kinolin bileşiklerinin de iyi derecede termal ve oksidatif kararlılığa sahip olduğu bilinmektedir. Bu özellikleri onları malzeme kimyası için önemli hale getirmektedir. İlginç optoelektronik özellikleri nedeniyle OLED'lerde ışık yayan bir tabaka olarak kullanılır. Son zamanlarda yapılan bir çalışma da bu bileşiklerin, metal yüzeye kolayca adsorbe oldukları için bir korozyon inhibitörü olarak kullanılabileceği rapor edilmiştir. Ayrıca son çalışmalar bu bileşiklerin boya duyarlı güneş hücrelerinde duyarlaştırıcı olarak kullanılabileceğini göstermiştir. Bu çalışma da 2-(metiltiyo)kinolin substitüentine ve farklı metallere (Zn, Co vb.) sahip bazı ftalosiyanın bileşikler sentezlenerek, molekül yapıları UV-Vis, FT-IR, NMR ve kütle spektrumları yardımıyla karakterize edilecektir. Elde edilecek ftalosiyanın bileşiklerinin geniş uygulama alanları için yüksek potansiyele sahip olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sentez, ftalosiyanın, organik sentez, metalli ftalosiyanın.

ABSTRACT

Phthalocyanines are synthetic compounds with a wide range of applications due to their excellent optical properties and high stability. Their broad application area has recently attracted attention with their use in photodynamic therapy applications. By adding various substituents to the phthalocyanine base, new compounds with important optical and electrochemical functions and a wide range of applications can be obtained. Quinolines, an important member of the dye class, are found in many natural products and pharmaceuticals. Applications for these compounds include medical applications, organic optoelectronics, electronics, and polymer chemistry. Quinolines are also known to possess good thermal

and oxidative stability. This property makes them important for materials chemistry. Due to their interesting optoelectronic properties, they are used as a light-emitting layer in OLEDs. A recent study reported that these compounds can be used as a corrosion inhibitor because they readily adsorb onto metal surfaces. Furthermore, recent studies have shown that these compounds can be used as sensitizers in dye-sensitized solar cells. In this study, some phthalocyanine compounds with the 2-(methylthio)quinoline substituent and various metals (Zn, Co, etc.) will be synthesized and their molecular structures will be characterized using UV-Vis, FT-IR, NMR, and mass spectra. The resulting phthalocyanine compounds are expected to have high potential for a wide range of applications.

Keywords: Synthesis, phthalocyanine, organic synthesis, metallic phthalocyanine.

2-(METİLTİYO)KİNOLİN ESASLI BAZI FTALOSİYANİN BİLEŞİKLERİNİN FOTOFİZİKOKİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI INVESTIGATION OF THE PHOTOPHYSICOCHEMICAL PROPERTIES OF SOME PHTHALOCYANINE COMPOUNDS BASED ON 2-(METHYLTHIO)QUINOLINE

Nagihan ÖZTÜRK¹

¹Doktora Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Fen Fakülte, Kimya, Sakarya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6631-0322>

Mustafa ALALOUSH²

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Fen Fakülte, Kimya, Sakarya, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0490-6259>

Maryam Chateen Jalal ALWINDI³

³Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Fen Fakülte, Kimya, Sakarya, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-8609-8046>

Kader YILDIRIM⁴

⁴Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Fen Fakülte, Kimya, Sakarya, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-0468-6770>

Fatma İrem GÜLER⁵

⁵Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Fen Fakülte, Kimya, Sakarya, Türkiye.

⁵ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-1855-7101>

Barış Seçkin ARSLAN⁶

⁶Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Fen Fakülte, Kimya, Sakarya, Türkiye.

⁶ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0022-4701>

ÖZET

Ftalosiyanimler (Pcs), kaplama malzemeleri, fotovoltaiik hücreler, fotokatalitik sistemler ve yarı iletken aygıtlar gibi pek çok ileri teknoloji alanında kullanılan işlevsel makrosiklik bileşiklerdir. Yüksek ışık soğurma kapasitesi ve güçlü fotosensitizasyon özellikleri sayesinde, antimikrobiyal fotodinamik terapi (PDT) uygulamalarında da dikkat çekici bileşikler arasında yer alırlar. Bu tedavi, bir fotosensitizörün uygun dalga boyundaki ışıkla uyarılması ve ortamda bulunan oksijene enerji aktararak reaktif oksijen türleri (ROS) oluşturmaları prensibine dayanır. Oluşan bu türler arasında özellikle singlet oksijen, hedeflenen kanser hücrelerinde seçici olarak terapötik etkinliği artırır.

PDT'nin en önemli avantajı, çevre dokulara zarar vermeden tekrarlanabilir bir tedavi imkânı sunmasıdır. Uygulama süreci iki basamaktan oluşur: ilk olarak fotosensitizörün hedef dokuya ulaştırılması, ardından uygun ışık dalga boyu ile ışınlanması. Işık enerjisi, fotosensitizör molekülünü uyararak floresans yayılımına ve oksijenin singlet forma dönüşümüne neden olur; bu da tümör hücrelerinin seçici şekilde yok edilmesini sağlar.

Kinolin, benzen ve piridin halkalarının birleşmesiyle oluşan aromatik bir bileşiktir ve biyolojik olarak aktif birçok molekülün yapısında bulunur. Bu nedenle ilaç tasarımıda önemli bir iskele görevi görür. Ayrıca, yüksek ısı ve kimyasal kararlılığı sayesinde polimer bilimi, elektronik, iletken malzemeler ve

korozyon önleyici uygulamalarda da değerlidir. Konjuge yapısı, molekül içi yük transferini (ICT) destekleyerek görünür ve yakın kızılötesi bölgede güçlü ışık soğurumu sağlar; bu özellikleriyle boya ve optoelektronik sistemlerde kullanıma elverişlidir.

Bu çalışmada, kinolin türevleri içeren çinko ve kobalt merkezli ftalosiyanın kompleksleri sentezlenmiş ve bu bileşiklerin fotofiziksel ile fotokimyasal davranışları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ftalosiyanın, singlet oksijen, PDT, kinolin.

ABSTRACT

Phthalocyanines (PCs) are functional macrocyclic compounds used in many high-technology fields, such as coating materials, photovoltaic cells, photocatalytic systems, and semiconductor devices. Their high light absorption capacity and strong photosensitizing properties make them among the most attractive compounds in antimicrobial photodynamic therapy (PDT) applications. This treatment is based on the principle that a photosensitizer is excited with light of the appropriate wavelength, transferring energy to oxygen present in the environment to form reactive oxygen species (ROS). Among these species, singlet oxygen, in particular, selectively enhances therapeutic efficacy in targeted cancer cells.

The most significant advantage of PDT is that it offers reproducible treatment without damaging surrounding tissues. The application process consists of two steps: first, delivering the photosensitizer to the target tissue, then irradiating it with the appropriate wavelength of light. The light energy excites the photosensitizer molecule, causing fluorescence emission and the conversion of oxygen to its singlet form, which enables the selective destruction of tumor cells. Quinoline is an aromatic compound formed by the fusion of benzene and pyridine rings and is found in the structures of many biologically active molecules. Therefore, it serves as an important scaffold in drug design. Furthermore, its high thermal and chemical stability makes it valuable in polymer science, electronics, conductive materials, and corrosion protection applications. Its conjugated structure supports intramolecular charge transfer (ICT) and provides strong light absorption in the visible and near-infrared regions, making it suitable for use in paint and optoelectronic systems.

In this study, zinc- and cobalt-centered phthalocyanine complexes containing quinoline derivatives were synthesized, and the photophysical and photochemical behavior of these compounds will be investigated.

Keywords: Phthalocyanine, singlet oxygen, PDT, quinoline.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AB-TÜRKİYE GÜMRÜK BİRLİĞİ'NİN REVİZYONUNDA SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI (STA): TÜRKİYE AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME FREE TRADE AGREEMENTS (FTAS) IN THE REVISION OF THE EU-TÜRKİYE CUSTOMS UNION: AN ASSESSMENT FROM TÜRKİYE'S PERSPECTIVE

Tayfur Süleyman KOÇ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret Bölümü, Alanya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3105-1022>

Yusuf AKARSU²

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Uluslararası Ticaret Ana Bilim Dalı, Alanya, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-8769-921X>

ÖZET

Türkiye ve Avrupa Birliği (AB) arasında yürürlükte bulunan gümrük birliği gerek Türkiye'nin dış ticareti gerekse Türkiye'nin AB'ye entegrasyonu bakımından önem arz eden bir konumdur. Gümrük birliği taraf ülkeler arasında ortak bir gümrük alanı oluşturarak, her çeşit tarife ve benzeri ithalat vergilerini karşılıklı olarak kaldırmayı ve birlik dışındaki ülkelere gelen eşyalara karşı aynı tarife ve ticaret politikası önlemlerini uygulamayı öngören bir anlaşma biçimidir. Bu açıdan gümrük birliği, ülkeler arası ticari ilişkileri geliştirmeyi ve genel anlamda dış ticareti kolaylaştırmayı hedefleyen bir uygulama olarak tanımlanabilir. AB-Türkiye Gümrük Birliği 13 Eylül 1963 tarihli Ankara Anlaşmasıyla başlayan ve Türkiye'nin Avrupa ülkeleriyle bütünleşmesini öngören sürecin bir aşamasıdır. Türkiye-AB Ortaklık Konseyinin 1/95 sayılı kararıyla, 1 Ocak 1996 tarihinde yürürlüğe giren Gümrük Birliği, işlenmiş tarım ve sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Söz konusu ürünlerin dışında kalan her çeşit eşya, gümrük birliğine ilişkin kural ve muafiyetlerin dışında tutulmuştur. Zaman içerisinde Türkiye'de ve dünyada yaşanan gelişmelerle birlikte, AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin gözden geçirilmesi ve gerekli kısımlarının yenilenmesi yönündeki ihtiyaç belirgin hale gelmiştir. Ayrıca gümrük birliğinin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana uygulamadan kaynaklı sorunlar da (vize teminine ilişkin zorluklar, AB'nin uyguladığı kara taşıtı kotaları vb. gibi) ortaya çıkmış ve Türkiye'deki ihracatçıların aleyhine sonuçlara neden olmuştur. Gümrük birliğinin revizyonuna yönelik ihtiyaç doğrultusunda AB ve Türkiye arasında müzakerelere başlanmış olup, Avrupa Komisyonu da konuyla ilgili olarak Dünya Bankası'ndan bir çalışma talebinde bulunmuştur. Söz konusu çalışmanın raporu 2014 yılında yayımlanmıştır. İlgili rapor, AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin mevcut ve gelecekteki durumu hakkında tespit ve görüşlerde bulunarak, tarafların çıkarlarının eşit biçimde gözetildiği bir revizyon sürecini vurgulamaktadır. Öte yandan Gümrük Birliği'nin revizyonu üzerine AB Komisyonu ve Türkiye arasındaki teknik müzakereler 2015 yılında tamamlanmış olup, aynı yıl müzakere konularını genel hatlarıyla belirleyen bir rapor yayımlanmıştır. Bu raporun Dünya Bankası tarafından hazırlanan diğer rapor ile benzerlik gösterdiğini ve AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin revizyonu noktasında benzer başlıklara sahip olduğunu belirtmek mümkündür. 2016 yılında ise Avrupa Komisyonu revizyon süreciyle ilgili nihai müzakerelere başlamak üzere, AB Konseyinden talepte bulunmuştur. Fakat belirtmek gerekir ki, o tarihten bu yana revizyon sürecinin gelişimi ve nihayete erdirilmesi konusunda kayda değer sonuçlara ulaşılamamıştır.

Yukarıda değinilen raporlar AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin revizyonu üzerine çeşitli başlıklar altında önemli tespit ve görüşlere yer vermektedir. Bu başlıklardan biri de AB'nin diğer üçüncü ülkelere

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

yaptığı serbest ticaret anlaşmalarıdır (STA). Nitekim AB Türkiye'yi dahil etmeden, Gümrük Birliği dışındaki üçüncü ülkelerle STA yapmaktadır ve Türkiye'nin bu STA süreçlerine dahil olmaması nedeniyle, dolaylı olarak, ilgili ülkelerden gümrüksüz biçimde Türkiye'ye eşya ithali imkanı doğmaktadır. Bu husus, Türkiye'nin dış ticaret politikası bakımından sorun teşkil etmektedir ve AB-Türkiye Gümrük Birliğinin revizyonunda, AB'nin üçüncü ülkelerle yapacağı STA süreçlerine Türkiye'nin nasıl dahil edileceğini belirlemek, önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı da AB-Türkiye Gümrük Birliğinin revizyon sürecini STA bakımından ele alarak, Türkiye'nin ulusal çıkarları doğrultusunda, muhtemel değişiklikler ve kurallar üzerine görüş ve tespitlerde bulunmaktır. Çalışma kapsamında ilk olarak mevcut durumun değerlendirilmesi planlanmaktadır ve bu yönde AB ile üçüncü ülkeler arasında halihazırda yürürlükte olan STA'ların Türk dış ticaretine olan etkisi irdelenecektir. Ardından Gümrük Birliği'nin revizyonunda, Birlik dışındaki ülkelerle yapılacak STA'larda (Türkiye'nin veya AB'nin yapacağı) hangi ilke ve kuralların gözetilmesi gerektiği üzerine tespitlerin yapılması hedeflenmektedir. Yine AB'nin gelecekte üçüncü ülkelerle yapacağı STA'lara Türkiye'nin ulusal çıkarları doğrultusunda katılımı üzerine önerilerin geliştirilmesi, çalışmanın amaçlarından birini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Gümrük Birliği, Serbest Ticaret, AB-Türkiye İlişkileri

ABSTRACT

The customs union in effect between Türkiye and the European Union (EU) is crucial for both Türkiye's foreign trade and Türkiye's integration into the EU. Customs union is a type of agreement that establishes a common customs territory within the member countries, mutually eliminating all tariffs and similar import duties, and applying the same tariff and trade policy measures to goods importing from countries outside the union. In this respect, a customs union can be defined as an implementation that aims to develop commercial relations between countries and facilitate foreign trade in general. The EU-Türkiye Customs Union is a phase in the process that began with the Ankara Agreement of 13 September 1963 and envisions Türkiye's integration with European countries. The Customs Union, which entered into force on 1 January 1996 with decision 1/95 of the Türkiye-EU Association Council, covers processed agricultural and industrial products. All goods other than these products are excluded from the rules and exemptions of the customs union. Over time, with developments in Türkiye and the world, the necessity to review the EU-Türkiye Customs Union and update its necessary sections has become prominent. Furthermore, since the entry into force of the customs union, practice-related issues (such as difficulties in obtaining visas, vehicle quotas imposed by the EU, etc.) have emerged, resulting in disadvantageous outcomes for exporters in Türkiye. Negotiations have begun between the EU and Türkiye to address the necessity for a revision of the customs union, and the European Commission has requested a study on the subject from the World Bank. The report of the related study was published in 2014. This report provides findings and opinions on the current and future status of the EU-Türkiye Customs Union, emphasizing a revision process that prioritizes the interests of all parties. Moreover, technical negotiations between the EU Commission and Türkiye on the revision of the Customs Union were concluded in 2015, and a report outlining the negotiation topics was published the same year. It can be stated that this report is analogous to another report prepared by the World Bank and contains topics regarding the revision of the EU-Türkiye Customs Union. In 2016, the European Commission requested the EU Council to begin final negotiations on the revision process. However, it should be noted that since then, no significant results have been achieved regarding the development and completion of the revision process.

The reports mentioned above provide significant assessments and opinions on the revision of the EU-Türkiye Customs Union under various topics. One of these topics is the free trade agreements (FTAs)

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

that the EU has concluded with other third countries. Indeed, the EU has been contracting FTAs with third countries outside the Customs Union without including Türkiye, and because Türkiye is not included in these FTA processes, this indirectly creates the opportunity for duty-free imports of goods from these countries into Türkiye. This poses a threat to Türkiye's foreign trade policy, and in the revision of the EU-Türkiye Customs Union, it is crucial to determine how Türkiye could be included in the FTA processes that the EU will be contracting with third countries. This study aims to examine the revision process of the EU-Türkiye Customs Union from the perspective of the FTA and to propose opinions and assessments on potential changes and rules in line with Türkiye's national interests. The study first aims to evaluate the current status and, in this context, to examine the impacts of the FTAs currently in effect between the EU and third countries on Turkish foreign trade. Then, in the revision of the Customs Union, the aim is to determine which principles and rules should be observed in the FTAs to be made with countries outside the Union (whether by Türkiye or the EU). Furthermore, another aim of the study is to propose suggestions for Türkiye's participation in future FTAs between the EU and third countries in line with its national interests.

Keywords: European Union, Customs Union, Free Trade, EU-Türkiye Relations

FÂRÂBÎ'NİN SİYASET FELSEFESİNDE SOSYO-POLİTİK HİYERARŞİNİN TEMELLERİ THE FOUNDATIONS OF THE SOCIO-POLITICAL HIERARCHY IN FÂRÂBÎ'S POLITICAL PHILOSOPHY

Bahar Koca

Araştırma Görevlisi

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri, İslam Felsefesi, Ankara, Türkiye

Orcid: 0000-0001-5020-4659

ÖZET

Bu çalışma, Fârâbî'nin vatandaşlar ve toplumsal sınıflar arasındaki ayrımları, metafizik bir düzlemde temellendirme çabasıyla, siyasal ve sosyal hiyerarşinin meşruiyetini nasıl kurduğunu irdelemeyi amaçlamaktadır. Fârâbî, toplumsal işleyişin sadece bireylerin doğuştan gelen özelliklerine dayanmadığını, evrensel düzenin zorunlu bir yansıması olarak toplumsal hiyerarşinin kaçınılmaz bir gereklilik olduğunu ileri sürer. Bu açıdan, çalışmada toplumsal sınıfların teşekkülünün ve bu sınıflar arasındaki hiyerarşik düzenin, siyasal istikrar ve adaletin temini için vazgeçilmez olduğu iddia edilmektedir. Aştırmanın yöntemi, metin analizi yoluyla Fârâbî'nin temel eserlerini inceleyerek toplumsal düzenin kozmolojik, tabii ve epistemolojik boyutlarını çözümleyerek sınıfsal ayrımların temellerini tespit etmeye yöneliktir. Dolayısıyla çalışmada, Fârâbî'nin siyaset düşüncesinde sınıflar arası ayrımların sosyo-politik bir gerekliliğin yanı sıra metafizik bir zorunluluk olduğu açığa çıkarmayı hedeflemektedir. Bulgular, Fârâbî'nin siyaset teorisinin üç temel kategoride şekillendiğini göstermektedir. İlk olarak, kozmolojik temeller, evrendeki düzenin topluma yansıyan bir mikrokozmos olarak değerlendirildiğini ortaya koymaktadır. Nitekim, insanın varlık düzenindeki hiyerarşik konumu, toplumsal sınıfların da benzer bir şekilde örgütlenmesini gerekli kılar. İkinci olarak, doğal temel, bireylerin tabiatlarından kaynaklanan niteliklerine göre toplumsal rollere ayrılmasını zorunlu kılar. Fârâbî'ye göre, toplumsal iş bölümünün doğa ile uyumlu bir biçimde gerçekleştirilmesi, bireysel mutluluğun ve toplumsal refahın temeli olarak kabul edilir. Üçüncü olarak, epistemolojik temel bilgiye erişim ve bilginin siyasal eylemde kullanılma imkânı üzerinden toplumsal sınıfların konumlanışını belirler. Örneğin, bilge yöneticiler, sadece bilgiye sahip olmakla kalmaz, bu bilgiyi erdemli bir yönetim anlayışıyla toplumsal düzene yansıtarak hiyerarşinin en tepesinde yer alırlar. Sonuç olarak, Fârâbî sosyal hiyerarşinin, siyasal düzenin istikrarını ve sürekliliğini sağlamak için kaçınılmaz bir yapı olduğunu göstermektedir. Çünkü o, bu hiyerarşiyi, kozmik düzenin zorunlu bir uzantısı olarak değerlendirir; doğal iş bölümü ve bilgiye dayalı epistemolojik üstünlükle meşrulaştırır ve siyasal düzenin istikrarı için vazgeçilmez olduğunu vurgular. Böylelikle, toplumsal sınıflar arasında bir denge kurularak siyasal otoritenin adil ve etkin bir şekilde işlev göreceğini düşünür.

Anahtar Kelimeler: İslâm Felsefesi, Fârâbî, Sosyo-Politik Hiyerarşi, Kozmolojik Düzen, Epistemolojik Meşruiyet

ABSTRACT

This study aims to examine how Fârâbî justifies socio-political hierarchy by grounding the distinctions between citizens and social classes on a metaphysical basis. Fârâbî asserts that the functioning of society is not solely dependent on individuals' innate qualities but also represents a necessary reflection of the universal order. In this regard, the formation of social classes and the functionality of the hierarchical structure among these classes are deemed indispensable for ensuring political stability and justice. The

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

methodology of this study involves textual analysis of Fārābī's primary works to explore the cosmological, natural, and epistemological dimensions of social order and to uncover the foundations of class distinctions. From this perspective, the study seeks to demonstrate that the hierarchical distinctions in Fārābī's political thought are not only socio-political necessities but also metaphysical imperatives. The findings reveal that Fārābī's political theory is structured around three fundamental categories. First, **cosmological foundations** highlight the reflection of the universal order onto society as a microcosm. The hierarchical position of humans within the order of existence necessitates a similar structuring of social classes. Second, **natural foundations** underscore the necessity of assigning societal roles based on individuals' innate qualities and dispositions. According to Fārābī, the harmonious alignment of social division with nature serves as the basis for individual happiness and social welfare. Third, **epistemological foundations** determine the positioning of social classes through individuals' access to knowledge and their capacity to apply this knowledge in political action. For instance, wise rulers are not only knowledgeable but also capable of translating this knowledge into a virtuous governance framework, thereby occupying the pinnacle of the hierarchy. In conclusion, Fārābī demonstrates that social hierarchy is an indispensable structure for ensuring the stability and continuity of political order. He regards this hierarchy as a necessary extension of the cosmic order, legitimized through natural division of labor and epistemological superiority. Thus, a balance between social classes is established, enabling political authority to function justly and effectively within the societal framework.

Keywords: Islamic Philosophy, Fārābī, Socio-Political Hierarchy, Cosmological Order, Epistemological Legitimacy

ENDÜSTRİYEL ROBOTLARDA OTONOM AL VE YERLEŞTİR AUTONOMOUS PICK AND PLACE IN INDUSTRIAL ROBOTS

Abdul Razzak KHATIB

Mühendis, Fırat Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mekanik Sistemler, Elazığ, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-0356-2283>

ÖZET

Endüstriyel robotlar, modern üretim süreçlerinde hız, hassasiyet ve verimlilik sağlayarak önemli bir rol oynamaktadır. Al ve Yerleştirme (Pick and Place), robotik ve otomasyon sistemlerinde, bir robotun belirli bir nesneyi bir yerden alıp başka bir yere yerleştirme işlemini ifade eden bir terimdir. Bu süreç, genellikle üretim hatlarında zaman ve iş gücü tasarrufu sağlamak amacıyla kullanılır. İlk aşama, robotun bir nesneyi tanımlayıp belirli bir konumdan almasıdır. Ardından, robot bu nesneyi taşıyarak hedef konuma yönlendirir ve son olarak nesneyi belirtilen yere yerleştirir. Endüstriyel robotlar, al ve yerleştirme görevlerini genellikle otomatik olarak gerçekleştirir, bu da üretim, montaj, paketleme ve depolama gibi pek çok alanda etkinlik ve verimlilik sağlar. Al ve yerleştirme, robot sistemlerinin otonom şekilde çalışabilmesi için oldukça önemli bir yetenektir. Bu çalışmada, endüstriyel bir robot koluna RGBD (Red, Green, Blue, Depth) kamera, YOLO (You Only Look Once) tabanlı derin öğrenme algoritmaları ve görüntü işleme teknikleri ile entegre edilerek otonom bir "al ve yerleştir" çözümü geliştirilmesi hedeflenmiştir. Çalışma, endüstriyel robotların belirli ürünleri algılama, seçme ve istenen pozisyonlara yerleştirme süreçlerini optimize ederek üretim verimliliğini artırmayı ve maliyetleri düşürmeyi amaçlamaktadır. Önerilen sistem, aynı ve farklı renk ve boyutlardaki ürünleri ayırt edebilen ve bu ürünleri hassas bir şekilde hedef konumlara yerleştirebilen bir çözüm sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel Robotlar, Yapay Zeka, YOLO, Görüntü İşleme, Al ve Yerleştir.

ABSTRACT

Industrial robots play a crucial role in modern production processes, offering speed, precision, and efficiency. Among these, pick-and-place systems are widely used, especially in assembly lines and material handling applications. This study aims to develop an optimized autonomous pick-and-place solution for industrial robots, enhancing efficiency and reducing costs. The research focuses on the integration of robotic arms, sensors, and control algorithms, alongside the implementation of advanced software architectures.

The proposed system is evaluated through its applications in various sectors, including automotive, healthcare, e-commerce, and logistics. Future research directions, such as energy efficiency, artificial intelligence, and human-robot interaction, are also explored. This study aims to contribute to the advancement of industrial robotics, providing innovative solutions to meet the growing demands of automation.

Keywords: Industrial robots, pick and place, automotive, Artificial intelligence, YOLO.

HEMŞİRELERDE BEYİN SİSİ VE BAKIM DAVRANIŞLARI

Kübranur YILMAZ¹,

¹Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

¹ORCID: 0009-0002-5408-3852,

Şule ECEVİT ALPAR²

²Prof. Dr .,Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye,

²ORCID: 0000-0003-0951- 0106,

ÖZET

Amaç:Bu çalışmada hemşirelerin beyin sisi yaşama durumlarının bakım davranışlarına etkisinin belirlenmesi amaçlandı.

Anahtar kelimeler: beyin sisi,zihinsel yorgunluk,sağlık çalışanları

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı bir tasarıma sahiptir.Çalışmanın evrenini Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan 900 hemşire oluşturdu. Evrenin küçüklüğü ve tanımlayıcı bir araştırma olduğu dikkate alınarak, örneklem seçimine gidilmeden çalışmanın yapılacağı tarihlerde (Eylül 2024- Nisan 2025) çalışmakta olup, araştırmaya dahil edilme kriterlerine uyan ve katılmayı kabul eden 396 hemşire örnekleme alındı. Veriler Tanımlayıcı Bilgi Formu, Beyin Sisi Ölçeği ve Bakım Odaklı Hemşire- Hasta Etkileşim Ölçeği (BOHHÖE) Kısa Formu Hemşire Versiyonu aracılığıyla yüz yüze görüşme yöntemi ile toplandı. Verilerin analizi tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Kolmogorov-Smirnov testi , Shapiro-Wilk testi, Mann Whitney-U testi , Kruskal Wallis Testi ile yapıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin Beyin Sisi Ölçeği'ne vermiş oldukları cevaplardan elden edilen toplam puanlara göre yapılan Beyin Sisi kategorilerinde; hemşirelerin %43,1'inin orta düzeyde, %33,0'mın az düzeyde ve %23,9'unun çok ileri düzeyde beyin sisi yaşadıkları anlaşılmıştır.Hemşirelerin Beyin Sisi Ölçeği kategorilerine göre BOHHÖE-Önemlilik alt boyutu toplam puanları arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$F=24,916$; $p<.05$]. Az düzeyde beyin sisi yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Önemlilik Toplam puan ortalamaları ($\bar{x}=105,32$), orta düzeyde beyin sisi ($\bar{x}=96,11$) ve çok ileri düzeyde beyin sisi ($\bar{x}=92,41$) yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Önemlilik Toplam puan ortalamalarına göre daha yüksektir.Hemşirelerin Beyin Sisi Ölçeği kategorilerine göre BOHHÖE-Yeterlilik alt boyutu toplam puanları arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$F=63,036$; $p<.05$]. Az düzeyde beyin sisi yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Yeterlilik toplam puan ortalamaları ($\bar{x}=102,33$), orta düzeyde beyin sisi ($\bar{x}=89,05$) ve çok ileri düzeyde beyin sisi ($\bar{x}=79,00$) yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Yeterlilik Toplam puan ortalamalarına göre öte yandan orta düzeyde beyin sisi yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Yeterlilik Toplam puan ortalamaları ($\bar{x}=89,05$), çok ileri düzeyde beyin sisi ($\bar{x}=79,00$) yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Yeterlilik Toplam puan ortalamalarına göre daha yüksektir.Hemşirelerin Beyin Sisi Ölçeği kategorilerine göre BOHHÖE-Uygulanabilirlik alt boyutu toplam puanları arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$F=80,635$; $p<.05$]. Az düzeyde beyin sisi yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Uygulanabilirlik Toplam puan ortalamaları ($\bar{x}=100,23$), orta düzeyde beyin sisi ($\bar{x}=82,17$) ve çok ileri düzeyde beyin sisi ($\bar{x}=70,29$) yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Uygulanabilirlik Toplam puan ortalamalarına göre, öte yandan orta düzeyde beyin sisi yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Uygulanabilirlik Toplam puan ortalamaları ($\bar{x}=82,17$), çok ileri düzeyde beyin sisi ($\bar{x}=70,29$) yaşayan hemşirelerin BOHHEÖ-Uygulanabilirlik Toplam puan ortalamalarına göre daha yüksektir.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Sonuç: Sonuç olarak katılımcıların çoğunluğunun orta düzeyde beyin sisi yağadığı ve beyin sisi yağama düzeyleri azaldıkça bakım odaklı hemėire-hasta etkileğim puanlarının her üç boyutta da arttığı ve olumlu olarak algılandığı belirlenmiğtir.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INCOME DISTRIBUTION AND ECONOMIC POLICIES IN THE CONTEXT OF THE PASINETTI INDEX

Muhterem Çağdaş ABAY¹

¹Öğr. Gör. Dr., Gümüşhane Üniversitesi, Kelkit Aydın Doğan MYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü, Gümüşhane, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8513-4793>

ÖZET

Modern kapitalist ekonomi, 1990'lı yıllarda artan finansallaşmayla beraber güç kazanmış ve dünya ekonomisinde hâkim ekonomik paradigma olarak yerini sağlamlaştırmıştır. Ancak bu süreçte gelir dağılımında aynı başarıyı gösterememiştir. Gelir dağılımında görülen eşitsizlik, kapitalist ekonomi içerisinde sürdürülebilir bir büyümenin ve refahın toplumda adil bir şekilde paylaşılması açısından tartışılmaya devam etmektedir. Özellikle arka arkaya yaşanan finansal krizler, kapitalist ekonominin yapısal sorunlarını ve bu sorunların gelir dağılımı üzerindeki etkilerini gözler önüne sermektedir. Neo klasik iktisadın üretime etki eden faktörler arasındaki bölüşüm teorisi ile Keynesyen ekolün talep çekişli ekonomi vurgusu, gelir dağılımının yalnızca bireysel kazançla açıklanamayacağını ifade etmektedir. Çünkü teknolojik gelişmeler ve üretim yapısındaki değişim de gelir dağılımı üzerinde büyük bir etkendir. Bu bağlamda Post-Keynesyen okulun temsilcilerinden Luigi Pasinetti (1930 – 2023) gelir dağılımına önemli katkılar sunmuştur. Pasinetti, Nicholas Kaldor'un büyüme ve dağılım teorilerine dayanarak, üretim sektörleri arasındaki ilişkileri incelemiş, sermaye birikimi ve emek payı açısından yapısal dinamik bağlara dayalı bir gelir teorisi geliştirmiştir.

Bu çalışmanın amacı, Pasinetti Endeksi'nin kuramsal temellerini yeniden değerlendirmeye açarak ve endeksin gelir dağılımı analizinde öne sürdüğü kavramsal haritayı günümüzde uygulanan ekonomi politikalarıyla ilişkisini değerlendirmektir. Çalışa öncelikle Pasinetti modelinin temel varsayımları ve yapısı tartışılmakta, ardından endeksin istihdam, büyüme ve sermaye birikimi süreciyle yapısal dinamik süreci incelenmektedir. Üretim yapısındaki sektörlerin bileşimi ve teknolojik gelişmenin, sadece büyüme oranlarını değil bunun yanında faktör gelirleri üzerindeki etkisi de endeks aracılığıyla incelenmektedir.

Sonuç olarak, Pasinetti Endeksi'nin gelir dağılımı analizine farklı bir bakış sağladığı ve bu sistematik bakışın önemli olduğu görülmektedir. Ekonomi politikalarında, üretim yapısındaki sektörel bileşimin önemi ve bunun ekonomini planlanmasında ve sosyal politikaların tasarımında önemli bir rol oynadığını savunmaktadır. Pasinetti Endeksi bu yönden, iktisat politikalarının etkinliğini göstermesi yönünden de alternatif sunmakta ve bunu bütüncül bir analizle yapmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pasinetti Endeksi, gelir dağılımı, ekonomi politikası, Post-Keynesyen iktisat, bölüşüm teorisi.

ABSTRACT

The modern capitalist economy gained strength through the increasing financialization of the 1990s and solidified its position as the dominant paradigm in the global economic order. However, it has not achieved the same success in terms of income distribution. The inequality observed in income distribution continues to be one of the main issues debated regarding the sustainability of growth and the fair sharing of prosperity within capitalist economies. The successive financial crises have

particularly revealed the structural problems of capitalism and their significant effects on income distribution.

The neoclassical theory of distribution among production factors and the Keynesian emphasis on demand-driven economic activity both suggest that income distribution cannot be explained solely by individual earnings. Technological progress and changes in the structure of production also play a major role in shaping income distribution. In this context, Luigi L. Pasinetti (1930–2023), one of the leading figures of the Post-Keynesian school, made important contributions to the theory of income distribution. Building on Nicholas Kaldor’s growth and distribution models, Pasinetti developed a structural and dynamic theory of income that examines the relationships among production sectors and the links between capital accumulation and the labor share.

The purpose of this study is to reassess the theoretical foundations of the Pasinetti Index and to evaluate the conceptual framework it proposes for analyzing income distribution in relation to contemporary economic policies. The study first discusses the fundamental assumptions and structure of the Pasinetti model, then examines how the index interacts with employment, growth, and capital accumulation within a structural-dynamic process. Through the index, the composition of production sectors and technological change are analyzed not only in terms of growth rates but also in their effects on factor incomes.

In conclusion, the Pasinetti Index provides a distinctive perspective on income distribution analysis and demonstrates the importance of a systematic and structural approach. It argues that the sectoral composition of production plays a crucial role in economic planning and the design of social policies. In this regard, the Pasinetti Index offers an alternative framework for assessing the effectiveness of economic policies through a comprehensive and integrative analysis.

Keywords: Pasinetti Index, income distribution, economic policy, Post-Keynesian economics, distribution theory.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

NEO-LİBERALİZMİN KRİZİ VE ALTERNATİF SAĞ'IN EKONOMİ POLİTİĞİ THE CRISIS OF NEO-LIBERALISM AND THE POLITICAL ECONOMY OF THE ALTERNATIVE RIGHT

Muhterem Çağdaş ABAY¹

¹Öğr. Gör. Dr., Gümüşhane Üniversitesi, Kelkit Aydın Doğan MYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü, Gümüşhane, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8513-4793>

ÖZET

Neo-liberalizm, 1980'lerden itibaren ve özellikle sosyalist blokun yıkılmasından sonra piyasa serbestliği fikrini ekonomik kalkınma ve bireyin özgürlüğü fikriyle içselleştirerek küresel ölçekte hakim paradigma olmuştur. Bu dönemde, devletin ekonomideki rolü küçültülmüş, esnek emek rejimleri uygulanmaya konulmuş ve sermaye hareketleri küresel ölçekte serbestleşmiştir. Bunlar, neo-liberal paradigmanın da temel ilkeleri haline gelmiştir. Ancak 2008 yılında yaşanan küresel ekonomik kriz, hakim paradigma olan neo-liberalizmin ekonomik sürdürülebilirliğini ve siyasi zemindeki meşruiyetinin sorgulanmasına neden olmuştur. Yaşanan ekonomik kriz, büyüme oranlarını düşürmüş, gelir ve servette eşitsizliği artırmış, orta sınıf dünya genelinde erirken, emeğin güvencesizliği artmıştır. Bu durum, liberal ekonominin refah ve özgürlük söylemlerinin de sarsılmasına neden olmuştur.

Neo-liberal paradigma sarsıldıkça siyasi düzlemde yeni yol arayışları ortaya çıkmaya başlamıştır. Alternatif sağ olarak adlandırılan yönelim de bu dönemde hızla yükselmeye başlamıştır. Alternatif sağ, neo-liberal ekonomik mantığa tamamen karşı olmamakla beraber, onu milliyetçi ve kültürel kodlarla yeniden tanımlamaya girişmiştir. Kriz sonrası artan işsizlik ve bu dönemde yaşanan savaşların getirdiği göç olgusu da bu durumu tetiklemiştir. Alternatif sağ, yerli üretim, ulusun çıkarları, ekonomik bağımsızlık gibi temalar etrafında şekillenmiş ve küreselleşme karşıtı söylemleriyle eşitsizliğin asıl nedeni olan yapısal nedenleri görmezden gelerek bir popülist söylem haline gelmiştir.

Bu çalışma, neo-liberalizmin kriz gibi dönemlerde toplumda rıza üretmekte zorluk çektiğinde, alternatif sağın ekonomi politığının otoriter – popülist liderler eşliğinde tekrar rıza üretmesine dayandığını ele almaktadır. Yani, alternatif sağın yükselişi, neo-liberalizmin yaşadığı krize bir çözüm sunmak yerine onun tekrar yeniden üretimini sağlamak amacı gütmektedir.

Anahtar Kelimeler: Neo-liberalizm, alternatif sağ, hegemonya, ekonomik kriz, ekonomi politik, otoriter popülizm

ABSTRACT

Since the 1980s, and particularly after the collapse of the socialist bloc, neo-liberalism has internalized the idea of market freedom as synonymous with economic development and individual liberty, becoming the dominant global paradigm. During this period, the role of the state in the economy was reduced, flexible labor regimes were implemented, and capital movements were liberalized on a global scale. These developments became the core principles of the neo-liberal paradigm. However, the global economic crisis of 2008 led to a profound questioning of neo-liberalism's economic sustainability and its political legitimacy. The crisis reduced growth rates, increased income and wealth inequality, eroded the middle class worldwide, and intensified labor insecurity. Consequently, the liberal discourse of prosperity and freedom lost much of its credibility.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

As the neo-liberal paradigm faltered, new political trajectories began to emerge. The tendency known as the alternative right gained significant momentum during this period. Although not entirely opposed to the neo-liberal economic logic, the alternative right sought to redefine it through nationalist and cultural codes. Rising unemployment after the crisis and the waves of migration triggered by contemporary wars further fueled this development. The alternative right has been shaped around themes such as domestic production, national interest, and economic sovereignty. Yet, by adopting an anti-globalization rhetoric, it overlooks the structural causes of inequality and transforms into a populist discourse.

This study argues that in periods of crisis—when neo-liberalism struggles to generate social consent—the political economy of the alternative right functions as a mechanism to reproduce consent through authoritarian-populist leadership. In other words, the rise of the alternative right does not offer a solution to the crisis of neo-liberalism; rather, it aims to ensure its continued reproduction under a new ideological guise

Keywords: Neoliberalism, alt-right, hegemony, economic crisis, political economy, authoritarian populism

DAHA GÜVENLİ NONWOVEN TEKSTİLLER İÇİN PFAS İÇERMEYEN ALTERNATİFLERİN ARAŞTIRILMASI EXPLORING PFAS-FREE ALTERNATIVES FOR SAFER NONWOVEN TEXTILES

Ali Berk DEMİR¹

¹ Hassan Tekstil A.S., Istanbul, Turkey

¹ ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2070-7922>

ÖZET

Per- ve polifloroalkil maddeler (PFAS), tekstil ve nonwoven endüstrilerinde su, yağ ve kir iticilik özellikleri kazandırmak amacıyla uzun süredir kullanılmaktadır. Ancak bu maddelerin çevresel kalıcılığı, biyobirikim potansiyeli ve olası toksik etkileri, önemli sağlık ve çevre endişelerini beraberinde getirmiştir. PFAS bileşikler, doğada kolayca parçalanmamaları nedeniyle “sonsuz kimyasallar” olarak da adlandırılmaktadır ve ekosistemlerde uzun süreli kirlenmeye yol açabilmektedir.

Avrupa Birliği başta olmak üzere birçok düzenleyici kurum, PFAS içeren kimyasalların kullanımını sınırlamaya ve aşamalı olarak yasaklamaya yönelik adımlar atmaktadır. Bu durum, daha güvenli ve sürdürülebilir alternatiflerin geliştirilmesine yönelik çalışmaları hızlandırmıştır.

Bu çalışmada, nonwoven tekstillerde kullanılabilecek PFAS’sız bitim çözümleri incelenmektedir. Silikon bazlı, mum bazlı ve doğal kökenli itici sistemlerin performans özellikleri, sınırlamaları ve geleneksel florokimyasal kaplamaların yerini alabilme potansiyelleri karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: PFAS’sız bitim işlemleri; nonwoven tekstiller; su ve yağ iticilik; sürdürülebilir alternatifler; silikon bazlı kaplamalar; mum bazlı iticiler.

ABSTRACT

Per- and polyfluoroalkyl substances (PFAS) have been widely used in the textile and nonwoven industries to impart durable water, oil, and soil repellency. However, growing environmental and health concerns have highlighted their persistence, bioaccumulation, and potential toxicity. PFAS are often referred to as “forever chemicals” due to their resistance to degradation, leading to long-term contamination of ecosystems and potential risks to human health.

In response, regulatory frameworks—particularly within the European Union—are moving toward strict restrictions and eventual phase-out of PFAS-containing chemicals in surface treatment formulations. This transition has accelerated research into safer and more sustainable alternatives.

This study explores PFAS-free finishing solutions applicable to nonwoven textiles, including silicone-based, wax-based, and bio-derived repellents. The comparative discussion focuses on their performance characteristics, limitations, and suitability for replacing traditional fluorochemical finishes while maintaining required functional properties.

Keywords: PFAS-free finishes; nonwoven textiles; water and oil repellency; sustainable alternatives; silicone-based coatings; wax-based repellents.

Kübra GÖLELİ¹

¹ Doktora Öğrencisi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,
Fen Fakültesi, Matematik Bölümü, Van, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2015-3576>

Fatih KUTLU²

² Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,
Fen Fakültesi, Matematik Bölümü, Van, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1731-9558>

ÖZET

Graf verileri, doğaları gereği ağ-topolojisi sergiler; akademik atıf, sosyal etkileşim veya moleküler yapı gibi örneklerde ilişkiler ağ biçimindedir. Bu tür verilerde bilginin büyük bölümü öğeler arası bağlantı örüntülerine gömülüdür, dolayısıyla analizlerin tekil gözlemlerden çok küresel ve yerel topolojik özelliklere odaklanması temsil gücünü artırır. Tablo verileri ise bağımsız ve özdeş dağılımlı (i.i.d.) örnekler varsayımıyla ele alınsa da, örnekler arasında benzerlik temelli ilişkiler bulunabilir. Bu nedenle, k-en yakın komşu (kNN) grafi kullanarak tablo verilerini grafiksel yapıya dönüştürmek ve bu yapıyı gömme uzayına entegre etmek mümkündür. Böylece veri hem özellik hem de ilişkisel düzeyde temsil edilebilir.

Çalışmada öncelikle öznitelik seçimi gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, özniteliklerin göreceli önem düzeylerini belirlemek üzere Rastgele Orman tabanlı önem analizi uygulanmıştır. Analiz sonucunda, veri kümesini temsil etme gücü en yüksek olan altı öznitelik (u, g, r, i, z otometrik bant büyüklükleri ve *redshift*) seçilmiştir. Seçilen bu öznitelikler ve sınıf etiketi üzerinde ayrıntılı bir keşifsel veri analizi yapılmış; normalizasyon, aykırı değer incelemesi ve eksik değer kontrolü gerçekleştirilmiştir. Sınıf etiketi sayısal forma dönüştürüldükten sonra, örnekler arası benzerlik yapısını ortaya çıkarmak amacıyla farklı k değerleri için ($k = 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19$) k-en yakın komşu (kNN) grafi oluşturulmuştur. Bu çalışma kapsamında kNN grafi yalnızca veri yapısının görselleştirilmesi için değil, aynı zamanda örneklerin komşuluk ilişkilerinden türetilmiş ek graf-tabanlı özelliklerin elde edilmesi amacıyla kullanılmış; böylece veri temsili bireysel öznitelik değerleri kadar örnekler arası ilişkisel bilgiyi de içerecek şekilde zenginleştirilmiştir. Oluşturulan her bir graf yapısı için Modularity (M), Clustering Coefficient (C) ve Homophily (H) metrikleri hesaplanmış ve graf yapılarının karşılaştırılabilir olması için bir toplam performans skoru tanımlanmıştır:

$$Score = (0.4 \times H) + (0.3 \times M) + (0.3 \times C)$$

Bu skor aracılığıyla farklı k değerlerine karşılık gelen graf yapıların göreceli uygunluğu değerlendirilmiştir. Bu nedenle, çalışmanın sonraki aşamalarında $k = 7$ kNN grafi temel alınmıştır. Elde edilen bu grafiksel yapı, yalnızca yapısal analiz amacıyla değil, aynı zamanda sınıflandırma sürecinde kullanılacak özellik uzayının zenginleştirilmesine katkı sağlayan ek bilgi kaynağı olarak değerlendirilmiştir. Bu kapsamda hem yalnızca özgün tablo özelliklerini kullanan modeller hem de graf-tabanlı özelliklerle genişletilmiş veri temsili ile eğitilen modeller karşılaştırılmıştır. Sınıflandırma aşamasında aşağıdaki algoritmalar kullanılmış ve Makro-F1 değerleri çizelge-1'de yer almaktadır.

Çizelge-1: Sınıflandırma algoritmaları ve Makro-F1 değerleri.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

<i>Algoritma</i>	<i>Makro-F1</i>
Random Forest	%97.57
Lojistik Regresyon	%95.09
SVM (Gauss kernel)	%95.75
XGBoost	%97.38
kNN Graf + Random Forest	%99.40
kNN Graf + Lojistik Regresyon	%95.92
kNN Graf + SVM (Gauss kernel)	%96.48
kNN Graf + XGBoost	%99.37

Astronomik cisim sınıflandırması literatürde yaygın bir problemdir ve benzer veri kümeleri üzerinde yapılan çalışmalar, farklı makine öğrenmesi modellerinin performanslarını karşılaştırmak açısından önemlidir. Zhou (2023), Random Forest modelinin yaklaşık %98 F1 skoru ile en yüksek başarıyı elde ettiğini bildirmiştir. Benzer biçimde, Er ve Bilgin (2024) çalışmasında da Random Forest modeli GALAXY–STAR–QSO sınıflandırmasında %97.86 doğrulukla öne çıkmıştır. Bu çalışmalar, fotometrik bantlar (u, g, r, i, z) ve redshift değişkeninin sınıflandırma başarısındaki belirleyici rolünü vurgulamaktadır.

Bu çalışmada ise tablo verisi, kNN graf yapısı ile zenginleştirilerek sınıflandırma sürecine komşuluk ilişkilerine dayalı yapısal bilgi entegre edilmiştir. Sonuçlar, kNN Graph + Random Forest modelinin %99.40 F1 skoru ile literatürdeki çalışmalardan daha yüksek bir performans sergilediğini göstermektedir. Bu bulgu, graf-tabanlı özellik zenginleştirmenin geleneksel tablo-tabanlı yaklaşımlara anlamlı bir katkı sunduğunu ortaya koymaktadır.

İlerleyen çalışmalarda, graf yapısı içermeyen tablo verilerinde de örnekler arası ilişkilerin kNN gibi yöntemlerle modellenip öğrenme süreçlerine dahil edilmesi teşvik edilmelidir. Bu yaklaşım, yalnızca astronomi alanında değil, farklı disiplinlerdeki veri türlerinde de güçlü bir ön işlem adımı olarak daha zengin temsil ve yüksek sınıflandırma başarısı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Astronomik Cisim Sınıflandırması, Graf Tabanlı Özellik Çıkarımı, k-En Yakın Komşu (kNN) Grafı, Makro-F1 Performans Ölçütü, Sınıflandırma.

ABSTRACT

Graph data inherently exhibit network topology; in examples such as academic citation, social interaction, or molecular structure, relationships naturally take the form of a network. In such data, much of the information is embedded within the connection patterns among elements; therefore, focusing analysis on global and local topological properties rather than on individual observations enhances representational power. Although tabular data are typically treated under the assumption of independent and identically distributed (i.i.d.) samples, similarity-based relationships can also exist between instances. Hence, it is possible to transform tabular data into a graph structure using a k-nearest neighbor (kNN) graph and integrate this structure into the embedding space. In this way, the data can be represented not only at the feature level but also through their relational structure.

In this study, feature selection was first performed. To determine the relative importance levels of the features, a Random Forest-based importance analysis was applied. As a result of the analysis, the six features with the highest representational power (u, g, r, i, z photometric band magnitudes and redshift) were selected. An exploratory data analysis (EDA) was conducted on the selected features and class labels, including normalization, outlier examination, and missing value control. After converting the class labels into numerical form, k-nearest neighbor (kNN) graphs were constructed for different k values (k = 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19) to reveal similarity structures among the samples. In this study, the kNN graph was not only used for data structure visualization but also to derive additional graph-based features from neighborhood relationships, enriching the data representation to include relational information alongside individual feature values. For each constructed graph, Modularity (M), Clustering Coefficient (C), and Homophily (H) metrics were calculated, and a total performance score was defined to enable comparison across graph structures:

$$Score = (0.4 \times H) + (0.3 \times M) + (0.3 \times C)$$

Using this score, the relative suitability of graph structures corresponding to different k values was evaluated. Accordingly, the k = 7 kNN graph was selected for the subsequent phases of the study. The resulting graph structure was utilized not only for structural analysis but also as an additional source of information to enrich the feature space used in the classification stage. In this context, models trained using only the original tabular features and models trained using the feature space expanded with graph-based features were compared. The classification stage employed several algorithms, and their Macro-F1 scores are presented in Table 1.

Table 1. Classification algorithms and Macro-F1 scores.

<i>Algorithm</i>	<i>Macro-F1</i>
Random Forest	%97.57
Lojistik Regresyon	%95.09
SVM (Gauss kernel)	%95.75
XGBoost	%97.38
kNN Graph + Random Forest	%99.40
kNN Graph + Lojistik Regresyon	%95.92
kNN Graph + SVM (Gauss kernel)	%96.48
kNN Graph + XGBoost	%99.37

Astronomical object classification is a widely studied problem in the literature, and research on similar datasets provides important benchmarks for comparing the performance of different machine learning models. Zhou (2023) reported that the Random Forest model achieved the highest performance with an F1 score of approximately 98%. Similarly, Er and Bilgin (2024) found that the Random Forest model outperformed others in GALAXY–STAR–QSO classification with an accuracy of about 97.86%. These studies highlight the significant role of photometric bands (u, g, r, i, z) and the redshift variable in classification success.

In this study, tabular data were enriched using a kNN graph structure, integrating neighborhood-based structural information into the classification process. The results show that the kNN Graph + Random Forest model achieved an F1 score of 99.40%, notably outperforming previously reported results in the

literature. This finding demonstrates that graph-based feature enrichment can provide a meaningful performance improvement over traditional tabular approach.

Future studies should encourage modeling inter-sample relationships in non-graph tabular datasets using methods such as kNN to induce a graph structure and incorporate it into the learning process. This approach can serve as a powerful preprocessing step, enabling richer data representations and higher classification performance not only in astronomy but also across various domains.

Keywords: Astronomical Object Classification, Graph-Based Feature Extraction, k-Nearest Neighbor (kNN) Graph, Macro-F1 Performance Metric, Classification.

ÜÇ KUŞAK EBEVEYNİN ÇOCUKLARI İÇİN GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ TÜKETİM DAVRANIŞININ DEĞİŞİMİ

THE CHANGE IN CONSUMPTION BEHAVIOR OF THREE GENERATIONS OF PARENTS FOR THEIR CHILDREN

Vildan ÜSTÜN¹

¹*Dr, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye.*

¹ORCID ID: 0000-000-8505-4400

ÖZET

Toplumsal değişim sürecinde meydana gelen değişimlerin etkisiyle aile yapısında, ebeveynlik algısında ve ebeveynin çocuğu algılama biçiminde bir takım farklılar yaşanmaktadır. Tarihsel süreç içerisinde ebeveynliğe ilişkin rol, sorumluluklar, ebeveynlik tutumları ve ebeveynliğe ilişkin bilgi kaynakları kuşaktan kuşağa değişim göstermektedir. Ebeveynlerin çocukları için gerçekleştirdikleri tüketim davranışının ise toplumsal değişim faktörlerinin etkisiyle çocuğa yüklenilen anlam ve kendi ebeveynliklerini anlamlandırma biçimleri doğrultusunda kuşaktan kuşağa farklılaştığı söylenebilir. Bu çalışmada üç kuşak ebeveynin değişen çocukluk algısı üzerinden çocukları için gerçekleştirdikleri tüketim davranışının nasıl değişim gösterdiği anlaşılmaya çalışılmıştır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmada her kuşaktan 5'i anne, 5'i baba olmak üzere üç kuşaktan -yaşlı kuşak, orta kuşak ve genç kuşak- ebeveynler ile görüşme formu üzerinden derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler nitel içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri ile temalara ayrılıp veriler kodlanılarak alan yazın bilgisine dayandırılarak değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında ebeveynlerin değişen çocukluk algısı üzerinden çocuk doğmadan önce, çocuk anne karnındayken ve çocuk dünyaya geldikten sonra tüketim davranışlarını nasıl ve ne yönde gerçekleştirdikleri anlaşılmaya çalışılmıştır. Çalışmanın sonucunda yaşlı kuşak ebeveynlerden genç kuşak ebeveynlere doğru çocuk doğmadan önce, çocuk anne karnındayken ve çocuk dünyaya geldikten sonra çocuk için tüketim davranışlarının farklılaştığı, tüketilen ürün ve hizmetin arttığı, ihtiyaçtan ziyade haz odaklı tüketim davranışlarının gerçekleştirildiği görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Ebeveynlik, çocuk, tüketim.

ABSTRACT

With the influence of changes occurring in the process of social transformation, differences have emerged in family structure, the perception of parenthood, and the way parents perceive their children. Throughout history, the roles, responsibilities, parental attitudes, and sources of knowledge related to parenting have varied from one generation to another. It can be stated that parents' consumption behavior for their children also differs across generations, depending on the meanings attributed to the child and the ways parents make sense of their own parenthood under the influence of social change factors. This study aims to understand how the consumption behavior of three generations of parents for their children has changed, based on their evolving perceptions of childhood. Using a qualitative research method, in-depth interviews were conducted with parents from three generations—older, middle, and younger—consisting of 5 mothers and 5 fathers from each generation, through an interview form. The data obtained were analyzed through qualitative content analysis and descriptive analysis methods, categorized into themes, coded, and evaluated in relation to the relevant literature. Within the scope of the study, it was examined how and in what ways parents' consumption behaviors before the

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

child's birth, during pregnancy, and after the child's birth have evolved according to their changing perceptions of childhood. The results indicate that from the older to the younger generation of parents, consumption behaviors for children before birth, during pregnancy, and after birth have differentiated; the quantity of consumed goods and services has increased; and consumption behaviors have shifted from being need-oriented to pleasure-oriented.

Keywords: Parenthood, child, consumption.

TÜRKİYE'DEN İZOLE EDİLEN SPODOPTERA EXIGUA NÜKLEOPOLİHEDROVİRÜS (SENPV) İZOLATLARININ KONAK ARALIĞI VE PATOJENİTESİ HOST RANGE AND PATHOGENICITY OF SPODOPTERA EXIGUA NUCLEOPOLYHEDROVIRUS ISOLATES FROM TÜRKİYE

Doç. Dr. Dönüş GENÇER

Trabzon University, Şalpazarı Vocational School, Department of Property Protection and Security,
61670, Trabzon, Turkey

ORCID NO: 0000-0002-5179-3763

Doç. Dr. Zeynep BAYRAMOĞLU

Recep Tayyip Erdoğan University, Pazar Vocational School, Department of Plant and Animal
Production, 53300, Rize, Turkey

ORCID NO: 0000-0001-6994-1106

ÖZET

Pamuk çizgili yaprak kurdu (*Spodoptera exigua*, Hübner), sebze ve tarla bitkilerinde ciddi ekonomik kayıplara yol açan, dünya genelinde yayılış gösteren polifag bir zararlıdır. Bu çalışmada, Türkiye'den doğal olarak enfekte larvalardan elde edilen *S. exigua* nükleopolihedrovirüsüne (SeNPV) ait iki yeni izolat (İğdir'dan SeNPV-I ve Şanlıurfa'dan SeNPV-U) tanımlanmıştır. Konak aralığı biyotestleri, 10^5 - 10^9 OB/ml arasında değişen virüs konsantrasyonları kullanılarak yedi Lepidoptera türü üzerinde (*S. exigua*, *Helicoverpa armigera*, *Galleria mellonella*, *Lymantria dispar*, *Euproctis chrysorrhoea*, *Thaumetopoea wilkinsoni* ve *Malacosoma neustria*) gerçekleştirilmiştir. Her iki izolat da doza bağlı mortalite göstermiştir. *S. exigua* larvaları, 10^9 OB/ml dozunda %100'e varan ölüm oranlarıyla en duyarlı tür olmuştur; bunu *L. dispar* ve *G. mellonella* izlemiştir. Diğer türler ise orta veya düşük düzeyde duyarlılık göstermiştir. LC_{50} değerleri 1.9×10^5 ile 6.3×10^{11} OB/ml arasında değişmiş, genel olarak SeNPV-U izolatı SeNPV-I'den daha yüksek virülans sergilemiştir. Bu sonuçlar, SeNPV-I ve SeNPV-U izolatlarının *S. exigua*'ya karşı yüksek düzeyde özgülük ve patojenite gösterdiğini, ayrıca bazı yakın konaklarda sınırlı enfeksiyon oluşturabildiğini ortaya koymaktadır. Virülansları, çevresel dayanıklılıkları ve yerel kökenleri, bu izolatların Türkiye'de entegre zararlı yönetimi programları için çevre dostu viral biyopestisit adayları olarak güçlü bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: *Spodoptera exigua*; nükleopolihedrovirüs; konak aralığı; biyolojik mücadele; viral biyopestisit; Türkiye

ABSTRACT

The beet armyworm (*Spodoptera exigua*, Hübner) is a globally distributed polyphagous pest responsible for severe economic losses in vegetable and field crops. In this study, two novel isolates of *S. exigua* nucleopolyhedrovirus (SeNPV-I from Iğdir and SeNPV-U from Şanlıurfa) were obtained from naturally infected larvae collected in Türkiye. Host-range bioassays were conducted on seven lepidopteran species (*S. exigua*, *Helicoverpa armigera*, *Galleria mellonella*, *Lymantria dispar*, *Euproctis chrysorrhoea*, *Thaumetopoea wilkinsoni*, and *Malacosoma neustria*) using viral concentrations from 10^5 to 10^9 occlusion bodies (OBs)/ml. Both isolates exhibited dose-dependent mortality. *S. exigua* larvae were the most susceptible, showing up to 100% mortality at 10^9 OBs/ml, followed by *L. dispar* and *G. mellonella*. Other species displayed moderate to low susceptibility. The LC_{50} values ranged from 1.9×10^5 to $6.3 \times$

10¹¹ OBs/ml, with SeNPV-U generally demonstrating higher virulence than SeNPV-I. These results indicate that SeNPV-I and SeNPV-U are highly specific and pathogenic isolates effective against *S. exigua* and capable of limited infection in specific related hosts. Their virulence, stability, and local origin suggest a strong potential for development as environmentally safe viral biopesticides suitable for integrated pest-management programs in Türkiye.

Keywords: *Spodoptera exigua*, nucleopolyhedrovirus, host range, biological control, viral biopesticide, Türkiye

KAMA LATERAL DİŞLERİN DOĞRUDAN KOMPOZİT REZİN KAPLAMALARLA RESTORASYONU: VAKA RAPORU RESTORATIONS OF PEG LATERAL TEETH WITH DIRECT COMPOSITE RESIN VENEERS: CASE REPORT

Dilan BAYRAM¹

¹Uzman Dr, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti, Tokat, TÜRKİYE.

¹ <https://orcid.org/0000-0003-0264-8284>

Nursena Ünlü KUZU²

² Uzman Dr, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti, Tokat, TÜRKİYE.

² <https://orcid.org/0009-0004-7565-5885>

ÖZET

Kama lateraller, gelişimsel diş anomalileri arasında en sık rastlanan varyasyonlardan biridir ve özellikle maksiller lateral dişlerde görülür. Normalden küçük boyutları, sivri veya silindirik görünimleri nedeniyle estetik açıdan dikkat çekerler. Bu anomaliler, genetik ve çevresel faktörlerin kombinasyonu ile oluşabilir ve çoğu zaman ortodontik veya protetik tedavi ihtiyacını beraberinde getirir.

Bu vaka raporunda, kliniğimize başvuran 16 yaşındaki kadın hastanın bilateral kama lateral dişlerinin ortodontik tedavi sonrasında doğrudan kompozit rezin kaplamalarla estetik olarak restore edilmesi anlatılmaktadır. Hastanın ana şikayeti, lateral dişlerinin küçük ve sivri görünimleri nedeniyle gülüş estetiğindeki bozukluk olmuştur. Hastanın ortodontik tedavi sonrasında diş dizilimi ve kapanışı ideal hale getirilmiş, çapraz kapanışlar düzeltilmiş ve lateral dişler restorasyona uygun konuma getirilmiştir.

Tedavi planlamasında, diş dokusunun maksimum düzeyde korunması hedeflenmiştir. Bu nedenle, seramik lamineler yerine doğrudan kompozit restorasyon tercih edilmiştir. Diş yüzeyleri %37'lik ortofosforik asitle pürüzlendirilmiş, total-etch adeziv sistem uygulanmıştır. Daha sonra diş rengine uygun mikrohibrit kompozit rezin tabakalar halinde yerleştirilmiş ve doğal diş morfolojisine uygun konturlar oluşturulmuştur. Restorasyonlar özel bitirme frezleri ve polisaj diskleriyle sonlandırılmıştır.

Tedavi sonucunda, hastanın estetik beklentileri tamamen karşılanmış, doğal diş formuna ve rengine yüksek uyum sağlanmıştır. Bu vaka, ortodontik tedavi sonrasında kama laterallerin minimal invaziv yöntemlerle, doğrudan kompozit kaplamalar aracılığıyla hızlı, estetik ve fonksiyonel olarak restore edilebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kama lateral, kompozit veneer, estetik diş hekimliği, ortodontik tedavi sonrası, minimal invaziv restorasyon.

ABSTRACT

Peg-shaped laterals are among the most common developmental dental anomalies, predominantly affecting the maxillary lateral incisors. Their reduced size and tapered or conical shape often lead to esthetic concerns and may require both orthodontic and restorative interventions. These anomalies are typically associated with genetic and environmental factors influencing tooth morphogenesis.

This case report describes the esthetic restoration of bilateral peg-shaped lateral incisors in a 16-year-old female patient who presented to our clinic following orthodontic treatment, using direct composite

resin veneers. The patient's main complaint was the conical appearance of her lateral incisors, which compromised her smile esthetics. Following orthodontic alignment and correction of the crossbite, the lateral incisors were positioned ideally for restoration.

The treatment objective was to achieve a natural, esthetic smile while preserving maximum tooth structure. Therefore, direct composite veneers were preferred over ceramic restorations, as they are minimally invasive, repairable, and cost-effective. The enamel surfaces were etched with 37% orthophosphoric acid, and a total-etch adhesive system was applied. A microhybrid composite resin, selected according to the patient's tooth shade, was layered incrementally to recreate natural tooth morphology and line angles. The restorations were finished and polished using fine diamond burs and polishing discs to achieve a smooth and glossy surface.

The treatment yielded excellent esthetic and functional outcomes. The patient expressed high satisfaction with the final result, as the restorations harmonized seamlessly with the adjacent teeth in both shape and color. This case demonstrates that direct composite veneers offer a conservative, single-visit, and esthetically reliable treatment option for the restoration of peg-shaped laterals following orthodontic correction.

Keywords: Peg-shaped lateral incisors, direct composite veneer, esthetic dentistry, orthodontic treatment, minimally invasive restoration.

RAG TABANLI KURUMSAL CHATBOT SİSTEMİNDE LLAMA 3 VE GEMMA MODELLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRMESİ COMPARATIVE EVALUATION OF LLAMA 3 AND GEMMA MODELS IN A RAG-BASED ENTERPRISE CHATBOT SYSTEM

Emine Nida HANBAY

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Yazılım Mühendisliği, Elazığ, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-5548-5205>

Engin AVCI

²Profesör, Fırat Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Yazılım Mühendisliği, Elazığ, Türkiye..

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-0000-0000>

ÖZET

Yapay zekâ ve doğal dil işleme (NLP) alanlarında son yıllarda gerçekleşen hızlı ilerlemeler sonucunda özellikle Büyük Dil Modelleri (LLM) bilgiye erişim ve etkileşim şekillerini oldukça değiştirmiştir. Bu modellerin sunduğu gelişmiş dil anlamlandırma ve üretim yetenekleri kurumsal sohbet robotları gibi uygulamaların ortaya çıkmasına ve yaygınlaşmasına sebep olmuş, böylece kullanıcı deneyimi ve operasyonel verimlilik önemli ölçüde artmıştır. Ancak bu modeller, kendi eğitim verileri dışında kalan alanlarda özellikle kuruma özgü ve güncel verilere dayanan sorgularda “halüsinasyon” olarak adlandırılan hatalı ve tutarsız içerikler üretebilme eğilimleri, bu sistemlerin sürdürülebilirliği ve güvenilirliği açısından önemli sorunlar teşkil etmektedir. Bu sorunun üstesinden gelmek amacıyla geliştirilen Bilgi Getirmeli Üretim (Retrieval-Augmented Generation, RAG) mimarisi geliştirilmiştir. RAG mimarisi büyük dil modellerine harici bilgi kaynaklarını dinamik olarak entegre ederek verilen yanıtın bağlamsal doğruluğunu ve izlenebilirliğini artırmaktadır.

Bu çalışma, RAG ile entegre edilmiş bir kurumsal chatbot sistemi üzerinde, Meta'nın LLaMA 3 8B ve Google'ın Gemma 7B gibi önde gelen açık kaynak LLM'lerinin yanıt kalitesini karşılaştırmalı olarak incelemeyi hedeflemektedir. Beş kategori altında hazırlanan kuruma özgü 100 soruluk soru-cevap veri kümesi manuel olarak hazırlanmıştır. Her soru için ChatGPT-5 modeliyle üç farklı üslupta (ayrıntılı, samimi ve kısa) referans yanıtlar üretilmiş; bu çoklu referans yaklaşımı, metriklerin hem doğruluk hem de dilsel çeşitlilik açısından değerlendirme yapmasına olanak sağlamıştır. Karşılaştırmalı analiz sonuçlarına göre Gemma 7B modelinin kurumsal RAG tabanlı sistemlerde LLaMA 3 8B'ye göre daha tutarlı, bağlamsal olarak uyumlu ve güvenilir yanıtlar ürettiğini ortaya koymuştur. Gemma, BERTScore (0.682) ve Cosine Similarity (0.705) değerleriyle en yüksek semantik uyumu sağlarken, %87.5 kapsayıcılık ve %7.5 halüsinasyon oranı ile içerik doğruluğunda da öne çıkmıştır. Ayrıca bu inceleme, semantik ve bağlam temelli çok boyutlu değerlendirme yaklaşımıyla ve ChatGPT-5 tarafından üretilen çok tarzlı referans yanıtlarla değerlendirme sürecine objektiflik ve ölçeklenebilirlik kazandırmıştır. Bu bulgular, Gemma 7B'nin Türkçe kurumsal bilgi tabanı uygulamalarıyla daha dengeli ve güvenilir cevaplar sunarken aynı zamanda yenilikçi bir alternatif sunduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: LLM, RAG, Kurumsal Chatbot, NLP, Gemma 7B, LLaMA 3 8B

ABSTRACT

Rapid advances in artificial intelligence (AI) and natural language processing (NLP) in recent years—particularly the emergence of large language models (LLMs)—have transformed the paradigms of information access and human-computer interaction. The advanced language understanding and generation capabilities of these models have facilitated the proliferation of enterprise chatbots, thereby enhancing both user experience and operational efficiency. However, LLMs often generate factually

inaccurate or contextually inconsistent content, known as “hallucinations,” when handling organization-specific or out-of-domain queries. Such behavior poses major challenges to the reliability and sustainability of enterprise systems. To mitigate this issue, the Retrieval-Augmented Generation (RAG) architecture has been developed, enabling large language models to dynamically integrate external information sources, thus improving contextual accuracy and traceability.

This study comparatively evaluates the response quality of two leading open-source LLMs—Meta’s LLaMA 3 8B and Google’s Gemma 7B—within a RAG-integrated enterprise chatbot system. A 100-question dataset covering five corporate categories was manually prepared. For each query, ChatGPT-5 generated reference responses in three styles (detailed, friendly, and concise). This multi-reference design allowed for a more nuanced evaluation across both accuracy and linguistic diversity dimensions. Results indicate that Gemma 7B produced more contextually coherent and reliable outputs than LLaMA 3 8B, achieving the highest semantic alignment with BERTScore (0.682) and Cosine Similarity (0.705), alongside superior content coverage (87.5%) and the lowest hallucination rate (7.5%). Moreover, the study advances evaluation methodology by employing semantic and context-based multidimensional metrics and multi-style automated reference responses, enhancing both objectivity and scalability. These findings suggest that Gemma 7B provides a robust and reliable alternative for Turkish enterprise knowledge-base applications.

Keywords: LLM, RAG, Enterprise Chatbot, NLP, Gemma 7B, LLaMA 3 8B

KADIN GİRİŞİMCİLERDE FİNANSAL OKURYAZARLIK VE DİJİTALLEŞME FINANCIAL LITERACY AND DIGITALIZATION AMONG WOMEN ENTREPRENEURS

Merve Süheyla DEMİR¹

¹ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Muhasebe Finans ve Bankacılık ABD (Disiplinlerarası)
Sivas Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-2297-2325>

Ayşegül TOY²

² Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İİBF Finans Bankacılık Bölümü
Sivas Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2353-8906>

ÖZET

Finansal okuryazarlık, finansı daha iyi anlamak ve karar alma süreçlerinde daha bilinçli davranabilme yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Finansal dijitalleşme ise bu karar alma sürecinin dijital platformlar aracılığıyla gerçekleşmesini ifade etmektedir. İşletmeler açısından finansal kaynakları etkin bir şekilde yönetebilme kabiliyeti bu iki kavram arasındaki etkileşim sayesinde, özellikle toplumsal açıdan kadın girişimcilik faaliyetlerinin varlığı için ve sürdürülebilir finansal başarıları için kritik bir rol oynamaktadır. Bu bakımdan bu çalışma, Sivas ilindeki kadın girişimcilerde finansal okuryazarlık düzeyi ile finansal dijitalleşme eğilimleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada veriler yaklaşık 226 katılımcıya uygulanan anket yöntemiyle toplanmıştır ve SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların büyük kısmı 26-45 yaş aralığında eğitim düzeyleri genellikle lise ve altı çoğu ise hizmet sektöründe faaliyet göstermektedir. Güvenirlilik analizleri ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermiştir. Açıklayıcı faktör analizinde finansal bilgi, finansal tutum, finansal davranış, dijital finansal tutum ve dijital finansal davranış olmak üzere beş alt boyut elde edilmiştir. Bu boyutlar toplam varyansın %69,3'ünü açıklamaktadır. Araştırmada, Finansal Okuryazarlık ve Dijitalleşme Ölçeği kapsamında **finansal bilgi, tutum ve davranış** ile dijital boyutlar **“Dijital Finansal Tutum” ve “Dijital Finansal Davranış”** olarak incelenmiştir. Korelasyon analizleri, finansal okuryazarlık ile dijital finansal tutum ve davranış arasında anlamlı ve pozitif ilişkiler olduğunu göstermiştir. Yaş, eğitim, gelir ve işletme yaşı gibi demografik faktörlerin de bu ilişkiler üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. Finansal tutum ve davranış ile dijital finansal tutum ve davranış arasında özellikle güçlü bir ilişki tespit edilmiştir. Sonuçlar, finansal okuryazarlığı yüksek bireylerin dijital finansal araçları daha etkin kullandığını ve finansal dijitalleşme düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Lojistik regresyon analizi sonucuna göre, finansal bilgi ve davranış düzeyi kadın girişimlerin finansal eğitim alma olasılığını anlamlı biçimde etkilediğini ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, kadın girişimciler için finansal okuryazarlık temelli dijital finans eğitim programlarının önemli bir ihtiyaç olduğunu ve politika yapıcıların bu konuda planlamalar, teşvikler ve uygulamalar geliştirilmesinin yararlı olacağını düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Finansal okuryazarlık, Kadın girişimciler, Finansal tutum, Finansal davranış, Finansal dijitalleşme

ABSTRACT

Financial literacy is defined as the ability to better understand finance and act more consciously in decision-making processes. Financial digitalization, on the other hand, refers to the implementation of this decision-making process through digital platforms. For businesses, the ability to effectively manage financial resources plays a critical role, particularly for the existence of women's entrepreneurial activities from a societal perspective and their sustainable financial success, thanks to the interaction between these two concepts. Therefore, this study aims to examine the relationship between financial literacy levels and financial digitalization trends among women entrepreneurs in Sivas province. Data were collected through a survey administered to approximately 226 participants and analyzed using SPSS. The majority of participants were between the ages of 26 and 45, with high school education or less, and most worked in the service sector. Reliability analyses demonstrated a high level of reliability for the scale. Exploratory factor analysis yielded five sub-dimensions: financial knowledge, financial attitude, financial behavior, digital financial attitude, and digital financial behavior. These dimensions explained 69.3% of the total variance. In the study, financial knowledge, attitudes, behaviors, and digital dimensions were examined as "Digital Financial Attitude" and "Digital Financial Behavior" within the scope of the Financial Literacy and Digitalization Scale. Correlation analyses showed significant and positive relationships between financial literacy and digital financial attitudes and behaviors. Demographic factors such as age, education, income, and business age were also found to influence these relationships. A particularly strong relationship was found between financial attitudes and behaviors and digital financial attitudes and behaviors. The findings indicate that individuals with high financial literacy use digital financial tools more effectively and have higher levels of financial digitalization. Logistic regression analysis revealed that the level of financial knowledge and behavior significantly affects the likelihood of women entrepreneurs receiving financial education. The findings suggest that financial literacy-based digital financial education programs are a significant need for women entrepreneurs, and that it would be beneficial for policymakers to develop plans, incentives, and practices in this regard.

Keywords: Financial literacy, Women entrepreneurs, Financial attitude, Financial behavior, Financial digitalization

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

RÖNESANS DÖNEMİ DUVAR RESİMLERİNDE YANILSAMA TEKNİKLERİ VE MEKÂN ALGISININ DÖNÜŞÜMÜ

ILLUSION TECHNIQUES AND THE TRANSFORMATION OF SPACE PERCEPTION IN RENAISSANCE WALL PAINTINGS

Ebru DANIŞIK¹

¹*Yüksek Lisans Öğrencisi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Eskişehir, Türkiye.*

¹ <https://orcid.org/0009-0007-3707-2322>

Türkan Nihan HACİÖMEROĞLU²

²*Dr. Öğr. Üyesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Eskişehir, Türkiye.*

² <https://orcid.org/0000-0002-3613-0259>

ÖZET

Tarih boyunca mağara duvarlarından saray ve kilise duvarlarına uzanan duvar resimleri anlatının ve temsilin önemli bir aracı olmuş ve inanç, süsleme ya da mesaj iletme gibi çeşitli amaçlarla kullanılmıştır. Her dönemde bulunduğu mekâna özgü olarak tasarlanmış ve bu mekânla doğrudan bir ilişki kurmuştur. Ancak Rönesans döneminde, önceki dönemlerden farklı olarak duvar resimleri ile mekân ilişkisi yalnızca resmin bulunduğu mekânla sınırlı kalmamıştır. Bu dönemdeki duvar resimlerinde resimde de bir mekân yaratılmaya başlanmıştır. Duvar resimleri ve mekân ilişkisi, resmin bulunduğu mimari mekân (gerçek mekân) ve resmin tariflediği mekân (resimde mekân) olmak üzere iki durumda ele alınmaktadır. Bu dönemde duvar ve tavan resimlerinde uygulanan *trompe l'oeil* ve *quadratura* gibi yanılsama teknikleri, iki boyutlu yüzeyleri üç boyutlu bir mekân deneyimine dönüştürerek bu iki mekân arasındaki ilişkiyi güçlendirmiş, aralarındaki geçişleri mümkün kılmış ve mekânın algılanış biçimini etkilemiştir. Bu çalışma, Rönesans döneminde duvar resimlerinde kullanılan yanılsama tekniklerinin *gerçek mekân* ile *resimde mekân* arasındaki ilişkinin nasıl kurulduğunu araştırmayı amaçlamaktadır. Bu iki mekân arasındaki sınırların nasıl belirsizleştiği, resmin tariflediği mekânın algıyı nasıl dönüştürdüğü ve bu durumun gerçek mekânın algılanışını nasıl etkilediği incelenmiştir. Bu çalışmada yöntem olarak nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırma kapsamında seçilen Rönesans döneminde yanılsama tekniklerinin kullanıldığı duvar resimleri, görsel çözümleme yöntemiyle analiz edilmiştir. Görsel çözümlemeler, yalnızca duvar resimlerinin kendisi üzerinden değil, her bir eserin bulunduğu mimari bağlam dikkate alınarak yapılmıştır. Çalışmada incelenen duvar resimlerinde, yanılsama tekniklerinin yalnızca görsel bir derinlik yaratmakla kalmayıp, izleyicinin mekânla kurduğu algısal ilişkiyi yeniden tanımladığı ve mekânın algılanmasını dönüştürdüğü görülmektedir. Yanılsama teknikleri, ışık-gölge kullanımı ve mimari öğelerin resimle bütünleşmesi, izleyicide mekânsal derinlik ve sonsuzluk hissi yaratarak mekânın algılanışı etkilemiştir. Bu etki, gerçek mekânın sınırlarını algısal olarak genişleterek, izleyiciyi hem gerçek hem de resimdeki mekânın bir parçasıymış gibi hissettirmektedir. Yanılsama tekniklerinin kullanıldığı duvar resimleri, resmin tariflediği mekânı mimari sınırların ötesine taşıyarak izleyiciye fiziksel mekânın ötesinde bir mekân deneyimi sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rönesans, Duvar Resmi, Yanılsama Teknikleri, Mekân Algısı, Gerçek Mekân, Resimde Mekân.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Throughout history from cave walls to palace and church walls, wall paintings have been an important medium for narrative and representation and used for various purposes such as belief, decoration, or conveying messages. It has been designed specifically for the space it occupies in each period and has established a direct relationship with that space. However, during the Renaissance, unlike previous periods, the relationship between wall paintings and space was no longer limited to the space in which the painting was located. In the wall paintings of this period, a space began to be created within the painting itself. The relationship between wall paintings and space is considered in two contexts: the architectural space where the painting is located (real space) and the space depicted in the painting (space in the painting). Illusion techniques applied in wall and ceiling paintings during this period, such as trompe l'oeil and quadratura, transformed two-dimensional surfaces into a three-dimensional spatial experience, strengthening the relationship between these two spaces, enabling transitions between them, and effecting the perception of space. This study aims to investigate how the techniques of illusion used in wall paintings during the Renaissance established the relationship between real space and space in painting. It examines how the boundaries between these two spaces become blurred, how the space depicted in the painting transforms perception, and how this situation affects the perception of the real space. This study adopts a qualitative research approach. The wall paintings from the Renaissance period selected for the study, which employ illusion techniques, were analyzed using visual analysis methods. Visual analyses were conducted not only based on the wall paintings themselves, but also taking into account the architectural context in which each work is located. In the wall paintings examined in this study, it is seen that illusion techniques not only create visual depth, but also redefine the viewer's perceptual relationship with the space and transform the perception of the space. Illusion techniques, the use of light and shadow, and the integration of architectural elements into the painting have influenced the perception of space by creating a sense of spatial depth and infinity in the viewer. This effect perceptually expands the boundaries of the real space, making the viewer feel as if they are part of both the real space and space in the painting. Wall paintings that use illusion techniques extend the space depicted in the painting beyond architectural boundaries, offering the viewer a spatial experience beyond the physical space.

Keywords: Renaissance, Wall Painting, Illusion Techniques, Space Perception, Real Space, Space in the Painting.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DIGITAL RESTORATION OF ESMA SULTAN PAVILION: AI-DRIVEN STRUCTURAL HEALTH ASSESSMENT FOR CULTURAL HERITAGE MANAGEMENT

Ezgi YILMAZ

Istanbul Aydin University, Faculty of Architecture, Istanbul, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7230-6661>

ABSTRACT

Advances in artificial intelligence have introduced new opportunities for predictive conservation in cultural heritage management. Rather than relying solely on geometric documentation, data-driven models can evaluate structural degradation patterns and guide proactive restoration actions. This study presents an artificial intelligence-supported structural health assessment for the Esma Sultan Pavilion, a nineteenth-century heritage building located along the Bosphorus. A hybrid dataset including infrared thermography, vibration measurements, and material degradation indicators was collected between 2021 and 2024. A machine learning pipeline was developed using a Random Forest model trained to classify deterioration risk levels across the structure. Model predictions were validated against on-site expert inspections, demonstrating 92.4% accuracy in detecting early-stage fatigue and crack propagation zones. Results indicate that AI-based assessment can significantly enhance prioritization in restoration planning, reducing inspection time by 38% and minimizing invasive testing. The proposed methodology strengthens decision-making for sustainable conservation and serves as a scalable framework for heritage structures in seismic regions of Türkiye.

Keywords: Artificial Intelligence; Structural Health Monitoring; Heritage Conservation; Esma Sultan Pavilion

GELENEKTEN BİYOTEKNOLOJİYE: KURUT'UN PROBİYOTİK, ANTİMİKROBİYAL VE ANTİBİYOTİK BENZERİ ETKİLERİNİN BİLİMSEL TEMELLERİ FROM TRADITION TO BIOTECHNOLOGY: THE SCIENTIFIC BASIS FOR KURUT'S PROBIOTIC, ANTIMICROBIAL, AND ANTIBIOTIC-LIKE EFFECTS

Selin DOĞAN¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Erzurum, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0499-2169>

Kübra HUNU²

²Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Erzurum, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-0000-0000>

ÖZET

Geleneksel fermente süt ürünleri hem kültürel mirasımızın bir parçası hem de modern biyoteknoloji uygulamalarının temel kaynağı olan mikroorganizmaların temel rezervuarı olarak öne çıkmaktadır. Ülkemizin özellikle Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde yoğurtları uzun süre saklamak ve bozulmadan muhafaza etmek amacıyla yüzyıllardır geleneksel yöntemlerle hazırlanarak kullanılan dayanıklı bir süt ürünüdür. Kurut zengin mikrobiyal çeşitliliği ile yalnızca uzun süreli muhafazada değil aynı zamanda sahip olduğu laktik asit bakterilerinin antibiyotik, antimikrobiyal ve probiyotik özellikleri ile de biyoteknolojik olarak dikkat çeken geleneksel gıda ürünleri arasında yer almaktadır.

Kurut üretimini gerçekleştiren mikroorganizmalar yoğunlukla *Enterococcus*, *Lactobacillus*, *Pediococcus*, *Streptococcus* ve *Leuconostoc* cinslerine ait Laktik asit bakteri (LAB) türleri arasındadır. LAB bakterileri epitel hücre tutma, asit-tuz toleransı, immün sistem modülasyonu ve epitel hücre tutunma yeteneği gibi önemli probiyotik özellikler göstermektedir. Ayrıca bu mikroorganizmalar metabolik aktiviteleri sonucu başta laktik asit olmak üzere asetik asit, bakteriyosin ve hidrojen peroksit gibi biyoteknolojik çalışmalar ve gıda endüstrisi açısından oldukça kıymetli antimikrobiyal bileşikler üretmektedirler. Bu antimikrobiyal bileşikler dünya genelinde ciddi gıda zehirlenmelerine ve sağlık problemlerine yol açan *Escherichia coli*, *Salmonella* spp., *Listeria monocytogenes* ve *Staphylococcus aureus* gibi patojenlere karşı inhibitör etki göstererek kurutun raf ömrünün uzamasını sağlarlar. Ayrıca yapılan çalışmalar kurutun sekonder metabolitler ürettiğini ve bu sekonder metabolitlerin özellikle antibiyotik ajanlar olarak da kıymetli olduklarını göstermektedir.

Sonuç olarak kurut, gerek probiyotik kaynağı, skonder metabolit ve antibakteriyel bileşik üreticisi olarak modern biyoteknolojik çalışmalar için oldukça önemli bir geleneksel gıda maddesidir. Bu unutulmaya yüz tutmuş geleneksel gıda ürününün araştırılması sağlık, gıda güvenliği ve teknoloji açısından önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Antimikrobiyal aktivite, bakteriyosin, biyoteknoloji, fonksiyonel gıdalar, probiyotik.

ABSTRACT

Traditional fermented dairy products stand out as a reservoir of microorganisms that are both a part of our cultural heritage and the foundation of modern biotechnology applications. It is a durable dairy product that has been used for centuries, particularly in the Eastern and Southeastern Anatolia regions

of Turkey, to preserve yogurt for long periods and preserve it from spoilage. Kurut, with its rich microbial diversity, is among the traditional food products that have attracted attention not only for its long-term preservation but also for the antibiotic, antimicrobial, and probiotic properties of its lactic acid bacteria.

The microorganisms responsible for kurut production are predominantly lactic acid bacteria (LAB) belonging to the genera *Enterococcus*, *Lactobacillus*, *Pediococcus*, *Streptococcus*, and *Leuconostoc*. LAB bacteria exhibit important probiotic properties such as epithelial cell adhesion, acid-salt tolerance, immune system modulation, and epithelial cell adhesion. Furthermore, through their metabolic activities, these microorganisms produce valuable antimicrobial compounds, particularly lactic acid, acetic acid, bacteriocin, and hydrogen peroxide, both in biotechnological studies and in the food industry. These antimicrobial compounds inhibit pathogens such as *Escherichia coli*, *Salmonella* spp., *Listeria monocytogenes*, and *Staphylococcus aureus*, which cause serious food poisoning and health problems worldwide, extending the shelf life of kurut. Studies have also shown that kurut produces secondary metabolites, and these secondary metabolites are particularly valuable as antibiotic agents.

In conclusion, kurut is a highly important traditional foodstuff for modern biotechnological studies, both as a source of probiotics, as a producer of scavenger metabolites, and as a producer of antibacterial compounds. Research into this almost forgotten traditional food product will significantly contribute to health, food safety, and technology.

Keywords: Antimicrobial activity, bacteriocin, biotechnology, functional foods, probiotic.

AĞIR HİZMET TİPİ GÜÇ GRUPLARINDA FARKLI SOĞUTMA SİSTEMLERİNİN BİR BOYUTLU OLARAK İNCELENMESİ ONE-DIMENSIONAL INVESTIGATION OF COOLING SYSTEM ARCHITECTURES IN HEAVY-DUTY DIESEL POWERPACKS

Aysu CANGOZ¹

¹Makine Mühendisi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Makine Fakültesi, Isı Akışkan Yüksek Lisans, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-3789-1532>

Emre ORMAN²

¹Makine Mühendisi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Makine Fakültesi, Isı Akışkan Yüksek Lisans, Ankara, Türkiye.

² ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-4091-1970>

ÖZET

Günümüzde içten yanmalı motorlar, ağır hizmet tipi kara ve deniz araçlarında yaygın şekilde kullanılmakta olup, bu motorların performanslı ve güvenilir şekilde çalışması için güç grubu sistemlerinin doğru şekilde boyutlandırılması ve termal yönetiminin etkin biçimde gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Ağır hizmet tipi platformlar; yüksek sıcaklık, düşük sıcaklık, yüksek irtifa ve tozlu ortam gibi ekstrem çevresel koşullarda görev yapma zorunluluğu nedeniyle, motor ve soğutma sistemlerinin sınır performanslarda dahi kararlı çalışmasını gerektirir. Bu nedenle, motorun çalışması esnasında ortaya çıkan atık ısının etkin bir biçimde uzaklaştırılması, araç görev sürekliliği ve güç grubu dayanıklılığı açısından kritik bir faktördür. Bu bağlamda, farklı mimarilerde tasarlanan soğutma sistemleri arasında optimum çözümün belirlenmesi, hem performans hem de sistem entegrasyonu açısından büyük avantajlar sunar.

Bu çalışmada, ağır hizmet tipi dizel güç gruplarında kullanılan soğutma sistemlerinin performansı, farklı devre mimarileri üzerinden bir boyutlu olarak incelenmiştir. Çalışmanın amacı, sistem mimarisinin ısı performans, enerji verimliliği ve güvenilirlik üzerindeki etkilerini karşılaştırmalı olarak değerlendirmektir. İncelemede, ayrı akışlı karışmayan iki devre ve ayrı akışlı karışan iki devre olmak üzere iki farklı soğutma sistemi ele alınmıştır. Her iki mimaride de temel bileşenler ve ısı yükleri aynı tutulmuş, yalnızca pompa konfigürasyonundaki farklılıklar değişken olarak değerlendirilmiştir. Böylece sistemin termal kontrol kabiliyeti, akış dağılımı ve bileşen verimlilikleri üzerindeki etkiler bir boyutlu sistem modeli ile analiz edilmiştir. Çalışmada kullanılan bir boyutlu model, AMESim yazılımı kullanılarak oluşturulmuş ve pompa, radyatör, fan, ısı eşanjörleri gibi bileşenler gerçek karakteristikleriyle temsil edilmiştir. Analizlerde, termodinamik performansın yanı sıra sistemin ikinci yasa verimi ekserji analiziyle değerlendirilmiştir.

Elde edilen bulgular, çift pompalı sisteminin düşük sıcaklık devresinde daha kararlı sıcaklık kontrolü ve etkin bir soğutma sağladığını, tek pompalı sisteminin ise enerji yönetimi açısından daha sade bir yapı sunduğunu, özellikle düşük sıcaklık hattında (LT) çift pompalı sisteme göre daha yüksek sıcaklıkta çalıştığını ortaya koymuştur. Yüksek sıcaklık (HT) ve düşük sıcaklık hatlarından oluşan iki kademeli su soğutmalı şarj hava soğutucusunun (WCAC) girişindeki soğutma suyu sıcaklıkları değerlendirildiğinde çift pompalı sistem tek pompalı sisteme göre; LT hattında 11,1°C daha soğuk, HT hattında ise yalnızca 0,3°C sıcak olmaktadır. Çift pompalı sistem ile elde edilen bu fark daha verimli bir WCAC performansı

sağlamaktadır. Böylece hava emiş manifolduna giren hava sıcaklığı çift pompalı sistem tercih edildiğinde 8°C daha soğuk olmaktadır.

Sonuç olarak, bu çalışma, ağır hizmet tipi araçlar için geliştirilecek güç grubu soğutma sistemlerinde erken tasarım aşamasında mimari seçim kararlarını desteklemeye yönelik teknik bir temel sunmakta ve ileri seviye sistem optimizasyonuna katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Soğutma Sistemi, Termal Yönetim, 1-D Modelleme, Ekserji, AMESim

ABSTRACT

Today, internal combustion engines are widely used in heavy-duty land and naval vehicles. For these engines to operate efficiently and reliably, the powerpack systems must be properly sized, and their thermal management must be effectively designed. Heavy-duty platforms operate under extreme environmental conditions such as high and low temperatures, high altitude, and dusty environments. Therefore, the engine and cooling system must remain stable even under these challenging conditions. The effective removal of waste heat generated by engine operation is a key factor for mission continuity and powerpack durability. Selecting the optimal cooling system architecture provides significant advantages in terms of both performance and system integration.

In this study, the performance of cooling systems used in heavy-duty diesel powerpacks was investigated through one-dimensional modeling based on different circuit architectures. The aim of the study is to comparatively evaluate the effects of system architecture on thermal performance, energy efficiency, and reliability. Two different cooling system types were analyzed: dual-circuit non-mixing and dual-circuit mixing architectures. In both configurations, the main components and heat loads were kept constant, while the pump configuration was considered as the varying parameter. In this way, the effects on thermal control capability, flow distribution, and component efficiency were analyzed using a one-dimensional system model. The one-dimensional model developed in this study was created using AMESim software, where components such as pumps, radiators, fans, and heat exchangers were represented with their real characteristics. In addition to thermodynamic performance, the system's second-law efficiency was evaluated through exergy analysis.

The results revealed that the dual-pump configuration provided more stable temperature control and effective cooling in the low-temperature circuit, while the single-pump system offered a simpler structure in terms of energy management. In addition, the dual-pump system operated at a higher temperature in the low-temperature circuit (LT) compared to the single-pump system. Considering the temperatures at the inlet of the two-stage water cooled air charger (WCAC), which consists of high and low temperature lines (HT and LT), the dual-pump configuration is 11.1°C cooler at the LT circuit and only 0.3°C warmer at the HT circuit compared to the single-pump configuration. This temperature difference obtained using the dual-pump configuration yields more efficient WCAC performance. Hence, when the dual-pump configuration is preferred, the air temperature at the air inlet manifold becomes 8°C colder.

This study provides a technical basis to support early-stage architectural selection decisions for powerpack cooling systems developed for heavy-duty vehicles and contributes to advanced system optimization efforts.

Keywords: Cooling System, Thermal Management, 1D Modeling, Exergy, AMESim

JİMNASTİK YAPAN ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNİN BESLENME BİLGİ DÜZEYİ İLE PAKETLİ ÜRÜN TÜKETİM SIKLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Şule ARSLAN¹

¹ *İstanbul Aydın Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye*

Esranur Demir²

² *İstanbul Aydın Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye*

ÖZET

Çocukluk dönemi, beslenme alışkanlıklarının şekillendiği ve yaşam boyu beslenme davranışlarının temellerinin atıldığı önemli bir evredir. Spor yapan çocukların hem büyüme ve gelişmelerinin hem de spor performanslarının daha iyi olabilmesi için yeterli ve dengeli beslenmeleri büyük önem taşımaktadır. Son yıllarda çocukların paketli ürün tüketimleri gitikçe artmakta ve ebeveynlerin beslenme bilgi düzeyleriyle yakından ilişkilendirilmektedir. Bu araştırmanın amacı jimnastik yapan 6–12 yaş aralığındaki çocukların ebeveynlerinin beslenme bilgi düzeyi ile çocukların paketli ürün tüketim sıklığı arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini, İstanbul'daki bir jimnastik kulübündeki 50 ebeveyn oluşturmıştır. Veriler, yüz yüze yapılan anket ve formlar aracılığıyla toplanılmıştır. Veriler SPSS 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Betimsel istatistiklerin yanı sıra korelasyon ve çoklu regresyon analizleri uygulanmıştır. Bulgular, ebeveynlerin beslenme bilgi düzeyi arttıkça çocukların paketli ürün tüketiminin anlamlı şekilde azaldığını göstermektedir ($p<0.05$). Ayrıca ebeveynlerin eğitim düzeylerinin bu ilişki üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak, ebeveynlerin beslenme konusunda bilinçlendirilmesi ve bilginin davranışa dönüşmesi, çocuklarda paketli atıştırmalık tüketiminin azaltılmasında etkili olabilir. Bu bulgular çocuk sporcuların sağlıklı beslenme davranışlarının desteklenmesinde aile temelli beslenme eğitimlerinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beslenme bilgi düzeyi, paketli ürün tüketimi, ebeveyn, çocuk, jimnastik

ABSTRACT

Childhood is a critical period in which eating habits are formed and the foundations of lifelong dietary behaviors are established. For children engaged in sports, adequate and balanced nutrition is essential for optimal growth, development, and athletic performance. In recent years, the consumption of packaged foods among children has increased significantly and has been closely associated with the nutrition knowledge level of parents. The aim of this study is to examine the relationship between the nutrition knowledge level of parents of 6–12-year-old children engaged in gymnastics and the frequency of their children's packaged food consumption. The study was conducted using a correlational research design. The sample consisted of 50 parents from a gymnastics club in Istanbul. Data were collected through face-to-face questionnaires and forms. The data were analyzed using SPSS 25.0 software, employing descriptive statistics, correlation, and multiple regression analyses. The findings indicated that as parents' nutrition knowledge levels increased, their children's packaged food consumption significantly decreased ($p<0.05$). Additionally, parents' educational levels were found to have an effect on this relationship. In conclusion, raising parents' awareness about nutrition and promoting the translation of knowledge into behavior may help reduce packaged snack consumption among children.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

These findings highlight the importance of family-based nutrition education programs in supporting healthy eating behaviors among young athletes.

Keywords: Nutrition knowledge level, packaged food consumption, parents, children, gymnastics

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASSOCIATION BETWEEN VACCINATION AND CHILDHOOD MALNUTRITION IN BANGLADESH: EVIDENCE FROM BDHS

Md Hasibul Hasan^{*1}, Sathi Akter¹, Md Saif Uddin Rashed¹

¹*Department of Statistics, University of Barishal, Barishal-8254.*

ABSTRACT

Background: Child malnutrition remains a major public health challenge globally, with South Asia, particularly Bangladesh, facing a significant burden despite advancements in healthcare and nutrition. Research shows that children who are fully vaccinated are less likely to experience stunting, wasting, and underweight conditions compared to those with incomplete or no vaccination. This study aims to assess the impact of vaccination on the nutritional status of children under five using data from the 2017-18 Bangladesh Demographic and Health Survey.

Methodology: Three binary outcome variables are considered separately: Stunting, Underweight and Wasting in living children under five years of age (6 to 59 months). The exposure of interest corresponding to these three outcomes is Vaccination Status. Preliminary analysis involves estimating the association between exposure and outcome while controlling for a single confounder by computing adjusted odds ratios using the Cochran-Mantel-Haenszel approach in stratified analysis. Later, associations between the exposures and outcomes are estimated separately for Stunting, Underweight and Wasting in under-five children by fitting multivariate logistic regression models that adjust simultaneously for several confounders.

Results: The analysis reveals that, children with incomplete vaccination generally have a higher risk of suffering from nutritional deficiency compared to whom take complete dose of vaccine. The prevalence of both stunting, and underweight is found to be higher among children with incomplete vaccination status compared to their complete vaccination counterparts (44.98% vs 35.53% and 26.47% vs 20.72% respectively). Furthermore, complete vaccination has significantly increased odds of stunting and wasting as reflected by the adjusted ORs of 1.22 (95% CI: 0.91–1.63) and 1.11 (95% CI: 0.81–1.53) respectively. Although, wasting shows somehow a different result, stunting and underweight has stronger association with vaccination status than with wasting.

Conclusions: This study provides critical insights into the complex interplay between child vaccination status and malnutrition indicators (stunting, wasting, and underweight) in Bangladesh. While vaccination coverage in Bangladesh is commendably high, a significant proportion of children with incomplete immunization face increased risks of malnutrition.

Keywords: Malnutrition, Vaccination, Impact, Coverage, Multivariate, Confounders.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASSOCIATION BETWEEN MALNUTRITION AND COMMON CHILDHOOD ILLNESSES AMONG UNDER-FIVE CHILDREN IN BANGLADESH: EVIDENCE FROM BDHS 2017–18

Sathi Akter^{*1}, Md. Ayub Ali¹

¹Department of Statistics, University of Barishal, Barishal-8254.

ABSTRACT

Bangladesh is one of the most disease-prone countries in South Asia, with children under five years of age being particularly vulnerable. Although several studies have examined the risk factors of common childhood diseases such as acute respiratory infection (ARI), fever, and diarrhea, few have explored their association with malnutrition despite its high prevalence in this age group. This study aimed to investigate the impact of undernutrition on child health by analyzing the occurrence of fever, ARI, and diarrhea among 6,631 under-five children using data from the nationally representative 2017–18 Bangladesh Demographic and Health Survey. Underweight (low weight-for-age) was considered the primary exposure, while each disease was treated as a binary outcome. Initial stratified analyses using the Cochran-Mantel-Haenszel method estimated associations while controlling for single confounders, followed by multivariate logistic regression to adjust for multiple confounders simultaneously. Results indicated that underweight children had a higher prevalence of fever (40.56% vs. 33.05%), ARI (38.66% vs. 37.46%), and diarrhea (7.03% vs. 4.93%) compared to their normal-weight peers. Adjusted odds ratios showed significantly increased risks for underweight children: 1.42 (95% CI: 1.23–1.64) for fever, 1.18 (95% CI: 1.03–1.36) for ARI, and 1.25 (95% CI: 0.92–1.69) for diarrhea. These findings highlight the urgent need for targeted nutritional interventions and evidence-based policies that simultaneously address common childhood diseases and undernutrition among vulnerable populations.

Keywords: Malnutrition, Underweight, Acute Respiratory Infection (ARI), BDHS

MİKRO VE NANO- $\text{Al}(\text{OH})_3$ 'NİN EPDM KAUÇUĞUNUN ALEV GECİKTİRİCİLİĞİ VE FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ EFFECT OF Micro- and Nano- $\text{Al}(\text{OH})_3$ ON FLAME RETARDANCY AND PHYSICAL PROPERTIES OF EPDM RUBBER

Melisa IŞIN¹

¹ Seçil Kauçuk San. ve Tic. A.Ş., Tarsus/Mersin, 33400, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6091-4494>

İlker KÖPRÜ²

¹ Seçil Kauçuk San. ve Tic. A.Ş., Tarsus/Mersin, 33400, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0038-0635>

Salih Hakan YETGİN³

³ Tarsus Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, Tarsus/Mersin, TÜRKİYE

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6068-9204>

ÖZET

Bu çalışmada, mikro ve nano boyutlu alüminyum hidroksit ($\text{Al}(\text{OH})_3$) katkının etilen propilen dien monomer (EPDM) kauçuğunun mekanik, reolojik ve alev geciktirici özellikleri üzerindeki etkileri araştırılmıştır. EPDM bileşikler hazırlanırken her iki boyuttaki $\text{Al}(\text{OH})_3$ partikülleri %10 oranında eklenmiş ve $\text{Al}(\text{OH})_3$ katkısının malzeme davranışı üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Deneysel çalışmalar sonucunda, mikro boyutlu $\text{Al}(\text{OH})_3$ ilaveli EPDM kauçuğunun yanmazlık direnci önemli oranda artarken çekme dayanımı ve kopma uzamasının etkilenmediği belirlenmiştir. Nano boyutlu $\text{Al}(\text{OH})_3$ ilaveli EPDM kauçuğunda ise alev direnci artmış aynı zamanda çekme mukavemeti ve kopma uzaması önemli oranda gelişmiştir. $\text{Al}(\text{OH})_3$ katkısının ilavesiyle EPDM'nin LOI değeri %22,3'ten %24,1'e yükselmiş ve malzemenin alev geciktirici özelliğinde belirgin bir iyileşme sağlanmıştır. MDR ve Mooney viskozite testleri, $\text{Al}(\text{OH})_3$ ilavesinin EPDM kauçuğun reolojik davranışını önemli ölçüde etkilediğini göstermiştir. Minimum ve maksimum tork değerleri, özellikle nano boyutlu $\text{Al}(\text{OH})_3$ ilavesiyle belirgin şekilde artmıştır. Scorch süresi (T_{52}) hafifçe azalırken, optimum vulkanizasyon süresi (T_{90}) büyük oranda sabit kalmış ve dolayısıyla kürleşme hızının önemli ölçüde etkilenmediği belirlenmiştir. Mooney viskozite değerleri de EPDM kauçuğunda 112,2 MU'dan nano katkılı sistemde 133,1 MU'ya yükselmiştir.

Anahtar kelimeler: EPDM, alüminyum hidroksit, Yanmazlık, Reoloji, Mekanik özellikler

ABSTRACT

In this study, the effects of micro- and nano-sized aluminum hydroxide ($\text{Al}(\text{OH})_3$) were investigated on the mechanical, rheological, and flame-retardant properties of ethylene propylene diene monomer (EPDM) rubber. During the preparation of EPDM compounds, $\text{Al}(\text{OH})_3$ particles of both size scales were incorporated at a loading level of 10 wt%, and their influence systematically was evaluated on the material behavior. Experimental results revealed that the addition of micro-sized $\text{Al}(\text{OH})_3$ significantly improved the flame resistance of EPDM rubber without notably affecting its tensile strength and elongation at break. In contrast, the incorporation of nano-sized $\text{Al}(\text{OH})_3$ not only enhanced flame retardancy but also led to considerable improvements in tensile strength and elongation at break. The

addition of $\text{Al}(\text{OH})_3$ increased the LOI value of EPDM from 22.3% to 24.1%, indicating a significant improvement in its flame-retardant performance. MDR and Mooney viscosity analyses demonstrated that the incorporation of $\text{Al}(\text{OH})_3$ markedly affected the rheological behavior of EPDM compounds. The minimum and maximum torque values increased noticeably, particularly with the addition of nano-sized $\text{Al}(\text{OH})_3$, indicating improved filler–matrix interactions and higher crosslink density. While the scorch time (TS_2) slightly decreased, the optimum vulcanization time (T_{90}) remained nearly constant, suggesting that the overall curing rate was not significantly influenced. Furthermore, the Mooney viscosity values increased from 112.2 MU in the neat EPDM to 133.1 MU in the nano- $\text{Al}(\text{OH})_3$ -filled system, confirming restricted polymer chain mobility and stronger interfacial bonding.

Keywords: EPDM, Aluminum hydroxide, Flame retardancy, Rheology, Mechanical properties

EPDM/SBR KAÜÇUK KARIŞIMLARINDA KARIŞIM ORANININ REOLOJİK VE SERTLİK ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ

EFFECT OF MIXING RATIO ON RHEOLOGICAL AND HARDNESS PROPERTIES OF EPDM/SBR RUBBER BLENDS

Ali ÖTELEŞ¹

¹ Seçil Kauçuk San. ve Tic. A.Ş., Tarsus/Mersin, 33400, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-2140-0292>

İlker KÖPRÜ²

¹ Seçil Kauçuk San. ve Tic. A.Ş., Tarsus/Mersin, 33400, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0038-0635>

Salih Hakan YETGİN³

³ Tarsus Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, Tarsus/Mersin, TÜRKİYE

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6068-9204>

ÖZET

Bu çalışmada, farklı oranlarda EPDM ve SBR kauçuk karışımlarının reolojik, viskozite ve sertlik özellikleri incelenmiştir. Bu amaçla EPDM/SBR oranları 100/0, 70/30, 50/50, 30/70 ve 0/100 olacak şekilde üretimler gerçekleştirilmiştir. Karışımlar 200 °C’de 5 dk süreyle MDR testine tabi tutulmuş ve 100 oC’de ise Mooney viskozite ölçümleri gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, SBR oranı arttıkça maksimum tork (MH) değeri belirgin şekilde azalmıştır. Minimum tork değeri ise 50EPDM/50SBR değerine kadar artmış sonrasında ise azalmıştır. Malzemenin maksimum kürleşme seviyesinin %90’ına ulaştığı zamanı ifade eden T90, SBR oranının artması ile önemli oranda azalırken ilk çapraz bağlanmanın başladığı zamanı ifade eden TS2, SBR miktarına bağlı olarak hafif bir şekilde artmıştır. Malzemenin ne kadar hızlı kürleştiğini ifade eden Cure Rate Index (CRI), SBR miktarının artması ile önemli oranda artmıştır. EPDM kauçuğunda 88.6 MU Mooney viskozite değeri elde edilirken SBR miktarına bağlı olarak Mooney viskozite değeri azalmış ve SBR kauçuğunda 52.1 MU değeri elde edilmiştir. Yoğunluk değerleri 1.13-1.15 g/cm³ arasında elde edilmiştir. Shore A sertlik değerleri incelendiğinde ise 75-81 Shore A sertlik değerlerinin elde edildiği belirlenmiştir. Sonuçlar değerlendirildiğinde, yüksek dayanım ve dış ortam direnci gerektiren otomotiv contaları, kablo kılıfları gibi uygulamalarda EPDM ağırlıklı karışımlar, dinamik yük ve esneklik gerektiren lastik taban, titreşim takozu gibi alanlarda ise SBR ağırlıklı karışımlar tercih edilebilir.

Anahtar Kelimeler: EPDM, SBR, Reolojik özellikler, Mooney Viskozite, sertlik, yoğunluk

ABSTRACT

In this study, the rheological, viscosity, and hardness properties of EPDM and SBR rubber blends at different ratios were investigated. For this purpose, production was carried out with EPDM/SBR ratios of 100/0, 70/30, 50/50, 30/70, and 0/100. The blends were subjected to MDR testing at 200 °C for 5 min, and Mooney viscosity measurements were performed at 100 °C. According to the results, the maximum torque (MH) value decreased significantly as the SBR ratio increased. The minimum torque value increased up to the 50EPDM/50SBR value and then decreased. T90, which represents the time when the material reaches 90% of its maximum cure level, decreased significantly with increasing SBR

ratio, while TS2, which represents the time when the initial crosslinking begins, increased slightly depending on the SBR amount. The Cure Rate Index (CRI), which indicates how quickly the material cures, increased significantly with increasing SBR content. While a Mooney viscosity of 88.6 MU was achieved in EPDM rubber, the Mooney viscosity decreased depending on the SBR content, resulting in a value of 52.1 MU in SBR. Density values ranged from 1.13 to 1.15 g/cm³. Shore A hardness values were determined to be 75-81 Shore A. The results suggest that EPDM-based blends are preferred for applications requiring high strength and environmental resistance, such as automotive seals and cable sheaths, while SBR-based blends are preferred for applications requiring dynamic loads and flexibility, such as rubber treads and vibration dampers.

Keywords: EPDM, SBR, Rheological properties, Mooney Viscosity, hardness, density

ERKEN OKURYAZARLIK VE DUYGU DÜZENLEME BECERİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNE OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ EXAMINING THE EFFECT OF EARLY LITERACY AND EMOTION REGULATION SKILLS ON COMMUNICATION SKILLS

Sıla ÇÖKELEKOĞLU¹

¹Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Kırıkkale, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-2358-7182>

Mehmet GÜNEY²

²Arş.Gör., Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0962-5643>

ÖZET

Öz düzenleme çocukların sosyal becerilerini arttıracak öğrenme etkinliklerine katılmalarına yardımcı olmaktadır, çünkü okul öncesi eğitimde öğrenmenin çoğu etkileşimseldir ve sosyal bir ortamda gerçekleşmektedir. Yüksek öz düzenlemeye sahip çocuklar yüksek sosyal becerilere sahip olur. Sosyal beceriler de okuryazarlık kazanımlarıyla ilişkilidir. Öz düzenleme ve sosyal becerilerinin eşzamanlı olarak geliştirilmesinin, erken okuryazarlık becerilerinin kazanımını da teşvik etmektedir. Davranışlarımızın insanlar üzerinde yarattığı etkiyi anlamak, karşımızdakinin verdiği tepkiler yoluyla anlaşılmaktadır. Diğerlerinin yüzlerindeki duygusal ifadeleri fark etme, duygu düzenlemesinin temelini oluşturmaktadır. Çocukların yüz ifadelerini öğrenmeleri, duygularını ve kendini kontrol etme yeteneğinin gelişimini hızlandırmaktadır. Duygusal beceriler, bireyin yalnızca kendi davranışlarını yönlendirmez, başkalarının zihinsel süreçlerini algılamasına da yardımcı olur ve sosyal ilişkileri şekillendirirler. Bu çalışmada erken okuryazarlık ve iletişim becerileri ile duygu düzenleme becerileri arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla çok boyutlu yordayıcı korelasyonel desen kullanılmıştır. Araştırmanın uygulandığı Kırıkkale ilindeki okul öncesi eğitime devam eden öğrenci sayısı 1633 olarak bulunmuştur. Ancak ölçme araçlarının uygulama sürecinin uzunluğu ve çocukların devam sorunlarından dolayı araştırmanın çalışma grubu 203 çocuktan oluşturulmuştur. Araştırmacılar tarafından oluşturulan genel bilgi formu içerisinde cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, kardeş sayısı, gelir düzeyi, aile arasındaki iletişim gibi bilgiler yer almaktadır. Araştırmanın verileri toplanırken Karaahmetoğlu ve Turan (2021) tarafından geliştirilen Ev Ortamında Erken Okuryazarlık Ölçeği; Önder, Dağal ve Şallı (2015) tarafından geliştirilen 5-6 Yaş Çocukları İçin İletişim Becerileri Ölçeği; Shields ve Ciccehetti (1997) tarafından geliştirilmiş ve Türkçe uyarlaması Batur ve Yağmurlu (2007) tarafından yapılmış olan Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği kullanılmıştır. Erken okuryazarlık ve duygu düzenleme becerilerinin okul öncesi dönemi çocukların iletişim becerilerine olan ilişkisinin incelendiği bu çalışmada erken okuryazarlık ve duygu düzenleme becerilerinin yaşa göre farklılaştığı, iletişim becerileri ve erken okuryazarlık becerileri arasında bir ilişki olduğu, erken okuryazarlık ve duygu düzenlemenin iletişim becerileri için anlamlı birer yordayıcı olduğu bulunmuştur. İki değişkenin iletişim becerileri puanlarının %16'sını açıkladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Duygu Düzenleme, Erken Çocukluk, Erken Okuryazarlık, İletişim.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Self-regulation helps children participate in learning activities that will increase their social skills, because most learning in pre-school education is interactive and takes place in a social environment. Children with high self-regulation have high social skills. Social skills are also related to literacy gains. The simultaneous development of self-regulation and social skills also promotes the acquisition of early literacy skills. Understanding the impact our behaviour has on people is understood through the reactions of those around us. Recognising emotional expressions on other people's faces forms the basis of emotional regulation. Children learning facial expressions accelerates the development of their emotions and self-control skills. Emotional skills not only guide an individual's own behaviour but also help them perceive the mental processes of others and shape social relationships. In this study, a multidimensional predictive correlational design was used to determine the relationships between early literacy and communication skills and emotion regulation skills. The number of students attending preschool education in Kırıkkale province, where the research was conducted, was found to be 1,633. However, due to the length of the measurement tools' application process and the children's attendance issues, the study group consisted of 203 children. The general information form created by the researchers included information such as gender, age, educational status, number of siblings, income level, and communication within the family. While collecting the research data, the Early Literacy Scale in the Home Environment developed by Karaahmetoğlu and Turan (2021) was used. the Communication Skills Scale for 5-6 Year Old Children developed by Önder, Dağal and Şallı (2015); and the Preschool Emotion Regulation Scale developed by Shields and Ciccehetti (1997) and adapted into Turkish by Batum and Yağmurlu (2007). This study, which examined the relationship between early literacy and emotion regulation skills and the communication skills of preschool children, found that early literacy and emotion regulation skills differ according to age, that there is a relationship between communication skills and early literacy skills, and that early literacy and emotion regulation are significant predictors of communication skills. It was observed that the two variables explained 16% of the communication skills scores.

Keywords: Emotion Regulation, Early Childhood, Early Literacy, Communication.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞSEL KAYNAŞMA VE BİLİNÇLİ FARKINDALIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ AN INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN COGNITIVE FUSION AND MINDFULNESS LEVELS AMONG HEALTH SCIENCES STUDENTS

Mehmet GÜNEY¹

¹Arş. Gör., Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0962-5643>

Gülen BARAN²

²Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Ankara, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5854-4946>

ÖZET

Bilişsel kaynaşma ve farkındalık düzeyleri arasındaki ilişki, her iki yapının da altında yatan mekanizmaların incelenmesini gerektiren karmaşık bir etkileşimdir. Bilişsel kaynaşma, kişinin düşünceleriyle aşırı özdeşleşme eğilimi olarak tanımlanır ve bunun psikolojik esnekliği engellediği ve psikolojik sıkıntıyı artırdığı düşünülmektedir. Buna karşılık, şimdiki anın yargısız bir farkındalığı olarak tanımlanan bilinçli farkındalık uygulamasının, sağlık bilimleri alanında eğitim görenler de dahil olmak üzere öğrenciler arasında kaygıyı azalttığı ve psikolojik refahı artırdığı görüşü bulunmaktadır. Bu nedenle, bilişsel kaynaşmanın farkındalık ile arasındaki ilişkiye nasıl etki ettiğini anlamak önemli görülmektedir. Bu çalışma kapsamında Sağlık Bilimleri Fakültesine devam eden 274 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Arslan, Uygur ve Asıcı tarafından 2020 yılında uyarlanan “Ergen ve Yetişkin Bilinçli Farkındalık Ölçeği” ile Kervancıoğlu ve ark. tarafından 2023 yılında uyarlanan “Bilişsel Kaynaşma Ölçeği” araştırmanın veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Verilerin analizinde normallik varsayımlarını sağladığı gerekçesiyle parametrik testler tercih edilmiştir. Öğrencilerin sınıf düzeyine ve bölümlerine göre farkındalık ve kaynaşma puanlarının farklılaştığı farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiştir. Anlamlı çıkan sonuçların karşılaştırılmasında post hoc testleri kullanılmıştır. Farkındalık ve kaynaşma puanları arasındaki ilişki pearson korelasyon katsayısı ile incelenmiştir. Bölümlerine göre puan ortalamaları incelendiğinde hem farkındalık hem de kaynaşma için anlamlı bir sonuç çıkmamıştır. Ancak sınıf düzeyine göre karşılaştırıldığında grup puan ortalamaları her iki ölçek puanında da farklılaşmaktadır. Öğrencilerin Bilinçli Farkındalık ve Bilişsel Kaynaşma puanlarının ortalamasının üstünde olduğu ve aralarında orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel, Farkındalık, Kaynaşma, Sağlık.

ABSTRACT

The relationship between cognitive fusion and mindfulness levels is a complex interaction that requires examination of the underlying mechanisms of both constructs. Cognitive fusion is defined as a tendency to identify excessively with one's thoughts and is thought to inhibit psychological flexibility and increase psychological distress. In contrast, it is argued that the practice of mindful awareness, defined as non-judgmental awareness of the present moment, reduces anxiety and increases psychological well-being among students, including those studying health sciences. Therefore, it is important to understand how

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

cognitive fusion affects the relationship with awareness. Within the scope of this study, 274 students enrolled in the Faculty of Health Sciences formed the study group. The ‘Adolescent and Adult Mindfulness Scale’ adapted by Arslan, Uygur, and Asıcı in 2020 and the ‘Cognitive Fusion Scale’ adapted by Kervancioğlu et al. in 2023 were used as data collection tools for the research. Parametric tests were preferred in the analysis of the data on the grounds that they satisfied the assumptions of normality. A one-way analysis of variance was used to examine whether there were differences in mindfulness and integration scores according to the students' class levels and departments. Post hoc tests were used to compare the significant results. The relationship between awareness and integration scores was examined using Pearson's correlation coefficient. When the mean scores by department were examined, no significant results emerged for either awareness or integration. However, when compared by grade level, the group mean scores differed for both scales. It was observed that the students' Mindful Awareness and Cognitive Integration scores were above average and that there was a moderately significant relationship between them.

Keywords: Cognitive, Awareness, Integration, Health.

TALAMUS VE ALT NÜKLEUS HACİMLERİNİN YAŞ VE CİNSİYETE BAĞLI DEĞİŞİMLERİ

THALAMIC AND SUBNUCLEI VOLUME CHANGES ACROSS AGE AND SEX

Demet ÜNALMIŞ AYKAR ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi AD, Kastamonu, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1032-4458>

ÖZET

Talamus, beynin birçok fonksiyonel ağında kritik bir yapıdır ve alt çekirdeklerinin yapısal özellikleri yaş ve cinsiyetle değişebilir. Bu çalışmada, yetişkinlerde talamus ve talamik alt çekirdeklerin hacimleri ile beyaz (WM) ve gri madde (GM) oranlarının yaş ve cinsiyete bağlı farklılıkları incelenmiştir. Katılımcılar 20–29, 30–39 ve 40–49 yaş gruplarından seçilmiş (n=15, 12, 9) olup, hacimler 3 boyutlu MRG’ler üzerinden VolBrain platformu kullanılarak elde edilmiş ve toplam beyin hacmine (TBV) göre normalize edilmiştir. Sağ hemisfer medial geniculate nükleus (MGN_R) ve centromedian nükleus (CN_TTL ve CN_L) 20 ve 30 yaş grupları arasında anlamlı farklılık göstermiştir (p<0,05). Habenuler çekirdek sağ hemisfer (HN_R) da 20–30 yaş karşılaştırmasında farklı bulunmuştur (p=0,020). Mamillothalamic çekirdek (MTN_TTL ve MTN_R) 40 yaş grubunda diğer gruplara göre daha yüksek hacme sahiptir (p<0,05). Toplam talamus ve sol talamus hacimleri anlamlı farklılık göstermemiş, sağ talamus erkeklerde sınırda anlamlı bulunmuştur (p=0,055). Alt nükleuslarda AVN_L, VAN_R ve VLAN (TTL, R, L) erkeklerde kadınlara göre daha büyük hacme sahiptir (p<0,05). Cinsiyet karşılaştırmasında talamus toplam hacmi, VLPN_R, PN (TTL, R, L), LGN (TTL, L), HN (TTL, L), ISN (TTL, R, L) ve WM/GM oranları erkeklerde daha yüksek bulunmuş, MGN ve bazı alt çekirdekler farklılık göstermemiştir. Yaş gruplarında MTN hacimleri ve WM/GM oranları 40 yaş grubunda diğer gruplara göre daha yüksektir. Bulgular, talamus toplam hacminin büyük ölçüde sabit kaldığını, bazı ventral alt çekirdeklerin erkeklerde daha büyük olduğunu ve MTN ile WM/GM oranlarının yaşla değiştiğini göstermektedir. Bu değişimlerin altında yatan mekanizmaların aydınlatılması için ileri düzey çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: talamus, alt çekirdekler, beyin hacmi

ABSTRACT

The thalamus is a critical brain structure involved in multiple functional networks, and the structural properties of its subnuclei can vary with age and sex. This study investigated age- and sex-related differences in the volumes of the thalamus and thalamic subnuclei, as well as white matter (WM) and grey matter (GM) ratios in adults. Participants were selected from three age groups (20–29, 30–39, and 40–49 years; n=15, 12, 9), and volumes were obtained from three-dimensional MRI images using the VolBrain platform and normalized to total brain volume (TBV). Significant differences were observed between the 20- and 30-year groups in the right medial geniculate nucleus (MGN_R) and the centromedian nucleus (CN_TTL and CN_L) (p<0.05). The right habenular nucleus (HN_R) also differed between these age groups (p=0.020). Mamillothalamic tract nuclei (MTN_TTL and MTN_R) showed higher volumes in the 40-year group compared to the younger groups (p<0.05). Total thalamus and left thalamus volumes did not differ significantly, while the right thalamus was marginally higher in males (p=0.055). Among subnuclei, AVN_L, VAN_R, and VLAN (TTL, R, L) were larger in males than females (p<0.05). Sex comparisons revealed higher total thalamus volumes, VLPN_R, PN (TTL,

R, L), LGN (TTL, L), HN (TTL, L), ISN (TTL, R, L), and WM/GM ratios in males, whereas MGN and some other subnuclei did not show sex-related differences. In age comparisons, MTN volumes and WM/GM ratios were higher in the 40-year group. These findings indicate that total thalamus volume remains largely stable, some ventral subnuclei are larger in males, and MTN and WM/GM ratios vary with age. Further studies are needed to elucidate the underlying mechanisms of these changes.

Keywords: thalamus, subnuclei, brain volume

YAŞLI YETİŞKİN EĞİTİMİNDE ŞİİRİN DÖNÜŞTÜRÜCÜ ROLÜ: AVRUPA'DAKİ HBÖ POLİTİKALARI IŞIĞINDA BİR DEĞERLENDİRME

THE TRANSFORMATIVE ROLE OF POETRY IN OLDER ADULT EDUCATION: AN ASSESSMENT IN LIGHT OF LLL POLICIES IN EUROPE

Halil KARKA¹

¹ Lisansüstü Öğrencisi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Anabilim Dalı, Bartın, Türkiye.

¹ORCID ID: 0009-0003-1415-6268

Hüseyin KAYGIN²

² Doç. Dr., Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Anabilim Dalı, Bartın, Türkiye.

²ORCID ID: 0000-0002-1315-0126

ÖZET

Avrupa'da hızla yaşlanan nüfus, hayat boyu öğrenme (HBÖ) politikalarını ekonomik verimlilikten insani gelişim, iyi oluş ve anlamlı yaşlanma hedeflerine yöneltmiştir. Bu derleme, yaşlı yetişkinlerin öğrenme süreçlerinde şiirin dönüştürücü potansiyelini inceleyerek, şiirle öğrenme yaklaşımını Avrupa'daki güncel HBÖ politikaları bağlamında değerlendirmektedir. Şiir, yalnızca estetik bir ifade biçimi değil; bireyin yaşam öyküsünü yeniden anlamlandırmasını, duygusal dengeyi sürdürmesini ve bilişsel sürekliliğini destekleyen bir öğrenme aracıdır. Avrupa Birliği'nin aktif yaşlanma, yaratıcı yaşlanma ve iyi oluş için öğrenme politikaları doğrultusunda geliştirilen Erasmus+, Horizon Europe ve Almanya-Hamburg merkezli UNESCO-UIL projeleri, şiir temelli öğrenme uygulamalarının yaşlı bireylerde öz farkındalık, sosyal aidiyet ve yaşam doyumu üzerindeki etkisini göstermektedir. Özellikle Birleşik Krallık ve İskandinav ülkelerinde yürütülen iyilik hâli için şiir ve yaşlı yetişkinler için sanat projeleri, şiirin bireysel farkındalık ve topluluk duygusunu güçlendiren bir öğrenme biçimi olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çalışma, HBÖ politikaları çerçevesinde şiir temelli öğrenmeye ilişkin güncel Avrupa ve Türkiye kaynaklı raporlar ile akademik çalışmaları inceleyen betimsel nitelikli bir derleme olarak tasarlanmıştır. Son yıllarda yapılan araştırmalar, sanat ve şiir temelli öğrenmenin yaşlı bireylerde bilişsel sürdürülebilirliği desteklediğini, duygusal dengeyi koruduğunu ve toplumsal aidiyeti artırdığını göstermektedir (Bal ve Tuna, 2021; Köse vd., 2024; Orak, 2024). Komşu (2017) şiirin yetişkin öğreniminde duygusal zekâyı güçlendiren bir araç olduğunu belirtirken, Mollaoğlu (2023) sanatın eğitim yoluyla terapi ve anlam üretiminde üstlendiği rolü vurgulamaktadır. Türkiye bağlamında ise şiirle öğrenme, kültürel süreklilik, estetik farkındalık ve yaşlı bireylerin öğrenmeye katılımını teşvik eden özgün bir potansiyel taşımaktadır. İspir (2017) ve Kaplan (2021), Türk şiir geleneğinin tarih boyunca öğrenme, bilgelik ve kimlik aktarımında merkezi bir rol oynadığını ortaya koymuştur. Günümüzde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (MEB, 2024), öğrenmeyi bilişsel olduğu kadar estetik ve kültürel bir süreç olarak yeniden tanımlamaktadır. Bu doğrultuda, halk eğitim merkezlerinde ve sivil toplum inisiyatiflerinde yürütülen şiir temelli etkinlikler, yaşlı bireylerin kimlik sürekliliğini, bilişsel canlılığını ve toplumsal katılımını güçlendiren yenilikçi HBÖ stratejileri olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hayat boyu öğrenme, yaşlı yetişkin eğitimi, şiir temelli öğrenme, aktif yaşlanma.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

The rapidly aging population in Europe has shifted lifelong learning (LLL) policies from a focus on economic productivity toward goals of human development, well-being, and meaningful aging. This review examines the transformative potential of poetry in the learning processes of older adults, evaluating the “learning through poetry” approach within the context of contemporary European LLL policies. Poetry is not merely an aesthetic form of expression; it serves as a learning tool that helps individuals reinterpret their life stories, maintain emotional balance, and support cognitive continuity. Within the framework of the European Union’s active ageing, creative ageing, and learning for well-being strategies, programs developed under Erasmus+, Horizon Europe, and based in Hamburg, Germany UNESCO-UIL have demonstrated that poetry-based learning practices enhance self-awareness, social belonging, and life satisfaction among older adults. In particular, initiatives such as *Poetry for Well-being* and *Arts for Older Adults* in the United Kingdom and Scandinavian countries highlight poetry as a learning modality that strengthens individual awareness and a sense of community. This study was designed as a descriptive literature review, analyzing recent European and Turkish reports and academic studies on poetry-based learning within the framework of lifelong learning policies. Recent research further shows that art- and poetry-based learning supports cognitive sustainability, maintains emotional balance, and enhances social belonging among older adults (Bal & Tuna, 2021; Köse et al., 2024; Orak, 2024). Komşu (2017) identifies poetry as a tool that fosters emotional intelligence in adult education, while Mollaoğlu (2023) emphasizes the role of art in facilitating therapy and meaning-making through education. In the Turkish context, learning through poetry represents a unique potential that promotes cultural continuity, aesthetic awareness, and the participation of older adults in learning. İspir (2017) and Kaplan (2021) have shown that the Turkish poetic tradition has historically played a central role in transmitting knowledge, wisdom, and identity. Today, the *Century of Türkiye Education Model* (MEB, 2024) redefines learning as both a cognitive and cultural-aesthetic process. Accordingly, poetry-based activities implemented in public education centers and civil society initiatives are considered innovative LLL strategies that strengthen older adults’ identity continuity, cognitive vitality, and social engagement.

Keywords: Lifelong Learning, Older Adult Education, Poetry-based Learning, Active Ageing

GRAMŞİCİ VE HABERMASÇI ULUSLARARASI İLİŞKİLER KURAMLARINDA İKTİDAR İLE İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA KİMLİK ANLATISI THE NARRATIVE OF IDENTITY IN RELATION TO POWER IN GRAMSCIAN AND HABERMASIAN INTERNATIONAL RELATIONS THEORIES

Elif SIMSEK²

² Dr, Erciyes University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of International Relations, Kayseri, Türkiye

²ORCID ID<https://orcid.org/0000-0003-2742-5263>

ÖZET

Eleştirel ve post-yapısalcı Uluslararası İlişkiler, anaakım yaklaşımların ilgilenmediği, Uluslararası İlişkilerin marjında, kıyısında bırakılan hususlara odaklanmaktadır. Bunlar arasında yer alan kimlik bu çalışmalarda biz/kendilik olanın güncel, istikrarsız, çoklu, bölünmüş, dalgalı doğası bağlamında ele alınmaktadır. Bu yaklaşımlarda kimlik, “bir toplumsal verili gerçek olarak değil, gruplar ve insanların arasında bir müzakere süreci” olarak değerlendirilmektedir Burada anlamlandırma ve yorumlamanın söz konusu olması, ana-akım dışındaki muhalif kuramların kimlikleri analiz kategorisi yerine pratik olarak değerlendirdiklerini ve buna göre muamele yaptıklarını göstermektedir. Kimlik esasen Habermasçı Eleştirel Kuram, Foucault ve Derridacı Post-Yapısalcılık, Gramşiyen Tarihsel-Ontolojik Yaklaşım ve Saidçi Oryantalizmin ortak referans noktalarında birisini teşkil etmektedir. Ancak post yapısalcılıktan farklı olarak eleştirel yaklaşımlarda kimlik iktidar ile ilişkisi üzerinden değerlendirilmektedir. Kimlik, eleştirel uluslararası ilişkiler açısından özellikle uluslararası bilgi üretiminin içinde yer alan gizli ama merkezden uzak olmayan bir sorunsaldır. Bu da kimliğin kendisinin sorunsallaştırılmadığını işaret etmektedir. Eleştireller, kimlik ve farkı sorunsallaştıran post-yapısalcılarla aralarına mesafe koyarak, ötekileştirme gibi kimliği ve farklılığı tartışmaya açan hususlara daha çekingen yaklaşmışlardır.

Habermas ve Gramşi’ye dayanan bakış açılarının iki kanadını oluşturdukları eleştireller, post yapısalcı uluslararası ilişkilerden farklı olarak normatif karaktere sahiptir. Buna fark bu kesimlerin kimliğe bakış açısını şekillendirmiş ve kimliği ele alışı biçimlerini de belirlemiştir. Burada kimliğin kendisi ya da değişen etkisinin tartışılmasını değil, halkların ya da insanların doğallaştırılmış gerçeklerinin tek tip uyarlamasına nasıl ve ne şekilde inanmaya hazırlandıklarıyla, kimliğin yüzeyi nasıl ve ne şekilde kapladığını gösterilmesi hedeflenmiştir. Bu kimliğin detaylandırıldığı anlamına gelmemiş, nitekim kavramın burada iktidar ve bilgi arasındaki ilişkiyi açıklamayı hedefleyen bir araç olarak ele alındığı vurgulanmıştır. Aslında iktidar ilişkileri, hâkimiyet ve söylemin eleştirel uluslararası ilişkilerin odağının oluşturması hasebiyle, zaten teorinin kendisinin kimliğin kavramsallaştırılması ya da sorunlaştırılmasına dair bir gündemi bulunmamakta, bu çerçevede "bütün kimlikler her zaman birileri ve belirli bir amaç için iktidarın üzeri kapalı çıkarını gizleyen inşa edilmiş araçlar olarak değerlendirilmektedir. Ancak bu çalışmada eleştirel uluslararası ilişkilerin “kimlik ile ilişkilendirilen mitlerin görünmeyen yönlerinin açığa çıkarılmasını hedefleyen bir strateji” işleviyle donatıldığı yok sayılmaması gerektiği savunulmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada iktidar ile ilişkisi bağlamında kimliğin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kimlik, Eleştirel Uluslararası İlişkiler yaklaşımı, İktidar

ABSTRACT

Critical and post-structuralist approaches to International Relations focus on issues marginalized or neglected by the mainstream approaches. Among these issues, identity is addressed in relation to the contemporary, unstable, multiple, fragmented, and fluid nature of the very problem of “the self and the other”. Here, identity is not considered a “given social reality,” but rather a “process of negotiation among groups and individuals.” The fact that meaning and interpretation are at stake here demonstrates that all opposing theories consider identities as practices rather than categories of analysis and treat them accordingly. Identity is one of the common reference points among Habermasian Critical Theory, Foucauldian and Derridean Post-Structuralism, the Gramscian Historical-Ontological Approach, and Saidian Orientalism. Nevertheless, in contrast to post-structuralism, critical approaches rooted in Habermasian and Gramscian stances evaluate identity primarily through its relations with power. For critical international relations, identity is a latent yet not peripheral problem embedded within international knowledge production. This, in turn, indicates that identity itself is not thoroughly problematized within such approaches. Problematizing identity and difference, and having been more cautious about issues like the construction of we and other, that open up discussions of identity and difference, critical International Relations theorists distance themselves from poststructuralist approaches to International Relations.

Critical International Relations, two principal strands grounded in Habermasian and Gramscian perspectives, is normative, unlike poststructuralism. Consequently, this normative disposition has shaped their approaches to identity. At the same time, the distinct theoretical foci of these traditions have influenced their respective ways of engaging with the concept. Here, the objective is not to discuss identity itself or its changing impact, but to demonstrate how and in what ways people, states, and international societies of states are prepared to believe in a uniform version of their naturalized realities, and how and in what ways identity covers the surface, since it is emphasized that the concept here serves primarily as an analytical instrument to elucidate the relationship between power and knowledge. In fact, given that power relations, domination, and discourse constitute the central focus of Critical International Relations Theory, the theory itself does not have an agenda regarding the conceptualization or problematization of identity, since power relations, dominance, and discourse constitute the focus of Critical International Relations. Nevertheless, this paper notes that critical International Relations Theory should not be regarded as devoid of an engagement with identity, as it performs a “strategic function aimed at uncovering the hidden dimensions of the myths associated with identity.” Within this framework, all identities are regarded as constructed instruments that conceal the implicit interests of power, always for someone and for a particular purpose. Accordingly, this study aims to examine identity in its relationship with power.

Keywords: Identity, Critical international relations theory, Power.

TOPRAK DOSTU YABANCI OT YÖNETİMİ SOIL-FRIENDLY WEED MANAGEMENT

Arş. Gör. Seren DOĞAR¹

¹ *Research Assistant, Iğdır University, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Iğdır, Türkiye*

¹ORCID: 0000-0003-2757-594X

Doç. Dr. Ramazan GÜRBÜZ²

² *Assoc. Prof., Iğdır University, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Iğdır, Türkiye,*

²ORCID: 0000-0003-3558-9823

ÖZET

Toprak dostu yabancı ot yönetimi, istenmeyen bitki türlerini baskılayarak toprak sağlığını, biyolojik çeşitliliği ve uzun vadeli tarımsal sürdürülebilirliği koruyan veya geliştiren yabancı ot kontrol stratejilerini ifade eder. Yoğun toprak işleme ve sentetik herbisitlere geleneksel olarak güvenmek, toprak yapısını bozabilir, mikrobiyal çeşitliliği azaltabilir, erozyonu artırabilir ve herbisit direncine katkıda bulunabilir. Bu nedenle, ekolojik süreçleri entegre eden sürdürülebilir alternatifler giderek daha önemli hale gelmektedir. Bu yaklaşım, etkili yabancı ot baskılamasını sağlarken, minimum toprak bozulmasına, toprak organik maddesinin korunmasına ve faydalı organizmaların desteklenmesine vurgu yapar. Toprak dostu temel uygulamalar arasında, toprak yapısını koruyan ve erozyonu önleyen koruyucu toprak işleme veya toprak işlemez tarım; rekabet, gölgeleme ve allelopati yoluyla yabancı otları baskılayarak toprak organik maddesini, besin döngüsünü ve nem tutmayı iyileştiren örtü bitkisi; ve yabancı ot çıkışı azaltan ve toprak sıcaklığını ve nemini dengeleyen malçlama (organik veya biyolojik olarak parçalanabilir) yer alır. Ürün rotasyonu ve ara ekim, yabancı otların yaşam döngülerini bozar ve kaynak kullanım verimliliğini artırarak herbisitlere olan bağımlılığı azaltır. Biyolojik mücadele ve biyoherbisitler, minimum ekolojik etkiyle hedefli çözümler sunar. Entegre Yabancı Ot Yönetimi (IWM) çerçeveleri, hem yabancı ot kontrolü hem de toprak koruması sağlamak için bu kültürel, mekanik, biyolojik ve seçici kimyasal araçları bir araya getirir. Toprak dostu stratejiler ayrıca toprak mikrobiyotasını destekler, besin bulunabilirliğini iyileştirir, karbon sekestrasyon oranını artırır ve iklim stresine karşı dayanıklılığı artırır. Uygulama, başlangıçta yatırım veya yönetim değişiklikleri gerektirebilse de, uzun vadeli faydaları arasında herbisit direncinin azalması, toprak verimliliğinin artması, daha yüksek verimlilik ve sürdürülebilirlik yer alır. Genel olarak, toprak dostu yabancı ot yönetimi, geleneksel sistemlere bütüncül ve çevreye duyarlı bir alternatif sunarak, yabancı ot baskılamasını toprak koruma hedefleriyle uyumlu hale getirir ve rejeneratif tarımı destekler.

Anahtar Kelimeler: Toprak sağlığı; Sürdürülebilir tarım; Entegre yabancı ot yönetimi; Örtü bitkileri; Malçlama; Koruyucu toprak işleme; Toprak mikrobiyotası; Herbisit alternatifleri

ABSRTACT

Soil-smart weed management refers to strategies that suppress undesirable plant species while maintaining ecological balance, while also maintaining or improving soil health, biodiversity, and long-term agricultural sustainability. In traditional systems, excessive reliance on intensive tillage and synthetic herbicides can lead to soil structure degradation, reduced microbial diversity, increased erosion, and the spread of herbicide resistance. In this context, sustainable alternative approaches based

on ecological processes are gaining increasing importance. This approach aims to minimize soil degradation, maintain organic matter accumulation, and support the growth of beneficial organisms while providing effective weed control. Key practices within soil-smart management include conservation tillage or no-till systems that preserve soil structure and reduce erosion; cover crops that limit weed growth through competition, shading, and allelopathic interactions while improving organic matter accumulation, nutrient cycling, and moisture balance; and organic or biodegradable mulches that reduce weed emergence and regulate soil temperature and moisture. Crop rotation and intercropping practices interrupt weed life cycles, weakening population dynamics and reducing herbicide dependence. The use of biological control and bioherbicides offers targeted, low-environmental-impact alternative solutions. The Integrated Weed Management (IWM) framework combines these cultural, mechanical, biological, and selective chemical methods to provide both effective weed control and soil protection. Thus, the system contributes not only to short-term control success but also to maintaining the holistic health of the agroecosystem. Soil-friendly strategies increase soil fertility by increasing microbial activity and biodiversity, promote carbon sequestration, improve nutrient cycling, and strengthen ecosystem resilience to climate stress. While they may require initial management changes or investment, long-term benefits include reduced herbicide resistance, improved soil fertility and structure, increased water-holding capacity, and enhanced production sustainability. As a result, soil-friendly weed management constitutes one of the key components of the transition to an environmentally friendly, regenerative and holistic agricultural model compared to conventional approaches.

Keywords: Soil health; Sustainable agriculture; Integrated weed management; Cover crops; Mulching; Conservation tillage; Soil microbiota; Herbicide alternatives

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YABANCI OT TOPRAK TOHUM BANKALARI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM İÇİN YÖNETİMİ

SOIL WEED SEED BANKS AND THEIR MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE AGRICULTURE

Arş. Gör. Seren DOĞAR

Research Assistant, Iğdır University, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Iğdır, Türkiye,

ORCID: 0000-0003-2757-594X

ÖZET

Yabancı ot toprak tohum bankası, tarımsal üretim alanlarında yabancı ot popülasyonlarının devamlı bir sorun oluşturması ve yaygınlaşmasında önemli bir rol oynayıp ve sürdürülebilir üretim için büyük sıkıntılara sebep olmaktadır. Bu canlı tohum rezervuarları, yabancı otların sürekli ortaya çıkmasını sağlayarak ışık, su ve besin maddeleri gibi temel kaynaklar için kültür bitkileri ile rekabeti artırmaktadır. Yabancı ot tohumlarının uzun vadeli canlılığı, uyku hali ve çimlenme davranışları, yönetimlerini karmaşık hale getirmekte ve ekolojik ve biyolojik dinamiklerinin birlikte ele alınmasını gerektirmektedir.

Bu çalışmada, yabancı ot toprak tohum bankasının ekolojik önemini ve sürdürülebilir tarım üzerindeki etkileri vurgulanmaktadır. Yabancı otlar tohum bağlayıp olgunlaşan tohumların toprağa karışması, tohumların ömrü ve çimlenme özellikleri, topraktaki kalıcılıkları üzerine etkili olan faktörler hakkındaki bilgiler bir araya getirilmiştir. Tohum bankası boyutunu küçültmeyi ve yabancı ot oluşumunu baskılamayı amaçlayan kontrol stratejileri, kültürel uygulamaları (ürün rotasyonu, malçlama, örtü bitkisi ve bayat tohum yatağı hazırlama teknikleri), mekanik ve biyolojik kontrolleri ve uygun herbisit kullanımını kapsayacak şekilde ele alınmaktadır. Bitkilerin allelopatik artıkları, toprak solarizasyonu ve biyofümigasyon gibi yeni yaklaşımlar da tohum bankası tükenmesini hızlandırma potansiyelleri açısından değerlendirilmektedir.

Tohum bankası büyüklüğünün ve bileşiminin etkili bir şekilde izlenmesi, uzun vadeli yabancı ot yönetiminin başarısı için güvenilir bir gösterge olarak vurgulanmaktadır. Ekolojik prensiplerin yenilikçi ve önleyici kontrol yöntemleriyle entegre edilmesi, herbisitlere olan bağımlılık azaltılabilmekte, herbisit direnci riskleri düşürmekte ve daha sürdürülebilir tarımsal ekosistemler elde edilebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dormansi, Tohumun canlılık süresi, Çimlenme ekolojisi, Herbisit direnci, Tarımsal ekosistem dayanıklılığı

ABSTRACT

The presence of weed soil seed banks plays a significant role in the persistent problem of weed populations proliferating in agricultural production areas, which poses a significant challenge to sustainable production. These viable seed reservoirs ensure the continued emergence of weeds, increasing competition with crop plants for essential resources such as light, water, and nutrients. The long-term viability, dormancy, and germination behavior of weed seeds complicate their management and require a combined consideration of their ecological and biological dynamics.

This study emphasises the ecological significance of weed soil seed banks and their impact on sustainable agriculture. Information is compiled on the factors affecting weed seed set and incorporation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

of mature seeds into the soil, seed longevity and germination characteristics, and soil persistence. Control strategies aimed at reducing seed bank size and suppressing weed establishment are discussed, including cultural practices (crop rotation, mulching, cover crops, and seedbed preparation techniques), mechanical and biological controls, and appropriate herbicide use. New approaches such as plant allelopathic residues, soil solarization, and biofumigation are also being evaluated for their potential to accelerate seed bank depletion. The importance of effectively monitoring seed bank size and composition as a reliable indicator of long-term weed management success is emphasised. Integrating ecological principles with innovative and preventative control methods can reduce herbicide dependence, reduce the risk of herbicide resistance, and achieve more sustainable agricultural ecosystems.

Keywords: Seed dormancy, Seed longevity, Germination ecology, Herbicide resistance, Agroecosystem resilience

MOZAİK SANATINDA GÜNCEL YAKLAŞIMLAR CONTEMPORARY PRACTICES IN MOSAIC ART

Sadık ARSLAN¹

¹Doç. Dr., Iğdır Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, Iğdır, Türkiye.

ORCID ID: 0000-0002-8909-022X

ÖZET

Sanatta mozaik, farklı renk ve boyutlarda küçük parçacıkların yan yana getirilerek bir yüzeyde form elde etmenin yöntemi olarak tanımlanabilir. Antik çağlara uzanan geçmişiyle bu yöntemin en önemli özelliği, doğal ve kalıcı malzemeler barındırmasıdır. Taş gibi dayanıklı malzemeleri içerdiğinden en eski ve kalıcı sanatlardan biridir. Tarihsel olarak mozaik sanatı, zengin malzeme çeşitliliğiyle özellikle mimaride dekoratif işlevin parçası olmuştur. Bunun yanı sıra dini konuların görselleştirilmesinde sıklıkla tercih edilen geleneksel bir yöntem olmuştur. Günümüzde ise geleneksel köklerinden kopmadan ve fakat tarihsel rolünden farklı olarak geniş bir arenada zengin malzeme olanağıyla mozaik sanatının halen güncelliğini koruduğu görülmektedir. Özellikle yenilikçi malzemenin kullanımıyla sürdürülebilirlik, dijitalleşme, toplumsal katılım ve ifade özgürlüğü gibi konuların ifadesinde mozaik sanatından faydalanılmaktadır. Geleneksel sanat olarak görülen mozaik sanatı, uzun tarihsel geçmişine rağmen günümüzde genç sanatçılar tarafından etkili uygulamalarda sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Bu makalede genç sanatçıların yenilikçi pratiklerinden hareketle güncel mozaik uygulamaları incelenmektedir. Araştırmada amaçlanan mozaik sanatının klasik işlevinin güncel sanata evrilme sürecini yaratıcı uygulamalardan hareketle anlamaya çalışmak ve mozaik sanatının uluslararası düzlemdeki gelişimine ışık tutmaktır. Araştırmada mozaik sanatının uzun geçmişine rağmen halen güncelliğini korumakta olduğu ve genç sanatçıların çalışmalarında bazen kavramsal, bazen işlevsel, bazen ise dekoratif olarak etkili biçimde kullandıkları sonucuna varılmıştır. Ayrıca yeni teknolojik olanakların malzemeleri çeşitlendirdiği ve bu sayede mozaik sanatının geleneksel yaklaşımların ötesinde yenilikçi yaklaşımlarla anıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mozaik, Taş, Güncel sanat, Geleneksel sanat

ABSTRACT

Mosaic in art can be defined as a method of obtaining a form on a surface by bringing together small particles of different colors and sizes. The most important feature of this method, with its history dating back to ancient times, is that it contains natural and permanent materials. It is one of the oldest and most enduring arts because it involves durable materials such as stone. Historically, mosaic art, with its rich variety of materials, has been part of the decorative function, especially in architecture. In addition, it has been a frequently preferred traditional method for visualizing religious subjects. Today, it is seen that mosaic art still maintains its relevance in a wide arena with its rich material possibilities, without breaking away from its traditional roots but different from its historical role. Mosaic art is used to express issues such as sustainability, digitalization, social participation and freedom of expression, especially through the use of innovative materials. Mosaic art, which is seen as a traditional art, is frequently used in effective applications by young artists today, despite its long historical past. This article examines current mosaic practices based on the innovative practices of young artists. The aim of the research is to try to understand the evolution of the classical function of mosaic art into contemporary art based on creative practices and to shed light on the development of mosaic art on the international level. The

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

research concluded that mosaic art, despite its long history, still maintains its relevance and that young artists use it effectively in their works, sometimes conceptually, sometimes functionally and sometimes decoratively. In addition, it has been determined that new technological possibilities have diversified the materials and thus mosaic art has been associated with innovative approaches beyond traditional approaches.

Keywords: Mosaic, Stone, Contemporary art, Traditional art.

YETİŞKİNLERDE HİPOKAMPÜS VE BEYAZ/GRI MADDE HACİMLERİNİN YAŞ VE CİNSİYETE BAĞLI DEĞİŞİMİ AGE AND SEX RELATED VARIATIONS IN HIPPOCAMPAL AND WHITE/GREY MATTER VOLUMES IN ADULTS

Erdal KURTOĞLU¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Kastamonu, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6997-6728>

ÖZET

İnsan beyinde hayat boyu yaşa ve cinsiyete bağlı yapısal değişimler meydana gelmektedir. Bu değişimlerin kapsamı, alt alanlar arasındaki farklılıklar ve toplam beyin hacmine oranları üzerindeki etkileri araştırma konusu olamaya devam etmektedir. Bu çalışmada, yetişkinlerde hipokampus alt alanları ve beyaz (WM) ile gri madde (GM) oranlarının yaş ve cinsiyete bağlı farklılıkları incelenmiştir. Çalışmaya 20-29, 30-39 ve 40-49 yaş gruplarından katılımcılar (n=15, 12, 9) dahil edilmiş ve tüm hacimler toplam beyin hacmine (TBV) göre normalize edilmiştir. Katılımcılardan elde edilen 3 boyutlu beyin MRG görüntüleri VolBrain platformu kullanılarak hipokampus alt alanları (CA1–CA4, dentate gyrus [DG], subiculum) ile WM ve GM hacimlerine dönüştürülmüş ve yaş ile cinsiyet etkileri SPSS.23 versiyonunda ANOVA ve post-hoc analizlerle değerlendirilmiştir. Sonuçlar, sağ hemisfer CA4-DG’de 40 yaş grubunun 30 yaş grubuna göre anlamlı olarak daha düşük hacme sahip olduğunu (p=0,035) ve sol subiculum hacminin 40 yaş grubunda 20 ve 30 yaş gruplarına göre daha düşük olduğunu (p=0,046; p=0,025) göstermiştir. Toplam hipokampus ve çoğu alt alan cinsiyete göre farklılık göstermemekle birlikte, sol subiculum erkeklerde kadınlara göre daha büyük bulunmuştur (p=0,005). WM/TBV ve GM/TBV oranları açısından ise hem yaş hem de cinsiyet farklılıkları gözlenmiş, 40 yaş grubu daha yüksek oranlara sahip olmuştur; hipokampus alt alan oranları ise yaş ve cinsiyete bağlı değişim göstermemiştir. Bu bulgular, yetişkin beyinde hipokampus alt alanlarının TBV’ye göre büyük ölçüde sabit kaldığını, sol subiculumun erkeklerde daha büyük olduğunu ve WM/GM oranlarının yaş ve cinsiyetle değiştiğini göstermekte olup, bu değişimlerin altında yatan süreçlerin anlaşılması için ek araştırmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: beyin hacmi, hipokampus, subiculum.

ABSTRACT

Structural changes in the human brain occur throughout life and are influenced by age and sex. The scope of these changes, differences among subfields, and their effects relative to total brain volume remain a subject of ongoing research. This study aimed to investigate age- and sex-related differences in hippocampal subfields and white (WM) and grey matter (GM) volumes in adults. Participants from three age groups (20–29, 30–39, 40–49 years; n=15, 12, 9) were included, and all volumes were normalized to total brain volume (TBV). Three-dimensional brain MRI images were processed using the VolBrain platform to extract hippocampal subfields (CA1–CA4, dentate gyrus [DG], subiculum) as well as WM and GM volumes. Age and sex effects were analyzed using ANOVA and post-hoc tests in SPSS version 23. Results indicated that the right hemisphere CA4-DG volume was significantly lower in the 40-year group compared to the 30-year group (p=0.035), and left subiculum volume was lower in the 40-year group compared to both 20- and 30-year groups (p=0.046; p=0.025). Total hippocampal

volume and most subfields did not differ by sex, whereas left subiculum was significantly larger in males than females ($p=0.005$). Significant age- and sex-related differences were observed in WM/TBV and GM/TBV ratios, with the 40-year group showing higher ratios; hippocampal subfield ratios did not differ across age or sex. These findings indicate that hippocampal subfields remain largely stable relative to TBV in adulthood, the left subiculum is larger in males, and WM/GM ratios vary with age and sex, highlighting the need for further studies to understand the underlying mechanisms of these changes.

Keywords: brain volume, hippocampus, subiculum.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

NORVEÇ'TE SOSYAL HİZMET/SOSYAL ÇALIŞMA

Ummühani USLU¹

¹Öğretim Görevlisi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Altso Meslek Yüksekokulu, Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü, Antalya, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4907-0435>

ÖZET

Bu araştırma, sosyal devlet anlayışının tarihsel gelişimini bağlamında çağdaş refah devleti uygulamalarının önde gelen örneklerinden biri olan Norveç refah sistemi üzerine odaklanmaktadır. Sosyal devlet, toplumdaki bireylerin refah düzeyini artırmayı amaçlayan, sosyal sorunlara karşı önleyici ve müdahaleci politikalar geliştiren vatandaşlarına karşı sorumlu bir devlet modelidir. Sosyal devlet düşüncesi, 19. yüzyılın sonlarında sanayi devriminin ardından Batı toplumlarında yaşanan hızlı toplumsal, ekonomik ve sosyal değişimlerin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bu anlayış, İngiltere’de yürürlüğe giren Yoksulluk Yasaları ve Almanya’da Bismarck tarafından başlatılan sosyal sigorta uygulamalarıyla kurumsal bir nitelik kazanmıştır. Norveç ise sosyal devletin temellerini 1845 yılında kabul edilen Yoksulluk Yasası ile atmış, 1960’lı yıllardan itibaren doğal kaynaklarını etkin bir biçimde kullanarak güçlü bir refah devleti modeline dönüşmüştür. Bu bağlamda çalışma, Norveç’in ulusal sağlık sigortası, çalışma yaşamı, eğitim, engelli hizmetleri, çocuk hakları ve bakımı, yaşlı bakımı, göçmen hizmetleri ve toplumsal cinsiyet eşitliği politikaları gibi alanlarda yürüttüğü sosyal refah uygulamalarını kapsamlı bir şekilde ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Norveç, Refah Devleti, Sosyal Hizmet, Sosyal Devlet

ABSTRACT

This study focuses on the Norwegian welfare system, one of the leading examples of contemporary welfare state practices, within the context of the historical development of the welfare state concept. The welfare state is a model of government that bears responsibility toward its citizens by aiming to enhance their overall well-being through the development of preventive and interventionist policies addressing social problems. The idea of the welfare state emerged in Western societies in the late 19th century as a result of rapid social, economic, and political transformations following the Industrial Revolution. This understanding became institutionalized through the enactment of the Poor Laws in England and the introduction of social insurance programs initiated by Bismarck in Germany. Norway, on the other hand, laid the foundations of its welfare state with the Poor Law of 1845 and, from the 1960s onward, evolved into a strong welfare model by effectively utilizing its natural resources. In this context, the study comprehensively examines Norway’s social welfare practices in areas such as national health insurance, labor policies, education, services for people with disabilities, child rights and care, elderly care, immigrant services, and gender equality policies.

Keywords: Norway, Welfare State, Social Service, Social State

ZEYTİNYAĞI VE BİBERİYE BİTKİSİ ESASLI NANOLİF ÜRETİMİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

A STUDY ON THE PRODUCTION OF NANOFIBERS BASED ON OLIVE LEAF AND ROSEMARY PLANTS

Prof. Dr. Suat CANOĞLU

Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü, 34854 Maltepe/İstanbul

ORCID NO: 0000-0002-1604-9875

ÖZET

Tekstil üretim süreçleri içerisinde yer alan elektroçekim yöntemi, nanolif üretiminde yaygın olarak kullanılan bir tekniktir. Bu yöntemde, polimer çözelti yüksek elektrik alan altında lif haline getirilerek nanolifli yüzeyler elde edilmektedir. Üretim sürecinde ortam ve proses parametreleri lif morfolojisini ve üretim performansını doğrudan etkilemektedir.

Elektroçekim yöntemiyle üretilen nanolifli yapılar; yüksek yüzey alan, yumuşak tutum, kabul edilebilir mekanik direnç ve mikroorganizmalara karşı duvar oluşturma özellikleriyle farkındalık göstermektedir. Bu özellikler, nanoliflerin tekstil endüstrisinde fonksiyonel ürün geliştirme şansını arttırmaktadır.

Bu çalışmada, bitkisel esaslı nanolif yüzeylerinin üretimi amacıyla zeytin yaprağı ve biberiye ekstraktları kullanılmıştır. Elektroçekim yöntemiyle üretilen nanoliflerin kalınlık, mukavemet ve morfolojik özellikleri incelenmiştir. Kimyasal yapı ve fonksiyonel grupların belirlenmesi için FTIR analizi, lif morfolojisinin değerlendirilmesi için SEM (Taramalı Elektron Mikroskobu) analizi yapılmıştır. Ayrıca, nanolifli yapıların antibakteriyel özellikleri test edilmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre, her iki bitkisel kaynak da nanolif üretimi için uygun bulunmuş, ancak biberiye esaslı nanoliflerin antibakteriyel etkinliği zeytin yaprağı esaslı nanoliflere kıyasla daha yüksek çıkmıştır. Bu bulgular, bitkisel kaynaklı nanoliflerin çevre dostu ve fonksiyonel tekstil uygulamalarında kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Nanoteknoloji, Nanolif, Elektroçekim, FTIR, SEM

ABSTRACT

The electrospinning technique, which holds a significant place in textile manufacturing processes, is widely used for nanofiber production. In this method, polymer solutions are spun into fibers under a high electric field to obtain nanofibrous surfaces. Environmental and process parameters directly influence fiber morphology and production performance.

Nanofibrous structures produced by the electrospinning method exhibit distinctive properties such as high surface area, soft texture, acceptable mechanical strength, and effective barrier formation against microorganisms. These characteristics enhance the potential of nanofibers in developing functional products within the textile industry.

In this study, olive leaf and rosemary extracts were used for the production of plant-based nanofibrous surfaces. The thickness, tensile strength, and morphological properties of the produced nanofibers were investigated. FTIR analysis was performed to determine the chemical structure and functional groups, while SEM (Scanning Electron Microscopy) analysis was used to evaluate fiber morphology. In addition, the antibacterial properties of the nanofibrous structures were tested.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

According to the results, both plant-based sources were found suitable for nanofiber production; however, rosemary-based nanofibers exhibited higher antibacterial activity compared to olive leaf-based nanofibers. These findings indicate that plant-derived nanofibers can be utilized in eco-friendly and functional textile applications.

Keywords: Nanotechnology, Nanofiber, Electrospinning, FTIR, SEM

KM KAĞIT FABRİKASI KOJENERASYON ÜNİTESİ SU ARITMA TESİSİNDE SU TASARRUFU OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI KM PAPER FACTORY COGENERATION UNIT INVESTIGATION OF WATER SAVING OPPORTUNITIES AT THE WATER TREATMENT PLANT

Sibel BİLGİÇ KARA¹

¹Kahramanmaraş Kağıt Sanayi ve Tic. A.Ş. Ar-Ge Merkezi.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8841-5961>

Fatih BUCAK²

²Kahramanmaraş Kağıt Sanayi ve Tic. A.Ş. Ar-Ge Merkezi.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5671-2224>

ÖZET

Bu çalışmada, Kahramanmaraş Kağıt Sanayi A.Ş. kojenerasyon enerji üretim tesisinin su tasarrufu olanakları araştırılmıştır. Mevcut sistemde iki adet reverse ozmoz (RO) ünitesi, mixbed, anyon ve kation filtreleri kullanılmakta olup, filtrelerin temizliği sırasında yaklaşık 20 m³ su atık olarak atılmakta ve filtre içi reçinelerin her yıl değiştirilmesi nedeniyle yüksek maliyet oluşmaktadır. Bu kayıpların önüne geçmek, suyun daha verimli kullanılmasını sağlamak ve sistemin günümüz teknolojisine uyumunu artırmak amacıyla kapsamlı bir çalışma yapılmıştır.

Yeni sistem kapsamında mevcut iki RO ünitesinin önüne ek bir kademe ilave edilerek suyun iki aşamalı arıtımı sağlanmıştır. RO sonrasına 50 m³/h nominal debide bir EDI (Elektro-Deiyonizasyon) sistemi entegre edilmiştir. Bu sistem, mixbed filtrelerin yerini almış ve reçine kullanımını tamamen ortadan kaldırmıştır. EDI atık suyu, RO'nun ilk kademesine geri beslenerek sistemin atıksız ve sürekli çalışması sağlanmıştır. Böylece hem atık su miktarında %80'e varan azalma hem de enerji ve kimyasal tasarrufu elde edilmiştir.

Modernizasyon sürecinde, mevcut kum ve karbon filtreleri yenilenmiş, karbon filtreler kum filtreye dönüştürülmüş, paslanmaz çelik borulama, motor aktüatörlü vanalar, basınç kontrol sistemleri ve tam otomatik MCC panoları kurulmuştur. Sistemin kontrolü otomasyon ile sağlanmakta olup tüm parametreler dijital olarak izlenebilmektedir.

Yapılan çalışmalar sonrası su kalitesi önemli ölçüde iyileşmiştir. EDI çıkışında iletkenlik 0,5 µS/cm seviyelerine düşerken, pH ve silis değerleri referans aralıklarda kalmıştır. Atık su geri kazanımı sayesinde toplam su kaybı %68'den %33'e gerilemiş, günlük yaklaşık 400 m³ su tasarrufu sağlanmıştır. Yeni sistem hem kojenerasyon ünitesine hem de fabrika proseslerine yüksek saflıkta su sağlamaktadır. Sonuç olarak, bu proje ile işletmenin su arıtma sisteminde verimlilik, sürdürülebilirlik ve ekonomik kazanç önemli ölçüde artırılmış, çevresel etkiler minimize edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel su yönetimi, Su tasarrufu, Su arıtma sistemi, Atık su azaltımı.

ABSTRACT

This study investigates water conservation opportunities at the cogeneration energy production facility of Kahramanmaraş Kağıt Sanayi A.Ş. The current system uses two reverse osmosis (RO) units, mixbed, anion, and cation filters. During filter cleaning, approximately 20 m³ of water is discharged as waste, and high costs are incurred due to the annual replacement of resin inside the filters. Comprehensive

study was conducted to prevent these losses, ensure more efficient use of water, and increase the system's compatibility with today's technology.

Under the new system, an additional stage was added upstream of the existing two RO units to provide two-stage water treatment. An EDI (Electrodeionization) system with a nominal flow rate of 50 m³/h was integrated downstream of the RO. This system has replaced the mixedbed filters and completely eliminated the use of resin. The EDI waste water is fed back into the first stage of the RO, ensuring that the system operates continuously without waste. This has resulted in an 80% reduction in waste water and savings in energy and chemicals.

During the modernization process, the existing sand and carbon filters were renewed, carbon filters were converted to sand filters, stainless steel piping, motor actuated valves, pressure control systems, and fully automatic MCC panels were installed. The system is controlled by automation, and all parameters can be monitored digitally.

Conductivity at the EDI outlet has dropped to 0.5 µS/cm levels, while pH and silica values have remained within reference ranges. Thanks to wastewater recovery, total water loss has decreased from 68% to 33%, resulting in a daily water saving of approximately 400 m³. The new system provides high-purity water to both the cogeneration unit and factory processes. As a result, this project has significantly increased efficiency, sustainability, and economic gains in the plant's water treatment system, while minimizing environmental impacts.

Keywords: Industrial water management, Water conservation, Water treatment system, Wastewater reduction.

YÜKSEK DAYANIMLI TABAN KARTONLARININ ÜRETİMİ VE AYAKKABI ENDÜSTRİSİNDE DEĞERLENDİRİLMESİNİN ARAŞTIRILMASI RESEARCH ON THE PRODUCTION OF HIGH-STRENGTH BASE BOARDS AND THEIR EVALUATION IN THE SHOE INDUSTRY

Sibel BİLGİÇ KARA¹

¹Kahramanmaraş Kağıt Sanayi ve Tic. A.Ş. Ar-Ge Merkezi

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8841-5961>

Mevlüt AKIN²

²Kahramanmaraş Kağıt Sanayi ve Tic. A.Ş. Ar-Ge Merkezi

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4946-2687>

ÖZET

Bu çalışma kapsamında özellikle ayakkabı sektöründe taban şekillendirme ve çanta sektöründe astar olarak kullanılabilecek yüksek kaliteli levha kağıdı ve kartonlarının Türkiye'de üretilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla gerçekleştirilen deneme ve testler; yurt dışından ithal edilen ayakkabı taban ve astar kartonlarının yerli olarak üretilmesi hedeflenmiştir. Yapılan laboratuvar ve işletme denemelerinde, mevcut üretimde bulunan gri ve mihver kartonlarla paçal yapılarak üretilen karton levhalar değerlendirilmiştir.

Üretilen levhalar üzerinde gerçekleştirilen mekanik testlerde çivi tutma kapasitesi, yapışma özellikleri ve genel mekanik dayanıklılık parametreleri ölçülmüştür. Test sonuçlarına göre üretilen levhaların mekanik özelliklerinin ithal edilen muadil malzemelere yakın olduğu ve hatta bazı parametrelerde daha üstün olduğu tespit edilmiştir. Üretilen numune levhalar ile pilot ölçekte ayakkabı tabanı prototipleri üretilmiş, bu prototipler üzerinde gerçekleştirilen uygulama testlerinde elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir. Yapılan testlerde, üretilen taban levhalarının dayanıklılık, şekillendirilebilirlik ve kullanım konforu açısından olumlu sonuçlar verdiği görülmüştür. Üretilen kağıt ve kartonlardan 1mm – 2mm kalınlıklarında presleme yapılarak ayakkabı taban kağıdı formunda ürünler oluşturulmuştur.

Bu çalışma kapsamında, %100 geri dönüşümlü gri ve mihver kartonların paçal oranları optimize edilerek 1,0 – 2,0 mm kalınlık aralığında yüksek dayanımlı levha kartonları üretilmiştir. Laboratuvar testleri sonucunda, üretilen levhaların ortalama çekme mukavemeti 4,8 kN/m, patlama mukavemeti 420 kPa, RCT (Ring Crush Test) değeri 7,2 N/mm, çivi tutma dayanımı 35–38 N, ve Scott Bond içsel yapışma değeri 220–250 J/m² aralığında ölçülmüştür. Bu değerler, ithal muadil kartonlarda ölçülen ortalama RCT 6,8 N/mm ve çivi tutma dayanımı 33 N seviyelerinden daha yüksek bulunmuştur.

Pilot üretim sürecinde 1 mm ve 2 mm kalınlıklarda preslenmiş taban levhalarının şekillendirme testlerinde %95 oranında biçimsel stabilite sağlanmış, ayrıca taban uygulama testlerinde yapışma performansı +%12 iyileşme göstermiştir. Elde edilen veriler, geliştirilen levhaların hem mekanik performans hem de çevresel sürdürülebilirlik açısından başarılı bir alternatif oluşturduğunu ortaya koymuştur.

Sonuç olarak, bu proje ile yurt dışından ithal edilen ayakkabı taban ve astar kartonlarının yerli ve geri dönüşümlü hammadde ile üretilbileceği kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ayakkabı taban kağıdı, Insole Paper, Geri dönüşümlü karton, Astar kartonu.

ABSTRACT

Within the scope of this study, the goal is to produce high-quality sheet cardboard locally in Turkey, particularly for use in shoe sole molding and bag lining. To this end, sheet cardboard with a thickness of 1–2 mm has been developed from 100% recyclable gray and kraft cardboard rolls, which can be used as a substitute for imported sole and lining cardboard. In laboratory tests, the average tensile strength was measured at 4.8 kN/m, burst strength at 420 kPa, RCT value at 7.2 N/mm, nail holding strength at 35–38 N, and Scott Bond internal bond strength at 220–250 J/m². These results are higher than the average RCT of 6.8 N/mm and nail holding strength of 33 N levels determined in imported equivalent boards. During the pilot production process, 95% dimensional stability was achieved in the forming tests of pressed base sheets with thicknesses of 1 mm and 2 mm, and a 12% improvement in bonding performance was also achieved. In the base prototype applications carried out with the produced samples, it was observed that the products yielded positive results in terms of durability, formability, and comfort of use. The findings indicate that the developed sheets represent a strong alternative in terms of both mechanical performance and environmental sustainability.

As a result, this project has demonstrated that shoe sole and insole cardboard can be produced entirely from domestic, recycled raw materials, thereby reducing dependence on imports and achieving a significant gain in terms of the circular economy.

Keywords: Shoe insole paper, Insole Paper, Recycled cardboard, Lining board.

THERMAL ANALYSIS OF A WAVE CHANNEL HYDRAULIC CYLINDER SYSTEM BASED ON SENSOR AND INFRARED IMAGING MEASUREMENTS DALGA KANALI HİDROLİK SİLİNDİR SİSTEMİNİN SENSÖR VE KIZILÖTESİ GÖRÜNTÜLEME TABANLI ISIL ANALİZİ

Batın DEMİRCAN^{1,2}

¹Balıkesir University, Balıkesir University, Inst. of Sci., Dept. of Electrical and Electronics Engineering, Balıkesir, Türkiye.

²Balıkesir University, Balıkesir Vocational School, Department of Electronics and Automation, Balıkesir, Türkiye

²<https://orcid.org/0000-0002-0765-458X>

Tuğçe YAREN³

³Asst.Prof. Dr., Balıkesir University, Faculty of Engineering, Department of Electrical and Electronics Engineering, Balıkesir, Türkiye.

³<https://orcid.org/0000-0001-9937-3111>

Sabri BIÇAKÇI⁴

⁴Assoc.Prof. Dr., Balıkesir University, Faculty of Engineering, Department of Electrical and Electronics Engineering, Balıkesir, Türkiye.

⁴<https://orcid.org/0000-0002-2334-8515>

Ersin AKYÜZ⁵

⁵Assoc.Prof. Dr., Balıkesir University, Faculty of Engineering, Department of Electrical and Electronics Engineering, Balıkesir, Türkiye.

⁵<https://orcid.org/0000-0001-9786-3221>

ABSTRACT

In this study, the thermal behavior of a hydraulic cylinder and hydraulic manifold system for a piston-type wave maker operating in a laboratory type wave channel was experimentally investigated. To monitor the time dependent variations of the system's surface temperature, two contact temperature sensors were employed. One placed at the inlet region of the hydraulic cylinder (Probe-1) and the other attached to the manifold block (Probe-2). Measurements were recorded at one-minute intervals over a 30-minute period, and infrared thermal imaging was performed at the beginning and end of the experiment to visually analyze the surface temperature distribution of the system. The experiments were conducted under a constant water depth of 50 cm. The total stroke value of the hydraulic cylinder is 700 mm, and the hydraulic rest position is set to 500 mm. The cylinder stroke set to 100 mm and the control signal applied as a sinusoidal input of 1 Hz.

The experimental results revealed a significant temperature rise at the cylinder inlet compared to the manifold block. Probe-1 exhibited a continuously increasing temperature profile throughout the test, indicating that the cylinder region was subjected to higher thermal stress due to mechanical motion, hydraulic pressure fluctuations, and fluid friction. In contrast, the temperature increase recorded by Probe-2 was relatively lower and more stable, suggesting limited heat generation or more effective heat dissipation within the manifold block. The ambient temperature was maintained constant at 19.1 °C during the experiment, confirming that the observed variations originated from the system's internal

dynamics. The thermal images further supported these findings by visually illustrating localized heat accumulation and surface heat propagation.

The combined use of contact sensors and infrared thermography enabled a comprehensive thermal assessment of the system. This approach provides meaningful insights for condition monitoring, design optimization, and safety analysis of hydraulic systems employed in wave generation applications.

Keywords: Hydraulic cylinder, wave channel, temperature sensor, thermal analysis.

ÖZET

Bu çalışmada, laboratuvar tipi bir dalga kanalında çalışan piston tür dalga üretici için hidrolik silindir ve hidrolik manifold sisteminin ısı davranışı deneysel olarak incelenmiştir. Sistem yüzey sıcaklıklarının zamana bağlı değişimlerini izlemek amacıyla, biri hidrolik silindirin giriş bölgesine (Probe-1), diğeri ise manifold bloğuna (Probe-2) yerleştirilen iki adet temaslı sıcaklık sensörü kullanılmıştır. Ölçümler, 30 dakikalık bir süre boyunca birer dakikalık aralıklarla kaydedilmiş; ayrıca deneyin başında ve sonunda kızılötesi termal kamera ile sistemin yüzey sıcaklık dağılımı görsel olarak analiz edilmiştir. Deneyler, 50 cm sabit su derinliği altında gerçekleştirilmiştir. Hidrolik silindirin toplam strok değeri 700 mm'dir ve hidrolik dinlenme pozisyonu 500 mm olarak seçilmiştir. Hidrolik silindirin stroku 100 mm olarak ayarlanmış ve sisteme uygulanan kontrol sinyali 1 Hz frekansında sinüs formunda seçilmiştir.

Elde edilen veriler, silindir girişinde manifold bloğuna kıyasla anlamlı bir sıcaklık artışı meydana geldiğini göstermektedir. Probe-1, deney süresince sürekli artan bir sıcaklık profili sergilemiş; bu durum, silindir bölgesinin mekanik hareket, hidrolik basınç değişimleri ve akışkan sürtünmesi gibi etkiler nedeniyle daha yüksek ısı gerilime maruz kaldığını ortaya koymuştur. Buna karşılık, Probe-2 tarafından ölçülen sıcaklık artışı görece düşük ve daha kararlı bir seyir izlemiş, bu da manifold bloğunda ısı üretiminin daha sınırlı veya ısı yayılımının daha etkin olduğunu göstermektedir. Ortam sıcaklığının deney boyunca sabit tutulması (19,1 °C), gözlemlenen değişimlerin sistem içi dinamiklerden kaynaklandığını doğrulamıştır. Termal kamera görüntüleri ise yerel ısı birikimi ve yüzey boyunca ısı yayılımını görsel olarak desteklemiştir.

Temaslı sensörler ile termal görüntülemenin birlikte kullanımı sayesinde sistemin kapsamlı bir ısı değerlendirilmesi yapılmış; bu yaklaşım, dalga üretim uygulamalarında kullanılan hidrolik sistemlerin durum izleme, tasarım optimizasyonu ve güvenlik analizleri açısından anlamlı çıktılar sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Hidrolik silindir, dalga kanalı, sıcaklık sensörü, ısı analiz.

BİRİNCİ VE İKİNCİ BASAMAKTA ÇALIŞAN HEKİMLERİN ÇOCUKLARDA SPORA KATILIM MUAYENESİNDE YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ UYGULAMALARA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

THE OPINIONS OF PRIMARY AND SECONDARY CARE PHYSICIANS ON THE USE ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) SUPPORTED APPLICATIONS FOR PREPARTICIPATION SPORTS EVALUATION OF CHILDREN

İrem TÜRKİYILMAZ¹

¹ Uzman Doktor, Çocuk Kardiyoloji,

T.C. Sağlık Bakanlığı İskenderun Devlet Hastanesi, Hatay, TÜRKİYE

1ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7586-598X>

ÖZET

Son yıllarda çocuklarda ve adolesanlarda obezite ve aşırı kilolu olma sıklığı artış göstermektedir. Bu nedenle sağlıklı yaşam biçiminin bir parçası olarak sportif faaliyetlerinin özendirilmesi, genel koruyucu sağlık prensiplerinden olmalıdır. Çocukların ve gençlerin spora katılımlarının öncesinde sağlık taramasının gerekliliği ve içeriği dünya genelinde literatürde tartışılan bir konu başlığıdır. Özellikle sporcularda erken yaşlarda da ani kardiyak ölümlerin görülmesi toplum genelinde aileleri olduğu kadar hekimleri ve diğer sağlık çalışanlarını da tedirgin edebilecek bir konu başlığıdır. Yakın zamanda tıbbi hızla entegre olan yapay zekâ teknolojileri ile tanı algoritmaları, makine öğrenmesi, prognoz tahminleri gibi uygulamalar devreye girmektedir. Spor tıbbi ile ilgili de çok sayıda yapay zekâ destekli medikal karar verme programları bulunmakta ve bu konudaki literatür bilgileri hızla artmaktadır. Yurt dışında kullanımda olan dijital stetoskoplar ile kalp sesleri kaydedilip, üfürümler veya ek sesler yorumlanabilmektedir. Teletıp kullanımı gün geçtikçe daha popüler hale gelmektedir. EKG cihazları da uzun yıllardır EKG yorumları yapmaktadırlar. Bu çalışmada, yerel etik kurulu onayı alındıktan sonra, ilimizde çalışan, spora katılım muayenesi amacıyla başvuran çocukları birinci ve ikinci basamak sağlık kuruluşlarında değerlendiren pratisyen hekimlere, aile hekimliği uzmanlarına ve asistanlarına ve çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanları ve asistanlarına gönüllük esasına göre bir anket uygulanmıştır. Ankette hekimlerin yaşları, cinsiyetleri, meslekte kaçınıcı yıllarında oldukları, çalıştıkları kurumda/ilçede/ilde Çocuk Kardiyoloji Polikliniği olup olmadığı ile birlikte spora katılım öncesinde başvuran çocuklarda kardiyak değerlendirme kapsamında fizik muayenede dijital stetoskoplara, EKG cihazlarının yorumlarına olan yaklaşımları ile teletıp uygulamalarına ve yapay zekâ uygulamalarını öğrenme istekleriyle ilgili sorular yöneltilmiş, Likert tipi ölçekle değerlendirme yapılmıştır. Toplamda ilimizde çalışan ve anketi tamamlayan 62 hekimin cevapları kaydedilmiş ve istatistiksel analiz SPSS 26.0 versiyon (IBM Corp; Armonk, NY, ABD) ile yapılmıştır. Anket çalışmasına katılan 62 hekimin %29'u (n:18) kadın, yaş ortalaması 42.1 ±1,25 olarak görülmüştür. Çalışmaya katılan hekimlerin %35'i (n:22) pratisyen hekim, %35'i aile hekimliği uzman/asistanı (n: 22), %27'si (n:17) de çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı olarak görülmüştür. Çalışmaya katılan hekimlerin %48sinin (n: 30) meslekteki deneyimi 15 yıldan fazla olarak sonuçlanmıştır. Hekimlerin %24'ü (n:15) çalıştığı kurumda, %53'ü (n:33) çalıştığı ilçede, %92'si (n:57) çalıştığı ilde Çocuk Kardiyoloji Polikliniği olduğunu belirtmişlerdir. Hekimlerin %47'si (n:29) patolojik/masum üfürümleri ayırt etmede kendilerini yetkin hissettiklerini belirtmişler, %58'si (n:36) üfürümleri dinlerken dijital stetoskopların patolojik sesleri ayırt etmesine sıcak bakmışlardır. Çalışmaya katılan hekimlerin %27'si (n:17) çocuklarda EKG'sini yorumlamada kendilerini yetkin hissettiklerini belirtmişler, %34'ü (n:21) EKG cihazının yorumlarını dikkate aldıklarını belirtmişlerdir. Hekimlerin büyük çoğunluğu, %71'i (n:46) çocuklarda EKG

değerlendirirken teletıp imkanlarını kullanmaya olumlu yaklaşmışlardır. Hekimlerin %68'i (n: 42) spora katılım muayenesinde yapay zekâ destekli uygulamak/kullanmak düşüncesine sıcak baktıklarını, yine de %68'i (n:42) günümüz şartlarında yapay zekâ destekli sistemlerdense uzman meslektaşının/kendisinin hastayı değerlendirmek isteyeceklerini belirtmişlerdir. Değişkenlerin ilişkisi incelendiğinde sadece hekimlerin meslekteli kıdemleri arttıkça yapay zekâ uygulamalarını öğrenmeye daha olumlu baktıkları istatistiksel olarak anlamlı olarak sonuçlanmıştır. (p:0,035)

Anahtar Kelimeler: Spora katılım muayenesi, teletıp, yapay zekâ

ABSTRACT

The incidence of obesity and overweight is rapidly increasing at childhood and adolescence ages globally. Therefore, encouraging participation to sportive activities as a part of healthy behavior must be seen as one of the protective health care services. However, preparticipation sports screening for children and adolescents is a topic of conflict, there is no consensus concerning the necessity and content of the procedure worldwide. Especially, sudden cardiac death among young athletes and children remain a concerning issue among health care workers as well as communities. Lately, artificial intelligence (AI) technologies have integrated medical care; diagnostic algorithms, machine learning, prognosis evaluations seem to become widespread in routine practice. After the introduction of AI supported medical decision-making programs on sports medicine, literature accordingly has been expanded during the last years. Up to date, digital stethoscopes are able to record and identify murmurs and pathologic heart sounds. Tele-medicine is growing popular day by day. ECG recorders has been able to interpret ECG recordings for long enough. The objective of this study is to determine the opinions of doctors working in primary and secondary health care facilities about the potential usage of AI supported applications for children applying for preparticipation sports evaluation. This study was designed as a prospective study, after obtaining local ethical approval, a survey was conducted among general practitioners, family medicine and pediatrics residents and experts. The information regarding sociodemographic status as age, gender, as well as seniority and co-working status with a pediatric cardiologist and their opinions towards the possible usage of digital stethoscopes, ECG machine interpretations, telemedicine and educational demand towards AI supported medical applications were obtained and evaluated with Likert-type scale and SPSS version 26 (IBM Corp; Armonk, NY, USA). A total of 62 doctors completed the survey, 29% (n: 18) were female, mean age was 42.1 $\pm$ 1.25 years, their domain were 35% (n:22) general practitioners, 35% (n:22) family medicine residents/experts and 27% (n:17) pediatrics residents/experts. 48% (n:30) were seniors, they declared co-working with a pediatric cardiologist 24% (n:15) in the same facility, 53% (n:33) in the same state, 92% (n: 57) in the same city. 47% (n:29) of the doctors were confident in discriminating pathological/innocent murmurs, 58% (n:36) were positive to using digital stethoscopes. 27% (n:17) of the doctors were confident of interpreting pediatric ECG, 34% (n:21) regarded the machine interpretations, 71% (n:46) stand positive about using tele-medicine. 68% (n:42) of the doctors tended to be positive about AI supported applications for preparticipation sports evaluation in children but also 68% (n:42) preferred human evaluation of the patients to AI evaluation. When the correlation of the variables was evaluated, only the seniority and educational demand to learn AI supported medical applications showed positive statistically significant correlation. (p:0.035)

Keywords: Artificial intelligence, preparticipation sports evaluation, tele-medicine

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASUR TİCARET KOLONİLERİ ÇAĞI'NDAN BAZI TÖRENSEL İÇKİ KAPLARI VE İŞLEVLERİ SOME CEREMONIAL DRINKING VESSELS AND THEIR FUNCTIONS FROM THE ASSYRIAN TRADING COLONIAL ERA

Laleş USLU AZARAK²

ÖZET

Asur Ticaret Kolonileri Çağı'nda (MÖ 1950-1750), Anadolu'nun Mezopotamya'daki Eski Asur Uygarlığı ile gelişmiş bir ticaret sistemi oluşturduğu görülmektedir. Bu nedenle kendileriyle birlikte kültürlerini, dillerini, çivi yazılarını ve silindir mühür geleneğini de getiren ve "karum" denilen ticaret merkezlerinde yaşayan Asurlu tüccarlar, Anadolu halklarıyla birlikte yaşamış ve bunun sonucunda Asurlu tüccarların Anadolu halkları ile kültürel bir etkileşimde olduğu anlaşılmaktadır. Bu dönemde çömlekçi çarkı yaygınlaşmış ve Anadolu'da yazılı tarih başlamıştır. Dönemin sanatı olarak Eski Tunç Çağı'ndan Hattili sanat üslubu ile Mezopotamya ve Hitit sanatının karışımından ortaya sentez bir sanat çıktığı ve fildişi, fayans, kurşun ve pişmiş topraktan birçok eserin yapıldığı görülmektedir. Ayrıca mühürler, figürinler, kalıba dökülmüş kurşun tanrı ve tanrıça figürinleri ve törensel içki kapları bu dönemin sanat eserleri arasında yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, Asur Ticaret Kolonileri döneminde Anadolu'nun Mezopotamya ile kültürel ve ticari ilişkilerine genel olarak değinerek konuyu sınırlandırma adına, bu dönemin sanatında yer alan törensel içki kaplarını incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Etkileşim, Kült, Tören, İçki Kapları

ABSTRACT

In the Age of Assyrian Trade Colonies (1950-1750 BC), it is seen that Anatolia formed an advanced trade system with the Ancient Assyrian Civilization in Mesopotamia. For this reason, Assyrian merchants living in trade centers called "karum", who brought their cultures, languages, cuneiform writings and cylinder seal tradition with them, lived with the Anatolian peoples and as a result, it is understood that the Assyrian merchants had a cultural interaction with the Anatolian peoples. In this period, the potter's wheel became widespread and written history began in Anatolia. As the art of the period, it is seen that a synthesis art emerged from the mixture of Hittian art style from the Ancient Bronze Age and Mesopotamian and Hittite art, and many works of ivory, tiles, lead and terracotta were made. In addition, seals, figurines, molded lead god and goddess figurines and ceremonial drinking vessels are among the artworks of this period. The aim of this study is to examine the ceremonial drinking vessels in the art of this period in order to limit the subject by mentioning the cultural and commercial relations of Anatolia with Mesopotamia in general during the Assyrian Trade Colonies period.

Keywords: Cultural Interaction, Cult, Ceremony, Drinking Vessels

² ¹Dr. Öğr. Üyesi, Dicle Üniversitesi, Sezai Karakoç Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Diyarbakır, Türkiye. ORCID ID: 0000-0003-1429-4364, lalesuslu@gmail.com, 05370242599

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HALK SAĞLIĞI PERSPEKTİFİNDEN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ÜREME SAĞLIĞI CLIMATE CHANGE AND REPRODUCTIVE HEALTH FROM A PUBLIC HEALTH PERSPECTIVE

Ebru ÖZTÜRK ÇOPUR¹

*Doç. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Yusuf Şerefoğlu Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,
Kilis, Türkiye.*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0043-1922>

Fatma KARASU²

*Doç. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,
Kahramanmaraş, Türkiye.*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7347-0981>

ÖZET

İçinde bulunduğumuz yüzyılda iklim değişikliği, ciddi sağlık, çevresel ve sosyal etkilere sahip en ciddi halk sağlığı tehditlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu durum, son yıllarda uluslararası gündemin ilk sıralarında yer almaktadır. Çoğunlukla atmosferde fazla ısıyı hapseden sera gazlarının artışından kaynaklanan artan sıcaklıklar, düzensiz hava durumlarına, orman yangınlarına, büyük toplulukların yerinden edilmesine ve durgun suya neden olarak vektör kaynaklı hastalıklara yol açmakta ve bunlarla birlikte, dünya çapında yeni ve yıkıcı sağlık risklerine zemin hazırlamaktadır. İklim değişikliği, farklı sistemleri etkileyerek insan sağlığını çeşitli şekillerde etkilemekle birlikte en az araştırılan alanlardan biri üreme sağlığı üzerindeki etkileridir. İklim değişikliği hava kalitesinin bozulmasına önemli ölçüde katkıda bulunurken, ince partikül maddelere ve ağır metallerle maruz kalmak hormon seviyelerini değiştirerek, sperm kalitesini ve yumurta kalitesini bozarak hem erkeklerde hem de kadınlarda infertiliteye neden olabilmektedir. Bunların yanında gebelik komplikasyonları, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, menopoz dönemi sorunları gibi birden fazla üreme sağlığı sorunuyla ilişkilendirilmiş ve bunlar kümülatif olarak büyük bir endişe kaynağı olabilmektedir. Sağlık sistemleri artan bir baskıyla karşı karşıya kaldıkça, küresel sağlık eşitsizlikleri daha da derinleşmekte ve iklim değişikliğinden en az sorumlu olan ülkeleri orantısız bir şekilde etkilemektedir. İklim değişikliğinin üreme sağlığı üzerindeki etkisini en aza indirmek için proaktif ve disiplinlerarası bir yaklaşım benimseme ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak, iklim değişikliğinin üreme sağlığı üzerinde çok çeşitli doğrudan ve dolaylı sonuçları bildirilmiştir. Bu durum, aile planlamasına kolay erişimi teşvik etmekte dahil olmak üzere mevcut riskleri azaltmak için iklime uyumlu sağlık sistemleri ve politikaları geliştirme ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği, üreme sağlığı, infertilite.

ABSTRACT

Climate change is recognized as one of the most serious public health threats of this century, with significant health, environmental, and social impacts. This issue has been at the forefront of the international agenda in recent years. Rising temperatures, largely driven by increased greenhouse gases that trap excess heat in the atmosphere, are leading to erratic weather patterns, forest fires, massive population displacement, and stagnant water, leading to vector-borne diseases. These factors, in turn, are paving the way for new and devastating health risks worldwide. While climate change impacts

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

human health in various ways by impacting diverse systems, one of the least researched areas is its impact on reproductive health. Climate change significantly contributes to deteriorating air quality, while exposure to fine particulate matter and heavy metals can alter hormone levels, impair sperm and egg quality, and lead to infertility in both men and women. Furthermore, it has been linked to numerous reproductive health problems, including pregnancy complications, sexually transmitted infections, and menopausal issues, which, cumulatively, can be a major concern. As health systems face increasing pressure, global health inequalities are widening, disproportionately affecting countries least responsible for climate change. A proactive and interdisciplinary approach is needed to minimize the impact of climate change on reproductive health. Consequently, a wide range of direct and indirect consequences of climate change on reproductive health have been reported. This highlights the need to develop climate-adapted health systems and policies to mitigate existing risks, including promoting accessible family planning.

Keywords: Climate change, reproductive health, infertility.

FARKLI MEVSİMLERDE ÜRETİLEN GELENEKSEL KARABURUN KOPANİSTİ PEYNİRİNİN ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

Oktay DARCAN¹

¹Gıda Mühendisi, Muğla Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Muğla, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1716-5855>

Seval Sevgi KIRDAR²

² Prof.Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık MYO, Gıda İşleme Bölümü, Burdur, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4836-7496>

ÖZET

Geleneksel peynirler, insanoğlunun uygarlığa geçişinin ilk simgelerinden biri iken aynı zamanda kültürel zenginliği ve mirası temsil eden, kuşaktan kuşağa aktarılan, yaşantılar sonucu tesadüfi bir şekilde elde edilmiş geleneksel bir üründür. Dünyada, PAS'na yağsız süt, krema, yayık altı gibi diğer süt türevleri katılmak suretiyle ve geleneksel üretim yöntemleri ile üretilen yöresel peynirler mevcuttur. Türkiye'de peynir çeşitliliği incelendiğinde Ege Bölgesi'nin 5. sırada yer aldığı görülmektedir. Bu bölgedeki geleneksel peynirlerin yapımı gün geçtikçe azalmakta ve yerini daha çok endüstriyel peynirlere bırakmaktadır. Bu bölgedeki geleneksel peynirlerin üretim yüzdesi Türkiye genelini oluşturan oranın (%60) altında olup endüstriyel bir yaklaşıma sahiptir. Bölgede peynir yapımında keçi sütü kullanımı oldukça yaygındır. İzmir tulum peyniri, Kopanisti, Kirli hanım peyniri ve Sepet peyniri keçi sütünden yapılmaktadır. Tire çamur peyniri, Kopanisti ve Armola peyniri yumuşak ve sürülebilir nitelikte olan peynirlerdir. Kopanisti peyniri önemli bir tüketim potansiyeline sahip olup yöre halkının bilgi, beceri ve olanaklarıyla üretilmektedir. Yöresel ve geleneksel özellik taşıyan Kopanisti peyniri, özellikle Çeşme, Karaburun Yarımadasında ve Egedeki Yunan Adalarında üretilen bir peynirdir. Kopanisti, Yunancası kopaniso'dan türeyerek kopanistos olan sözcük Türkçeye çevrildiğinde “ezilmiş, yoğrulmuş, dövülmüş” anlamı kazanmaktadır. Keskin bir kokusu olan kopanisti peyniri yapılışı zor olmasa da sabır ve zaman isteyen bir peynirdir. Yunan usulü Kopanisti peyniri, (Yunanca: Κοπανιστή), Ege Denizi'ndeki Kiklad Adaları'ndaki Mikonos, Tinos, Andros, Syros, Naxos gibi Yunan adalarında üretilen, menşei (PDO) korumalı, tuzlu, baharatlı bir peynirdir. 'Kopanisti'nin üretildiği coğrafi alan, 24 yerleşim adası ve 100'den fazla ıssız ada ve kayalık adacıktan oluşan ve Güney Ege Denizi'nde yer alan Yunanistan'daki Kiklad Adaları Bölgesel Birimi'nin idari sınırları tarafından tanımlanmaktadır. Türk usulü Kopanisti peyniri, daha ziyade el emeği ve özel bir beceri gerektiren kopanisti, tadının acı olması ve ağır aromasıyla daha çok yerel tüketime yönelik bir gıda türü özelliği taşımaktadır. Taze keçi lorunun günlerce karılması ile elde edilen kopanisti peyniri, bu yörede Rumlarla Türklerin kültürel etkileşiminin bir ürünü olarak karşımıza çıkmaktadır. Kopanisti peyniri, ülkemizde sepet peyniri üretiminden artan peyniraltı suyundan elde edilen lor peynirinden üretilmektedir. Bu çalışma ile İzmir ili Karaburun ilçesinde üretilen peyniraltı suyundan geleneksel yöntemlerle üretilen Kopanisti peynirinin üretim teknolojisi belirlenmiştir. Bu Araştırma Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından “0785-YL-21” proje numarası ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Peyniraltı suyu, Peyniraltısu suyu peynirleri, Kopanisti peyniri, üretim teknolojisi

ABSTRACT

Traditional cheeses are one of the first symbols of humanity's transition to civilization, representing cultural richness and heritage passed down from generation to generation, and are a traditional product acquired through accidental experiences. There are regional cheeses produced worldwide by adding whey to other milk derivatives, such as skim milk, cream, and buttermilk, using traditional production methods. An examination of cheese diversity in Türkiye reveals that the Aegean Region ranks 5th. Traditional cheese production in this region is gradually decreasing, giving way to industrial cheeses. The percentage of traditional cheese production in this region is below the national average (60%) and has an industrial approach. The use of goat's milk in cheesemaking is quite common in the region. İzmir tulum cheese, Kopanisti, Kirli Hanım cheese, and Sepet cheese are made from goat's milk. Tire mud cheese, Kopanisti, and Armola cheese are soft and spreadable cheeses. Kopanisti cheese has a significant consumption potential and is produced using the knowledge, skills, and resources of the local people. Kopanisti cheese, a regional and traditional cheese, is produced primarily in Çeşme, the Karaburun Peninsula, and the Greek Islands in the Aegean Sea. The word "kopanisti," derived from the Greek word "kopaniso," means "kopanistos" when translated into Turkish, "crushed, kneaded, or beaten." Kopanisti cheese, which has a strong odor, is not difficult to make, but it does require patience and time. Greek-style Kopanisti cheese (Greek: Κοπανιστή) is a salty, spicy cheese with a protected designation of origin (PDO) and produced on the Greek islands of the Cyclades in the Aegean Sea, such as Mykonos, Tinos, Andros, Syros, and Naxos. The geographical area where Kopanisti is produced is defined by the administrative borders of the Cyclades Territorial Unit in Greece, a region comprised of 24 inhabited islands and over 100 uninhabited and rocky islets located in the Southern Aegean Sea. Turkish-style Kopanisti cheese, which requires considerable manual labor and specialized skill, is characterized by its bitter taste and strong aroma, making it a food primarily for local consumption. Produced by churning fresh goat curd for days, Kopanisti cheese is a product of the cultural interaction between Greeks and Turks in this region. Kopanisti cheese is produced from curd cheese obtained from the whey left over from the production of sepet cheese in Turkey. In this study, the production technology of Kopanisti cheese produced with traditional methods from the whey produced in the Karaburun district of İzmir province was determined. This research was supported by Burdur Mehmet Akif Ersoy University Scientific Research Projects Coordination Unit with project number "0785-YL-21".

Keywords: whey, whey cheese, Kopanisti cheese, production technology

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANKARA İLİ COĞRAFI İŞARET TESCİLİ İLE KORUMA ALTINA ALINAN ÜRÜNLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

PRODUCTION TECHNOLOGY OF TRADITIONAL KARABURUN KOPANISTI CHEESE PRODUCED IN DIFFERENT SEASONS

Seval Sevgi KIRDAR²

² Prof.Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık MYO,
Gıda İşleme Bölümü, Burdur, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4836-7496>

ÖZET

Tarım, maden, çeşitli doğal ürünler, el sanatları, sanayi ürünleri gibi pek çok ürün grubunu bünyesine alan coğrafi işaret; bölgesel, yöresel ya da geleneksel çeşitli ürünlerin kalite, gelenek, deneyim gibi unsurlarını kullanarak bir koruma sağlamaktadır. Bu sistem, geleneksel üretim metotları ve kültürel miras öğeleri ile birlikte su, iklim, toprak gibi pek çok unsuru koruma altına alarak sürdürülebilirliğin sağlanmasını hedeflemektedir. Coğrafi işaret ünvanına sahip olan yöresel yemekler şehrin tanıtımının yanı sıra bölgeye turist gelmesine katkı sunduğu için turizmin sürdürülebilir hale gelmesini sağlamaktadır. “Coğrafi İşaret”, temel olarak bir yöresel ürün adını ifade eder.^[1] Bu anlamda “Coğrafi İşaret”, belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından kökeninin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülkeyle özdeşleşmiş bir ürünü gösteren işarettir. “Coğrafi İşaret”ler “Menşe Adı” ve “Mahreç İşareti” olarak ikiye ayrılır. “Menşe Adı” veya “Mahreç İşareti” kapsamına girmeyen ürünler ise “Geleneksel Ürün Adı” olarak tanımlanır. Ankara’nın coğrafi işaret tescilli olan ürünleri; Akyurt Fırt Çorbası, Akyurt Homaçası, Akyurt Soğuk Çorbası, Akyurt Tandır Böreği, Akyurt Teberik Fasulyesi, Akyurt Toyga Aşı / Akyurt Toyga Çorbası, Akyurt Tutmaç Aşı / Çorbası, Ankara Andezit Taşı, Ankara Döneri, Ankara Erkeç Pastırması, Ankara Seymen Kıyafeti / Ankara Seğmen Kıyafeti, Ankara Simidi, Ankara sof kumaşı, Ankara Tava, Ankara tiftiği, Ayaş domatesi, Ayaş Dutu, Beypazarı cevizli tatlı sucuk, Beypazarı dolması, Beypazarı havuç lokumu, Beypazarı hoşmerim tatlısı, Beypazarı Kurusu, Elmadağ tandır ekmeği, Gölbaşı sevgi çiçeği, Kalecik Ekmeği, Kalecik Çöreği, , Kalecik Karası Üzümlü, Kazan kavunu, kazan kavurması, Kızılcahamam Bazlaması, Mamak Kutludüğün Ekşi Maya Ekmeği, Mamak Ravak yoğurdu, Nallıhan örtmesi, Nallıhan iğne oyası, Polatlı soğanı, Çamlıdere Höşmerim Tatlısı, Çubuk agat taşı, Çubuk homoçası, Çubuk Turşusu, Çubuk vişnesi ve Şereflikoçhisar Tahinli Pidesi olmak üzere 42 adet tescilli ürünü vardır. Haymana sucuğu, Haymana yoğurdu, Haymana zarif akyıldızı çiçeği, Polatlı çorbası, çankırı ili Orta ilçesi su böreği, Çubuk kele paça çorbası, Çubuk tandır böreği ve çubuk yazma çöreği olmak üzere 8 adet ürünün ise değerlendirme süreci devam etmektedir. Bu derleme çalışmasında yukarıda belirtilen ürünler hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi işaret, Mahreç işareti, Menşe adı, Ankara,

ABSTRACT

Geographical indications, which encompass a wide range of product groups, including agriculture, mining, various natural products, handicrafts, and industrial products, provide protection by leveraging elements such as quality, tradition, and experience for various regional, local, or traditional products. This system aims to ensure sustainability by protecting numerous elements, such as water, climate, and soil, along with traditional production methods and cultural heritage. Local dishes with a geographical indication designation contribute not only to the promotion of a city but also to the sustainability of

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

tourism by attracting tourists to the region. A "geographical indication" essentially refers to the name of a local product. In this sense, a "Geographical Indication" is a sign indicating a product that is identified with the locality, area, region, or country of origin due to a distinctive quality, reputation, or other characteristic. Geographical indications are divided into two categories: "designation of origin" and "indication of source." Products not covered by either a "Designation of Origin" or "Indication of Source" are defined as "Traditional Product Names." Ankara's geographical indication registered products: Akyurt Fıtlı Soup, Akyurt Homaçası, Akyurt Cold Soup, Akyurt Tandoori Börek, Akyurt Teberik Beans, Akyurt Toyga Aşı / Akyurt Toyga Soup, Akyurt Tutmaç Aşı / Soup, Ankara Andesite Stone, Ankara Döner, Ankara Erkeç Pastrami, Ankara Seymen Costume / Ankara Seğmen Costume, Ankara Simit, Ankara Sof Cloth, Ankara Tava, Ankara Mohair, Ayaş Tomato, Ayaş Mulberry, Beypazarı Walnut Sweet Sausage, Beypazarı Dolma, Beypazarı Carrot Turkish Delight, Beypazarı Höşmerim Dessert, Beypazarı Kuruşu, Elmadağ Tandır Bread, Gölbaşı Love Flower, Kalecik Bread, Kalecik Çörek, Kalecik Karası Grapes, Kazan Melon, Kazan Roast, Kızılcahamam Bazlama, Mamak Kutludüğün Sourdough Bread, Mamak It has 42 registered products, including Ravak yogurt, Nallıhan rug, Nallıhan needle lace, Polatlı onion, Çamlıdere Höşmerim Dessert, Çubuk agate stone, Çubuk homoçası, Çubuk pickles, Çubuk sour cherries, and Şereflikoçhisar tahini pita. The evaluation process for eight products is ongoing: Haymana sausage, Haymana yogurt, Haymana elegant white star flower, Polatlı soup, water pastry from the Orta district of Çankırı province, Çubuk keke paça soup, Çubuk tandoori pastry, and Çubuk yaz çöreği (stuffed wheat buns). This review will provide information on the aforementioned products.

Keywords: geographical indication, protected designation of origin, protected designation of origin
Ankara

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

A GENERAL VIEW OF ETHICAL CRITICISM: MORALISM VERSUS AUTONOMISM

ETİK EDEBİ ELEŞTİRİYE GENEL BİR BAKIŞ

Hatice Esra MESÇİOĞLU¹

¹Arş. Gör. Dr., Karabük Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Karabük, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7638-2728>

ABSTRACT

In his influential work, *The Company We Keep*, Wayne Booth recounts the reaction of one of his colleagues concerning Huckleberry Finn. The person in question argues that the work should be removed from the curriculum due to its racist content. This suggestion sparks a debate in which opponents argue that it should remain in the curriculum because of its literary value. This debate is neither new nor original, as it relates to one of the oldest criteria of literary criticism: the moral value of a work of art. Although the debate is quite old, whether it remains relevant is another matter. Can we praise a literary text for its formal brilliance even if it addresses paedophilia? Can we go as far as to ban the work? Who can define the criteria by which a work of art should be evaluated? Can the moral value of a text be universal, or is it culture-specific? These are some of the questions that remain relevant and form the core of ethical criticism. This paper examines the major perspectives on ethical criticism, such as moralism and autonomism, and highlights the contributions of certain literary critics to debates about ethical criticism. After outlining various viewpoints on ethical criticism, this paper explores the changes brought about by the ethical turn, especially regarding the role of narrative empathy.

Keywords: ethical criticism, moralism, autonomism, ethical turn, narrative empathy

ÖZET

Wayne Booth, *The Company We Keep* adlı etkili eserinde, bir meslektaşının *Huckleberry Finn* hakkındaki tepkisini anlatır. Söz konusu kişi, eserin ırkçı içeriği nedeniyle müfredattan çıkarılması gerektiğini savunur. Bu öneri, karşı tarafın eserin edebi öneminden dolayı müfredatta kalması gerektiğini ileri sürdüğü bir tartışmayı alevlendirir. Bu ne yeni bir tartışmadır ne de özgün bir yanı var; zira edebiyat eleştirisinin en eski ölçütlerinden biriyle yani sanat eserinin ahlaki değeriyle ilgilidir. Tartışma oldukça eski olsa da günümüzde hâlâ geçerli olup olmadığı başka bir meseledir. Bir edebi metni, pedofiliyi konu alsa bile, biçimsel ustalığı nedeniyle övebilir miyiz? Eseri yasaklamaya kadar gidebilir miyiz? Bir sanat eserinin hangi ölçütlere göre değerlendirileceğini kim belirleyebilir? Bir metnin ahlaki değeri evrensel olabilir mi, yoksa kültüre özgü müdür? Bunlar, hâlâ geçerliliğini koruyan ve etik eleştirinin özünü oluşturan sorulardan bazılarıdır. Bu çalışma, ahlakçılık (moralism) ve özerklik (autonomism) gibi etik eleştiri üzerine başlıca yaklaşımları incelemeyi ve bazı edebiyat eleştirmenlerinin etik eleştiri tartışmalarına yaptığı katkıları vurgulamayı amaçlamaktadır. Etik eleştiri üzerine çeşitli bakış açılarını özetledikten sonra, çalışma özellikle anlatı empatisinin rolü bağlamında etik dönüşümün (ethical turn) getirdiği değişimleri incelemeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: etik edebiyat eleştirisi, ahlakçılık (moralism), özerklik (autonomism), etik dönüşüm, anlatıda empati

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MAGIC AND LOVE IN RENAISSANCE: A COMPARATIVE READING OF FERNANDO DE ROJAS'S LA CELESTINA AND LOPE DE VEGA'S THE KNIGHT FROM OLMEDA RÖNESANS'TA BÜYÜ VE AŞK: FERNANDO DE ROJAS'IN LA CELESTINA'SI VE LOPE DE VEGA'NIN OLMEDA'LI ŞÖVALYESİ ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR OKUMA

Hatice Esra MESÇİOĞLU¹

¹Arş. Gör. Dr., Karabük Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Karabük, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7638-2728>

ABSTRACT

One of the most peculiar and puzzling aspects of Renaissance literature is the numerous references to magic. While works that dwell on Doctor Faustus appear among the most popular examples of the relationship between magic and knowledge, other works focus on magic and love. Among the examples of the second category, Fernando de Rojas' *La Celestina* is of great significance since it creates the prototype of the matchmaker witch that is followed by several playwrights in Spain, including Lope de Vega. The popularity of these works is well known. Yet, while critics focus on the gender aspect of magic in these works, few works attempt to contextualise them with reference to the Renaissance period. In line with this critical necessity, this paper aims to dwell on the relationship between gender and magic as well as the continuities and discontinuities between medieval magic and Renaissance magic with reference to Fernando de Rojas' *La Celestina* and Lope De Vega's *The Knight from Olmeda*. The basic question of the paper is whether the deprivation of women during the Renaissance period of a humanist education is influential in the formation of the female hechicera figures in these plays. The nature of the relationship between magic and love as it appears in the Renaissance will be discussed with reference to the question mentioned above.

KEYWORDS: Renaissance, love, magic, matchmaker

ÖZET

Rönesans edebiyatının en dikkat çekici ve gizemli yönlerinden biri, büyüye yapılan sayısız göndermedir. Büyü ile bilgi arasındaki ilişkiyi konu alan Doktor Faustus temalı eserler bu bağlamda en bilinen örnekler arasında yer alırken, bazı eserler büyü ile aşk arasındaki ilişkiye odaklanır. Bu ikinci kategoriye ait örnekler arasında, Fernando de Rojas'ın *La Celestina* adlı eseri büyük önem taşır; zira bu eser, İspanya'da Lope de Vega gibi birçok oyun yazarının takip ettiği "çöpçatan cadı" figürünün prototipini yaratır. Bu eserlerin popülerliği bilinen bir gerçektir. Ancak eleştirmenler bu metinlerde büyü'nün toplumsal cinsiyet boyutuna odaklanırken, az sayıda çalışma bu eserleri Rönesans dönemi bağlamında değerlendirmeye çalışır. Bu eleştirel gereksinim doğrultusunda, bu çalışma Fernando de Rojas'ın *La Celestina*'sı ve Lope de Vega'nın *Olmeda'lı Şövalyesi* bağlamında toplumsal cinsiyet ile büyü arasındaki ilişkiyi, ayrıca Orta Çağ büyü'sü ile Rönesans büyü'sü arasındaki süreklilik ve kopuş

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

noktalarını incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın temel sorusu, Rönesans döneminde kadınların hümanist eğitimden yoksun bırakılmasının bu eserlerdeki hechicera (büyücü kadın) figürlerinin oluşumunda etkili olup olmadığıdır. Rönesans döneminde büyü ile aşk arasındaki ilişkinin doğası, bu temel soru üzerinden tartışılacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Rönesans, aşk, büyü, çöpçatan

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ HABERCİLİĞİNDE DEZENFORMASYON: ETİK ZORLUKLAR VE DOĞRULAMANIN ROLÜ

DISINFORMATION IN CLIMATE CHANGE JOURNALISM: ETHICAL CHALLENGES AND THE ROLE OF VERIFICATION

Öğr. Gör. Dr. Sinem YELES KARAMAN

Konya Teknik Üniversitesi Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü

Özet

İklim değişikliği, günümüzde yalnızca çevresel bir sorun değil, sosyal, ekonomik ve politik etkileriyle insanlığın karşı karşıya olduğu en kapsamlı krizlerden biri olarak değerlendirilmektedir. Bu küresel kriz, medya gündeminde önemli bir yer tutmakla birlikte, dijital medya ortamında yayılan bilgi kirliliği ve iklim inkârcılığı söylemleri, doğru bilgiye erişimi güçleştirmekte ve kamuoyunun iklim eylemine yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkilemektedir.

İklim değişikliği haberlerinde dezenformasyon olgusunu ve gazeteciliğin bu süreçteki rolünü çerçevelemek açısından oldukça önemli olan bu konu, iklim değişikliğinin medya gündemindeki yeri ve haber çerçeveleri açısından oldukça değerlidir. İklim haberciliği özelinde, bu çalışmada dijital medya ortamında ortaya çıkan bilgi kirliliği ve iklim inkârcılığı örnekleri ele alınmaktadır. Çalışmanın devamında gazetecilerin yanlış bilgiyi tespit etme, doğrulama ve güven inşa etme süreçleri değerlendirilmekte, etik sorumluluklar ve çözüm odaklı habercilik anlayışı vurgulanmaktadır.

Sonuç olarak, iklim değişikliği haberciliğinde dezenformasyonla mücadele yalnızca teknik doğrulama süreçleriyle sınırlı kalmamakta, etik ilkeler, medya okuryazarlığı ve toplumsal sorumluluk bilinciyle birlikte ele alınması gereken bütüncül bir alan olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği, dezenformasyon, gazetecilik, etik, doğrulama

ABSTRACT

Climate change is not merely an environmental issue but one of the most comprehensive crises humanities faces today, with far-reaching social, economic, and political implications. While this global crisis holds a significant place on the media agenda, the spread of misinformation and climate denial narratives in digital media environments hinders access to accurate information and negatively influences public attitudes toward climate action.

This study, which aims to frame the phenomenon of disinformation in climate change news and the role of journalism in this process, examines the position of climate change within the media agenda and its news frames. Focusing on climate journalism, it discusses examples of information pollution and climate denial in digital media, and evaluates journalists' processes of detecting misinformation, verifying facts, and building trust. Ethical responsibilities and solution-oriented journalism approaches are also emphasized.

In conclusion, combating disinformation in climate change journalism extends beyond technical verification processes; it should be approached as a holistic field encompassing ethical principles, media literacy, and a sense of social responsibility.

Keywords: Climate change, disinformation, journalism, ethics, verification

AN EXPERIMENTAL RESEARCH ON THE POTENTIAL USE OF CERAMIC FILTER-PRESS SLUDGE IN INDUSTRIAL GLAZE FORMULATION AS ADDITIVE

Elif ÇELİKKARDEŞ¹

¹ Yurtbay Seramik Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-6161-8708>

Berkay SÖZÜDOĞRU²

² Yurtbay Seramik Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-3581-2373>

Hande Özge ÜSTÜN³

³ Yurtbay Seramik Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir, Türkiye

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-2333-786X>

Burak ÖZKAL⁴

⁴ Yurtbay Seramik Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir, Türkiye

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3431-2304>

ABSTRACT

Ceramic tile production is a multi-stage manufacturing process involving raw material preparation, milling, drying, shaping, glazing, firing, and polishing operations. During several of these steps, fine particulate materials in solid or slurry form are generated, which cannot be reused or transferred to the next stage. Waste materials that are not suitable for reuse are diverted to wastewater treatment systems. Following physical and chemical operations in the treatment units, these wastes are collected as filter-press sludge, known as “filter cake.” Due to the mixture of engobe, glaze, and body components originating from various production steps, the filter cake exhibits chemical characteristics similar to ceramic tile compositions. However, as it contains both fired and unfired particulate structures, its reuse at high levels remains limited, leading to routine disposal practices. In this study, filter-press sludge was investigated as an additive for ceramic glaze applications. For this purpose, a batch sample was obtained from wastewater treatment, dried, milled and characterized using XRF, XRD, and SEM analyses. To use this material in industrial glaze formulation, further milling and modification were applied to adjust chemistry and physical characteristics. Final mixture obtained from filter-press sludge was added in varying proportions used in glaze composition aiming to evaluate general glaze properties against the reference. Ceramic tiles coated with the experimental glazes were fabricated, and their surface performance including gloss, color tone, and stain resistance were evaluated in comparison with a reference glaze. Additionally, thermal expansion coefficients of the samples were measured using a dilatometer. It is clear that any efforts leading utilization of such wastes directly supports sustainability of ceramic manufacturing sector by reducing disposal burdens. Compared to other utilization alternatives, this study demonstrates a practical route for suggesting an alternative valorisation of ceramic filter-press sludge in relatively higher value added ceramic application.

Keywords: Filter-press sludge, ceramic tile, glaze formulation, ceramic waste reuse, glaze performance, sustainability

GRAFİK TASARIMDA DERİNLİK ALGISININ OLUŞTURULMASINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

FACTORS INFLUENCING THE FORMATION OF DEPTH PERCEPTION IN GRAPHIC DESIGN

Hande Özge ÜSTÜN¹

¹ Yurtbay Seramik Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-2333-786X>

Elif ÇELİKKARDEŞ²

² Yurtbay Seramik Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-6161-8708>

Berkay SÖZÜDOĞRU³

³ Yurtbay Seramik Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir, Türkiye

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-3581-2373>

Burak ÖZKAL⁴

⁴ Yurtbay Seramik Ar-Ge Merkezi, 26670 Eskişehir, Türkiye

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3431-2304>

ÖZET

Görsel iletişimin temel araçlarından biri olan grafik tasarım, iki boyutlu yüzeylerde üç boyutlu mekân yanılsaması yaratabilme kapasitesiyle izleyicinin algısal deneyimini dönüştürür. Derinlik algısı, yalnızca perspektif kuralına dayalı bir tasarım unsuru değil; nokta, çizgi, biçim, renk, ışık, kontrast ve doku gibi temel grafik öğelerin bir arada ve bilinçli biçimde kullanılmasıyla oluşan çok katmanlı bir yapıdır. Bu çalışma, grafik tasarımda derinlik algısını etkileyen faktörleri kuramsal bir çerçeve içerisinde ele almakta ve bu faktörlerin görsel algı üzerindeki yönlendirici rolünü tartışmaktadır. Çalışma kapsamında, iki boyutlu düzlemde üç boyutlu bir algı kurgulamaya etki eden temel parametreler kavramsal düzeyde incelenmiştir. Araştırmada, tasarım bileşenlerinin izleyicide “uzaklık”, “katmanlılık” ve “mekânsallık” duygusu yaratma potansiyeli analiz edilmiştir. Nokta ve çizgi kullanımıyla yön oluşturma, ışık-gölge dağılımı ile mekânsal derinlik katmanlarının belirginleştirilmesi, renk ve kontrast ilişkisiyle görsel önceliğin tanımlanması ve doku etkisiyle yüzey hissinin güçlendirilmesi temel tasarım stratejileri olarak öne çıkmıştır. Elde edilen bulgular, grafik tasarımda derinlik etkisinin yalnızca estetik bir unsur değil, aynı zamanda izleyicinin yönlendirilmesi ve görsel hiyerarşinin kurulması açısından işlevsel bir araç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Grafik tasarım, derinlik algısı, perspektif, ışık-gölge, kontrast, doku, görsel iletişim.

ABSTRACT

As one of the fundamental tools of visual communication, graphic design has the capacity to transform the perceptual experience of the viewer by creating a three-dimensional spatial illusion on a two-dimensional surface. Depth perception is not merely a design element based on the rules of perspective; it is a multilayered construct formed through the deliberate combination of fundamental graphic

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

components such as point, line, shape, color, light, contrast, and texture. This study examines the factors influencing depth perception in graphic design within a theoretical framework and discusses their guiding role in shaping visual perception. Within the scope of the study, the key parameters affecting the construction of three-dimensional perception on a two-dimensional plane were conceptually examined. The research analyzed the potential of design components to evoke sensations of “distance,” “layering,” and “spatiality” in viewers. Directional emphasis through point and line, enhancement of spatial depth through light and shadow distribution, the definition of visual priority through color and contrast relationships, and the reinforcement of surface sensation through texture were identified as core design strategies. The findings indicate that the effect of depth in graphic design is not solely an aesthetic element but also a functional tool for guiding the viewer and establishing visual hierarchy.

Keywords: Graphic design, depth perception, perspective, light-shadow, contrast, texture, visual communication.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PROBLEMS OF STUDYING THE SOCIAL INTELLIGENCE OF PERSONALITY

Avlaev Orif Umirovich

DSc in Psychological Sciences, Associate Professor,

Department of Psychology,

Chirchik State Pedagogical University, Uzbekistan

<https://orcid.org/0009-0003-8342-1774>

ABSTRACT:

The article analyzes the phenomenon of an individual's social intelligence and its psychological, social, and practical significance. Social intelligence encompasses a person's ability to communicate effectively with others, succeed in social interactions, and understand and regulate emotional states. The main components of social intelligence—understanding one's own emotions and the emotions of others, making appropriate decisions in social situations, and developing skills that ensure success in problem-solving—are examined in detail. It is demonstrated that an individual's social intelligence is a crucial factor for personal development, the formation of social relationships, and success in teamwork. The article also presents practical recommendations on methods and approaches for developing social intelligence, as well as its role in the modern social and psychological context. Deep scientific and practical reflections are provided on the importance of social intelligence and its role in human life.

Keywords: personality, social intelligence, theoretical interpretation, emotional intelligence, communication, social relations, emotional states, decision-making, psychological development, social skills, emotional understanding, personal growth, social psychology.

ABSTRACT

The article analyzes the phenomenon of social intelligence of a person and its psychological, social and practical significance. Social intelligence includes the ability of a person to effectively communicate with others, to be successful in social relationships, to understand and manage emotional states. The article analyzes the main components of social intelligence - understanding one's own emotions and the emotions of others, making the right decisions in social situations and ensuring success in solving problems. It is shown that a person's social intelligence is a necessary factor for his personal development, success in social relationships and teamwork. The article also provides practical recommendations on methods and approaches for developing social intelligence, as well as its role in the modern social and psychological context. Deep scientific and practical considerations are presented on the importance of social intelligence and its role in a person's life.

Keywords: Personality, social intelligence, theoretical interpretation, emotional intelligence, communication, social relationships, emotional states, decision-making, psychological development, social skills, emotional understanding, social skills, personal development, social psychology.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE IMPACT OF VIRTUAL DEPENDENCE ON HUMAN PSYCHOLOGY

Khudayberdiyev Oybek Gafurovich

*Chirchik State Pedagogical University, Faculty of Pedagogy, Lecturer at the Department of
Psychology*

ABSTRACT

This article highlights the impact of virtual dependence on human psychology, particularly on the mental health of adolescents and youth, from a scientific and analytical perspective. It analyzes scientific findings and international experiences regarding the effects of excessive use of the modern virtual environment—such as the Internet, social networks, and gadgets—on psychological well-being, attention, memory, mood, and social relationships. The article also provides psychological and pedagogical recommendations for reducing virtual dependence.

Keywords: virtual dependence, mental health, social networks, youth, stress, depression, psychology, cyberbullying

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE IMPORTANCE OF MODERN TECHNOLOGIES IN BUSINESS DEVELOPMENT

Meylieva Mutabar Sayfullayevna

Teacher of the Chirchik State Pedagogical University, faculty of pedagogical, Chirchik, Uzbekistan

<https://orcid.org/0009-0002-3433-698X>

ABSTRACT

This article covers the importance and role of modern technologies in the development of modern business. The article provides information about the history of the development of information technologies, their impact on business processes. Information systems necessary for business in the process of digital transformation, their role in automating various functions in the enterprise and improving management efficiency were also discussed. It also discusses the emergence of new business models such as e-commerce and virtual markets and their impact on global competition, and further examines the growing importance of information as a strategic resource influencing organizational structure, management decisions and competitive advantage. The article shows the strategic importance of information technologies for modern business activities and includes opinions and recommendations on the use of these technologies in organizations.

Key words: management, virtual economy, information systems, modernization, marketing, manufacturing company, mathematical operations, infrastructure, industry.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PSYCHOLOGICAL DETERMINANTS OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Mirkosimova Khulkar Mirobidovna

Lecturer, Department of Psychology

Chirchik State Pedagogical University, Uzbekistan

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-9152-2952>

ABSTRACT

The professional development of primary school teachers is a dynamic and multidimensional process influenced by a system of psychological determinants. These determinants include personal motivation, self-efficacy, emotional intelligence, cognitive flexibility, and the ability to reflect critically on one's own pedagogical experience. The study explores how internal factors (self-perception, values, emotional regulation) and external factors (school environment, mentoring, institutional culture) interact to shape professional growth. Based on theoretical analysis and empirical data, it is concluded that effective teacher development requires not only methodological training but also the cultivation of emotional resilience, motivation, and reflective capacity. Practical recommendations are proposed for optimizing teacher education through targeted psychological interventions and self-development strategies.

Keywords: professional development, psychological determinants, motivation, self-efficacy, emotional intelligence, primary school teachers.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DYNAMICS OF INTELLIGENCE OF LOW-SPEECH ADOLESCENTS

Mirzarakhimova Gulnora Ikromovna

CHDPU Department of psychology, teacher

ABSTRACT

Almost all psychologists define adolescence as the most critical age, as a transition between childhood and adulthood. The study of the patterns inherent in this stage of a person's life makes it possible to trace the transformation of children's psychological characteristics proper, which occurs within adolescence, as well as to identify the features of the maturing child's exit beyond childhood and the transition to maturity.

The article deals with the concept of intelligence as a mental talent or the ability and dynamics of the intelligence of weak-speech teenagers.

Keywords . adolescence , childhood, adulthood, psychological characteristics, maturity, intellect, talent, ability.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SOLIDARITY TOURISM: A REAL SUSTAINABLE RESPONSE TO SEISMIC DISASTERS IN AL HAOUZ PROVINCE ?

Wissal ZIDAOU

Doctorante, Laboratoire des Études sur les Ressources, Mobilité et Attractivité (LERMA)

Faculté des Lettres et des Sciences Humaines

Université Cadi Ayyad (Marrakech)

Mohamed BOUKHEROUK

Enseignant-Chercheur, Laboratoire des Études sur les Ressources, Mobilité et Attractivité (LERMA)

Faculté des Lettres et des Sciences Humaines

Université Cadi Ayyad (Marrakech)

ABSTRACT

Following an earthquake disaster, affected areas face economic, social, and environmental challenges. This study examines the contribution of solidarity tourism to post-earthquake economic, social, and cultural reconstruction, focusing on the rural commune of Lalla Takerkoust located in the province of Al Haouz. The central objective is to understand how solidarity tourism contributes to the reconstruction and community development of a disaster area such as the case of Lalla Takerkoust. The methodological approach is based on a significant and relevant literature review, as well as an exhaustive and contextual analysis of the commune of Lalla Takerkoust, based on official documents and reports attributed by the competent administrations, but also on a case study of a local solidarity initiative enriched by a field survey carried out in November 2025 in Lalla Takerkoust, in particular in Douar Makhfamane, including questionnaires reserved for the local population and directive interviews addressed to local institutions. Furthermore, the originality of the study is demonstrated by the absence of works that study the interactions between natural disasters and solidarity tourism, particularly the links between earthquakes and solidarity tourism. The results reveal that solidarity tourism constitutes a vector of reconstruction after natural disasters, by generating income for local populations, promoting their traditions and promoting the destination visited. These advantages call for the support of solidarity initiatives for local development provided by exogenous actors and their integration into natural disaster risk management policies.

Keywords : solidarity tourism, earthquake, issues, reconstruction, Lalla Takerkoust, Douar Makhfamne, rehabilitation, intercultural exchanges,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

WHY ARE NOSOCOMIAL INFECTIONS A CHALLENGE FOR THE LEGAL WORLD?

Voroneanu-Popa Rareş-Vasile

Richard Constaninescu

"Grigore T. Popa" University of Medicine and Pharmacy

ABSTRACT

Nosocomial infections are those acquired during hospitalization or the provision of medical care and were neither present nor in the incubation period at the time of the patient's admission. From a legal standpoint, such infections entitle the patient to receive compensation for material damages as well as reparation for moral suffering. When a patient contracts a nosocomial infection, their quality of life is often significantly affected.

Countries regularly report nosocomial infections, and statistics show that their incidence is steadily increasing. Moreover, specialized medical literature emphasizes that an ever-growing number of patients leave hospitals while still infected, a situation that complicates the management of healthcare institutions.

This issue is also challenging for physicians, as it exposes them to uncomfortable and legally sensitive situations in relation to their patients.

Keywords: malpractice, medical malpractice, medical liability

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

USE OF LASER FOR WEED CONTROL IN AGRICULTURE: A REVIEW

Joseph Chisom Okoye

Nigerian Young Researchers Academy

ABSTRACT

Weeds are a big problem in farming. They compete with crops for water, light, and nutrients, cutting yields by up to 30%. Old ways to fight weeds, like chemicals or pulling by hand, harm the soil, kill helpful bugs, and pollute water. This review looks at using lasers as a clean, smart fix for weed control in agriculture.

Lasers work by shooting focused light beams at weeds. The heat from the beam burns the weed's growing tips, killing it without touching nearby crops. New tech mixes lasers with robots and AI, like deep learning tools (YOLO or CNNs), to spot weeds in real time from photos taken by cameras on drones or machines. These systems aim lasers just right—using math models to set power and time based on weed size and type.

Studies show lasers cut weed cover by 45% or more, lower weed numbers by 66%, and drop weed mass by 97%, while boosting crop growth by 30%. They save 60% on chemicals, cut costs (herbicides cost farmers \$40 billion a year), and help the environment by keeping soil healthy and water clean. But challenges remain: lasers cost a lot upfront, work slower in bad weather, and need better AI for tiny weeds.

In the end, laser weed control is a strong step toward green farming. With more research on cheap robots and tough designs, it could help feed the world without hurting nature.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EMBRACING ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL CONNECTIVITY FOR MANAGING ODL AND TEACHING LEARNING RESOURCES IN NIGERIAN SECONDARY SCHOOLS

Umar Muhammad BURWA PhD

Department of Educational Foundations

Northwest University, Sokoto

Rabi'u MUHAMMAD

Department of Education

Maryam Abacha American University, Niger

ABSTRACT

The paper examined Embracing Artificial Intelligence and Digital Connectivity for Managing ODL and Teaching Learning Resources in Nigerian Secondary. In an attempt to address this issues such as concept of Artificial Intelligence, Concept of Human Resource Management. Teachers can influence the lives of tomorrow's leaders and have the ability to cultivate in their pupils love for learning. The importance of University education in educational system cannot be overemphasized. Apart from serving as the link between primary and tertiary education the main purpose of this paper is to examine how teachers play their role as the custodian of guidance and counselling towards ensuring Nigeria's transformation to a greater height. Hence, there is need for quality teachers through which education industry can be effectively utilized for transforming Nigeria for the socio-economic growth and national development. In the olden days teachers formed the core of the local leadership. They were in the forefront of the public enlighten and development programmes. Teachers are the main determinants of quality in education, but if they are apathetic, uncommitted, lazy, unmotivated, immoral, anti-social, demoralized and unethical, the whole nation is doomed. It was discovered that, problems characterizing teacher education in Nigeria include lack of training and re-training. Recommendations were made, these include among others adequate funding of the sector at all levels, involvement of all stake holders in repositioning the place of a teacher and teaching like other professions, strict adherence to the minimum requirement for teaching according to the National Policy of Education which is Nigerian Certificate of Education (NCE), revisiting the concluded Cluster Centers training in March last year in all Local Governments of Sokoto State to become permanent as NCE awarding Centers based on contact sessions, and finally, TETFund intervention on staff development should consider incorporating teacher training of both Secondary and Primary School teachers as a priority for the realization of the nation's vision a reality..

Keywords: Teachers, Transforming, Administrators, Sociologists, Nigeria, Implication.

TOXICOLOGICAL EVALUATION OF FLAVONOID EXTRACTS FROM *SMYRNIUM OLUSATRUM*: INSIGHTS FROM *IN VITRO* AND *IN VIVO* ASSESSMENTS

Omaima BOUDAIA^{a*}, Zineb SEKKOUT^a, Kaouthar ELBIRGUT^b, Najat ELAMRANI^a, Driss RADALLAH^a and Amal EL HAMSAS EL YUBI^a

- a. *Laboratory of Biology and Health, Faculty of Sciences Ben M'Sik, University Hassan II, Casablanca, Morocco*
- b. *Laboratory of Chemistry and Biochemistry, Nutrition, Environment and Health, Faculty of medicine and pharmacy of Casablanca. Morocco*

ABSTRACT

Medicinal plants remain an invaluable reservoir of bioactive molecules, yet ensuring their safety is essential for therapeutic application. *Smyrniium olusatrum* L., traditionally recognized for its anti-inflammatory and anti-hemorrhagic properties, contains flavonoid compounds of pharmacological interest. This study aimed to evaluate the cytotoxicity and acute toxicity of *S. olusatrum* flavonoid extracts to determine their safety margin, contributing to the toxicological characterization of this traditional medicinal plant. Cytotoxicity was evaluated using the brine shrimp lethality assay (*Artemia salina*) with extract concentrations ranging from 10 to 500 µg/mL. Potassium dichromate served as the positive control, and LC₅₀ values were determined via probit analysis after 24 hours. Acute toxicity was assessed *in vivo* in mice following intraperitoneal administration of the flavonoid extracts, with clinical observations and mortality recorded over a 14-day period to estimate the median lethal dose (LD₅₀). The *in vitro* assays showed no significant cytotoxic effects, with LC₅₀ values exceeding 500 µg/mL, indicating low cytotoxic potential. Similarly, no mortality or behavioral changes were observed in mice treated intraperitoneally with doses up to 10 000 mg/kg body weight. The LD₅₀ was therefore estimated to be greater than 10 000 mg/kg, placing the extract within the practically non-toxic range according to the Hodge and Sterner (1949) classification. Flavonoid extracts of *S. olusatrum* exhibit a high margin of safety, demonstrating negligible cytotoxicity and no acute toxicity in animal models. These findings highlight the plant's potential as a safe source of bioactive flavonoids and support its continued pharmacological investigation.

Keywords: Cytotoxicity, *in vivo* toxicity, *Smyrniium olusatrum*, flavonoids, *Artemia salina*.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PRODUCTION AND CHARACTERIZATION OF CARBON NANOTUBES FROM BIOCHAR UNDER MICROWAVE IRRADIATION

Faisal Nazir

Department Of Physics, Faculty Of Sciences, The University Of Agriculture, Faisalabad, Pakistan

ABSTRACT

Carbon nanotubes (CNTs) are widely used in a variety of fields to produce a diversity of products, including hydrogen storage systems, and field emitters. In the proposed study, CNTs synthesized via biochar under the microwave irradiation method. In this method, the combination of charcoal and ferrocene are used to synthesize CNTs from the biochar approach. Biochar samples for CNTs synthesis are made from pyrolyzed agro-industrial waste such as rapeseed cake, hazelnut hulls, wheat straw, and oat hulls at different temperatures. The biochar was produced from agro-industrial biomass. During experiments, 100g of biomass was placed in a microwave reactor. The samples were pyrolyzed at 400 °C to 600°C. SEM analysis was used to confirm the morphology of CNTs. SEM micrographs revealed the perfect structure of multiwall carbon nanotubes, while interlayers spacing was changed due to variation of catalysts and measured about 0.34nm. Further, the optical properties were examined by UV-visible spectroscopy. In the UV, one band is clear at 240 nm region due to resonance of nanotubes $\pi(\pi)$ electrons of carbon nanotubes. XRD was used to analyze the glassy structure of prepared CNTs under microwave revealed that the creation and growth of CNTs were mostly influenced by microwave irradiation and the ferrocene catalyst. The structure of CNTs was developed under microwave heating and in the presence of ferrocene catalyst. To research how nitrogen impurities adhere to CNTs, FTIR experiments were conducted in the 400–4000 cm^{-1} range. The sample's FTIR spectra exhibit prominent peaks that correspond to C-H and C=C, respectively.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE DYNAMICS OF THE DEVELOPMENT OF THE ISLAMIC FINANCE INDUSTRY AND THE URGENCY OF INNOVATION IN FACING TECHNOLOGICAL DISRUPTION IN THE GLOBAL AND REGIONAL ERA

Kharisma Nur Sakinah

Faculty of Islamics and Business, UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5052-4237>

Salsabila

Faculty of Islamics and Business, UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9280-0991>

Dimas Jaya Tri Samudra

Faculty of Islamics and Business, UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-6957-8464>

ABSTRACT

The development of the Islamic finance industry has become a global phenomenon that has shown significant growth in recent decades, in line with the increasing need for financial instruments based on sharia principles. This financial system offers an alternative to conventional financial practices by emphasizing fairness, transparency, and the prohibition of usury, excessive speculation, and adverse transactions. At the global and regional levels, especially in the Southeast Asian region, the Islamic finance industry plays a new role in international capital movements, which is also strengthened by economic integration through the ASEAN Economic Community (AEC). However, this great potential is still faced with various challenges, such as low public understanding, weak regulatory infrastructure, lack of product innovation, limited technology penetration, and the need to improve the quality of human resources. In the midst of changing consumer behavior and technological disruption, innovation is a crucial factor so that this industry is able to compete, especially through strengthening digital competencies, transforming business models, and utilizing information technology. This book aims to provide a comprehensive understanding of the dynamics of Islamic finance, the challenges faced, and the urgency of innovation in creating halal financial services that are competitive, adaptive, and sustainable at the global, regional, and national levels.

Keywords: Islamic finance, innovation, MEA, halal financial services, technological disruption.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SUSTAINABLE RETAIL ENVIRONMENTS: A DESIGN-BASED EXPLORATION OF ZERO-WASTE GROCERY STORES

¹**Ayesha Zulfiqar**

¹*Interior Designer Lahore, Pakistan*

²**Farhana Naz**

²*Assistant Professor, Lahore College for Women University, Faculty of Arts and Social Sciences, Interior Design Department, Lahore, Pakistan.*

ORCID Number: <https://orcid.org/0009-0000-9495-5489>

³**Maryam Usman**

³*Visiting Assistant Professor, Lahore College for Women University, Faculty of Arts and Social Sciences, Interior Design Department, Lahore, Pakistan*

ABSTRACT

Grocery stores, as a common form of retail chain, play a pivotal role in shaping consumer behavior and environmental responsibility. The idea of a sustainable grocery store extends beyond the traditional shopping experience to create an ethical, economical, and eco-friendly space where waste materials are minimized, reused, and transformed into resources. These stores aim to eliminate plastic packaging by promoting alternatives such as refill stations and encouraging customers to bring their own reusable containers. The primary goal is to reduce dependency on single-use plastics while promoting the guiding principles of the 3Rs: Reduce, Reuse, and Recycle.

This research adopts a design-based methodology to conceptualize and evaluate sustainable grocery stores. Site observations, spatial analysis, and case studies of existing zero-waste and green stores are employed to identify design elements that enhance user experience, operational efficiency, and environmental performance. The methodology focuses on how interior layouts, material selection, circulation patterns, and display systems can be optimized to encourage sustainable practices. Attention is also given to the integration of renewable energy systems, natural lighting, and ventilation strategies to further reduce ecological footprints.

Findings reveal that well-planned design solutions not only facilitate resource conservation and energy efficiency but also create environments that positively influence customer participation in sustainability. By prioritizing non-toxic, recyclable, and locally sourced materials, these stores foster trust and engagement within communities. Moreover, aligning with the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs), sustainable grocery stores serve as prototypes for environmentally responsible retailing, offering a replicable model that balances ecological impact with commercial viability.

Keywords: Sustainable design, zero waste grocery store, 3Rs (Reduce, Reuse, Recycle), green building, resource conservation, user-centered design, renewable energy integration.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MODERATING ROLE OF SELF-CONCEPT CLARITY BETWEEN CELEBRITY WORSHIP AND DESIRE FOR FAME AMONG YOUNG ADULTS

Sobia Liaquat^{1*}, Dr. Anam Khan², Umm Eman Syed³, Neelam Bibi⁴, Dr. Saba Ghayas⁵, Anam Yousaf⁶

¹ Rawalpindi Women University

² Rawalpindi Women University

³ Rawalpindi Women University

⁴ Rawalpindi Institute of Cardiology

⁵ University of Sargodha

⁶ University of Sargodha

ABSTRACT

The present study aimed to investigate the moderating role of self-concept clarity between celebrity worship and desire for fame among young adults. For this purpose, a sample of ($N=300$) young adults was taken from Rawalpindi and Islamabad. Data was collected from the sample via a demographic form and three questionnaires, each for one study variable. Celebrity worship was studied using the Celebrity Worship Scale CWS (McCutcheon et al., 2002), desire for fame was studied using the Desire for Fame Scale (Gountas et al., 2012), and self-concept clarity was measured using the Self-Concept Clarity Scale (Campbell et al., 1996). Correlational, regression, and moderation analyses were performed to explore the relationship between the study variables. Additionally, t -tests and ANOVA were applied to study the effect of demographics on the study variables. The statistical analysis revealed that celebrity worship was positively related to the desire for fame. Self-concept clarity moderated the relationship between celebrity worship and desire for fame. Self-concept clarity strengthens the relationship between celebrity worship and desire for fame. Moreover, t -test and ANOVA results revealed significant effects of gender and education level on celebrity worship. These findings highlight the complex role of self-concept clarity in fame-related attitudes and suggest that even individuals with a stable self-concept clarity may be influenced by celebrity cultures.

Keywords: celebrity worship, desire for fame, self-concept clarity, young adults

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BIOLOGICAL CONTROL OF PHYTOPATHOGENS USING SAHARAN ACTINOBACTERIA: A STEP TOWARDS SUSTAINABLE AGRICULTURE

Fedwa BEGHDADI* 1 and El-Hadj DRICHE1

Laboratory of Molecular Biology, Genomics and Bioinformatics (LBMGB), Faculty of Natural Sciences and

Life (SNV), Hassiba Benbouali University of Chlef, Hay Salem, 02000 Chlef, Algeria.

ABSTRACT

Phytopathogenic microorganisms, including bacteria and fungi, are responsible for significant agricultural losses worldwide, reducing crop yields by approximately 12% to 14% [1][2]. Although chemical treatments such as fungicides offer effective short-term solutions, their long-term use contributes to environmental pollution through the accumulation of harmful residues [2]. In this context, biological control has emerged as an eco-friendly and sustainable alternative.

Among the microbial agents used in biocontrol, actinobacteria are particularly promising due to their ability to synthesize a wide range of bioactive secondary metabolites [3]. This study aimed to isolate actinobacteria from Saharan soil collected in the Ghardaïa region (Algeria) and to evaluate their antimicrobial activity against various phytopathogenic fungi and bacteria.

Isolation was performed using chitin-vitamin B (CH-V) selective medium after pre-treatment of soil samples with calcium carbonate. A microbial load of 120×10^3 CFU/g of dry soil was obtained, likely due to favorable edaphic factors such as high organic matter content, alkaline pH, and high temperatures [4][5]. Among 120 isolates, 52 exhibited notable inhibitory effects in cross-streak assays against selected phytopathogens.

The most active isolates were affiliated with the genus *Streptomyces*, known for its prolific production of antibiotics—accounting for nearly 70% of commercially available antimicrobial compounds. Additionally, rare genera such as *Saccharothrix*, *Actinomadura*, and *Nocardiosis* also demonstrated promising activity.

These findings are consistent with previous studies reporting that Algerian Saharan soils harbor a rich diversity of actinobacteria with high biotechnological potential. The results underscore the potential of Saharan actinobacteria as a source of novel antimicrobial agents for agricultural biocontrol applications.

Keywords: Actinobacteria, Bioactive molecules, Phytopathogenic agents, Biological control.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPACT OF MUSIC LISTENING HABITS ON EMOTION REGULATION AND RUMINATION AMONG YOUNG ADULTS

Rizwan Ullah Khan

Abasyn University Islamabad Campus

Ayesha Abbas

Abasyn University Islamabad Campus

ABSTRACT

This study aimed to explore the relationships and impact of music listening habits on emotion regulation and rumination among young adults. A survey was conducted with 300 participants, including 172 men and 128 women aged 18–29 years. Measurement tools included the Healthy-Unhealthy Music Scale ($\alpha = .80$), the Emotion Regulation Questionnaire ($\alpha = .72$), and the Ruminative Response Scale ($\alpha = .76$). Statistical analyses such as Pearson Correlation, Regression Coefficients, and T-tests were used to assess relationships, impacts, and mean differences across variables. Results showed a significant positive correlation between music listening habits and rumination, whereas weak correlations were found between music listening habits and emotion regulation, and between rumination and emotion regulation. Regression analysis revealed a positive impact of music listening habits on both emotion regulation and rumination. Furthermore, mean comparison analysis identified significant gender differences in rumination but no significant differences in music listening habits or emotion regulation. Despite these findings, further research is needed to assess the therapeutic potential of music production in enhancing emotional regulation and reducing rumination, particularly for mood disorders.

Keywords: Music listening habits, emotion regulation, rumination, young adults

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TOWARDS A SUSTAINABLE AGRICULTURAL REVOLUTION WITH COGNITIVE SYSTEMS

Dr.S.Lakshmi

SRM Institute of Science and Technology,Kattankulatur

ABSTRACT

The world population grows tremendously and it is expected to touch 9 billion by 2037. It is predicted that the population will reach 10 billion in the year 2060. The rapid growth in the world-wide population makes the researchers to think about food production by considering the inefficiency of traditional systems due to climate change and the loss in biodiversity. The basic things of food, water, clothing and shelter are necessary to all human beings become a challenging task even though we are in technological era. The Government of India promotes the sustainable agriculture in various angles like improving the quality of crop seeds, crop rotation, usage of water in an effective way, soil management and soil health monitoring by raising the fund to proper utilization of resources such as drones and artificial intelligent based crop growth monitoring system with IoT. This work explains the various cognitive systems which involve machine learning, deep learning, artificial intelligence, IoT, data analytics, predictive analytics and so on. This work also highlights the challenges in the technology and ethics to reshape the agriculture into a sustainable and effective domain for providing food security in future.

Keywords: Artificial intelligence, Machine learning, Deep learning, Predictive analytics, food security and sustainable agriculture

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LEADERSHIP TRAINING FOR GIRLS IN UNDERPRIVILEGED AREAS

Noorjan Mossawi

Ahlul bayt international university of Iran

ABSTRACT

This paper explores the transformative potential of leadership training programs specifically designed for girls in underprivileged areas, highlighting how such initiatives can empower young women, foster community development, and promote gender equality. Despite facing significant socioeconomic challenges, including limited educational opportunities, cultural constraints, and systemic gender biases, girls in low-income communities possess unique perspectives and capabilities that can be harnessed through structured leadership training.

The study employs a mixed-methods approach, combining quantitative surveys and qualitative interviews to assess the impact of various leadership training models. These models include community-based workshops, mentorship programs, and peer-led initiatives, each tailored to address the specific cultural and social contexts of the participants. The findings reveal that effective leadership training not only enhances participants' self-confidence and communication skills but also cultivates critical thinking, problem-solving abilities, and civic engagement.

Case studies from diverse geographical settings illustrate the ripple effect of empowering girls through leadership training. Participants have demonstrated increased involvement in community decision-making, initiated local projects aimed at addressing social issues, and acted as role models for their peers. Furthermore, many have pursued higher education and career opportunities, breaking the cycle of poverty and inspiring others within their communities.

The paper also emphasizes the importance of an intersectional approach in program design, recognizing how factors such as race, ethnicity, and socioeconomic status intersect to influence the experiences and challenges faced by girls in underprivileged areas. By integrating the voices and experiences of the participants into the development of training curricula, programs can be made more relevant and effective, ensuring that they meet the unique needs and aspirations of each girl.

Additionally, the research highlights the role of mentorship in leadership training, showcasing how relationships with adult mentors can provide guidance, support, and networking opportunities that are crucial for the personal and professional development of young women. Mentorship not only enhances the training experience but also fosters a sense of belonging and community among participants.

Overall, this study underscores the critical need for targeted investment in leadership training initiatives for girls in underprivileged areas, arguing that such programs are essential for unlocking the potential of young women and driving sustainable social change. By equipping these future leaders with the necessary skills and confidence, society can cultivate a new generation of empowered women who are capable of effecting positive change within their communities and beyond.

Keywords: Leadership Training, Girls Empowerment, Underprivileged Areas, Socioeconomic Barriers, Community Development, Gender Equality, Mentorship Programs, Culturally Relevant Training, Intersectionality, Sustainable Social Change, Civic Engagement, Role Models.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EFFECTS OF COVID-19 ON THE SHELLFISH INDUSTRY OF BANGLADESH

Maruf Hasan.,¹ Md. Nishat Hawlader.,¹ Tareq Rashid.,¹ and Md. Mizanur Rahman.^{1*}

1) Department of Fisheries Technology, Patuakhali Science and Technology University, Dumki, Patuakhali-8602, Bangladesh.

ABSTRACT

Shellfish industry is one of the most important export earning sectors in Bangladesh. However, the shellfish industry specially shellfish farming and processing industries were severely affected by the COVID-19 pandemic, which disrupted its entire value chain. The study aimed to assess the overall effects of the pandemic on shrimp, prawn, and crab farms, processing industries in three coastal districts (Khulna, Bagerhat and Satkhira), and consumer attitudes in the nationwide. Data were collected through structured questionnaires from 60 farmers, 8 processing industries, and 120 consumers via onsite and online surveys. The findings revealed significant ($p<0.05$) decrease in production capacity, price, labor supply, and consumer demand during post-COVID-19. In Bagerhat, shrimp, prawn and crab prices significantly ($p<0.05$) decreased by 67.6%, 34.9%, and 9.7%, respectively. A significant ($p<0.05$) labor shortages affected 45–70% of farms, particularly seasonal workers, and average wages also decreased. Feed and drug costs significantly ($p<0.05$) increased across all three districts, further burdening producers. Processing industries also experienced significantly ($p<0.05$) decreased in production especially Southern and Bright Seafood reported 53.24% and 68.97%, respectively. Employment in processing industries significantly ($p<0.05$) decreased to 55–60%, with employee incomes falling to 40–60%. Consumer behavior shifted notably, with shellfish consumption significantly ($p<0.05$) reduced by 7.53% respectively, with a marked change toward the alternative sources of protein, such as eggs and chicken. The rate of shellfish consumption decreased significantly ($p<0.05$) at an accelerated rate and fewer individuals consumed it on a regular basis. These results highlight the urgent need for targeted government support and policy interventions to revive shrimp, prawn, and crab farming and related processing industries in both the short and long term, ensuring resilience against future disruptions.

Key words: COVID-19, Shellfish industry, Shellfish consumption, Lockdown effects

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MEDICATION ERRORS AND PATIENT SAFETY

R.Sriarasuvasan, K.Vaishnavi, S.Rubinthara.

Faculty of Pharmacy, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India-600073

ABSTRACT

Medication errors are a major concern in healthcare systems worldwide and significantly impact patient safety, treatment outcomes, and healthcare costs. A medication error is any preventable event that may cause or lead to inappropriate medication use or patient harm while the medication is in the control of a healthcare professional, patient, or consumer. These errors can occur at any stage of the medication process — prescribing, dispensing, administering, or monitoring. Common causes include miscommunication, similar drug names or packaging, lack of patient information, and system-related issues such as workload and inadequate training. The consequences of medication errors range from minor discomfort to severe adverse drug events, prolonged hospitalization, disability, or even death. Ensuring patient safety requires a multidisciplinary approach involving healthcare professionals, pharmacists, and patients. Strategies to reduce medication errors include implementing computerized physician order entry (CPOE), barcode medication administration, regular staff training, use of clinical decision support systems (CDSS), and effective reporting and monitoring systems such as pharmacovigilance programs. Pharmacists play a crucial role in preventing medication errors by reviewing prescriptions, providing patient counseling, identifying potential drug interactions, and promoting safe medication practices. Encouraging a non-punitive culture for error reporting also enhances learning and helps prevent future incidents. In conclusion, minimizing medication errors is essential for improving patient safety and healthcare quality. Continuous education, technological support, and a culture of safety are vital components in building a reliable medication-use system. Strengthening collaboration among healthcare professionals and empowering patients can significantly reduce preventable harm and enhance the overall effectiveness of healthcare delivery.

Keywords: Medication errors, patient safety, pharmacovigilance, adverse drug events, healthcare quality.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LECTURERS' AWARENESS AND ATTITUDE TOWARDS UTILIZATION OF E-LEARNING FOR INSTRUCTIONAL DELIVERY IN COLLEGES OF EDUCATION IN NIGER STATE

Dr Saliu, M. R¹; Kaka, F²; Usman, Z.N. ³; & Hussaini, I ⁴;

Department of Curriculum and Instruction^{1&3}, Department of Science Education⁴

Niger State College of Education Minna^{1&3}, Federal University of Technology, Minna, Nigeria⁴

ABSTRACT

This study investigated Lecturers' awareness and attitude towards utilization of e-learning for instructional delivery in Colleges of Education in Niger State. Descriptive survey research design was used for the study. Four research questions were raised and two correspondent null hypotheses were formulated 0.05 level of significance. 237 sampled lecturers were randomly selected from Federal College of Education Kontagora Niger State and Niger State College of Education Minna that was used for the main study (males = 163 and females = 71). The instrument used to collect data named Lecturers' Awareness and Attitude towards Utilization of E-learning for Instructional Delivery (LAATUELID). Data collected was analyzed using mean and standard deviation while ANOVA was used to test the two null hypotheses that was formulated. The findings of the study indicated that there was no significant difference in the mean of male and female lecturers' in the level of awareness towards using of e-learning for instructional delivery in Colleges of Education in Niger State $F = .664$ with $p = 0.416$ since $p > 0.05$. Also, there was no significant difference between in the mean of male and female lecturers' attitude towards use of e-learning for instructional delivery in Niger State Colleges of Education and $F = .164$, $p = 0.686$ since $p > 0.05$. It was recommended that free e-learning training, particularly on the use of e-learning for instructional delivery in higher institution of learning should be organized by appropriate governments' agencies for the lecturers of colleges of education in Niger State. Governments should make available enough funds to acquire smart phones at subsidized rate for lecturers so as to encourage them in using e-learning for instructional delivery.

Key Words: Attitude, awareness, perception, utilization and e-learning

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SEASONAL VARIATION AND ASSESSMENT OF HEAVY METAL CONTAMINATION IN AGRICULTURAL SOILS TO MONGLA EXPORT PROCESSING ZONE (MEPZ), BANGLADESH

Nuzhat Tabassum Muniza*, Md. Nahid Mahmud, Rafiya Raidah

^a Faculty of agriculture, Patuakhali Science and Technology University, Dumki, Patuakhali 8602

^b College of Agricultural Sciences, IUBAT-International University of Business Agriculture and Technology, Dhaka 1230, Bangladesh

^c Biotechnology and Genetic Engineering Discipline, Khulna University, Khulna -9000

ABSTRACT

Heavy Metal Contamination in Agricultural soils is a growing global concern, with seven implications for food security, environmental Sustainability, and human health. Bangladesh, particularly the Mongla Export Processing Zone (MEPZ) in Khalispur, exemplifies this challenge, where Rapid Industrialization, Poor Waste management, and unregulated effluent discharge have accelerated the accumulation of toxic metals in surrounding farmlands. This review critically examines the extent, sources, and seasonal dynamics of heavy metal pollution in MEPZ agricultural Soils, with a special emphasis on how different contamination indices provide insights into risk assessment. Following a literature review approach, relevant national and international studies were synthesized based on clear inclusion criteria covering metals such as lead (Pb), cadmium (Cd), chromium (Cr), nickel (Ni), Arsenic (As), Mercury (Hg), Zinc (Zn), and Copper (Cu). Pollution Indices including the Geo-acting Index (IGEO), Pollution Load Index (PLI), Enrichment Factor (EF), Contamination Factor (CF), and Ecological Risk Index (ERI) were evaluated for their strengths and limits in assessing soil contamination severity. Findings demonstrate that seasonal variation plays a decisive role in contamination levels. During the dry season, reduced leaching, high evapotranspiration, and atmospheric deposition of elevate concentrations of Cd, Pb and Cr in surface soils. while monsoon rainfall promotes leaching and redistribution, enhancing the mobility of As and Hg. Several indices consistently indicate moderate to very high contamination, with PLI, Cd, and ERI revealing extreme ecological risks, particularly from Hg and As. These pollutants not only degrade soil fertility but also bioaccumulate in crops such as rice as rice and leafy vegetables, posing long-term health hazards to nearby communities. This review highlights the novelty of integrating seasonal dynamics with multi-index assessments, offering a more comprehensive understanding of contact. The findings underscore the urgent need for stricter industrial discharge regulation, continuous soil monitor, and the adoption of phytoremediation and other Sustainable remediation strategies. Collectively, this review provides policymakers and researchers with an evident-based framework for managing heavy metal pollution in agro-industrial zones of Bangladesh.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE PHENOTYPE OF PATIENTS WITH HYPOGONADISM IN THE AGE ASPECT

Alexander PLAKIDA

SE «Ukrainian Research Institute of Medical Rehabilitation and Resort Therapy of the Ministry of Health of Ukraine», Odessa, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7537-7596>

Sergiy BOGATSKY

SE «Ukrainian Research Institute of Medical Rehabilitation and Resort Therapy of the Ministry of Health of Ukraine», Odessa, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1600-6752>

ABSTRACT

Introduction: Hypogonadism in males presents with heterogeneous clinical and hormonal features that evolve with age. Identifying age-specific patterns is crucial for understanding disease progression and optimizing treatment strategies. The present study aimed to compare the phenotypic and hormonal characteristics of males with hypogonadism in pubertal (12–17 years) and post-pubertal (20–45 years) periods in comparison with age-matched healthy controls. **Material and Methods:** A total of 60 males with confirmed hypogonadism were examined and divided into two age groups: 30 pubertal and 30 post-pubertal subjects. Phenotypic assessment included evaluation of body type, subcutaneous fat distribution, hair pattern, craniofacial and skeletal proportions, presence of gynecomastia, and external genital development. Serum total testosterone and luteinizing hormone (LH) levels were measured, and correlation analysis was performed between hormonal parameters and phenotypic traits. **Results:** Post-pubertal patients demonstrated a significant shift from bisexual to eunuchoid body type ($p=0.001$) with preserved male fat distribution. True and pseudo-gynecomastia were more frequent ($p=0.001$). Total testosterone was significantly reduced in both groups, but nearly threefold lower in post-pubertal men compared with controls. LH levels remained unchanged in the post-pubertal group, whereas pubertal patients exhibited a marked LH decrease. The LH/testosterone ratio showed the strongest correlation with body type and gynecomastia ($r>0.6$). **Conclusion:** Age-related progression of hypogonadism is accompanied by transition from delayed sexual development to stable somatic eunuchoidism. The LH/testosterone ratio serves as a sensitive integrative marker of androgen deficiency severity and may assist in clinical stratification and prognosis.

Key words: Male hypogonadism, Pubertal development, Testosterone deficiency, Luteinizing hormone

STUDY OF THE CHEMICAL COMPOSITION AND ANTIOXIDANT AND ANTIMICROBIAL ACTIVITIES OF THE ESSENTIAL OIL OF THE AERIAL PART OF *THYMUS ZYGIS* FROM MOROCCO

***EL BRAHIMI Rajae^{1*}, BARI Amina¹**

^{*1} Laboratory of Biotechnology, Environment, Agri-food and Health (LBEAS), Faculty of Sciences Dhar El Mahraz Sidi Mohammed Ben Abdallah University, Fez.

² Laboratory of Biotechnology, Conservation and Development of Natural Resources, Agri-food and Health, Faculty of Sciences Dhar El Mahraz Sidi Mohammed Ben Abdallah University, Fez

ABSTRACT

Medicinal and aromatic plants have long been used to combat a variety of illnesses. However, the discovery of synthetic antioxidants and antibiotics has led to the decline of herbal medicine. Indeed, the side effects of these synthetic products and the emergence of resistant bacteria led us to study the antioxidant and antibacterial activities of the essential oil of the aerial part of *Thymus zygis*.

Thymus zygis (*T. zygis*) is successfully used in the treatment of bacterial and fungal diseases. The present study was designed to investigate the chemical composition and antioxidant and antimicrobial activities of essential oils extracted from *T. zygis*. Hydrodistillation was used to extract essential oils (EOs), while GC/MS was used for chemical analysis. Antioxidant activity was studied using DPPH and FRAP assays. Antibacterial activity was tested against clinically resistant bacteria, namely *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Bacillus subtilis* and *Proteus mirabilis*. The antioxidant and antimicrobial activities of the main compounds in *T. zygis* a EO were also studied. The yield obtained was 3.80%, with thymol, linalool, and o-cymene predominating. With regard to antioxidant power, the IC₅₀ values recorded by the DPPH test is $23.03 \pm 4.30 \mu\text{g/mL}$, while using the FRAP test, the EC₅₀ value is $28.449 \pm 0.424 \mu\text{g/mL}$. Importantly, *T. zygis* essential oils showed good antibacterial activity against all the bacteria studied ; notably, the zone of inhibition ranged from $83.86 \pm 0.00\%$ and CMIs of $0.746 \pm 0.00 \mu\text{g/mL}$ against *Aspergillus niger*.

The results of this study suggest that *T. zygis* EOs can be developed as alternative agents to treat drug resistance phenomena and infectious diseases.

Key words : *Thymus zygis*, Antioxydant, Antibacterial, Essential oil

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GREEN SYNTHESIS OF SILVER NANOPARTICLES USING EXTRACTS OF MIKANIA CORODA LEAVES AND EVALUATION OF THEIR ANTIOXIDANT AND ANTIMICROBIAL PROPERTIES

R Kishore, K Vaishnavi, S Meenatchi, V.keerthana

Faculty of pharmacy, Bharath institute of higher Education and research ,chennai, India

ABSTRACT

The present study focuses on the green synthesis of silver nanoparticles (AgNPs) using the leaf extract of Mikania cordata, a medicinal plant known for its bioactive compounds. The synthesis was carried out through a simple, eco-friendly, and cost-effective method, where the plant extract acted as both a reducing and stabilizing agent. The formation of AgNPs was confirmed by the color change and further characterized using UV–Vis spectroscopy, FTIR, XRD, and SEM analyses, which revealed the crystalline nature and nanoscale size of the particles. The biologically synthesized AgNPs were evaluated for their antioxidant and antimicrobial properties. Antioxidant activity, assessed by DPPH radical scavenging assay, demonstrated significant free radical inhibition, indicating strong oxidative stress reduction potential. The antimicrobial activity of the AgNPs was tested against selected Gram-positive and Gram-negative bacterial strains, showing considerable inhibition zones, thus confirming their potent bactericidal efficacy. The study highlights the synergistic effect of plant phytochemicals and silver ions in producing biologically active nanoparticles. Overall, the green synthesis approach using Mikania cordata provides a sustainable alternative to conventional chemical synthesis methods and supports its potential application in biomedicine, pharmaceuticals, and nanotechnology-based antimicrobial formulations.

Keywords: Green synthesis, Mikania cordata, silver nanoparticles, antioxidant, antimicrobial, eco-friendly nanotechnology.

VALORIZATION OF ROCK PHOSPHATE AND ORGANIC WASTE THROUGH COMPOSTING : AN ASSESSMENT OF ITS MATURITY FOR SUSTANAIBLE APPLICATION IN AGRICULTURE

Coulibaly Madoussou¹, Younes Essmlali², Zahouily Mohamed^{1,2}

¹Laboratory of Materials, Catalysis & Natural Resources Valorization, URAC 24, Faculty of Science and Technology, Hassan II University, B.P. 146, Casablanca, Morocco

²MAScIR Foundation, VARENA Center, Mohammed VI Polytechnic University, Ben Guerir, Morocco

ABSTRACT

The importance of phosphorus in plants is highlighted by its essential role as a major component of vital molecules, such as ATP and sugar-phosphates. However, Phosphorus (P) deficiency in agricultural soil is one of the major causes reducing crop productivity and yield.

In alkaline soils, with a high concentration of electrolytes, P adsorption increases through Na–P and Ca–P precipitation. While in acidic soils, limit availability of P as a result of fixation by aluminum or iron.

To stimulate crop development, the availability of P utilizing rock phosphate (RP) can be improved using organic wastes. For this purpose, Composting has been shown to be an effective method for mineralizing insoluble phosphate into phosphate rock, which is obtained from organic acids released during the decomposition of organic matter.

In this study, green waste and brown were recycled to prepare a compost rich in natural phosphate. Six treatments were used: a straw and grass mixture with two different phosphate rock, with and without inoculant, and a control with neither rock phosphate nor inoculum.

The results showed that enriched compost had higher amounts of total P, citrate soluble P, and water soluble P than the control compost. For maturity indices E_4/E_6 , all treatments had the same C/N ratio, chromium test, pH, and conductivity. Germination and microbiological tests (*E.coli*, salmonella and staphylococcus) proved the quality of the compost produced.

Keywords: Composting, maturity, phosphorus solubilizing, C/N ratio, stability.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPROVING ALGORITHM FOR LIVER CANCER PREDICTION SYSTEM

Jael Hephzibah Simon

Department of Computer Science and Engineering

Karunya Institute of Technology and Sciences, Coimbatore, India

ABSTRACT

Liver disease is a serious global health burden, delayed diagnosis and insufficient access to specialized medical facilities affecting millions of livelihoods. Early and accurate prediction of liver disease is essential for rapid intervention and improved patient outcomes. This article presents a mechanical learning approach for the prediction of liver disease using the Indian liver patient data rate (ILPD). This includes demographic and biochemical data. Several logistic regressions of the learning algorithms, k-nearest Neighbor (KNN), decision trees, random forests, and ensemble models implemented to analyze and classify data. Each model was assessed using accuracy, accuracy, recall, F1 score, and ROC-AUC to determine the most effective predictors. Data preprocessing procedures included processing missing values, normalization, category coding, and outlier filtering. Visualizations such as heat and scatter plots were used to examine their properties. In all models, random forest showed the best balance with training and test performance with a test accuracy of 79.63% and high callback for detection of patients with liver disease. The results highlight the potential of machine learning in supporting healthcare professionals with rapid, non-invasive and reliable diagnosis of liver disease. Future improvements include model optimization and integration into clinical decision equipment. Ensemble models also tend to give a good accuracy.

Keywords: Liver disease, Regressions, K-Nearest Neighbors, Random Forest, Ensemble Learning, Accuracy

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IDENTIDAD Y JUSTICIA MÁS ALLÁ DEL ESTADO: MATRIMONIO INDÍGENAS FRENTE AL DERECHO INTERNACIONAL PRIVADO IDENTITY AND JUSTICE BEYOND THE STATE: INDIGENOUS MARRIAGE VERSUS PRIVATE INTERNATIONAL LAW

Estefania Herrera Gordillo

Estudiante de la licenciatura en derecho en la universidad Juárez autónoma de tabasco.

ORCID: 0009-0001-7211-9014

María Esther López Pérez

Estudiante de la licenciatura en derecho en la universidad Juárez autónoma de tabasco

ORCID: 0009-0001-5762-4178

Gloria Auristela Hernández Pérez

Doctora en Derecho, Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org./0009-3446-4622>

RESUMEN

Este artículo ha abordado el reconocimiento de los matrimonios indígenas en el marco del derecho internacional privado, pretendiendo ampliar el campo de aquellos reconocimientos y entendiendo que su principal objetivo debe ser el reconocimiento de sus culturas, tradiciones y lenguas. Se planteó el propósito de ofrecer una visión más profunda sobre la autonomía y el respeto a la libre determinación de estos pueblos.

El derecho consuetudinario se basaba en creencias y en las normas propias de los pueblos indígenas y, por tanto, era necesario conocer también sus leyes escritas. El derecho internacional privado ha entrado en juego para determinar la ley aplicable en la protección de sus derechos humanos y en la no discriminación de estas personas. Se ha utilizado un método documental y analítico, con un enfoque cualitativo sustentado en el análisis de tratados internacionales. De entre estos instrumentos, se ha insistido en el Convenio 169 de la OIT, que estableció la obligación de los Estados de adoptar medidas para conservar, promover y fomentar sus lenguas indígenas. De igual manera, la Declaración de las Naciones Unidas sobre los Derechos de los Pueblos Indígenas reconoció, entre otros, los derechos de estos pueblos. a través de estos instrumentos se han puesto de manifiesto algunos de los grandes problemas que han tenido las comunidades indígenas cuando sus matrimonios no han sido reconocidos: inseguridad jurídica, afectaciones patrimoniales, problemas en la filiación y vulneración de derechos humanos más básicos, todo ello a la búsqueda de un reconocimiento más respetuoso.

Palabras Claves: matrimonio, pueblos indígenas, derecho consuetudinario, derecho internacional.

ABSTRACT

This article has addressed the recognition of indigenous marriages within the framework of private international law, aiming to expand the field of those recognitions and understanding that their main objective should be the recognition of their cultures, traditions and languages. The purpose of offering a deeper vision of the autonomy and respect for the self-determination of these peoples was raised.

The customary law was based on beliefs and norms of indigenous peoples and, therefore, it was also necessary to know their written laws. Private international law has come into play to determine the

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

applicable law in the protection of their human rights and in the non-discrimination of these persons. A documentary and analytical method has been used, with a qualitative approach based on the analysis of international treaties. Among these instruments, there has been emphasis on ILO Convention 169, which established the obligation of States to take measures to preserve, promote and foster their indigenous languages. Likewise, the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples recognized, among others, the rights of these peoples. Through these instruments, some of the great problems that indigenous communities have had when their marriages have not been recognized have been highlighted: legal insecurity, patrimonial effects, problems in filiation and violation of the most basic human rights, all in search of a more respectful recognition.

Keywords: marriage, indigenous peoples, customary law, international law.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE MEANING OF BRIDEWEALTH (BÖWÖ) IN NIAS WEDDING TRADITIONS

Mutiara Juwita¹, Anius Kalolik²
Christian University Of Indonesia University

ABSTRACT

This study explores the meaning of the bridewealth (Böwö) in the wedding traditions of the Nias ethnic group, an essential element of customary practices rich in cultural, social, and symbolic values. The aim of this research is to understand the significance embedded in the giving of Böwö, and how the process reflects the identity, social status, and collective values of the Nias community. This study employs a qualitative approach using ethnographic methods, including in-depth interviews, participant observation, and documentation studies conducted among the Nias people in the West Nias region. The findings reveal that Böwö is not merely perceived as a form of payment or material offering, but also as a symbol of respect to the bride's family, a reinforcement of kinship ties, and a form of social legitimacy within the institution of marriage. Furthermore, Böwö holds a spiritual dimension that binds both families in a sacred union. This research concludes that the bridewealth (Böwö) in Nias weddings is a manifestation of a complex value system, reflecting the social dynamics and cultural continuity of the local community.

Keywords: bridewealth (Böwö), marriage, Nias ethnic group, culture, symbolic meaning, ethnography

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DETERMINANTS OF SMEs' CAPITAL STRUCTURE IN THE INFRASTRUCTURE CONSTRUCTION SECTOR IN PORTUGAL – INFLUENCE OF THE PANDEMIC CRISIS

Francisco VARELA

Universidade do Algarve, Portugal

Mário A. ANTÃO

Universidade Lusíada, Lisboa, Portugal

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4551-4737>

Nuno BAPTISTA

Polytechnic Institute of Leiria, Leiria, Portugal

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7130-0543>

ABSTRACT

This study examines the determinants of capital structure in Portuguese small and medium-sized enterprises (SMEs) operating within the infrastructure construction sector. By integrating several theoretical perspectives, including the Trade-Off Theory, the Pecking Order Theory, and the Agency Theory, this research seeks to assess the explanatory power of internal and external factors influencing firms' financing decisions. The empirical analysis is based on an unbalanced panel dataset comprising 451 SMEs over the period 2004–2024, corresponding to 9,471 firm-year observations. The econometric approach employs a panel data model that allows for the control of both temporal and individual heterogeneity, providing more robust and generalisable results. The dependent variable considered is indebtedness, representing the level of leverage adopted by each firm. The primary independent variable analysed is profitability, while five control variables — tangibility, firm size, growth, age, and tax benefits — are incorporated to capture the multidimensional nature of capital structure decisions. Furthermore, three dummy variables were included to measure the impact of macroeconomic disruptions: the subprime financial crisis (2007–2008), the European sovereign debt crisis (2010–2014), and the Covid-19 pandemic (2020–2022). This approach enables an assessment of how different types of crises influence firms' leverage and financing choices over time. The results indicate that profitability, age, and the Covid-19 crisis dummy have a negative and statistically significant relationship with indebtedness, suggesting that more profitable and mature firms tend to rely less on external financing. In contrast, firm size, growth, tax benefits beyond debt, and the subprime crisis dummy show a positive and significant association with indebtedness. The variables tangibility and the European sovereign debt crisis dummy do not exhibit a significant effect on firms' leverage. Overall, the findings provide empirical support for the Pecking Order Theory, confirming the existence of a financing hierarchy among Portuguese SMEs in the infrastructure construction sector. The evidence also highlights the crucial role of economic and financial crises in shaping corporate financing behaviour, reinforcing the need for resilient capital management strategies in the face of macroeconomic uncertainty.

Keywords: Capital Structure; Infrastructure; SME; Small and Medium-sized Enterprise; Financial Crises.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CORPORATE VALUATION: A CASE STUDY OF SUZANO S.A.

Eduardo FORSTHOFER

Universidade Lusíada, Lisboa, Portugal

Mário A. ANTÃO

Universidade Lusíada, Lisboa, Portugal

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4551-4737>

Nuno BAPTISTA

Polytechnic Institute of Leiria, Leiria, Portugal

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7130-0543>

ABSTRACT

This study explores the process of corporate valuation, aiming to illustrate the practical application of different valuation methodologies in the context of publicly traded companies. The analysis combines intrinsic and relative valuation approaches. The inherent valuation employs the Free Cash Flow to the Firm (FCFF) and Free Cash Flow to Equity (FCFE) models. In contrast, the relative valuation is based on market multiples, specifically the Price-to-Earnings (P/E) and Enterprise Value to EBITDA (EV/EBITDA) ratios. The empirical section presents a case study of **Suzano S.A. (SUZB3)**, a Brazilian company listed on the stock exchange and operating in the pulp and paper sector. Through the projection and discounting of future free cash flows, the study estimates the company's fair value per share. It compares the stock's price to its current market price to determine whether it is undervalued or overvalued. The application of market multiples supports a comparative analysis with industry peers, offering additional insights into Suzano's relative market position. Furthermore, the study considers Brazil's macroeconomic environment, the structural features of the pulp and paper industry, and key financial indicators derived from Suzano's financial statements. The findings suggest that, from an intrinsic valuation standpoint, Suzano appears undervalued; however, in relative terms, it shows mixed results—overvalued according to the P/E ratio but undervalued based on the EV/EBITDA multiple. Overall, the research highlights the variability and complementarity of valuation techniques, reinforcing the importance of adopting multiple methods to obtain a more robust and comprehensive corporate assessment.

Keywords: Valuation, Suzano S.A., intrinsic valuation, relative valuation, discounted cash flow, market multiples.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CHRISTIAN LEADERSHIP MODELS IN THE PERSPECTIVE OF SERVICE AND TRANSFORMATION: A THEOLOGICAL AND PRACTICAL APPROACH

Mutiara Juwita¹, Anius Kalolik²
Christian University Of Indonesia

ABSTRACT

Christian leadership is a form of leadership rooted in biblical teachings and the example of Jesus Christ as a servant leader. This article aims to examine in depth the main principles of Christian leadership and its relevance in the context of church leadership and faith-based organizations in the contemporary era. Using a descriptive qualitative approach, this study analyzes various theological literature and related scientific works, as well as conducting interviews with several Christian leaders from various denominations. The results of the study show that the core of Christian leadership is servant leadership, humility, integrity, love, and sacrifice. In addition, Christian leadership is transformative because it focuses not only on achieving organizational goals, but also on shaping the spiritual character of followers and leaders themselves.

Biblical values such as love (agape), justice, and obedience form the basis for decision-making and leadership actions. These findings underscore the importance of developing leadership that is not only managerially competent, but also spiritually mature. The implication of this research is the need for leadership education and training that is oriented towards spirituality, especially in theological education institutions and church organizations, in order to produce leaders who are relevant, resilient, and of high integrity in serving today's society and church.

Keywords: Christian leadership, ministry, transformation, spirituality, Christ's example, integrity.

A COMPREHENSIVE QUALITY ASSESSMENT AND ADULTERATION SCREENING OF RAW MILK FROM LOCAL DAIRIES IN SHIRAZ, IRAN

Arezoo Alimohammadi¹, Rahim Azari², Fatemeh Dezhgard³, Alireza Bakhtiyari⁴, Saeed Aeenehvand⁴

*¹Students' Scientific Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran
Division of Food Safety and Hygiene, Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.*

² Department of Food Hygiene and Quality Control, School of Nutrition and Food Sciences, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran.

³ Department of Food Hygiene and Quality Control, School of Nutrition and Food Sciences, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran.

⁴ Division of Food Safety and Hygiene, Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

⁵ Division of Food Safety and Hygiene, Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

ABSTRACT

Background: The quality of raw milk is crucial for both public health and fair trade. The purpose of this research was to evaluate the quality and determine potential adulteration of raw milk supplied by local dairy stores in Shiraz, Iran.

Methods: A total of 32 raw milk samples were analyzed using conventional methods according to international standards (ISO/IDF). Parameters measured included protein content (Kjeldahl method), fat content (Gerber method), solids-not-fat (SNF, lactometer), titratable acidity, density (lactometer), freezing point (cryoscope), temperature, and alcohol test positivity.

Results: The results revealed significant quality issues. A high percentage of samples failed to pass acceptable quality limit: 12 samples (37.5%) contained less than 3% protein, 7 samples (21.9%) contained less than 8% SNF, and 6 samples (18.8%) contained a freezing point above -0.505°C, suggesting adulteration with water. Also, alcohol test of 5 samples (15.6%) was positive, indicating unacceptable stability and microbial growth. While fat contents were generally good, some other parameters like acidity and density were found to vary in some samples. High storage temperature (>10°C) was seen in 6 samples (18.8%).

Conclusion: The findings indicate a high rate of substandard and adulterated raw milk in Shiraz's local market. The findings of low SNF, low protein, and high freezing point highly indicates milk watering. The high rate of alcohol test positivity also reflects poor hygiene and storage conditions. These results identify the urgent need for better quality control, regular monitoring, and farmer education programs to maintain milk quality in the region.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SILENT STEPS AND SPLIT ATTENTION: A CROSS-SECTIONAL QUANTITATIVE STUDY OF HOW MOBILE PHONE USE AND NOISE-CANCELING HEADPHONES INFLUENCE GAIT BEHAVIOR IN HEALTHY YOUNG ADULTS

Ismail S. Abalharith, Dr. Mohammad Ahsan

Physical Therapy Department, Imam Abdulrahman bin Faisal University

ABSTRACT

Everyday multitasking behaviors such as walking while using a mobile phone or wearing noise-canceling headphones have become increasingly common, particularly among young adults. These simultaneous cognitive and sensory demands can disrupt normal gait behavior by dividing attention and altering sensory feedback. Active noise-canceling (ANC) headphones, in particular, reduce environmental auditory cues that contribute to spatial awareness and balance, while mobile phone use introduces visual and cognitive distractions. This quantitative cross-sectional experimental study aims to examine how these two factors—individually and combined—affect gait behavior in healthy young adults. Thirty-two participants will complete four randomized walking conditions: normal walking, walking while using a mobile phone, walking while wearing Anker Soundcore Q30 ANC headphones, and walking while using both simultaneously. Gait parameters, including walking speed, stride length, step width, and variability, will be recorded using the 4D DIERS Motion Lab system. The Dual-Task Cost (DTC) will be calculated to quantify performance differences between single-task and dual-task walking. Data will be analyzed using repeated-measures ANOVA, with statistical significance set at $p < .05$. This study will provide insight into how divided attention and auditory isolation interact to influence gait control. The results are expected to determine whether ANC headphones exacerbate or mitigate gait disruptions caused by phone use, advancing understanding of sensory reweighting, attentional resource allocation, and safe multitasking in modern environments.

Keywords: gait, dual-tasking, active noise cancellation, mobile phone, young adults, DIERS Motion Lab

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THYROID HORMONE LEVELS AND THEIR ASSOCIATION WITH PLASMA ZINC LEVELS AMONG ADOLESCENT AFGHAN REFUGEES; A CROSS-SECTIONAL STUDY

Dr Saima Shaheen

Demonstrator

Department of Biochemistry, Khyber Girls Medical College, Hayatabad, Peshawar.

Dr Nabila Sher

Professor

Khyber Girls Medical College, Hayatabad, Peshawar

ABSTRACT

Introduction: Thyroid hormones play an important role in the development and maintenance of nearly all tissues. In Pakistan, hypothyroidism and hyperthyroidism prevalence are 4.1% and 5.1%, respectively, and with increasing age, prevalence increases approximately to 10% in adults over 65 years of age. Malnutrition or nutritional deficiencies in the body can be the cause of thyroid disorders. Zinc (Zn) and copper (Cu), have important roles in regulating biological processes, maintaining normal thyroid function, and preventing thyroid diseases.

Objective: The objective of study was to find out levels of the thyroid hormones (TSH, T3 and T4) and its association with plasma zinc levels among adolescents Afghan refugees living in Peshawar, Pakistan.

Methodology:

Study design: Cross-sectional study

Study setting: It was conducted in the experimental Laboratory of Hayatabad Medical Complex, Hayatabad, Peshawar, Khyber Pakhtunkhwa (Pakistan) and University of Nottingham, England.

Subjects: A total of 206 adults from Khazana Afghan Refugee Camp, Peshawar were recruited and demographic details were done using a standard questionnaire.

Methods: We measured the patient's weight and height to calculate body mass index (BMI). Each participant blood sample was taken, so that many indicators could be measured. The concentrations of plasma zinc were measured by Inductively coupled plasma mass spectrometry (ICPMS), and TSH, T3, and T4 were done by using cobas e 601 which is a completely automated analyzer that performs immunoassay analysis using electrochemiluminescence (ECL) technology.

Results: Gender was equally divided into 103 females and 103 males with age group of 10-14 was (65.5%) and 15-19 was (34.5%). According to results (99.0%) participants had normal TSH levels, (79.1%) of participants had normal T3 levels, while (78.6%) of participants had normal T4 levels. T3 and T4 was low in (10.7 and 18.4 %) respectively. Serum Zinc levels in majority (65%) of participants had normal zinc levels while 35% of the participants were found to be deficient in zinc. There was significant association between gender and age group p value 0.02. A significant association was found between the gender and T3 levels. Females had more ratio of increased T3 levels. There was significant association between gender and T4 levels. However there was no significant association between thyroid hormones Zinc and other parameters.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Conclusion: This non-significant study did not find a direct relationship between thyroid hormones and zinc levels, there is still evidence to suggest that maintaining adequate zinc levels may be important for proper thyroid function. Further research is needed to fully understand the relationship between these two factors. **Keywords;** malnutrition, hyperthyroidism, hypothyroidism

Keywords; malnutrition, hyperthyroidism, hypothyroidism

Registration number: 2019/KMU/ KGMC/MPhil/BIO/1

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LEGEND AS A LINGUISTIC AND CULTURAL PHENOMENON (based on legends of Belarusian castles)

Irina Kopytich

Senior lecturer

Educational institution "Baranovichi State University"

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3899-5149>

Irina Lyubanets

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8104-9003>

ABSTRACT

One of the main areas of modern anthropocentric linguistics is the study of the linguistic picture of the world, i.e., ideas about how external reality is reflected in the language of a people.

Every people has its own myths and legends, which combine historical facts and fantastical elements. As a linguistic and cultural phenomenon, legends are carriers of cultural codes, reflecting the values, beliefs, and historical self-awareness of a people through language and narrative structures.

The aim of this study is to identify specific linguistic means that reflect the worldview of the Belarusian people.

The object of the study is the legend as a linguistic and cultural phenomenon.

The subject of the study is the specific linguistic means of the texts of legends of Belarusian castles, reflecting the uniqueness of the mentality of the Belarusian people.

The material for the study was provided by the legends of the Nesvizh, Krevo, and Mir castles in Belarus.

The study used continuous sampling and contextual analysis methods, as well as methods of generalization and interpretation of the data obtained.

The study examined castle legends, in which specific linguistic means were selected and analyzed using continuous sampling.

As a result, the following conclusions can be drawn.

The plot of each legend contains images or characters that are essential to it, or a situation that is key. All these elements are characterized by "transition" from one legend to another.

Each legend has a vocabulary that is stylistically differentiated. Words that are neutral in this regard are often used regardless of the style of speech. This is the essential basis of the vocabulary. There are also words that have a stylistic connotation. Their style can be "high" or "low," and there are restrictions in the form of certain types of speech, conditions of verbal communication, and genres of literature. Thus, myths have their own vocabulary, but it is diluted with subtypes such as: 1) poetic; 2) colloquial; 3) conversational.

The linguistic means analyzed fully reflect the mentality of the Belarusian people and their cultural codes.

Key words: legend, Nesvizh castle, Krevo castle, Mir castle, mentality, linguistic picture of the world

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DIFFERENCES IN HYDRATION LEVELS AND BODY MASS INDEX AND AEROBIC PERFORMANCE IN PHYSICAL EDUCATION TRAINEES DURING SUMMER

Dr. Manjunatha E

Lecturer

Department of P G Studies and research in physical education

Jnanashyadri, Shankaraghatta Kuvempu university Shivamogga, Karnataka, India

ABSTRACT

Background: Hydration, body composition, and aerobic capacity are critical determinants of athletic performance, especially under extreme environmental conditions. Despite increasing awareness of their individual roles, limited research has assessed their combined impact among Physical Education trainees during the high-heat summer season in India.

Objective: This study aimed to evaluate the changes in hydration status, Body Mass Index (BMI), and aerobic performance ($\text{VO}_2 \text{ max}$) in Physical Education trainees over a six-week summer training period and to compare aerobic capacity across hydration and BMI categories.

Methods: A pre-post experimental design was implemented with 30 male Physical Education trainees aged 18–25 years. Hydration status was measured using urine-specific gravity (Uritest-150), BMI was calculated from height and weight, and $\text{VO}_2 \text{ max}$ was estimated using the Cooper 12-minute run test. Paired and independent sample t-tests were used to assess differences and group comparisons.

Results: The study found a significant increase in $\text{VO}_2 \text{ max}$ from pre- to post-test ($p < 0.001$), reflecting improved aerobic capacity. No significant change was observed in BMI ($p > 0.05$), while a statistically significant change in hydration levels was detected ($p < 0.001$), indicating a mild dehydration trend. Furthermore, participants with lower BMI and better hydration status demonstrated significantly higher $\text{VO}_2 \text{ max}$ scores ($p < 0.05$).

Conclusion: The findings highlight the physiological adaptations in aerobic capacity due to routine summer training and underline the influence of hydration and BMI on performance. These results underscore the importance of hydration monitoring and body composition management in Physical Education training programs, particularly in hot and humid environments.

Keywords: Hydration Status, Body Mass Index, $\text{VO}_2 \text{ Max}$, Aerobic Performance, Physical Education Trainees, Summer Training, Urine-Specific Gravity, Cooper Test,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BUILDING AWARENESS OF SUSTAINABLE EDUCATION THROUGH TECHNOLOGICAL INNOVATION IN THE DIGITAL ERA

Yusthina Hardiyati Ndolu¹, Stephany Brigitha Sopacua²

Christian University of Indonesia

ABSTRACT

This article discusses the importance of technological innovation in building awareness of sustainable education in the digital era. Sustainability education focuses not only on academic achievement but also on fostering social, environmental, and ethical awareness in the face of global change. Through a literature review, this research highlights the role of digital technology as a key catalyst in creating an education system that is adaptive, inclusive, and relevant to the needs of the times. Innovations such as the use of interactive multimedia, virtual reality (VR), and the integration of science and technology (IPTEK) are driving the transformation of learning towards Education 5.0. Key strategies identified include optimizing social media as an educational tool, improving teachers' digital competencies, and collaboration between educational institutions, the government, and the private sector. The study results indicate that technology contributes significantly to increasing learning motivation, efficiency in educational management, and equitable access to information, although obstacles such as the digital divide and cultural resistance remain. This article recommends strengthening collaborative ecosystems, developing environmentally-oriented digital content, and ongoing training for educators as strategic steps towards competitive sustainable education in the digital era.

Keywords: continuing education, technological innovation, digital era, digital competence, educational transformation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ULOS AS A SYMBOL OF UNITY AND SOCIAL HARMONI: A SOCIOLOGICAL EXLORATION OF BATAK CULTURAL VALUE

Desmawati Hombing, Roy Sianiar

Universitas Kristen Indonesia

ABSTRACT

This study demonstrates how the symbolic meaning of Ulos reflects the dynamics of social unity and harmony within Batak society. The ideology of Ulos as a cultural heritage originally rooted in kinship, respect, and moral reciprocity has gradually encountered transformations influenced by modernization and globalization. Economic, social, and cultural elements have shaped new interpretations of Ulos in contemporary contexts, aligning it with the demands of modern identity and social recognition. Furthermore, digitalization and cultural commodification have influenced the way Ulos is valued, displayed, and transmitted, yet its core function as a medium of social bonding remains preserved. This research employs a sociological method using Weberian rationality and cultural-symbolic analysis to investigate how Ulos maintains its moral and communal essence amid cultural shifts. The findings reveal that while Ulos adapts to modern influences, it continues to uphold the principles of humanization, kinship solidarity, and moral reciprocity within Batak society. In conclusion, Ulos serves not only as a traditional fabric but also as a living symbol that bridges the transformation between local identity and global modernity, ensuring the continuity of unity and social harmony.

Keywords: Ulos, Batak culture, social harmony, Weberian sociology, cultural transformation

BARRIERS TO EQUITABLE HEALTHCARE IN REMOTE AREAS OF BANGLADESH: A STUDY OF NANIYARCHAR IN THE CHITTAGONG HILL TRACTS

Md. Fahim Shahriar¹, Paris Chakma¹, Sampurna Chakma²

¹*Department of Political Science, University of Rajshahi, Rajshahi-6205, Bangladesh*

²*Department of Geography and Environment, University of Dhaka, Dhaka-1000, Bangladesh*

ABSTRACT

Accessibility to government healthcare services is an inherent right for the citizens of any country irrespective of regions. The geographical diversity of the Chittagong Hill Tracts (CHT) in Bangladesh has always brought some significant challenges to the policy implementation units of the government. This research aims to explore the underlying challenges to access the healthcare facilities of people of CHT region. Naniyarchar, a remote sub-district of Rangamati District, consists of basically Chakma and Marma communities with different diversity. Employing a mixed-method approach, data were collected from 120 respondents of Naniyarchar Sub-district with an equal portion from each four of its union. Findings show that the residents of Naniyarchar Sub-district have well access to government community clinic but most community clinics do not have access to adequate healthcare facilities as needed for the residents. The ratio between doctors and patients is another key barrier to the equitable healthcare. Moreover, there is often a language barrier between doctors and patients. Furthermore, the local community clinics cannot offer emergency support to the patients and they can hardly be capable of providing 24/7 services. In order to reduce these gaps, this research has come up with some suggestions and urging of emergency support for the patients. In order to establish sustainable healthcare system, the policymakers can have a micro-level idea of CHT areas from the findings and the concerning factors of the healthcare access in Naniyarchar can be taken into consideration for further empirical investigation across the remote regions of Bangladesh.

Keywords: Chittagong Hill Tracts (CHT); Healthcare accessibility; Naniyarchar Upazila; Community clinics; Indigenous communities; Health policy challenges

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASSESSMENT OF THE EFFECTS OF SPORTS BETTING ON THE ACADEMIC AND SOCIAL WELL-BEING OF STUDENTS AT FEDERAL COLLEGE OF AGRICULTURE, MOOR PLANATAION, IBADAN, OYO STATE, NIGERIA

Otse Moses Okpekwu

School of Engineering, Department of computer science

Federal College of Agriculture, Moor Plantation, Ibadan, Oyo State, Nigeria.

Umoru Rapheal Sunday Ph.D

WESLEY UNIVERSITY ONDO

Peter Anyanwu C. Ph.D

WESLEY UNIVERSITY, ONDO

ABSTRACT

The recent ease access to online betting platforms and the perceived potential for financial gain contribute to the popularity of sports betting among students. However, there are concerns about the impact of sports betting on students' academic performance and overall wellbeing. This papers discussion is centered on 'sport betting among students of Federal College of Agriculture Ibadan. The paper used a descriptive survey research design. A sample size of 200 respondents were purposefully selected for the study. Responses from the questionnaires were analyzed using descriptive statistics of frequency counts and percentages. The paper revealed that sports betting is more than just a recreational activity for many students; it has significant negative impacts on their concentration, financial management, and mental health. The paper also revealed that frequent and prolonged engagement in sports betting is associated with potential negative impacts on students' financial well-being, academic performance, and social interactions. The paper recommended that Educational institutions should provide access to counseling and support services specifically targeting students affected by the emotional and psychological impacts of sports betting. Also, educational programs focused on financial literacy and responsible gambling should be introduced to help students better manage their finances and understand the risks associated with betting. These programs could include workshops on budgeting, the consequences of risky financial behavior, and strategies for avoiding financial pitfalls related to gambling.

Keywords: Academic performance, Betting, Gambling, Sport, Students

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

A SUSTAINABLE APPROACH TO RECYCLE SKIN FLESHING WASTE FROM PAKISTANI TANNERIES INTO FATLIQUOR

Dr. Beena Zehra, Tahira Ayaz, Dr. Rajkumar Deewani, Dr. Farman Ahmed
Leather Research Centre, PCSIR, D-102, SITE, South Avenue, Karachi, Pakistan

ABSTRACT

Leather processing, from raw hides to finished products, generates a significant volume of both solid and liquid waste, contributing to environmental pollution when improperly disposed of. In Pakistan, skin fleshing waste from tanneries is commonly discarded in open areas without any treatment or reuse strategy. This study investigates a sustainable method for recycling skin fleshing waste by extracting usable fats to produce fatliquor—a critical leather finishing agent that imparts softness, flexibility, and durability to leather. The fatliquor synthesized from goat skin fleshings was evaluated for its performance characteristics, including softness, tensile strength (N/mm²), tear strength (N/mm), and elongation (%). Results indicated that the recycled fatliquor exhibited comparable physical properties to those of conventional fatliquors, proving its potential as a viable and eco-friendly alternative. This approach not only reduces environmental waste but also adds value to tannery by-products, supporting circular economy practices in the leather industry.

Keywords: Leather, Skin Fleshings, Fatliquor, Recycling, Waste Valorization, Tannery By-products

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ESTIMATION OF VARIABILITY AND IDENTIFICATION OF SUPERIOR GENOTYPES IN SODIUM AZIDE (SA)-INDUCED RICE MUTANTS (M3)

Md. Musabbir Hossain Shoun

Bachelor of Science in Agriculture

Khulna University, Bangladesh.

ABSTRACT

The development of mutant populations, accompanied by their subsequent characterization, presents a substantial opportunity to isolate genotypes by exhibiting specific desirable traits of interest. Although development of blast-resistant rice varieties is an area of priority, there is a significant dearth of knowledge on the comprehensive assessment for the induced mutants in terms of disease resistance and important agronomic traits under one framework in multiple generations level. An investigation was carried out to assess the diversity among the 100 mutants (M3) to select superior genotypes based on their phenotypic characteristics and the genetic control on the expression of the traits. The experiment was laid out in a randomized complete block design (RCBD) with three replications. This selection was carried out depending on the genetic variation arising from treatment with sodium azide. Data collected on 17 quantitative traits from three randomly selected plants from each plot. The investigation revealed significant genetic and phenotypic variability among the mutant lines, with traits like grain yield hill⁻¹, total tillers hill⁻¹, effective tillers hill⁻¹, filled grains panicle⁻¹ and straw yield hill⁻¹ showing high heritability and genetic advance. Grain yield was positively and significantly correlated with plant height, panicle length, total grains panicle⁻¹, filled grains panicle⁻¹ and straw yield hill⁻¹. PCA revealed five principal components, with the first two accounting for over 52% of the total variance, highlighting the yield contributing traits like plant height, panicle length, flag leaf length, and grain yield mainly have in tillering capacity and biomass potential as primary selection criteria. Ward's Agglomerative clustering grouped the mutants into two major clusters and the genotypes with better performance were accumulated in cluster II. Finally, a total of seven elite genotypes were selected based on their greater performance in plant height, panicle length, primary branches panicle⁻¹, flag leaf length, filled grains panicle⁻¹, grain yield hill⁻¹, and straw yield hill⁻¹ for further breeding purposes. Overall, the findings underscore the efficacy of sodium azide in creating genetic diversity and its potential to develop high-yielding rice varieties.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXTRACTION, PARTIAL PURIFICATION OF PAPAIN ENZYME FROM PAPAYA (*CARICA PAPAYA L.*) AND EVALUATION OF MEAT TENDERIZING EFFECT

Adrita Noumi Arshi², Baishakhi Mistry², Dr. Kazi Mohammed Didarul Islam¹, Dr. Md. Emdadul Islam¹

²Ms Student, Biotechnology and Genetic Engineering Discipline, Khulna University

¹Professor, Biotechnology and Genetic Engineering Discipline, Khulna University

ABSTRACT

Papain is a proteolytic cysteine enzyme capable of catalyzing the hydrolysis of peptide bonds in proteins. It has wide-ranging industrial and food processing applications, particularly as a meat tenderizing agent. In this study, papain was extracted, partially purified, and evaluated for protease activity from ripe papaya (*Carica papaya L.*) seeds collected from the local market in Khulna city, Bangladesh. The seeds were cleaned, dried, and finely powdered. Enzyme extraction was performed using both distilled water and citric phosphate buffer to obtain crude enzyme extracts. The crude extracts were partially purified by precipitation with 60% ammonium sulphate to concentrate the enzyme fraction. Protease activity was quantified using casein as the substrate, measuring the release of tyrosine spectrophotometrically. Results revealed significant proteolytic activity in both crude and partially purified extracts, with a slight increase in activity observed following partial purification. The enzyme demonstrated considerable stability and activity across a pH range of 5.0 to 11.0 and temperatures from 37 °C to 60 °C, indicating its robustness under various processing conditions. Finally, the enzyme preparations were applied to meat samples to assess their tenderizing efficacy. Treated meat showed substantial improvement in texture and softness compared to untreated controls, confirming the functional potential of the enzyme. This study demonstrates that ripe papaya seeds are an effective, low-cost source of papain. Additionally, the extraction and partial purification methods employed here can yield active enzyme preparations suitable for applications in the food industry and other protease-dependent processes.

Keywords: Papain, Protease activity, Papaya seeds, Enzyme extraction, Meat tenderization

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF UNIVERSITY CURRICULA IN FOSTERING LIFELONG LEARNING SKILLS AMONG STUDENTS

Assist. Prof. Dr. Viola Makhzoum

Islamic University of Lebanon (IUL)

Lara Al-Janoun

Saint Joseph University of Lebanon

ABSTRACT

In the rapidly evolving landscape of higher education, universities play a crucial role in preparing students to adapt to continuous changes in knowledge, technology, and the job market. This study explores the role of university curricula in fostering lifelong learning skills among students, emphasizing the need to shift from traditional content-based instruction to competency-based and learner-centered approaches. By integrating critical thinking, problem-solving, digital literacy, and self-directed learning strategies into course design, universities can empower students to become autonomous and reflective learners capable of engaging in ongoing personal and professional development. The study also highlights the importance of curriculum alignment with 21st-century learning frameworks and the role of educators in cultivating a culture of continuous learning. Recommendations are proposed to enhance curriculum design, assessment practices, and institutional policies to better equip students with the competencies required for lifelong learning.

Keywords: University curricula; lifelong learning; higher education; 21st-century skills; competency-based learning; self-directed learning; curriculum development; educational innovation.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

A SYSTEMATIC ANALYSIS OF THE PRINCIPLES GOVERNING WIFE-INITIATED DIVORCE IN ISLAMIC JURISPRUDENCE: BALANCING INDIVIDUAL RIGHTS AND FAMILY STRUCTURES

Sareh Larijani

Assistant Professor at Ahlul Bayt International University, Department of Women's studies, Tehran, Iran.

ORCID ID: 0000-0002-0422-5122

Tayebe Setorg

Assistant Professor at Ahlul Bayt International University, Department of Women's studies, Tehran, Iran.

ABSTRACT

This study provides a systematic and analytical exploration of the principles regulating wife-initiated divorce (*ṭalāq al-zawjah*) within Imāmī jurisprudence and Iranian family law. The research aims to establish a balanced framework between women's individual rights and the institutional cohesion of the family. In classical Islamic jurisprudence, divorce is traditionally conceptualized as a unilateral act (*īqā'*) under the exclusive authority of the husband. However, social transformations and the evolution of statutory family law—particularly the Family Protection Act—have necessitated renewed scholarly examination of this exclusivity.

Methods:

The study employs a systematic review of primary jurisprudential sources, legal codes, and judicial precedents to identify mechanisms that permit or facilitate wife-initiated divorce. These include '*usr wa ḥaraj*' (undue hardship), delegated divorce (*wakālah fī al-ṭalāq*), judicial separation (*tafrīq qaḍā'ī*), *khul'*, and stipulations within marriage contracts.

Findings:

Although the right of divorce formally remains with the husband, it is circumscribed by key jurisprudential and Qur'anic principles such as the prohibition of harm (*lā ḍarar*), the negation of hardship (*naft al-ḥaraj*), justice and benevolence (al-Baqarah 2:229), removal of hardship (al-Ḥajj 22:78), and reconciliation (*iṣlāḥ dhāt al-bayn*, al-Nisā' 4:35, 128). Ethically, the process is governed by human dignity, fidelity to covenants, and the moral imperative of preserving the family.

Conclusion:

Hence, the desired equilibrium in Islamic jurisprudence is not achieved through formal equality, but through a synthesis of contractual autonomy and judicial protection—namely, the expansion of stipulations within marriage contracts, the strengthening of the wife's delegated authority in divorce, and the precise definition of '*usr wa ḥaraj*' (undue hardship) criteria. Legislative developments in the Islamic Republic of Iran further reflect a tendency toward moderating unilateral authority and enhancing judicial oversight. Ultimately, divorce evolves from an "absolute individual right" into a regulated institution with protective and justice-oriented functions—one capable of upholding both women's dignity and the stability of the family.

Keywords: wife-initiated divorce, '*usr wa ḥaraj*', delegated divorce, *khul'*, family law, *maqāṣid al-sharī'ah* (the higher objectives of Islamic law), gender justice

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GOLD NANOPARTICLES: SYNTHESIS, APPLICATION IN COLON CANCER THERAPY AND NEW APPROACHES

V.Ranjani¹, Dr. R. Srinivasan², Dr. R. Devi³

¹Master of Pharmacy 1st Year, Faculty of Pharmacy, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, Tamil Nadu, India.

²Dean & Professor, Faculty of Pharmacy, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, Tamil Nadu, India.

³Professor, Faculty of Pharmacy, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, Tamil Nadu, India.

ABSTRACT

Gold nanoparticles (AuNPs) are vital metal nanoparticles with several uses in the environment, medical care, bioimaging, and enzyme tests. AuNPs have been synthesized using a variety of physical and chemical techniques. But the drawback of most of them is that they produce a lot of unsafe byproducts. For this reason, green synthesis using plant extracts has emerged as one of the most popular approaches for creating these materials since it uses fewer harmful chemicals and creates particles with a high bioavailability. They have been utilized to treat a variety of cancers, including colon cancer, and have the special qualities of biocompatibility, excellent dispersion, and vast surface area. With an emphasis on the green synthesis of gold nanoparticles and their particular use in colon cancer treatment, this paper outlines the several approaches for creating gold nanoparticles and their use in cancer treatment.

Keywords: Bioavailability, Gold nanoparticles, Cancer therapy, Medical care, Green synthesis

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXPLORING THE DETRIMENTAL IMPACTS OF EXOTIC *TITHONIA DIVERSIFOLIA* AND POTENTIAL PHARMACEUTICAL BENEFITS

K.R.Padma

Assistant Professor, Department of Biotechnology, SriPadmavatiMahilaVisvaVidyalayam (Women's University), Tirupati, AP.

Orcid no:0000-0002-6783-3248

K.R.Don

Reader, Department of Oral Pathology and Microbiology, Sree Balaji Dental College and Hospital, Bharath Institute of Higher Education and Research (BIHER) Bharath University, Chennai, Tamil Nadu, India

Orcid No: 0000-0003-3110-8076

ABSTRACT

Due to synthetic anti-tumor medications' negative side effects, experts are turning to herbal cancer treatments. Future research on active substances of plant origin may aid in the treatment of human ailments. These active chemicals exhibit direct or indirect therapeutic efficacies on hard-to-cure conditions like cancer. One of the scientific community's intriguing research areas is studying these active chemical nanoforms. *Tithonia diversifolia* and *T. rotundifolia* are indigenous to Mexico and Central America and members of the Asteraceae family. The therapeutic qualities of *Tithonia diversifolia* (TD) are highly regarded in many cultures. Increasing worries about this plant species' efficacy, toxicity, and allergenic potential necessitate a thorough evaluation of our current knowledge of it. Silver nanoparticles (AgNPs) have recently received much interest because of their use in various fields, including optoelectronics, optics, catalysis, and sensors. Traditional uses of *Tithonia diversifolia* extracts include the treatment of diarrhea, fever, hematomas, hepatitis, malaria, and wounds. Numerous novel biologically active sesquiterpene lactones, including tagitinine C, tagitinine A, tagitinine D, etc., have been discovered by phytochemical research of *T. diversifolia*. to both identify research needs for future exploration and to provide a source of information for anyone who may be interested, a thorough evaluation of the present understanding of this plant is required. To this goal, we thoroughly searched for and critically analyzed all currently available literature on the pharmacotoxicology of *Tithonia diversifolia* and its connections to traditional use and its phytochemistry.

Keywords: *Tithonia diversifolia*, pharmacotoxicology, phytochemistry, Silver nanoparticles, Tagitinine.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FROM CASINOS TO CARBON NEUTRALITY: THE RESILIENCE OF MONACO'S LUXURY-DRIVEN ECONOMY

Dr. Amit Joshi

RCS, KJ, Jakarta

Reigell Hevbrani Evan Sinaga

RCS, KJ, Jakarta

Joseph Daniel Chandra

RCS, KJ, Jakarta

Jayson Bryce Wijaya

RCS, KJ, Jakarta

ABSTRACT

Monaco, a microstate renowned for luxury, finance, and tourism, presents a unique paradox of scarcity and resilience. This study examines the evolution of Monaco's economic model from casino-driven revenues to a diversified structure that integrates tourism, real estate, finance, and sustainability. Guided by a socio-technical framework, the research draws on qualitative interviews with 90 participants, including policymakers, financial professionals, real estate developers, tourism managers, sustainability officers, and academic experts. Data were triangulated with archival sources and policy documents to ensure validity. The results show that Monaco's economy remains heavily reliant on exclusivity and global wealth attraction but has simultaneously positioned itself as a pioneer of sustainability through land reclamation projects and environmental commitments. The findings highlight both strengths—such as resilience, innovation, and branding—and vulnerabilities, including overdependence on luxury real estate, exposure to global financial cycles, and reputational risks linked to tax haven narratives. The study contributes to scholarship by reframing Monaco not only as a financial hub but also as a microstate negotiating sustainability and legitimacy under global scrutiny. It offers practical insights for policymakers and small economies, emphasizing the need to balance exclusivity with transparency and environmental stewardship.

Keywords: Monaco, microstates, economic resilience, diversification, sustainability, socio-technical framework

MULTI-TARGETED POLYPHENOL THERAPY FOR MITIGATING OXIDATIVE AND INFLAMMATORY STRESS IN ANTIFUNGAL TREATMENTS

Manju Singh^{1,2*}, Gaurav.³, Praveen Kumar Gaur⁴, Vijay Kumar⁵

¹Department of Pharmaceutics, Dr. KN Modi Institute of Pharmaceutical Education and Research, Kapda Mill, opposite SBI Main Branch, Modinagar, Uttar Pradesh-201204

²Department of Pharmaceutics, Dr. A.P.J. Abdul Kalam Technical University, Vistar Yojna, AKTU CDRI Rd, Naya Khera, Jankipuram, Lucknow, Uttar Pradesh-226031

³Department of Pharmacy, IIMT College of Medical Sciences, IIMT University, O Pocket, Ganga Nagar, Meerut, Uttar Pradesh-250001,

⁴Department of Pharmaceutics, Metro College of Health Science and Research, Knowledge Park 3, Greater Noida, Uttar Pradesh-201308

⁵Department of Pharmaceutics, School of Pharmaceutical Education and Research, Jamia Hamdard, New Delhi- 110060, India

ABSTRACT

Background: Antifungal has been acknowledged as the most crucial health problem worldwide which contributes to severe morbidity and mortality. The phytoconstituents specially polyphenols have been acknowledging as potential therapeutic agent in elevation of several acute and chronic disease. **Aim:** The current study is aimed to investigate multi-targeted therapeutic role of polyphenols against antifungal induced fungal infection. **Material and methods:** Network pharmacology and gene ontology analysis was performed to investigate the multi-mechanistic and therapeutic action of polyphenols involved in pathophysiology of antifungal. Furthermore, Swiss ADME analysis was performed to investigated the pharmacokinetic behavior of screened polyphenols with respect to drug distribution and permeability. **Results:** Results of network pharmacology and gene ontology analysis showed multi targeted therapeutic effect of polyphenols in antifungal stress induced fungal infection via amelioration the pathophysiological changes through several pathways such as fungal disease, positive and negative regulation of cell growth, excretion of toxins, reduction of oxidative and inflammatory stress etc. In SwissADME analysis, the selected polyphenols exhibit significant permeability and lipophilicity index. The skin permeability index of each selected metabolites as polyphenols was found as log Kp value of alliin (-9.89), allicin (-6.36), ajoene (-6.52), quercetin (-7.05). **Conclusion:** Therefore, it can be concluded that several polyphenolic compounds exhibit multi-mechanistic action in pathophysiology involved in cancer disease via regulating several genomes involved in cancer disease, positive and negative regulation of cell growth, excretion of toxins, reduction of oxidative and inflammatory stress etc.

Keywords: Antifungal Disease (AD), Polyphenols, Network Pharmacology, Gene Ontology (GO).

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AN ASSESSMENT OF ENTREPRENEURIAL PERFORMANCE- A CASE OF UTTARAKHAND'S MICRO ENTERPRISES

Dr. Deepali Tomar

*Assistant Professor, Department of Management Studies, Tecnia Institute of Advanced Studies CDL,
Delhi India*

ABSTRACT

The MSME sector act as a catalyst for the economic growth of the country. It involves large employment with lower capital cost and also helps in the industrialisation of rural and backward areas. The main aim of the paper is to examine the performance of the MSME sector in Uttarakhand during COVID. Data was collected by using secondary sources from Industries department and other official websites, journals, etc. The study concluded that Uttarakhand has maximum number of micro enterprises followed by the small and medium enterprises. Dehradun and Haridwar districts recorded the highest number of UDYAM units as compared to other districts of Uttarakhand. Earlier COVID-19 had affected the MSME sector but now again it is reviving in Uttarakhand due to the efforts of the Government.

Keywords – MSME, UDYAM, Employment, Economic growth, Capital cost

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN THE GARMENT MANUFACTURING SECTOR

Malvina Hysa

Logos University College, Albania

Lecturer of financial decision making

ORCID ID <https://orcid.org/0009-0008-0887-5529>

Dori Risilia

Agricultural University of Tirana, Albania

Lecturer of financial decision making

ABSTRACT

The garment manufacturing sector remains one of the most significant contributors to employment and exports in many developing economies, including Albania. Despite its importance, the sector faces a series of structural, economic, and social challenges that threaten its sustainability and competitiveness.

This paper explores key issues such as rising labor costs, workforce shortages, limited technological innovation, and dependence on foreign contractors. Additionally, it examines the impact of global market fluctuations, environmental regulations, and shifting consumer demands for sustainable and ethically produced apparel. Through a combination of field data, case studies, and interviews with industry stakeholders, the research aims to identify practical strategies for improving productivity, enhancing skills, and fostering innovation within the sector. The paper concludes by emphasizing the need for stronger collaboration between government institutions, educational systems, and private enterprises to ensure the long-term resilience and transformation of the garment manufacturing industry in the face of global challenges.

Keywords: garment industry, Albania, outsourcing, labor market, sustainability, innovation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INFLUENCE OF PRETREATMENTS AND MICROWAVE POWER ON GREENHOUSE GAS EMISSIONS FROM MANGO DRYING PROCESS

INFLUENCE OF PRETREATMENTS AND MICROWAVE POWER ON GREENHOUSE GAS EMISSIONS FROM MANGO DRYING PROCESS

Seda GÜNEYDİN¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ereğli Ziraat Fakültesi, Biyosistem Mühendisliği Bölümü, Konya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2510-9638>

ÖZET

Mango (*Mangifera indica* L.), sağlık açısından faydalı, biyoaktif bileşikler açısından zengin bir meyvedir. Ancak yüksek nem içeriği, hasat sonrası hızla bozulmaya yatkın hale gelmesine neden olmaktadır. Bu nedenle, ürünlerin raf ömrünü uzatmak ve kaliteyi korumak için kurutma gibi etkili muhafaza teknikleri gereklidir. Bu çalışmada, mango dilimlerinin kurutulması sırasında özgül enerji tüketimiyle ilişkili sera gazı emisyonları üzerine farklı ön işlem yöntemleri ve mikrodalga kurutma koşullarının etkisi araştırılmıştır. Mikrodalga kurutma deneyleri 100, 200 ve 300 W güç seviyelerinde, üç ön işlem (Arap zıkkı, ultrases ve sitrik asit) ile herhangi bir ön işlem uygulanmamış kontrol grubu kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kurutma sürecinden kaynaklanan sera gazı emisyonları; rüzgâr, güneş, hidroelektrik ve jeotermal olmak üzere farklı enerji üretim sistemlerinden sağlanan enerjiye dayalı olarak hesaplanmıştır. Bu kaynaklar arasında, rüzgâr enerjisi en düşük CO₂ emisyon değerini (1,87 g kg⁻¹) gösterirken, jeotermal enerji en yüksek değeri (289,13 g kg⁻¹) ortaya koymuştur. Bulgular, daha yüksek mikrodalga güç seviyelerinin daha düşük özgül enerji tüketimi nedeniyle emisyon değerlerinde azalmaya yol açtığını göstermiştir. Ayrıca, ön işlem uygulamalarının enerji gereksinimlerini önemli ölçüde azalttığı ve dolayısıyla sera gazı emisyonlarını minimize ettiği belirlenmiştir. Bu nedenle, yenilikçi ön işlemlerin kullanımı, enerji verimliliğini artırmak ve daha çevresel açıdan sürdürülebilir kurutma sistemlerini teşvik etmek için önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sera Gazı Emisyonları, Mikrodalga Kurutma, Mango, Ön İşlem

ABSTRACT

Mango (*Mangifera indica* L.) is a bioactive compound-rich fruit with health benefits. However, its high moisture content makes it highly perishable and prone to rapid spoilage after harvest. Therefore, efficient preservation techniques, such as drying, are essential to extend product shelf life and maintain quality. The present study aimed to investigate the influence of different pretreatment methods and microwave drying conditions on greenhouse gas emissions associated with the specific energy consumption during the drying of mango slices. Microwave drying experiments were conducted at power levels of 100, 200, and 300 W, with three pretreatments: gum arabic, ultrasound, and citric acid, and a control group without any pretreatment. Greenhouse gas emissions resulting from the drying process have been calculated based on energy production from different power generation systems, including wind, solar,

hydroelectric, and geothermal sources. Among these, wind energy exhibited the lowest CO₂ emission value (1.87 g kg⁻¹), whereas geothermal energy resulted in the highest (289.13 g kg⁻¹). The findings indicated that higher microwave power levels led to a decrease in emission values due to lower specific energy consumption. Furthermore, pretreatment applications significantly reduced energy requirements and consequently minimized greenhouse gas emissions. Hence, the use of innovative pretreatments is recommended to enhance energy efficiency and promote more environmentally sustainable drying systems.

Keywords: Greenhouse Emissions, Microwave Drying, Mango, Pretreatment

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

COMPARATIVE ANALYSIS OF EXACT AND FDM SOLUTIONS WITH ERROR ANALYSIS FOR THERMAL TRANSPORT OF COPPER-BLOOD NANOFLUID IN ARTERIES WITH STENOSIS AND THROMBOSIS

Zeeshan Asghar

Department of Mathematics and Sciences, College of Humanities and Sciences, Prince Sultan University, Riyadh 11586, Saudi Arabia.

ABSTRACT

This study explores the effects of magnetohydrodynamics on copper nanoparticle-enhanced blood flow through a vertically aligned artery with mild stenosis and thrombosis. By applying mild stenotic assumptions, the governing equations for mass, momentum, and energy are transformed into ordinary differential equations, yielding analytical solutions for axial velocity, wall shear stress, temperature distribution, and flow resistance. We validated the closed-form solution through FDM (finite difference method) computations and performed error analysis for accuracy assessment. Results indicate that increasing the stenosis shape parameter and maximum height reduces temperature and axial velocity, while increasing shear stress and resistance. The catheter model consistently shows greater flow resistance and temperature levels compared to the standard tube model. Graphical analysis illustrates the influence of key physical parameters on Cu-blood flow dynamics, offering insights for biomedical applications such as targeted drug delivery and vascular device optimization. The results demonstrate that magnetohydrodynamic effects, when combined with copper nanoparticles, can be effectively tailored to modulate both hemodynamic and thermal characteristics in diseased arteries. The analytical framework presented in this study facilitates a direct assessment of parameter sensitivities, thereby offering a robust basis for the optimization of catheter-based interventions. By integrating rigorous theoretical modeling with biomedical engineering considerations, the work provides actionable insights to enhance the efficacy of treatments for stenotic and thrombosed arterial conditions.

Keywords: Catheterized arteries, stenosis, blood flow, exact solution, copper nanoparticles, MHD.

Acknowledgements: (Optional)

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PORPHYRIN-BASED SOLAR HARVESTING: QUANTUM MODELLING AND IMPEDANCE SPECTROSCOPY STUDY FOR DSSCs

Rajaa Diany^{a,b}, Mohammed Salah^b, Abdessamad Tounsi^a

a: Faculty of Science and Techniques, Sultan Moulay Slimane University, Beni Mellal, Morocco

b: Faculty of Sciences, Chouaib Doukkali University, El Jadida, Morocco

ABSTRACT

This work explores the photovoltaic potential of 10 dye-sensitized organic structures (DSSCs) based on modified porphyrins aiming to increase their efficiency. One of these modifications is adding groups for donors and acceptors. The objective of this work is to evaluate optical, electrical, geometric, and photovoltaic properties of altered compounds. Finding the key variables open-circuit voltage, energy gap (band gap), and maximum absorption wave length that influence how effectively these redesigned structures might operate in solar cells is the primary objective. The study aims to find whether adopting these changed structures in the field of photovoltaics is viable using knowledge of computations and analyses. Together with a careful application of quantum chemistry, the inclusion of donor and acceptor groups into dye-sensitized organic structures based on porphyrins enables a more deep awareness of the effect of these changes on the photovoltaic efficiency of materials. In essence, the work aims to identify and characterize structures showing enhanced photovoltaic efficiency, therefore furthering the development of suitable solar materials. In this work, the geometric, electrical, photovoltaic, and optical properties of modified porphyrin-based dye-sensitized organic structures were evaluated utilizing quantum chemistry approaches based on Density Functional Theory (DFT) and Time-Dependent Density Functional Theory (TD-DFT). More specifically, electronic transitions and optical properties were computed exactly using TD-DFT-B3LYP/6-31g(d,p) and TD-CAM-B3LYP/6-31g(d,p). Furthermore, as a vital method, impedance spectroscopy (IS) was applied to characterize, examine, and diagnostic the several structures in this work.

Keywords: Porphyrin DFT, TD-DFT, Solarcells, Impedances pectroscopy, Gap energy Donor-Acceptor

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

VIETNAMESE EFL STUDENTS' PERCEPTIONS OF BRITISH-AMERICAN CULTURE THROUGH A CULTURAL STUDIES COURSE

Thai Cong Dan¹,

Thai Phan Bao Han²

¹Senior Lecturer,

School of Foreign Languages,

Can Tho City, Vietnam

²Faculty of Social Sciences,

Can Tho University of Technology

Can Tho City, Vietnam

ABSTRACT

This study explores how Vietnamese EFL university students perceive British-American culture through a Cultural Studies course. Conducted with 24 students at a private university in the Mekong Delta, Vietnam, the research adopted a qualitative approach. Participants were asked to describe one aspect of British or American culture they found surprising or unfamiliar and explain their reactions. The responses covered a range of themes, including individualism, emotional expression, independence, social etiquette, and practices such as tipping, small talk, and hugging. Findings indicate that students often experienced cultural dissonance arising from differences between Western and Vietnamese values, particularly regarding personal boundaries, family expectations, and communication styles. The study underscores the importance of cultural education in fostering cross-cultural understanding and critical reflection on cultural norms. Implications for EFL teaching and curriculum development are also discussed.

Keywords: British-American Culture, Vietnamese EFL Students, Cultural Perception, Cross-Cultural Awareness, Cultural Studies

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ROLE OF CLIMATE IN THE DISTRIBUTION OF A WOODY ENCROACHER IN MONTANE GRASSLANDS OF SOUTHERN AFRICA

Gbenga F. Akomolafe

Postdoctoral Research Fellow, Department of Plant and Soil Sciences, University of Pretoria, Pretoria 0083, South Africa

ABSTRACT

The encroachment of woody species into grasslands threatens these ecosystems globally, especially in southern Africa. Identifying the factors enhancing encroaching species' distributions in the face of current global climate change can be insightful to their management. *Leucosidea sericea* is an endemic woody species that is encroaching in southern African grasslands, and has the potential for considerable negative socio-ecological impacts in the region. This study, therefore, investigates the factors predicting its distribution at a broad-scale using environmental conditions across the species' global distribution. At a broader scale, precipitation and temperature variables were more important than soil conditions in predicting its distribution. Specifically, the species had the highest probability of occurrence at sites with cooler temperatures (8 – 17° C) and wetter condition (precipitation of 300 – 550 mm) during the warmest quarter of the year. This suggests that the warmer and drier conditions associated with current climate change trends will potentially constrain the future distribution of the species, with upslope expansion to cooler altitudes a possible response to increasing temperatures. These findings highlight that the occurrence of *L. sericea* is correlated with multiple environmental factors, and suggests that its distribution is likely sensitive to further climate change. Consequently, under changing temperature, rainfall conditions and shifting land-use, monitoring of this species, particularly in areas suitable for its occurrence, should be considered a priority by rangeland managers, conservationists and other stakeholders to understand the need for its management.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AI DRIVEN SUPERBRAKE SYSTEM

JAYAKUMAR. S

Faculty of Engineering and Technology, Annamalai University, Annamalainagar-608002, Tamilnadu, India

ABSTRACT

Railway safety and security are critical concerns worldwide, with accidents caused by trespassing, animal crossings, and unforeseen obstacles resulting in numerous fatalities each year. The AI-Driven Superbrake System presents an advanced real-time braking solution designed to mitigate such risks by integrating artificial intelligence (AI) with cutting-edge imaging technologies. This system employs a dual-sensor vision mechanism consisting of wide-angle and telephoto thermal cameras, enabling precise detection of obstacles such as trespassers, wildlife, debris, and even explosives on railway tracks. By utilizing AI-powered algorithms, the system continuously monitors the tracks, processes visual and thermal data, and predicts potential hazards with high accuracy.

A key feature of the AI-Driven Superbrake System is its real-time decision-making capability, which allows for rapid assessment of the speed, distance, and trajectory of obstacles. This enables the system to trigger automated braking mechanisms, ensuring a timely response that prevents collisions and enhances passenger and operational safety. The system functions effectively under various environmental conditions, including low visibility scenarios such as fog, heavy rain, and nighttime operations, making it a reliable 24/7 safety solution.

Beyond accident prevention, the AI-Driven Superbrake System enhances railway efficiency by reducing disruptions, optimizing braking performance, and minimizing maintenance costs associated with collision-related damages. It also contributes to enhanced security by detecting unauthorized trespassing and potential threats, providing real-time alerts to railway control centers for immediate intervention. Given the rising number of railway accidents—such as the Balasore tragedy in India, which resulted in 290 deaths—this system offers a proactive approach to railway safety, significantly reducing fatalities and operational hazards.

Designed for scalability, the AI-Driven Superbrake System can be seamlessly integrated into existing railway infrastructures and next-generation smart trains, making it a future-ready solution for global railway networks. As AI technology continues to evolve, this system sets a new benchmark in automated railway management, ensuring a safer, smarter, and more resilient transportation ecosystem.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PHYTOCHEMICALS WITH ANTI-INFLAMMATORY POTENTIAL: FOCUS ON MEDICINAL PLANTS

¹Ahmed Attahiru, ¹Ahmed Musa Ahmed and ²Bashar Attahiru

¹Department of Pure and Industrial Chemistry, Faculty of Physical Sciences, Kebbi State University of Science and Technology, Aliero, Nigeria

²Department of Microbiology, Faculty of Life Sciences, Kebbi State University of Science and Technology, Aliero, Nigeria

ABSTRACT

Inflammation is a protective physiological response against infection, toxins, or injury, yet dysregulated or chronic inflammation contributes to numerous diseases including arthritis, diabetes, neurodegenerative disorders, cardiovascular complications, and cancer. Synthetic anti-inflammatory drugs such as non-steroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs) and corticosteroids remain clinically indispensable, yet prolonged use can lead to adverse effects, driving the search for safer and more effective alternatives. Phytochemicals secondary metabolites derived from medicinal plants exhibit noteworthy anti-inflammatory properties mediated through multiple biological pathways. This review provides an updated synthesis of phytochemical classes with established anti-inflammatory activities, including flavonoids, alkaloids, terpenoids, phenolic acids, lignans, saponins, and tannins. Emphasis is placed on their mechanisms of action, including inhibition of cyclooxygenase (COX) and lipoxygenase (LOX) enzymes, suppression of nuclear factor-kappa B (NF- κ B) signaling, modulation of pro-inflammatory cytokines such as tumor necrosis factor-alpha (TNF- α) and interleukins (IL-1 β , IL-6), and antioxidant-mediated reduction of oxidative stress. Key representative compounds such as quercetin, curcumin analogues, resveratrol, berberine, glycyrrhizin, eugenol, and andrographolide are reviewed along with their validated pharmacological activities. Recent research advances in formulation science, including nano-delivery systems and synergistic polyherbal combinations, highlight promising translational potential. However, limited clinical trials, variability in phytochemical profiles, and standardization challenges continue to hinder full therapeutic exploitation. Strengthening multidisciplinary approaches will accelerate phytochemical based drug discovery and contribute meaningfully to managing inflammatory diseases globally.

Keywords: Anti-inflammatory, Phytochemicals, Cytokines, NF- κ B, COX inhibition, Natural products

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

RENEWABLE AND RECYCLABLE INSULATION PRODUCTS

Mrajji Ouahiba^{1,2}

¹ *Laboratory of Physic-Chemical of Applied Materials, Sciences Faculty of Ben M'sik, Hassan II University of Casablanca Morocco.*

² *Laboratory REMTEX, Higher School of Textile and clothing Industries, Casablanca, Morocco.*

ABSTRACT

This study aims to evaluate the impact of new insulation materials derived from natural feather fibers on thermal performance and energy savings in the building sector. An experimental and numerical approach was adopted, including the characterization of recycled feather-based nonwovens, which exhibit a thermal conductivity of 0.031–0.044 W/m·K. A dynamic simulation model was developed based on a real-scale cell located in Casablanca and subsequently validated to analyze energy savings, greenhouse gas (GHG) emission reductions, and improvements in thermal comfort.

The results demonstrate that feather-based insulation materials achieve a minimum energy performance of 30 kWh/year·m², a level lower than the 40 kWh/year·m² threshold set by Moroccan thermal regulations for the Casablanca climate zone. Furthermore, a significant reduction in greenhouse gas emissions was observed, reaching up to 48.58% depending on the tested configurations.

Keywords: Building sector, Recycled feather, Insulation materials, Energy savings.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FACTORS OF PAIN AND PAIN INTERFERENCE IN PATIENTS TREATED BY HEMODIALYSIS

Fatima Zahra BOUCHACHI

Higher Institute of Health Sciences, Hassan First University of Settat, Morocco

Mohamed CHAHBOUNE

Higher Institute of Health Sciences, Hassan First University of Settat, Morocco

ABSTRACT

End-stage kidney disease is an irreversible and incurable condition that significantly impairs kidney function, putting the patient's life at risk. Renal replacement therapies provide the basis of treatment; hemodialysis is the most common. Patients undergoing hemodialysis often experience some of the most severe symptoms of chronic kidney disease, including chronic pain. This pain is frequently overlooked, underestimated, and inadequately managed, which can negatively affect the patient's health-related quality of life. Therefore, this study aims to explore the biological, clinical, and social variables associated with chronic pain and its interference with hemodialysis patients. A cross-sectional study was conducted on Moroccan hemodialysis patients. A total of 307 patients participated in the study. Data collection was based on a structured questionnaire with sociodemographic, clinical, and dialysis variables. The Numeric Rating Scale and Brief Pain Inventory were used to assess pain characteristics. In the results, almost half of the hemodialysis patients had chronic pain. Multiple regression analysis revealed that female sex, dialysis vintage, number of painful sites, number of comorbidities and PTH level were significantly associated with pain severity score ($p < 0.05$). Factors including patients' age, females, dialysis vintage, number of pain sites, patients with a number of comorbidities and PTH level were significantly associated with pain interference score ($p < 0.05$). Hemodialysis patients with high pain severity were female sex, subjects living with multiple comorbid conditions, those with high dialysis vintage, a number of pain sites and increased PTH levels. Assessing and reducing pain intensity, pain interference and its factors must be a priority for healthcare providers to treat pain and improve health-related quality of life.

Keywords: Chronic pain, Interference, Hemodialysis, Daily activities

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EVALUATING THE STRUCTURAL AND FUNCTIONAL TRAITS OF VARIOUS PEARL MILLET GERMPLASM UNDER THE ENVIRONMENTAL CONDITIONS IN DERA GHAZI KHAN, PUNJAB, PAKISTAN

Syeda Sabika Zahra Naqvi¹, Syed Mohsan Raza Shah¹, Farooq Ahmad, Kainat Fatima, Saira Malik

¹Department of Botany, Division of Science and Technology, University of Education, Lahore, Pakistan

ABSTRACT

Pearl millet (*Pennisetum americanum* L.) is a tall, warm-season and an annual grass belongs to the family Poaceae. It is locally known as Bajra. It can grow up to height of 6 to 10 feet as conditions of high temperature and favorable moisture. This study focused on the collection of different varieties of Pearl millet germplasm from Sorghum Sub Station Dera Ghazi Khan, Punjab, to investigate morphological, anatomical and physiological modifications. Morphological traits were analyzed at the time of survey. The collected samples were preserved in a 70% alcohol solution, and freehand sectioning and double staining methods were employed to analyze anatomical adaptations. Microscopic examination using a digital ocular camera facilitated the analysis of various anatomical structures in the roots, stems, and leaves. Fresh leaves were preserved for physiological analysis. Results indicated that the maximum plant population was observed in AS-313 germplasm, which suggests its better germination, early seedling and stress tolerance. The maximum epidermal thickness was observed in Shahjahan germplasm, as the thick epidermis can improve resistance to stress that roots face in soil like drought stress and salt stress by providing efficient water uptake and protective barrier. The maximum phloem area was observed in AS-890 germplasm, while the minimum was recorded in AS-313 germplasm. The maximum midrib thickness in the leaf was observed in Shahjahan germplasm, while the minimum was recorded in HM-17218 germplasm. The maximum total phenolic contents were observed in Tara-05 germplasm, while the minimum was recorded in AS-890 germplasm. In conclusion, Pearl Millet showed specific modifications in morpho-anatomical and physiological traits that expose its ecological success.

Keyword: Pearl millet germplasm, Morpho-anatomical modification, Physiological modification.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

COMPARING MACHINE LEARNING MODELS IN DIABETES DETECTION

A. B. Aben¹

¹International Kazakh-Turkish University named after Khoja Ahmed Yasawi, (Turkistan, Kazakhstan),

ORCID:0000-0001-8534-3288

M. Kh. Hinizov²

²4th-year student, Computer Engineering major, International Kazakh-Turkish University named after Khoja Ahmed Yasawi, (Turkistan, Kazakhstan),

ABSTRACT

The early and accurate detection of diabetes is critical for effective disease management and prevention of severe complications. Recent advances in machine learning (ML) have enabled the development of predictive models capable of identifying individuals at risk of diabetes based on clinical and demographic data. This study presents a comparative analysis of several widely used ML algorithms for diabetes detection, including Logistic Regression, Random Forest, Support Vector Machine (SVM), k-Nearest Neighbors (k-NN), Gradient Boosting, and Artificial Neural Networks (ANN). The dataset utilized in this research contains key diagnostic attributes such as glucose level, body mass index, age, blood pressure, and insulin concentration. Data preprocessing steps included normalization, feature selection, and handling of missing values to enhance model performance. The models were evaluated using accuracy, precision, recall, F1-score, and ROC-AUC metrics. Experimental results demonstrate that ensemble-based algorithms, particularly Random Forest and Gradient Boosting, outperform traditional classifiers in terms of predictive accuracy and robustness. The findings suggest that ML-based diagnostic tools can significantly assist healthcare professionals by providing rapid and reliable diabetes risk assessments. This comparative study contributes to the ongoing effort to integrate intelligent systems into clinical decision support frameworks, promoting early diagnosis and personalized treatment strategies for diabetic patients.

Keywords: diabetes detection, machine learning; predictive modeling, Logistic Regression, Gradient Boosting, Artificial Neural Network.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE REFLECTION OF MIGRATION PHENOMENON IN NEWSPAPERS

PaedDr. Eva HABIŇÁKOVÁ, PhD.

*The University of SS. Cyril and Methodius in Trnava, The Faculty of Mass Media Communication,
Trnava, Slovakia*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3754-3351>

ABSTRACT

The European migration crisis, which reached its peak in 2015, did not emerge spontaneously but rather as the outcome of a complex interplay of global and regional developments. The overthrow of the Libyan regime and the subsequent Arab Spring significantly intensified migration flows from the African continent, as large groups of people sought security and better living conditions in Europe. At the same time, the escalation of armed conflicts in Syria and Iraq, accompanied by the rise of terrorist organizations, contributed to massive displacement and refugee movements toward European Union member states. These dynamics unfolded against the backdrop of Europe's own vulnerabilities, most notably the Greek financial crisis beginning in 2010, which severely affected the Union's economic stability, and the Ukrainian security crisis of 2014, which added further geopolitical tension.

The convergence of these adverse political, social, and economic circumstances produced an unprecedented situation for the European Union, challenging its institutional capacity, solidarity mechanisms, and political cohesion. Importantly, the migration crisis has not been a one-time episode but rather a continuing phenomenon, manifesting with varying intensity up to the present day. Public discourse, as shaped by the media, has played a central role in framing both the causes and consequences of migration, influencing societal perceptions and political decision-making across Europe.

The presented paper examines how the migration phenomenon has been represented in selected print media outlets, with particular emphasis on the crises of 2015 and 2020. By analyzing media narratives and their shifts over time, the study seeks to identify dominant frames, recurring themes, and potential changes in the perception of migration. This approach contributes to a broader understanding of how media discourse mediates the relationship between political realities and public opinion, thereby shaping the societal and institutional responses to migration within the European context.

Keywords: migration crisis, European Union, media discourse, content analysis, refugees/migrants, political framing

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INFLUENCE OF TEACHERS' PROFESSIONALISM ON CLASSROOM INSTRUCTION AND STUDENTS' MATHEMATICS ACHIEVEMENTS IN JOS NORTH, PLATEAU STATE, NIGERIA

Dorcas Bot Mwanta

Educational Foundations, Faculty of Education University of Jos, Nigeria

ABSTRACT

The study investigated the influence of teachers' professionalism on classroom instruction and students' mathematics achievement of senior secondary schools in Jos North local Government Area of Plateau State, Nigeria. It adopted a cross-sectional research design. The population consisted of 1,192,680 students of senior secondary school two who were enrolled in Jos North local Government Area of Plateau State with a sample size of 400 determined using Taro Yamane's formula. Out of 314 senior secondary schools that is 292 private and 22 public schools, thirty percent (30%) rule was used in which 20 schools were selected. A structured questionnaire with 15 items structured on a 5-point Likert scale and 20 multiple choice and 6 essay achievement test questions were used for data collection. Validity of the instruments was established through expert review, while reliability was confirmed using the Cronbach Alpha method. Data collection was facilitated by trained research assistants. Data collected were analyzed using frequency count, mean and standard deviation; hypotheses were tested using correlation and simple regression at 0.05 level of significance, the data were analyzed using statistical package for social sciences (SPSS). The findings revealed that teachers' professionalism influenced students' achievement in mathematics offering recommendations to policymakers and educational stakeholders on addressing affordability challenges in higher education, it also showed that there is no significant relationship between teachers' professionalism and students' achievement in mathematics, but there is significant relationship between teachers' professionalism and classroom instruction in mathematics, and there is no significant relationship between teachers' professionalism and classroom instruction based on gender. The study recommended that school administrators and education authorities should ensure that only certified and professionally registered teachers handle mathematics at the basic and secondary levels.

KEYWORDS: Teachers Professionalism, Mathematics, Achievement, Classroom Instruction

UNRAVELLING THE ANTICONVULSANT POTENTIAL OF 1,3,4-OXADIAZOLE-CARBAMOTHIOATES: SYNTHESIS, *IN VIVO* SCREENING, ELECTROPHYSIOLOGICAL VALIDATION AND MOLECULAR DOCKING STUDIES

*Zainib Razzaq*¹

*Samreen Gul Khan*¹

*Kiran Aftab*¹

*Fozia Anjum*¹

*Mehr un Nisa*²

1. *Department of Chemistry, Drug Design and Medicinal Chemistry Laboratory, Faculty of Physical Science, Government College University, Faisalabad 38000, Pakistan*
2. *Department of Chemistry, University of Lahore, Lahore 40100, Pakistan*

ABSTRACT

In present work, a series of novel structural hybrids of 1,3,4-oxadiazole and carbamothioate was designed by chemical modification of 2-(4-isobutylphenyl) propanoic acid. Target compounds (7a-f) were synthesized in significant yields (84-88%) by coupling compound (4) with different electrophiles under different reaction conditions. The structures of oxadiazole based carbamothionate derivatives were confirmed by spectroscopic (FTIR, ¹HNMR, ¹³CNMR) and physiochemical methods. During *in-vivo* experimentation, all synthesized compounds were tested through 6 Hz (32 mA) and PTZ (80 mg/kg) mouse seizure models. The 7b and 7c showed significant outcomes ($P < 0.05$) in terms of seizure severity, protection and mortality. The behavioural outcomes of PTZ tests were further strengthened with video electroencephalogram (vEEG) findings in which EEGs were analyzed for epileptic spikes to understand the impact of 7b and 7c treatment on these ictal activities. The 7b was found most efficient in reducing the seizure spiking activity in brains of PTZ-treated mice while both 7b and 7c significantly reduced overall PTZ-induced seizure severity. The molecular docking studies also predicted the BBB permeability, reduced binding energies and good compound interaction with GABA_A receptors and SV2A protein. Therefore, the observed pharmacological outcomes might be attributed to the GABA_A agonistic and SV2A modulating potential of these oxadiazole-carbamothioate hybrid compounds.

Key words: Epilepsy, 6 Hz, PTZ, 1,3,4-oxadiazole, carbamothioate, Electroencephalogram, Seizure

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SYNTHESIS AND CATALYTIC PROPERTIES OF WATER-SOLUBLE SCHIFF BASE COMPLEXES OF TRANSITION METALS

RAHHOU Abd Elaziz¹

¹ IMED-Lab, Faculty of Sciences and Techniques, Cadi Ayyad University, Bd Abdelkrim Al Khattabi, BP 549, 40000, Marrakech, Morocco.

¹ <https://orcid.org/0009-0009-0429-9891>

ABSTRACT

New vanadium(V) and palladium(II) Schiff base complexes were successfully synthesized and thoroughly characterized. Two dinuclear water-soluble oxovanadium(V) complexes, $[(L1H)VO(\mu-O)]_2$ (C1) and $[(L2H)VO(\mu-O)]_2$ (C2), were obtained by refluxing $VOSO_4$ with the corresponding tetradentate Schiff base ligands in methanol. Additionally, a novel palladium(II) complex, N-(2-hydroxyethylamino)ethylsalicylaldiminato-palladium(II) chloride $[Pd(L)Cl]$, was synthesized via the reaction of the Schiff base 2-(2-(2-hydroxyethylamino)ethylimino)methylphenol (LH) with Li_2PdCl_4 in ethanol. The catalytic activities of these complexes in olefin oxidation were investigated in water, employed as an environmentally friendly solvent, using various oxidants. The results demonstrated high catalytic efficiency, excellent product yields, and remarkable recyclability for both the vanadium and palladium complexes

Keywords: : Schiff base; X-ray structure; Catalyze in water.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EFFECT OF GLOBALIZATION FOR DISORGANIZED WORKFORCE WORKING IN THE CONSTRUCTION ZONE

Sanjana Singh^{1,#}, Sandeepan Saha², Subhojit Chattaraj³, Sandip Sarkar⁴

¹Student, Department of Civil Engineering, Greater Kolkata College of Engineering and Management, JIS Group, India

^{2,3,4}Assistant Professor, Department of Civil Engineering, Greater Kolkata College of Engineering and Management, JIS Group, India

ABSTRACT

Globalization has significantly transformed the construction industry, introducing both opportunities and challenges for the disorganized workforce operating in this dynamic sector. This review paper explores the multifaceted impacts of globalization on these labourers, who often work in informal, unregulated environments. Globalization has facilitated the cross-border movement of resources, technology, and labour, enhancing productivity and innovation. However, it has also exacerbated job insecurity, wage disparities, and unsafe working conditions for many construction workers. The paper examines how globalized practices have influenced labour market dynamics, highlighting the increasing dependence on migrant labour and its socio-economic implications. It also addresses the role of international labour standards, policies, and the challenges in their implementation, particularly in developing regions. The impact of advanced construction technologies, driven by globalization, is analysed concerning skill requirements and the growing need for workforce training and development. Furthermore, the review underscores the social and psychological effects of globalization on construction workers, such as diminished job satisfaction, exploitation, and lack of job stability. It also discusses potential strategies for mitigating these challenges, including policy reforms, skill development programs, and better regulatory frameworks. By synthesizing existing research, this paper aims to provide insights into the evolving nature of the construction workforce in the context of globalization and suggests actionable measures to foster a more inclusive, secure, and sustainable working environment for these vulnerable labour groups.

Keywords: Globalization, Construction Industry, Disorganized Workforce, Migrant Labour, Labour Market Dynamics, Workforce Training, Socio-Economic Implications.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

STUDY ON CALIFORNIA BEARING RATIO PROPERTIES WITH VARIATION IN MOISTURE CONTENT OF AN ALLUVIAL SUBGRADE

Raunak Sengupta¹, Rajibul Islam², Sk. Tahidul Islam³, #Sandeepan Saha⁴, Dr. Sumit Kumar Biswas⁵

^{1,2,3}Final Year Student, Department of Civil Engineering, Jadavpur University, India

⁴PhD Research Scholar, Department of Civil Engineering, Jadavpur University, India

⁵Associate Professor, Department of Civil Engineering, Jadavpur University, India

ABSTRACT

Alluvial soils, extensively found in the Indo-Gangetic plains and coastal regions of India, play a crucial role in road construction as subgrade materials. However, their strength and stability are highly sensitive to changes in moisture content. This study investigates the variation in the California Bearing Ratio (CBR) of alluvial clay under different moisture conditions using heavy compaction corresponding to Modified Proctor energy. Laboratory tests, including grain size analysis, Atterberg limits, specific gravity, compaction, and CBR tests, were performed as per IS standards. The soil sample exhibited a liquid limit of 40%, plastic limit of 19%, and an optimum moisture content (OMC) of 12%. Soaked CBR tests were conducted at moisture contents ranging from 12% to 20%. Results revealed a sharp decline in CBR values with increasing moisture content—from 6.32% at 12% water content to 2.04% at 20%. This inverse relationship highlights the detrimental effect of excess moisture on the bearing capacity of alluvial soils, primarily due to reduced inter particle friction and increased pore-water pressure. The findings emphasize the necessity of maintaining proper drainage and compaction control during construction over alluvial subgrades. Furthermore, the study underscores the importance of regional soil characterization and predictive modelling for efficient pavement design. The observed correlations between CBR and moisture content provide valuable input for optimizing pavement performance and ensuring the long-term stability of flexible pavements built on alluvial foundations.

Keywords: Alluvial Soil, California Bearing Ratio (CBR), Subgrade

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CARCASS CHARACTERISTICS OF BROILER CHICKENS FED SUN-DRIED YAM PEEL MEAL AS A SUBSTITUTE FOR MAIZE MEAL

^{1*}Agwu, Ani Ekwe and ²Enyenihi, Glory Eddy

^{1*}Department of Animal Health and Production Technology, Federal Polytechnic Ngodo-Isuochi, Abia State, Nigeria.

²Department of Animal Science, University of Uyo, Akwa Ibom State, Nigeria.

ABSTRACT

This trial was carried out using Arbor Acre broiler chickens to evaluate their carcass characteristics by substituting maize meal with yam peel meal. Eighty four (84) Arbor acre broiler finisher chickens were randomly allotted into two dietary treatments. Each of these treatments were divided into six places with seven chickens per replicate in a completely randomized design. Feeds containing 60% maize meal (T1) and T2 which contained 60% yam peel meal were fed to the birds ad libitum, with clean water for 4 weeks. Yam peel meal fed to the broiler finisher chickens had (89.10, Dry Matter), (4.18, crude protein), (8.90, crude fiber), (4.50, ether extract), (6.80, Ash), (76.35, Nitrogen Free Extract) and (3,215, Kcal/kg Metabolisable Energy). Results from the study indicates that cuts parts such as thigh, wing and shank were not significantly ($p>0.05$) different. However, birds fed diets with (60% Maize meal)-control had significantly ($p<0.05$) higher live weight, dressed weight, breast and back cut respectively. It was concluded that 60%inclusion of maize meal in the diets of broiler finisher chickens improved live body weight, dressed weight and carcass traits.

Keywords: Carcass characteristics, yam peel meal, substitute, maize meal and broiler finisher

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HARNESSING MARINE BIOACTIVES FOR SUSTAINABLE ANTIFUNGAL STRATEGIES IN AGRICULTURE

Nouzha Baki Senhaji^{1*}, Houda EL Yacoubi¹, Atmane Rochdi¹

Laboratoire Ressources Naturelles et Développement Durable,

Unité de recherche Agrophysiologie Biotechnologies et Environnement.

Faculté des Sciences Université Ibn Tofaïl, Kénitra, Maroc.

ABSTRACT

Moroccan agriculture is in a critical state due to severe degradation of productive resources (water, soil, forests, biodiversity) and increased reliance on food imports. This dependency, now encompassing previously self-sufficient products, is worsened by climate change, threatening national food security. Urgent action is needed to intensify regeneration efforts, particularly for pastoral plant genetic resources, to reduce external reliance.

Marine resources present significant untapped potential for addressing these challenges, particularly in conserving endemic species such as cereals, legumes, and forage crops, which are at risk of rapid extinction. These resources possess substantial economic value across various sectors, including agro-food enhancement, pharmaceutical applications (notably secondary metabolites with therapeutic properties), cosmetics, and bioenergy production. This study aims to harness biomolecules extracted from marine resources to protect, stimulate, and fertilize seeds, thereby enhancing agricultural productivity while ensuring long-term sustainability and resilience.

Marine resources are known for bioactive compounds with antibacterial and antifungal properties. This study evaluated the antifungal activity of extracts from four algae species in vitro at concentrations between 0.5 and 8 mg/ml. Results showed that higher extract concentrations significantly inhibited *Fusarium* sp. mycelial growth, with complete inhibition observed at 4 mg/ml and 6 mg/ml.

Keywords: marine resources, biodiversity, regeneration, antifungal activity, bioprotection.

LA PROTECCIÓN DE LA INFANCIA A TRAVÉS DE LA ADOPCIÓN INTERNACIONAL CHILD PROTECTION THROUGH INTERNATIONAL ADOPTION

Daniela Alejandro de la Cruz

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: 0009-0007-5391-0680

María Guadalupe Hernández Cuba

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: 0009-0006-4584-4348

Gloria Auristela Hernández Pérez

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

Doctora en Derecho

ORCID: 0009-3446-4622

RESUMEN

La protección de la infancia a través de la adopción internacional es una medida que garantiza el derecho de cada niño y a poder a crecer en un ambiente seguro, estable y efectivo, esta investigación se basa en lo cualitativo y cuantitativo, por lo que la adopción internacional no debe entenderse como una solución rápido al problema de la infancia desprotegida sino más bien como una medida que subsana, y da un calor familiar a estos niños y disfrutar de esa felicidad. Esta es utilizada cuando el menor no se le puede asegurar el cuidado dentro de su familia biológica, por lo que los Estados mediante diversos procedimientos se involucran para establecer controles legales y administrativos que sean estrictos, con la finalidad de que se prohíban las prácticas indebidas como la trata de personas, la explotación, tortura, y abuso sexual, ya que se exige una cooperación internacional, y la transparencia en todos los procesos pero sobre todo el respeto absoluto en cuanto al interés superior del niño, es importante que se tenga un compromiso ético y social, así como la oportunidad de que se restituya al niño su derecho a una familia y se proteja su identidad, dignidad y bienestar y a largo plazo este se desarrolle integralmente en un nuevo hogar.

Palabras claves: adopción internacional, desprotegida, subsana, integralmente, infancia

ABSTRACT

Child protection through international adoption is a measure that guarantees every child's right to grow up in a safe, stable, and effective environment. This research is based on both qualitative and quantitative data. Therefore, international adoption should not be understood as a quick fix to the problem of unprotected children, but rather as a measure that provides these children with a sense of security and a sense of family warmth, allowing them to enjoy that happiness. This is used when the minor cannot be assured of care within his or her biological family, so States through various procedures get involved to establish strict legal and administrative controls, with the aim of prohibiting improper practices such as human trafficking, exploitation, torture, and sexual abuse, since international cooperation is required, and transparency in all processes but above all absolute respect for the best interests of the child, it is important to have an ethical and social commitment, as well as the opportunity to have the child's right

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

to a family restored and their identity, dignity and well-being protected and in the long term this to develop fully in a new home.

Key words: international adoption, unprotected, remedial, comprehensive, childhood

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BUILDING AWARENESS OF SUSTAINABLE EDUCATION THROUGH TECHNOLOGICAL INNOVATION IN THE DIGITAL ERA

Yusthina Hardiyati Ndolu¹, Stephany Brigitha Sopacua²

Christian University of Indonesia

ABSTRACT

This article discusses the importance of technological innovation in building awareness of sustainable education in the digital era. Sustainability education focuses not only on academic achievement but also on fostering social, environmental, and ethical awareness in the face of global change. Through a literature review, this research highlights the role of digital technology as a key catalyst in creating an education system that is adaptive, inclusive, and relevant to the needs of the times. Innovations such as the use of interactive multimedia, virtual reality (VR), and the integration of science and technology (IPTEK) are driving the transformation of learning towards Education 5.0. Key strategies identified include optimizing social media as an educational tool, improving teachers' digital competencies, and collaboration between educational institutions, the government, and the private sector. The study results indicate that technology contributes significantly to increasing learning motivation, efficiency in educational management, and equitable access to information, although obstacles such as the digital divide and cultural resistance remain. This article recommends strengthening collaborative ecosystems, developing environmentally-oriented digital content, and ongoing training for educators as strategic steps towards competitive sustainable education in the digital era.

Keywords: continuing education, technological innovation, digital era, digital competence, educational transformation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CHILDREN AT RISK: THE DARK SIDE OF INTERNATIONAL ADOPTION INFANCIAS EN RIESGO: EL LADO OSCURO DE LA ADOPCIÓN INTERNACIONAL

Ángela Montserrat David Castro

Estudiante de la Licenciatura en Derecho

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-2622-362X>

María Fernanda Jiménez Ramos

Estudiante de la Licenciatura en Derecho

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-5601-5572>

Auristela Hernández Pérez

Doctora en Derecho

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco Gloria

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-3446-4622>

ABSTRACT

Child trafficking is not a modern term; it is a global phenomenon that has been visible and rooted in every part of the world for many years. Throughout human history, people have been used as commodities, and this activity is carried out for various purposes. This article will analyze this phenomenon, focusing on illegal international adoptions and how they are used for various purposes. In other words, adopting a child or adolescent is not exclusively for the purpose of sexual exploitation, forced labor, pornography, or slavery, but also because, in many cases, adoptive families do not want to resort to or go through legal adoption procedures, which constitutes a serious violation of the best interests of children and adolescents and, in turn, a violation of human rights, as children are harmed in many ways, for example, by being removed from their families. At the international level, various international treaties and conventions on the rights of the child have been created, which seek to protect and safeguard the integrity of minors and also promote safe adoptions. Simultaneously, through this article, we will discuss the importance of raising awareness, educating, and promoting a transparent and responsible adoption system. The research carried out for the development of this article was qualitative and documentary in nature, focusing on critically analyzing international adoption and its respective implications for children's rights.

Keywords: Adoption, childhood, rights, child trafficking, family.

RESUMEN

La trata de personas infantiles no es un término moderno, es un fenómeno global que se encuentra visibilizado y enraizado en cada parte del mundo desde hace muchos años, a lo largo de la historia humana las personas han sido utilizadas como mercancías, es una actividad que se realiza con diversos fines. En este artículo se analizará este fenómeno enfocándose en las adopciones internacionales ilegales y como esta es utilizada con finalidades variadas, es decir, adoptar a un niño, niña o adolescente no es exclusivamente bajo el propósito de explotarlo sexualmente, realización de actos forzosos, pornografía

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

o esclavitud, sino, también por el hecho de que en muchas ocasiones las familias adoptantes no desean recurrir o atravesar por los procedimientos adoptivos legales, lo que constituye graves violaciones al interés superior de niñas, niños y adolescentes y; a su vez, violaciones a derechos humanos, ya que los niños son vulnerados en muchos sentidos, por ejemplo, siendo sustraídos de su seno familiar. A nivel internacional, se han creado diversos tratados internacionales y convenciones sobre los Derechos del Niño, los cuales buscan proteger y salvaguardar la integridad de los menores y asimismo fomentar las adopciones seguras. Simultáneamente, mediante este artículo plantearé la importancia de concientizar, educar y promover un sistema de adopciones transparente y responsable. La investigación que se realizó para el desarrollo de este artículo fue con un enfoque cualitativo y documental, centrado en analizar de manera crítica la adopción internacional y sus respectivas implicaciones en los derechos de la infancia.

Palabras claves: Adopción, infancia, derechos, trata infantil, familia.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INTEGRATING STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT AND KNOWLEDGE MANAGEMENT: A PATHWAY TO ENHANCED ORGANIZATIONAL PERFORMANCE

Agnesë Ibrahim¹

¹PhD at University of Prishtina, Faculty of Economics, Department of Management, Prishtine, Kosovo

<https://orcid.org/0009-0005-0091-8684>

Qëndresë Ibrahim²

²PhD at University of Prishtina, Faculty of Economics, Department of Management, Prishtine, Kosovo

<https://orcid.org/0009-0006-9981-9711>

ABSTRACT

Purpose This paper examines the critical role of Strategic Human Resource Management (SHRM) in driving organizational performance, with a specific focus on integrating effective knowledge management practices to optimize outcomes.

Design/methodology/approach The study adopts an analytical and qualitative approach, utilizing an extensive review of scholarly literature to explore the impact of SHRM and knowledge management on employee motivation, well-being, and both individual and organizational performance.

Findings The findings highlight the significant role of human resources as a central asset in sustaining, expanding, and facilitating organizational activities. The paper identifies key strategies for leveraging human resource capabilities and knowledge management to drive overall organizational success, offering practical recommendations for refining HR practices and optimizing resource utilization.

Originality This paper contributes to the literature by examining the intersection of SHRM and knowledge management, offering new insights into how organizations can enhance their performance through effective knowledge integration and human resource management strategies.

Keywords: organizational performance, knowledge, strategic management, human resources;

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BOUTIQUE HOTELS, INFORMALITY AND INNOVATION DYNAMICS, CASE STUDY OF MARRAKECH RIADS

Chorouk BOUSBAA

PHD Student

Cadi Ayyad University, Marrakech

Faculty of Letters and Human Sciences

Laboratory of Studies on Resources, Mobility and attractiveness

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-7696-1997>

Mohamed BOUKHEROUK

Associate professor

Cadi Ayyad University, Marrakech

Faculty of Letters and Human Sciences

Laboratory of Studies on Resources, Mobility and attractiveness

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8041-2694>

ABSTRACT

Informality disrupts the established tourism system and models. Riads are boutique hotels and a witness of Marrakech medina's heritage. Today, they are a proof of the profound transformation of tourist accommodation, blending both formal and black market activities. These typical accommodations at the intersection of heritage and local economy, reflect a profound tourism appropriation and anchorage, driven by opportunism and innovation. Nevertheless, this context hides the high innovation potential of the informal sector, the structural tensions between formal and informal, and the slow adaptation of public institutions. This study engages with the interactions between informality, innovation, and territorial governance. It relies on a theoretical framework integrating theories of informality, territorial innovation, and local development, and draws exclusively on data from digital accommodation platforms (booking, Airbnb). It aims to map actors, identify operational logics, and analyze innovative dynamics of informal actors on one side and the constraints of institutional innovation on the other side.

Keywords: Tourism; Accommodation; Boutique hotel; Riads; Informality; Innovation; Morocco; Marrakesh; Medina;

JEL : L83, Z38

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

REUSE OF SKIN FLESHING WASTE FROM PAKISTANI TANNERIES INTO A RETANNING AGENT

Dr. Beena Zehra¹

¹Leather Research Centre, PCSIR, D-102, SITE, South Avenue, Karachi, Pakistan.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0940-7507>

Tahira Ayaz²

²Leather Research Centre, PCSIR, D-102, SITE, South Avenue, Karachi, Pakistan.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0618-1741>

Dr. Rajkumar Dewani³

³Leather Research Centre, PCSIR, D-102, SITE, South Avenue, Karachi, Pakistan.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8870-1175>

ABSTRACT

Leather processing from raw hides/skins into finished leather generates large quantities of both solid and liquid waste, contributing to environmental pollution when improperly managed. Processing approximately one ton of raw hides/skins typically yields about 200 kg of finished leather, along with approximately 350 kg of untanned leather waste, 250 kg of tanned waste, and 200 kg lost through tannery wastewater. In Pakistan, skin fleshing waste from tanneries is often discarded in open areas without treatment or reuse, posing serious environmental hazards.

This study presents a sustainable approach to recycle delimed skin fleshing waste through acidic hydrolysis using formic acid in an autoclave at 80–90°C for 3 hours. The resulting retanning agent, synthesized from goat skin fleshings, was applied in tannery drum processing at a 10% dosage on a moisture-free base weight of goat skin, while maintaining standard chrome tanning procedures for comparison.

Physical testing of the treated leather by evaluating softness (mm), tensile strength (N/mm²), tear strength (N/mm), and elongation (%) showed that the leather produced using the recycled retanning agent exhibited comparable physical characteristics to leather processed with conventional retanning agents.

This sustainable approach not only minimizes tannery solid waste but also transforms an environmental liability into a value-added product, supporting eco-friendly innovation within Pakistan's leather industry.

Keywords: Leather, Skin Fleshings, Acidic Hydrolysis, Retanning Agent.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE REGROUPING AND TROOP MOVEMENT ACTIVITIES IN THE COCHINCHINA REGION TO THE NORTH OF THE 17TH PARALLEL

PhD. Duong To Quoc Thai

Dong Thap University

<https://orcid.org/0009-0008-1929-3751>

Assoc. Prof. Dr. Ho Son Dai

Dong Thap University

Tran Duy E

Dong Thap University

ABSTRACT

Following the Dien Bien Phu victory in 1954, the Geneva Accords concerning the cessation of hostilities and the restoration of peace in Vietnam were signed. According to the stipulations of the accords, Vietnam was temporarily partitioned into two zones, with the 17th parallel serving as the military demarcation line dividing the country. Specifically, the military forces of the Government of the Democratic Republic of Vietnam stationed in Cochinchina (Nam Bo) were granted 300 days to regroup to the north of the 17th parallel. Pursuant to this provision, the Cochinchina region established three regrouping points for troop movement: the Ham Tan-Xuyen Moc regrouping point in Ba Ria Vung Tau; the Cao Lanh, Dong Thap Muoi regrouping point in Long Chau Sa (now Dong Thap province); and the Chac Bang - Ca Mau regrouping point. By May 1955, 27,962 people from Cochinchina had regrouped to the north of the 17th parallel. The military and people of Cochinchina strictly implemented the provisions stipulated in the 1954 Geneva Accords. Based on this historical event, the study of “*the regrouping and troop movement activities in the Cochinchina region to the north of the 17th parallel*” is an essential issue in the study of modern Vietnamese history. This research not only adds further documentation to Vietnamese history but also serves as a valuable reference for the vivid picture of world history in the 21st century.

The research methodology in this article mainly consists of the historical method and the logical method. The historical method used in this study primarily involves investigating and analyzing the historical events related to the troop regrouping activities in Cochinchina from July 1954 to May 1955. The logical method employed in this research is based on the analysis of historical events carried out in chronological order, from which we will draw objective and scientific observations and assessments.

Keywords: regrouping and troop movement; Cochinchina (Nam Bo); Ham Tan-Xuyen Moc; Cao Lanh; Chac Bang.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PROTECTIVE PROPERTIES OF A SPECIES FROM THE EUPHORBIACEAE FAMILY AGAINST INDUCED STRESS IN EUKARYOTIC CELLS

Ba Kadiata¹, EL Khalfi Bouchra¹, Elmakssoudi Abdelhakim² and Soukri Abdelaziz¹

¹ *Laboratory of Physiopathology, Molecular Genetics and Biotechnology, Faculty of Science, Aïn Chock, Hassan II University of Casablanca, Maarif BP 5366, Casablanca, Morocco.*

² *Organic Synthesis, Extraction and Valorization Laboratory, Aïn Chock Faculty of Sciences Aïn Chock, Hassan II University of Casablanca, Maarif BP 5366, Casablanca, Morocco*

ABSTRACT

The present work aims to evaluate the anti-stress power of a plant from the Euphorbiaceae family, using eukaryotic cells as a cellular model. Phenolic compounds in the ethanolic extract of this plant were identified by HPLC/MS. Cytotoxicity was then observed by inhibiting cell growth and density. The characterization results showed that the major compounds are from the flavonoid family. However, this plant protects cells by improving their growth and restoring their number. Nevertheless, the use of this plant could be important in the prevention of chronic stress-related diseases in higher organisms.

Keywords: Plants, Cells, Stress

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CULTURAL AWARENESS AS DETERMINANT OF ACADEMIC LIFE SATISFACTION AMONG COLLEGE STUDENTS

Cohleen Belle H. Valiente^{1*}

¹*Southern Philippines, Agri-business and Marine and Aquatic School of Technology (SPAMAST),
Faculty, Institute of Arts and Sciences,
Malita, Davao Occidental, Philippines*

Sidney Jian G. Villegas²

²*Southern Philippines, Agri-business and Marine and Aquatic School of Technology (SPAMAST),
Faculty, Institute of Computing, Engineering, and Technology,
Malita, Davao Occidental, Philippines*

Ariel M. Larobis³

³*Southern Philippines, Agri-business and Marine and Aquatic School of Technology (SPAMAST),
Faculty, Institute of Teacher Education,
Malita, Davao Occidental, Philippines*

Vinn Marco S. Miguel⁴

⁴*Southern Philippines, Agri-business and Marine and Aquatic School of Technology (SPAMAST),
Faculty, Institute of Arts and Sciences,
Malita, Davao Occidental, Philippines*

Aldwin T. Miranda⁵

⁵*Southern Philippines, Agri-business and Marine and Aquatic School of Technology (SPAMAST),
Faculty, Institute of Teacher Education,
Malita, Davao Occidental, Philippines*

⁵*University, Faculty, Department, City, Country.*

⁵ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0898-0715>

ABSTRACT

This study examined the relationship between cultural awareness and the academic life satisfaction of college students in a state college in Southern Mindanao. Using a descriptive-correlational design, the study gathered data from 651 students through an adapted and validated survey questionnaire. The study aimed to determine how students' appreciation of cultural diversity influences their learning experiences and satisfaction with academic life. Descriptive statistics such as the mean were used to measure the students' level of cultural awareness and academic satisfaction, while correlation and regression analyses were applied to test the relationships and predictive effects between the variables. Results showed that students demonstrated a very high level of cultural awareness, reflecting strong respect and appreciation for diverse traditions, beliefs, and values within the campus. They also reported high academic life satisfaction, indicating motivation, engagement, and positive learning experiences. The findings revealed that students with greater cultural awareness tend to be more satisfied with their academic journey. Cultural appreciation was linked to a stronger sense of belonging, improved social interactions, and more meaningful participation in both academic and co-curricular activities. The study concludes that cultural awareness plays a vital role in enhancing students' overall academic experience.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

When students understand and value cultural differences, they become more open-minded, cooperative, and confident in engaging with others, which leads to a supportive and inclusive learning environment. It is recommended that higher education institutions continue to strengthen culturally responsive programs and activities that encourage dialogue, respect, and mutual understanding. Future studies may also examine other factors such as emotional well-being, peer relationships, and institutional support, since only a portion of academic satisfaction was explained by cultural awareness in this study.

Keywords: cultural awareness, student engagement, academic fulfillment, inclusive education

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LA HERENCIA INTERNACIONAL EN EL DERECHO INTERNACIONAL PRIVADO INTERNATIONAL INHERITANCE IN PRIVATE INTERNATIONAL LAW

Jesús Arley Romero Palomeque

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

OCID: 0009-0000-5361-4944

Gloria Auristela Hernández Pérez

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

OCID: 0009-0006-3446-4622

ABSTRACT

Globalization has intensified the legal challenges in cross-border successions, where the deceased's estate spans multiple jurisdictions. Private International Law (PIL) is emerging as an important tool for resolving conflicts of law and jurisdiction, seeking a balance between legal certainty and individual will.

This study, based on a bibliographic review of the doctrine of personal legal relations, comparative law, and supranational regulations (including Regulation (EU) No. 650/2012), analyzes the two main systems that govern the law applicable to international inheritances. The Principle of Unity of Succession, inherent to Civil Law, conceives succession as a *universitas iuris*, postulating the application of a single law (*lex domicilii* or *lex patriae*) to the entire inheritance (movable and immovable). The Principle of Excision, characteristic of *Common Law*, divides the succession, applying the *lex rei sitae* to immovable property and the *lex domicilii* only to movable property.

The coexistence of these approaches creates problems for the DIP, such as conflicts of qualification and renvoi, which create legal certainty. Harmonization efforts seek to mitigate these effects. This Regulation introduces habitual residence as a primary criterion and allows for *professio iuris* (choice of nationality law), a manifestation of the autonomy of will that guarantees predictability. Despite this, challenges persist in interaction with third states. The importance of the DIP depends on its ability to offer efficient processes and respect the last wishes of the deceased, providing legal comfort.

Keywords: International inheritances, Private International law

RESUMEN

La globalización ha intensificado los desafíos legales en las sucesiones transfronterizas, donde el patrimonio del fallecido se extiende por múltiples jurisdicciones. El Derecho Internacional Privado (DIP) surge como una herramienta importante para resolver los conflictos de leyes y jurisdicción, buscando un equilibrio entre la seguridad jurídica y la voluntad individual.

Este estudio, está basado en una revisión bibliográfica de la doctrina del DIP, legislación comparada y normativa supranacional (incluyendo el Reglamento (UE) n.º 650/2012), analizamos los dos sistemas principales que rigen la ley aplicable a las herencias internacionales. El Principio de Unidad Sucesoria, propio del Derecho Civil, idea la sucesión como una *universitas iuris*, postulando la aplicación de una única ley (*lex domicilii* o *lex patriae*) a la totalidad de la herencia (muebles e inmuebles). El Principio de Escisión, característico del *Common Law*, divide la sucesión, aplicando la *lex rei sitae* a los bienes inmuebles y la *lex domicilii* solo a los muebles.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

La coexistencia de estos enfoques genera problemas al DIP, como conflictos de calificación y el reenvío, que causan una certidumbre legal. Los esfuerzos de armonización buscan disminuir estos efectos. Dicho Reglamento introduce la residencia habitual como criterio principal y permite la *professio iuris* (elección de la ley de la nacionalidad), una manifestación de la autonomía de la voluntad que garantiza la predictibilidad. A pesar de esto, continúan desafíos en la interacción con terceros estados. La importancia del DIP depende en su capacidad para ofrecer procesos eficientes y respetar la última voluntad del fallecido, brindando consuelo legal

Palabras Claves: Herencias internacionales, Derecho Internacional Privado

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE IMPACT OF INDUSTRIALIZATION AND COMMERCE ON THE FORMATION OF NEW SOCIAL CLASSES IN COLONIAL COCHINCHINA (1880-1930)

M.A. Dinh Hong Khoa

Dong Thap University

<https://orcid.org/0009-0007-4089-313X>

Dr. Duong To Quoc Thai

Dong Thap University

<https://orcid.org/0009-0008-1929-3751>

ABSTRACT

Between 1880 and 1930, French Cochinchina underwent a profound transformation from an agrarian periphery into a semi-industrialized colonial economy, a process that restructured not only the modes of production but also the entire social hierarchy of southern Vietnam. Drawing upon a historical-sociological framework and a wide range of archival sources - Bulletin Administratif de la Cochinchine, Procès-verbaux du Conseil Colonial, and Bulletin Économique de l'Indochine, this study reassesses the complex interplay between industrialization, commerce, and social formation under colonial capitalism. Far from representing genuine modernization, industrialization in Cochinchina reflected a dependent capitalist structure, designed primarily to serve the extractive and mercantile interests of metropolitan France. Concentrated in rice milling, rubber processing, ship repair, and port services, the colonial economy deepened structural inequality by granting privileged access to French and Chinese capital while excluding indigenous entrepreneurs through discriminatory credit, taxation, and licensing regimes. Yet this very process, paradoxically, engendered new social forces. Within the limited space opened by colonial trade and industrial activity emerged the native bourgeoisie, a modest but symbolically significant class of Vietnamese entrepreneurs; the urban petite bourgeoisie, composed of teachers, journalists, civil servants, and students trained in Franco-Vietnamese schools; and the nascent industrial working class, concentrated in Saigon – Cho Lon and the plantation zones of the Mekong Delta. These groups, though unequal in economic power, shared a common experience of marginalization and a growing consciousness of collective identity. The study argues that industrialization and commerce functioned as dialectical forces that simultaneously reinforced dependency and generated the socio-intellectual conditions for political awakening. By reshaping the material base of society and stimulating new aspirations for equality, mobility, and citizenship, these processes laid the groundwork for the emergence of modern nationalist and democratic movements in early twentieth-century Vietnam.

Keywords: Cochinchina, colonial capitalism, industrialization, commerce, bourgeoisie, petite bourgeoisie, working class, social transformation.

ENTRE LA GUERRA Y EL OLVIDO: EL FRACASO DEL DERECHO INTERNACIONAL FRENTE A LA CRISIS HUMANITARIA EN GAZA BETWEEN WAR AND OBLIVION: THE FAILURE OF INTERNATIONAL LAW IN THE FACE OF THE HUMANITARIAN CRISIS IN GAZA

Guillermo de la Cruz Hernández

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: 0009-0007-3013-8261

Elizabeth Landero Correa

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: 0009-0002-4867-8219

Gloria Auristela Hernández Pérez

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: 0009-0006-3446-4622

ABSTRACT

This article search to analyze the need to strengthen the mechanisms of conflict resolution in international matters, guarantee the protection of children and the necessary restructuring of the rules to ensure that humanitarian protection obligations are palpable results and cease to be just declarative commitments, since the war between Israel and Gaza has caused serious damage to the population of these territories, people have been displaced, the infrastructure of essential places such as hospitals, schools, etc. has been destroyed, without forgetting the countless number of civilian victims that have occurred as a result of these events. Based on an analysis of the Geneva Conventions, the Rome Statute and the reports of the United Nations and humanitarian organizations, serious violations of the principles of distinction, proportionality and caution are identified, as well as the prohibition of forced transfer and the obligation to allow humanitarian access. This reveals a regulatory crisis, the lack of coercive mechanisms and the inaction of International Organizations. This inactivity aggravates impunity, the vulnerability of the victims and perpetuates disobedience to humanitarian rules.

International conflicts around the world have been on the rise over the past 10 years, resulting in figures that are more worrisome than terrifying. Disputes over territory, economic interests motivated by ethical and religious factors, are just a sample of how poorly prepared we are as a global society to stop them.

KEYWORDS: War, defenselessness, international

RESUMEN:

Este artículo busca analizar la necesidad de fortalecer los mecanismos de resolución de conflictos en materia internacional, garantizar la protección de la niñez y la necesaria reestructuración de las normas para asegurar que las obligaciones de protección humanitaria sean resultados palpables y dejen de ser solo compromisos declarativos, ya que la guerra entre Israel y Gaza ha provocado graves daños en la población de estos territorios, personas han sido desplazadas, se ha destruido la infraestructura de lugares esenciales como hospitales, escuelas, etc., sin olvidar la innumerable cantidad de víctimas civiles que han acaecido a consecuencia de estos hechos. A partir de un análisis de los Convenios de Ginebra, el Estatuto de Roma y los informes de Naciones Unidas y organizaciones humanitarias, se identifican

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

graves violaciones a los principios de distinción, proporcionalidad y precaución, así como la prohibición del traslado forzoso y la obligación de permitir el acceso humanitario. Con ello, se deja al descubierto una crisis normativa, la falta de mecanismos coercitivos y de la inacción de las Organizaciones Internacionales. Esta inactividad agrava la impunidad, la vulnerabilidad de las víctimas y se perpetua la desobediencia de las normas humanitarias. Los conflictos internacionales alrededor del mundo han ido en aumento los últimos 10 años, mismos que han dado como resultado cifras que hoy en día más que preocupar causan terror. Las disputas por territorio, por intereses económicos que son motivados por factores éticos y religiosos, solo son una muestra de la poca preparación que tenemos como sociedad mundial para frenarlos.

PALABRAS CLAVE: Guerra, desprotección, internacional.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

COLOR TERM FORMATION IN ULYSSES AND FINNEGANS WAKE: MULTILINGUAL ETYMOLOGY AND SEMANTIC EXPANSION

Margarita Razvodovskaya¹

¹*Baranavichy State University, Department of Linguistics, Baranavichy, Republic of Belarus.*

Irina Kopytich²

Senior lecturer, scientific supervisor

²*Baranavichy State University, Department of Linguistics, Baranavichy, Republic of Belarus.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3899-5149>

ABSTRACT

Study examines the linguistic innovations in color terminology employed by James Joyce in his novels *Ulysses* and *Finnegans Wake*, focusing specifically on etymological structures, categorization of basic and non-basic color terms, and the integration of luminosity descriptors. The analysis demonstrates that Joyce's chromatic vocabulary transcends conventional lexical boundaries through three primary mechanisms: multilingual etymological borrowing, semantic expansion of established color categories, and the synthesis of chromatic and luminous qualities.

In *Finnegans Wake*, Joyce constructs neologisms by incorporating roots from multiple linguistic traditions including Celtic, Germanic, Latin and Slavic origins. The research identifies systematic word-formation patterns such as compound constructions, derivational suffixes, and hybrid etymological blending.

Quantitative analysis of basic versus non-basic color categories reveals that *Ulysses* contains 183 instances of basic color terms versus 139 non-basic designations, while *Finnegans Wake* exhibits 160 basic and 105 non-basic color references. Non-basic terms in *Ulysses* include culturally specific designations such as mauve, bluest Irish blue and the archaic glaucous. *Finnegans Wake* extends this paradigm through polyglot constructions and historically-charged terminology. Metalinguistic color designations, including shirokuro (Japanese white/black), demonstrate Joyce's integration of international artistic vocabulary into narrative prose.

The intersection of chromatic and luminous terminology reveals that both novels systematically encode light-dark opposition alongside hue designation. *Ulysses* employs 183 luminosity-related terms (dark, fade, opaque) against 139 brightness descriptors (light, bright, pale, luminous), while *Finnegans Wake* presents 160 darkness terms and 105 light-related expressions. Joyce constructs hybrid neologisms such as dizzledazzle, underdarkneath and darklight. The text establishes phenomenological relationships between luminosity and semantic opacity.

This comprehensive linguistic analysis establishes that Joyce's chromatic innovations constitute a deliberate strategy of semantic multiplication, wherein color terminology functions simultaneously as descriptive, symbolic, multilingual, and phonoaesthetic textual element. The systematic integration of etymological depth, cross-cultural color semantics, and luminosity-hue synthesis positions Joyce's chromatic vocabulary as a fundamental component of his experimental modernist aesthetics.

Keywords: color terms, James Joyce, etymological neology, chromatic semantics

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LA SUCESIÓN TRANSNACIONAL: DESAFÍOS JURÍDICOS Y HUMANOS EN LA HERENCIA INTERNACIONAL

Andrés Eduardo Ocaña Aguirre

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: 0009-0009-9912-4989

María Fernanda Suarez Cornelio

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: 0009-0006-1860-1359

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

Doctora en Derecho

Gloria Auriestela Hernández Pérez

ORCID:0009-0006-3446-4622

RESUMEN

El mundo se volvió un lugar más pequeño, gracias a la globalización, se hizo común que las personas tomaran la decisión de establecer sus vidas o acumular bienes en distintos países. Esto inevitablemente, generó complejidades al momento del fallecimiento. Cuando surgían herederos. La duda se centraba en un conflicto legal: ¿Qué ley debía aplicarse y ante qué autoridad se tramitara la herencia?

Este panorama demandó una solución, y el derecho internacional privado surgió como la respuesta. Su principal objetivo fue explicar de manera sencilla cómo se podían resolver estas dudas, e incluso los problemas derivados de las sucesiones transnacionales. Lo que resultó fascinante, observar cómo los diferentes sistemas legales de cada país se fusionaban para permitir que la sucesión se llevara a cabo. La metodología que se empleó para realizar este estudio es cualitativa, con el objetivo de que este artículo adquiriera relevancia en la medida de que sirva como una guía para enfrentar las dudas o retos que surgen al aplicar diferentes sistemas legales en las sucesiones transnacionales.

Palabras clave: Globalización, sucesiones transnacionales, derecho internacional privado.

ABSTRACT

The world became a smaller place, thanks to globalization. It became common for people to decide to establish their lives or accumulate assets in different countries. This inevitably generated complexities at the time of death and when heirs emerged. The question centered on a legal conflict: Which law should be applied and before which authority should the inheritance be processed?

This situation demanded a solution, and private international law emerged as the answer. Its main objective was to explain in a simple way how these doubts could be resolved, and even the problems arising from transnational successions. What was fascinating was observing how the different legal

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

systems of each country merged to allow the succession to take place. The methodology used to conduct this study is qualitative, with the aim of making this article relevant to the extent that it serves as a guide to address the doubts or challenges that arise when applying different legal systems in transnational successions.

Keywords: Globalization, transnational successions, private international law.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LEXICAL MEANS OF CREATING THE MAIN CHARACTER'S IMAGE IN GOTHIC NOVELS

Adelina Trafimchyk

Baranovich State University, Faculty of Linguistics, Department of Professional Foreign Language Training, Baranovich, Belarus.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-7025-6780>

ABSTRACT

The study explores the lexical means used to construct the image of the main character in Gothic novels, focusing on John Polidori's *The Vampyre* and Sheridan Le Fanu's *Carmilla*. The relevance of this research lies in the growing academic and cultural interest in Gothic aesthetics and the enduring popularity of the vampire motif. Gothic fiction continues to attract scholars due to its ability to express the duality of human nature through the aesthetics of mystery, fear, and the sublime.

The aim of the work is to identify and analyze lexical expressive means that contribute to the creation of the character's image within the Gothic literary tradition. The object of the study is the texts of *The Vampyre* and *Carmilla*, while the subject is the lexical and stylistic devices employed to shape the atmosphere and emotional tone surrounding the main characters. The research methodology includes continuous sampling, contextual analysis, and linguistic interpretation, allowing a detailed examination of the lexical material and its stylistic functions.

The analysis demonstrates that epithet, metaphor, hyperbole, and comparison are the most frequently used devices in constructing the dual image of the Gothic character—simultaneously attractive and terrifying. In Polidori's novel, these means reveal the demonic charisma and manipulative nature of Lord Ruthven, the archetypal noble vampire. In contrast, Le Fanu's *Carmilla* presents a female vampire whose beauty and fragility disguise predatory instincts, creating an atmosphere of tension and seduction. The comparative findings indicate that the vocabulary of decay, darkness, and the supernatural is crucial in evoking the Gothic mood and reinforcing the thematic contrast between life and death, attraction and fear.

The results can be applied in teaching stylistics, lexicology, and literary history, as well as in interdisciplinary cultural and media studies focusing on Gothic literature and its linguistic expression.

Keywords: Gothic novel, lexical means, stylistic devices, vampire image, expressive means, character portrayal.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE STRATEGIC FINANCIAL MANAGEMENT OF R&D INVESTMENT IN ORGANIC CHEMISTRY-BASED INDUSTRIES: EVIDENCE FROM THE PHARMACEUTICAL SECTOR

Yusuf Ahmed Tijjani¹, Usman Abdullahi²

Department of Business Administration, Faculty of Management Science, Ahmadu Bello University Zaria¹.

Department of Applied Chemistry, College of Science and Technology.

Kaduna Polytechnic²

ABSTRACT

This study investigated the strategic financial management of R&D investments in organic chemistry-based industries, with specific evidence from the pharmaceutical sector in Northern Nigeria. The objective was to determine how strategic financial management practices influence strategic performance and to assess the moderating role of Sustainability Orientation conceptualized as a unidimensional construct. Grounded in the Resource-Based View and Strategic Sustainability Theory, the study operationalized Strategic Financial Management of R&D Investment through budgeting control, risk assessment, and investment prioritization, while Strategic Performance was proxied by market share. Data were collected from 350 managers and R&D professionals using a structured 5-point Likert scale questionnaire. Structural Equation Modeling via Smart-PLS was applied to evaluate the measurement and structural relationships. Findings revealed that strategic financial management of R&D investment significantly enhanced firms' strategic performance. Moreover, Sustainability Orientation positively moderated this relationship, indicating that firms guided by sustainability principles were more effective in converting R&D investments into improved market share and long-term competitiveness. The study advances scholarly understanding by integrating sustainability orientation into strategic financial management frameworks for innovation-intensive industries. Practically, the results underscore the importance of embedding sustainability consciousness into financial decision-making to strengthen the long-term impact of R&D investments in organic chemistry-based sectors within emerging economies.

Keywords: Strategic financial management, R&D investment, Sustainability orientation, Strategic performance, Pharmaceutical sector, Smart-PLS

YENİ NESİL PROTEİN KAYNAKLARININ BESLENMEDEKİ YERİ: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, BESİN DEĞERİ VE TÜKETİCİ KABULÜ

THE ROLE OF NEXT-GENERATION PROTEIN SOURCES IN NUTRITION: SUSTAINABILITY, NUTRITIONAL VALUE, AND CONSUMER ACCEPTANCE

Hatice KARAKOÇ¹

¹Arş. Gör., İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik, İzmir, Türkiye.

1- ¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-5117-3852>

K. Esen KARACA ÇELİK²

²Doç. Dr., İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik, İzmir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3625-4761>

ÖZET

Artan dünya nüfusu, geleneksel hayvansal protein kaynaklarının çevresel sürdürülebilirlik üzerindeki baskısı ve gıda güvenliği endişeleri, mikoprotein, yenilebilir böcekler ve mikroalgler gibi yeni nesil (alternatif) protein kaynaklarına yönelik ilgiyi artırmıştır. Yeni nesil protein kaynakları, genel olarak geleneksel ete kıyasla daha düşük bir ekolojik ayak izine sahiptir; daha az arazi, su ve yem gerektirir ve daha az sera gazı emisyonu üretir. Besin değeri açısından ise, bu kaynaklar yüksek protein içeriğine (özellikle böcekler %35-77 protein içerebilir) ve genellikle temel amino asit profiline sahiptir. Örneğin mikoprotein (bir mantar proteini), lif içeriği ve düşük doymuş yağ oranıyla dikkat çekerken, böcekler aynı zamanda önemli mikro besinler (demir, çinko, B vitaminleri) sağlayabilir. Ancak, yeni nesil proteinlerin biyo yararlanımı ve sindirilebilirliği, yapısal farklılıklar ve bazı anti-besinsel faktörler nedeniyle geleneksel hayvansal proteinlerden farklılık gösterebilir. Ayrıca, bu kaynakların gıda uygulamalarında kullanılması ve ticarileşmesinde teknolojik zorluklar mevcuttur. Belki de en önemli engel, özellikle böcek ve mikoprotein gibi kaynaklara karşı mevcut olan tüketici önyargıları ve kültürel kabul düzeyidir. Sonuç olarak, yeni nesil protein kaynakları, küresel protein ihtiyacının sürdürülebilir bir şekilde karşılanmasında önemli bir potansiyel sunmaktadır. Ancak, bu potansiyelin tam olarak gerçekleştirilebilmesi için üretim teknolojilerinin geliştirilmesi, besin içeriği ve biyo yararlanımının optimize edilmesi ve tüketici kabulünü artırmaya yönelik bilgilendirme ve ürün geliştirme çabalarının artırılması gerekmektedir. Bu çalışma, bu alternatif proteinlerin beslenme açısından önemini, çevresel faydalarını ve tüketici kabulü ile ilgili mevcut zorlukları değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Nesil Protein Kaynakları, Alternatif Protein, Gıda Güvenliği, Besin Değeri, Mikoprotein, Yenilebilir Böcekler

ABSTRACT

The growing global population, the pressure on environmental sustainability from traditional animal protein sources, and food security concerns have increased interest in new generation (alternative) protein sources such as microprotein, edible insects, and microalgae. The growing global population, the pressure on environmental sustainability from traditional animal protein sources, and food security concerns have increased interest in new generation (alternative) protein sources such as microprotein, edible insects, and microalgae. New generation protein sources generally have a lower ecological

footprint compared to traditional meat; they require less land, water, and feed, and produce fewer greenhouse gas emissions. In terms of nutritional value, these sources are high in protein (insects in particular can contain 35-77% protein) and generally have a complete amino acid profile. For example, while mycoprotein (a fungal protein) stands out for its fiber content and low saturated fat ratio, insects can also provide important micronutrients (iron, zinc, B vitamins). However, the bioavailability and digestibility of new-generation proteins may differ from traditional animal proteins due to structural differences and certain anti-nutritional factors. Furthermore, there are technological challenges in using these sources in food applications and commercializing them. Perhaps the most significant barrier is consumer prejudice and cultural acceptance levels, particularly towards sources such as insects and mycoprotein. In conclusion, new-generation protein sources offer significant potential for sustainably meeting global protein demand. However, to fully realize this potential, production technologies must be developed, nutritional content and bioavailability must be optimized, and efforts to increase consumer acceptance through information and product development must be intensified. This study aims to evaluate the nutritional importance of these alternative proteins, their environmental benefits, and the current challenges related to consumer acceptance.

Keywords: Next-Generation Protein Sources, Alternative Protein, Food Safety, Nutritional Value, Microprotein, Edible Insects.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BULANIK METRİK UZAYLAR FUZZY METRIC SPACES

Memet ŞAHİN

Profesör, Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,

Matematik Bölümü, Gaziantep, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1066-1641>

ÖZET

Metrik uzaylar, matematiksel analiz ve topolojide "mesafe" kavramını kuramsallaştırmak için temel bir çerçeve sağlar. Klasik olarak bir metrik, farklı noktalar arasındaki pozitif mesafeyi tanımlar. Ancak bu yapı, özellikle bilgisayar bilimleri ve belirsizlik içeren sistemlerde yetersizdir. Dolayısıyla belirtilen alanlarda metrik söz konusu olduğunda uygulama noktasında bazı sınırlılıklar ortaya çıkmaktadır. Bu sınırlamaların üstesinden gelmek için ortaya yeni yaklaşımlar atılmıştır. Bu yaklaşımlardan bazıları Bulanık Metrik Uzaylar (belirsiz mesafeler için), Kısmi Metrik Uzaylar (kendisine olan uzaklığı sıfır olmayan, $(d(x,x) \neq 0)$ ve Nötrosofik Metrik Uzaylar (mesafeyi doğruluk, belirsizlik ve yanlışlık bileşenleriyle tanımlayan) gibi önemli genellemelerdir. Bu çalışmanın amacı, Kısmi Metrik Uzayların yapısını Nötrosofik kümelerin belirsizlik modelleme kapasitesine uygun hale getirerek yeni ve daha genel bir yapı önermektir.

Bu çalışmada, "Kısmi Nötrosofik Metrik Uzaklık" tanımı ve temel özellikleri verilmiştir. Önerilen bu yeni yapı, bir noktanın kendisine olan uzaklığının sıfırdan farklı olabileceği esnekliğini (kısmi metrik özellik) sağlar ve ayrıca bu uzaklığın doğruluk (T), belirsizlik (I) ve yanlışlık (F) cinsinden ifadesini birleştirir. Bu durum, hem kendisine olan uzaklığın hem de farklı noktalar arasındaki uzaklığın belirsizliğini ve tutarsızlığını modellemeyi mümkün kılarak bir yenilik sunar. Bunlara ek olarak çalışmada, Kısmi Nötrosofik Metrik Uzaklık tanımlayan aksiyomlar ayrıntılı olarak sunulmakta ve bu aksiyomların Kısmi Metrik ve Nötrosofik Metrik uzayların tanımlarını nasıl genelleştirdiği açıklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kısmi Metrik Uzaylar, Nötrosofik Kümeler, Kısmi Nötrosofik Metrik Uzaylar.

ABSTRACT

Metric spaces provide a fundamental framework for theorizing the concept of "distance" in mathematical analysis and topology. The classical definition of a metric defines a positive distance between distinct points. However, this rigid structure is insufficient, particularly in computer science and systems involving uncertainty. In order to overcome these limitations, important generalizations such as Fuzzy Metric Spaces (for uncertain distances), Partial Metric Spaces (which ensure that the distance to itself is not zero, $(d(x,x) \neq 0)$ and Neutrosophic Metric Spaces (which define the distance with its accuracy, uncertainty and inaccuracy components) have been presented in the literature. The aim of this study is to propose a new and more general structure by relating the structure of Partial Metric Spaces to the uncertainty modeling capacity of Neutrosophic Sets. In this direction, firstly the definitions of classical metric, fuzzy metric, partial metric, neutrosophic triple metric and neutrosophic metric spaces in the relevant literature are examined. As the main and original contribution of the study, the definition of "Partial Neutrosophic Metric Space" that combines these two concepts and its basic properties are given.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

In the study, the definition of "Partial Neutrosophic Metric Space" and its basic properties are given. This new proposed structure provides the flexibility that the distance of a point to itself can be non-zero (partial metric property). and also combines the expression of this distance in terms of truthness (T), indeterminacy (I), and falsity (F). This makes it possible to model the uncertainty and inconsistency of both the distance to itself and the distance between different points. In this article, the axioms defining the Partial Neutrosophic Metric Space are presented in detail and how these axioms generalize the definitions of Partial Metric and Neutrosophic Metric spaces

Keywords: Partial Metric Spaces, Neutrosophic Sets, Partial Neutrosophic Metric Spaces.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXPANSION OF PHARMACIST ROLES IN PRIMARY HEALTHCARE SERVICES

David.G, Deepak.S ,Palanisamy.A ,Ravi.C , N Jayaramakani ,Dr.R.Srinivasan

Faculty of Pharmacy, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai 600073, India

ABSTRACT

The pharmacy profession is experiencing a period of rapid transformation driven by regulatory reform, technological innovation, and shifting healthcare delivery models. Legislative initiatives across the United States aim to expand the role of pharmacists beyond dispensing, enabling services such as patient testing and treatment for common conditions, thereby addressing access gaps in rural and underserved communities. At the same time, mounting attention to drug pricing and middle-men such as pharmacy benefit managers (PBMs) has led to new state-level regulation to protect independent pharmacies and curb perceived market abuses. Concurrently, the rise of digital health, artificial intelligence, and data analytics is reshaping pharmacy operations, from prior authorisation workflows to patient-engagement platforms. Globally, regulators are tightening oversight of online pharmacy practices—particularly in the context of novel therapeutics like weight-loss injections dispensed via direct-to-consumer telehealth channels. In India, the regulatory body is confronting educational quality issues, with a wave of inspections and admissions bans in pharmacy colleges to strengthen professional standards and infrastructure. These converging developments carry important implications for the pharmacy workforce, training curricula, the business model of pharmacies, and the safe, equitable delivery of pharmaceuticals and services. As pharmacists assume more clinical and digital roles, the profession must adapt to evolving responsibilities, complex stakeholder pressures, and the imperative of maintaining patient safety and access in a changing landscape.

Keywords: pharmacist role expansion, pharmacy benefit managers, digital pharmacy services, regulatory oversight, pharmacy education reform

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LEXICAL PECULIARITIES OF BELARUSIAN AND ENGLISH FAIRY TALES

Mariya Grigorovich, Anastasiya Gritz, Ekaterina Kaplinskaya

High School #21, Baranovichi, Belarus

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-0000-0000>

ABSTRACT

Rapid development of intercultural communication has led to an interest in the cultures of different countries and peoples. One can gain an understanding of another people's culture primarily through folklore, as this art form fully embodies the national character of the people in whose language it was created.

The **relevance** of this study lies in the fact that fairy tales, being a reflection of the life and culture of a people, contain a multitude of different realities, unique vocabulary, idioms, etc., which help to understand the linguistic picture of the world of a particular people.

The **aim** of this study is to examine the lexical features of Belarusian and English fairy tales in order to determine the best methods for translating them, allowing the linguistic and cultural characteristics of Belarusian folk tales to be conveyed as fully as possible in English

The **object** of the study is English and Belarusian folk tales. The **subject** of the study is the lexical means used in fairy tale texts.

During the study, Belarusian and English folk tales were selected and analyzed for lexical features that reflect the mentality and culture of the people.

Based on the research conducted, it can be concluded that Belarusian and English fairy tales have certain lexical features. For example, a characteristic feature of Belarusian fairy tales is the use of a large number of diminutives, which reflects the Belarusian people's attitude towards children. But there are practically no diminutives in English fairy tales.

The study also revealed that both Belarusian and English fairy tales are full of proverbs, sayings, and idiomatic expressions. However, since the mentalities of the two peoples differ significantly, these devices present certain difficulties when translating fairy tales.

Therefore, when choosing translation techniques that help preserve the uniqueness of Belarusian fairy tales, it is necessary to proceed from the lexical features of the fairy tale text and from the characteristics of the mentality of the people who composed the fairy tale.

During our research, we encountered the following difficulties in translating Belarusian fairy tales:

- 1) non-equivalent vocabulary and phraseological units;
- 2) diminutives, since there are no diminutive suffixes in English, and the translator's task is to use the means of the English language to convey the author's warm attitude towards the characters described;
- 3) phytonyms denoting plants growing in a particular area.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

As a result of a multifactorial analysis, it can be concluded that most lexical units are translated using equivalent expressions, transcription, and transliteration with explanations. In order to preserve the national flavor, the translation of fairy tales includes several techniques: transliteration, selection of equivalent expressions, descriptive method, and semantic development method. These methods can be used separately or in combination.

Keywords: fairy tale, translation technique, non-equivalent vocabulary, linguistic picture of the world

SOLIDARITY TOURISM: A REAL SUSTAINABLE RESPONSE TO SEISMIC DISASTERS IN AL HAOUZ PROVINCE ?

Wissal ZIDAoui

Doctorante

Laboratoire des Études sur les Ressources, Mobilité et Attractivité (LERMA)

Faculté des Lettres et des Sciences Humaines

Université Cadi Ayyad (Marrakech), Morocco

Mohamed BOUKHEROUK

Enseignant-Chercheur

Laboratoire des Études sur les Ressources, Mobilité et Attractivité (LERMA)

Faculté des Lettres et des Sciences Humaines

Université Cadi Ayyad (Marrakech), Morocco.

ABSTRACT

Following an earthquake disaster, affected areas face economic, social, and environmental challenges. This study examines the contribution of solidarity tourism to post-earthquake economic, social, and cultural reconstruction, focusing on the rural commune of Lalla Takerkoust located in the province of Al Haouz. The central objective is to understand how solidarity tourism contributes to the reconstruction and community development of a disaster area such as the case of Lalla Takerkoust. The methodological approach is based on a significant and relevant literature review, as well as an exhaustive and contextual analysis of the commune of Lalla Takerkoust, based on official documents and reports attributed by the competent administrations, but also on a case study of a local solidarity initiative enriched by a field survey carried out in November 2025 in Lalla Takerkoust, in particular in Douar Makhfamane, including questionnaires reserved for the local population and directive interviews addressed to local institutions. Furthermore, the originality of the study is demonstrated by the absence of works that study the interactions between natural disasters and solidarity tourism, particularly the links between earthquakes and solidarity tourism. The results reveal that solidarity tourism constitutes a vector of reconstruction after natural disasters, by generating income for local populations, promoting their traditions and promoting the destination visited. These advantages call for the support of solidarity initiatives for local development provided by exogenous actors and their integration into natural disaster risk management policies.

Keywords : solidarity tourism, earthquake, issues, reconstruction, Lalla Takerkoust, Douar Makhfamne.

IDENTIDAD Y JUSTICIA MÁS ALLÁ DEL ESTADO: MATRIMONIO INDÍGENAS FRENTE AL DERECHO INTERNACIONAL PRIVADO

Estefania Herrera Gordillo.

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco, México

ORCID: 0009-0001-7211-9014

María Esther López.

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco, México

ORCID: 0009-0001-5762-4178

Gloria Auristela Hernández Pérez.

Doctora en Derecho

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco, México

ORCID: 0009-3446-4622

RESUMEN

Este artículo ha abordado el reconocimiento de los matrimonios indígenas en el marco del derecho internacional privado, pretendiendo ampliar el campo de aquellos reconocimientos y entendiendo que su principal objetivo debe ser el reconocimiento de sus culturas, tradiciones y lenguas. Se planteó el propósito de ofrecer una visión más profunda sobre la autonomía y el respeto a la libre determinación de estos pueblos. El derecho consuetudinario se basaba en creencias y en las normas propias de los pueblos indígenas y, por tanto, era necesario conocer también sus leyes escritas. El derecho internacional privado ha entrado en juego para determinar la ley aplicable en la protección de sus derechos humanos y en la no discriminación de estas personas. Se ha utilizado un método documental y analítico, con un enfoque cualitativo sustentado en el análisis de tratados internacionales. De entre estos instrumentos, se ha insistido en el Convenio 169 de la OIT, que estableció la obligación de los Estados de adoptar medidas para conservar, promover y fomentar sus lenguas indígenas. De igual manera, la Declaración de las Naciones Unidas sobre los Derechos de los Pueblos Indígenas reconoció, entre otros, los derechos de estos pueblos. a través de estos instrumentos se han puesto de manifiesto algunos de los grandes problemas que han tenido las comunidades indígenas cuando sus matrimonios no han sido reconocidos: inseguridad jurídica, afectaciones patrimoniales, problemas en la filiación y vulneración de derechos humanos más básicos, todo ello a la búsqueda de un reconocimiento más respetuoso.

Palabras Claves: matrimonio, pueblos indígenas, derecho consuetudinario, derecho internacional.

ABSTRACT

This article has addressed the recognition of indigenous marriages within the framework of private international law, aiming to expand the field of those recognitions and understanding that their main objective should be the recognition of their cultures, traditions, and languages. The purpose of offering a deeper vision of the autonomy and respect for the self determination of these peoples was raised. The customary law was based on beliefs and norms of indigenous peoples and, therefore, it was also necessary to know their written laws. Private international law has come into play to determine the applicable law in the protection of their human rights and in the non-discrimination of these persons. A documentary and analytical method has been used, with a qualitative approach based on the analysis of

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

international treaties. Among these instruments, there has been emphasis on ILO Convention 169, which established the obligation of States to take measures to preserve, promote and foster their indigenous languages. Likewise, the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples recognized, among others, the rights of these peoples. Through these instruments, some of the great problems that indigenous communities have had when their marriages have not been recognized have been highlighted: legal insecurity, patrimonial effects, problems in filiation and violation of the most basic human rights, all in search of a more respectful recognition.

Keywords: marriage, Indigenous peoples, customary law, international law.

LA PROTECCIÓN INTERNACIONAL DE LOS MIGRANTES Y REFUGIADOS: RETOS Y AVANCES EN EL MARCO JURÍDICO INTERNACIONAL INTERNATIONAL PROTECTION OF MIGRANTS AND REFUGEES: CHALLENGES AND ADVANCES IN THE INTERNATIONAL LEGAL FRAMEWORK

Mayrani Vazquez Perez

*Universidad Juárez Autónoma de Tabasco,
Licenciatura en Derecho, Tabasco, México.*

María Fernanda Landero Hernandez

*Universidad Juárez Autónoma de Tabasco,
Licenciatura en Derecho, Tabasco, México*

Dra. Gloria Auristela Hernandez Pérez

*Anáhuac Mayab University, Universidad Juárez Autónoma de Tabasco,
Universidad Olmeca, Tabasco, México
<https://orcid.org/0009-0006-3446-4622>*

RESUMEN

El presente artículo analiza el marco jurídico internacional que protege los derechos de los migrantes y refugiados, destacando los principales instrumentos legales y organismos encargados de su aplicación. A través de una revisión doctrinal y normativa, se examina la evolución del Derecho Internacional en materia migratoria y de asilo, desde la Convención sobre el Estatuto de los Refugiados de 1951 hasta los pactos globales recientes promovidos por la Organización de las Naciones Unidas. Asimismo, se estudian los desafíos actuales que enfrentan los Estados para garantizar una protección efectiva, especialmente ante el aumento de desplazamientos forzados por conflictos armados, crisis humanitarias y cambio climático. Finalmente, se reflexiona sobre la responsabilidad compartida de la comunidad internacional y la necesidad de fortalecer los mecanismos de cooperación y respeto a los derechos humanos en los procesos migratorios contemporáneos.

Palabras claves: Migrantes, Refugiados, Internacional, Derechos Humanos, País, Migración, Protección, Persona.

ABSTRACT

This article analyzes the international legal framework that protects the rights of migrants and refugees, highlighting the main legal instruments and bodies responsible for their implementation. Through a doctrinal and normative review, it examines the evolution of international law on migration and asylum, from the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to the recent global pacts promoted by the United Nations. It also studies the current challenges faced by States in ensuring effective protection, especially in the face of increasing forced displacement due to armed conflict, humanitarian crises, and climate change. Finally, it reflects on the shared responsibility of the international community and the

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

need to strengthen mechanisms for cooperation and respect for human rights in contemporary migration processes.

Keywords: Migrants, Refugees, International, Human Rights, Country, Migration, Protection, Person.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DERECHOS HUMANOS DIVIDIDOS: LA DOBLE MORAL MIGRANTE FRENTE A LAS DEPORTACIONES

DIVIDED HUMAN RIGHTS: MIGRANT DOUBLE STANDARDS IN THE FACE OF DEPORTATIONS

Valeria HERNÁNDEZ SANDOVAL

Licenciatura en Derecho, México

Orcid: <https://orcid.org/0009-0008-0421-3683>

Nisanyerly DE JESÚS VILCHEZ LÓPEZ

Licenciatura en Derecho

Orcid: <https://orcid.org/0009-0003-9900-2662>

RESUMEN

El presente estudio analizó la doble moral existente entre migrantes mexicanos en Estados Unidos que apoyaron la deportación de connacionales indocumentados, fenómeno que evidenció la persistencia de una discriminación intragrupal con implicaciones jurídicas, sociales y éticas. El objetivo fue comprender cómo estas actitudes de rechazo entre miembros de una misma comunidad migrante influyeron en la legitimación de políticas excluyentes y en la vulneración de los derechos humanos reconocidos a nivel internacional.

El trabajo se desarrolló bajo un enfoque cualitativo, aplicando una metodología descriptiva y analítica con perspectiva documental e interpretativa. Esta metodología permitió examinar noticias actuales, disposiciones legales nacionales e internacionales, así como discursos sociales relacionados con la migración y los derechos humanos, con el fin de identificar las contradicciones entre los principios de igualdad y las prácticas discriminatorias dentro de la comunidad migrante.

El trabajo se desarrolló bajo un enfoque cualitativo, aplicando una metodología descriptiva y analítica con perspectiva documental e interpretativa. Esta metodología permitió examinar noticias actuales, disposiciones legales nacionales e internacionales, así como discursos sociales relacionados con la migración y los derechos humanos, con el fin de identificar las contradicciones entre los principios de igualdad y las prácticas discriminatorias dentro de la comunidad migrante.

Se concluyó que fortalecer la educación en derechos humanos, fomentar la conciencia crítica y promover estrategias jurídicas con enfoque interseccional resultaron esenciales para contrarrestar la normalización de la discriminación y restaurar los valores de solidaridad y justicia social entre comunidades migrantes. Este análisis busca abrir un espacio de reflexión sobre la necesidad de construir sociedades más empáticas, inclusivas y consientes del valor humano que subyace en la movilidad migratoria.

Palabras claves: discriminación, políticas migratorias, derechos humanos, tratados internacionales

ABSTRACT

This study analyzes the double standards existing among Mexican migrants in the United States who supported the deportation of undocumented Mexicans, a phenomenon that highlighted the persistence of intragroup discrimination with legal, social, and ethical implications. The objective was to understand how these attitudes of rejection among members of the same migrant community influenced the legitimization of exclusionary policies and the violation of internationally recognized human rights.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

The work was conducted using a qualitative approach, applying a descriptive and analytical methodology with a documentary and interpretive perspective. This methodology allowed for the examination of current news, national and international legal provisions, as well as social discourses related to migration and human rights, in order to identify contradictions between the principles of equality and discriminatory practices within the migrant community.

The work was conducted using a qualitative approach, applying a descriptive and analytical methodology with a documentary and interpretive perspective. This methodology allowed for the examination of current news, national and international legal dissipation, as well as social discourses related to migration and human rights, in order to identify contradictions between the principles of equality and discriminatory practices within the migrant community.

It was concluded that strengthening human rights education, fostering critical awareness, and promoting legal strategies with an intersectional approach were essential to counteracting the normalization of discrimination and restoring the values of solidarity and social justice among migrant communities. This analysis sought to open a space for reflection on the need to build more empathetic, inclusive societies that are aware of the human value that underscores migratory mobility.

Keywords: discrimination, migration policies, human rights, international treaties

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANALYSIS OF THE CONTRIBUTION OF REGIONAL TAXES AND LEVIES TO THE ORIGINAL REGIONAL REVENUE OF LAMPUNG PROVINCE 2020-2024

Nadia Safira¹, Meisyifa Nur Nabila², Rian Satria Prayoga³, Ratna Septiyanti⁴, Mega Metalia⁵

¹²³⁴⁵*Diploma in Taxation, Faculty of Economics and Business, University of Lampung.*

ABSTRACT

The purpose of this study is to analyze the contribution of regional taxes and levies to the Regional Original Income (PAD) of Lampung Province from 2020 to 2024. This study uses a quantitative descriptive approach using secondary data from budget realization reports. The analysis is conducted by calculating the percentage contribution of taxes and levies to PAD. The results of the study indicate that the contribution of regional taxes to the Regional Original Income of Lampung Province is Very Good, with a percentage of 83.96% in 2020, 83.74% in 2021, 84.96% in 2022, 85.84% in 2023, and 81.97% in 2024. On the other hand, the contribution of regional levies is still classified as Very Low, with a percentage of 0.60% in 2020, 0.45% in 2021, 0.18% in 2022, 0.19% in 2023, and 10.71% in 2024. This inequality shows that the Regional Original Income of Lampung Province still depends on regional taxes, while the retribution sector has not provided an optimal contribution. Therefore, a strategy is needed to increase the effectiveness of regional tax and retribution collection.

Keywords: Contribution, Regional Tax, Regional Retribution, PAD, APBD, Budget Realization.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

REVOLUTIONARY TECHNIQUES FOR ENHANCING EDUCATIONAL QUALITY THROUGH ADAPTIVE LEARNING IMPLEMENTATION

Essuy K. A Pit'ay, Simon Nainggolan, Halim Wiryadinata

Indonesian Christian University

ABSTRACT

In today's digital era, it is crucial to improve the quality of education. However, the negative impacts of technological advancements often lead to a decline in educational quality, resulting in learning approaches that are less adaptive to the needs of students. This article aims to outline how revolutionary techniques can enhance the quality of education through the implementation of adaptive learning. Through a literature review approach, the research findings indicate that adaptive learning is an approach designed to tailor learning materials to the needs, learning pace, and learning style of each student by leveraging digital technology. Adaptive learning provides a more personalized and effective learning experience for students, thereby improving the quality of education. The implementation of adaptive learning not only has the potential to improve students' academic achievement but also boosts their motivation to learn and reduces disparities in educational quality. Therefore, it can be concluded that adaptive learning can be an innovative solution or a revolutionary technique to improve the quality of education in the digital era. Adaptive learning enables students to remain competitive in the learning process amidst technological advancements. Adaptive learning is a revolutionary technique that creates an inclusive, responsive, and student-centered environment, ultimately enhancing the overall quality of education.

Keywords: Adaptive Learning, Revolutionary Technique, Quality of Education, Digital Era, Students.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TARGERED PROTEIN DEGRADATION: THE NEXT WAVE IN DRUG MECHANISM

R. Kishore, K. Vaishnavi, S. Meenatchi, V. Keerthana

Faculty of pharmacy, Bharath institute of higher Education and research ,chennai, India -600 073

ABSTRACT

Targeted protein degradation (TPD) has emerged as a revolutionary therapeutic strategy, representing the next wave in drug discovery and development. Unlike traditional inhibitors that block protein function, TPD harnesses the cell's own ubiquitin–proteasome system to selectively eliminate disease-causing proteins. This approach allows for the removal of previously “undruggable” targets, expanding the scope of pharmacological intervention. Key technologies driving this field include PROTACs (Proteolysis-Targeting Chimeras), molecular glues, and LYTACs, which enable precise degradation of intracellular and extracellular proteins. TPD offers advantages such as catalytic mechanism of action, sustained efficacy at lower doses, and improved selectivity. Recent advancements have shown promising applications in oncology, neurodegenerative diseases, and immune disorders. Despite challenges in delivery, stability, and off-target effects, ongoing innovations in linker chemistry and E3 ligase recruitment continue to enhance drug design and performance. As TPD matures, it is poised to reshape therapeutic paradigms, offering new hope for diseases that resist conventional treatments. Ultimately, targeted protein degradation represents a paradigm shift in modern pharmacology—transforming how drugs act within cells and paving the way for a new generation of precision medicines.

Keywords : Targeted protein degradation, PROTACs, molecular glues, ubiquitin–proteasome system, drug discovery.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ACADEMIC STRESS, HEALTH ANXIETY AND FEAR OF CONTAMINATION IN MEDICAL STUDENTS

Rabbia Akhtar, Areeba Fatima and Dr. Shahnaila Tariq

Department of Applied Psychology, University of Management and Technology, Lahore Pakistan.

ABSTRACT

The aim of the present study was to investigate the association between academic stress, health anxiety, and fear of contamination in the context of MBBS students in Pakistan. Quantitative correlational research design was used. The data were obtained using self-report questionnaires of standardized format, which were given to a sample of MBBS students at various years. The prevalence of these psychological factors and the relationships between them was assessed using statistical analyses. The results have shown that academic stress is positively correlated with the level of health anxiety and contamination phobia, which implies that academic pressures can contribute to the risk of becoming vulnerable to the anxiety-related conditions among medical students. The findings indicate the necessity to introduce specific interventions, including stress management and mental health counseling and psychoeducational workshops, to reduce these problems and facilitate psychological well-being among medical education participants. This research plays a role in the rising literature on mental health concerns among medical students and highlights the importance of institutional measures to address the demands of the struggling students who have academic and psychological problems.

Keywords: Academic stress, health anxiety, fear of contamination, medical students, Pakistan, mental health

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXPLORING *OPUNTIA STRICTA* MUCILAGE AS A BIO-BASED EXCIPIENT IN PHARMACEUTICAL DEVELOPMENT

Midhat F. Desai*, Firoj A. Tamboli, Priti S. Bhosale

Department of Pharmacognosy, Bharati Vidyapeeth College of Pharmacy, Kolhapur -416013
Maharashtra, India

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-0208-1794>

ABSTRACT

This research focuses on the extraction and characterization of mucilage obtained from the cladodes of *Opuntia stricta* (Cactus) for its potential use as a pharmaceutical excipient. The mucilage was extracted using an acetone-based method, yielding 1.44%. The extracted material was evaluated through several physicochemical and micromeritic parameters, including flow behavior, organoleptic characteristics, surface tension, viscosity, loss on drying, ash content, and swelling index. The findings revealed that the mucilage exhibited excellent flow properties (angle of repose: 25.30°), with a surface tension of 70.20 N/m for a 2.85% w/v solution. The total ash content was 28.33% w/w, loss on drying was 13%, and pH ranged between 7.2 and 7.4. The mucilage was soluble in warm water, slightly soluble in cold water, and insoluble in most organic solvents, except chloroform. Preliminary phytochemical screening and powder characterization indicated that the extracted *Opuntia stricta* mucilage is safe for use in pharmaceutical formulations, exhibiting desirable properties suitable for dosage form development without any adverse effects.

Keywords: *Opuntia stricta*, Mucilage, Pharmaceutical Excipient, Natural Polymer

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GUAVA (*PSIDIUM GUAJAVA* L.): A GLORIOUS PLANT WITH CANCER PREVENTIVE AND THERAPEUTIC POTENTIAL

Keerthana.V, Meenatchi.S, Kishore.R, Vaishnavi.K, Dr.R.Saravanan

Faculty of pharmacy, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India-600073

ABSTRACT

Guava (*Psidium guajava* L.) tree (Myrtaceae family) bears fruit rich in vitamins, fiber, and other nutrients. While native to Latin America, guava is grown in many tropical and subtropical regions across the globe where it has long been used in traditional medicine to treat a myriad of ailments. Guava has been shown to exhibit a number of biological and pharmacological activities, such as antioxidant, anti-inflammatory, immunomodulatory, antimicrobial, antidiabetic, and anticancer properties. Several parts of the plant, including the leaves, fruits, seeds, peels, pulp, bark, and oil, produce phytochemicals with medicinal properties. Emerging research has found that guava bioactive phytochemicals exert antitumorigenic effects against various human malignancies through multiple mechanisms. This review aims to present a concise summary of the in vitro and in vivo studies investigating the anticancer activity of the plant against various human cancer cell lines and animal models, including the identified phytochemicals that contributes to their activity via the different mechanisms. In vitro growth and cell viability studies, such as the 3-(4,5-dimethylthiazol-2-yl)-2,5-diphenyltetrazolium bromide (MTT) assay, the sulforhodamine B (SRB) assay, and the trypan blue exclusion test, were conducted using *P. guajava* extracts and their biomolecules to assess their effects on human cancer cell lines. Numerous studies have showcased that the *P. guajava* plant and its bioactive molecules, especially those extracted from its leaves, selectively suppress the growth of human cancer cells without cytotoxicity against the normal cells.

Keywords: *Psidium guajava*; cancer; cytotoxicity; flavonoids. apoptosis; cancer; guava; molecular mechanisms; phytochemicals; prevention; proliferation;

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TELEPHARMACY AND DIGITAL HEALTH ECONOMICS

Keerthana.V, Meenatchi.S, Kishore.R ,Vaishnavi.K, Dr.R.Saravanan

Faculty of pharmacy, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India-600073

ABSTRACT

Telepharmacy, the delivery of pharmaceutical care through digital platforms, has emerged as a cost-effective model for improving healthcare access, especially in rural and underserved regions. By integrating digital health technologies such as electronic prescriptions, teleconsultations, mobile health apps, and AI-based medication management, telepharmacy reduces geographical barriers and optimizes resource utilization. From an economic perspective, it minimizes the need for physical infrastructure, lowers travel costs for patients, and decreases hospital readmissions by improving adherence and monitoring. Furthermore, digital health economics highlights the balance between upfront technology investment and long-term savings in healthcare expenditure. While challenges such as regulatory barriers, digital literacy, and data security remain, telepharmacy demonstrates significant potential in enhancing healthcare efficiency, affordability, and equity. Its adoption represents a paradigm shift towards sustainable, patient-centered healthcare systems.

Keyword: Telepharmacy Digital health Health economic, Cost-effectiveness, Remote patient care, Medication adherence, Prescription, Mobile health (mHealth), Healthcare accessibility, Rural healthcare, Cost minimization, Digital health equity, Patient-centered care, Pharmacoeconomic.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DESIGN AND IMPLEMENTATION OF A VIRTUAL CHEMISTRY LABORATORY: A CASE STUDY OF SELECT SECONDARY SCHOOLS IN ABUJA

Anga Peter Inalegwu, Dr. Idris S.B. Bauchi

Department of Science Education (Chemistry Option)

School of Science and Technology Education

Federal University of Technology, Minna, Nigeria

ABSTRACT

This study presents the design and implementation of a *Virtual Chemistry Laboratory (VCL)* developed for secondary schools in Abuja, Nigeria. Recognizing challenges such as inadequate laboratory facilities, safety concerns, and limited access to hands-on science education, the system provides an innovative, scalable, and interactive platform aimed at enhancing chemistry learning outcomes. The project adopts a user-centered design methodology aligned with the Nigerian secondary school chemistry curriculum and tailored to local learning contexts. Development processes involved requirement analysis, system architecture design, database modeling, and user interface structuring using modern web technologies. Comprehensive testing confirmed the system's usability, functionality, and reliability across multiple devices. The findings reveal improved student engagement, motivation, and conceptual understanding of chemistry principles. However, limitations such as inadequate technological infrastructure and varying levels of digital literacy persist.

Laboratory-based science education remains a cornerstone of effective STEM instruction. However, in many Nigerian secondary schools, particularly in Abuja, physical laboratories are either under-equipped or entirely absent. This has hindered students' understanding of fundamental scientific concepts and practical skills. Virtual laboratories have emerged globally as innovative solutions to these challenges, offering platforms where students can conduct experiments digitally, without the limitations of traditional infrastructure

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANTIBIOTIC STEWARDSHIP IN CANCER CARE: CHALLENGES, STRATEGIES, AND FUTURE DIRECTIONS

Mst Sabiha Nusrat

Department of Biological Sciences, Texas Tech University, Lubbock, Texas

ABSTRACT

Background: Antimicrobial resistance (AMR) presents a growing challenge in oncology, as immunocompromised cancer patients are highly susceptible to infections. Multidrug-resistant (MDR) pathogens complicate therapy, disrupt the microbiome, and increase morbidity and mortality.

Objective: This review examines current and emerging antimicrobial stewardship (AMS) strategies in oncology, emphasizing technological innovations, microbiome-preserving approaches, and effective implementation models.

Methods: Literature from peer-reviewed studies, clinical guidelines, and institutional reports was reviewed to evaluate stewardship principles, diagnostic advances, microbiome interventions, barriers to implementation, and future directions.

Results: Multidisciplinary AMS teams, including oncologists, infectious disease specialists, pharmacists, and microbiologists, are critical for effective stewardship. Core interventions include formulary restriction, prospective audit and feedback, dose optimization, and de-escalation of therapy. Rapid diagnostics such as MALDI-TOF, PCR, next-generation sequencing, and biomarker-guided tools improve targeted antibiotic use. Artificial intelligence (AI)-driven decision support and real-time dashboards further enhance precision prescribing. Microbiome-preserving measures, including probiotics, narrow-spectrum antibiotics, and fecal microbiota transplantation, support favorable patient outcomes. Successful AMS programs at MD Anderson, St. Jude, and leading European oncology centers have demonstrated reductions in inappropriate antibiotic use and MDR infections. Major challenges include diagnostic delays, limited infrastructure in resource-restricted settings, and lack of oncology-specific guidance.

Conclusion: Integrating rapid diagnostics, digital technologies, microbiome care, education, and policy within a unified AMS framework is essential to optimize antimicrobial use, protect immunocompromised cancer patients, and mitigate the global spread of MDR pathogens.

Biography

My name is Sabiha Nusrat, and I am a physician and microbiologist with a strong background in medicine, teaching, and research. I completed my MBBS from Rangpur Medical College, Bangladesh (2017) and pursued a Master's in Microbiology at Texas Tech University in 2025.

At Texas Tech, I work as a Teaching Assistant in the Department of Biological Sciences, where I guide undergraduate students in microbiology and biology labs, provide mentorship, and develop my teaching and laboratory management skills. Previously, I served as a Research Physician at ICDDR,B, where I contributed to infectious disease studies, data collection, and team-based research.

I also worked as a Lecturer in Microbiology at Prime Medical College and Hospital and as a Research Assistant at CIPRB in collaboration with UNICEF, gaining valuable experience in medical education, surveillance, and public health research.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Through these varied experiences, I have developed strong skills in clinical research, laboratory management, medical education, and interdisciplinary teamwork. I am particularly passionate about infectious diseases, antimicrobial resistance, and global health, areas where I aspire to make meaningful contributions through research and education. My long-term goal is to combine my background in medicine and microbiology to help bridge the gap between clinical practice and scientific research, ultimately improving healthcare outcomes at both local and global levels.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

NUTRITIONAL, THERAPEUTIC POTENTIAL AND FUNCTIONAL APPLICATIONS OF MANGO KERNEL OIL

Laiba Riaz, Muhammad Haseeb Ahmad

Department of Food Science, Government College University Faisalabad, Pakistan

ABSTRACT

The mango (*Mangifera indica* L.) is one of the most important tropical fruits in the world, thanks to its pleasant taste and aroma and high nutritional value in carotenoids, ascorbic acid, and phytochemicals. There is sufficient scientific evidence in research to support the nutritional benefits of mango waste. Efficiently utilizing mango waste is crucial for a better environment and feeding a growing population, while also addressing food insecurity concerns. Mango kernels make up around 20% of the fruit and 75% of the stone. Mango kernel oil (MKO) is the oil fraction extracted from the stone of the mango fruit, and has recently acquired popularity as a valuable byproduct of mango processing companies. Mango kernels yield 12-15% edible oil which carries plenty of bioactive chemicals and antioxidants, in scientific studies. Mango kernel oil contains a high content of oleic, stearic, and linoleic acids and rich in antioxidants, vitamin E, and polyphenols. Nutritionally, Mango kernel oil is a rich source of natural antioxidant and essential fatty acids, which play a significant role in maintain metabolic balance and cardiovascular health. MKO showcases significant anti-inflammatory, antioxidant, anti-microbial, and cardio-protective properties, when implemented for therapeutically objective. The upcoming findings additionally reveal, its capability in regulating diabetes and hepato-protective effects. Due to its high oxidative stability, it serves as stable basis in baking and cosmetic formulations, a suitable substitute for cocoa butter in confectionery items, and a promising raw material for industrial and pharmaceutical applications. Its implementation validates waste valorization, safeguarding the environment, and economic resilience in mango producing regions. On the whole, MKO signifies an emerging natural resource for health-promoting and industrial applications, indicating the need for deeper exploration of its therapeutic potential and commercialization pathways.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EVALUATION OF THE BACTERIOLOGICAL QUALITY AND HYGIENE OF FROZEN MEAT COMMERCIALY AVAILABLE IN ALGERIA

Fahima NABI¹, Meriem CHEBAANI¹, BENDAHBI fatiha

¹ Université Dr Yahia Farès de Médéa, faculté des sciences, Département Sciences de la nature et de la vie, Médéa, Algérie, faculté des sciences, Département Sciences de la nature et de la vie, laboratoire de Biotechnologie et Valorisation des Ressources Biologiques, Médéa, Algérie.

ABSTRACT

The present work aims to evaluate the bacteriological quality and hygiene of frozen meat sold in Algeria. Although freezing slows microbial growth, meat remains a highly perishable food that can serve as a reservoir for pathogenic and spoilage microorganisms. Microbiological examinations were conducted to quantify aerobic mesophilic bacteria and fecal coliforms, and to detect the presence of *Staphylococcus aureus*, *Salmonella* spp., and sulfite-reducing *Clostridium*. The analyses revealed the absence of major pathogens, while the detected microbial flora—mainly mesophilic bacteria and coliforms—remained within acceptable limits according to Algerian regulatory standards. The slight contamination observed likely originates from inadequate handling and storage conditions rather than from the product itself. These results underline the need to reinforce hygiene protocols and ensure proper management of the cold chain throughout the distribution process to maintain the microbiological integrity and safety of frozen meat.

Keywords: frozen meat, bacteriological analysis, hygiene control, microbial safety, food contamination, cold chain.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE INFLUENCE OF RELIGIOUS LITERACY ON STUDENTS' CAMPUS LIFE

Edel Quinn D. Casis, Jona Jean M. Delos Santos, Mae Fritz Moranta, Abdullah P. Mangulayon, and Aldwin T. Miranda*

*Southern Philippines, Agri-business and Marine and Aquatic School of Technology (SPAMAST),
Malita, Davao Occidental, Philippines*

ABSTRACT

This study looked into how religious literacy relates to the way college students view their campus life in a state college in Southern Mindanao. The research used a descriptive-correlational approach and gathered information from 651 students through an adapted and validated survey. Results showed that most students have a fair understanding of religion and show respect toward people with different beliefs. They also shared a generally positive view of their campus life, noting that they feel comfortable and supported in their learning environment. The findings suggest that students who are more aware and respectful of various faiths tend to have a more positive experience in school. The study highlights the value of religious literacy in promoting peace and understanding on campus. It is recommended that colleges continue to organize faith-based and cultural activities that build respect, empathy, and harmony among students.

Keywords: religious literacy, campus life, student engagement, interfaith respect

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Fisetin: FROM DIETARY SOURCE TO THERAPEUTIC POSSIBILITIES

Pooja Rasal^{1*}, Gaurav Kasar²

Department of Pharmacology, JES's SND College of Pharmacy, Babhulgaon, Dist. Nashik, India.^{1*}

Department of Pharmacology, Divine College of Pharmacy, Satana, Dist. Nashik, India.²

ABSTRACT

Fisetin is a plant-derived flavonoid found in various fruits, vegetables, and plants, such as strawberries, apples, and onions, that has garnered attention for its broad pharmacological activities. Fisetin, which has anti-inflammatory, anti-cancer, neuroprotective, and antioxidant benefits, is essential for shielding cells from oxidative stress, which contributes to the emergence of cancer, neurological diseases, and other long-term illnesses. It has been shown to modulate inflammatory pathways like NF- κ B and MAPK, potentially aiding in managing diseases such as arthritis and cardiovascular disorders. Additionally, fisetin has demonstrated neuroprotective effects, improving cognitive functions and mitigating oxidative damage in neurodegenerative diseases like Alzheimer's and Parkinson's. Animal studies have further validated the therapeutic potential of fisetin, with rodent models showing enhanced memory, reduced neuroinflammation, and increased brain-derived neurotrophic factor (BDNF) levels. In cancer research, fisetin has been shown to inhibit tumor growth by inducing apoptosis and suppressing metastasis. Moreover, fisetin improves glucose metabolism in diabetic animal models, reducing hyperglycemia and improving insulin sensitivity, while also positively affecting lipid profiles, potentially reducing cardiovascular risks. The objective of this review is to evaluate the existing research on fisetin, focusing on its sources, pharmacological activities, and mechanisms of action, with an emphasis on findings from animal studies. It aims to provide insights into fisetin's therapeutic potential for conditions like neurodegeneration, cancer, diabetes, and inflammation, offering a comprehensive reference for researchers and healthcare professionals. Keywords: fisetin, flavonoids, neuroprotection, anticancer, diabetes, antioxidant, animal studies, therapeutic potential.

Keywords: Fisetin; Flavonoids; Neuroprotection; Anticancer; Diabetes; Animal Studies

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HONEY EFFICACY AS INHIBITORY AGENT AGAINST MULTISPECIES BACTERIAL BIOFILM

Dr. Iram Liaqat

Tenured Associate Professor, Department of Zoology, Government College University, Lahore

ABSTRACT

Bacterial biofilms are a major worldwide healthcare problem (urinary tract infections) and are associated with decreasing quality of life and significant patient morbidity. This study is first to test Pakistani honey bees, *Apis dorsata* and *A. cerana* honey samples as anti biofilm, anti quorum sensing (QS) and biofilm dispersal agents honey against multispecies biofilm of bacteria (obtained from obese patients). Briefly, five previously identified isolates *Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, *Morganella morganii* and *Klebsiella pneumoniae* (MT448672-MT448676) were selected. Antibiofilm study of all five isolates was tested against three antibiotics viz., erythromycin (20 µg/mL), lincomycin (100 µg/mL) and rifampicin (100 µg/mL). In order to form multispecies biofilm, identified bacteria were grown in batch culture by mixing equal volumes (OD_{590nm} = 0.1) of 2, 3 and 5 bacterial isolates. In total 11 groups (g1-g11) were made. Crystal violet (CV) staining method was used to evaluate the antibiofilm potential and biofilm dispersal potential of both honey samples. QS inhibition in *P. aeruginosa* was measured following culture supernatant method. Antibiofilm study showed significant ($p < 0.05$) resistance by *P. aeruginosa* against tested antibiotics. *E. coli*, *M. morganii* and *K. pneumoniae* were significantly susceptible to erythromycin and *S. aureus* to lincomycin. Minimum inhibitory concentrations (MIC) values of both honey samples showed 2 and 5% concentrations as having significant ($p < 0.05$) inhibition potential of multispecies biofilm by all test groups (g1-g11). Though *A. dorsata* honey significantly inhibited biofilm formation at 2 and 5% against all groups but 2% concentration was highly significant against g2-g4 groups. Regarding *A. cerana* honey, 2% concentration was significantly effective against g1, g4-g7 and g9-g11 groups. Both honey samples significantly inhibited QS at 2 and 5%. The 5% concentration of *A. dorsata* honey significantly dispersed biofilm by all groups compared to 2% which showed dispersal potential only by g2 and g3 groups. Collectively, honey samples showed significant antibiofilm, anti-QS and biofilm dispersal potentials thus can be considered as good alternative to antibiotics.

Keywords: Honey potential as antibiofilm, quorum sensing, antibiotic resistance, resistant isolates

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DIETARY HABITS AND COGNITIVE PERFORMANCE IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS: A CROSS-SECTIONAL STUDY IN KHEMISSAT REGION IN MOROCCO

Mohcin ELKHATIR^{1*}, Chaymae GHAFLOULI², Bouchra LOUASTE², Abdelkarim ELKHATIR³ and Youssef ABOUSSALEH⁴

^{1,3,4}, *Biology and Health Laboratory, Faculty of Sciences, Ibn Tofail University, P.O. BOX 242, Kenitra, Morocco.*

², *Laboratory of Biotechnology, Environment, Agri-food and Health, Department of Biology, Faculty of Sciences, Sidi Mohammed Ben Abdellah University, Fez, 30060, Morocco.*

ABSTRACT

Background: Among children, cognitive performance is influenced by dietary habits, health status, and socioeconomic factors. Poor diets, especially high intakes of ultra-processed foods, together with psychological stress and learning difficulties, can impair attention and concentration in school-age children. Understanding the interactions between these variables is essential for promoting better educational outcomes and long-term health.

Methods: A cross-sectional survey was conducted among primary school students in the region of Khemisset, Morocco. Socio-economic parameters, dietary habits, health status, visual problems, psychological stress and learning difficulties were assessed by questionnaires completed with parental consent. Cognitive performance was assessed using the d2R test, which measures processing speed, concentration and accuracy.

Results: Of the 330 students (53.9% girls, 46.1% boys), the majority had a BMI of less than 18.5 (59.7%). Most reported no health problems (91.2%) or vision problems (89.4%), while 32.7% experienced psychological stress and 43% had learning difficulties. Dietary habits showed that 66.9% ate three or more meals a day, but 60% skipped breakfast. The d2R test results showed that higher meal regularity and breakfast consumption were associated with better processing speed, concentration and accuracy.

Conclusion: This study highlights the significant influence of dietary habits and lifestyle factors on cognitive performance among primary school students. Regular meal consumption, particularly breakfast, was positively associated with enhanced attention, concentration, and processing accuracy. In contrast, high intake of ultra-processed foods and the presence of psychological stress and learning difficulties were linked to poorer cognitive outcomes. These findings reinforce the importance of promoting balanced nutrition and healthy routines early in life to support optimal cognitive development.

Keywords: Cognitive performance, Dietary habits, Survey, Morocco.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PROSPECT OF PROFITABILITY AND SOCIO-TECHNOLOGICAL STATUS OF BANANA PRODUCTION IN RAJSHAHI REGION IN BANGLADESH

Most.Sherajam Munira Mitu¹, Md.Mizanur Rahman^{*2}, Mst. Dilshad Jahan Mohona¹, Indrani Sen¹, Nishat tasnim¹, Ouishorjo Rani Paul¹, Most.Humayara kabir¹.

1 Department of Crop science and Technology University of Rajshahi, Rajshahi-6205, Bangladesh.

*2*Department of Fisheries, University of Rajshahi, Rajshahi-6205, Bangladesh.*

ABSTRACT

Bananas are one of the world's oldest staple foods due to their nutritional and economic value and medicinal purpose. To meet nutritional needs and increase employment opportunities for the farmers, demand for producing year-round crops is increasing. However, the social technological status of the banana growers is still unknown. This study aims to assess the socio-technological conditions of banana growers and to document the technologies adopted in banana production in Puthia and Charghat Upazila in Rajshahi. For primary data collection, a survey was conducted among 53 banana producers. To achieve the objectives of the study, descriptive analysis and multiple regression analysis were employed as analytical tools. The study reveals that both education and total input cost affects on total income. Total input has a strong positive correlation with total input cost ($r=0.719$) and education has a weak positive correlation ($r=0.178$). The most popular cultivated variety among farmers is Anupom (18.86%), favored for its high prices. The most prevalent pest is the banana fruit and scarring beetle (60.38%). Farmers primarily use irrigation for managing soil health (75.47%). According to the robust Fisher–Freeman–Halton Exact Test, the study found no statistical relationship between training and profitability ($p = 1.00$). A number of problems of banana growers have been identified in this study. Among them, high fertilizer prices (86.79%) and root damage (13.21%) are major problems faced by farmers. It reveals that 79.25% of the farmers are unaware of digital ICT tools, and only 10.85% of producers used improved technology while cultivating bananas. Access to governmental support was extremely limited. Only 1.87% of respondents reported receiving any form of assistance, while an overwhelming 98.10% indicated no support. The most desired support that 75.47% of producers expect from the government is a reduction of prices. Besides this availability of seedlings, weather-resistant varieties and financial support are preferred. Based on the findings of the study, some policies and recommendations are given that are useful for improving banana production, including making HYV suckers more accessible, improving extension services and transportation, promoting Good Agricultural Practices (GAP), and integrated pest management.

Keywords: Banana, socio-technological, profitability, production, Rajshahi, recommendations

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENHANCING FINANCIAL INDICATORS FOR CLASSIFYING SME GROWTH IN ALBANIA: A DISCRIMINANT ANALYSIS

Ina Sejdini

Dr. Lecturer, University of Elbasan

Imelda Sejdini

Associate Professor, University of Elbasan

Ardita Todri

Associate Professor, University of Elbasan

ABSTRACT

This study examines the growth of 75 SMEs operating in the trade, construction, services, and manufacturing sectors across various Albanian cities, utilizing key financial indicators collected from 2010 to 2024. Indicators cover growth, return on assets and equity, profit margins, turnover, liquidity, and financial structure. ROC analysis evaluates the performance of three growth ratios— Growth rate of sales revenue (GRSR), Rate of net profit growth (RNPG), and Growth rate of total assets (GRTA), with the Area Under the Curve (AUC) serving as a key metric. Results reveal that profitability and liquidity indicators, notably Equity Return Rate (ERT) and Net Profit per Sales (Npsales), exhibit high predictive accuracy, especially within the RNPG metric, with AUCs of 0.896 and 0.856. Liquidity measures such as Current Liquidity and Quick Liquidity also demonstrate strong performance, emphasizing their importance in growth assessment (GRSR and RNPG). Conversely, variables like, ATR, ROA and Profit Rate show limited predictive power (GRTA). Findings suggest SMEs should prioritize monitoring profitability and liquidity metrics, integrating these into strategic models, and regularly updating indicators to enhance growth forecasting accuracy amid dynamic business conditions.

Keywords: Financial indicators, ROC analysis, SMEs growth prediction

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FRAUD AND DEPOSIT MONEY BANKS' PERFORMANCE NEXUS IN NIGERIA

¹ACHUGAMONU Bede Uzoma, ²NWANKWO Alexius Ndudi & ³OMANKHANLEN Alexander

Ehimare

^{1,2,3} Department of Banking and Finance, Covenant University, Ota, Ogun State, Nigeria

ABSTRACT

The prevalence of fraud within deposit money banks poses a significant threat to both the financial stability and the ongoing viability of these institutions. Given this alarming trend, it is essential to explore how such fraudulent activities impact the performance of deposit money banks in Nigeria. This study focuses on data collected over four years, from 2016 to 2020, from ten banks. To analyse the data, we employed an auto-regressive distributed lag model (ARDL), which is well-suited for examining the relationships between time series data. The findings revealed a noteworthy and statistically significant positive correlation between bank performance and the actual proportion of asset losses relative to the total amount involved in fraudulent activities. Specifically, the analysis indicated that as the proportion of actual losses increases in relation to the total sums at stake, there are adverse effects on key performance indicators in the banking sector.

Moreover, the results demonstrate a significant long-run relationship between actual losses and bank liquidity, highlighting that higher losses exacerbate liquidity challenges for banks, thereby influencing their overall operational effectiveness. Consequently, this study concludes that a long-term integrating relationship exists between the incidence of fraud and the performance of the banking system in Nigeria.

In light of these findings, it is highly recommended that banks implement robust fraud control measures aimed at mitigating the impact of fraudulent activities. By adopting enhanced security protocols and monitoring systems, banks can protect their assets and maintain sound financial health, which is crucial for the stability of Nigeria's banking sector.

Keywords: Bank, Deposit, Fraud, Liquidity, Money, Nigeria, Performance,

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DESIGN AND IMPLEMENTATION OF A VIRTUAL CHEMISTRY LABORATORY: A CASE STUDY OF SELECT SECONDARY SCHOOLS IN ABUJA

Anga Peter Inalegwu

ABSTRACT

This study presents the design and implementation of a Virtual Chemistry Laboratory (VCL) intended for secondary schools in Abuja, Nigeria. Recognizing challenges such as inadequate laboratory facilities and limited access to practical science education, the system offers an innovative, scalable, and interactive solution to enhance chemistry learning. The project adopts a user-centered design methodology aligned with local curricular goals. Development processes included requirement gathering, system architecture design, database modeling, and user interface structuring. Testing phases confirmed usability, functionality, and reliability. Results indicate improved student engagement and conceptual understanding. Limitations include technological infrastructure gaps and digital literacy disparities. Future improvements should incorporate adaptive learning, artificial intelligence, and expanded experimental content.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENHANCING SALT TOLERANCE IN FOXTAIL MILLET THROUGH ORGANIC INPUTS: A SOIL-PLANT-MICROBE INTERACTION PERSPECTIVE

Israt Jahan Irin

Assistant Professor, Khulna Agricultural University, Khulna, Bangladesh

ABSTRACT

Soil infertility owing to salinity is a great threat for crop production and it could be minimized by using organic amendments (OAs). The current study aimed to examine the effects of OAs like biochar (BC), vermicompost (VC), dhaincha (*sesbania*), and duckweed (*Lemna minor*) on the improvement of leaf nutrient content, soil quality and soil microbial population of foxtail millet at two salinity level. A pot experiment was conducted in a net house using saline (100 and 150 mM NaCl) and non-saline soil mixed with four different OAs. The results showed, soil salinity significantly reduced the plant nutrient contents and the buildup of rhizobium bacterial population by $4 \times 10^5\%$, and Phosphorous Solubilizing Bacteria (PSB) by $10 \times 10^5\%$. Addition of VC followed by dhaincha exhibits maximum bacterial population, PSB and Rhizobium under salinity. Organic amendments also elevated leaf nutrient content along with potassium (K) sodium (Na) ratio and calcium (Ca) Na ratio. Furthermore, the addition of dhaincha and biochar also enhanced soil organic matter, increased total nitrogen content, improved the availability of phosphorus, and boosted the level of exchangeable potassium in the soil. There was a positive correlation exists between SOM, N, P, K and soil microbial population. The study highlights that dhaincha and BC application is a potential strategy for improving soil fertility, microbial growth and leaf nutrient content in foxtail millet under saline conditions and thereby it will contribute to sustainable agricultural practices in salt-affected soils.

APPLICATION OF THIN-LAYER CHROMATOGRAPHY IN THE ASSESSMENT OF LIPOPHILICITY OF ORTHO THIOCARBOHYDRAZONES

Dragana Mekić¹, Đendi Vaštag¹, Gorana Mrdan¹, Borko Matijević¹, Suzana Apostolov¹

¹University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Chemistry, Biochemistry and Environmental Protection, Trg Dositeja Obradovića 3, 21000, Novi Sad, Serbia

ABSTRACT

Thiocarbohydrazones represent a novel and promising class of compounds characterized by significant structural diversity and a broad spectrum of biological activities. In this study, a series of ortho-thiocarbohydrazone derivatives was systematically investigated to evaluate their lipophilicity and potential ecotoxicity. Lipophilicity, a key physicochemical parameter influencing membrane permeability and bioavailability, was experimentally determined using reversed-phase thin-layer chromatography (RP-TLC), while $\log P$ values were calculated using various computational tools. The relationships between chromatographic parameters (R_M^0 and m) and the calculated $\log P$ values, as well as selected ecotoxicity parameters, were examined using linear regression analysis. The significant correlations observed indicate that RP-TLC is a reliable and cost-effective method for the preliminary evaluation of thiocarbohydrazone derivatives in terms of their biological activity and potential ecotoxicity.

Keywords: ortho thiocarbohydrazones; lipophilicity; chromatography; ecotoxicity

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TOLERANCE OF MAIZE (*Zea mays* L.) TO BACTERIAL STREAK AS INFLUENCED BY SEED MORPHOLOGY AND GENOTYPIC VARIATION IN A NATURALLY INFECTED FIELD

Oluwafemi Michael Adedire and Bukola Ojo Adediran

Federal College of Agriculture, Apata, Ibadan, Nigeria

ABSTRACT

Maize (*Zea mays* L.) is a globally important cereal crop whose productivity is increasingly threatened by emerging bacterial diseases such as Bacterial Leaf Streak (BLS), caused by *Xanthomonas vasicola* pv. *vasculorum*. Given the limited efficacy and economic feasibility of chemical and cultural control measures, host-plant resistance offers a sustainable management strategy. This study evaluated the tolerance of eight maize genotypes released by the Institute of Agricultural Research and Training (IAR&T), Ibadan, under natural BLS infection. The experiment was conducted in a Randomized Complete Block Design on a bacterial streak endemic field, with genotypes differing in seed morphology (grain size: large, medium and small). Disease severity, assessed on a 0–5 scale, ranged from 0.80 to 1.60, while incidence values ranged between 2.33% and 6.67%, indicating overall low infection levels. Large-grain genotypes ART 98 SW6, PRD–VIT–A, and ART 98 SW1 exhibited lower severity scores (<1.0) and were more tolerant to BLS compared to their smaller-grained counterparts. The results suggest that seed morphology may influence genotypic response to bacterial streak infection. The study highlights the potential of large-grain maize genotypes for inclusion in breeding programs aimed at enhancing tolerance to BLS and improving maize productivity in endemic regions.

Keywords: Bacterial leaf streak, Endemic field, Maize genotypes, Seed morphology, Tolerance

COMPUTATIONAL DRUG DESIGN OF COUMARIN AND ITS ANALOGUES AGAINST P53 FOR TREATMENT OF CANCER

Md. Hasan Ali^{1,2,*}, Md. Sagar Hossain^{1,3}, Abu Bakar Siddique^{1,3}, Abul Bashar Ripon Khalipha^{1,4,*}, Md Sujon Hossen^{1,3}

¹Computer Aided-Drug Design Laboratory, Gopalganj Science and Technology University, Gopalganj-8100, Bangladesh.

²Department of Agriculture, Gopalganj Science and Technology University, Gopalganj-8100, Bangladesh.

³Department of Pharmacy, Gopalganj Science and Technology University, Gopalganj-8100, Bangladesh.

⁴Associate Professor, Department of Pharmacy, Gopalganj Science and Technology University, Gopalganj-8100, Bangladesh.

ABSTRACT

Cancer is a major global health burden, with p53 mutations or inactivation driving over half of all cases by disrupting cell cycle control, apoptosis, and DNA repair. Coumarin and their derivatives, with proven pharmacological and anticancer potential, present promising scaffolds for *in silico* drug discovery. Coumarin and four analogues (umbelliferone, esculetin, scopoletin, herniarin) were retrieved from PubChem and docked with p53 from the Protein Data Bank using PyRx. ADMET and toxicity were assessed via SwissADME and ProTox-III, while DFT (Gaussian) and Discovery Studio provided electronic and interaction insights. Molecular docking revealed that herniarin and umbelliferone displayed the most favorable binding affinities -5.8 and -5.7, respectively toward p53, forming stable hydrogen bonds and hydrophobic interactions. ADMET profiling indicated drug-like behavior for all tested ligands with no major Lipinski's rule violations. Toxicity analysis predicted acceptable safety margins, while DFT analysis confirmed favorable electronic stability and reactivity of the selected analogues. These findings highlight the superior binding efficiency and drug-likeness of coumarin derivatives compared to the parent compound. This study demonstrates that coumarin derivatives, particularly herniarin and umbelliferone, are promising scaffolds for the development of novel p53-targeted anticancer agents. The results provide a computational basis for further *in vitro* and *in vivo* validation to advance coumarin analogues toward clinical applications.

Keywords: Coumarin, Coumarin derivatives, Drug design, p53, Cancer treatment.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EVALUATING THE POTENTIAL AND CHALLENGES OF INTEGRATING SMART SYSTEMS AND THE INTERNET OF THINGS (IOT) WITH HOSPITALITY MANAGEMENT IN NIGERIA

Dr. Paul Philiemon Wambani.

*Department of hospitality management technology
Ramat polytechnic Maiduguri, Borno state Nigeria.*

Dr. Daniel Marcel

*Department of Business Administration
Mudiame University, Irrua, Edo State*

ABSTRACT

This study aims to evaluate the potential and difficulties of integrating smart systems and the Internet of Things (IOT) with hospitality management in Nigeria. This study examines the evolution of IoT and its use in hospitality management, drawing from a thorough literature assessment. Through a case-study investigation of well-known IoT technologies, this paper aims to demonstrate the fundamental elements of IoT. It provides a perspective on both the anticipated future advances and the current level of development. According to the study, technology like the Internet of Things will keep having an impact on customer relationship management and guest service in the hospitality sector. According to this report, the tourism industry can benefit greatly from the widespread deployment of IoT technologies, which also redesign and enhance the performance of all key business operations in the hospitality industry. The study also sheds new light on the significance of IoT, particularly in relation to cost reduction and improving visitor happiness. In addition to offering an introduction of IoT features, the paper offers insights into instances of IoT and smart system applications in the hospitality industry. The paper also looks at the practical implications of IoT's role and uses in hospitality. It also suggests future guidelines for hotel (destination) managers, which should help them stay up to date with global hospitality trends and put them on an even playing field with other players in the online travel and tourism market. The relevance of new technology and solutions in tourism and hospitality, which have many advantages, including lower costs, better functionality, more productivity, and happier guests, is highlighted in this study, which also advances our understanding of the Internet of Things.

Keywords: Internet of Things, Smart system, Hospitality Management

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPACT OF ADOLESCENCE ANXIETY ON EDUCATION: ADAPTATION OF COPY-CAT PROGRAM FOR BETTER LEARNING

Dr. Saba Zubair¹, Dr.Zarish Patrus¹, Dr. Sadaf Naeem¹,Dr.Yousra Shafiq¹, Dr.Huma Ali¹

¹*Institute of Pharmaceutical Sciences, Jinnah Sindh Medical University, Pakistan.*

ABSTRACT

Background:

Anxiety is commonly occurring mental disorder in school-going students that may have a severe impact on overall well-being, social life, academic achievement, and social skill development. There is an urgent need for evidence-based psychological interventions for adolescence. Current study is design to investigate the impact of anxiety on adolescences' academics performances and assess the effectiveness of Copy Cat program (CCP) for better learning.

Method:

The study design was cross sectional; 247 participants were recruited from different schools in Karachi with mean age of 15.89 ()12-17 years. Two instruments General Anxiety Disorder-7 scale (GAD-7), and worries, stress and anxiety scale (WSAS) were used to assess the severity of symptoms. Selected participants in the intervention group received CCP sessions.

Results:

Analysis of 247 school students reveals differences in demographics, family dynamics and academic stressors. GAD-7 and WSAS scales were measured at baseline and post intervention. In our collected data, 247 students participated 67.2% were female, and 32.8% were male. Among them 55.87% participants showed moderate to severe level of anxiety with 13.25 ± 3.92 GAD-7 score. As per our study, strict Parenting style, more screen time and less physical activities plays a significant role in developing moderate to severe levels of Anxiety. The results revealed through 16-session CCP intervention, that symptoms of anxiety can recognized and timely applications of anxiety management strategies leads to a reduction of such disorders in adolescent.

Conclusion:

The study highlights the important role of CCP in shaping students' positive thoughts and reduction in anxiety for better learning.

KEYWORDS: Adolescence anxiety, GAD-7, WSAS, Academic performances, social behavior, Copycat program

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

QUALITATIVE PEDAGOGIES FOR INCLUSIVE TEACHING TOWARDS POSITIVE DEVELOPMENT OF THE NIGERIAN CHILD

Baffa Bashari Ibrahim

Department of Early Child Care Education

Jigawa State College of Education and Legal Studies Ringim

Nigeria

ABSTRACT

This paper explores the significance of qualitative pedagogies in promoting inclusive teaching for the positive development of the Nigerian child. It emphasizes that inclusive education requires teaching methods that recognize and respect the diverse backgrounds, abilities, and learning needs of all children. Qualitative pedagogies such as child-centered, participatory, and experiential approaches help teachers create supportive learning environments that foster active engagement, creativity, and emotional well-being. Through inclusive classroom practices, teachers can address barriers to learning and ensure that every child, regardless of gender, disability, socio-economic status, or cultural background, has equitable opportunities for growth. The paper argues that when teachers adopt reflective and flexible pedagogical strategies, they contribute significantly to the holistic development of children and to the realization of national goals for inclusive and quality education in Nigeria.

Keywords: Qualitative Pedagogy, Inclusive Teaching, Child Development, Early Childhood Education, Nigeria, Holistic Learning.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DIGITAL SCREEN EXPOSURE AND CHILDREN'S LEARNING OUTCOMES IN KHULNA, BANGLADESH

Md. Fajlay Rabbi¹, Sourav Adhikary², Mihir Halder³, S.M.Shamsul Alam⁴

1. Assistant Professor, Education Discipline, Khulna University, Bangladesh
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3085-7537>,
2. Lecturer, Govt. Teachers' Training College, Khulna, Bangladesh
3. Instructor (General), Govt. Primary Teachers' Training Institute, Khulna, Bangladesh
4. Instructor (General), Govt. Primary Teachers' Training Institute, Khulna, Bangladesh

ABSTRACT

The accelerating proliferation of digital devices has reshaped childhood learning environments across Bangladesh, yet empirical evidence on its developmental implications remains scarce. This study examines how digital screen exposure—measured by duration, content type, and parental mediation—affects cognitive, academic, and socio-behavioral outcomes among primary school children in Khulna. A cross-sectional design was applied to 380 children aged 4–10 years enrolled in Bangla and English medium schools between January and June 2025. Data were derived from structured parent–teacher questionnaires, standardized cognitive assessments, and classroom performance records. Findings indicate that nearly 68% of children exceeded the WHO's daily screen-time threshold, with a mean exposure of 3.8 hours (SD = 2.1). Prolonged and unsupervised screen use was significantly associated with lower working memory and problem-solving scores, diminished language proficiency, and reduced academic achievement ($\beta = -.27$, $p < .05$). Conversely, moderate exposure to age-appropriate educational content under parental supervision demonstrated marginally positive associations with vocabulary and attentional control. The results reveal that the cognitive and behavioral costs of excessive screen time outweigh its educational affordances. These insights underscore the urgency of culturally responsive digital literacy programs and informed parental mediation strategies within Bangladesh's evolving learning ecosystem.

Keywords: digital screen exposure, children's learning, parental supervision, educational outcomes, digital literacy

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DEVELOPMENT AND EVALUATION OF A NANO LIPIDIC CARRIER-BASED TOPICAL GEL FOR THE MANAGEMENT OF PERIPHERAL NEUROPATHIC PAIN

Shama Parveen, Vijay Kumar, Ayesha Siddiqui, Pooja Jain, Mohd. Aamir Mirza, Zeenat Iqbal**

Department of Pharmaceutics, SPER, Jamia Hamdard, New Delhi

ABSTRACT

A nano lipid carrier (NLC)-based gel was designed, developed, and optimized for topical delivery to manage peripheral neuropathic pain. The formulation utilizes a Quality by Design (QbD) approach to control critical formulation and process parameters. The NLCs were characterized by particle size, zeta potential, entrapment efficiency, and in vitro drug release. The optimized formulation exhibited a mean particle size of 144.4 nm, PDI of 0.418, and zeta potential of -27.2 mV, indicating good stability and uniformity. The NLCs were incorporated into a 1% Carbopol 934 gel, which showed excellent homogeneity, spreadability, pH compatibility, and extrudability. In vitro studies revealed a cumulative release of $96.88 \pm 0.02\%$ within 6 hours, following the Higuchi diffusion-controlled model, suggesting sustained release. For in vivo evaluation, a chronic constriction injury (CCI) model was developed in Wistar rats, demonstrating significant improvement in thermal sensitivity after topical application of the NLC gel. Overall, the developed nano lipidic gel offers a promising, patient-friendly alternative to systemic therapy for effective management of peripheral neuropathic pain.

Keywords: Gabapentin, nano lipid carrier, chronic constriction injury, Peripheral neuropathic pain, Gel

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

A DYNAMIC ASSESSMENT OF THE UNDERGROUND ECONOMY IN ROMANIA

Ioja Anca- Emilia

PhD student, Alexandru Ioan Cuza University, The Doctoral School of Economics and Business Administration, Department of Economics, Iași, Romania

ORCID: 0009-0009-4930-2636

Popescu C. Cristian

Prof. Dr., Habil, Alexandru Ioan Cuza University, Faculty of Economics and Business Administration, Department of Economics, Iași, Romania

ORCID:0000-0002-0424-8754

ABSTRACT

The underground economy is a ubiquitous phenomenon in all economic systems. In an era of globalization, it can expand considerably, particularly when fiscal policies and formal institutions are suboptimal.

This paper demonstrates that the current size of the underground economy is strongly influenced not only by its historical evolution but also by persistent macroeconomic issues, such as inflation and unemployment. Recognizing these temporal dependencies could inform new approaches to controlling the phenomenon. To this end, our research aims to: determine the size of the underground economy using the MIMIC model; determine the size of the underground economy and its degree of persistence by implementing the DYMIMIC model, which accounts for its dependence on prior values.

The innovative contribution of this research lies in its methodological approach. We depart from conventional calibration methods that rely on benchmarking techniques and instead adopt an autonomous calibration method for the DYMIMIC model.

The analysis confirms that the underground economy is path-dependent and influenced by macroeconomic bottlenecks. Specifically, both past and present inflation, alongside past and present levels of economic openness, were found to have a significant impact on the size of the underground economy, thereby fulfilling the research objective.

Keywords: shadow economy, MIMIC, DYMIMIC, Romania, fiscal policies.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CONTRIBUTION TO THE STUDY: THE RELATIONSHIP BETWEEN DATE PALM POLLINATION, DATE PRODUCTION, AND QUALITY

Afaf Chelli¹, Mezerdi Farid¹, Messaoud Roumani², Mesnoui Mohamed²

1. Mohamed Khider University of Biskra, Laboratory for the Promotion of Innovations in Argiculture in Arid Regions "PIARA", Biskra, Algeria

2. Scientific and Technical Research Center for Arid Regions of Biskra, Biskra, Algeria

ABSTRACT

The date palm is one of the most important fruit crops in arid and semi-arid regions of Algeria. Among the main cultivated cultivars, Deglet Nour is widely adopted by farmers because of its date production, however, the failure of the pollination process of this crop allows for the production of parthenocarpic (inedible) fruits; therefore, the main objective of this study is to determine the best period for pollination of palm trees. A study was conducted in the commune of El kantara on Deglet Nour palm trees in 2023, with the aim of determining the duration of receptivity of the female inflorescence at the time of its cracking and beyond to obtain optimal fruit setting, yield and quality. The female spathes were pollinated at different times of their bursting (from the 1st day to the 9th day). After harvesting, analyses were carried out to characterize the dates produced (length, width, weight of the dates). The results obtained indicated that, differences between the different pollination days regarding the percentage of fruit set and the characteristics of the dates (length, width, weight of the dates. Pollination after one to fifth days after the cracking of the female spathe increased the percentage of fruit set (60.05%-54.77% respectively), then it decreased with the lengthening of the pollination period; while the delay in pollination improved the characteristics of the dates, weights of (9.43gr and 9.88gr) of the dates were recorded on the 5th and 7th day of pollination with lengths (39.01mm and 39.50mm) and widths (16.73mm, 17.18mm). It can be concluded that the CV. Deglet Nour date palm has a duration of receptivity can last five days after the bursting of the female spathes so we can Delaying their pollination, as well as delaying pollination, allows for the production of dates with commercial characteristics.

Keywords: Date palm; Dates; Pollination; Fruit quality.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPACT OF BUSINESS AND ENVIRONMENTAL FACTORS ON THE PROFITABILITY OF SMALL AND MEDIUM SCALES ENTERPRISES IN LAGOS STATE: A PARAMETRIC ANALYSIS APPROACH

^{1*}*Ikegwu, Emmanuel M;* ^{2&}*Ayodeji, Adekunle A.;* ^{3‡}*Azeez, Yetunde A.*

Department of Statistics, School of Science, Yaba College of technology, Yaba Lagos

¹*Orcid:0000-0002-0681-6006*

Orcid:0000-0001-7503-7674

ABSTRACT

Small and Medium Enterprises (SMEs) are critical drivers of economic growth and employment in Lagos State, Nigeria, contributing about 48% of Nigeria's GDP and employing over 84% of the workforce. Despite their importance, SMEs face numerous challenges and constraints that impact their profitability. This study examines how internal and external business environmental factors influence SME profitability in Lagos State. The study used data collected from 396 SME owners and managers across multiple sectors in the State acquired through purposive sampling technique. The research employed a quantitative survey design collecting data directly from SME owners and managers using a Google form designed for the purpose and administered through an SME platform. Data collected were analysed data using frequency distribution and a parametric analysis approach with the aid of SPSS 27.0. Results indicate that internal business factors like effective leadership, clear strategy communication, resource availability, and organisational culture have the strongest positive influence on profitability. External factors such as technological advancements and political conditions also significantly contribute to profitability. Regression analysis shows that internal and external factors together explain approximately 13.7% of variation in SME profitability, internal factors have the highest positive contribution (0.207; $p < 0.05$), followed by political factors (0.089; $p < 0.05$) and technological factors (0.082; $p < 0.05$) while socio-cultural and economic factors, though contributed positively but not significantly ($p > 0.05$). This study concludes that SMEs strengthen their internal capabilities through leadership development, staff training, embracing technology, while policymakers should reduce regulatory barriers and improve infrastructure.

Keywords: Environmental factors, Lagos State, Parametric approach, Profitability, Regression analysis, SMEs

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPACT OF NIGERIA STUDENTS' COST OF LIVING AND FINANCIAL LITERACY ON THEIR WELL-BEING: A STATISTICAL APPROACH

Ikegwu, Emmanuel M.; ^{2/}Fadiji, Ademola A.; ^{3\$}Bamimore, Habeeb A.; ^{4‡}Idris, Muhammad, A.;

^{1*}Department of Statistics, School of Science, Yaba College of Technology, Yaba Lagos

^{1*}; Orcid:0000-0002-0681-6006

ABSTRACT

The increasing cost of living in Nigeria remains a significant challenge for students in higher institutions of learning, particularly in urban areas. The majority of undergraduates are struggling to balance academics and increasing financial strains, but few studies have attempted to address this statistically in the Nigerian scenario. This research examines the effect of the cost-of-living and financial literacy on the well-being of undergraduate students in Yaba College of Technology, Yaba Lagos. A cross-sectional survey research design was applied, and data were collected using a structured questionnaire from 402 respondents who were selected by purposive sampling from six schools in the College. The instrument was tested and ascertained consistent with a Cronbach's Alpha of 0.912. Data were obtained using a Google form deployed through students WhatsApp Platforms and data collected were analysed using descriptive statistics, correlation analysis, and multiple regression analysis with the aid of SPSS 27.0. Findings revealed that both financial literacy ($\beta = 0.543$, $p < 0.001$) and cost of living ($\beta = 0.363$, $p < 0.001$) significantly impacted students' financial well-being positively, with the model explaining 62.5% ($R^2 = 0.625$) of variability in well-being. The study fitted the model **Students' Well-Being = 1.334 + 0.543*Cost of Living + 0.363*Financial Literacy**. The study concludes that while financial literacy raises student resilience, the economic environment bolsters their resolve to succeed.

Keywords: Cost of living, Financial literacy, Financial well-being, Purposive sampling, Regression analysis

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EFFECTS OF ARBUSCULAR MYCORRHIZAL FUNGI ON TOMATO PLANT GROWTH, NUTRIENTS UPTAKE AND SOIL AGGREGATE STABILITY IN CLAY SOIL

Nishat Jahan Nadira¹, Prokash Biswas¹ & Milton Halder^{1*}

¹Soil, Water and Environment Discipline, Faculty of Soil, Water and Environment Discipline, Khulna University, Khulna-9208, Bangladesh.

ABSTRACT

Arbuscular mycorrhizal fungi (AMF) form symbiotic association with plant roots. AMF contributes plant growth, nutrient uptake, and soil health. Impacts of AMF alone on plant growth and soil health have been investigated extensively, while impacts of AMF in combination with organic and inorganic fertilization still remain underexplored. This experiment evaluated the effects of AMF coupling with organic, and inorganic fertilization on plant growth, nutrients uptake, soil organic carbon (SOC), and aggregation under tomato cultivation. A pot trial was conducted for 115 days with seven treatments as follows: control, straw, straw with nitrogen, AMF with straw, AMF with straw and nitrogen, AMF alone and AMF with nitrogen with three replications. Results exhibited that the AMF with straw or nitrogen enhanced the fresh and dry biomass of tomato significantly in compared to without AMF or AMF alone treatments ($P < 0.05$). The highest biomass was found in the AMF + straw (4.9 g) followed by AMF + nitrogen (3.7 g) and AMF (3.65 g) alone treatments in compared to without AMF treatments. In addition, Na uptake in plants was reduced, while K uptake was enhanced upon AMF incorporation ($P < 0.05$). Moreover, AMF application with organic or inorganic fertilization improved soil aggregate stability by 60 % compared to control ($P < 0.05$). The results indicate that AMF inoculation combined with organic amendments and nitrogen supplementation presents a promising sustainable crop cultivation technology to enhance plant growth, nutrient uptake and soil aggregate stability than AMF alone in clay soils.

Keywords: Plant Productivity, Soil Structure, Organic fertilization, Sustainable Agriculture

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE CHALLENGES OF IMPLEMENTING COMPETENCY-BASED CURRICULUM: INSIGHTS FROM PRIMARY STAKEHOLDERS ON NEW CURRICULUM OF BANGLADESH

MD. Kamrul Islam

Department of Political Science,

Gopalganj Science and Technology University, Gopalganj, Bangladesh

ABSTRACT

Competency-based curriculum has brought a significant change in the education system of Bangladesh. Educational institutes are adopting methods other than traditional ones with a view to coping with the changing situation. The study aims at exploring the views of the primary stakeholders of education (parents, teachers, and students) regarding the newly implemented curriculum. A qualitative phenomenological methodology was used, whereby a total of 65 respondents were interviewed. The authors have employed two interview methods in this study, such as Key Informant Interviews and In-depth Interviews, to understand the education system comprehensively. The results showed that there is a change in the syllabus, assessment method, teaching method, and learning method of the education system. The methodology of learning is changing from teacher-centered to learner-centered. According to the teachers perception, the major obstacles for the proper implementation of the curriculum are lack of qualified teachers, not receiving adequate training and complex assessment system. Parents are also worried with the new study plan as the number of examinations decreased, reliance on devices is increasing and so do the cost of education. Group study and continuous assessment have decreased the pressure and tension amongst the students, and they seem satisfied in accomplishing tasks in groups. However, this also created confusion among them in the case of lack of proper resources and improper guidance. The policymakers of Bangladesh should put more emphasis on stakeholder engagement and try to address the challenges of competency-based curriculum to make it effective.

Keywords: Educational policy; Competency-based curriculum; Learner-centered approach; Assessment system; Bangladesh.

GENOTYPE–TERROIR–DRYING INTERACTIONS GOVERNING THE PHENOLIC QUALITY OF CANNABIS SATIVA L. SEED DECOCTIONS

BOUSSETTA Oumayma ^{a*}, ELRHERABI Amal ^b, RAMDANI Mohammed ^{a*}

^a University Mohammed Premier, Faculty of Science, Laboratory of Applied Analytical Chemistry, Materials, and Environment. (LCAE), Oujda, Morocco.

^b Laboratory of Bioresources, Biotechnology, Ethnopharmacology and Health, Faculty of Sciences, Mohammed Premier University, 60 000 Oujda, Morocco

ABSTRACT

Post-harvest drying can redefine the chemistry of plant matrices, yet its consequences for *hemp seed aqueous extracts* remain underreported. Here, we interrogate how drying mode modulates the phenolic makeup and antioxidant capacity of seed infusions prepared from two Moroccan cultivars—Beldia and Critical—harvested in Ketama and Taounate. Seeds were processed in three ways (non-dried, microwave-dried, oven-dried), then extracted with distilled water. Target phenolics (e.g., gallic, caffeic, p-coumaric, ferulic, vanillic and syringic acids; rutin, isoquercitrin; vanillin; cinnamic acid) were quantified by HPLC–DAD using external standards. Global indices were determined by antioxidant capacity by DPPH scavenging and TAC assays.

Drying mode and genotype jointly shaped both individual phenolic levels and composite metrics (DPPH, TAC), with microwave and oven treatments yielding distinct phenolic fingerprints relative to fresh seeds. Compounds that responded most strongly to processing belonged to the hydroxycinnamate pool (caffeic, p-coumaric, ferulic acids) and flavonols (rutin, isoquercitrin). Antioxidant readouts tracked with shifts in these families, indicating that the quality of seed infusions is tightly coupled to drying-induced remodeling of the phenolic network.

By isolating the aqueous route (rather than oils or whole-seed chemistry), this study provides actionable guidance for selecting post-harvest drying to preserve the functional value of hemp seed infusions/decoctions, while highlighting cultivar- and origin-dependent responses that are relevant to Moroccan germplasm.

Keywords: *Cannabis sativa L.*; aqueous extracts; HPLC–DAD; phenolic profile; DPPH; TAC; microwave drying; oven drying.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FinTech AND FINANCIAL INCLUSION: A GLOBAL REVIEW OF EMPIRICAL EVIDENCE, MODERATING FACTORS, AND POLICY IMPLICATIONS

Elmira Azizi

PhD student in Financial Economics, Faculty of Economics and Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran

Pegah Ghorbanpour

PhD student in Development Economics, Faculty of Economics and Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran

ABSTRACT

FinTech is recognized as a primary driver of financial inclusion globally, yet the empirical evidence and factors influencing its success require comprehensive examination. This article provides a systematic review of the empirical literature from 2015 to 2025, analyzing the impact of FinTech on financial access, transactions, and household savings in emerging and developed economies. Reviewing 96 empirical studies from Scopus, Web of Science, and SSRN, the evidence indicates that FinTech has contributed to an average 79% global financial account ownership rate in 2024, up from 51% in 2011.

Key moderating factors include institutional quality, digital infrastructure, and financial literacy, which exert greater influence in emerging economies (such as sub-Saharan Africa and South Asia). Empirical studies demonstrate a positive correlation between digital financial literacy and financial inclusion ($\beta = 0.352$; $p < 0.001$). Regional comparisons reveal that mobile money in Africa (e.g., M-Pesa) has had the most significant impact on poverty reduction (2%), while peer-to-peer (P2P) lending in Asia has enhanced entrepreneurship.

Major challenges encompass cyber risks (65% of ransomware attacks targeting the financial sector in 2024) and the digital divide. Policy recommendations include harmonized regulatory frameworks (e.g., G20 initiatives), investments in digital literacy, and public-private partnerships to extend coverage to rural areas.

This review highlights research gaps, such as the need for longitudinal data from developed economies and machine learning predictive models. The findings offer practical implications for policymakers, central banks, and FinTech stakeholders, emphasizing the imperative for sustainable financial inclusion.

Keywords: FinTech, Financial Inclusion, Empirical Evidence, Institutional Factors, Policy Implications, Emerging Economies

JEL Classification: G20, G23, O16.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INNOVATING TOURISM WITH AI: A COMPARATIVE STUDY OF SMART TRAVEL TOOLS ACROSS NATIONS

Pegah Ghorbanpour

Corresponding author: PhD Candidate in Economics, University of Tabriz, Iran

Elmira Azizi

PhD Candidate in Economics, University of Tabriz, Iran,

ABSTRACT

The integration of emerging digital technologies has profoundly reshaped the global tourism industry, with artificial intelligence (AI) serving as a pivotal catalyst in revolutionizing destination selection and enhancing tourist experiences. This study adopts a comparative analytical framework to examine the deployment and effectiveness of AI-driven smart tools within the tourism sectors of three distinct groups of countries: (1) technologically advanced nations with mature tourism infrastructures (e.g., Japan, the United Arab Emirates), (2) emerging economies undergoing a transition toward smart tourism (e.g., Iran, Turkey), and (3) countries with extensive empirical data and academic resources (e.g., the United States, Spain). Drawing on a descriptive-analytical methodology, and covering the period from 2015 to 2024, the research investigates the application of intelligent systems such as recommendation algorithms, AI-enabled chatbots, augmented reality platforms, and automated booking systems. The findings underscore that while technologically advanced countries exhibit higher levels of AI adoption and integration, transitioning economies demonstrate considerable latent capacity, particularly in enhancing user satisfaction, tailoring services, and fostering digital engagement. The study concludes with a set of strategic recommendations aimed at promoting inclusive technological adoption and mitigating the digital divide within the global tourism landscape.

JEL-Codes: L83, O33, Z32, O57

Keywords: Artificial Intelligence, Smart Tourism, Comparative Analysis, Digital Transformation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DIGITAL TAX ADMINISTRATION MECHANISM ON SUSTAINABLE TAX FRAUD PREVENTION AND DETECTION OF KATSINA STATES INTERNAL REVENUE SERVICES OF NIGERIA: A PROPOSE FRAMEWORK

Yusuf Ahmed Tijjani¹, Samau'al Sani²

Department of Business Administration, Faculty of Management Science, Ahmadu Bello University Zaria¹.

Department of Accountancy, Kaduna Polytechnic²

ABSTRACT

This study investigates how digital tax administration mechanisms artificial intelligence (AI), Taxpayer Identification Number (TIN), e-filing, e-billing, e-payment, and automated tax registration can bolster sustainable tax fraud prevention and detection in Katsina State's Internal Revenue Service (IRS). Like many subnational tax systems in Nigeria, Katsina faces challenges such as limited technological infrastructure, low digital literacy among users, and resistance to change, all of which fuel revenue losses through underreporting, ghost registrations, and tax evasion. The research is grounded in three complementary theories: Diffusion of Innovations Theory (DIT), which explores the adoption and spread of digital tax tools; Resource-Based View (RBV) Theory, which examines how strategic resources enhance fraud prevention capabilities; and the Technology Acceptance Model (TAM), which assesses user perceptions of usefulness and ease of use driving technology uptake. These theories address gaps in prior studies, which often neglect the interplay of adoption dynamics, resource constraints, and user behavior in subnational, resource-scarce contexts. Six null hypotheses will test whether each digital mechanism has no significant effect on fraud prevention and detection outcomes. Employing a descriptive survey design, the study will collect data using a 5-point Likert-scale questionnaire from a stratified random sample of core Katsina IRS employees, with the sample size determined based on the employee population. Structural equation modeling (SEM) via SmartPLS will analyze relationships between variables, with robustness checks including Cronbach's alpha for reliability, exploratory factor analysis for construct validity, variance inflation factor for multicollinearity, and SEM-specific diagnostics to ensure credible results. The findings aim to deliver practical, evidence-based recommendations for policymakers to enhance transparency, compliance, and revenue efficiency in Katsina's tax system. The study contributes theoretically by integrating adoption, resource, and user-focused perspectives, methodologically through perception-based SEM analysis, and practically by proposing a scalable digital tax administration framework tailored to Katsina State and adaptable to similar developing contexts.

Keywords: Digital tax administration, tax fraud prevention, AI, TIN, e-filing, Diffusion of Innovations, Resource-Based View, Technology Acceptance Model.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENHANCING INTERNALLY GENERATED REVENUE IN KATSINA STATE: A PLS-SEM ANALYSIS OF THE ROLES OF SECURITY ENHANCEMENT, TAXPAYER COMPLIANCE, AND ECONOMIC DIVERSIFICATION

Yusuf Ahmed Tijjani

Department of Business Administration, Faculty of Management Science, Ahmadu Bello University Zaria¹

ABSTRACT

This study investigates the impact of risk committee meetings on the financial performance of listed commercial banks in Nigeria, with a particular emphasis on the moderating role of Board Financial Expertise (BFE). Motivated by persistent inconsistencies and mixed findings in prior literature, the study examines whether risk committee meeting characteristics frequency, attendance, and timeliness significantly influence firm performance, proxied by return on equity (ROE). Using a balanced panel dataset covering 15 listed commercial banks over the period 2010–2024, the study employs panel regression analysis with a Hausman specification test to determine the most appropriate model between fixed and random effects. Moderation effects are tested through interaction terms between BFE and the three risk committee meeting proxies. The findings reveal that the direct effect of risk committee meetings on ROE is weak and statistically insignificant, reflecting the structural but not necessarily functional strength of governance mechanisms. However, the inclusion of BFE transforms these relationships into positive and significant effects, demonstrating a full moderation. This indicates that financial expertise enhances both the quality and effectiveness of board oversight, translating governance actions into tangible performance outcomes. The study is anchored on Agency, Resource Dependency, and Stewardship theories, offering both theoretical and practical contributions. Policy implications underscore the need for regulators and bank boards to integrate financial expertise into risk governance structures to strengthen bank performance and stability.

Keywords: Risk Committee Meetings, Board Financial Expertise, Financial Performance, Corporate Governance, Nigerian Banks, Panel Regression.

VALORIZATION OF LOCAL CATTLE BY-PRODUCTS: PHYSICOCHEMICAL CHARACTERIZATION OF TALLOW FROM INDONESIAN ONGOLE CROSSBRED CATTLE FOR ENHANCED AGRICULTURAL ECONOMY

Nur Vera¹, Suhardi², Ari Wibowo³

¹Department of Agriculture Science, Faculty of Agriculture, Mulawarman University, Samarinda, East Kalimantan, Indonesia

^{2,3} Department of Animal Science, Faculty of Agriculture, Mulawarman University, Samarinda, East Kalimantan, Indonesia

ABSTRACT

The livestock sector, a cornerstone of the agricultural economy, generates significant by-products whose underutilization represents a missed economic opportunity. Beef fat, a major by-product of slaughter, holds substantial potential for valorization into high-value food products like tallow, thereby creating additional revenue streams and reducing waste. This study investigates the efficacy of two rendering methods dry (heating at 90-100°C) and wet (heating with water at 90°C) in processing subcutaneous fat from locally sourced Indonesian Ongole Crossbred cattle (PO) into food-grade tallow. The research aims to comprehensively characterize the resulting tallow to determine its suitability for commercial use, directly contributing to efforts for improving the agricultural economy through by-product optimization. The tallow from both methods was rigorously evaluated for its physicochemical properties, fatty acid profile, and functional groups. Results indicated that the rendering methods produced tallow with significant differences ($P < 0.05$) only in color intensity (0.61 for dry, 0.39 for wet) and acid value (0.67 for dry, 1.72 for wet). Crucially, all other parameters including yield, sedimentation, saponification value, peroxide value, iodine value, Thio barbituric acid, and heavy metal concentrations showed no significant differences ($P > 0.05$). Most importantly, the physicochemical properties of tallow from both methods fully complied with the international food safety and quality standards set by the Codex Alimentarius for animal fats (CODEX-STAN 211-1999). The current study concludes that both dry and wet rendering are viable techniques for producing high-quality, food-grade tallow from local Indonesian cattle by-products. The successful transformation of low-value slaughter waste into a standardized, marketable commodity demonstrates a practical pathway for enhancing profitability within the livestock value chain. By adopting such valorization strategies, local farmers and agro-processors can capture greater economic value from their operations, reduce environmental impact, and strengthen the resilience and productivity of the regional agricultural economy.

Keywords: Beef Tallow, Dry Rendering, Wet Rendering, By-product valorization, Ongole Crossbred cattle, Physicochemical properties

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ETHICS IN SOCIAL WORK: BETWEEN PROFESSIONAL VALUES AND MORAL RESPONSIBILITY

Drd. BAN Rahela (1), Dr. RUNCAN Remus (2)

(1) Interdisciplinary Doctoral School "Aurel Vlaicu" University of Arad

<https://orcid.org/0009-0009-8733-1796>

(2) Interdisciplinary Doctoral School "Aurel Vlaicu" University of Arad

<https://orcid.org/0000-0002-1282-4942>

ABSTRACT

Ethics in social work constitute the foundation of professional practice and the definition of the social worker's identity as an agent of moral and social responsibility. Contemporary literature reveals a significant transformation in the way ethics is understood and applied, moving from a normative approach, centered on deontological codes, to a reflexive, contextualized and social justice-oriented one (Banks, 2008; Hugman, 2003). This article analyzes the main directions of reflection on professional ethics in social work, starting from major contributions in international literature (Reamer, 1998; Bisman, 2004; Clark, 2006; Chase, 2015).

The paper is based on a narrative review of the specialized literature that explores the themes related to professional values, moral dilemmas and the ethical education of future social workers. The method used was comparative and interpretative analysis of academic sources, to identify dominant trends and relevant conceptual models. The research results highlight three major directions: the historical evolution of the concept of professional ethics, the importance of the moral character of the social worker and the role of ethical education in the formation of professional awareness.

The conclusions emphasize that ethics cannot be reduced to compliance with norms. But represents a continuous process of reflection, discernment and moral responsibility. Essential for the promotion of social justice and human dignity in social work practice.

Keywords: professional ethics; moral values; social work; responsibility; social justice; ethical education

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EVALUATING THE STRUCTURAL AND FUNCTIONAL TRAITS OF VARIOUS PEARL MILLET GERMPLASM UNDER THE ENVIRONMENTAL CONDITIONS IN DERA GHAZI KHAN, PUNJAB, PAKISTAN

Syeda Sabika Zahra Naqvi¹, Syed Mohsan Raza Shah¹, Farooq Ahmad, Kainat Fatima, Saira Malik

¹Department of Botany, Division of Science and Technology, University of Education, Lahore, Pakistan

ABSTRACT

Pearl millet (*Pennisetum americanum* L.) is a tall, warm-season and an annual grass belongs to the family Poaceae. It is locally known as Bajra. It can grow up to height of 6 to 10 feet as conditions of high temperature and favorable moisture. This study focused on the collection of different varieties of Pearl millet germplasm from Sorghum Sub Station Dera Ghazi Khan, Punjab, to investigate morphological, anatomical and physiological modifications. Morphological traits were analyzed at the time of survey. The collected samples were preserved in a 70% alcohol solution, and freehand sectioning and double staining methods were employed to analyze anatomical adaptations. Microscopic examination using a digital ocular camera facilitated the analysis of various anatomical structures in the roots, stems, and leaves. Fresh leaves were preserved for physiological analysis. Results indicated that the maximum plant population was observed in AS-313 germplasm, which suggests its better germination, early seedling and stress tolerance. The maximum epidermal thickness was observed in Shahjahan germplasm, as the thick epidermis can improve resistance to stress that roots face in soil like drought stress and salt stress by providing efficient water uptake and protective barrier. The maximum phloem area was observed in AS-890 germplasm, while the minimum was recorded in AS-313 germplasm. The maximum midrib thickness in the leaf was observed in Shahjahan germplasm, while the minimum was recorded in HM-17218 germplasm. The maximum total phenolic contents were observed in Tara-05 germplasm, while the minimum was recorded in AS-890 germplasm. In conclusion, Pearl Millet showed specific modifications in morpho-anatomical and physiological traits that expose its ecological success.

Keyword: Pearl millet germplasm, Morpho-anatomical modification, Physiological modification.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANALYSIS OF THE BASIC PRINCIPLES OF ISLAMIC FINANCE AND ITS IMPLICATIONS FOR THE MODERN FINANCIAL SYSTEM

Dimas Jaya Tri Samudra

Faculty of Islamics and Business, UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-6957-8464>

Kharisma Nur Sakinah

Faculty of Islamics and Business, UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5052-4237>

Salsabila

Faculty of Islamics and Business, UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9280-0991>

ABSTRACT

The conceptual foundation of halal finance is the main foundation in Islamic finance operations. The concept is based on the basic principles of sharia which rejects the practice of usury, gharar, and maysir because it is considered to cause injustice, exploitation, and uncertainty in financial transactions. The Islamic financial system applies the principles of justice, partnership, transparency, and universality that are in line with Islamic values as rahmatan lil 'alamin. This fundamentally distinguishes it from conventional finance which is purely interest- and profit-oriented. The relationship between Islamic financial institutions and customers is built through a profit-sharing and risk-sharing mechanism, while the conventional system places risk on the debtor through interest payment obligations. The legal basis that governs Islamic finance refers to fiqh muamalah which is dynamic and adaptive to modern economic developments, as long as it does not contradict the Qur'an, Hadith, ijma', and qiyas. With the principle of freedom from riba, gharar, and maysir, fiqh muamalah is the main reference in the development of sharia financial products and instruments, such as murabahah, mudharabah, ijarah, and other contracts in accordance with maqasid al-sharia. Thus, Islamic finance is not only an alternative economic system, but also an ethical instrument that emphasizes fairness, benefit, and sustainability in modern transaction activities.

Keywords: Sharia Finance, Riba, Gharar, Maysir, Fiqh Muamalah.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TRANSFORMATION OF ISLAMIC SOCIAL FINANCE: BETWEEN REGULATORY CHALLENGES AND DIGITALIZATION OPPORTUNITIES

Elisa Oktaviana¹

¹K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Faculty of Islamic Economics and Business, Department of Sharia Banking, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-5744-3507>

Revalina Oktaviani²

²K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Faculty of Islamic Economics and Business, Department of Sharia Banking, Indonesia

²ORCID ID: [ORCID ID https://orcid.org/0009-0000-3170-4578](https://orcid.org/0009-0000-3170-4578)

Malfaliya Nabila³

³K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Faculty of Islamic Economics and Business, Department of Sharia Banking, Indonesia

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-0402-2151>

ABSTRACT

The transformation of Islamic social finance represents a crucial phase in the effort to strengthen economic inclusivity and achieve sustainable development based on Islamic values. This study aims to analyze the dual aspects of challenges and opportunities arising from regulatory limitations and digital innovation in the management of Islamic social finance instruments such as zakat, waqf, and other charitable funds. Employing a qualitative approach through literature review and conceptual analysis, this research explores how inadequate regulations, fragmented institutional coordination, and lack of standardization often hinder optimal fund distribution and accountability within Islamic social finance systems. On the other hand, rapid digitalization presents significant opportunities to improve transparency, efficiency, and accessibility through financial technology (fintech), blockchain systems, and integrated digital platforms. The findings indicate that digital innovation can serve as a strategic solution to enhance collection mechanisms, streamline fund allocation, and provide real-time monitoring of social finance operations, thus fostering public trust and participation. However, successful digital transformation requires supportive regulatory frameworks, improved financial literacy among stakeholders, and collaboration between government authorities, Islamic financial institutions, and technology providers. The study concludes that balancing regulatory reform with digital innovation is essential to ensure the resilience and sustainability of Islamic social finance. This transformation aligns with the principles of *Maqasid al-Shariah*, emphasizing justice, transparency, and social welfare, while positioning Islamic social finance as a vital instrument for equitable economic growth in the digital era.

Keywords: Islamic Social Finance, Regulation, Digitalization, Financial Technology, Sustainable Development

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANALYSIS OF THE PRINCIPLES OF THE PROHIBITION OF RIBA, GHARAR, AND MAYSIR IN MODERN FINANCIAL TRANSACTIONS

Arina Manasikana¹

¹K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-9784-4033>

Nabila Meca Asri²

²K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

² ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3184-1828>

Nabila Suci Rahmadani³

³K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/Telepon:0009-0000-2283-8769>

ABSTRACT

This study analyzes the principles of the prohibition of riba (usury), gharar (uncertainty), and maysir (gambling) in the context of modern financial transactions. These prohibitions form the foundation of Islamic financial ethics and aim to ensure justice, transparency, and mutual benefit in economic activities. The research adopts a qualitative descriptive approach, drawing from classical Islamic jurisprudence and contemporary financial practices. Findings indicate that although modern financial instruments—such as credit systems, derivatives, and digital assets—offer innovation and efficiency, many still contain elements that potentially contradict sharia principles, particularly concerning speculative behavior and excessive uncertainty.

The study emphasizes the importance of aligning financial innovations with Islamic ethical values to achieve sustainable and equitable financial systems. Furthermore, this paper highlights the role of Islamic financial institutions and regulatory bodies in ensuring compliance with these prohibitions through product supervision and sharia governance mechanisms.

Key Words: Riba, Gharar, Maysir, Islamic finance, modern financial transactions.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PILLARS AND CONDITIONS IN SHARIA TRANSACTIONS

Nabila Suci Rahmadani¹

¹K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/Telepon:0009-0000-2283-8769>

Nabila Meca Asri²

²K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3184-1828>

Arina Manasikana³

³K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-9784-4033>

ABSTRACT

This study explores the fundamental pillars (*rukun*) and conditions (*syarat*) that form the legal and ethical framework of Sharia-based transactions. In Islamic finance, every transaction must adhere to specific principles derived from the Qur'an. The *rukun* represent the essential components that validate a contract such as the contracting parties, the offer and acceptance (*ijab qabul*), the subject matter, and the underlying purpose while the *syarat* define the necessary conditions that ensure these elements meet the requirements of Sharia compliance. By analyzing classical jurisprudence and contemporary financial applications, this paper emphasizes that adherence to these pillars and conditions not only guarantees the legality of transactions but also reflects the ethical and moral objectives of Islamic law (*maqasid al-shariah*).

Key Words: Sharia transaction, pillars, conditions, Islamic law, *maqasid al-shariah*, Islamic finance.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DIGITAL TRANSFORMATION IN THE IMPLEMENTATION OF SHARIA MICROFINANCE PRODUCTS: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES IN THE DIGITAL ECONOMY ERA

Windi Rizki Febrianingtyas¹

¹State Islamic University K.H Abdurrahman Wahid Pekalongan, Islamic banking, Faculty of Islamic Economics and Business, , Central Java, Indonesia

¹ ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-2041-0933>

Widia Reza Valentina²

²State Islamic University K.H Abdurrahman Wahid Pekalongan, Islamic banking, Faculty of Islamic Economics and Business, Central Java, Indonesia

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-8789-6489>

Nala Maghfirah³

³State Islamic University K.H Abdurrahman Wahid Pekalongan ,Islamic banking, Faculty of Islamic Economics and Business, Central Java, Indonesia

³ ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-0480-8553>

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The era of the digital economy has brought major changes in the financial system, including in the Islamic microfinance sector. Digitalization is an important factor in expanding access to Islamic financial services to low-income people and micro business actors. Through technologies such as Islamic fintech, mobile banking, and digital financing platforms, Islamic microfinance institutions (MFIs) have the opportunity to improve the efficiency and reach of services. However, this transformation also presents challenges, such as the readiness of human resources, technological infrastructure, and compliance with sharia principles. This research aims to analyze opportunities and challenges in the implementation of digital-based Islamic microfinance products in Indonesia

Materials and Methods: This study uses a descriptive qualitative approach with literature study methods and semi-structured interviews with Baitul Maal wat Tamwil (BMT) managers and sharia fintech actors. The data obtained was analyzed thematically to identify implementation strategies, benefits, and obstacles to digitizing Islamic microfinance products.

Results: The results of the study show that digital transformation contributes positively to the operational efficiency of MFIs, increased access to financing, and ease of transactions for customers. Products such as murabahah financing and qardhul hasan digital have been proven to increase public participation in Islamic financial services. However, the main obstacles found include limited public digital literacy, uneven network infrastructure, and the need for sharia regulations that are more responsive to digital innovation.

Discussion and Conclusion: Digital transformation opens up great opportunities for strengthening the Islamic microfinance ecosystem in supporting financial inclusion and economic empowerment of the

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

people. To optimize its implementation, synergy is needed between the government, MFIs, and sharia fintech players in improving digital literacy, strengthening regulations, and ensuring compliance with sharia principles.

Key Words: Sharia Microfinance, Digital Transformation, Sharia Fintech, Financial Inclusion, Digital Economy.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DEFINITION AND CONCEPT OF SHARIA IN FINANCING

Elsa Az Zahra¹

¹UIN KH. Abdurrahman Wahid, Faculty of Islamic Economics and Business, Department of Islamic Banking, Pekalongan, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-8216-8953>

Hani Hidayah²

²UIN KH. Abdurrahman Wahid, Faculty of Islamic Economics and Business, Department of Islamic Banking, Pekalongan, Indonesia

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-5631-7561>

Zahra Eka Firdayanti³

³UIN KH. Abdurrahman Wahid, Faculty of Islamic Economics and Business, Department of Islamic Banking, Pekalongan, Indonesia

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-6594-2965>

ABSTRACT

Sharia financing is one of the main pillars of the Islamic financial system, serving as a means of fulfilling economic needs without violating sharia principles. Unlike conventional systems based on interest, sharia financing emphasizes the concepts of fairness, transparency, and cooperation between the provider and recipient of funds. This study aims to comprehensively explain the definition and basic concepts of financing from a sharia perspective, including the legal basis, contract principles, and types of financing used in the practice of sharia financial institutions. The method used is a qualitative descriptive approach through a literature review of the Qur'an, Hadith, and various sources of Islamic economics literature. The study results show that Islamic financing is based on the principles of prohibiting usury (riba), gharar (uncertainty), and maysir (speculation), and promotes the economic well-being of the community. In practice, Islamic financing is realized through various contracts such as mudharabah (profit-sharing between capital owners and managers), musyarakah (business partnership), murabahah (sale and purchase with an agreed-upon profit margin), and ijarah (rental). This concept places the relationship between transacting parties on the principles of justice and mutual consent, thus creating a more ethical and sustainable financial system. Thus, Islamic financing is not only an economic instrument, but also a means to achieve social welfare based on Islamic values.

Key Words: Sharia Financing, Sharia Principles, Contracts, Usury, Islamic Economics.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE THEORETICAL FOUNDATION OF SHARIA

Nabila Suci Rahmadani¹

¹K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/Telepon:0009-0000-2283-8769>

Nabila Meca Asri²

²K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3184-1828>

Arina Manasikana³

³K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-9784-4033>

ABSTRACT

This study explores the theoretical foundation of Sharia as the guiding framework for Islamic law, ethics, and socio-economic systems. The research examines the primary sources of Sharia, namely the Qur'an and Hadith, along with secondary sources such as ijma (consensus), qiyas (analogy), and ijtihad (independent reasoning). By analyzing these sources, the paper aims to clarify the philosophical and jurisprudential principles that underpin Islamic legal thought and its application in contemporary contexts. The study also highlights the relevance of Sharia principles in promoting justice, equity, and welfare within modern legal and financial institutions. Through a qualitative and conceptual approach, this research contributes to a deeper understanding of how Sharia serves not only as a legal system but also as a moral and spiritual foundation for Muslim societies

Key Words: Sharia, Islamic law, jurisprudence, ijtihad, justice, Islamic ethics

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF ISLAMIC FINANCE IN EMPOWERING MICRO, SMALL, AND MEDIUM ENTERPRISES (MSMEs)

Arina Manasikana¹

¹K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-9784-4033>

Nabila Meca Asri²

²K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

² ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3184-1828>

Nabila Suci Rahmadani³

³K.H. Abdurrahman Wahid State Islamic University of Pekalongan, Indonesia, Faculty of Islamic Economic and Business Islam, Department of Syariah Banking, Indonesia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/Telepon:0009-0000-2283-8769>

ABSTRACT

This study aims to analyze in depth the role of Islamic finance in empowering Micro, Small, and Medium Enterprises (MSMEs) in Indonesia. Islamic finance is a financial system based on the principles of justice, partnership, and sustainability derived from Islamic teachings. In the context of national economic development, MSMEs play a crucial role in job creation, income generation, and poverty alleviation. However, the main challenges faced by MSMEs include limited access to capital, low financial literacy, and lack of business assistance. Therefore, the presence of Islamic financial institutions such as Islamic banks, Baitul Maal wat Tamwil (BMT), and Islamic cooperatives serves as a strategic solution to strengthen the MSME sector.

Through profit-sharing financing instruments such as mudharabah and musyarakah, Islamic financial institutions not only provide business capital but also promote a collaborative spirit between financiers and entrepreneurs. Moreover, contracts such as murabahah, ijarah, and qardhul hasan play an important role in meeting working capital and short-term investment needs for MSME actors who require low-risk financing. This research employs a qualitative descriptive method with a literature study approach, analyzing academic journals, official reports from the Financial Services Authority (OJK), Bank Indonesia (BI), and publications from Islamic financial institutions. The analysis aims to understand the real contribution of Islamic finance to improving business capacity, economic independence, and the welfare of MSME actors.

The findings show that Islamic finance functions not only as a financial provider but also as an economic empowerment partner that emphasizes social justice, sustainability, and Islamic business ethics. Islamic financing has been proven to increase productivity, expand market access, and strengthen the economic resilience of MSMEs, especially during the post-pandemic recovery period. However, the study also identifies challenges such as low Islamic financial literacy, limited product innovation, and the need for more adaptive regulatory support to expand Islamic financial inclusion.

Key Words: Islamic Finance, MSME Empowerment, Sharia Financing, Inclusive Economy, Financial Literacy, Economic Justice

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANALYSIS OF INDONESIA'S ECONOMIC GROWTH PROJECTIONS FOR 2025–2026: REVIEW OF WORLD BANK PREDICTIONS AND MACROECONOMIC POLICY IMPLICATIONS

Nafila Tri AFRIZA¹

¹*Faculty of Islamic Economics and Business, UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,
Indonesia*

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-1765-933X>

Mayaza RAIHANDIN²

²*Faculty of Islamic Economics and Business, UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,
Indonesia*

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4655-1016>

Muhammad Yumnan GHIFARI³

³*Faculty of Islamic Economics and Business, UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,
Indonesia*

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5868-7786>

ABSTRACT

The World Bank projects Indonesia's economic growth at 4.8% for the 2025–2026 period, reflecting a slowdown compared to the government's target of 5% to 5.3%. This projection is driven by a combination of domestic and global factors, such as moderation in household consumption, a decline in exports due to weakening global demand, and increasing labor market pressures. On the other hand, the government is striving to maintain macroeconomic stability through prudent fiscal policies, increased infrastructure investment, and strengthening the downstream-based industrial sector. This article aims to analyze the dynamics of Indonesia's economic growth in the context of the World Bank's projections by highlighting structural challenges, productivity disparities between sectors, and the role of fiscal and monetary policies in maintaining the resilience of the national economy. The results of the study show that although Indonesia's economy remains relatively resilient to external pressures, the sustainability of medium-term growth requires deeper structural reforms, improvements in the quality of the workforce, and the strengthening of innovation in the real sector in order to achieve inclusive and sustainable growth.

Keywords: economic growth, World Bank, macroeconomic projections, fiscal stability, Indonesia.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GREEN PHARMACY: A SUSTAINABLE APPROACH TO DRUG DEVELOPMENT

Keerthana.V, Meenatchi.S, Kishore.R. Vaishnavi.K, Dr.R.Saravanan

Faculty of pharmacy, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India-600073

ABSTRACT

Green Pharmacy is an emerging concept that emphasizes the design, manufacture, use, and disposal of pharmaceutical products in an environmentally responsible manner. Traditional drug production often generates significant chemical waste, consumes large amounts of energy, and leads to pharmaceutical pollutants entering the environment. Green Pharmacy seeks to minimize these impacts by integrating eco-friendly principles into every stage of the drug life cycle—from discovery and synthesis to packaging and disposal. Sustainable drug development involves the use of biodegradable excipients, renewable resources, green chemistry techniques, and energy-efficient manufacturing processes. It also encourages proper waste management, recycling of pharmaceutical materials, and public education on safe drug disposal. By adopting sustainable practices, the pharmaceutical industry can protect both human health and the environment, contributing to global goals such as pollution reduction, biodiversity preservation, and sustainable healthcare systems. The integrated GREENER approach can be used to accelerate discussions about future innovations in drug discovery and development.

Keywords: Green Pharmacy, Sustainable Drug Development, Environmental Impact, Green Chemistry, Pharmaceutical Waste, Eco-friendly Drugs, Biodegradable Materials, Pollution Control, Sustainable Healthcare, Environmental Protection.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANALYSIS OF THE THEMATIC DIMENSIONS OF THE RULE OF JARY IN THE VERSE ‘BE WITH THE TRUTHFUL’ (AL-TAWBAH 119) AND ITS APPLICATION TO QUR’ANIC AND HADITH ATTRIBUTES OF THE SADIQIN

Tahereh Setorg

Associate Professor, Department of Theology and Islamic Studies, Faculty of Theology and Islamic Studies, Shiraz University, Shiraz, Iran

ORCID: [https://orcid.org/0000-0003-2226-1386]

ABSTRACT

Imamate is one of the fundamental principles of Islamic thought and has consistently remained a major axis of theological disagreement between Shi’a and Sunni interpretations. Opposing perspectives tend to regard the Imams merely as pious individuals and consider their divine knowledge and infallibility as human constructs lacking authentic religious foundation. In contrast, by referring to the Rule of Jary—which implies the continual applicability of Qur’anic expressions with general or absolute meaning to renewed instances throughout time—it becomes possible to rediscover the position of the Imams within the Qur’an.

Thematic analysis of related narrations indicates that all the Imams are presented among the Sadiqin (the truthful ones). The rule of Jary, distinct from ta’wīl (interpretive reasoning) and baṭn (hidden meaning), enables movement from the general toward the particular, making the specification of concrete referents for universal Qur’anic terms epistemically valid. Accordingly, in verse 7 of Surah ar-Ra’d (“For every people there is a guide”), the referent of “guide” is the Imam of each era; and in the verse ‘Be with the truthful’ (al-Tawbah 119), the Prophet Muhammad (PBUH), Imam ‘Ali (AS), and the Ahl al-Bayt (AS) are identified. These evidences provide a Qur’anic basis for the Shi’a doctrine of Imamate and infallibility.

Keywords: Imamate, Rule of Jary, Sadiqin, Qur’anic interpretation, infallibility of the Imam

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MICROBIAL POWERHOUSES: UNLOCKING THE POTENTIALS OF BIOFUELS THROUGH MICRO-ORGANISMS

Nworah Florence N¹., Eje Ozoemena E^{1,3}., Igwebuike Nancy C^{2*}.

¹*Pharmacology unit, Department of Biochemistry, University of Nigeria, Nsukka, Enugu State, Nigeria*

²*Department of Genetics and Biotechnology, University of Nigeria, Nsukka, Enugu State, Nigeria*

³*COVE-UP Analytical Laboratories, University of Nigeria, Nsukka, Enugu State, Nigeria*

ABSTRACT

Over the recent years, the production of biofuels has presented a sustainable source of renewable energy in comparison to fossil fuels (coal, oil and natural gases) that have caused some harmful global effects in the ecosystem. Biofuels are derived from biological materials, such as plants, micro-organisms, or organic waste and these fuels are produced through biological, chemical, or thermal processes and are typically used for transportation, heating, or electricity generation. Micro-organisms such as bacteria, yeasts, algae and fungi play a pivotal role in converting biomass into biofuels (like, Bioethanol, Biogas, Biodiesel, Biobutanol and Biohydrogen) through biological processes. Ethanol production is primarily gotten from yeast (*Saccharomyces cerevisiae*) and bacteria (*Zymomonas mobilis*), involves the fermentation of sugars from crops like corn and sugarcane or lignocellulosic biomass. Similarly, butanol is produced via the ABE fermentation process using *Clostridium* species. Microalgae such as *Chlorella* and *Nannochloropsis* are notable for their high lipid content, which can be converted into biodiesel, while methanogenic archaea are essential in anaerobic digestion to produce biogas. This abstract highlights the role of microorganisms as key biocatalysts in biofuel production, emphasizing their potential to transform energy systems while reducing greenhouse gas emissions and mitigating climate change impacts.

Keywords: Biofuels, Microorganisms, Renewable Energy, Fermentation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SOURSOP (*ANNONA MURICATA*) LEAVES IN THE TREATMENT OF CANCER

Nworah Florence N¹., Eje Ozoemena E^{1,3}., Igwebuike Nancy C^{2*}.

¹Pharmacology unit, Department of Biochemistry, University of Nigeria, Nsukka, Enugu State, Nigeria

²Department of Genetics and Biotechnology, University of Nigeria, Nsukka, Enugu State, Nigeria

³COVE-UP Analytical Laboratories, University of Nigeria, Nsukka, Enugu State, Nigeria

ABSTRACT

Cancer which arises from the uncontrolled growth of abnormal cells, leading to tumors and potentially spreading throughout the body, has posed significant societal challenges due to its prevalence and impact on health systems. Soursop (*Annona muricata*), commonly known as Graviola, has been explored for its potential anticancer properties. Research indicates that soursop leaves contain bioactive compounds, particularly annonaceous acetogenins, which exhibit selective cytotoxicity against cancer cells while sparing healthy cells. Laboratory studies on cell cultures and animal models have demonstrated promising results, showing that these compounds can inhibit cancer cell proliferation and induce apoptosis. Despite these encouraging findings, clinical evidence in humans remains limited. The therapeutic efficacy, optimal dosages, and safety profile of soursop leaf extracts require further investigation through comprehensive clinical trials. As interest in natural remedies for cancer grows, it is essential to approach soursop as a complementary treatment with caution, under the guidance of healthcare professionals, to avoid potential interactions with conventional therapies. This review aims to summarize the current state of research on soursop leaves and their potential role in cancer treatment.

Keywords: Soursop (*Annona muricata*), Anticancer properties, Annonaceous acetogenins, Complementary therapy.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SUPPLY CHAIN RESILIENCE IN PHARMA: Post-COVID-19 Era and Emerging Risks

Vaishnavi.K , R.Kishore, R.Sriarasuvasan, S.Rubinthara, Dr.R.Devi

Faculty of Pharmacy, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai, India

ABSTRACT

The COVID-19 pandemic exposed critical vulnerabilities in the global pharmaceutical supply chain, disrupting the availability of essential medicines, raw materials, and active pharmaceutical ingredients (APIs). In the post-COVID-19 era, the pharmaceutical industry is shifting its focus toward building resilient, flexible, and transparent supply networks. This transformation involves diversification of sourcing strategies, digitalization through technologies such as blockchain and artificial intelligence, and the adoption of regional manufacturing hubs to reduce dependency on single-country suppliers. Enhanced data analytics now play a key role in predicting supply risks, optimizing inventory, and improving real-time visibility across distribution channels. Additionally, sustainable practices and regulatory harmonization are becoming vital to ensure long-term supply stability and ethical production. However, challenges remain — including geopolitical tensions, regulatory disparities, and the balance between cost-efficiency and resilience. Strengthening collaboration between governments, manufacturers, and technology providers will be essential to safeguard global medicine access. Ultimately, post-pandemic supply chain resilience in pharma represents a paradigm shift from reactive crisis management to proactive, data-driven preparedness, ensuring the continuity of healthcare delivery in the face of future disruptions.

Keywords: Pharmaceutical supply chain, resilience, post-COVID-19, digitalization, risk management, global healthcare.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DIGITALISATION, JOBS, AND SKILLS IN EMERGING MARKETS: WORKFORCE SHIFTS UNDER TECHNOLOGICAL CHANGE

Lisian Roseni

University of Tirana, Faculty of Social Sciences, Department of Political Science, Tirana, Albania.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8963-0954>

ABSTRACT

This paper reviews how digitalization is reshaping employment structures, skills demand, and work organization in emerging-market contexts. Using an interdisciplinary literature-based approach, the study systematically screened peer-reviewed studies and reputable reports to extract evidence on labor-market impacts of technology adoption. The review finds: i) heterogeneous employment effects: routine, codifiable tasks are most exposed to automation and standardization, while nonroutine, digitally complementary tasks expand; much of the observed change occurs within occupations rather than between them, in line with recent task-based evidence; ii) firm-level digital adoption is associated with higher productivity, innovation, exporting, and wage premia, although diffusion is uneven and center-periphery disparities persist-particularly in Central and Eastern Europe, where the digital wage premium is weaker; iii) organizational responses increasingly focus on external hiring of "ready-to-use" digital talent over in-house training, which, by increasing transition barriers for mid-skill workers, also contributes to sectoral shifts: growth in creative/knowledge-intensive activities alongside relative decline in traditional industries and rural labor markets without complementary up-skilling. The most binding common theme across studies is how digitalization simultaneously displaces routine tasks and routinizes parts of formerly non-routine workflows. To prevent skill obsolescence and support mobility, continuous up/reskilling is increasingly necessary. Recent surveys further highlight rising machine shares of business tasks, albeit at a still minority level, and reskilling needs at the medium-term horizon across the board. Implications for policy, therefore, follow: vocational-tertiary pathways should be aligned with task content; incentives for firm-level learning are necessary, particularly for SMEs; work-based training should be expanded; and support should be provided to lagging regions and groups to diffuse benefits beyond early adopters. While evidence points to positive links between digital adoption, productivity, and job quality at the firm level, aggregate outcomes depend on the speed of skills formation and the inclusiveness of transition policies.

Keywords: Digital Transformation, Workforce Dynamics, Emerging Markets, Employment Patterns

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AI AND GAMING SMARTER NPCS AND PROCEDURAL WORLDS

J.Jeyavarshana

First Year B.SC.CS(AI)

Department of Computer Science (Artificial Intelligence)

Nadar Mahajana Sangam S.Vellaichamy Nadar College

Nagamalai Madurai-19 Tamilnadu India

Dr S.SELVAM

Head and Assistant professor

Department of Computer Science (Artificial Intelligence)

Nadar Mahajana Sangam

S.Vellaichamy Nadar College

Nagamalai Madurai-19 Tamilnadu India

ABSTRACT

Artificial Intelligence (AI) has become a revolutionary force in the gaming industry. It allows developers to create smarter Non-Player Characters (NPCs) that can think, learn, and react like real humans. AI also enables procedural world generation, where game environments are automatically created using algorithms, providing endless and unique experiences for players. With AI, games have moved beyond pre-defined scripts to dynamic storytelling and adaptive gameplay. This development not only enhances entertainment but also increases player engagement, creativity, and immersion. AI continues to redefine how players interact with digital worlds, making gaming more intelligent, unpredictable, and exciting.

BEYOND WAGES: UNDERSTANDING THE MICROECONOMIC DRIVERS OF EMPLOYEE FINANCIAL PARTICIPATION

Prof.Dr Besa Xhaferi

University of Tetova, Faculty of Economics

<https://orcid.org/0000-0001-8744-2562>

ABSTRACT

Employee Financial Participation (EFP) schemes—such as profit-sharing and employee share ownership—represent a growing mechanism for aligning worker incentives with firm performance and enhancing productivity. From a microeconomic and labor economics perspective, these schemes mitigate principal–agent problems, promote cooperative firm behavior, and contribute to efficiency and stability in employment relations. Yet, participation in EFP across Europe remains uneven and is shaped by a complex interplay of individual, firm-level, and institutional factors. This study investigates the determinants of EFP using microdata from the European Working Conditions Survey (EWCS). A maximum likelihood estimation (MLE) model is applied to assess the probability of participation in financial participation schemes as a function of demographic, professional, and firm characteristics. The empirical findings indicate that training, education, contract type, firm size, and occupational qualification significantly influence the likelihood of participation. Specifically, male employees with higher education, full-time contracts, managerial qualifications, and access to training are more likely to engage in EFP schemes. Larger firms and knowledge-intensive sectors display higher inclusion rates, while small and medium-sized enterprises (SMEs) exhibit lower participation, reflecting both structural and organizational constraints. Regional disparities are also evident: employees in Western European, Nordic, and Iberian regions enjoy greater access to EFP compared to their counterparts in Central and Eastern Europe. These differences underscore the importance of institutional frameworks, corporate governance systems, and fiscal incentives in shaping participation outcomes and distributional effects across European labor markets. The study contributes to the labor and microeconomics literature by providing empirical evidence on the drivers of EFP and by framing these mechanisms as selective instruments of incentive alignment rather than universal solutions. The results highlight the need for inclusive, context-sensitive financial participation policies that can extend participation opportunities beyond managerial or high-skill segments. Strengthening regulatory support and promoting awareness of EFP could enhance productivity, equity, and employee engagement across diverse European economies. In sum, the paper provides robust evidence that employee financial participation in Europe is determined by a set of microeconomic and labor market factors. EFP currently operates as a selective incentive mechanism—enhancing efficiency and alignment for certain groups but not universally accessible. To realize its full potential as both a productivity and equity instrument, policy frameworks must aim to broaden access, reduce structural barriers, and integrate EFP within inclusive employment strategies. By integrating insights from microeconomics and labor economics, the study emphasizes that beyond wages, financial participation constitutes an essential dimension of modern employment relations—linking firm performance to shared prosperity.

Keywords: Employee financial participation; microeconomics; labor economics; incentive alignment; institutional determinants.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DESIGN AND IMPLEMENTATION SOCIAL NETWORKING PLATFORM WITH SECURE AUTHENTICATION

Jogendra Kumar, Lovely Sharma

Department of computer science and engineering

G.B.Pant Institute of Engineering and Technology Ghurdauri Pauri Grahwal Uttarakhand, India

ABSTRACT

The paper will outline the design and implementation of a social networking website, which will be targeted at offering secure authentication as a means of ensuring enhanced privacy and data protection. The platform provides fundamental functions such as user registration, managing friends, creation of posts, and real time communication. Multi-layered authentication system is utilized to protect user information on the process of the user authentication and session control to prevent unauthorised access. The backend is developed on the MEAN stack and runs on Node.js and MongoDB with the Angular frontend to offer a user-friendly and responsive interface. The WebSocket technology is used to make real time interactions and this guarantees smooth communication among the users. This platform shows the significance of secure authentication and how the full-stack technologies may be used to construct scalable, secure, and interactive social networking applications.

Keywords: Social Networking Platform, Secure Authentication, Full-Stack Development, MEAN Stack, Node.js, MongoDB, Angular, Real-Time Chat, WebSocket, Privacy.

COMPARISON OF TWO SYNTHESIS APPROACHES FOR INCORPORATING NSAIDS INTO LAYERED DOUBLE HYDROXIDES: STRUCTURAL CHARACTERIZATION AND STUDY OF DRUG RELEASE PROFILES IN INTESTINAL CONDITIONS

Iliass Nadif^{1*}, Wail El Mouhri¹, Naoual Tajat¹, Widad El Hayaoui¹, Jamal Talebi¹, Hamza Al-Boufarissi¹, Idriss Bakas¹, Samir Qourzal¹, Ali Assabbane¹, Malika Tamimi¹

¹IBN ZOHR University, Faculty of Sciences, Department of chemistry, Agadir, Morocco

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-8270-8509>

ABSTRACT

Solid-state nanotechnology offers an effective strategy to improve the stability and therapeutic performance of anti-inflammatory drugs. In this work, ibuprofen was incorporated into Mg–Al layered double hydroxides through co-precipitation and anion-exchange synthesis routes. The resulting hybrid materials were investigated using X-ray diffraction, Fourier-transform infrared spectroscopy, scanning electron microscopy, and energy-dispersive X-ray spectroscopy to confirm successful intercalation and structural modification. Drug release assays in simulated intestinal conditions displayed an initial burst release, with intestinal pH showing minimal impact on ibuprofen liberation. Kinetic modeling using five mathematical models demonstrated that the system supports a controlled-release profile. These findings suggest that Mg–Al layered double hydroxides are promising carriers for the oral delivery of ibuprofen.

Keywords: LDH, Ibuprofen, intercalation, liberation

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EMPOWERING GIRLS IN STEM THROUGH AI-DRIVEN EDUCATION

MUSA Mohammed

Department of Educational Psychology

Niger State College of Education Minna, Nigeria

ABSTRACT

This chapter explores the potential of artificial intelligence (AI) in empowering girls in STEM education. It discusses the existing gender gap in STEM fields, the benefits of AI-driven education, and strategies for leveraging AI to promote girls' participation in STEM. The chapter highlights successful initiatives, best practices, and future directions for using AI to bridge the gender gap in STEM and foster a more inclusive and diverse STEM community. By harnessing the power of AI, educators and policymakers can create more engaging, personalized, and effective learning experiences that inspire and support girls in pursuing STEM careers.

BEE PARASITES THAT ARE IN COMMON WITH BUMBLEBEES

Crithidia bombi and *Crithidia mellificae*

*Academician prof Dr Ivan Pavlović*¹

¹ Scientific Institute of Veterinary Medicine of Serbia, Belgrade, Serbia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4751-6760>

*prof dr Nada Plavša*²

² Faculty of Agriculture, Department of Veterinary Medicine, University of Novi Sad, Serbia ²ORCID

ID: <https://orcid.org/0000-0001-6745-1218>

*PhD Nataša Rajić-Savić*³

³ Veterinary Ambulance "Minic", Belgrade, Serbia

³ ORCID NO: 0009-0003-1675-5643

ABSTRACT

Apis mellifera is known to share pathogens with bumblebee species, including viruses, bacteria, fungi and protozoa. After acting as incidental hosts, honey bees may become the primary maintenance host, as occurred in the cases of *Crithidia bombi*, and *Crithidia mellificae*. Pathogens may also genetically adapt to a range of new species acting as incidental or maintenance hosts. Interspecific transmission may occur from a definite maintenance host (reservoir) to an incidental or non-maintenance species (spillover host). Spillover cases are crucial to pathogen dynamics. Pathogens may also genetically adapt to a range of new species acting as incidental or maintenance hosts. Interspecific transmission to arthropods sharing the same environment as honey bees may occur orofecally, via direct contact and by pollen contamination. *Apis mellifera* is known to share pathogens with bumblebee species, including viruses, bacteria, fungi and protozoa. One of these pathogens is *Crithidia bombi*, which was originally established as a bumblebee parasite. *Crithidia* is a genus of trypanosomatid Euglenozoa. They are parasites that exclusively parasitise arthropods, mainly insects. They pass from host to host as cysts in infective faeces and typically, the parasites develop in the digestive tracts of insects and interact with the intestinal epithelium using their flagellum. They display very low host-specificity and a single parasite can infect a large range of invertebrate hosts. *Crithidia bombi* is a well documented species, notable for being a parasite of various bumblebee species, including common species like *Bombus terrestris*, *Bombus muscorum*, and *Bombus hortorum* but also *Apis mellifera*. On the other hand, *Crithidia mellificae* is strictly related only to honey bees. Both parasites species cause the infected insects to lose their ability to distinguish between flowers that contain nectar and those that don't. They make many mistakes by visiting nectar scarce flowers and in doing so, slowly starve to death.

Keywords: honey bee, bumblebee, *Crithidia bombi*, *Crithidia mellificae*.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MORAL ISSUES: THEIR COMPLEXITY IN THE NOVEL *THE LIGHT OF DAY* BY GRAHAM SWIFT

Irina-Ana DROBOT¹

¹*Technical University of Civil Engineering Bucharest, Faculty of Engineering in Foreign Languages,
Department of Foreign Languages and Communication, Bucharest, Romania*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2556-6233>

ABSTRACT

The purpose of this paper is to consider analysing the novel *The Light of Day* by Graham Swift from the perspective of moral ambiguity, and empathetic engagement with the villain. Normally, we would expect readers to be told the story from the perspective of Sarah Nash, the woman who stabs her husband out of jealousy for him having an affair, even after the affair is over. As her husband takes the Croatian refugee Kristina to the airport for her to return home, as Sarah had wished, she realizes that as he returns to her their relationship would no longer be the same. She stabs him. The story is told from the point of view of detective George Webb, who had made sure that Bob Nash, her husband, really did part with Kristina. However, the matter was not as simple as that, as readers realize together with Sarah. The moral ambiguity refers to the blurring of moral boundaries. George and readers side with someone who had done an immoral act. At the same time, the husband too had done an immoral act. In this way, matters are further complicated. According to moral engagement, we readers suspend our moral judgement when trying to understand characters. This is achieved, in this novel by Swift, by relying on the perspective of George Webb. George Webb functions as a guide for readers, making them question what is right and what is wrong, suggesting that such matters are complex. The methodological framework of analysis is made up of literary studies and psychology. Reader-response criticism helps us understand how readers react to the way in which the story is told and to the way in which personal experiences are presented. Swift manages to manipulate readers emotionally, while at the same time to make them look at certain issues from non-standard perspectives.

Keywords: empathy, psychology, reader-response criticism.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENHANCED PHOTOCATALYTIC DEGRADATION OF RHODAMINE B VIA MECHANOCHEMICALLY SYNTHESIZED AgI–BiOI/g-C₃N₄ HETEROJUNCTION

Wail El Mouhri¹, Iliass Nadif¹, Naoual Tajat¹, Widad El Hayaoui¹, Hamza Al-Boufarissi¹,
Jamal Talebi¹, Abderrahim Idlahcen¹, Idriss Bakas¹, Samir Qourzal¹, Ali Assabbane¹,
Malika Tamimi¹

¹Laboratory of Applied Physical Chemistry, Faculty of Sciences, University of IBN ZOHR, BP, 8106,
Dakhla, 80060, Agadir, Morocco

ABSTRACT

The rising contamination of aquatic systems by textile dyes calls for advanced and sustainable treatment approaches. In this study, we introduce a mechanochemically engineered AgI–BiOI/g-C₃N₄ heterojunction as an efficient photocatalyst for dye degradation. The material's structure and optical behavior were validated using XRD, SEM/EDX, FTIR, and DRS analyses, confirming intimate interfacial contact and improved charge separation. Photocatalytic experiments on Rhodamine B degradation under varying conditions (pH, catalyst loading, dye concentration, scavengers, and reuse cycles) demonstrated that the 0.8 AgI–BiOI/g-C₃N₄ composite delivered a 14.5 times higher activity than bare g-C₃N₄. These findings highlight a durable, eco-innovative photocatalyst with strong potential for next-generation water purification and environmental remediation.

Keywords: Heterojunction; Visible light; Mechanochemical synthesis; Photocatalysis.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AI-OBJECT DETECTION IN DIGITAL MARKETING

Ihor Ponomarenko¹

¹*State University of Trade and Economics, Faculty of Trade and Marketing, Department of Marketing, Kyiv, Ukraine.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3532-8332>

Olga Kornieva²

²*Coherent Solutions, USA.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-0284-381X>

Dmytro Ponomarenko³

³*International University of Business and Law, Mykolaiv, Ukraine.*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-2904-3904>

ABSTRACT

The growing role of digital marketing for brands is associated with the active use of the Internet by modern generations Y, Z and Alpha. First of all, users form the demand for social media, in which they constantly get acquainted with relevant content. To form effective and long-term communications with the target audience, companies actively use modern artificial intelligence algorithms. The use of artificial intelligence for processing big data allows brands to assess user needs and accordingly transform marketing strategies in the digital environment. The specifics of the functioning of brands in social media involve constantly posting relevant content, using a content plan to identify the optimal time for contacts with the target audience. It should be noted that visualized images can also serve as a valuable source of information for companies to optimize the use of digital marketing tools. Object detection, as an important area of artificial intelligence, is used to identify objects in photos and videos. The presented algorithms help brands analyze the visualized content of consumers and competitors, identifying market trends. Along with this, computer vision is used in semantic analysis to recognize the mood of the target audience, so that the brand can quickly adapt to certain circumstances. Audience segmentation based on visual thematic content contributes to the formation of specialized marketing strategies according to the needs of identified consumer groups. Object detection plays an important role in the transition of brands to personalized marketing, which adapts to the needs of a specific consumer. The implementation of AI-object detection in digital marketing is based on specialized Python libraries OpenCV, TensorFlow, PyTorch, Detectron2, Pillow, etc.

Keywords: Artificial Intelligence, Computer Vision, Object Detection, Digital Marketing, Content, Target Audience.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INNOVATION AND CHALLENGES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN KOSOVO: EDUCATIONAL AND ENVIRONMENTAL PERSPECTIVES

Msc. Selvije Lajqi

ORCID record is <https://orcid.org/0009-0001-8777-7028>

*Faculty of Management in Tourism, Hospitality and Environment, University “Haxhi Zeka” Pejë,
UÇK 30000, Pejë, Kosovo*

Soreja Adzajlic

*Faculty of Business and Information Technology in Economics and Business,
University “Haxhi Zeka” Pejë, UÇK 30000, Pejë, Kosovo*

ABSTRACT

This study investigates the impact of innovation on sustainable development in Kosovo, with a focus on the opportunities and challenges related to the implementation of innovative policies, particularly in the educational and environmental sectors. The research explores key areas such as energy, agriculture, and technology, assessing their potential contributions to economic and social sustainability, with an emphasis on environmental education and awareness. Kosovo faces several challenges, including a lack of sustainable infrastructure, legal barriers, and insufficient institutional support for fostering innovation. These barriers hinder the effective implementation of policies that could promote sustainable development. The study utilizes both qualitative and quantitative research methods, including statistical analysis of development reports, interviews with local and international experts, and comparative case studies from other countries with successful sustainable development practices. Theoretical models of sustainable development and environmental education are applied to evaluate the effectiveness of existing policies. Results show that although Kosovo has several innovative initiatives, significant barriers remain, including a lack of investment and inadequate infrastructure. However, there are opportunities to overcome these challenges by increasing government support and fostering collaboration between sectors. The discussion emphasizes the need to integrate innovative policies for sustainable development, particularly in education and environmental sustainability. The primary challenge identified is the absence of a comprehensive innovation framework, which requires increased investment and enhanced institutional capacities. The study concludes that Kosovo must create a supportive environment for innovation and sustainable economic development by investing in research and development and integrating environmental education into national development strategies.

Keywords: Innovation, sustainable development, Kosovo, energy, agriculture, technology, environmental education, economic policy, challenges, opportunities, investments, infrastructure, research and development, institutional capacities, social development, government support.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXAMINING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SHOPPING MALLS

Chinedu OLUIGBO^{1*}

ORCID 1: 0000-0001-7427-6833

¹Arc., Niger Delta University, Faculty of Environmental Sciences, Department of Architecture, Wilberforce Island - Nigeria

Uchenna EBERENDU²

ORCID 2: 0009-0007-6761-2262

²Arc., Federal Polytechnic Ekowe, School of Environmental Design and Technology, Department of Architecture, Bayelsa State - Nigeria

Rotimi-Williams BELLO³

ORCID 3: 0000-0002-8121

³Dr., University of Africa, Faculty of Basic and Applied Sciences, Department of Mathematics and Computer Science, Toru-Orua - Nigeria

Chidiebere MARSHALL⁴

ORCID 4: 0009-0004-8374-241X

⁴Mr., Drexel University, School of Engineering, Department of Construction Management, Pennsylvania, United States of America

ABSTRACT

The growing demand for sustainable practices in the built environment has led to the need for energy-efficient, environmentally responsive, and socially inclusive designs in commercial developments. Thereto, this study explores sustainable design features in shopping malls through a qualitative case study approach, examining four malls across diverse climatic zones: Noke Mall (Taipei, Taiwan – Humid subtropical climate), Sarit Centre (Nairobi, Kenya – Subtropical highlands climate), SPAR Port Harcourt Mall (Rivers State, Nigeria – Tropical wet climate), and Palms Shopping Mall (Lagos State, Nigeria - Tropical wet and dry climate). Data were collected through physical observations, existing architectural documentations, and synthesized based on the following themes; sustainable sites, water efficiency, energy and atmosphere, materials and resources, indoor environmental quality, innovation in design process, and regional priority as adopted from Leadership in Energy and Environmental Design [LEED] green building rating categories. Hence, the study findings reveal a range of sustainability practices, including natural ventilation, daylighting, and flexible circulation spaces, as well as gaps such as high dependency on mechanical systems and limited water reuse strategies. The study provides evidence-based recommendations for architects, developers, and built environment professionals to enhance sustainability in mall design, balancing user experience with environmental responsibility.

FUNCTIONALIZATION OF COTTON FIBERS WITH RuO₂/TiO₂ NANOSTRUCTURES

Mouheb Sboui

Researcher, Department of Chemistry, Faculty of Sciences, University of Sfax, Sfax BP1171-3018, Tunisia

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3483-2086>

Youssef O. Al-Ghamdi

Assoc. Prof., Department of Chemistry, College of Science Al-Zulfi, Majmaah University, Al-Majmaah 11952, Saudi Arabia

ABSTRACT

The development of a bio-composite material with photocatalytic properties, using a natural material such as cotton fibers (CF) as a cellulose source, is an important issue in the field of environmental sustainability. In this work, RuO₂/TiO₂/CF biocomposite was prepared in a two-step process at a moderate temperature. The first step involved coating the cotton fibers with TiO₂, followed by the second step where RuO₂ was deposited onto the TiO₂/CF via an immersion method. The successful loading of both RuO₂ and TiO₂ onto the cotton fibers was confirmed by Raman spectroscopy, XRD, and XPS. Scanning electron microscopy (SEM) images further demonstrated that the cotton fiber was coated with a TiO₂ layer decorated with RuO₂ nanoparticles. Photometric measurements showed that the resulting biocomposite material exhibits enhanced visible light absorption and high charge separation efficiency, thanks to the synergistic interaction between the RuO₂ and TiO₂. The developed biocomposite demonstrated high activity in removing the carcinogenic compound aniline from water. It also completely removed alcoholic gases from the air. The superior performance of this biocomposite can be attributed to its unique properties, such as charge separation, high visible light absorption, and its pure and homogeneous structure. This study presents a promising new strategy for preparing a highly efficient, sustainable, and multifunctional biocomposite material for environmental applications. This work represents the first of its kind in utilizing the RuO₂/TiO₂/CF material as a multifunctional and sustainable biocomposite.

Keywords: RuO₂/TiO₂/CF; Sustainable biocomposite; Water treatment; Air purification.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MODELLING SMART SECURITY SYSTEM BASED ON IOT TECHNIQUES

Arkan Khalid, Fatma Hussain, Ali Mohammed ,Diyar-Karrar Salam, Zainab Ehssan

ABSTRACT

This work discusses the modelling of smart security systems that are based on Internet of Things (IoT) and utilize laser technology, Arduino microcontroller platform, and motion sensors. These systems demonstrate the integration of various components to create an intelligent and effective security infrastructure.

In this article, a smart security system was designed, a laser module is employed to act as a virtual boundary (or perimeter for security purposes). The laser beam is emitted and monitored by sensors, and any disruption or intrusion within the laser perimeter triggers an alert. This setup allows for accurate detection of unauthorized access or movements in a designated area.

The Arduino platform is utilized as the central control unit for the smart security system that was designed. It receives input from the laser and motion sensors and processes the data to trigger the appropriate actions, such as activating alarms, sending notifications, or activating surveillance cameras. As a conclusion: The microcontroller's versatility and programmability make it an ideal choice for managing the security functions efficiently and financially beneficial.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ROSEHIP WASTE POWDER AS A FUNCTIONAL INGREDIENT IN PORK SAUSAGE REFORMULATION: IMPACTS ON THEIR QUALITY

Alexandra Raluca BORȘA (BOGDAN)¹, Melinda FOGARASI¹, Andrei BORȘA^{1*}, Floricuța RANGA¹, Anda Elena TANISLAV¹, Vlad MUREȘAN¹ and Cristina Anamaria SEMENIUC^{1*}

¹Faculty of Food Science and Technology, University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Cluj-Napoca, Romania

ABSTRACT

Introduction: The powder obtained from rosehip waste is rich in fibres, polyphenols, and carotenoids [1]. Due to polyphenols' preservative and antioxidant effects [2], carotenoids' colouring effect, and this powder's acidic pH [1], it could be used as an ingredient in meat products to avoid the use of nitrites as synthetic additives or to extend the shelf life.

Aims: This study aimed to evaluate how partially replacing raw meat with this powder impacts the quality of pork sausages.

Materials and Methods: Therefore, three sausage formulations (PSc-control pork sausages; PS2.7%rp-pork sausages with 2.7% powder from rosehip waste; PS5.5%rp-pork sausages with 5.5% powder from rosehip waste) were prepared and evaluated during storage from physicochemical, colour, texture, and sensory points of view, as well as for their polyphenol and carotenoid contents.

Results: The use of the powder from rosehip waste as an ingredient in pork sausages resulted in a significant decrease in moisture and protein content but an increase in total carbohydrates, polyphenols, and carotenoids; additionally, it significantly decreased the pH and easily hydrolysable nitrogen content of sausages, thus demonstrating a preservative effect. It also positively influenced their colour (by intensifying the shades of red and yellow), as well as the sausages' gumminess and chewiness (by reducing them). Although it slightly affected their taste and texture, the consumer acceptance rate for reformulated sausages was reasonable.

Conclusion: In the present research work, we demonstrated that this powder obtained from rosehip waste is a promising functional ingredient in pork sausage reformulation.

Keywords: carotenoid compounds, colour properties, physicochemical properties, polyphenolic compounds, sensory properties, texture properties

REFERENCES

1. Borșa, A.R.; Păucean, A.; Fogarasi, M.; Ranga, F.; Borșa, A.; Tanislav, A.E.; Mureșan, V.; Semeniuc, C.A. Utilisation of rosehip waste powder as a functional ingredient to enrich waffle cones with fibres, polyphenols, and carotenoids. *Foods* **2025**, *14*, 90.
2. Ullah, H.; Hussain, Y.; Santarcangelo, C.; Baldi, A.; Minno, A.D.; Khan, H.; Xiao, J.; Daglia, M. Natural polyphenols for the preservation of meat and dairy products. *Molecules* **2022**, *27*, 1906.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXPLORING STRATEGIC DECISION-MAKING THROUGH THE LENS OF MANAGEMENT ACCOUNTING IN NIGERIAN ORGANIZATIONS

Umar Baba Shaaba

Department of Accounting

Ahman Pategi University, Kwara State, Nigeria

ORCID DETAILS <https://orcid.org/0009-0007-5789-8690>

ABSTRACT

This study examines the role of management accounting in enhancing strategic decision-making in Nigerian organizations. With a focus on public and private sector operations, it explores how budgeting, variance analysis, and performance measurement influence managerial choices. The study adopts a qualitative and descriptive approach, using existing literature and organizational case studies. Results show that while management accounting tools are increasingly applied in Nigeria, their impact on strategic decisions is limited by data reliability, skill gaps, and weak integration with long-term planning. The paper concludes with recommendations for policy reforms and capacity building to strengthen strategic alignment.

NUMERICAL INVESTIGATION OF THERMAL AND ELECTRICAL PERFORMANCE OF A PHOTOVOLTAIC/THERMAL (PVT) SOLAR COLLECTOR WITH MAZE AND STRAIGHT FLOW CHANNELS

Mouad Benaicha¹

Mohammed 1st University, Faculty of Sciences, LPTPME Laboratory, Oujda, Morocco

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5476-6206>

Youssef Es-Sabry¹

Mohammed 1st University, Faculty of Sciences, LPTPME Laboratory, Oujda, Morocco

ABSTRACT

Photovoltaic/Thermal (PVT) systems are hybrid solar devices that simultaneously generate electrical power and recover useful thermal energy from solar irradiation. This dual functionality enhances the overall energy utilization of solar panels and makes them highly suitable for sustainable building applications. However, excessive temperature rise in photovoltaic (PV) cells reduces electrical efficiency, which requires effective thermal management. In this context, the present study aims to numerically investigate the thermal and electrical performance of a flat-plate PVT collector equipped with two absorber designs: a straight channel and a maze-type channel. A three-dimensional Computational Fluid Dynamics (CFD) model was developed to simulate conjugate heat transfer and fluid flow within the absorber. The model incorporates detailed material properties of each layer, including glass, EVA, silicon, and aluminum. Grid independence and model validation were performed using benchmark numerical and experimental data available in the literature. The simulations were conducted under various solar irradiance conditions ranging from 200 to 1000 W/m² to analyze the effect of radiation intensity on system performance. The results show that as solar irradiance increases, the cell temperature rises significantly, leading to a decrease in electrical efficiency. Nonetheless, the maze channel demonstrates superior heat transfer capability compared to the straight configuration, resulting in lower PV surface temperatures and improved overall thermal efficiency. Furthermore, exergy analysis reveals that both configurations experience enhanced thermodynamic performance with increasing irradiance, with the maze-type exhibiting slightly higher exergy efficiency. This study highlights the importance of absorber geometry optimization for efficient thermal management in hybrid solar collectors. The findings provide valuable insight into the design of high-performance PVT systems, contributing to the advancement of renewable energy technologies for sustainable energy production.

Keywords: PVT modules; Energy efficiency; Solar collectors; PV cell temperature.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

WORKLIFE BALANCE AND EMPLOYEE PERFORMANCE IN SELECTED DEPOSIT MONEY BANKS IN ILARO, OGUN STATE

¹TAIWO Akeem A., ²OMOJARO Anthony O. & ³TAIWO, Funke R.

^{1,2}Department of Business Administration and Management, The Federal Polytechnic, Ilaro, Ogun State, Nigeria.

³Department of Public Administration, The Federal Polytechnic Ilaro, Ogun State, Nigeria.

ABSTRACT

This study examined work–life balance and its effect on employees' performance, with reference to selected Deposit Money Banks (DMBs) in Ilaro. Independent variables were work leave policy, remuneration and benefits, and flexible work arrangements, while the dependent variable was employee performance. The study adopted a survey research design. Primary data were collected using a structured questionnaire which was distributed to employees of Access Bank Plc, Wema Bank Plc, Polaris Bank Ltd, Union Bank Plc, and United Bank for Africa. The combined staff strength of these banks was 116. The census sampling technique was adopted for effective coverage. However, only 90 of the distributed questionnaires were returned. The collected data were analyzed using the Statistical Package for Social Sciences (SPSS version 23), using multiple linear regression to validate the hypotheses. The findings revealed that work leave policy had a moderate and significant impact on employee performance ($\beta = .063$; $p=.007$); compensation and benefits also have a strong and significant impact on employee performance ($\beta = .175$; $p=.000$), while flexible work arrangements had a negative and insignificant impact on employee performance ($\beta = -.060$; $p=.204$). Overall, it was concluded that Work–life balance has a significant effect on employee performance within the Nigerian banking sector ($F = 6.696$; $p=.001$). The study recommended that leaves policy reforms should be accorded top priority by bank management when they plan strategically. This would entailed availing the employees with more than one leave option to suit their needs, having flexible and technology-enabled leave systems, and implementing a positive organizational culture that supports worthwhile take-up of leave entitlements.

Keywords: Worklife balance, Work leave policy, Compensation and Benefit, Flexible work, Employee performance.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MICROPLASTICS IN AQUATIC SYSTEMS: IMPACTS ON FISH AND CONSEQUENCE TO HUMAN HEALTH

Saikot Hasan

MS student, Bangladesh Agricultural University, Faculty of Fisheries, Department of Aquaculture, Mymensingh, Bangladesh

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3220-9031>

Akhi Akther

M.S.S. Student, University of Rajshahi, Department of Folklore & Social-Development Studies, Rajshahi, Bangladesh

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8978-1846>

ABSTRACT

A significant global problem in recent years is microplastics pollution of water systems. This contamination undermines not only the condition of ecosystems but also human happiness. Microplastics are mostly in charge of environmental influence. Investigating the microplastics sources, distribution, and consequences of freshwater and marine habitats is the major aim of this work. Primary and secondary sources of microplastics abound; one of them is the breakdown of more massive plastic trash particles. Among the primary sources are pellets generated in industrial capacity. Wastewater discharge, fishing activities, and negligent handling of plastic components are among the most clear causes of pollution. Microplastics interact with heavy metals and organic pollutants once they reach aquatic systems, therefore compromising the organisms inhabiting these settings. Depending on microplastics, fish respond physiologically, mentally, and physically in many different ways. Among these consequences are restriction of the digestive system, development of oxidative stress, and accumulation of poisonous molecules in their metabolic activities. Since microplastics bioaccumulate in the food chain, they endanger human health as well. Microplastics increase the likelihood of fish getting ill as they might be carriers of viruses and toxins. The findings of this research draw attention among the many negative consequences in humans the issues of endocrine system and immune system. If one wishes to sufficiently address this issue, one must use several different mitigation strategies. Among the strategies coming under this category are better waste management, legal frameworks, and technology advancements in microplastics identification and filtration. Future studies on the long-term effects of microplastics exposure as well as on initiatives to identify sustainable solutions for reducing the plastic pollution level in aquatic environments should take front stage in most research.

Keywords: Microplastics, Bioaccumulation, Health risks, Policy recommendation, Management, Public awareness, Ecosystem.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DETECTION AND ANTIBIOGRAM OF MULTIDRUG RESISTANT *STAPHYLOCOCCUS AUREUS* IN FROZEN CHICKEN SOLD IN OYO STATE, NIGERIA

^{a#}Okunlade A. O and ^aSolesi T. O

^aDepartment of Veterinary Microbiology, University of Ibadan, Nigeria

ABSTRACT

Contamination of food with pathogenic and potentially pathogenic microorganisms is particularly widespread in low- and middle-income countries (LMICs) like Nigeria, where food safety and hygiene practices are often inadequate. The health risks posed by *S. aureus* are pronounced in environments where food production, handling, and consumption occur under unhygienic conditions. This study was designed to detect the presence of *Staphylococcus aureus* in frozen chicken samples collected from vendors across four local government areas in Ibadan, Oyo State, and to evaluate their antibiotic susceptibility profiles. A total of 250 samples were collected, inoculated, and cultured at 37°C for bacterial growth. Thirty-three *S. aureus* isolates were identified, and their antibiotic susceptibility profiles were determined. The isolates showed the least resistance to fluoroquinolones, specifically levofloxacin and ciprofloxacin (3.03% for both), followed by erythromycin, gentamicin, and ofloxacin (12.12%). Higher resistance was observed for ceftriaxone-sulbactam (69.7%), cefotaxime (87.88%), cefuroxime (90.91%), and amoxicillin-clavulanate (93.94%). The highest resistance was recorded against cefixime and imipenem (100%). Alarming, 32 of the 33 isolates were classified as multidrug-resistant (MDR). The multidrug resistance observed in the isolates shows that antibiotic resistance is still prevalent in food animals. Effective monitoring and surveillance programmes, especially of Food Borne Diseases (FBD) and food-related antimicrobial resistance (AMR) in the human population are recommended for monitoring the safety of the food supply chain

Keywords: Multidrug Resistant *S. aureus*, Frozen Chicken, Antibioqram, Nigeria

SCREENING LEGUME GERMPLASM FOR DROUGHT TOLERANCE USING PEG 6000-INDUCED WATER DEFICIT

Dr. Meriem CHEBAANI

³Département de science naturelle, Ecole Normale Supérieure Cheikh Mohamed El-Bachir El-Ibrahimi – Kouba Alger. Laboratoire de Biotechnologie et Valorisation des Ressources Biologiques faculté des sciences

Dr. Fahima NABI

Université Dr Yahia Farès de Médéa¹, Laboratoire de Biotechnologie et Valorisation des Ressources Biologiques faculté des sciences, Département Sciences de la nature et de la vie, Médéa, Algérie

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9046-6546>

Dr. Habib MOUISSA

Université Ziane Achour Djelfa, faculté SNV, Département Agrovétérinaire, Djélf, Algérie

ABSTRACT

Drought has become an increasingly frequent and severe constraint on agricultural productivity, prompting extensive research into plant adaptive mechanisms and the identification of genotypes capable of withstanding water deficit conditions.

The present study investigates the influence of osmotic stress, simulated using polyethylene glycol (PEG 6000), on the germination performance of several legume species cultivated in Algeria. Since water scarcity is a critical limiting factor in arid and semi-arid environments, understanding how native legume ecotypes respond to such stress is essential for improving drought resilience and ensuring sustainable crop production in these regions.

Four legume species—4X4 Bean, Chickpea, Sidi Aich Faba Bean, and Kalvedon Wonder Pea—were subjected to different PEG 6000 concentrations (0%, 5%, 10%, 15%, and 20%) under controlled laboratory conditions. Seeds were germinated in Petri dishes for seven days, and key germination traits, including germination percentage, mean germination time, germination dynamics, and seedling vigor, were recorded and compared across treatments.

Marked interspecific variability was observed in the germination responses under increasing osmotic stress. Sidi Aich Faba Bean **and** 4X4 Bean demonstrated higher tolerance to PEG-induced drought stress, while Chickpea **and** Pea showed pronounced sensitivity. These results highlight the potential of certain local legume genotypes as valuable genetic resources for breeding programs aimed at enhancing drought tolerance in Algerian agriculture.

Overall, this study provides new insights into the germination behavior of legumes under simulated water deficit conditions and emphasizes the role of PEG 6000 as an effective tool for screening drought-tolerant germplasm. The findings may contribute to the development of resilient crop varieties and improved management strategies for legume cultivation in water-limited environments.

Keywords: drought stress, PEG 6000, legumes, germination performance, drought tolerance, Algeria

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MANAGEMENT OF OXIDATIVE STRESS-INDUCED MALE INFERTILITY: A REVIEW OF THE PROTECTIVE ROLE OF MEDICINAL PLANTS

Amina Teibi¹

University Abou-Bekr Belkaïd, Faculty Of Natural And Life Sciences, Earth And Universe Sciences, Department Of Agronomy, Laboratory Of Natural Products, Tlemcen, 13000, Algeria.

Nabila Belyagoubi-Benhammou²

University Abou-Bekr Belkaïd, Faculty Of Natural And Life Sciences, Earth And Universe Sciences, Department Of Biology, Laboratory Of Natural Products, Department Of Biology, Tlemcen, 13000, Algeria.

Abdel Halim Harrath³

King Saud University, College of Science, Zoology Department, Fetal Programming of Diseases Lab. P.O. Box 2455, Riyadh 11451, Saudi Arabia

ABSTRACT

Oxidative stress (OS) is recognized as one of the major causes of male infertility, primarily through its harmful effects on sperm function and testicular physiology. The overproduction of reactive oxygen species (ROS) leads to lipid peroxidation of sperm membranes, DNA fragmentation, and mitochondrial dysfunction, resulting in decreased sperm motility, viability, and concentration. Excessive oxidative damage also disrupts steroidogenesis in Leydig cells, lowering testosterone levels and impairing spermatogenesis. In recent years, medicinal plants have gained increasing attention as natural alternatives for mitigating oxidative damage and improving male reproductive performance. These plants contain diverse bioactive compounds such as flavonoids, polyphenols, alkaloids, terpenoids, and saponins, which collectively enhance antioxidant capacity and restore redox balance. Among the most studied species are *Withania somnifera* (Ashwagandha), *Nigella sativa* (Black cumin), *Moringa oleifera*, *Tribulus terrestris*, and *Punica granatum* (Pomegranate). Experimental evidence demonstrates that these plant extracts can significantly improve sperm count, motility, morphology, and testosterone concentration in various animal and clinical models. Their mechanisms of action include scavenging of free radicals, enhancement of enzymatic antioxidants, protection of sperm DNA, and regulation of hormonal synthesis. Despite these promising findings, limitations remain regarding extract standardization, dosage determination, and clinical validation in human subjects. Further controlled trials are needed to clarify efficacy, safety, and molecular mechanisms. Overall, medicinal plants represent a safe, accessible, and eco-friendly strategy for managing oxidative stress-related male infertility and hold strong potential for integration into complementary reproductive therapies.

Keywords: male infertility, oxidative stress, medicinal plants, antioxidants, sperm quality, testosterone

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SYSTEMIC BARRIERS TO EARLY CANCER DIAGNOSIS: COMPARATIVE INSIGHTS FROM GEORGIA, BULGARIA, SERBIA, ARMENIA, AND ROMANIA

Professor Shalva Zarnadze, MD, MPH, PhD

TSMU, Department of Nutrition, Aging Medicine, environmental and occupational health; Tbilisi Georgia

<https://orcid.org/0000-0002-6895-9205>

Professor Irine Zarnadze, MD, MPH, PhD

TSMU, Department of Public Health, Health care Management, Policy and Economics; Tbilisi, Georgia

<https://orcid.org/0000-0001-5511-437X>

Ivliane Surmava, Ekaterine Machitadze

ABSTRACT

Background: Early cancer detection remains one of the most significant challenges in global health, particularly in low- and middle-income countries (LMICs). Structural weaknesses in health systems often lead to delayed diagnoses and poorer survival rates. Despite ongoing reforms, significant inequalities in access to screening programs, population health literacy, and financial protection against medical costs persist in Eastern Europe. This study examines systemic and patient-related barriers to early cancer diagnosis using a comparative example from five countries—Georgia, Bulgaria, Serbia, Armenia, and Romania—to identify common patterns and country-specific differences.

Methods: Based on a systematic literature review and comparative analysis of peer-reviewed publications, WHO and World Bank reports (2015–2025), and national screening data, barriers were categorized into five key dimensions: accessibility, affordability, information and awareness, health system capacity, and sociocultural determinants. The data synthesis was guided by the PRISMA 2020 guidelines.

Results: In all countries studied, financial burdens, low participation in screenings, and ineffective referral systems in primary care play a decisive role in diagnostic delays. While Georgia and Armenia exhibit particularly strong regional inequalities, Bulgaria and Romania struggle with fragmented screening structures. Serbia is making progress through integrated oncology care, but remains constrained by limited technical capacity. Lack of public awareness and the persistent stigma of cancer further exacerbate these systemic weaknesses.

Conclusion: Despite their diverse socioeconomic contexts, the countries studied share common structural deficits in early cancer detection. To close these gaps, investments in primary care, equitable and comprehensive screening programs, and the reduction of financial barriers are essential. The comparative findings of this analysis emphasize the urgency of regionally coordinated strategies that can enable earlier diagnosis and thus improve long-term survival rates and quality of life for cancer patients in Eastern Europe.

Keywords: Early cancer diagnosis; Systemic barriers; Healthcare accessibility; Low- and middle-income countries; Eastern Europe; Georgia.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CONTRIBUTION TO THE STUDY: THE RELATIONSHIP BETWEEN DATE PALM POLLINATION, DATE PRODUCTION, AND QUALITY

Afaf Chelli¹, Mezerdi Farid¹, Messaoud Roumani², Mesnoui Mohamed²

1. Mohamed Khider University of Biskra, Laboratory for the Promotion of Innovations in Argiculture in Arid Regions "PIARA", Biskra, Algeria

2. Scientific and Technical Research Center for Arid Regions of Biskra, Biskra, Algeria

ABSTRACT

The date palm is one of the most important fruit crops in arid and semi-arid regions of Algeria. Among the main cultivated cultivars, Deglet Nour is widely adopted by farmers because of its date production, however, the failure of the pollination process of this crop allows for the production of parthenocarpic (inedible) fruits; therefore, the main objective of this study is to determine the best period for pollination of palm trees. A study was conducted in the commune of El kantara on Deglet Nour palm trees in 2023, with the aim of determining the duration of receptivity of the female inflorescence at the time of its cracking and beyond to obtain optimal fruit setting, yield and quality. The female spathes were pollinated at different times of their bursting (from the 1st day to the 9th day). After harvesting, analyses were carried out to characterize the dates produced (length, width, weight of the dates). The results obtained indicated that, differences between the different pollination days regarding the percentage of fruit set and the characteristics of the dates (length, width, weight of the dates. Pollination after one to fifth days after the cracking of the female spathe increased the percentage of fruit set (60.05%-54.77% respectively), then it decreased with the lengthening of the pollination period; while the delay in pollination improved the characteristics of the dates, weights of (9.43gr and 9.88gr) of the dates were recorded on the 5th and 7th day of pollination with lengths (39.01mm and 39.50mm) and widths (16.73mm, 17.18mm). It can be concluded that the CV. Deglet Nour date palm has a duration of receptivity can last five days after the bursting of the female spathes so we can Delaying their pollination, as well as delaying pollination, allows for the production of dates with commercial characteristics.

Keywords: Date palm; Dates; Pollination; Fruit quality.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BIOACTIVE COMPOUNDS AND THEIR FUNCTIONS IN PLANT DEFENSE AND ADAPTATION TO ABIOTIC STRESS

Hamza EL KISSANY*¹, Hicham EL-BOUKHARY¹, Hicham EL KISSANI¹, Adil LAAZIZ², Abdelouahed HAJJAJI^{1,2}.

¹*Biotechnology and Sustainable Development of Natural Resources Unit, Polydisciplinary Faculty of Beni Mellal, Sultan Moulay Slimane University, Beni Mellal, Morocco.*

²*Laboratory of Biotechnology, Environment, Agri-food and Health, Faculty of Sciences Dhar El Mahraz, Sidi Mohamed Ben Abdellah University, Fez, Morocco.*

ABSTRACT

Bioactive compounds are natural substances that exhibit biological activity and play a crucial role in the survival and adaptation of living organisms. They originate from various natural sources such as plants, microorganisms, animals, and marine organisms. These compounds are generally classified into essential (primary metabolites) and non-essential (secondary metabolites) categories. Secondary metabolites, including phenolics, terpenes, and alkaloids, act collectively in plant defense, signaling, and stress adaptation. Produced in response to biotic and abiotic stress factors, they function as antioxidants, antimicrobial agents, and regulators of plant growth and metabolism. By mitigating oxidative stress, stabilizing cellular structures, and modulating physiological processes such as osmoregulation and stomatal regulation, they enhance plant resilience under adverse environmental conditions like drought and salinity. Overall, secondary metabolites represent key natural components that enable plants to adapt to unfavorable environments and maintain homeostasis, offering great potential for biotechnological and agricultural applications.

Keywords: bioactive compounds, secondary metabolites, natural sources, plant defense, abiotic stress, stress tolerance

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ADVANCES IN NANOTECHNOLOGY-BASED FOOD PACKAGING: MIGRATION, TOXICITY, AND PUBLIC HEALTH CONCERNS

Mir-Hassan Moosavy

University of Tabriz, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Food Hygiene & Aquatics, Tabriz-Iran

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0762-3599>

ABSTRACT

Background: Nanotechnology has become an emerging tool in the food industry, particularly in the design of advanced packaging systems that aim to improve product stability, extend shelf life, and prevent microbial contamination. Despite these technological benefits, increasing attention has been paid to the potential release and migration of nanoparticles from packaging materials into foods, raising questions about possible human exposure and long-term safety implications.

Objective: This systematic review aims to summarize recent evidence on the migration of engineered nanomaterials used in food packaging and to evaluate their toxicological effects and public health relevance.

Methods: Following PRISMA guidelines, electronic databases including PubMed, Scopus, and Web of Science were searched for peer-reviewed articles published between 2020 and 2025. The search strategy combined keywords such as *nanotechnology*, *food packaging*, *nanoparticles*, *migration*, *toxicity*, and *food safety*. Studies conducted on human, animal, in vitro, and computational models were included, while papers without relevant migration or toxicity data were excluded.

Results: A total of 78 studies met the inclusion criteria. The most frequently studied nanomaterials included silver, zinc oxide (ZnO), titanium dioxide (TiO₂), silica, and nano-polymer composites. Evidence indicated measurable migration of nanoparticles, particularly into fatty and acidic foods under elevated temperature or prolonged storage conditions. Reported toxicological effects included oxidative stress, inflammation, intestinal microbiota disruption, cytotoxicity, and genotoxicity. Nevertheless, findings from human studies remain scarce and sometimes inconsistent. Current safety evaluations and regulatory frameworks appear insufficient to fully address nanoscale-specific risks.

Conclusion: Nanotechnology offers valuable opportunities for improving food quality and safety; however, its potential health risks warrant careful consideration. Future research should prioritize long-term human and epidemiological studies, as well as the development of harmonized global regulations and standardized risk assessment protocols to ensure responsible innovation and consumer protection.

Keywords: nanotechnology, food packaging, nanoparticle migration, toxicity, food safety, public health.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANALYSES THE RESILIENCE OF AFGHAN WOMEN IN THE FACE OF RESTRICTIONS DURING THE ISLAMIC EMIRATE ERA

Zahra Sahil

Ahlubayt international University,Iran

ABSTRACT

This study analyzes the resilience of Afghan women in the face of Taliban-era restrictions as a multidimensional and dynamic phenomenon. Given extensive constraints in education, employment, health, and social participation, the research explain how resilience emerges from individual, familial, and socio-economic perspectives. A mixed-methods approach combines a representative survey of women across several provinces with in-depth interviews of key stakeholders, including teachers, health professionals, women's rights activists, and women workers, to illuminate psychological-social dimensions and supportive resources. Measurement tools include resilience scales and risk-coping assessments in restrictive environments. Preliminary findings indicate that women's resilience is anchored in three core pillars: access to socio-economic resources, familial and civil society support networks, and intrinsic motivation coupled with adaptation to evolving legal-social changes. Despite barriers to formal education and job opportunities, strategies rooted in family sustainability, utilization of local resources, and neighborhood-based networks—especially in rural areas and smaller cities—appear to strengthen resilience and adaptability to constraints. Qualitative analyses reveal that coping experiences, leveraging informal supports, and local innovations contribute to flexible, adaptive coping strategies. Policy implications suggest expanding access to non-formal, quality education; creating secure and accessible employment opportunities; and improving mental health service access through local channels to bolster women's resilience. Beyond proposing a conceptual model of resilience under gendered constraints, the study offers actionable recommendations for policymakers, NGOs, and civil society aimed at reducing gender gaps and enhancing women's health, participation, and empowerment.

Keywords: resilience, Afghan women, Taliban-era restrictions, mental health, employment, education, social support networks, gender justice, policymaking.

ADVANCEMENTS IN INTESTINAL DIALYSIS FOR CHRONIC RENAL FAILURE: A DIETARY INNOVATION FOR UREA REDUCTION AND RENAL SUPPORT

Aamir Jalal Al Mosawi

Advisor Doctor , Baghdad Medical City and the National Training and Development Center

Member Advisory Council of The International Association of Medical Colleges

ABSTRACT

Background: Chronic renal failure (CRF) results in irreversible kidney damage, with the kidneys failing to excrete waste products, leading to the accumulation of nitrogenous wastes such as urea. This accumulation, known as the uremic syndrome, manifests as symptoms such as nausea, anorexia, vomiting, and fatigue. Traditional treatments for CRF primarily focus on dietary protein restriction and pharmacologic interventions, but these strategies often fail to alleviate symptoms in advanced stages, highlighting the need for innovative approaches to renal support.

Objective: To explore recent developments in intestinal dialysis, a dietary-based approach that shifts nitrogen excretion from the kidneys to the gastrointestinal tract, thereby providing an alternative to conventional dialysis and reducing reliance on invasive procedures.

Methods: The concept of intestinal dialysis involves the use of dietary agents, particularly acacia gum, a water-soluble polysaccharide, to enhance extra-renal excretion of urea through the intestines. Studies have demonstrated that acacia gum, when added to the diet of patients with chronic renal failure, can significantly increase fecal nitrogen excretion and reduce serum urea levels. Clinical trials and case reports from various research groups have highlighted its efficacy in reducing uremic symptoms and improving patient outcomes when combined with traditional dietary restrictions and other pharmacologic therapies.

Results: Key Findings:

- Mechanism** **of** **Action:**
Acacia gum enhances microbial fermentation in the large intestine, promoting the breakdown of urea and nitrogenous waste products into non-toxic components that are excreted via feces. This process helps lower blood urea levels by bypassing the kidneys' excretory role and mitigating nitrogen retention.
- Clinical** **Evidence:**
Early clinical trials and case studies have shown promising results in both pediatric and adult populations. Notable successes include achieving extended periods of dialysis freedom, with some patients experiencing up to six years of improved well-being and dialysis independence. Acacia gum supplementation has been well-tolerated, with patients reporting minimal side effects such as mild gastrointestinal discomfort or unusual stool odor.
- Patient** **Outcomes:**
Intestinal dialysis, when used alongside intermittent peritoneal dialysis or low-protein diets, has been shown to significantly improve uremic symptoms, reduce the need for frequent dialysis sessions, and enhance overall patient quality of life. One study reported two patients achieving one year of dialysis freedom, while others experienced lasting symptom relief and reduced hospitalizations.
- Challenges:**
The main challenges include patient compliance, as the therapy requires consistent use of acacia gum and dietary restrictions. Non-compliance has been linked to a resurgence of uremic symptoms and

adverse clinical outcomes. Additionally, while intestinal dialysis is effective in early to moderate stages of CRF, its effectiveness diminishes in advanced renal failure, where traditional dialysis methods remain the gold standard.

Conclusion: Intestinal dialysis represents a promising, patient-centered innovation in the management of chronic renal failure. By leveraging the gut's natural excretory functions with dietary interventions such as acacia gum, this approach provides a novel, non-invasive treatment option that can delay or even eliminate the need for traditional dialysis in certain populations. Its application is particularly beneficial for patients with limited access to conventional dialysis or those experiencing severe side effects from frequent dialysis treatments. Future research and broader clinical implementation could pave the way for this innovative therapy to become a mainstream adjunct in renal care, offering a safe, sustainable, and cost-effective alternative to existing treatment modalities.

Keywords: Intestinal dialysis, chronic renal failure, urea reduction, acacia gum, dietary therapy, renal support, non-invasive dialysis, patient-centered care, uremic syndrome.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PHYSICOCHEMICAL, NUTRITIONAL, AND SENSORY ATTRIBUTES OF HIGH FIBER FRUIT LEATHER OF RED DRAGON FRUIT-PEEL AND MANGO

U. Das ^{1*}, M.A. Bin Hasan ¹, T. Hussain ², A. Rahman ², A. Mahmood ³, S. Marma ¹,
J. Tasnia ², S. Akter ¹, S. Barua ¹, N.S. Fabia ¹

1. Department of Applied Food Science and Nutrition, Chattogram Veterinary and Animal Sciences University, Chattogram 4225, Bangladesh

2. One Health Institute, Chattogram Veterinary and Animal Sciences University, Chattogram 4225, Bangladesh

3. Faculty of Fisheries and Food Science, Universiti Malaysia Terengganu, 21300 Kuala Nerus Terengganu, Malaysia

ABSTRACT

Background: The growing demand for sustainable and health-conscious foods has led to innovative uses of fruit by-products. Dragon fruit peel, often discarded, is high in fiber and antioxidants, while mango pulp enhances taste and nutritional value. This study focused on developing a fiber-rich, sustainable fruit leather, assessing its physicochemical, nutritional, and sensory properties to evaluate its potential for commercialization.

Methods: Two fruit leather formulations were prepared: one with spices and one without. Their physicochemical properties including pH, total soluble solids (°Brix), water activity, and ascorbic acid content along with proximate composition (protein, fiber, fat, ash, and carbohydrate content) were assessed using standard methods. Sensory evaluation was conducted with 30 untrained panelists (15 male and 15 female) using a seven-point hedonic scale to assess appearance, odor, texture, taste, spiciness, chewiness, and overall acceptability. Quality parameters such as color, flavor, texture, and taste were also evaluated at 30-day intervals for four months by five trained panelists. Statistical analysis was performed using one-way ANOVA, with results reported as mean±Standard Deviation, using Minitab v21, with statistical significance set at $p<0.05$.

Results: The spiced formulation showed a pH of 4.03, total soluble solids of 35.2 °Brix, water activity of 0.641, and ascorbic acid content of 58.5 mg/100 g. Proximate analysis revealed moisture content of 13.76%, crude protein of 2.74%, crude fiber of 33.91%, crude fat of 0.54%, ash of 3.74%, and carbohydrate content of 20.58%, with an energy value of 98.14 kcal/100 g. Sensory evaluation indicated a preference for the spiced version due to enhanced flavor and aroma, achieving higher acceptability scores.

Conclusion: This research highlights the potential of repurposing dragon fruit peel into a commercially viable, high-fiber snack, contributing to waste reduction and functional food innovation. Additionally, mango further enhances the product's sensory appeal and nutritional profile.

HIGHLIGHTS

- High fiber, low energy entirely organic fruit leather as synthetic ingredients were absent.
- Honey slightly reduced the total soluble solids due to its water content, affecting texture.
- Spices significantly influenced the taste and aroma of the fruit leather.

INFLUENCE OF CYP3A5-rs15524 GENE POLYMORPHISM ON THE PHYSIOLOGICAL AND CLINICAL RESPONSE TO CARBAMAZEPINE IN PASHTUN EPILEPTIC PATIENTS

Dr. Ayesha Jamil, Associate Professor

Department of Pharmacology, Khyber Girls Medical College, Peshawar – Pakistan

Dr. Muhammad Saleh Faisal, Associate Professor

Department of Pharmacology, Khyber Medical College, Peshawar – Pakistan

Dr Shaikh Fahad Falah, Assistant Professor

Department of Pharmacology, Khyber Girls Medical College, Peshawar – Pakistan

Dr Bela Inayat, Assistant Professor

Department of Biochemistry, Khyber Girls Medical College, Peshawar – Pakistan.

Dr Zubia Shah Associate Professor

Department of physiology, Khyber Girls Medical College, Peshawar – Pakistan.

ABSTRACT

Objective: To evaluate the impact of CYP3A5-rs15524 polymorphism on the clinical response to carbamazepine (CBZ) mono-therapy in Pashtun patients with epilepsy.

Materials and Methods: A longitudinal study was carried out among Pashtun patients with epilepsy in Khyber Pakhtunkhwa from October 2020 to April 2022. Participants were recruited from Lady Reading Hospital, while laboratory work was performed at the Pharmacology Department of Khyber Medical University, Peshawar. Patients were genotyped for the CYP3A5-rs15524 polymorphism using Sanger sequencing, with variants analyzed via Finch TV. The study correlated each genotype with clinical response and serum CBZ levels, which were measured using reversed-phase HPLC during each follow-up visit.

Results: A sample of 223 patients was analyzed, including 63.2% males and 36.8% females. Generalized tonic-clonic seizures comprised 82.5% of cases, while partial seizures accounted for 17.5%. Highest and lowest plasma levels of carbamazepine across both follow-ups were observed in AA & AG genotypes, respectively. In 3rd month, the non-responder and responder rates were 18.4% and 31.3% for AA, 44.6% and 16.9% for AG, and 63.6% and 18.2% for GG genotypes. In the 6th month, the rates were 9.5% and 53.1% for AA, 32.3% and 32.3% for AG, and 27.3% and 54.5% for GG, demonstrating highly significant differences in clinical response. Genotype analyses showed a significant improvement in CBZ response in subsequent follow-up.

Conclusion: Our findings suggest that CYP3A5-rs15524 polymorphism may impact the clinical response to carbamazepine in Pashtun patients with epilepsy. Clinical pharmacogenetic research can greatly enhance personalized treatment within our study population.

Keywords: CYP3A5-rs15524, Carbamazepine, Clinical responses, Single nucleotide polymorphism

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DISTRIBUTION, DIVERSITY, AND ECOLOGY OF SPIDER SPECIES IN TWO DISTINCT HABITATS WITHIN THE CHHATTISGARH, INDIA

Anita Pandey

Assistant Professor, Kirodimal govt. arts and science college, Raigarh, Chhattisgarh, India.

ABSTRACT

This study examines spider biodiversity within forest and plantation habitats at two locations in Chhattisgarh, India: Sarsiva (Site-1) and Bhatgaon (Site-2). Data were collected from March 2023 to February 2025, using various certified collection techniques. The researcher intends to evaluate the distribution, diversity, and ecology of spider species across two discrete habitats, and to develop a comprehensive species checklist of spiders inhabiting the Sarsiva (Site 1) and Bhatgaon (Site 2) regions within the Sarangarh-Bilagarh district. Spider specimens were identified using a taxonomic key specific to Indian spiders. This investigation revealed the presence of 23 spider species, representing 8 families, at Site 1, and 28 spider species, representing 7 families, at Site 2. The investigation identified 23 spider species (8 families) at Site-1 and 28 spider species (7 families,) at Site-2. Spider distribution and diversity are significantly influenced by habitat type, vegetation structure, and anthropogenic activities, as indicated by the analysis.

Key words- Spider, Diversity, Sarsiva, Bhatgaon

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXAMINATION OF THE DIFFERENCE IN THE PREVALENCE OF VIOLENCE AGAINST WOMEN IN URBAN AND RURAL AREAS AMONG THOSE AGED 20 TO 40 IN BADAKHSHAN

Bibi Sayeda Sayedi

Ahlul-Bayt International University Tehran.

ABSTRACT

This study explores the differences in the prevalence of violence against women in urban and rural settings in Badakhshan, focusing on women aged 20 to 40. Violence against women is a critical issue that varies significantly based on geographic and socio-economic contexts. By comparing urban and rural environments, this research aims to identify specific factors contributing to the rates and types of violence experienced by women in these areas.

In urban Badakhshan, women may face different forms of violence, including domestic violence, emotional abuse, and harassment, often influenced by factors such as economic independence and access to legal support. Conversely, rural women may experience violence that is deeply rooted in traditional norms and practices, including honor-based violence and limited access to resources or support systems.

The findings suggest that the prevalence and nature of violence against women vary significantly between urban and rural populations, highlighting the need for tailored interventions that consider these contextual differences. Understanding these disparities is crucial for developing effective policies and programs aimed at reducing violence and promoting gender equality in Badakhshan.

Keywords: Violence against women, urban vs. rural, Badakhshan, socio-economic factors, gender equality, domestic violence, honor-based violence, women's rights, intervention strategies.

VALORIZING ROSEMARY FOR THE PROTECTION OF POLLINATOR FAUNA: A STUDY ON THE TELLIAN BEE OF NORTHERN ALGERIA

Ahlam INOURI ^{*1} ; Amira Chahrazad BENABDELHAK² ; Hanane TITOUAH² ; Fahima MECHIAH¹ ; Mohammed BENHOULA¹ ; Amina BOUCHEMAL¹ ; Zeyneb LADOUALI¹ ; Zoubeida MEGHLAOUT¹ ; Mokrane IGUER-OUADA².

¹*Centre de Recherche en Technologies Agro- Alimentaires (CRTAA), Béjaïa, 06000, Algérie.*

²*Laboratoire associé en écosystèmes marins et aquaculture, Faculté des sciences de la nature et de la vie, Université de Béjaïa, 06000 Algérie.*

ABSTRACT

Background: The progressive decline of bee colonies, particularly the Tellian honeybee (*Apis mellifera intermissa*), represents a major threat to biodiversity and pollination. Among the main contributing factors, chronic exposure to pesticides severely compromises the survival and vitality of colonies.

Objectives: This study aims to valorize local plant resources, especially rosemary (*Rosmarinus officinalis*) collected from the Akbou region (Béjaïa), as a natural alternative to protect pollinator fauna.

Methods: The experiment focused on the protective effect of rosemary essential oil, administered orally (in vivo) to bees exposed to different pesticides.

Key results: The results showed that this essential oil, non-toxic at the tested doses, significantly improved bee viability compared to control groups. It also helped reduce oxidative stress, as evidenced by a marked decrease in malondialdehyde (MDA) levels in treated bees. This protective effect was particularly pronounced in the presence of Deltamethrin and Chlorpyrifos. However, no significant improvement in total antioxidant capacity was observed, except in bees exposed to Cypermethrin.

Conclusion: The findings demonstrate the potential of rosemary as a natural protective agent to enhance bees' resistance to chemical stress, thereby contributing to a sustainable approach for the conservation of pollinator biodiversity.

Keywords: Bee, pesticides, essential oil, *Rosmarinus officinalis*, oxidative stress.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

APHAISIA :- A COMPREHENSIVE LANGUAGE DISORDER

Granthali P. Shape^{1*}, Abhinay Yadav^{2*}

Department of Pharmacology, JES's SND College of Pharmacy, Babhulgaon, Dist. Nashik, India.^{1*}

Department of Pharmacology, JES's SND College of Pharmacy, Babhulgaon, Dist. Nashik, India.^{2*}

ABSTRACT

Aphasia is the language disorder which mostly occurs in the left hemisphere of posterior and inferior frontal gyrus of Brodmann Area. It is basically the language impairment in which there is a loss of communication. Patient with this disorder are unable to communicate properly and they faces a lots of problems while speaking. It can be worse while it can cure through various assesments and methods and mainly this disorder can be cured by communicating continuously. This mostly occurs after stroke which damages the part of language namely (Broca's And Wernicke's Area) which are responsible for language producing. Apopharygis is an important field of study, which it's studies included in many basic and clinical sciences such as speech-language pathology; psycology ; neurology and linguistics. In this review we discuss about the neuroanatomy, and there clinical assesments methods through which aphasia can be controlled and also the speech therapy which remains unchanged. The method used to do transcranial is innovative repetitive transcranial magnetic stimulation and direct current stimulation, which are used to regulate cortical excitability by delivering cortical brain stimulation and are only now being investigated. In the diagnosis and comprehension of aphasia, neuroimaging is essential so here are some techniques which have often being used such as T1- weighted Magnetic Resonance Imaging offers excellent anatomical information of acute ischemic or hemorrhagic lessions, whereas structural imaging techniques like Axial Computed Tomography (CT) identify them, subcortical and cortical regions . Post-stroke alterations are better seen with T2-weighted MRI, which highlights white matter abnormalities and edema.

Keywords: Aphasia, Neuroanatomy, Neuroimaging, Clinical Assessment Methods, Neuroimaging, T1-Weighted MRI

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

POLICY ANALYSIS OF MATERNAL AND NEONATAL HEALTH CARE IN THE ARMED CONFLICT IN YEMEN: A SYSTEMATIC REVIEW

Abduladeem G.M. Al-Selwi^{1-2,3,7}, Amr Farhan²⁻⁴⁻⁵⁻⁷ and Amr R. Haidar⁶⁻⁷

1-Department: of Clinical epidemiology and medico-surgical sciences, Health and Nutrition Research Team of the Mother-Child Couple, Faculty of Medicine and Pharmacy, University Mohammed V, Rabat, Morocco.

2-Taiz University in Yemen.

3-Scientific Professional Society Microbiologists Association – Yemen

4-Hassan First University of Settat, Energy – Materials – Instrumentation & Telecom Laboratory (EMIT), Settat, Morocco..

5-Hassan First University of Settat, Higher Institute of Health Sciences (ISSS), Settat, Morocco.

6-Master of Public Health, Ain Shams University Cairo, Egypt

7-Arwas Foundation for Development and Ualitative Transdisciplinary Studies – Yemen.

ABSTRACT

Background: The protracted conflict in Yemen has devastated the maternal and newborn health system, leaving millions without essential care. Despite national estimates of 183 maternal deaths per 100,000 live births and 39 neonatal deaths per 1,000, figures in conflict zones are far higher. With nearly half of health facilities non-functional, women and infants face one of the world's most critical health emergencies

Methods : This review systematically analyzed 47 publications and policy documents (2014–2024) using the PRISMA 2020 protocol and the Walt & Gilson Policy Triangle framework. Data from PubMed, Scopus, WHO IRIS, and other sources were synthesized to assess MNH policy content, context, and implementation. Quantitative indicators and qualitative evidence were compared across regions to reveal key trends and gaps.

Results: indicate that although Yemen's MNH policies formally align with global health frameworks such as the every neonatal Action Plan (ENAP) and Sustainable Development Goal 3.1, their implementation has been severely constrained. 83% of the reviewed studies cited governance fragmentation and donor dependency as key barriers. Funding allocation was uneven: 60–70% of MNH resources were directed to urban centers, despite over 65% of Yemen's population residing in rural areas. Furthermore, 62% of districts reported limited or no access to emergency obstetric care due to insecurity and damaged infrastructure. Maternal health programs rely heavily on humanitarian funding, with domestic financing covering less than 15% of total reproductive health expenditures.

Conclusion The study finds Yemen's MNH policies well-designed but poorly implemented amid conflict. Decentralized governance, fair resource allocation, and humanitarian health corridors are essential to restore maternal and newborn care. Long-term resilience requires conflict-sensitive reforms and strengthened local capacity to prevent avoidable deaths.

Key word: Maternal - Neonatal - Health-Factor-Yemen

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASSESSMENT OF SOME RICE (ORYZA SATIVA L.) GENOTYPES FOR SALINITY STRESS TOLERANCE USING MORPHO-PHYSIOLOGICAL AND MOLECULAR ANALYSIS

Bashir Mohammed Mayaki^{1*}, Lawan Abdu Sani¹, Usman Abubakar¹, Jibril Sani Mohammed², Nuradeen Muhammed¹ and Tijjani Abubakar.

¹Department of Plant Biology, Bayero University, Kano, Nigeria

²Department of Agricultural Biotechnology, Biological Institute, National Research Tomsk State University, Tomsk, Russia; Department of Plant Biology, Faculty of Life Science, Federal University, Dutse, Nigeria

ABSTRACT

The rice plant is salt sensitive and its productivity is severely affected by the accumulation of soluble salts in soils. Salinity is an ever-increasing problem that reduces rice yield in rice producing areas. The arid and semi-arid zone of Nigeria where irrigation practices is widely adapted faces the most serious ecological and environmental problems ensuing from high saline soil conditions. Identification of salt tolerant rice genotype is one of the solutions to the problem of salinity. A study was conducted under a controlled environment in the department of plant biology and centre for dry land agriculture of Bayero University Kano, to evaluate the responses of six rice genotypes at four levels of NaCl concentrations (0 dS/m, 4 dS/m, 8 dS/m and 10 dS/m). Data were collected on plant height, leaf chlorophyll content, shoot fresh and dry weight, root fresh and dry weight, tiller per plant, panicle length, panicle number grain yield per pot and 1000 grain weight and were subjected to analysis of variance for mean comparison. The result of analysis of variance revealed that the parameters measured were negatively affected for all varieties at different concentrations except at (0 dS/m) which is the control. The most effect was observed particularly in the range of 8 to 10 dS/m. FARO 44 and FARO 67 outperformed other varieties with respect to the data collected as they appeared to be moderately tolerant to the induced stress. This could be attributed to their inherent genetic characteristics. Four candidate genes (OsMYB6, OsGAMYB, OsHKT1;4, and OsSUT1) reported to contribute to salinity tolerance in rice were selected and identified in some of the studied rice varieties. The presence of all four genes were detected in FARO 44 and FARO 67, these genes are believed to have contributed to their outstanding performance under the salinity stress thereby contributing to their tolerance potential, although the genes were also present in some of the susceptible varieties, their expression might have been suppressed hence their poor performance under the salt stress.

Keywords: Rice; Salinity; Electrical conductivity; Candidate genes; Sodium chloride

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HOW DO HUMAN ACTIVITIES ALTER OR MANAGE LANDSCAPES?

Ana-Maria CIOBOTARU¹, PhD, teacher,

¹ “Gheorghe Balș” Technical College, 107 Republicii Street, 625100 Adjud, Romania

ORCID: 0000-0002-3018-3448

Ion ANDRONACHE^{2,3,4}, PhD, teacher,

² Alma Mater Europaea University (AMEU) Slovenska Ulica 17, 2000, Maribor, Slovenia

³ “Vasile Alecsandri” Secondary School, Alea Științei no. 5, Brăila, 810465, Romania

⁴ “Alexandru Ioan Cuza” Secondary School, Ghiocilor Street no. 1, Brăila, 810217, Romania

ORCID: 0000-0001-7693-9098

ABSTRACT

Human activities reshape landscapes through a small set of recurring pathways—expansion of built areas, intensification of land use, linear infrastructure, simplification of habitats, and surface sealing. These actions change how water, organisms, energy, and people move, with consequences for biodiversity, climate regulation, food systems, and risk exposure. This talk synthesises evidence across mountains, agricultural mosaics, and peri-urban regions to show that pattern and permeability matter as much as the amount of land transformed.

We propose a pragmatic “Landscape Operating Space” that links common interventions—protect, reconnect, restore, re-route, and redesign—to predictable shifts in connectivity, hazard, and ecosystem service delivery. Using simple spatial indicators (patch size and continuity, edge density, corridor integrity) alongside social measures (access to green/blue space, exposure to heat and floods), we identify tipping points where small design changes (e.g., micro-corridors, riparian buffers, permeable streets, nature-based retention) yield disproportionate benefits. Scenario exercises illustrate how combining green-blue infrastructure with demand-side measures (urban cooling, regenerative practices, mobility re-routing) outperforms single-sector projects.

Rather than treating impact and management as separate agendas, we integrate them: diagnose the dominant pathway of alteration, identify imminent thresholds, and select the least-cost lever to improve flows and equity. The result is a set of transferable design rules that help planners and communities steer human-modified landscapes toward resilience—without sacrificing productivity or access.

Keywords: landscape change; connectivity; nature-based solutions; green-blue infrastructure; risk reduction; spatial planning; equity

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

APPLICATION OF THE DHOLE OPTIMIZATION ALGORITHM (DOA) FOR SOLVING THE OPTIMAL POWER FLOW PROBLEM

Hana MERAH¹

¹*Department of Electrical Engineering, LGEERE Laboratory, University of El-Oued, 39000 El-Oued, Algeria.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9236-8827>

Mohammed JAMEEL²

²*Department of Mathematics, Sana'a University, Sana'a 13509, Yemen.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5459-341X>

ABSTRACT

In response to the growing global demand for environmentally sustainable and efficient energy systems, researchers are increasingly focusing on advanced optimization techniques to enhance the performance and reliability of electrical power networks. This study proposes the use of a recently developed metaheuristic known as the Dhole Optimization Algorithm (DOA) to address the Optimal Power Flow (OPF) problem of the IEEE 30-bus test system. The DOA is inspired by the cooperative hunting and social communication behaviors of dholes, particularly their vocal coordination and dynamic pack strategies. These behaviors are designed to improve exploration and facilitate a balanced search process. Although the DOA may not have the fastest convergence rate, it effectively explores the search space while avoiding premature convergence. Four single-objective functions were examined individually: minimizing fuel costs, reducing active power losses, decreasing emissions, and minimizing voltage deviations. A comparison with several established algorithms demonstrates that the DOA produces stable and high-quality results, underscoring its potential as an efficient and reliable tool for solving OPF problems.

Keywords: Dhole Optimization Algorithm (DOA); Optimal Power Flow (OPF); IEEE 30-bus system;; single-objective optimization.

PİLATES EĞİTMENLERİNİN LİDERLİK TARZLARI İLE EĞİTMEN-SPORCU İLİŞKİSİNİN FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Ayşe ALKAN¹

¹Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5940-1583>

Nuri Berk GÜNGÖR²

²Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6579-9146>

ÖZET

Bu çalışma, Pilates eğitmenlerinin liderlik tarzları ile eğitmen-sporcu ilişkisini farklı değişkenlere göre incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Pilates egzersizi yapan 254 katılımcı (246 kadın, 8 erkek) ile gerçekleştirilmiştir. Antrenör-Sporcu İlişkisi Envanteri ve Liderlik Yönelimleri Ölçeği ile toplanan veriler; yakınlık, bağlılık, tamamlayıcılık ile yapısal, insan kaynaklı, politik ve sembolik liderlik alt boyutları ile incelenmiştir. Bulgular, katılımcıların yakınlık ($\bar{x}=4.45$), tamamlayıcılık ($\bar{x}=4.40$) ve bağlılık ($\bar{x}=4.18$) alt boyutlarında yüksek puanlar aldığını göstermiştir. Liderlik yönelimlerinde ise insan kaynaklı liderlik ($\bar{x}=4.40$) en yüksek, politik liderlik ($\bar{x}=3.88$) ise en düşük puanı almıştır. Cinsiyet değişkenine göre tamamlayıcılık ve yapısal liderlikte kadınlar lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiş, ancak diğer alt boyutlarda fark bulunmamıştır. Sporcu süresi değişkeninde ise bağlılık, yapısal, insan kaynaklı ve politik liderlik alt boyutlarında anlamlı farklılıklar gözlenmiştir; deneyim süresi arttıkça bu puanlar yükselmiştir. Korelasyon analizleri, liderlik tarzları ile ilişki alt boyutları arasında pozitif yönde düşük ve orta düzeyde ilişkiler olduğunu ortaya koymuş; insan kaynaklı liderlik, en güçlü pozitif ilişkiyi göstermiştir. Literatürle uyumlu olarak, insan odaklı liderliğin ilişki kalitesini artırdığı, ancak otoriter liderlik yaklaşımlarının ters etki yaratabileceği belirtilmiştir. Sonuçlar, Pilates eğitmenlerinin liderlik tarzlarının müşteri ilişkilerini şekillendirmede önemli bir rol oynadığını ve deneyimle birlikte bu etkinin güçlendiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Pilates, Liderlik Tarzları, Eğitmen-Sporcu İlişkisi.

ABSTRACT

This study aims to examine the leadership styles of Pilates instructors and the instructor-athlete relationship according to different variables. The research was conducted with 254 participants (246 female, 8 male) who do Pilates exercises. The data collected with the Coach-Athlete Relationship Inventory and Leadership Orientation Scale were examined with the subdimensions of closeness, commitment, complementarity and structural, human-based, political and symbolic leadership. The findings showed that the participants got high scores in closeness ($\bar{x}=4.45$), complementarity ($\bar{x}=4.40$) and commitment ($\bar{x}=4.18$). In leadership orientations, human-based leadership ($\bar{x}=4.40$) had the highest score, while political leadership ($\bar{x}=3.88$) had the lowest score. According to the gender variable, significant differences were found in favor of women in complementarity and structural leadership, but no differences were found in the other subdimensions. In the athlete duration variable, significant differences were observed in commitment, structural, human-based and political leadership subdimensions; These scores increased as experience increased. Correlation analyses revealed low to moderate positive correlations between leadership styles and relationship sub-dimensions, with people-

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

centered leadership demonstrating the strongest positive correlation. Consistent with the literature, people-centered leadership has been shown to enhance relationship quality, while authoritarian leadership approaches can have the opposite effect. The results suggest that Pilates instructors' leadership styles play a significant role in shaping their client relationships, and this effect strengthens with experience.

Keywords: Pilates, Leadership Styles, Trainer-Athlete Relationship.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FİZİKSEL AKTİVİTEYE YÖNELİK TUTUMLARININ BEDEN EĞİTİMİ DERS MOTİVASYONUNA ETKİSİ

THE EFFECT OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL ACTIVITY ON PHYSICAL EDUCATION COURSE MOTIVATION

Yiğit ŞENGÜL¹

¹Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-9510-8299>

Nuri Berk GÜNGÖR²

²Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6579-9146>

ÖZET

Bu araştırma ortaokul öğrencilerinin fiziksel aktiviteye yönelik tutumlarının beden eğitimi ders motivasyonuna etkisini farklı değişkenlerle birlikte incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların 153'ü (%41,9) kadın, 142'si (%58,1) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, 'Beden Eğitimi Dersine Katılım Motivasyon Ölçeği (BEDKMÖ)' ve 'Fiziksel Aktivite Tutum Ölçeği (FATÖ)' kullanılmıştır. Verilerin analizinde; Bağımsız gruplar T-Testi, Tek Yönlü varyans analizi (One Way-ANOVA), Pearson Korelasyon ve Regresyon analizleri kullanılmıştır. Analiz sonuçları incelendiğinde ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine katılım motivasyonu ile fiziksel aktiviteye yönelik tutumlarının ortalama bir düzeyde olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkeni ele alındığında beden eğitimi dersine katılım motivasyonu ve fiziksel aktiviteye yönelik tutum arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf değişkeni dikkate alındığında sınıflararası anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir. Bu çalışma sonucunda fiziksel aktiviteye yönelik tutum ile derse katılım motivasyonu arasında orta düzeyli pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Buna ek olarak, fiziksel aktiviteye yönelik tutumun beden eğitimi dersine katılım motivasyonunu %23 oranında etkilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel Aktivite, Beden Eğitimi, Ders Motivasyonu.

ABSTRACT

This study was conducted to examine the effects of middle school students' attitudes towards physical activity on physical education lesson motivation together with different variables. 153 (41.9%) of the participants were female and 142 (58.1%) were male. The study group consisted of middle school students. In this study, the 'Motivation Scale for Participation in Physical Education Class (PACE)' and the 'Physical Activity Attitude Scale (PAAT)' were used as data collection tools. Independent samples t-test, one-way analysis of variance (One Way ANOVA), Pearson correlation and regression analyses were used in the data analysis. When the analysis results were examined, it was seen that middle school students' motivation to participate in physical education class and their attitudes towards physical activity were at an average level. When the gender variable was considered, no statistically significant difference was found between motivation to participate in physical education class and attitudes towards physical activity. When the grade variable was taken into account, it was observed that there was a significant difference between classes. This study found a moderately positive correlation between

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

attitudes toward physical activity and motivation to participate in class. Furthermore, attitudes toward physical activity were found to have a 23% impact on motivation to participate in physical education classes.

Key Words: Physical Activity, Physical Education, Course Motivation.

THE INFLUENCE OF NANOPARTICLES ON VISCO-ELASTIC CHARACTERISTICS OF A SMECTIC LIQUID CRYSTAL HOST

Murat Özergül¹, Haluk Özbek¹, Sevtap Yıldız¹

*¹Istanbul Technical University, Faculty of Science and Letters, Department of Physics Engineering,
Maslak, Istanbul 34469, Turkey*

ABSTRACT

In recent years there has been a growing interest in studying the effects of incorporating different types of nanostructures into liquid crystalline materials. It has been demonstrated that the inclusion of such nanostructures enhances the physical properties of liquid crystals, including birefringence, dielectric anisotropy, and certain viscoelastic characteristics. Liquid crystals exhibit different mesophases depending on temperature and molecular structure. Among them the nematic phase is characterized by long-range orientational order without positional order. In this phase, the molecules exhibit anisotropic characteristics that can be quantified through dielectric anisotropy. Consequently, dielectric measurements representing a fundamental physical parameter can be effectively employed to characterize and evaluate the liquid crystalline behavior. This work reports newly obtained experimental data on the temperature-dependent behavior of dielectric constants, dielectric anisotropy, the Freedericksz transition threshold voltage, splay and bend elastic constants of 4-n-octyl-4'-cyanobiphenyl (8CB) liquid crystal doped with several types nanoparticle composites. The material parameters of all examined samples have been characterized as a function of temperature throughout the nematic phase including the pre-transitional region near the nematic-smectic A phase transition. Within these data, we have discussed the impact of nano particles on the above-mentioned physical characteristics of the 8CB host.

Keywords: Smectic Liquid Crystal, Nanoparticle, Elastic properties.

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLARDA AT TERAPİSİNİN KALP ATIM HIZI VE HRV ÜZERİNE ETKİLERİ: 12 HAFTALIK TAKİP ÇALIŞMASI EFFECTS OF EQUINE THERAPY ON HEART RATE AND HRV IN CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER: A 12-WEEK FOLLOW-UP STUDY

Prof. Dr. Cemal GÜNDOĞDU

İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetimi Bölümü, Malatya.

ORCID NO: 0000-0002-9122-6755

Doç. Dr. Şakir TÜFEKÇİ

İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetimi Bölümü, Malatya

ORCID NO: 0000-0002-7815-5710

Doç. Dr. Yalın AYGÜN

İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetimi Bölümü, Malatya

ORCID NO: 0000-0002-1018-657X

Đina ŠKULIĆ

Rijeka Sports Association For Persons With Disabilities, Verdieva 11/3, 51000, Rijeka, Croatia

Larisa Drašćić ŠARINIĆ

Rijeka Sports Association For Persons With Disabilities, Verdieva 11/3, 51000, Rijeka, Croatia

Dr. Öğr. Üyesi Burak CANPOLAT

*İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü,
Malatya*

ORCID NO: 0000-0002-4768-4855

Arş. Gör. Dr. Göktuğ NORMAN

İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetimi Bölümü, Malatya

ORCID NO: 0000-0001-5878-9970

ÖZET

Bu çalışma, otizm spektrum bozukluğu (OSB) tanımlı çocuklarda at terapisi (hipoterapi) seanslarının kalp atım hızı (KAH) ve kalp atım hızı değişkenliği (HRV) üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Türkiye ve Hırvatistan'da eş zamanlı olarak yürütölen 12 haftalık prospektif bir takip çalışması olarak tasarlanmıştır. Toplam 20 çocuk (Türkiye: 8, Hırvatistan: 12) haftada bir kez gerçekleştirilen at terapisi seanslarına katılmıştır. Her seans, "Pre" (ata binmeden önce), "While" (ata binerken), "During" (terapi sırasında) ve "Post" (attan indikten sonra) olmak üzere dört evreden oluşmuştur. Fizyolojik veriler Polar H10 ve Polar Vantage V2 cihazları kullanılarak kaydedilmiş ve Kubios HRV Premium yazılımında analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, Türkiye ve Hırvatistan grupları arasında hiçbir evrede istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Ancak her iki grupta da evreler arasında anlamlı farklılıklar saptanmış, özellikle "While" ve "During" evrelerinde

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KAH değerlerinde belirgin artış, “Post” evresinde ise düşüş gözlenmiştir ($p<0.001$). Bu sonuçlar, at terapisinin OSB’li çocuklarda fizyolojik uyarılma ve gevşeme döngüsünü düzenleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Bulgular, hippoterapinin yalnızca motor beceriler değil, aynı zamanda otonom sinir sistemi dengesi üzerinde de olumlu etkiler oluşturabileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: At terapisi, Otizm Spektrum Bozukluğu, Kalp Atım Hızı, Kalp Atım Hızı Değişkenliği, Otonom Sinir Sistemi

ABSTRACT

This study aims to examine the effects of equine-assisted therapy (hippotherapy) sessions on heart rate (HR) and heart rate variability (HRV) in children diagnosed with autism spectrum disorder (ASD). The research was designed as a 12-week prospective follow-up study conducted simultaneously in Türkiye and Croatia. A total of 20 children (Türkiye: 8, Croatia: 12) participated in weekly equine-assisted therapy sessions. Each session consisted of four phases: “Pre” (before mounting the horse), “While” (while mounting), “During” (during the therapy), and “Post” (after dismounting). Physiological data were recorded using Polar H10 and Polar Vantage V2 devices and analyzed with Kubios HRV Premium software. The results revealed no statistically significant differences between the Türkiye and Croatia groups at any phase ($p > 0.05$). However, significant differences were observed between the phases within both groups, with marked increases in HR values during the “While” and “During” phases and decreases in the “Post” phase ($p < 0.001$). These findings indicate that equine-assisted therapy plays a regulatory role in the physiological arousal and relaxation cycle of children with ASD. The results suggest that hippotherapy may have beneficial effects not only on motor skills but also on the balance of the autonomic nervous system.

Keywords: Equine-Assisted Therapy, Autism Spectrum Disorder, Heart Rate, Heart Rate Variability, Autonomic Nervous System

Acknowledgements: This study was carried out within the scope of the “Heart rate monitors and Equine Assisted Therapy for Autistic Spectrum Disorder (HEAT4ASD, 101133765)” project supported by the European Union Erasmus+ Programme.

UNRAVELLING THE REGULATORY NETWORK AND EVOLUTIONARY ASPECTS OF THE ARID GENE FAMILY OF ARABIDOPSIS THROUGH IN- SILICO ANALYSES

Pinki Debnath¹, Md. Redwan Ahmed², Nahida Akter³, Rounak Jahan Raka⁴

¹Department of Plant Pathology and Seed Science, Sylhet Agricultural University, Sylhet, Bangladesh.

²Department of Genetics and Plant Breeding, Bangladesh Agricultural University, Mymensingh, Bangladesh.

³Department of Pharmacy, University of Science and Technology Chittagong, Bangladesh.

⁴Department of Entomology, Bangladesh Agricultural University, Mymensingh, Bangladesh

ABSTRACT

Introduction

The AT-rich interaction domain (ARID) gene family is a conserved family of DNA- binding proteins which is involved in chromatin remodelling, transcription regulation, eukaryotic developmental processes and pollen tube growth etc. in plants through encoding ARID-HMG DNA-binding protein. However, no study has yet been conducted that performs a genome-wide analysis of this gene family.

Objectives

In our study, genome-wide study was conducted on model plant *Arabidopsis thaliana* to gain more information about the structure, location, distribution and relationships of different crops under this gene family along with evolutionary history and RNA sequence-based gene expression in different parts of the plant.

Materials and Methods

10 non-identical ARID genes of *Arabidopsis thaliana* were identified from TAIR and NCBI databases. The following databases, different bioinformatic tools and softwares were used to evaluate the information: pI and molecular weight through SUBA5 and ExPASy webtool; proteins' 3D model through SWISS MODEL; phylogenetic relationship through MEGA12.0 software and iTOL webtool; exon-intron structures through Ensembl Plants; conserved motif through MEME suite; cis-acting elements through PlantCARE database and TBtools; multiple sequence alignment through CLUSTALW and ESPript; synteny through Circoletto; chromosomal location through TBtools; and expression profiling through TRAVA and R studio-4.3.1.

Results

The outcome demonstrated that each of the ten genes contained the ARID domain. Their chromosomal localization was in chromosomes 1, 2, 3, and 4 and their sub- cellular localization was in the nucleus. The reproductive parts of the plant showed higher gene expression. AtARID_07 showed substantial synteny ($\geq 99\%$) with seven

orthologs, according to microsynteny analysis. The genes formed distinct branches, signifying early divergence of monocot and dicot members in phylogenetic analysis.

Conclusion

This work provides a mechanistic framework for future functional investigations of AtARID genes in plant growth, stress responses, metabolism and will further facilitate exploration of this gene family in the relation to plant reproduction.

Keywords: in-silico, ARID, Arabidopsis, phylogeny, microsynteny

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MODELLING AND SIMULATION OF CIGS SOLAR CELLS ON THE PERFORMANCE OF ZINC SULFIDE INSULATION LAYER

Abdelali Laid^{1*}, Abed zoulikha¹

*¹Applied Materials Laboratory, University Djillali Liabes of
Sidi Bel Abbes, Algeria*

ABSTRACT

In this paper, we present a simulation of a CIGS solar cell with a ZnS buffer layer, performed using the Silvaco-Atlas simulator. However, we obtained an efficiency of 24.13%, short-circuit current of 37.81 mA/cm², an open circuit voltage of 740 mV, and a fill factor of 78.78% at E_g was around 1.41 eV, corresponding to an x ratio of 0.5 for the CIGS solar cell using a ZnS buffer layer. We optimized the performance of the ZnS/CIGS solar cell with the improved effects of layer parameters such as thickness and acceptor densities ZnS buffer layers.

KEYWORDS: Buffer layer (ZnS), CIGS, Solar cell, Optimization, Silvaco-Atlas

PHENOLOGICAL STUDY OF THREE VARIETIES OF PEACH (*PRUNUS PERSICA* L. BATSCH) WITH LOW CHILLING REQUIREMENTS INTRODUCED INTO THE MITIDJA REGION OF ALGERIA

Amara Nacira^{1*}, Amara Sabrina² and Touati Souad³

¹*Biology Department Saad Dahleb Blida 1, University, Algeria*

²*Institute of architecture and urban planning Saad Dahleb Blida 1, University, Algeria*

³*Technical and Scientific Centre for Physical and Chemical Analysis, CRAPC, Algeria*

ABSTRACT

Phenology is the study of the chronology of vegetative stages in relation to time and climate. The study of phenological stages is of great interest, particularly when determining the dates for phytosanitary treatments. The aim of this work is to study the phenology (budburst, flowering and fruit set) of three peach varieties (Flordaking, Flordabelle and columbina) with low chilling requirements introduced into the Mitidja region of Algeria. The total percentage of bud burst is determined from the total number of buds that have burst in relation to the total number of buds present on the shoot. The total flowering percentage is calculated from the total number of open flowers in relation to the overall number. The number of flowers in bloom determines the percentage of fruit set for each variety. The results obtained show that the percentage of budburst of the Flordaking variety (70.87%) is clearly higher than that of Columbina (55.93%) and Flordabelle (40.40%). The flowering percentage of the Flordaking variety is (51.06%), Flordabelle (29.21%) and Columbina (18.26%). The percentage of fruit set for the Columbina variety is (91.89%), Flordabelle (69.53%) and Flordaking (34.62%). Based on the results obtained, we can establish a classification for the percentage of budburst, flowering and fruit set of the three varieties studied. The variety with the highest percentage of bud break and flowering is Flordaking and the variety with the highest percentage of fruit set is Columbina.

Keywords – *Prunus persica* L. Batsch, Phenological, varieties, Mitidja region, low chilling requirements

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

A SURVEY TO COLLECT INFORMATION ABOUT EXPERIENCES ON PREVENTIVE AND CORRECTIVE MAINTENANCE OF POWER AND DISTRIBUTION TRANSFORMERS FILLED WITH NATURAL ESTERS

Elmer Sorrentino

Dpto. de Ing. Eléctrica

Universidad Carlos III de Madrid

Madrid, Spain

Belén García

Dpto. de Ing. Eléctrica

Universidad Carlos III de Madrid

Madrid, Spain

Diego García

Grupo de Investigación en Alta Tensión

Universidad del Valle

Cali, Colombia

ABSTRACT

This article describes a survey that was designed to collect information about experiences on preventive and corrective maintenance of power and distribution transformers filled with natural esters. The survey was designed to collect the information from maintenance service companies and from electric utilities, and two key points were considered for the survey design: 1) simplicity for the persons who answer the questions, combined with usefulness of information to be collected; 2) previous conversations with real experts on preventive and corrective maintenance, in order to enhance the survey's design process. The main information to be collected is: a) the number of cases with diagnosis of bad condition of natural ester, in case of preventive maintenance reports; b) the main reported difficulties for dealing with natural esters during maintenance activities; c) the main reported advantages of using natural esters, from maintenance perspective; d) the main reported drawbacks of using natural esters, from maintenance perspective. As a pilot trial, this survey was sent to 22 Colombian companies, but unfortunately only 4 of them sent back the completed survey. The results of this pilot trial indicate that the survey design is suitable, but additional efforts and strategies are required to obtain more answers from the potential survey respondents.

Keywords—Liquid-filled transformers, natural esters, vegetable oils, maintenance experiences.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ANATOMY OF SESAME BOOM IN A GLOBALIZED MARKET: A COMPARATIVE DECOMPOSITION OF GROWTH AND RISK IN SIX LEADING NATIONS

Sadiq, Mohammed Sanusi¹, Singh, Invinder Paul², Ahmad, Muhammad Makarfi³ and Sani, Bashir Sanyinna⁴

¹Department of Agricultural Economics and Agribusiness, FUD, Dutse, Nigeria

²Department of Agricultural Economics, SKRAU, Bikaner, India

³Department of Agricultural Economics and Extension, BUK, Kano, Nigeria

⁴PhD Scholar, Department of Agricultural Economics and Agribusiness, FUD, Dutse, Nigeria

0000-0003-4336-5723^{a*},  0000-0002-1886-5956^b,  0000-0003-4565-0683^c, 0000-0001-7773-3796^d

<https://ror.org/0278jft56>^a; <https://ror.org/00j6r8583>^b; <https://ror.org/049pzty39>^c;
<https://ror.org/0278jft56>^d

ABSTRACT

Sesame (*Sesamum indicum* L.) is a critical high-value oilseed crop for global markets and the livelihoods of smallholder farmers in developing nations. This study conducts a comparative analysis of production trends in the world's top six sesame-exporting countries—Brazil, Ethiopia, India, Nigeria, Pakistan, and Tanzania—over the period 1994-2023, bifurcated into two epochs: 1994-2008 (Period I) and 2009-2023 (Period II). Sourcing data from FAOSTAT, the research employs a decomposition methodology to dissect the changes in mean production and production variance into components attributable to area harvested, yield, their interaction, and covariance.

The results reveal four distinct growth pathways: volatile area-led extensification in Brazil, where a 378% production increase was driven solely by area expansion (110.59% contribution), resulting in a 3000-fold increase in production variance; stable yield-led intensification in India, where a 25.6% growth was almost entirely due to yield improvement (98.48% contribution), alongside a 95% reduction in volatility; synergistic growth in Nigeria and Tanzania, where powerful interaction effects between area and yield fueled growth of 468% and 708% respectively, though Nigeria experienced soaring instability while Tanzania achieved greater stability; and a covariance-responsive model in Pakistan, where farmer responsiveness to economic signals contributed significantly to growth but was coupled with high instability from area variance. Ethiopia demonstrated that massive area-led growth (317%) can be achieved alongside improved stability through a larger, more resilient production base. The study concludes that a fundamental trade-off exists between the pace of growth and production stability, heavily influenced by national factor endowments and policies. It recommends tailored national strategies: sustainable land management for area-driven economies; accelerated R&D for yield-led systems, and risk mitigation for synergistic but volatile producers. The findings underscore the necessity for policymakers to move beyond aggregate production targets and explicitly incorporate stability metrics into agricultural development plans to ensure a resilient and sustainable global sesame supply chain.

Keywords: Agriculture, Decomposition, Growth, Policy, Production, Sesame, Stability.

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASSESSMENT OF PHYSICO-CHEMICAL PARAMETERS AND HEAVY METAL CONTAMINATION IN SURFACE AND TAP WATER SOURCES IN THE VUSHTRRI REGION, KOSOVO

Ramiz Parduzi¹ and Ilirjana Osmani^{2*}

¹NGO- 'Biodiversity', Kosovo

²Department of Chemistry, Faculty of Mathematical and Natural Sciences, University of Pristina "Hasan Prishtina", Kosovo

ABSTRACT

This study presents an assessment of the physicochemical parameters and heavy metal concentrations in water samples collected from ten stations in the Vushtrria region, Mitrovica District, northern Kosovo. Sampling was conducted in October 2025 to evaluate water quality in a region of historical and cultural significance with potential pollution sources from urban activities. Parameters analyzed included temperature, pH, electrical conductivity, total dissolved solids, major ions (chlorides, sulfates), nutrients (nitrates, ammonium, phosphates), and trace metals. Overall, water quality ranged from moderately good to good across the sites, with most parameters falling within international drinking water standards. Notably, ammonium levels in the Sitnica River exceeded recommended limits, indicating potential organic pollution. Trace metal analysis revealed that lead concentrations in the Druar tap water surpassed WHO standards, posing health concerns. Other metals, including arsenic, nickel, chromium, and iron, were generally within safe limits. Variations in water quality reflect both natural geochemical conditions and anthropogenic impacts such as urban wastewater discharge. Continuous monitoring of these physicochemical and heavy metal parameters is essential for comprehensive environmental management and safeguarding public health in the Vushtrria region.

Keywords: Water quality, Water analyses, Physical-Chemical parameters, Heavy metals, Vushtrria region

9. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENHANCING STUDENTS' SCIENTIFIC LITERACY THROUGH THE MASTERY OF BLACK WALNUT (*JUGLANS NIGRA* L.) CULTIVATION TECHNOLOGY

Issayev G. I.

Candidate of Technical Sciences, Acting Professor

¹ *International Kazakh-Turkish university named after Khoja Ahmed Yasawi, Turkestan, Kazakhstan*

Maulen B.K.

¹ *International Kazakh-Turkish university named after Khoja Ahmed Yasawi, Turkestan, Kazakhstan*

ABSTRACT

This scientific article examines the enhancement of students' scientific literacy through the integration of black walnut (*Juglans nigra* L.) cultivation technology into the educational process. The relevance of the research is determined by the need to strengthen practice-oriented learning in biology education, to develop scientific research skills, and to deepen students' understanding of natural systems. As a result of observations conducted in a teaching-experimental botanical garden, students learned the patterns of plant growth and development through direct experiential activities. During the study, phenological monitoring and a questionnaire-expert evaluation method were applied to identify the level of development in students' abilities to apply theoretical knowledge in practice, work with data, engage in scientific communication, and participate in collaborative research. The findings demonstrate that practical learning has a positive effect on fostering research culture, revealing the practical significance of biological knowledge, and increasing environmental responsibility among students. The use of black walnut as a real biological object connects the content of education with real-life contexts, stimulates cognitive engagement, and contributes to the development of professional competencies of future biology teachers. Therefore, incorporating plant-based experimental learning into biology education is considered a strategically important pedagogical approach in the modern educational system.

Keywords: black walnut, scientific literacy, practical learning, phenological monitoring, biology education, scientific research skills

IX. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IX. ULUSLARARASI ANKARA MULTİDİSİPLİNLER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

İlgili makama;

9. Uluslararası Ankara Multidisipliner Bilimsel Çalışmalar Kongresi 13-14 Kasım 2025 tarihleri arasında Ankara'da 31 farklı ülkenin akademisyen/araştırmacılarının katılımıyla gerçekleşmiştir. Kongre kapsamında sunumu yapılan 411 bildirinin 193 adeti Türkiye'den katılımcılar tarafından; 218 bildiri ise 31 ülkeden katılımcılar tarafından sunulmuştur. Kongre 16 Ocak 2020 Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliğine getirilen *"Tebliğlerin sunulduğu yurt içinde veya yurt dışındaki etkinliğin uluslararası olarak nitelendirilebilmesi için Türkiye dışında en az beş farklı ülkeden sözlü tebliğ sunan konuşmacının katılım sağlaması ve tebliğlerin yarısından fazlasının Türkiye dışından katılımcılar tarafından sunulması esastır."* değişikliğine uygun düzenlenmiştir.

Bilgilerinize arz edilir,

Saygılarımla,

Assoc. Prof. Dr. Ethem İlhan ŞAHİN
ORGANIZING COMMITTEE MEMBER





T.C.
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı
Personel İşleri ve Özlük İşleri Birimi



Sayı : E-64446339-209.03-308957
Konu : Bilim Danışma Kurulu İçin Görev Talebi

18.09.2025

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 18.09.2025 tarihli ve E-69864937-209.03-308448 sayılı yazınız.

Fakültemiz Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğretim elemanlarından Dr. Öğr. Üyesi Filiz AYGÜN ERTÜRK'ün, İZDAS tarafından desteklenen ve 13-14 KASIM 2025 tarihlerinde Ankara'da düzenlenecek olan "9. ULUSLARARASI ANKARA MULTİDİSİPLİNER BİLİMSEL ÇALIŞMALAR KONGRESİ" başlıklı kongrede düzenleme ve bilim danışma kurullarında görev almak istediğine dair talebi Dekanlığımızca değerlendirilmiş ve uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Engin ŞAHİN
Dekan V.

Dağıtım:

Gereği:

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Filiz AYGÜN ERTÜRK
(Doktor Öğretim Üyesi)

Bilgi:

Beslenme ve Diyetetik Bölümü Başkanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSUB2J1SBS Pin Kodu :25872

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5264&eD=BSUB2J1SBS&eS=308957>

Kep Adresi: bayuni@hs01.kep.tr

Bilgi için: Dursun DURMAZ

Unvanı: Memur

